Eduard Fraenkel

DEMOSTHENIS

ORATIO

IN MIDIAM

CUM

ANNOTATIONE

CRITICA ET EXEGETICA.

CURAVIT

PHILIPPUS BUTTMANNUS DR.

EDITIO TERTIA.

BEROLINI

SUMPTIBUS AUGUSTI MYLII.

MDCCCXLI.

In hac oratione denuo edenda et animadversionibus illustranda iisdem de causis et eodem modo, atque in Platonis dialogis, operam posui. Utilitas ejus ad lectionem et scholasticam et academicam usu satis nunc constat: ad constituendum autem textum et ad enarrandas tum res tum linguam, tot adminicula hodie accesserunt, ut his etiam dotibus cumulatum libellum iterum discipulis magistrisque tradere operae pretium videatur. Itaque aliquanto magis ex professo res aggredienda erat, quam in consilio olim fuerat Spaldingi. Quippe vir ille optimus, cujus et memoriae dulcedine et desiderii acerbitate imbutus esse animus meus nunquam desinet, orationem hanc scholis suis delegerat non quo multa ad eam adornandam praeparata sibi essent, sed quoniam idonea est visa. Ideoque tumultuaria tantum, cujus et ipse particeps eram, opera eam profligavit, ad illustrandam eam nonnisi quae tum ad manus erant decerpens, et ex cultissimo suo ingenio, quae inter ipsum laborem subnascerentur, observata addens.

Ego ut novum plane librum hodie procurarem ejus mihi officium tempus ipsum et multa qua gaudebam opportunitas imposuit. In qua hoc potissimum est, quod sicut in Platonis dialogis, ditissima *Bekkeri* penu uti mihi licebat. Hujus enim viri amicissimi opera elaborata omnium Demosthenis orationum editio tametsi dum haec scribo lucem in Germania saltem nondum vidit, schedarum tamen ejus, varietatem lectionis codicum ab eo collatorum omnem contineu-

EXCERPTA EX
PRAEFATIONE SPALDINDI
scripta m. Aprili 1794.

Tironum causa repetenti mihi orationem aliquam Demosthenis verendum est, ne in gravium virorum et quidem ejus in primis reprehensionem incurram, cui meos de antiquis oratoribus labores displicere minime velim. Queritur Friedericus Augustus Wolfius in epistola ad Reizium (quam stator ille Graecarum litterarum ne vidit quidem, morte immatura abreptus antea) Leptinea suae praemissa, nimis jam multos nobiles antiquitatis scriptores crepare solere eos, qui e scholis ad Academiam accedunt, eosdemque fere reperiri in primis doctrinarum elementis rudes; se autem Demosthenis lectionem pueris nequaquam commendare neque in scholas introducere. Facile mihi persuadet Wolfius, adolescentulis nostris perniciosius esse nihil in omni studiorum genere, quam nimium sibi fidere, et inani illa, qui aevi nostri proprius esse videtur morbus, ostentatione, plurima et summa quaeque affectare, antequam vel minima penitus perdidicerint. Sic in Graecis litteris tractandis nimis quoque multi sunt, qui, non perlectis sed introspectis solum viginti scriptoribus, si ad grammaticam horum scriptorum rationem, qua tamen omnis et explicatio et sensus virtutum eorum nititur, accesseris, rudiores inveniantur quovis puero ex veteri illa disciplina, qui unum suum Aesopum naviter versaverit. Quare neque nobilitatem neque numerum tractatorum auctorum in ulla laudis parte ponam. Id tamen ante alia spectandum esse mihi videtur, ut quam purissimis e fontibus linguae cognitionem hauriant tirones, neque ad serioris aetatis scriptores accedant promiscue, antequam Attico stilo probe assuefacti fuerint. Praeterea inter Graecas et Romanas litteras tanta intercedit affinitas, ut pares quodammodo velim fieri in utrisque progressus. Quare, Ciceronem qui legat orantem (et est hoc eloquentiae

uberrimum flumen alendis adolescentium ingeniis maxime accommodatum), quidni idem Demosthenis quoque legendi periculum recte fecerit? modo is legentem prosequatur magister, qui, vanae jactationis osor, ultra vires opus tendere vetet eum, et nonnisi singulis probe excussis et perspectis lentiori quidem at firmo gradu iter emetiri patiatur. Manebunt quidem etiam sic legenti adolescenti plurima ex antiqui juris et civitatis ratione obscuriora, quae virum poscant, et ad quae is ipse, qui adolescens probe institutus fuerit, vir libenter revertetur; sed eadem ratio est Ciceronis et optimi cujusque scriptoris, quem tamen propterea manibus scholasticae juventutis excuti nolim. — — Sic ad edendae hujus orationis consilium deveni. Est ea ejusmodi, quae juveniles animos pungere et sensu Demosthenicae δεινότητος imbuere possit. Opera tamen nostra, in adornanda editione, tumultuaria quodammodo fuit, cum et sero inchoassem opus et paucioribus defungi me posse existimassem, quam facto cognovi. Unde verendum profecto est mihi, ne in hac tractatione vitia etiam talia delitescant, quae ipse et sentire et emendare potuissem in minore festinatione, multo autem plura illa, quibus vitandis impar adhuc sum. —

Accentus, quoad ejus fieri potuit, diligenter ascriptos esse in editione nostra, unusquisque doctior, in tali opera, expectet. Ea grammaticae pars negligi nequaquam debet; tametsi, pronuntiandi legem facere accentus, perniciosissimum fuerit. Aliena enim sunt, ne quid gravius dicam, quae disputantur a quodam Grammaticae Graecae auctore *), barbariem exprobrante, si quis tirones cogat quantitatis etiam in oratoribus et historicis legendis rationem habere. Opponam censori iniquo magnum Valckenarium (ad Ammonium), qui „accentibus," inquit „quam occupant, sede relictis, sic tamen statuo, ne „unicum quidem versum, et *ne unicam quidem oratoris* „*periodum* legi debere secundum accentus". Rectae autem pronuntiationi quis facilius assuescet, quam tiro ab omni prava consuetudine integer? Et ipsi accentuum rectae rationi solet officere hic, qui etiam in doctis reperitur, quantitatis Graecae neglectus. Cujusmodi aliquot vitia etiam in nostra oratione ab editoribus admissa tacitus sustuli, ut ἀποτίσαι (inf.) pro ἀποτῖσαι, παροξύναι pro παροξῦναι cet.

*) Griechische Sprachlehre von Jehne, Hamb. 1791. p. 15.

(Ea quae hinc deinceps disputavit Spaldingus melius nunc leguntur in notis: de *choris* ad §. 1. not., de *judicibus* ib. not., de Dionysiis in *Piraeeo* §. 4. not.: locum autem de *Dionysiis* in universum uberius postmodo tractavit auctor in Commentatt. Acad. Sc. Berol. quarum vide tomum aa. 1804 — 1811. p. 70. Conf. etiam Excursum nostrum ad hanc orat. primum.)

Oratio haec ipsa scriptane sit solum an dicta ad judices, quaerat aliquis. Docemur autem ab Aeschine (p. Reiskii 441.*) et 607. 608.) transegisse Demosthenem cum Midia, triginta minis ab eo acceptis. Posteriorem locum ascribere juvat: *Δημοσθένης τὴν μιαρὰν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον, ἣν οὗτος (ὁ Κτησιφῶν) παρὰ πάντας τοὺς νόμους γέγραφε στεφανῶσαι, μυριάκις κατατέτμηκε, καὶ τούτων μισθοὺς εἴληφε, τραύματος ἐκ προνοίας γραφὰς γραφόμενος, καὶ κατακεκονδύλισται, ὥστε αὐτὸν οἴομαι τὰ τῶν κονδύλων ἴχνη τῶν Μειδίου ἔχειν ἔτι φανερά. ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐ κεφαλὴν, ἀλλὰ κεφάλαιον κέκτηται.* Hic, ubi plus liceat quam in justa Aeschinis editione, non dubitavi asciscere ingeniosissimam Toupii conjecturam, qua ille joco, alias inficeto, aculeum se dedisse non immerito gloriatur: scribendo nimirum *κεφάλαιον* pro *πρόσοδον*, quod est in omnibus libris. Glossema hoc sapit; est enim *κεφάλαιον* caput, unde usurae redeunt. Cum hac litis cauponandae facilitate male profecto coit grandiloqua ista integritatis suae ab omni corruptione alienae ostentatio apud nostrum §. 2. et §. 59. (d.) Sic, cujus ingenium mirabamur, ejus animum paene contemnere discimus**). Erat enim contra leges ipsas talis causae remissio: v. §. 11. (d.) et 14. (c.). Quod igitur habita haec non fuit oratio, eo factum esse putarunt veterum aliqui, ut affectam, non perpolitam, relinqueret eam orator. Inde repetitarum aliquot sententiarum rationem reddi posse judicat Photius. Ex quo genere illa potissimum est similitudo, quam ab *ἐράνῳ* mutuatur bis, et §. 27. et 50., Demosthenes. Equidem Tayloro assentior qui, cum Photio hanc iterationem commentantis fuisse putat et fluctuantis, quo loco talis sententia aptissime poneretur. Simili modo, etsi ea brevior est locutio, bis legitur, *ἔστω βραχὺς ὁ λόγος κἂν ἄνωθεν κ. τ. λ.* §. 23. (b.) et

*) Verba vid. infra pag. 6.

**) Vide aliquanto aequius de oratore nostro pronuntiantem Boeckhium in Commentatione infra p. X. laudanda p. 71.

44. (b.) *) Quale autem et quantum ingenii robur in oratore nostro fuerit, id tum maxime apparet, cum inchoatum hoc ejus et affectum modo opus tot ac tantis videmus splendere virtutibus. Maximi haec oratio semper facta est ab elegantissimis quibusque omnis aevi hominibus. Testis sit Plinius minor (7, 30.): „Tu mihi „bonum animum facis, qui libellos meos de ultione „Helvidii orationi Demosthenis *κατὰ Μειδίου* confers; „quam sane, cum componerem illos, habui in manibus, „non ut aemularer: improbum enim, ac paene furio„sum: sed tamen imitarer et sequerer, quantum aut di„versitas ingeniorum, maximi et minimi, aut causae dis„similitudo pateretur". —

*) Addi debet §. 50. c. *καὶ τοὺς μὲν πτωχοὺς, τοὺς δὲ καθάρματα τοὺς δ' οὐδὲν ὑπολαμβάνων εἶναι·* quae quis credat oratorem cultissimum paulo post §. 54. b. Atheniensibus recoquere potuisse ita; *καὶ πάντες εἰσὶ τούτῳ καθάρματα καὶ πτωχοὶ καὶ οὐδὲ ἄνθρωποι?* Neque bis eundem hominem *κονιορτὸν* appellatum crediderim, ut nunc fit §. 28. b. et 38. d. Denique in oratione justa et elaborata non bis et diversimode tractasset Demosthenes locum de liberis infantibus a reo miserationis gratia productis, ut nunc facit §. 27. et 50. *BUTTM.*

RECENSIO
PRAECIPUORUM HUJUS EDITIONIS ADMINICULORUM.

CODICUM manuscriptorum, quorum ante Bekkerum usus editoribus fuit, potissimi sunt *Parisienses* Morelii, de quibus vid. infra ubi de Edit. Paris.; et Reiskiani. Illorum cum nullum Bekker in Parisiensibus suis agnoscere potuerit, ut ab his illos secernerem, siglae *Par.* sive *Paris.* addidi numerum quo Morelius eos distinxit, *Paris.* I. cet.

Reiskius duos codices ipse diligenter contulit hos:

Aug. — qui apud illum est Augustanus I.

Bav. — Bavaricus, Monachii etiamnum, opinor, asservatus.

Ceterorum, qui nonnisi singulis quibusdam locis a Tayloro aliisque inspecti fuerunt, quorumque, ut *Baroccіani*, *Italici*, nonnisi exiguus usus fuit, notitiam quaere in Reiskii praefatione.

E Codicibus, quos Imm. *Bekker* integros omnes contulit, Midianam continent hi:

Parisienses, signati apud illum solis litteris Σ Υ k r s t, mihi sic: *Par.* Σ, *Par.* k, etc.

Coisl. — Coislinianus, Bekkero v

Antr. — Antverpiensis, eidem Ω

Laur. — Laurentianus, in Bibl. Laurentiana Florentiae, Bekkero Π

Ven. — Venetus, in Bibl. S. Marci; eidem F.

Horum codicum omnium antiquissimus et optimus est Par. Σ, cui proximi accedunt Υ et Laurent. Secundum locum obtinent Aug. et Paris. I. De ceteris nihil equidem pronuntio. Verum de *Augustano* hoc etiam tenendum est, manifesta illum gerere diversae recensionis vestigia, ita quidem ut sicut Par. Σ primum locum obtinet inter eos qui traditum antiquitus textum exhibent, ita Augustanus, inter nostros certe, princeps sit alterius illius recensionis. Quod tamen neutiquam ita intellectum velim, quasi ad arbitrium ubique refictas ille lectiones praebeat; sed inter hujus generis correctiones, quarum immunis sane non est, haud pauca quoque in eo indicia mihi visus sum reperire criseos ad antiqua exempla olim institutae: dum Paris. Σ, quique cognati sunt ei, textus antiquissimis jam temporibus adulterati specimina passim praebent et ipsi.

Codicibus praeterea accensendi sunt, quos *Marginis Lessingiani* et *Marginis Berol.* nomine in notis aliquot locis advocamus. Sunt autem exempla Editionis Aldinae, quorum alterum in Bibl. Regia Berol. asservatur, alterum G. E. Lessingius olim Reiskio obtulerat, quorumque margini variae aliquot appictae sunt lectiones.

Ex EDITIONIBUS, cum antiquiorum illarum, Aldinae, Hervagianarum, Paulo-Manutianae, Felicianae, usus in tot scriptorum librorum copiis exiguus hodie sit, nobis autem in tali opera fere nullus, illas tantum memoramus, quarum auctores Demosthenis et lectionem et interpretationem ingenio judicioque juverunt.

Hieron. WOLFIUS ter Demosthenem edidit: optima autem harum edd. est ea quae prodiit Basil. 1572. fol. recusa Ff. 1604. fol. Continet ea Dem. et Aeschinis orationes cum interpr. lat., scholiis Ulpiani, et ipsius Wolfii annotatione.

Edit. Paris. Δημοσθένους λογοι — δια φιλοπονίας — τοῦ Γουλιέλμου Μορελίου. Lutet. 1570. fol. Textum graecum tantum et Ulpiani commentarios exhibet. *Moreliana* quidem saepius audit haec editio; sed quoniam Morelius *) eam non absolvit, *Lambinus* autem posteriorem partem curavit, hinc plerumque a neutro illa nominatur: sed nunc Parisiensis, nunc Lutetiana, saepius etiam *Benenatiana* dicitur: a Jo. Benenato typographo Morelii successore; quare scire interest, ejusdem editionis exempla diversa diversum bibliopolam indicare, praeter Benenatum videlicet alia Mich. *Sonnium*, alia Jacobum *Dupuys*: ne quis diversas has editiones esse credat. Morelius multa diligentia in curanda hac editione usus erat, et ope octo *codicum Parisiensium* textum partim ipsum emendavit, partim varias lectiones ex illis, non semper tamen nominatis singulis, in *margine* posuit. Lambini autem opera quam tumultuaria fuerit a Reiskio in praefatione ejus discas. Ille itaque cum per tempus ipsum impressionis codicibus illis tum in emendando textu tum in enotanda varietate nonnisi raro, immo paene dixeris non, usus esset; absoluto operi demum libellum, quem Variarum Lectionum et Notarum inscripsit, subitaneum hunc quoque, addidit, in quem sphalmata operarum et sua, item textus emendationes, partim quidem conjecturas manifestas, sed multas etiam varias lectiones sibi serius probatas, omnia tamen fontibus non indicatis et ne verbulo quidem suo addito, conjecit. Quare editoris ubique est judicare quid eorum quae ibi exposita sunt sive hujus sive illius naturae sit. Videantur imprimis notae nostrae ad §. 10. h. 14. c.

Jo. Taylor Orationes Demosthenis, Aeschinis etc. edere instituerat; sed hujus operae nihil prodiit praeter T. II. et III. Cantabr. 1748. 1757. 4to. quibus inest pars orationum Demosthenearum gr. et lat. cum annotatione editoris, quibus accesserunt notae etiam Jer. *Marklandi* et Jac. *Jurini*.

J. J. Reiske edidit Oratores graecos XII. Voluminibus Lips. 1770 sqq. 8vo. quorum I. II. textum Demosthenis, IX—XI. apparatum criticum et exegeticum, XII. Indices Graecitatis etc. continet. Apparatus autem annotationem quoque H. Wolfii, Taylori, Marklandi et Jurini complectitur omnem.

De G. L. Spaldingi editione orationis in Midiam vid. Praefationes nostras utriusque. — Jo. Sev. Vater edidit Dissertationem: Animadversiones in locos quosdam ex Midiana Demosthenis etc. Jenae 1796. 8vo. Aug. Boeckhii Comment. de chronologia Orat. Mid. inserta est Commentatt. Acad. Berol. anni 1818. — Godofredus Bernhardy, juvenis his litteris totus deditus, quique operae iis navatae egregium nuper specimen edidit (Eratosthenica. Berol. 1822. 8vo.), dum hunc nostrum libellum paene absolutum relegit, animadversiones nonnullas mecum communicavit, quos Addendis inserui.

Ulpiani, hominis praeterea prorsus ignoti, scholia in Demosthenis orationes non omnino inutilia plenius quam in ceteris editionibus et commodius leguntur in Ed. Parisiensi.

*) *Guill. Morel;* quem cave confundas cum Federico *Morello* (Federic Moreau) industrio et ipso illius temporis editore Graecorum librorum Parisiensi.

Lecturis.

Divenditis editionis a patre meo factae exemplaribus novam ego curaturus editionem id consilium sequutus sum, ut collatis et posterioribus editionibus et operibus de jure Attico conscriptis ea adderem, quae aut critici desiderarent aut tirones. Quod attinet ad criticam quam navavi operam, ne patris judicium ex editione sua expellerem, partim in rebus majoris momenti, de quibus pater ipse verba fecit, aliorum judicium mihi probatum aut meum subjunxi, partim levioribus in rebus, de quibus pater meus tacite decrevit, tacite et ego patris lectionem aut servavi aut nonnisi omnibus posterioribus editoribus contra patrem conjunctis stantibus, in horum lectionem mutavi. Perraro igitur factum est, ut disputationes patris plane delerem, nisi forte iis, quae a recentioribus de jure Attico scriptoribus inventa sunt, plane repugnabant. Tironibus autem, in quorum usum maximam partem haec editio jam a Spaldingo instituta erat, ita satisfaciendum putavi, ut illi etiam nudi libris de antiquitatibus conscriptis, omnia hac in oratione memorata ipsi intelligere possent. Nam sic tantum vere frugifera est scriptorum veterum in scholis lectio, si ipsi tirones ita se ad eam praeparare possint, ut de omnibus rebus rationem magistro reddere valeant. Qua ratione partim quidem haec editio jam composita erat; partim vero rebus huc pertinentibus carebat; quamobrem indicem magis etiam amplificassem, quam feci, nisi tempore fraudatus fuissem, paternaeque editionis proprietas servanda fuisset. Ceterum omnia quae ego inserui et ex aliis auctoribus et de meo uncis [ ] inclusi, ut oculis pateret, quae a me addita essent. Sed et additamenta patris ex margine ejus exemplaris, quo utebatur ille, suo loco innexui, peculiari signo non appicto. Comparavi autem Schaeferi Apparatum criticum ad Demosthenem, Bekkeri, Meieri, Dindorfii, Blumii editiones, non lectionis varietates omnes allaturus, id quod cum consilio hujus editionis discrepasset, sed textum, quem dicunt, tantum recogniturus. Ad postremum veniam a lectoribus peto operae non prorsus consilio accommodatae; temporibus, ut dixi, vexatus eram.

Scripsi die 25. mensis Februarii 1833.

Portae.

Augustus Buttmann.

Tertiae editionis praefatio.

Hanc quoque tertiam editionem eodem consilio quo priorem curavi, hoc discrimine intercedente: neque enim solum iis locis, quibus disputo de lectione constituenda, sed etiam iis, quorum varietas lectionis ut noscatur vel tironum interest ad judicium acuendum, eam addidi; deinde saepius, quam prius, patris scripturam ex textu expuli, idque tum, cum religione quadam ductus pater, non critica arte jussus priorum editionum lectionem retinuerat, cum non licere arbitrer, ut haec religio impediat, quominus sinceram lectionem restituamus. Postremum ex fine hujus editionis facere mihi visus sum, ut prolegomena adderem, quibus facilius intelligeretur oratio. Quod si effeci, libenter acquiesco. Benigne accipiat velim lector doctus, quae non confidenter offero.

Prolegomena.

Aequum est, ut forensibus veterum orationibus teneamur omnes eam ob caussam, quia illae habebantur ad judices ex ipso populo electos, quia non penes solos juris peritos erat jurisdictio, sed simplicium hominum erat, conficere et absolvere judicium. Necesse igitur erat ad vulgarem popularemque sensum accommodatas esse orationes. Quamobrem rebus quibusdam externis cognitis, nihil ante scias opus est, quam qualis fuerit graecus populus romanusque; ipse orator efficit ut vel rudis caussam litemque intelligas. Itaque quum is, qui apud veteres in judicio orabat, id ageret, ut simplices rudesque hominum animos sibi suaeque caussae conciliaret, orationem potius artificium esse oportebat, quippe quod ad multitudinis sensum accommodatius esset, quam disciplinae opus, quod pauci intelligerent; pulcriores igitur orationes veterum esse debebant quam doctiores. Oratoribus non solum propositum erat ut leges tenerent ex iisque caussas quasque judicarent, sed etiam ut animum humanum movere scirent; non solum convincere, sed etiam persuadere oratoris erat; necesse igitur

erat, eum judicum animos plane perspectos habere; quamobrem etiam nobis judices cognoscendi sunt, ut qualis sit oratio sentiamus; et ut Demosthenis artem admiremur, sciamus necesse est, quales fuerint quo ille dicebat tempore Athenienses. Quos ut paucis adumbremus nunc intererit.

Ut hodieque in populorum mare mediterraneum accolentium etiam infimis ordinibus multo major animi subtilitas, acumen, agilitas inest, quam in populis septentrionalibus, ita res se habebat etiam veterum aetate, idque ita ut veteres praestarent recentioribus, quandoquidem apud Graecos Romanosque multitudo ipsius reipublicae moderandae multo magis particeps erat, itaque altius tendebat; quamquam rursus facilius fiebat, ut rationum reipublicae integritas obscoenarum multitudinis libidinum sordibus adspergeretur. Non dico doctrina atque eruditione superatos esse recentiores populos a veteribus, quos contra his rebus inferiores fuisse contenderim, sed ingenium, non adhibita disciplina, quia versabantur veteres populi in rebus publicis, subtilius sentiebat; ita ut tam res publicas judicare quam gustum artium litterarumque capere posset, quum species animo confictas in rerum natura ponere, tam veterum memoria quam nostra eorum esset, qui doctrina usi essent atque disciplina. Atque id quod proprium fuisse Graecorum Romanorumque dixi universorum, mirum in modum proprium erat inter Graecos Atheniensium, apud quos, quae ex sollerti natura maximeque mobili animo nasci soleant in utramque partem, mirabiliter nata sunt. Non potuit non apud eos multitudo omnium rerum potiri; sed haec popularis ratio vel quum finem quem consequebatur propemodum excederet, per spatium fere saeculi inde a Clisthene usque ad Periclem, verae reipublicae atque adeo Graeciae saluti consulebat. Quod fieri non potuit nisi in eo populo, cujus natura capax esset summorum exemplarium et qui re vera ea appeteret. Quorum quia capaces erant Athenienses artibus litterisque delectabantur, ita ut a morum asperitate abhorrerent, Deorum reverentia imbuti erant, quae efficiebat, ut religiosi essent, patriae caritate excellebant, qua moti leges, quippe quae reipublicae fundamentum essent, religiose tuebantur, humanitate denique gaudebant, quae impediebat, quominus suum commodum spectantes reliquarum civitatum populorumque Graeciae rationibus alieni essent. Sed postquam populari imperio

nimis auncto contraria optimatium nobiliumque ratio obnitebatur, quum intestinae furere inciperent contentiones et vulgus Atheniensium in sua republica Graeciaque auctoritate et viribus praepollens dominandi habendique cupidine arderet, aucta luxurie, mores depravabantur animorumque sollertia, honestate abjecta, in iis artibus versabatur, quibus suam quisque utilitatem consequeretur, deorum cultus ad sumptuosa sollemnia, quibus oculos ventresque pascerent, delapsus religionem evertebat, patriae caritas convertebatur in libidinem injustam ditandae reipublicae non solum cum aliarum civitatum damno, sed etiam ipsius reipublicae opulentorum civium, vulgo non volente ut opes ad rem publicam adhiberentur, sed ut cupiditates suae replerentur; quamobrem in ore quidem habebant leges incredibiliterque multiplicatas in tabulis, sed vita iis carebat; humanitas denique Atheniensium ita relanguescebat, ut et domi temperatio civitatis solveretur et foris mercenarii milites rempublicam proderent. Opulenti munera publica non jam sibi honori ducebant, sed gravissimarum injuriarum loco sibi numerabant; neque enim diis aut reipublicae offerebant suarum divitiarum partem aequam, sed inique vulgi cupiditatum gratia spoliare se cogebantur re privata; qua ex re non poterat quin consequeretur, ut nobiles opulentique partim non dubitarent fraudibus rem suam augere, partim, etiam periclitante patriae libertate, foris conjurationes facere in evertendum quovis pretio populare imperium. Nihilominus vero fieri non potuit, ut pristinae magnitudinis splendorisque memoriam perderent Athenienses desinerentque eo gloriari; immo volebant saltem etiamtunc illis virtutibus ornati videri. Quo eorum studio ita uti poterat, qui incensos vellet, ut res pristinis dignas gererent. Quamobrem in hanc partem dirigit vel concionans vel causas agens vim orationis suae candidus noster et patriae amans Demosthenes, ut Athenienses nunc alacri patriae defendendae studio inflammaret, nunc eveheret ad justitiam servandam.

Hoc quidem nobis maxime tenendum est et Midianam legentibus, quia litem se ita obtenturum esse, ut vellet, sperare ille non poterat, nisi judicum animis ex sordibus ad honestatis candorem evectis. Neque enim honestate permoti illis temporibus frequentes in judicia confluebant Athenienses, sed judiciis et gravis esse poterat nobilibus opulentisque multitudo dominatrix, et

partim continuo facileque victum parare, partim aerarium publicum, in quod mulctae publice damnatorum pertinebant, augere poterant judices famelici, quod quum hoc tempore aerarium cupiditatibus vulgi serviret, in lucro ponebant. Unde colligitur, hos judices perfacile corrumpi potuisse neque dubium est, quin Midias hoc modo judicum animos sollicitaverit quam maxime.

Midias enim, Midiae filius, Atheniensis, Anagyrasiis adscriptus, divitum luxuriosorumque unus fuit et eorum qui opibus ad nequitias abuterentur, quod haec historiola a Diogene Laertio in Vita Diogenis Cynici tradita docet: ἀλλὰ καὶ Μειδίου κονδυλίσαντος αὐτὸν (Diogenem) καὶ εἰπόντος· Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ· τῇ ἑξῆς πυκτικοὺς λαβὼν ἱμάντας καὶ καταλοήσας αὐτὸν ἔφη· Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. Hic Demostheni non solum privatim sed etiam publice infensus infestusque erat, quod vel ex hac re colligas, quod Aeschines *) queritur, eum non jam inter vivos esse. Contumelia autem, qua Demosthenem affecerat ille haec fuit: Postquam, Magnis Dionysiis **) imminentibus ei, qui choragus erat, omnia paranti ad munus rite abeundum, multas et varias intulit injurias, quum chorum in theatrum introduceret, spectantibus, qui ex tota Graecia confluxerant, alapam ei infregit et effecit, ut Demosthenes ejusque tribus vincerentur certaminum arbitris ***) corruptis.

*) Contra Ctesiph. pg. 419. ed. Bekk.

**) Etsi non traditur Magnis Dionysiis facinus patrasse Midias, tamen his, non aliis Baccho consecratis sollemnibus rem accidisse, viri docti inde a Spaldingo monstraverunt. Addam quo rem maxime confirmari puto. Tertio quoque anno haec sollemnia celebrari notum est. Atqui in secundo ad nostram orationem argumento narratur (id quod non habet, cur in dubitationem vocetur), uno mense post edita munera choragos constitutos esse proximis sollemnibus. In ipsius autem orationis §. 6. a. haec sunt: οὐ καθεστηκότος χορηγοῦ τῇ Πανδιονίδι φυλῇ τρίτον ἔτος τουτί, quae secundum graecae linguae idioma vertenda sunt: „postquam *abhinc tribus annis* (v. not. 55. a.) nullus choragus in tribu Pandionide fuerat". Quod dicere aliter non potuit Orator, nisi Dionysia, quibus ita loquitur, Magna erant Dionysia.

***) Hic mihi fatendum est, me ignorare, unde Spalding (V. not. 24.) noverit, *post* munus editum sorte duci certaminum arbitros. Primum res ipsa non favet huic opinioni, tum haec nobis tradita: Isocr. trapez. p. 365. Πυθόδωρον γὰρ τὸν σκηνίτην καλούμενον, ὃς ὑπὲρ Πασίωνος ἅπαντα καὶ λέγει καὶ πράττει, τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν πέρυσιν ἀνοίξαντα τὰς ὑδρίας καὶ τοὺς κριτὰς ἐξελόντα τοὺς ὑπὸ τῆς βουλῆς εἰσβληθέντας; καίτοι ὅστις μικρῶν ἕνεκεν, καὶ

Contumelia tunc quidem facta Demostheni tam magna visa est, ut, cum mortem Midiae non nimiam poenam duceret, caussam *publicam* faceret, violataeque religionis statim post munus editum, probola usus eum apud populum accusaret; a quo cum Midias condemnatus esset, Demostheni licebat, caussam ad judices deferre simulque effectum erat, ut judices populi sententiam publice declaratam novissent minusque iis condemnandi hominis iracundia metuenda esset, id quod hoc morum depravatorum tempore magni momenti erat. Tunc referebat Demosthenis, ut in judicibus, in quibus festorum dierum sanctitatis sensus emortuus esset, ad quos quadrarent, quae dicit Isocrates comparans sui aevi Athenienses cum majoribus Areopag. p. 145. „*καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς οὐκ ἀνωμάλως οὐδ᾽ ἀτάκτως οὔτ᾽ ἐθεράπευον οὔτ᾽ ὠργίαζον· οὐδ᾽ ὁπότε μὲν δόξειεν αὐτοῖς τριακοσίους ἔπεμπον, ὁπότε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας ἐξέλειπον· οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτάς, αἷς ἑςίασίς τις προσείη, μεγαλοπρεπῶς ἦγον, ἐν δὲ τοῖς ἁγιωτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον* etc., referebat, inquam, Demosthenis, ut hunc sensum resuscitaret, ut magnitudo delicti Midiae animis eorum se ingereret — nam primo concitati, cum probola fieret, animi partim ipsi per se consenuerant partim vel violentis vel dulcibus remediis sedati erant — referebat, ut in judicibus, qui non jam ut honesti indignari possent de nequitia, qua usus erat Midias in Demosthenem, indignationem honestam excitaret. Non mirum est Atheniensibus ita moratis facinus Midiae ad solum Demosthenem pertinere videri, cui privata lite satisfieret.

Quamobrem, ut jam ad exponendum ipsius orationis consilium aggredior, Demosthenes primum se defendit, quod probola contra Midiam usus sit, quae instituebatur sceleribus patratis, quibus res publica violata esset,

περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύων, ταύτας ὑπανοίγειν ἐτόλμησεν, αἳ σεσημασμέναι μὲν ἦσαν ὑπὸ τῶν πρυτάνεων, κατεσφραγισμέναι δ᾽ ὑπὸ τῶν χορηγῶν, ἐφυλάττοντο δὲ ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἔκειντο δ᾽ ἐν ἀκροπόλει. τί δεῖ θαυμάζειν etc. Itaque cum nomina arbitrorum in cista obsignata in arce deposita essent, eo demonstratur, inter sortitionem et munus obeundum spatium quoddam intercessisse, neque dubitari potest, quin sortitio in ea concione fieri solita sit, quam auctor alterius argumenti uno mense ante sollemnia celebranda locum habuisse refert cujusque Demosthenes ipse §. 6. a. mentionem facit. Quo accedit quod Demosthenes rem exponens in §§. seqq, alapam post corruptos judices inflictam sibi esse dicit.

esset, ut contra magistratus, contra sycophantas, contra eos, qui metalla clam exercuissent, contra eos, qui pecuniam publicam avertissent, contra eos, qui populi potestati infensos se praestarent, denique contra eos, qui religionem sacrorum quorundam violassent. Postquam Demosthenes docuit, quam religiose ii, qui legem de probola instituenda sanxissent, coluerint sancta sollemnia, monstrat, quanto atrociora sint ea, quae fecerit Midias, quam ea, quibus religionem violari edixerint Athenienses. Jam post rem enarratam, priusquam ad eam per testes confirmandam transit, consequentibus praeceptis, dicit, etiam multa alia sibi facinora Midiae narranda esse, quae tantummodo culpa eorum, qui laesi erant, non punita sint, quibus cum leges violatae sint, eas hac occasione data vindicandas esse. Tum testibus*) introductis voluerat quidem cetera scelera enarrare; sed hoc oratorium fuit artificium, quo efficeret, ut judicibus jam inde ab initio tantus scelerum numerus obversaretur; nunc igitur non enarrat; sed quum non posset quin rebus singulis per testes confirmatis, omnia infensi in Demosthenem animi, non rem publicam perosi esse viderentur, quum Midias sine dubio rem ita se habere persuasurus esset, opinionem ita evertere studet, ut non quidem neget, sua caussa illa commisisse Midiam, sed ostendit judicibus, ut eo religionem violatam esse non refutatum sit. Quod ut convincat, prius opinionem eorum de poena per leges dicta emendat, non addici damnatum accusatori, sed caveri ne leges intereant. Tum vero docet, chorago violato, non solum in hominem insultatum esse, sed simul in rem publicam. Praeterea explicat, idem facinus, ira aut alia cupiditate excitante, multum abesse ut eadem poena digna sit, etiam ex ipsorum Atheniensium sententia, qua facinus per superbiam perpetratum; haec autem ex superbia orta esse delicta. Hanc vero merito ab Atheniensibus semper habitam esse eam, quae non solum singulis injuriam inferat, sed rem publicam ipsam in discrimen vocet; quamobrem caussam ὕβρεως publicam factam esse. Quod ut confirmet, ipsam severam legem quae mortem non graviorem quam pro delicto edicit, legi jubet, judices moturus. Quibus expositis illum, qui violaverit religionem — jam enim violatam esse docet — summa superbia uti, patere

*) Horum testimoniorum primum solum, reliquis perditis, nunc nos habere, patri in Exc. II. demonstranti, assentior.

oportet. Facit igitur ipsa oracula ad judices loquentia, illa sollemnia inprimisque choros coronasque a diis imperata esse, ut vanam opinionem, qua ea sua gratia fieri opinari assueverant Athenienses, evellat aut certe supprimat. Inde monstrat, pietate jussos esse Athenienses, vel minimam vim, etiam iis inlatam qui leges de religione tuenda violassent, coercere, et e regione ponit cum superbia insultantem Midiam, quem nunquam quisquam superaverit superbia, quamvis alii in similibus fuerint conditionibus. Ex superbia ortam esse Midiae impietatem quum explicuerit, pluribus exponit, Midiam ita moratum esse et oratio labitur in occasionem, unde odium Midiae descenderit, quam eo fusius refert, quo magis summa Midiae nequitia appareat, judicesque moveat concitetque, nam probus, vilium artium imperitus arbiter Straton per eum maxima capitis diminutione punitus erat, quia, cum Demosthenes Midiae litem privatam intendisset, hunc vadimonio deserto condemnaverat. Demosthenes, occasione non praetermissa, jam hoc loco inhibet, ne vim habeat imploraturus misericordiam Midias, in judicium inducto miserabili illo Stratone. Deinde ad alias transgreditur nequitias, quibus Midias se, etiam post illatas sibi Dionysiis injurias, etiamsi alii una interirent, ulcisci voluisset simulque efficere, ut, priusquam lis illa institui posset, Demosthenes judicio sublatus esset; et quum multa de corrumpentibus corruptisque dicenda fuissent, orationi, oblique judices de pecunia accipienda deterriturus, legem de ambitu innectit simulque significat, opibus insultantem Midiam haec omnia committere et contra popularem rationem multis rebus praestare pauperibus, ut sic quoque corrumpendi conamina Midiae praecludat. Quo facto accuratius locum, jam saepius memoratum, tractat, quantopere obsint pauperibus divites superbique; scire eos aequabilitatem juris sui emolumenti caussa tollere. Jam omnes injurias complexus, postquam judices aequalem iis poenam poposcit nunc demum de scripto legit injurias, quibus alios affecerat Midias, quas nunc patet non singulis hominibus inlatas esse, sed ad coetum civium civitatemque pertinere. Quod ut strictius demonstret judicesque penitus in Midiam incitet, exemplis edocet, singulorum injuriis eum non acquiescere, sed societates, atque adeo ipsum populum male tractasse, flagitiorum eos insimulantem, quae ipse in se admittat. A tali igitur homine se defendere non posse nisi universitatem civium, legibus graviter in eum coercendum adhi-

bitis. Sic expositum est, Midiam majestatis publicae reum esse. Jam intererat, judices moveri, ut poenam re vera dicerent. Itaque splendorem hominis generisque dicit Orator nunquam quemquam prohibuisse, quin poenam daret superbe insolenterque factorum. Quamobrem inter se opponit splendorem generis Alcibiadis ac beneficia in urbem collata, et dubiam Midiae originem simulataque beneficia; docet, etiam propter haec simulata beneficia gratiam ei Athenienses rettulisse, illum contra honoribus foedissime abusum esse. Postquam significavit morte puniendum aut certe omnibus bonis, quippe quae essent caussa nequitiae homini, exuendum esse Midiam omniaque sustulit, quae impedirent, ne illud fieret, exempla recenset, quam graviter violata religio expiata sit. Sed ne judices opinentur, humanitatis esse clementius quam severius agere, docet hic ita agere injustum esse, et, praecepta Midiae oratione, refutat omnia, quae in suam iste rem dicturus sit, et ita quidem, ut repetita quaque auditione illud appareat, infesto animo plebi esse eum, quamvis simulato studio, abjectumque hominem, et animos advertit ad ea, quae consequutura sint, si clementer agant. Sed quum fieri possit, ut non adeo nequam esse videatur Midias, quoniam quidam in judicio ei affuturi sint, alii pro eo intercessuri, addit, illos esse ipsius adversarios, hos opulentos, qui idem multitudinem despiciant oderintque; ab iis, si pecuniam offerentibus aures non patefaciant, judices non magis ipsos quam se tuituros esse. Post haec omnia monet quantopere iis ignominiae futurum sit, si nunc eum absolvant, postquam condemnavissent, probola in concionem deducta, peregrinis ex tota Graecia in urbe morantibus; monet iterum, leges solas afferre securitatem; leges vero non aliter servari, quam si legum violatores subeant poenas.

Aptius construi non poterat oratio, ut demonstraretur, Midiam infestum esse reipublicae, etsi facinus, propter quod a Demosthene accusatus est, injuria erat ipsi inlata, quae tamen pertinebat ad sanctum rei publicae institutum. Quod quum violatum esset et in omnium oculos incurreret impietatis documentum, haec caussa publicae litis ponenda erat, et tamen facinus unum multorum, quamvis insigne, ejus esse apparet, qui infesto animo sit reipublicae.

Quibus luminibus oratio splendeat, quam gnarum humani animi se praebeat orator ratione, qua animos judicum moveat mentesque occupet, haec demonstrare meum non

est, sed attente legens ipse facile inveniet. Attamen sunt quae arguant, orationem omnibus numeris absolutam non esse a Demosthene; quod jam apud Photium legimus, et acumine recentiorum virorum doctorum accuratius demonstratum est. Sed ea quae arguant, raptim turbulenterque scripsisse Oratorem, ut fere fit, si primis lineis aliquid designas, inesse mihi non plane videntur; sed verum esse videre videor id, quod ipse Demosthenes dicit: ἐγὼ δ' ἐσκέφθαι μὲν φημί, καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην, καὶ μεμελετηκέναι γ' ὡς ἐνῆν μάλιςα ἐμοί etc. §. 52. a. In oratione qua id agitur, ut tam concitentur animi quam mentibus persuadeatur, saepe perbene repetuntur quaedam; sicut hac oratione modus, quo opulenti paupere multitudine uti solet §. 50. c. et 54. b., aut modus, quo ipse Orator hominem quendam appellat. Etiam defendisse mihi visus sum superioribus locum, quo exposita nequitia, qua usus est Midias in Stratonem arbitrum, verba facit, quibus misericordiam expetituro Midiae obsit, etiam inferiore loco de eadem re loquuturus. Contra et ipse arbitror repetitam similitudinem, in qua vitae rationem et ἐράνου versari dicit, ita explicandum esse: sententia duobus locis quum bene accommodari posset, interim duobus scripserat Orator, ut in limanda oratione de hac re decerneret. Non raptim scribenti inscio rem accidisse, firmatur cura, qua sententiis suum cuique locum electum esse vidimus. De §. 9. v. Exc. XIV. Si suspicari firmis argumentis cogimur, post primos testes de injuriis Demostheni illatis introductos, alia testimonia deesse, si τὰ ὑπομνήματα τῶν Μειδίου ἀδικημάτων in oratione non habemus, nihil nobis dicendum est, quam litis instrumenta quaedam interiisse.

Eam ob caussam desiderari quaedam in hac oratione, quod litem abjecit Demosthenes, neque orationem habuit, notum est. Boeckh et acute et recte, ut mihi quidem videtur, demonstravit, orationem ante abjectam litem conscriptam esse. Conscriptam autem esse eam quarto anno Ol. 106., refutatis Tayloro Wolfioque, contendentibus, posteriores res gestas orationi immixtas esse. Haec sufficiant.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΝΔΥΛΟΥ.

Ἑορτὴν ἦγον οἱ Ἀθηναῖοι Διονύσῳ, ἣν ἐκάλουν ἀπὸ τοῦ θεοῦ Διονύσια· ἐν δὲ ταύτῃ τραγικοὶ καὶ κωμικοὶ καὶ αὐλητῶν χοροὶ διηγωνίζοντο. καθίςασαν δὲ τοὺς χοροὺς αἱ φυλαί, δέκα τυγχάνουσαι· χορηγὸς δὲ ἦν ἑκάςης φυλῆς, ὁ τὰ ἀναλώματα παρέχων τὰ περὶ τὸν χορόν. ὁ τοίνυν Δημοσθένης τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς, τῆς Πανδιονίδος, ἐθελοντὴς ὑπέςη χορηγός. ἐχθρῷ δὲ κεχρημένος τῷ Μειδίᾳ, τῶν πλουσίων ἑνί, φησὶ μὲν καὶ ἄλλα παρὰ [1]) τὴν χορηγίαν αὐτοῦ πεπονθέναι [2]) κακῶς, τὸ δὲ τελευταῖον ἐπὶ τῆς ὀρχήςρας κονδύλους ἔλαβεν ἐναντίον πάντων τῶν θεατῶν. ἐπὶ τούτῳ κατηγόρησεν ἐν τῷ δήμῳ τοῦ Μειδίου, ὡς ἠσεβηκότος εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὸν Διόνυσον. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ τοιαύτη κατηγορία, προβολή [3]). ὁ μὲν οὖν δῆμος κατέγνωκε τοῦ Μειδίου τὴν ἀσέβειαν.

1) Hoc ex mss. aliquot allatum utique praeferri debuit ceterorum scripturae ἐπί vel ὑπό et pravae Hier. Wolfii conjecturae περί. Cf. orat. §. 1. a..

2) Vix dubito quin sit scribendum παρὰ τὴν χορηγίαν ὑπ' αὐτοῦ πεπ. Lenem in voce αὐτοῦ spiritum praebent codd. aliquot. *SPALD.*

3) Videtur latius patuisse hoc actionis genus, quam hic a Libanio et a Thoma Magistro quoque finitur, qui tamen ubi dixit, fuisse actionem in eos qui in festo Dionysiorum deliquissent, addit: καταχρηςικῶς δὲ καὶ τὴν περὶ πάσης δίκης κατηγορίαν. *SPALD.* Lex Rhet. Seguer. p. 288. Προβολὴ καὶ Προβάλλεσθαι. τὸ παράγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸν βουλόμενον, καὶ ἀποφαίνειν ὡς ἠδίκησεν εἴτις δοκοίη ἀδικεῖν, καὶ τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς περὶ τὰ μυςήρια ἢ Διονύσια ἀδικοῦντας. (Tironibus observo τὸν βουλόμενον esse subjectum, objectum autem contineri illis εἴτις δοκοίη et quae sequuntur.) Vid. et Timaeum in voce ibique Ruhnk p. 224. Omnium autem diligentissime de προβολῇ omnia collegit *Schoemannus* in libro de Comitiis Atheniensium (Gryph. 1819. 8°.) p. 227. Add. Boeckhium in Comment. de Chronologia Orat. c. Mid. p. 65 sqq. Meierum et Schoemannum in libro qui inscribitur: Der Attische Procefs III. p. 271 sqq., Heffterum in li-

ἀγωνίζονται δὲ νῦν ἐν δικαστηρίῳ περὶ τῆς τοῦ δήμου καταχειροτονίας. ἔδει γὰρ, καταγνόντος τοῦ δήμου, δικαστήριον κρῖναι δεύτερον. ἔστιν οὖν ὁ ἀγὼν περὶ ὑποτιμήσεως. οὐ γὰρ περὶ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ὁ Μειδίας ἀγωνίζεται, ἀλλὰ περὶ τοῦ τιμήματος, πότερον ὕβρεως ἢ ἀσεβείας ὀφείλει δίκην. ὁρικὸς οὖν ὁ λόγος τῇ στάσει 4) τοῦ μὲν Μειδίου λέγοντος, ὕβριν εἶναι τὸ πραχθὲν, ἐπειδὴ τετύπτηκεν ἄνδρα ἐλεύθερον· τοῦ δὲ Δημοσθένους, ἀσέβειαν, ἐπειδὴ χορηγὸς ὁ τετυπτημένος, καὶ ἐν Διονυσίοις, καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ. διὰ γὰρ τούτων καὶ ἠσεβηκέναι τὸν Μειδίαν φησίν· ὥς εἶναι διπλοῦν ὅρον κατὰ σύλληψιν, ὅταν μὴ ἐκβάλλοντες τὸ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων εἰσαγόμενον ὄνομα, καὶ ἕτερον αὐτῷ προστιθῶμεν. ὥσπερ ἐνταῦθα ὁ Δημοσθένης, τοῦ Μειδίου λέγοντος ὑβρικέναι, οὐκ ἐκβάλλει μὲν οὐδὲ τὴν ὕβριν, προστίθησι δὲ αὐτῇ καὶ τὴν ἀσέβειαν.

ΑΛΛΗ ΥΠΟΘΕΣΙΣ 5)

Διάφοροι παρὰ Ἀθηναίοις ἤγοντο ἑορταὶ, ἐν αἷς ἦν τὰ Παναθήναια, ἅπερ ἦν διπλᾶ, μικρά τε καὶ μεγάλα· καὶ τὰ μὲν μεγάλα κατὰ πενταετηρίδα ἐπετελεῖτο, τὰ δὲ μικρὰ κατὰ τριετηρίδα. ἐν μὲν οὖν τοῖς μεγάλοις γυμνάσιά τινα ἐγίνοντο, καὶ προὔβαλλετο

bro quem inscripsit: Die Athenäische Gerichtsverfassung II. p. 229 sqq.] Itaque certum est hodie, προβολὴν factam esse in causis compluribus quae vel summam reip. vel populi jura spectarent: perverse autem eam a Tayloro in praef. ad hanc or. dici Provocationem ad populum, cum primo potius loco hae causae ad populum delatae sint, ut praejudicium ejus de reo fieret, quod jam actori ulterius persequendum esset. Bene autem Schoemannus praeeunte Heraldo hanc προβολὴν latine nomine *querelam* dicit. Nobis hodie, ubi tale quid in usu est, dicitur *die vorläufige Anklage.*

4) De *constitutione causarum,* vel statu, et quidem hac potissimum *definitiva* (ὁρικὴ στάσις) consulendus est Cic. de Inv. 1, 8. (10.), item Quint. III, 6, 79. et passim eo capite; loquitur enim Fabius ut de nota re, neque justam adhibet definitionem. SP.

5) Spaldingus hoc alterum incerti auctoris Argumentum ob taedium rhetoricarum expositionum quae adhaerent ei omiserat. Nobis tamen prior praecipue pars ejus, quae tota est historica, utilis tironibus quoque visa est, posterior autem quaedam tamen continere quae ad criticam orationis tractationem facere possent. Quare integrum recudendum curavimus et quidem emendatius quam apud Reiskium legitur, qui varietatem lectionis ex margine Ed. Paris. ne adnotavit quidem. Ex hac itaque, nec non e codd. Bekkero collatis, nonnulla adoptavimus tacite; de aliis in notis monemus. Versus finem argumenti multa sine ordine et consilio congesta sunt; quibus tamen neque criticam neque exegeticam manum admovere sustinuimus, nisi quod ultimum colon, quod alius manifesto auctoris est, signo disjunximus.

ἀφ᾽ ἑκάστης φυλῆς εἷς γυμνασίαρχος λαμβάνων χρήματα εἰς τὸ γυ-
μνάζειν τοὺς ἐπιτελέσοντας τὴν ἑορτὴν, καὶ διδόναι τὰς τούτων δα-
πάνας τοῖς τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς. Ἤγετο δὲ παρ᾽ αὐτοῖς καὶ τὰ Διο- 2
νύσια, καὶ ταῦτα διπλᾶ, μικρά τε καὶ μεγάλα· καὶ τὰ μὲν μι-
κρὰ ἤγετο κατ᾽ ἔτος, τὰ δὲ μεγάλα διὰ τριετηρίδος, ἐν τοῖς λη-
ναῖς [6]), ἐν οἷς προὐβάλλετο χορηγὸς ἀφ᾽ ἑκάστης φυλῆς πρὸς τὸ
τρέφειν χοροὺς παίδων τε καὶ ἀνδρῶν. ἐλάμβανε δὲ εἰς τοῦτο χρή-
ματα. ἐπιστάσης δὲ τῆς ἑορτῆς ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους οἱ χορη-
γοὶ καὶ ἤριζον ὕμνους εἰς τὸν Διόνυσον ᾄδοντες. καὶ τῷ νικῶντι
τρίπους τὸ ἆθλον ἦν, ἐπειδὴ τὸν αὐτὸν Ἥλιον καὶ Ἀπόλλωνα καὶ
Διόνυσον ᾤοντο [7]). παυομένης δὲ τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ
προὐβάλλοντο οἱ χορηγοὶ τῆς μελλούσης ἑορτῆς. Ἐν τοίνυν τῷ 3
παρόντι καιρῷ προεβλήθησαν οἱ χορηγοὶ ἑκάστης φυλῆς. ἐσπάνιζε
δὲ ἡ Πανδιονὶς, ἡ τοῦ Δημοσθένους φυλὴ, χορηγοῦ, καὶ ἠμέ-
λησε τὸ πρῶτον ἔτος, τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον. ἔθος δὲ ἦν πρὸ μη-
νὸς τῆς ἑορτῆς τὸν ἄρχοντα συνάγειν τοὺς χορηγοὺς ἑκάστης φυλῆς
εἰς τὸ κληροῦσθαι [8]) περὶ τῶν αὐλητῶν. καὶ ἐλθόντων τῶν χορη-
γῶν ἑκάστης φυλῆς πλὴν τοῦ τῆς Πανδιονίδος, ἰδὼν ὁ Δημοσθένης
τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἀτιμαζομένην παρὰ πάντων τῷ μὴ κεκτῆσθαι χο-
ρηγὸν, αὐτεπάγγελτον καὶ αὐτοχειροτόνητον ἑαυτὸν χορηγὸν τῇ φυλῇ
καθίστησι. Κἀντεῦθεν ἐνῃνεῖτο παρὰ πάντων· καὶ δὴ κληρουμένου 4
αὐτοῦ περὶ τῶν αὐλητῶν συνέπραξεν αὐτῷ ἡ τύχη τῇ προθυμίᾳ·
καὶ ἔλαχεν αὐτῷ ὁ κάλλιστος τῶν αὐλητῶν ὁ Τηλεφάνης. θέλων οὖν
ὁ Δημοσθένης κοσμῆσαι τὸν αὐτοῦ χορὸν πλέον τῶν ἄλλων, ἐποί-
ησεν αὐτοὺς φορέσαι [9]) χρυσοῦς στεφάνους. Μειδίας δὲ τῶν πολι- 5
τευομένων τις ὢν σφόδρα πλούσιος καὶ πολλὰ δυνάμενος. ἐχθρὸς
τῷ Δημοσθένει γεγονὼς διὰ τὰς αἰτίας ἃς ἐρεῖ μετὰ μικρὸν ἐν τῷ
λόγῳ, πολλάκις καὶ ἄλλα παρηνώχλει καὶ ἐπηρέαζε, καὶ δὴ καὶ, ὡς
ὁ Δημοσθένης λέγει, ὅτι ὀμνυόντων τῶν κριτῶν τῷ καλῶς ᾄσαντι
δοῦναι τὴν νίκην, νύττων αὐτοὺς ὁ Μειδίας ἔλεγε, πλὴν Δημοσθέ-
νους [10]). ὅθεν ὁ Δημοσθένης ἐβόα ἐλέγχων αὐτόν. καὶ τελευτῶν
εἰς τοιαύτην ἦλθε μανίαν ὁ Μειδίας ὥστε ἐν τῷ θεάτρῳ κόνδυλον 6
αὐτῷ παρασχεῖν καὶ τὴν ἱερὰν περιῤῥῆξαι ἐσθῆτα. καὶ ἰδὼν ὁ δῆ-
μος ἐπεσύριττεν· ὃ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ κακοῦ ἐλαμβάνετο.

6) Plena haec errorum. Veriora quaere in Excursu I. et in Boeckhii commentatione ibi laudata.

7) Gerras grammaticas esse has origines facile apparet.

8) Vulgo hic legitur *λαχεῖν*, et mox *καὶ δὴ λαχόντος αὐτοῦ*, soloece utrobique. Quare cum altero loco legitimum *κληρουμένου* in varietate notatum esset, non dubitavi hic quoque corrigere *κληροῦσθαι*. Quod autem paulo post legitur *ἔλαχεν αὐτῷ*, pro *sorte obtigit ei*, quamvis rara significatione, probum tamen est: vid. Ruhnk. ad Tim. p. 173.

9) Barbara sequioris aetatis flexio verbi *φορεῖν*.

10) Vide de hoc loco et de aliis quibusdam quae in oratione ipsa non inveniuntur Exc. II.

ἀπελθὼν δὲ ὁ Δημοσθένης ἐσκέψατο τὸν παρόντα λόγον, κατηγο-
ρῶν αὐτοῦ δημοσίων ἀδικημάτων, ἐν ᾧ καὶ διαβάλλει τὸν Μειδίαν
ὡς κλέψαντα ἀπὸ τῶν χρυσῶν ςεφάνων παρὰ τοῦ χρυσοχόου.
7 Ἄγει τοίνυν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κρίσιν ὁ ῥήτωρ, καταφορᾷ [11]) πλείςῃ
καὶ τόπῳ σφοδρῷ [12]) προσχρησάμενος. ἡ γὰρ τοῦ Μειδίου ποιότης
καὶ ἡ τῶν πραγμάτων προπέτεια τῇ καταδρομῇ συμμαχεῖ· ἡ δὲ ςά-
σις ὁρικὴ. ζητούντων ἡμῶν ἴδιον ὄνομα τῷ ἐγκλήματι. ὁ μὲν γὰρ
8 Μειδίας ἰδιωτικὸν, ὁ δὲ ῥήτωρ δημόσιον εἶναι κατασκευάζει. Ὅρος
γάρ ἐςιν, οὗ [13]) τὸ μὲν πέπρακται τὸ δὲ λείπει πρὸς τὸ τέλεον τοῦ
ὀνόματος τοῦ ἐπιτεθησομένου τῷ πράγματι. ὡς ἐπὶ τοῦ τὸ κενο-
τάφιον ὀρύξαντος καὶ κρινομένου τυμβωρυχίας. ἐνταῦθα γὰρ πέ-
πρακται μὲν τὸ ὀρύξαι, λείπει δὲ τὸ τάφον ὀρύξαι. λέγει γὰρ ὁ
φεύγων, ὤρυξα μὲν, οὐ τάφον δέ· οὐ γὰρ εὗρον νεκρόν. ὁ δὲ διώ-
κων ἀντιφέρει, ὅτι τὸ διορύξαι κενοτάφιον τυμβωρυχίαν καλῶ. οὐ
γὰρ αὐτὸς [14]) ᾔδεις ὅτι κενοτάφιόν ἐςιν· ἀλλ᾽ ὡς τάφον ὀρύττων,
9 ἐπεὶ κενοτάφιον εὕρηται, ἀξιοῖς μὴ δοῦναι δίκην; Οὕτω κἀνταῦθα
πέπρακται μὲν τὸ τύψαι τὸν Δημοσθένην, λείπει δὲ τὸ καλέσαι
τὸν αὐτοχειροτόνητον, χορηγόν. ὁ γὰρ Δημοσθένης λέγει ὅτι χο-
ρηγὸν ἔτυψας, ὁ δὲ Μειδίας ὅτι χορηγὸν ἁπλῶς οὐκ ἔτυψα, αὐ-
τοχειροτόνητος γὰρ ἦσθα, ἀλλ᾽ ἰδιώτην· τοῦτο δὲ οὐκ ἔςι δη-
10 μόσιον ἀδίκημα. Διπλοῦς δὲ ὁ ὅρος, εἶδοῦς τοῦ κατὰ σύλλη-
ψιν. κατὰ σύλληψιν δέ ἐςιν, ὅταν ὁ διώκων τὴν αὐτοῦ δικαιο-
λογίαν καὶ τὴν τοῦ φεύγοντος εἰς ἓν συνάγῃ. ἔνθα γὰρ οὐ τὸ
μὲν ἐκβάλλει τις, τὸ δὲ δέχεται, ἀλλ᾽ ἀμφότερα συγκροτεῖ καὶ
συλλαμβάνει, τοῦθ᾽ ὑπάγομεν τῷ εἴδει. φαίνεται οὖν ὁ ῥήτωρ
ἐν πολλοῖς τοῦτο ποιῶν μέρεσι, καὶ φάσκων, ἅμα αὐτῷ καὶ τὴν
11 πόλιν ὑβρίσθαι. Κεφάλαια δὲ τὰ τῇ τάξει [15]) προσήκοντά ἐςι
τῷ λόγῳ· τὰ δὲ προοίμια καταφορικὰ, ὑπερβολὴν ἔχοντα πολ-
λὴν, καὶ τῶν περιςατικῶν αὔξησιν. τὸ γὰρ πρὸς ἅπαντας [16]),
καὶ οὐ πρὸς ἐμὲ μόνον, καὶ τὸ ἀεὶ, τὴν μελέτην τῆς ἀτοπίας [17]),
12 καὶ οὐ πρὸς ἅπαξ ἐκ τύχης ἡμαρτηκότα (αὐτὸν) δείκνυσι. Κεφά-
λαια δὲ τοῦ λόγου ταῦτα, ὅρος, ἀνθορισμὸς, γνωμὴ νομοθέτου,
συλλογισμὸς, πηλικότης, πρός τι, καὶ μία τῶν ἀντιθετικῶν. μεθ᾽
13 ἣν ἐμπίπτει τὸ μεταληπτικὸν καὶ ἀντιληπτικόν. Ἐνταῦθα διὰ τεσ-

11) Paris. 1. ὁρμῇ.

12) Godof. Bernhardy scripsisse arbitratur rhetorem τόνῳ σφοδρῷ. Conf. Dion. Hal. de Demosth. p. 171. τόνος οὐ πολὺς αὐτῇ (facundiae Lysjae) πρόσεςιν οὐδ᾽ ἰσχύς. παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει πολὺς μὲν ὁ τόνος κ. τ. λ. et mox οὐ γὰρ ὥσπερ τοὺς ἐπιθέτους ἐκδύεται κόσμους οὕτως καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸν τόνον.

13) H. e. ὅπου: cf. mox ἐνταῦθα.

14) Malim αὐτό. V. Gramm. §. 138. I. 6. [151. 2. 6. ed. XV.]

15) Al. ςάσει.

16) Libri omnes male τὸ γὰρ οὐ πρὸς ἅπαντας.

17) Ἀτοπία recentioribus scriptoribus interdum est πονηρία: vid. Hesych.

σάρων ὅρων ὁ ῥήτωρ ἐμπλέκει τὴν κατηγορίαν, δεικνύων ὅτι δημο-
σίᾳ Μειδίας ἠδίκησεν. ἔςι δὲ ὁ πρῶτος ὅρος οὗτος, ὅτι οἱ ἐν ἑορ-
τῇ ἀδικοῦντες δημόσιον ἀδίκημα ποιοῦσι· δεύτερος ὅρος, καὶ μά-
λιςα οἱ χορηγὸν ἀδικοῦντες. τρίτος ὅρος, ὅτι πᾶσα ὕβρις δημό-
σιόν ἐςιν ἀδίκημα. παραλογίζεται δὲ ἐνταῦθα ἐκ τῆς ὁμωνυμίας τῆς
ὕβρεως. λέγεται γὰρ ὕβρις ἡ δι' αἰσχρουργίας, καὶ ἡ διὰ λόγων,
καὶ ἡ διὰ πληγῶν. δημόσιον δὲ ἀδίκημα ἡγοῦντο τὴν αἰσχρουργίαν.
τῇ οὖν ὁμωνυμίᾳ παρελογίσατο. τέταρτος ὅρος, ὅτι ὁ πάντας ἀεὶ
ὑβρίζω· δημοσίᾳ ἀδικεῖ. εἰ γὰρ τὸ δημόσιον ἐκ πάντων συνίςαται,
ἄρα δημόσιον τἀδίκημα. Τίθησι δὲ σπερματικῶς ἐν τῷ προοιμίῳ 14
τοὺς τέτταρας ὅρους. ἐκ τούτων εἰσὶν ἐν τοῖς ἀγῶσι τρεῖς. τὸν δὲ
τέταρτον ὅρον τίθησιν ἐν τῇ παρεκβάσει. καὶ δικαίως. λέγων γὰρ
ὅτι ὁ πάντας ὑβρίζων δημοσίᾳ ἀδικεῖ παρεξέρχεται λέγων τὸν πρό-
τερον αὐτοῦ βίον. Ἔχει δὲ ὁ παρὼν λόγος δύο προοίμια, τὸ πρῶ-15
τον ἐκ διαβολῆς εἰλημμένον τοῦ ἐναντίου, καὶ ἐκ συστάσεως τοῦ οἰ-
κείου προσώπου, καὶ ἐκ προσοχῆς. ἔςι δὲ ἡ πρότασις διμερής.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἀκατάσκευον· τὸ δὲ δεύτερον καὶ αὐτὸ
διμερὲς καὶ κατασκευάζει τούτων ἑκάτερα· εἶτα ἐπιφέρει τὸ συμπέ-
ρασμα, ἐν ᾧ ἐςὶν ἡ προσοχή. [18]) ❋❋ Ὅρος κατὰ σύλληψιν. λέ- 16
γεται δὲ οὕτως ὅταν τοῦ φεύγοντος ἀντονομάζοντος [19]), ὁ διώκων
καὶ τούτῳ κἀκείνῳ ὑπεύθυνον αὐτὸν εἶναι λέγῃ τῷ ὀνόματι. ὥςε
διπλοῦς ἐςιν, ἐπεὶ δύο περιέχει ἐγκλήματα. παράδειγμα, ὁ ςρατη-
γὸς ὁ βιασάμενος τὴν παρακατατεθεῖσαν κόρην ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ,
καὶ δημοσίων ἀδικημάτων κρινόμενος, καὶ ἀποκρινόμενος μὴ δη-
μοσίᾳ ἠδικηκέναι, ἀλλὰ βιάσασθαι, ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀμφοτέροις
αὐτὸν φάσκων ὑπεύθυνον εἶναι. Τὸ προοίμιον ἀπὸ τοῦ ἀντιδί-
κου. ὁ δὲ λόγος δι' ἑνὸς εἴδους προάγεται τοῦ δικανικοῦ. τού-17
του γὰρ καὶ τὸ τέλος δίκαιον, καὶ ἡ κατασκευὴ διὰ τοῦ δικαίου.

TESTIMONIA

scriptorum veterum ad historiam hujus orationis litisque
Midianae facientia.

Dionys. Halic. Epist. ad Ammaeum de Demosthene p. 121, 20. Κατὰ τοῦτον γέγραπται τὸν ἄρχοντα (τὸν Καλλίςρατον Ol. 107. 4.) καὶ ὁ κατὰ Μειδίου λόγος ὃν συνετάξατο μετὰ τὴν καταχειροτονίαν ἣν ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεχειροτόνησεν. Boeckhii rationes, quibus hanc definitionem erroris arguit, orationemque anno Ol. 106. 4. vindicat, vide in ej. Comm. de Chronol. Or. Mid. p. 77 sqq. 85.

18) In his enucleandis si quis tempus terere velit, conferenda sunt Ulpiani scholia ad duas primas hujus orationis paragraphos. Nam illuc omnia referuntur quae breviter hic indicantur.

19) Sc. τὸ ἀδίκημα sive τὴν δίκην: h. e. cum delictum suum sive ipsam causam aliter definit.

PLUTARCH. Demosth. 12. (p. 851.) *Δῆλος δ' ἐςὶ καὶ τὴν κατὰ Μειδίου παρασκευασάμενος εἰπεῖν δίκην δύο μὲν ἐπὶ τοῖς τριάκοντα γεγονὼς ἔτη*[20]*, μηδέπω δ' ἔχων ἰσχὺν ἐν τῇ πολιτείᾳ μηδὲ δόξαν. ὃ καὶ μάλιςά μοι δοκεῖ δείσας ἐπ' ἀργυρίῳ καταθέσθαι τὴν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔχθραν· Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν οὐδ' ἀγανόφρων* (Il. *υ*, 467.), *ἀλλ' ἔντονος καὶ βίαιος περὶ τὰς ἀμύνας. ὁρῶν δ' οὐ φαῦλον οὐδὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔργον, ἄνδρα καὶ πλούτῳ καὶ λόγῳ καὶ φίλοις εὖ πεφραγμένον καθελεῖν, τὸν Μειδίαν, ἐνέδωκε τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένοις. αἱ δὲ τρισχίλιαι*[21]*) καθ' ἑαυτὰς οὐκ ἂν μοι δοκοῦσι τὴν Δημοσθένους ἀμβλῦναι πικρίαν ἐλπίζοντος*[22]*) καὶ δυναμένου περιγενέσθαι.*

AESCHIN. c. Ctesiph. p. 61. (441. Rsk.) *Ἢ ταῦτα ἤδη τὰ περὶ Μειδίαν καὶ τοὺς κονδύλους οὓς ἔλαβεν ἐν τῇ ὀρχήςρᾳ χορηγὸς ὤν· καὶ ὡς ἀπέδοτο τριάκοντα μνῶν ἅμα τήν τε εἰς αὐτὸν ὕβριν καὶ τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν, ἣν ἐν Διονύσου κατεχειροτόνησε Μειδίου.* Adde verba a Spaldingo in praefatione posita. Neo ab re esse videtur hic ponere ejusdem Aeschinis illa de Midia ibid. p. 69. (506. Rsk.): *Ἐπὶ γὰρ Θεοφράςου ἄρχοντος* (Ol. 110. 1.) — *πυλαγόρας ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον, ὃν ἐβουλόμην ἂν πολλῶν ἕνεκα ζῆν, καὶ Θρασυκλέα τὸν Λέσβιον, καὶ τρίτον δὲ μετὰ τούτων ἐμέ.*

ISIDOR. PELUS. Epist. IV, 205. *Πῶς δὲ Δημοσθένης — τὸν Μειδίαν οὐχ εἷλε τὸν τοιαῦτα αὐτὸν κακὰ διαθέντα; ὅτι μὲν γὰρ ἐβούλετο αὐτὸν ἑλεῖν, διὸ καὶ παντὶ σθένει τὴν κατηγορίαν ἔγραψε, δῆλον. διὰ τί οὖν οὐχ εἷλεν; οὐκ ἐπειδὴ ἀσθενεςέρους τοὺς λόγους τῆς τῶν ἐχθρῶν δυναςείας ἐνόμισεν; οὐ γάρ τι λαβὼν, ὡς Αἰσχίνης ἔφη, ἀπέδοτο τὴν καταχειροτονίαν· οὐ γὰρ δέχεται τὴν αἰτίαν τῆς αἰσχροκερδείας ἡ μεγαλοψυχία τοῦ ῥήτορος, οὐδ' ὁ τοῖς ἐπιτρόποις ἀφεὶς τὰ πατρῷα μετὰ τὴν νίκην, οὗτος ἂν ἔλαβεν αἰσχρῶς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς*[23]*)· ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς ἰσχυροτέρους ἡγησάμενος τοῦ λόγου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκείνων βίαν οὐδαμοῦ φανεῖσθαι τὴν τέχνην λογισάμενος, εὐπρεπῶς κατέθετο τὴν συμφορὰν, ἄμεινον, ἡγησάμενος τῇ πρᾳότητι καθυφεῖναι δόξαι τοῦ κρίσει δικαςῶν ἡττᾶσθαι.*

PHOT. Biblioth. cod. 265. p. 800. *Καὶ ὁ κατὰ Μειδίου δὲ καὶ ὁ κατ' Αἰσχίνου λόγος αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἀρετὴν τῷ Δημοσθενικῷ διασώσασθαι χαρακτῆρι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις λόγοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις ἐπιβάλλων ἁμιλλᾶσθαι δοκεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὥσπερ ἀσκούμενος, ἀλλ' οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἀγωνιζόμενος τοῖς ἔργοις. διὸ καί τινες ἔφησαν ἑκάτερον λόγον ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἔκδοσιν διακεκαθάρθαι.* Vid. Spald. in Praef.

20) Vid. hanc. or. 42. d. 21) *Δραχμαί.*

22) H. e. sperasset.

23) Respicit, opinor, verba Aeschinis, quae v. in Spald. Praefatione.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΚΟΝΔΥΛΟΥ.

Pag. Τὴν μὲν ἀσέλγειαν, ὦ ἄνδρες δικαςαὶ, καὶ τὴν ὕβριν, ᾗ
Rsk. πρὸς ἅπαντας ἀεὶ χρῆται Μειδίας, οὐδένα οὔθ' ὑμῶν, οὔτε
514. τῶν ἄλλων πολιτῶν ἀγνοεῖν οἶμαι. ἐγὼ δ', ὅπερ ἂν καὶ [23a] a
ὑμῶν ἕκαςος ὑβρισθεὶς προείλετο πρᾶξαι, τοῦτο καὶ αὐτὸς
ἐποίησα, καὶ προὐβαλόμην ἀδικεῖν τουτονὶ περὶ τὴν ἑορτὴν,
οὐ μόνον πληγὰς ὑπ' αὐτοῦ [23b] λαβὼν τοῖς Διονυσίοις,
ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια παθὼν παρὰ πᾶσαν τὴν
χορηγίαν [24]. ἐπειδὴ δὲ, καλῶς καὶ τὰ δίκαια ποιῶν, ὁ δῆ- b.
μος ἅπας οὕτως ὠργίσθη καὶ παρωξύνθη, καὶ σφόδρα ἐ-
σπούδασεν ἐφ' οἷς ἠδικημένῳ μοι συνῄδει, ὥςε, πάντα ποι-
515. οῦντος τούτου καί τινων ἄλλων ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐκ ἐπείσθη,
οὐδ' ἀπέβλεψεν εἰς τὰς οὐσίας τὰς τούτων, οὐδὲ τὰς ὑπο-

[23a *καὶ ὑμῶν — καὶ αὐτὸς* etc. Sic codd. Vulg. ante Wolfium: *ὅπερ ἂν ὑμῶν ἑκ. καὶ ὑβρισθείς*. Quamquam *καὶ* ante *ὑμῶν*, ut Schaefer quoque annotat, supervacaneum est, quum mox sequatur *καὶ* ante *αὐτὸς*, tamen loco moveri anteque *ὑβρ.* poni non potest, quo in loco positum sententiam corrumperet. Socordia quaedam venusta est, quae inest etiam in proxime sequentibus verbis, quorum *καὶ* positum est pro *γὰρ* explicativo.]

[23b Quum *πλήγας λαμβάνειν* idem sit quod pass. *πλήττεσθαι*, *ὑπ' αὐτοῦ* poni potuit pro *παρ' αὐτοῦ*. cf. *πρὸς Ἀπατούριον* p. 896: *ὁ δὲ Παρμένων ἐδικάζετο τούτῳ τῶν τε πληγῶν ὧν ἔλαβεν ὑπὸ τούτου* — cf. *κατὰ Κόνωνος* p. 1261.]

24 De *Choragia* disputandi otium nobis fecit Libanius in Argumento. Cui adde F. A. Wolfium in Prolegg. ad Leptineam p. 89 sqq. Fuerunt autem *χοροὶ παίδων*: vid. infra §. 4. c. *οἱ παῖδες*. et §. 18. g.: et *χοροὶ ἀνδρῶν*. Demosthenis chorum *tibicinum* fuisse et quidem *αὐλητῶν ἀνδρῶν*, idque munus longe majoris impensae fuisse quam tragoedorum, discimus e §. 43. a. Adde §. 8. b. ubi memorantur *κριταὶ τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν*. *Κριταί* autem illi, post editum in theatro munus, sorte ducebantur. *SPALD*.

De *Dionysiis* vid. Excursum I.

παρὰ π. τ. χορηγίαν: de hoc praep. *παρά* usu vid. Ind.

c. σχέσεις, ἀλλὰ μιᾷ γνώμῃ κατεχειροτόνησεν αὐτοῦ· πολλοί
μοι προσιόντες, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ νῦν ὄντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἠξίουν καὶ
παρεκελεύοντο ἐπεξελθεῖν, καὶ παραδοῦναι τοῦτον εἰς ὑμᾶς·
ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ δι᾽ ἀμφότερα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι [25], νὴ
τοὺς θεοὺς, καὶ δεινὰ πεπονθέναι νομίζοντες ἐμὲ, καὶ δίκην
ἅμα βουλόμενοι λαβεῖν, ὧν [26] ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐτεθέαντο
2 θρασὺν ὄντα καὶ βδελυρὸν, καὶ οὐδὲ καθεκτὸν ἔτι. Οὕτω
δὲ τούτων ἐχόντων, ὅσα μὲν οὖν [27] παρ᾽ ἐμοῦ προσῆκε
φυλαχθῆναι, πάντα δικαίως ὑμῖν τετήρηται [28], καὶ κατηγο-

25 Hae compellationes ex Attici fori natura sunt repetendae, ubi populus ipse judicum muniis obeundis libertatis suae usum exercebet. Non loco nobili nati, non litteris aut aliqua artificiali jurisprudentia instructi erant ii qui judices sederent apud Athenienses: sed qui homo esset et civis et triginta annos natus is etiam recte judicare posse credebatur: et ita sorte capiebantur judices. E sex autem, quae de civilibus causis cognoscebant, tribunalibus nobilissimum erat Ἡλιαία, non semper eodem constans illud judicium numero, etsi proprii ejus erant D, sed auctum in majoribus causis aliorum judiciorum accessione; qua ratione bis mille interdum sedebant judices. [V. Schoemann. de sortitione judicum. Conf. Meier et Schoem. libr. laud. p. 125 sqq. Heffter l. l. p. 49 sqq.] Apparet itaque eodem redire, sive δικαστὰς sive Ἀθηναίους appellet auditores orator. Cum autem dicit ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι probe id distinguendum ab ipsius populi appellatione, qui interdum his diserte opponitur, ut in nostra or. §. 47. ὅσων καταχειροτονήσαντος τοῦ δήμου, ὑμεῖς κατεγνώκατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι: ubi per populum intelliguntur comitia (ἡ ἐκκλησία). *SP.*

26 Observent tirones hunc genitivum ὧν, positum per attractionem pro ἅ, tametsi hic accusativus non sit objecti, quod dicunt, propioris, sed remotioris, pendens a θρασὺν εἶναι et vicem gerens plenioris formulae ἐν οἷς.

27 Codd. aliquot οὖν omittunt. Sed vid. Ind. h. v. [Pater meus contra codd., a quibus οὖν abest, Lutet. lectionem recepit. Quamvis in ind. s. v. οὖν recte demonstraverit, factum esse ut hoc modo usurparetur οὖν, tamen ejicientibus hanc voculam editoribus assentior; neque enim cum conclusione quadam transit ad aliam rem orator, sed monstrat, quo in loco res versentur.]

28 Locus ob duplicem quarundam vocum significationem mire ab interpretibus vexatus; de quo tamen quod mihi videtur satis habebo paucis exponere. Verbum τηρεῖν hic ut plerumque apud Demosthenem nil differt ab illo φυλάττειν, cui etiam junctum illud habes Pro Cor. p. 317. extr. φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν ὅπως μὴ κ. τ. ε. Sane pronomen ὑμῖν huic loco alienum videtur, cum passivum τετήρηται eo casu requirat primam potius personam, ἐμοί. Sed ista carere poterat orator ob praegressum παρ᾽ ἐμοῦ; et ita locum fecit ethico illi ὑμῖν, quo indicat, se omnia ita fecisse, ut Athenienses desiderare

§. 2.

ρήσων, ἐπειδή τις εἰσάγει, πάρειμι, ὥς ὁρᾶτε, πολλὰ μὲν, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματ᾿ ἐξόν μοι λαβεῖν, ὥςε μὴ κατη-
γορεῖν [29], οὐ λαβὼν, πολλὰς δὲ δεήσεις καὶ χάριτας, καὶ νὴ
Δί᾿ ἀπειλὰς ὑπομείνας [29a] ἃ δ᾿ ἐν ὑμῖν μετὰ ταῦτά ἐςιν ὑπό- b.
λοιπα, ὅσῳ γὰρ πλείοσιν οὗτος ἠνώχληκε καὶ παρήγγελκεν [30].

potuerint. Itaque non dubito quin lectio *ἐμοί*, quam revera praebet Paris. r, debeatur corrigenti.

[29 Exspectes *ἐφ᾿ ᾧτε μὴ κατηγορεῖν*. Sed plane sic, ut h. l. p. 68, 12. *ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥς᾿ αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ*. *SCHAEFER*. (Appar. crit. et exeget. ad Demosthenem.)]

[29a Quod Schaefer zeugma hic adesse putat, non assentior; nam *ὑπομεῖναι* se *δεήσεις* et *χάριτας* dicens Demosthenes, significat, cumulatas illas molestiam sibi fecisse.]

30 Ita Spald. ex optimis. Vulgo *παρήγγειλεν*. [*παρήγγελκεν* Buttmann. *περιήγγελκεν* Bekker. Prius praefero. Sic *ἐνοχλεῖν* et *παραγγέλλειν* junguntur p. 1461, 3. (*οἵ τε χρηςοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ᾿ οἷοίτ᾿ ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν*.) Orat. de fals. legat. init. *Ὅση μὲν σπουδὴ περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καὶ* π α ρ α γ γ ε λ ί α *γέγονε, σχεδὸν οἶμαι πάντας ὑμᾶς ᾐσθῆσθαι, ἑωρακότας ἄρτι τοὺς ὅτε ἐκληροῦσθε* ἐ ν ο χ λ ο ῦ ν τ α ς *καὶ προσιόντες ὑμῖν*. *SCHAEFER*.] Totum locum Reiskius, expuncto *γάρ*, quod codd. optimi non habent, ita interpretatur: *quod autem ad spes illas attinet, quae mihi adhuc supersunt in vobis repositae: quanto plures sunt quos ille vexavit atque sollicitationibus ad partes suas pertrahere conatus est, — tanto magis spero me jus meum apud vos esse obtenturum*. Spaldingus ob tautologiam in his *μετὰ ταῦτα* et *ὑπόλοιπα* et ob insolentiam dictionis, *ἐν ὑμῖν ἐςιν ὑπόλοιπα*, omissa voce *μετὰ* legendum conjiciebat, *ἃ δ᾿ ἐν ὑμῖν, ταῦτά ἐςιν ὑπόλοιπα. ὅσῳ γὰρ* —. Equidem tautologiam nullam agnosco in his „post illa a me rite observata, restat jam —". Deinde illa *ἐν ὑμῖν ὑπόλοιπα* ita dispicienda esse censeo, ac si esset, *ἃ δὲ, ἐν ὑμῖν ὄντα, ὑπόλοιπά ἐςιν* —. *Ἐν ὑμῖν ἐςιν* „in vestro arbitrio positum, vestro judicio permissum est": vid. Valck. ad Herod. 3, 85. Structuram autem hanc, *ἃ δὲ* — puto esse ex genere illorum, *ὃ δὲ μέγιςον τεκμήριον* —, *ὃ δὲ πάντων δεινότατον* —, quibus statim ipsa res, fere cum *ὅτι* vel cum *γάρ*, subjungitur, de quibusque egerunt Reizius et Wolfius in libro de Acc. Inclin. p. 97 sqq. Wolf. Prolegg. ad Lept. p. 371 sq. Qui cum exempla attulerint maximam partem in superlativis versantia, ego nostro loco similius addam hoc e Demosth. Epitaph. p. 1396, 4. *ὃ δὲ ἅπασι — γεγένηται φανερὸν, ὅτι — διεσώζετο*. Quoniam autem in hac dicendi forma particula *γάρ* vel *ὅτι* etiam omitti potest, ut ibidem monstravit Wolfius, et infra exemplum habemus 23. e., liberum erit in hoc quoque optimos sane codd., qui *γάρ* hic omittunt, sequi. Ita nulla ni fallor in his est vera aposiopesis, qualem Ulpianus agnoscebat; neque male locum explicavit Reiskius, nisi quod spem, in qua desinit sermo, praepostere jam his *ἐν ὑμῖν ὑπόλοιπα* immiscebat. [cf. Demosth. c. Androt. 597, 6 sqq. *ἃ δ᾿*

ἑώρων γὰρ αὐτὸν ἄρτι πρὸ τῶν δικαςηρίων οἷα ἐποίει·
c. τοσούτῳ μᾶλλον ἐλπίζω τὸ δίκαιον ἕξειν. οὐ γὰρ ἂν κα-
ταγνοίην ὑμῶν οὐδενὸς, οὔθ' ὡς, περὶ ὧν πρὸς ἐμὲ ἐσπου-
δάσατε αὐτοὶ πρότερον, τούτων ἀμελήσετε, οὔθ' ὡς, ἵνα[30a]
Μειδίας ἀδεῶς τὸ λοιπὸν ὑβρίζῃ, ψηφιεῖταί τις ὑμῶν, ὀμω-
3 μοκὼς, ἄλλο τι πλὴν ὅ,τι ἂν ἡγῆται δίκαιον[30b]. Εἰ μὲν
οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρανόμων, ἢ παραπρεσβείας, ἢ τινος
ἄλλης τοιαύτης αἰτίας ἤμελλον αὐτοῦ κατηγορεῖν, οὐδὲν ἂν
ὑμῶν ἠξίουν δεῖσθαι, νομίζων τῷ μὲν κατηγόρῳ περὶ τῶν 516.
τοιούτων προσήκειν ἐξελέγχειν μόνον, τῷ δὲ φεύγοντι καὶ
D. παραιτεῖσθαι. ἐπειδὴ δὲ τούς τε κριτὰς διαφθείραντος τού-
του τότε[31], καὶ διὰ τοῦτο τῆς φυλῆς ἀδίκως ἀφαιρεθείσης
τὸν τρίποδα, καὶ αὐτὸς πληγὰς εἰληφὼς καὶ ὑβρισμένος[31a],
οἷα οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος πώποτε χορηγὸς ὑβρίσθη, ἣν ὑπὲρ
τούτων ἀγανακτήσας καὶ συνοργισθεὶς καταχειροτονίαν ὁ
δῆμος ἐποιήσατο, ταύτην εἰσέρχομαι, οὐκ ὀκνήσω καὶ δεῖ-
c. σθαι[32]. εἰ γὰρ οἷόν τε τοῦτ' εἰπεῖν, ἐγὼ νῦν φεύγω, εἴπερ
ὑβρισθέντα μηδεμιᾶς τυχεῖν δίκης[32a] ἐςί τις συμφορά[33]. δέο-

οὖν πᾶσι μάλις' ἀκοῦσαι γνώριμα, τοῦτο μὲν, εἰ βούλεσθε, οἱ τὰ προπύλαια καὶ τὸν παρθενῶνα οἰκοδομήσαντες ἐκεῖνοι —, ἴςε δήπου τοῦτο ἀκοῇ, ὅτι τὴν πόλιν ἐκλιπόντες καὶ κατακλεισθέντες εἰς Σαλαμῖνα ἐκ τοῦ τριήρεις ἔχειν πάντα τὰ σφέτερα αὐτῶν — ἔσωσαν etc.]

[30a Acerbe consecutionem per finalem enunciationem indicat.]

[30b Bekk. et Meier inverso ordine *δίκαιον ἡγῆται*, codd. freti plerisque.]

31 Vocem *τότε* omittunt Parisini optimi. Potest esse explicantis. [Ejecerunt Bekk. et Meier., id quod probo.]

[31a Tirones ne fugiat, hic participiis perfecti uti Demosthenem quum praecedant partic. Aor. *διαφθείρ.* et *ἀφαιρ.*, illis indicantem, se contumelia adhuc laborantem in jus adire, his facta narrantem.]

[32 De toto hoc loco *εἰ μὲν ουν — οὐκ ὀκνήσω καὶ δεῖσθαι*, *γραφὰς παρανόμων* et *παραπρεσβείας* patebat esse publicas causas, quare populi referebat, ut reus damnaretur. (Meier et Schoem. libr. laud. p. 282 sqq. et p. 362.) Quod vero attinet ad injuriam, qua affectus erat Demosthenes, quaeque exponitur verbis *τούς τε κριτὰς — ὑβρίσθη*, quaestio erat, utrum publica causa an privata esset habenda. (Meier et Schoem. l. 1 p. 320 sqq. et 548 sqq. Heffter p. 174 sqq. et 244 sqq.) Opus igitur erat, Demosthenem a judicibus petere, ut animum adverterent ad verba, quibus populo injuriam factam esse a Midia demonstrare vellet.]

[32a Iterum inverso ordine *δίκης τυχεῖν* Bekk. et Meier. codd. sequuti.]

33 *Συμφορά* infra §. 17. quidem usurpatur velut vocabu-

§. 3.

μαι οὖν ὑμῶν ἁπάντων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι[33a], *καὶ ἱκετεύω,*
πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί μου λέγοντος· ἔπειτ᾽, ἐὰν
ἐπιδείξω Μειδίαν τουτονὶ μὴ μόνον εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ εἰς
ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς νόμους, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας
ὑβρικότα, βοηθῆσαι καὶ ἐμοὶ[34] *καὶ ὑμῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ* d.
οὕτω πως ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὕβρισμαι μὲν ἐγὼ, καὶ
προπεπηλάκισται τὸ σῶμα τοὐμὸν τότε, ἀγωνιεῖται δὲ καὶ
κριθήσεται τὸ πρᾶγμα νυνὶ, πότερον ἐξεῖναι δεῖ τὰ τοιαῦτα
ποιεῖν, καὶ εἰς τὸν τυχόνθ᾽ ὑμῶν ἀδεῶς ὑβρίζειν, ἢ μή. εἴ e.
τις οὖν ὑμῶν ἄρα[35] *καὶ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον τῶν ἰδίων*
τινὸς ἕνεκα γίγνεσθαι τὸν ἀγῶνα τόνδε ὑπελάμβανεν, ἐνθυ-
μηθεὶς νῦν, ὅτι δημοσίᾳ συμφέρει, μηδενὶ μηδὲν ἐξεῖναι τοι-
οῦτο ποιεῖν, ὡς ὑπὲρ κοινοῦ τοῦ πράγματος ὄντος[36], *καὶ*
προσέχων ἀκουσάτω, καὶ τὰ φαινόμενα αὐτῷ δικαιότερ᾽[37]

lum proprium de condicione eorum qui damnati *ἄτιμοι* facti erant h. e. civium jura amiserant. Sed hoc fit per euphemismum, cum *συμφορά* dicatur de omni calamitate in re civili et judiciaria: quare §. 26. de Stratone, et ipso *ἀτίμῳ*, ut augeatur res, dicitur *τηλικαύτῃ καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν.* Conf. Adv. Timocr. p 417. ubi lex memoratur qua vetabantur damnati *δεῖσθαι καὶ μετὰ συμφορᾶς ἱκετεύειν.* Ergo *συμφορὰ* erat ejus quoque, cui reo facto (*φεύγοντι*) extrema omnia metuenda essent: nisi quod huic tamen supplicare populo licebat. Non sine invidia igitur Demosthenes, Ego, inquit, qui per potentiam et divitias istius jure meo, *τοῦ ὑβρισθεὶς δίκης τυχεῖν,* jamdudum privor, ego hodie *κέχρημαι συμφορᾷ* et velut *φεύγω· οὐδ᾽ ὀκνήσω ἄρα καὶ δεῖσθαι.*

[33a Cum in plerisque codd. sit *δικασταὶ*, hoc malim cum Bekk. Meieroque. *δεῖται* enim *τῶν ἀνδρῶν* utpote *δικαστῶν.*]

34 Concinnitatis servandae causa inserere cupiebat Reisk. *καὶ τοῖς νόμοις.* Sed inesse hoc potest verbis *ὑμῖν αὐτοῖς*: neque ad concinnitatem sufficiat, quae quartum etiam membrum desiderat hoc loco. Simili modo *ὑμεῖς* (*οἱ ἀκροαταὶ*) et *νόμοι* ut unum tractantur ab Aeschine, initio contra Ctesiph. *πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς, δεύτερον δὲ τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν. SP.*

35 Nulla est otiosa cumulatio in his *οὖν ἄρα.* Nam *ἄρα* conjungendum cum voce *εἰ*, post quam, sicut post *ἐάν* et similia, valet *forte:* vid. Hoogev. (Schütz. p. 82 sq.), quo eodem loco exemplum invenis distractae, ut hic, formulae ex Thuc. 4, 86. *Καὶ εἴ τις ἰδίᾳ τινὰ δεδιὼς ἄρα ἀπρόθυμός ἐστιν.* — *εἰ καὶ* recte conjungit Bernhardy. Nam *τὸν ἔμπρ. χρ.* oppositum est sequenti *νῦν.*

36 Recte hanc loci scripturam vindicavit Vater contra Augerum conjicientem *ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ* „de re publica". Structura ita mente est concipienda: *ἀκουσάτω ὑπὲρ τοῦ πράγματος ὡς κοινοῦ ὄντος.*

37 *Δικαιότερ᾽* dedi e bonis apud Bekkerum libris. Vulgo *δικαιότατ᾽* —. [Schaefer, „Comparativus, inquit, a Buttmanno ascitus mihi nulla ratione videtur probari posse." Quum sim

εἶναι, ταῦτα ψηφισάσθω. ἀναγνώσεται[38] δὲ πρῶτον μὲν ὑμῖν τὸν νόμον, καθ᾽ ὅν εἰσιν αἱ προβολαί. μετὰ δὲ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς[38a]. λέγε τὸν νόμον.

f. "ΝΟΜΟΣ. Τοὺς πρυτάνεις ποιεῖν[38b] ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου τῇ ὑςεραίᾳ τῶν Πανδίων[39]. ἐν δὲ ταύτῃ χρηματίζειν πρῶτον μὲν περὶ ἱερῶν· ἔπειτα τὰς προβολὰς παραδιδότωσαν τὰς γεγενημένας ἕνεκα τῆς πομπῆς ἢ τῶν ἀγώνων τῶν ἐν τοῖς Διονυσίοις, ὅσαι ἂν μὴ ἐκτετισμέναι ὦσιν[40]. 517.

4 Ὁ μὲν νόμος οὗτός ἐςιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καθ᾽ ὃν αἱ προβολαὶ γίγνονται, λέγων, ὥσπερ ἠκούσατε, ποιεῖν τὴν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου μετὰ τὰ Πάνδια. ἐν δὲ ταύτῃ ἐπειδὰν χρηματίσωσιν οἱ πρόεδροι περὶ ὧν διῴκηκεν ὁ ἄρχων[41],

plicior sensus sit lectione aliorum codicum δικαιότατα ascita, praeferrem hanc ego quoque lectionem, si non in codicibus exstaret altera. Et est ratio, qua bene, credo, probetur comparativus. is enim qui hic comparativo utitur, de eo cogitat, quod causa aut publica aut privata haberi potuit, inter duo igitur potissimum poenarum genera eligendum fuit. Atque quum hic sensus arctius conjungatur verbis praecedentibus, praefero et ipse comparativum.]

38 *Ἀναγνώσεται, scriba* (qui semper astabat oratoribus) *leget.* Cf. F. A. Wolfius ad Lept. p. 244. *SP.*

[38a ὑμᾶς a codd. plerisque abest.]

[38b Per infinitivum saepe imperabant aut vetabant in legibus. Cf. Bernhardy synt. gr. p. 358.]

39 Nullis quidem haec lectio nititur codicibus, estque e conjectura Palmerii; quam satis tamen firmant ipsa Demosthenis verba §. 4. a *μετὰ τὰ Πάνδια*, ut licuerit eam sine dubitatione in tali editione exprimere pro codicum et edd. depravato illo ἐν Πανδίονι. *SP.* Bekker e codd. nihil enotavit nisi ex opt. suo Paris. Σ. ἐν Πανδίον᾽, quod ipsum ibi est in litura. Conf. mox ad illa τῶν Θαργηλίων §. 4. — De Πανδίοις autem nihil certi afferri potest, quam quod ex hoc ipso loco patet, proxime subsecutum esse hoc festum illa de quibus hic sermo est Dionysia: alias enim non appareret cur post Pandia demum ad populum referri licuisset de delictis circa Dionysia. Vid. Exc. I. Nomen autem festi media longa efferendum esse censeo: tum quod e voce δῖος compositum arbitror, ut πάνθειος ex illo θεῖος, tum quod non temere apud Harpocrationem scriptum videtur Πάνδεια.

[40 i. e. nisi forte epibola (v. Ind.) expensa legibus satisfactum sit. v. Meier. et Schoem. l. l. p. 275.)

41 Ulpianus: Ἐδίδου γὰρ λόγον εἰ τὸ ἄγαλμα ἀλώβητον ἔσωσεν. εἰ τῶν ἄλλων μηδὲν ἐνέλιπε χρηματίζων. Omnem hanc archontis, qui est in magnis Dionysiis ἐπώνυμος, in Lenaeis autem βασιλεύς (v. Pollux IX, 90. 91.) administrationem (ἃ διῴκηκεν) ad festum pertinere, docent verba legis ἐν δὲ —

χρηματίζειν κελεύει[42] καὶ περὶ ὧν ἄν τις ἠδικηκὼς ᾖ περὶ τὴν ἑορτὴν ἢ παρανενομηκώς· καλῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συμφερόντως ἔχων[43] ὁ νόμος, ὡς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μαρτυρεῖ. ὅπου γὰρ, ἐπόντος τοῦ φόβου τούτου, φαίνονταί τινες b. οὐδὲν ἧττον ὑβρισταὶ, τί χρὴ τοὺς τοιούτους προσδοκᾶν ἂν ποιεῖν, εἰ μηδεὶς ἐπῆν ἀγὼν μηδὲ κίνδυνος; Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ τὸν ἑξῆς ἀναγνῶναι νόμον τούτῳ[44]. καὶ γὰρ ἐκ τούτου φανερὰ πᾶσιν ὑμῖν ἥ τε τῶν ἄλλων ἁπάντων[45] ὑμῶν εὐλάβεια γενήσεται, καὶ τὸ τούτου θράσος. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ. Εὐήγορος εἶπεν, ὅταν ἡ πομπὴ ᾖ τῷ c. Διονύσῳ ἐν Πειραιεῖ[46], καὶ οἱ κωμῳδοὶ καὶ οἱ τραγῳδοὶ,

ἱερῶν. Cf. infra §. 7. f. cum not. In aliena itaque abit Augerus vertens: „après avoir traité des objets réglés par l'archonte". *SP.*

[42 Quum cod. Σ careat verbo κελεύει et in Υ verbum recentiori manu additum sit, elidi velim. χρηματίζειν pendet ab eodem λέγων, unde ποιεῖν.]

43 Observent tirones hoc graecae linguae idioma, quo participium ad superioris enunciati verbum (hic ad κελεύει) [sive potius ad ἐστιν λέγων] relatum, ponitur pro aliarum linguarum indicativo illo quem praecedit *et quidem*, *et sane*. „Et bene sane habet haec lex." Ita supra jam 1. b. καλῶς — ποιῶν.

44 Hoc ex Paris. 1. praetuli vulgato τουτουί. *SP.* [Praefero τουτονί, quod in plerisque omnibus codicibus insit.]

[45 Sic ἅπαντες ὑμεῖς οἱ ἄλλοι p. 533, 8. ἁπάντων rursus omisit Bekker. Sic ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις p. 519, 21. 555, 7. τοῖς ἄλλοις ἡμῖν p. 545, 27. 560, init. τῶν ἄλλων ὑμῶν p. 560, 11. παρὰ τῆς τῶν ἄλλων ὑμῶν φύσεως p. 794, 8. Reiskius Ind. Graecit. p. 28.: „paene ut Francicum *vous autres.*" V. H. Steph. Thes. c. 1842. B. *SCHAEFER.* [Quamvis ἁπάντων non malis sit in codd. (Aug. Par. Υ. Par. kr.), tamen veram lectionem esse dixerim cod. Par. Σ al., quia recte inter se opponantur Midias et judices, non unus Midias et omnes judices sive Athenienses. Quo differat locus §. 17. a. facile perspicitur.]

46 Dionysia in *Piraeeo* hoc uno loco memorantur. Quodsi reputemus tria hic enumerari Dionysia, et constare de πομπῇ τῇ ἐπὶ Ληναίῳ, haec enim sunt proprie dicta Lenaea, pariter ac de τοῖς ἐν ἄστει Διονυσίοις: reliquum esse festum Liberalium Ruralium apparebit. Quid igitur si illud est ipsum hoc ἐν Πειραιεῖ? Nam pagus tribus Hippothoontidis erat ipse Piraeeus: in pagis autem agebantur Διονύσια τὰ κατ' ἀγρούς, ut ex Aristophanis Acharn. docet Ruhnkenius ad calcem Hesychii, conferendo potissimum Comici verba v. 263—67. ubi est εἰς τὸν δῆμον, cum v. 250. (τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια). Neque mirum si Piraeensia Liberalia tanquam ceteris clariora et urbem ipsam propius contingentia, pro toto genere hoc

καὶ ἡ ἐπὶ Ληναίῳ [47] *πομπὴ, καὶ οἱ τραγῳδοὶ, καὶ οἱ*
κωμῳδοὶ, καὶ τοῖς ἐν ἄστει Διονυσίοις ἡ πομπὴ, καὶ οἱ
παῖδες καὶ ὁ κῶμος καὶ οἱ κωμῳδοὶ καὶ οἱ τραγῳδοὶ, καὶ
τῶν Θαργηλίων [48]. *τῇ πομπῇ καὶ τῷ ἀγῶνι, μήτι* [49]
ἐξεῖναι μήτε ἐνεχυράσαι, μήτε λαμβάνειν ἕτερον ἑτέρου, 518.
d. *μηδὲ τῶν ὑπερημέρων, ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ἐὰν δέ τις*
τούτων τι παραβαίνῃ, ὑπόδικος ἔστω τῷ παθόντι, καὶ προ-
βολαὶ αὐτοῦ [49a] *ἔστωσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐν Διονύσου,*

loco memorantur. *SP.* Haec Spaldingi conjectura (e praefatione ejus ad Midianam huc a me translata) magis postea ab eodem exornata in Commentatione de Dionysiis (in Comment. Acad. Reg. Berol. ann. 1804—11.) p. 81, hodie extra omnem disceptationem posita est.

47 Ita et Aristoph. Acharn. 504. *οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.* Ad quem locum respiciens Hesychius ita: *Ἔστιν ἐν τῷ ἄστει Λήναιον, περίβολον ἔχον μέγαν, καὶ ἐν αὐτῷ Ληναίου Διονύσου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐπετελοῦντο οἱ ἀγῶνες Ἀθηναίων, πρὶν τὸ θέατρον οἰκοδομηθῆναι.* Vid. de Lenaeis deque ceteris Liberi festis Atheniensibus Exc. I. — Ceterum hic in codd. est vel *καὶ ἐπὶ Ληναίῳ πομπῇ* vel *κ. ἐ. Λ. πομπή.* Reiskius nominativum praetulit, recte, quia idem subsequitur casus, nec nisi post ultimam tragoedorum mentionem prior forma *ὅταν ἡ πομπὴ ᾖ* potuit mutari in breviorem *τῇ πομπῇ.* Articulum autem *ἡ* suo judicio, neque malo illo, opinor, intulit Reiskius: nisi hic etiam rectius forte ponendus erat ante ipsum *πομπή.*

48 Codd. partim *καὶ ὁ Θαργηλιών*, partim *καὶ ὁ Θαργηλιῶνος*, in qua corruptela nomen festi, *Θαργηλίων*, vere agnoverunt viri docti: quibus addicit codicis Ital. scriptura *καὶ ἐν Θαργηλίων πομπῇ.* Et Reiskius quidem dederat *καὶ Θαργηλίων τῇ πομπῇ.* Ego H. Wolfii emendationem *καὶ τῶν Θ. τ. π.* repraesentare eo minus dubitavi, quod in illo ipso codice *ἐν Θ.* latere videbatur *τῶν Θ.* sicut paulo superius *τῶν Πανδίων* in illo *ἐν Πανδίονι.* Alioquin defectum articuli *τῶν* non moratus essem, qui alibi quoque omittitur e. g. ap. Antiph. de Saltatore p. 142, 30. *ἐπειδὴ χορηγὸς κατεστάθην εἰς Θαργήλια.* Sed ibidem mox etiam *Διονυσίοις*, cum hic in superiori lege fuerit *τῶν ἐν τοῖς Διονυσίοις.* [Bekk. et Meier articulum deleverunt.] — Erant autem Thargelia Apollini et Dianae sacra.

49 Ante Hieron. Wolfium legebatur *μήτε*, sine sensu. Is primus encliticam expunxit, quae abest etiam ab aliquot Mss. Residebat tamen difficultas, ellipsis accusativi, quo referretur *λαμβάνειν*, vix ferenda. Cui ut mederetur, Reiskius proposuit, post *ἑτέρου* scribi *μηδέν*; probabiliter, propter sequens *μηδέ.* Nostri textus lectio est e conjectura Buttmanni certissima, cui occasionem dedit codicis Italici scriptura vitiosa haec: *μήτε ἐξεῖναι ἐνεχυράσαι. ΜΗΤΙ ἐνεχυράσαι, μήτε κ. τ. λ.* *SP.* [Equidem cum Schaefero crediderim, in tali formula fere omitti objectum infinitum.]

49a Taylor, rejecta Wolfii conjectura *κατ' αὐτοῦ* conferri jubet Xenoph. Hist. gr. lib. I. fin. *οἵτινες τὸν δῆμον ἐξηπάτησαν, προβολὰς αὐτῶν εἶναι.*]

ὡς ἀδικοῦντος, καθὰ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων γέγραπται[50].

Ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ἐν τῷ προτέρῳ νόμῳ κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων οὔσης τῆς προβολῆς ἐν τούτῳ καὶ κατὰ τῶν τοὺς ὑπερημέρους εἰσπραττόντων, ἢ καὶ ἄλλ᾽ ὁτιοῦν τινος λαμβανόντων ἢ βιαζομένων,
ἐποιήσατε τὰς προβολάς. οὐ γὰρ ὅπως[51] τὸ σῶμα ὑβρί- b.
ζεσθαί τινος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, ἢ τὴν παρασκευήν, ἣν ἂν ἐκ τῶν ἰδίων πορίσαιτό[52] τις εἰς λειτουργίαν, ᾤεσθε χρῆναι, ἀλλὰ καὶ τὰ δίκῃ καὶ ψήφῳ τῶν ἑλόντων γιγνόμενα, τῶν ἑαλωκότων καὶ κεκτημένων ἐξ ἀρχῆς[53], τὴν γοῦν
ἑορτήν, ἀπεδώκατε εἶναι. ὑμεῖς μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθη- c.
ναῖοι, πάντες εἰς τοσοῦτον ἀφῖχθε φιλανθρωπίας καὶ εὐσεβείας, ὥστε καὶ τῶν πρότερον γεγενημένων ἀδικημάτων τὸ λαμβάνειν δίκην ἐπέσχετε ταύτας τὰς ἡμέρας· Μειδίας δ᾽ ἐν αὐταῖς ταύταις ταῖς ἡμέραις ἄξια τοῦ δοῦναι τὴν
ἐσχάτην δίκην ποιῶν δειχθήσεται. βούλομαι δὲ καθ᾽ ἕκα- d.
στον[54] ἀπ᾽ ἀρχῆς ὧν πέπονθα ἐπιδείξας, καὶ περὶ τῶν

50 Est quod offendat in hac appendicula *καθὰ — γέγραπται*. Subaudit Augerus ad *ἀδικοῦντος* et *ἀδικούντων* haec: *εἰς τὴν ἑορτήν*. Reiskius pro *ἄλλων τῶν* malebat *ἄλλο τι*. Equidem sensum hunc agnosco: Eorum qui, per tempus festi, vel suas ipsorum res repetiverint, rationem fore eandem ac manifestam injuriam inferentium. *SP*. [Sensus est: ii, qui talia commiserunt, qualia supra dicuntur, in eadem culpa sunto, qua ii, qui *τὴν πομπὴν ἢ τοὺς ἀγῶνας* violaverunt. Respicitur igitur praecedens lex ipsa. Sic ipse Demosthenes in proxime sequentibus refert alteram legem ad alteram. Quodsi haec sententia est Schaeferi, cujus verba sunt: „Vulgata bene se habet. Subaudi *ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις*" convenio cum eo.]

51 Libri omnes *ὅπως μὴ* praeter antiquissimum Par. Σ, in quo *μὴ* a manu recentiori additum est. Legitime autem abesse negationem post *οὐχ ὅτι, οὐχ ὅπως* et sim. cum in altero membro est *ἀλλ᾽ οὐδὲ* —, notum (vid. Gramm. §. 137. [§. 150. ed. XV.] in fronte, Hoogev. Schütz. p. 647.): recte itaque hic quoque abest, quamvis diserte non sequatur *ἀλλ᾽ οὐδέ*: nam nonnisi enunciatio sententiae mutata est, cum menti loquentis infuerit proprie hoc, *ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀφαιρεῖν τὰ δίκῃ τῶν ἑλόντων γιγνόμενα*. [Cur Meier *μὴ* retinuerit nescio.]

52 Exemplum optativi post relativum cum *ἄν*, ob praeteritum *ᾤεσθε χρῆναι*: vid. Gramm. §. 126. Obs. 3. [§. 139. append. not. 2. ed. XV.] Affertur quidem conjunctivus quoque *πορίσηται*, sed exigua auctoritate (marg. Ed. Paris. et correct. in Cod. Coisl.).

53 Pertinet hoc *ἐξ ἀρχῆς* non ad vere primam, h. e. justam, possessionem, sed ad eam quae fuerat ante litem judicatam. *SP*.

54 Recte Reisk. et Sp. pro vulgato antea simplici *ἕκαστον*,

πληγῶν εἰπεῖν, ἃς τὸ τελευταῖον προσενέτεινέ μοι. ἐν γὰρ
οὐδέν [55] ἐςιν ἐφ' ᾧ τῶν πεπραγμένων οὐ δίκαιος ὢν ἀπο-
6 λωλέναι φανήσεται. Ἐπειδὴ γάρ, οὐ καθεςηκότος χορηγοῦ
τῇ Πανδιονίδι φυλῇ τρίτον ἔτος τουτὶ [55a], παρούσης δὲ τῆς
ἐκκλησίας, ἐν ᾗ τὸν "ἄρχοντα ἐπικληροῦν ὁ νόμος τοῖς χο- 519.
ροῖς τοὺς αὐλητὰς κελεύει [56], λόγων καὶ λοιδορίας γιγνομένης,
καὶ κατηγοροῦντος τοῦ μὲν ἄρχοντος τῶν ἐπιμελητῶν τῆς
φυλῆς, τῶν δ' ἐπιμελητῶν τοῦ ἄρχοντος, παρελθὼν ὑπεσχό-
μην ἐγὼ χορηγήσειν ἐθελοντὴς [57], καὶ κληρουμένων πρῶτος
b. αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχον· ὑμεῖς μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, πάντες ἀμφότερα ὡς οἷόντε μάλις' ἀπεδέξασθε, τήν
τ' ἐπαγγελίαν τὴν ἐμὴν καὶ τὸ συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης· καὶ
θόρυβον καὶ κρότον τοιοῦτον, ὡς ἂν ἐπαινοῦντές τε καὶ συν-
ησθέντες [58], ἐποιήσατε· Μειδίας δ' οὑτοσὶ μόνος τῶν πάν-
των, ὡς ἔοικεν, ἠχθέσθη, καὶ παρηκολούθησε παρ' ὅλην τὴν
λειτουργίαν ἐπηρεάζων μοι συνεχῶς καὶ μικρὰ καὶ μείζω.
7 Ὅσα μὲν οὖν, ἢ τοὺς χορευτὰς ἐναντιούμενος ἡμῖν ἀφεθῆναι
τῆς ςρατείας [59], ἠνώχλησεν, ἢ προβαλλόμενος καὶ κελεύων
ἑαυ-

codicis Aug. [et Par. r.] scripturam *καθ' ἕκαςον* receperunt, quae formula non semel fraudi fuit et librariis et interpretibus propter abnormem ejus cum reliquo sermone structuram. Vid. Ind. *κατά*. [Bekk. et Meier *ἕκαςον* receperunt.]

55 Ita Codd. Vulgo *μηδέν*, praeter omnem rationem. [Schaefer ad simillimam formulam *ἐν οὐδ' ὁτιοῦν*, quae exstat p. 404. v. 6., collatis verbis p. 643, 15. *ἐν γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν ἔνι τούτων*, adjicit haec: Ad verbum *nihil ne quidlibet quidem* h. e. *plane nihil*. Nam vis negativae non tantum ad sequentem vocem pertinet, sed etiam ad antecedentem reflectitur.]

[55a Idem est quod Romanorum: tres abhinc annos. cf. Olynth. III, 29, 21. *μέμνησθε, ὅτε ἀπηγγέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θρᾴκῃ τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτὶ Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν* et quae Schaef. ad illum locum annotat. Budaeus (comment. ling. gr. p. 1482.) haec Demosth. verba affert: *ἐξήλθομεν ἔτος τουτὶ τρίτον εἰς Πάνακτον φρουρᾶς ἡμῖν προγραφείσης*. (*κατὰ Κόνωνος* p. 1257.) cf. Matth. Gr. Gr. §. 425. 2. d.]

[56 Vid. Meier et Schoem. l. l. p. 46.]

57 Huc pertinet, quod argumentum alterum memorat (9.): *ὁ γὰρ Δημοσθένης λέγει, ὅτι χορηγὸν ἔτυψας. ὁ δὲ Μειδίας, ὅτι χορηγὸν ἁπλῶς οὐκ ἔτυψα· αὐτοχειροτονητὸς γὰρ ἦσθα· ἀλλ' ἰδιώτην*. Quanquam per ipsam orationem id argumenti, se verum non esse choragum, utpote voluntarium, non refellit orator. *SP*. Cf. Exc. II.

58 Vid. Ind. in *ὡς*.

59 Utique legendum est *ςρατείας* pro *χορείας*, quod exhibent editi omnes, illud inter varias lectiones rejicientes. [*Στρατείας* est in codd. opt. et plurimis.] Certatim ita laudant Rhetores, firmatque hanc lectionem Norrmannus ad Aristid. p. 471.

§. 7.

ἑαυτὸν εἰς τὰ Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν, ἢ τἄλλα πάντα ὅσα τοιαῦτα [60], *ἐάσω. οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦθ᾽ ὅτι τῷ μὲν ἐπηρεαζομένῳ τότ᾽ ἐμοὶ καὶ ὑβριζομένῳ τὴν αὐτὴν ὀργὴν ἕκαςον τούτων, ἥνπερ ἄλλ᾽ ὁτιοῦν τῶν δεινοτάτων, παρίςη· ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις, τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος οὖσιν, οὐκ ἂν ἴσως ἄξια ταῦτα καθ᾽ αὑτὰ ἀγῶνος φανείη* [61]. *ἀλλ᾽* b.
ἃ πάντες ἂν ὁμοίως ἀκούσαντες ἀγανακτήσαιτε [61a], *ταῦτ᾽ ἐρῶ. ἔςι δὲ ὑπερβολὴ τῶν μετὰ ταῦτα, ἃ μέλλω λέγειν* [62]· *καὶ οὐδ᾽ ἂν ἐπεχείρησα ἔγωγε κατηγορεῖν αὐτοῦ νῦν, εἰ μὴ καὶ*

p. 471. Ad quam explicandam sufficit Ulpianus: *Ἔθος ἦν τοὺς τῷ Διονύσῳ χορεύοντας · μὴ ςρατεύεσθαι τοῦτον τὸν χρόνον. ὁ τοίνυν Μειδίας ἠνάγκαζεν αὐτοὺς ἐξιέναι, καὶ οὐκ εἴα τῆς ςρατείας ἀφίεσθαι.* Participium autem *κωλύων*, quo locum hunc laudans utitur Hermogenes (vid. Reisk.) interpretamentum est verborum *ἐναντ. ἡμ.* ut apte monet Buttmannus, locum geminum afferens Platonis Apol. Socr. 19. *τοῦτό ἐςιν. ὅ μοι ἐναντιοῦται τὰ πολιτικὰ πράττειν.* cf. ibid. mox: *οὐ γὰρ ἔςιν ὅστις ἀνθρώπων σωθήσεται, ὑμῖν γνησίως ἐναντιούμενος καὶ διακωλύων πολλὰ ἄδικα ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι.* Quare plane ut illi *κωλύειν*, ita huic verbo subjiciunt attici saepius etiam redundantem negationem, ut ibid. 20. *ἐγὼ μόνος ἠναντιώθην ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν παρὰ τοὺς νόμους.* Et itaque *ἐναντιούμενος ἡμῖν τοὺς χορευτὰς ἀφεθῆναι τῆς ςρατείας* pro eo: *κωλύων τοὺς ἡμετέρους χ. α. τ. ς.* *SP.* Negatio illa huic ipsi loco addita est, sed sine nota codicis, in varietate ascripta margini Ed. Paris. *μὴ ἀφεθῆναι* pro *ἀφεθῆναι.* Totum autem hunc de negatione redundante locum uberius tractavi in Exc. XI.

60 Vid. Hdf. ad Plat. Gorg. §. 86.

61 Exemplum hic habes ejus loquendi formae de qua dixi in Gramm. §. 136. s. v. *μέν.* Illud enim *οὐκ ἀγνοῶ* non spectat ad proxime sequens *ὅτι — ἐμοὶ — παρίςη*: quod subabsurdum esset: sed ad haec, *ὑμῖν — οὐκ ἄξια — φανείη.* Vid. magis memorabilia exempla infra 49. c. 56. d.

[61a In codd. triplici potissimum ratione haec sententia constituta est. Recepta a patre lectio est plerorumque codicum. In codd. Par. *Υ*s Antv. exstant haec verba: *ἃ πάντες ὁμοίως ἀκούσαντες ἀγανακτήσετε.* Codd. Aug. Par. kr. exhibent: *ἐφ᾽ οἷς ἅπαντες ὁμοίως ἀγανακτήσετε ἀκούσαντες.* Nam etsi in Par. r *ἀγανακτήσαιτε* est, tamen quum *ἂν* ille careat, ab origine cum duobus aliis eum conspirasse arbitror. Bekk. recepit eandem lectionem quam pater meus; Meier lectionem codd. *Υ*s Antv. Bene ad meum quidem sensum annotat Schaefer: Aug. I. scriptura perplacet. Oratorem enim hic loqui decebat praecise, cum ante dixisset dubitanter *οὐκ ἂν ἴσως-φανείη.*]

[62 Mihi quidem genitivus *τῶν* non partitivus, quem Technici dicunt, videtur esse, sed proxime regi a substantivo *ὑπερβολή.* Sensus: *Sunt autem post facta, quae dicturus sum, supra omnem modum flagitiosa. SCHAEFER.*] [cf. Demosth. contr. Steph. p. 1127: *ὡς οὖν μάλις᾽ ἂν ἅπαντας ὑμᾶς ἡγοῦμαι γνῶναι τὴν ὑπερβολὴν ὧν ἠδικήμεθ᾽ ἡμεῖς, φράσω.*]

c. τότε ἐν τῷ δήμῳ παραχρῆμα ἐξήλεγξα. τὴν γὰρ ἐσθῆτα τὴν
ἱεράν· ἱερὰν γὰρ ἔγωγε νομίζω πᾶσαν, ὅσην ἄν τις ἕνεκα
τῆς ἑορτῆς παρασκευάσηται[62a], τέως[63] ἂν χρησθῇ[64]· καὶ τοὺς
ςεφάνους τοὺς χρυσοῦς, οὓς ἐποιησάμην ἐγὼ κόσμον τῷ 520.
χορῷ, ἐπεβούλευσεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διαφθεῖραί μου[65],
νύκτωρ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ χρυσοχόου. καὶ διέ-
d. φθειρεν· οὐ μέντοι πάντας γε[66]· οὐ γὰρ ἠδυνήθη. καίτοι τοι-
οῦτον[67] οὐδείς πώποτε οὐδένα φησὶν ἀκηκοέναι τολμήσαντα
οὐδὲ ποιήσαντα ἐν τῇ πόλει. οὐκ ἀπέχρησε δὲ αὐτῷ τοῦτο,
ἀλλὰ καὶ τὸν διδάσκαλον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διέφθειρέ
e. μου τοῦ χοροῦ. καὶ εἰ μὴ Τηλεφάνης, ὁ αὐλητής, ἀνδρῶν
βέλτιςος περὶ ἐμὲ τότε ἐγένετο, καὶ τὸ πρᾶγμα αἰσθόμενος
τὸν ἄνθρωπον[68] ἀπελάσας αὐτὸς[69] συγκροτεῖν καὶ διδάσκειν

[62a *παρασκευάζηται* ΣΥΩ s, fortasse recte. MEIER.]

63 De ionica hac forma et de hujus loci scriptura v. Ind. v. *τέως*.

64 *Χρησθῇ* ab Hermanno ad Antig. 23. affertnr ut exemplum significationis passivae. [Passiva significatio confirmatur loco Herodoteo (VII, 144.): *αἳ δὲ (νέες) ἐς τὸ μὲν ἐποιήθησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν*, quare non dubito, quin hic quoque passive usurpatum sit *χρησθῇ*. cf. Gr. gr. uber. Vol. II. ps. I. p. 328. ed. alter.]

65 In Gramm. §. 120. Obs. 4. [§. 133. obs. 5. ed. XV.] item in Ind. ad Platonis Meno. etc. v. *Genitivus*, monui de usu Genitivi possessionis *μοῦ, σοῦ*, loco Dativi Commodi vel Incommodi; eoque rettuli exempla ea ubi genitivus talis *praecedit* nomen inde pendens: ut et hic mox in illis, *τὸν διδάσκαλον διέφθειρέ μου τοῦ χοροῦ*: in hac oratione *subjunctum* illum aliquoties monstrabo, sed tanto spatio, ut distinguatur eo a genitivo possessionis vulgari: ut hic et infra 20. c. *μηδὲ τοῦ σώματος τὼ χεῖρε τελευτῶν ἀποσχέσθαι μου*: item 25. d. *καὶ τὴν ἀναιδῆ γνώμην — — ἐνέπλησεν αὐτοῦ.*

[66 Codicis Paris. I. lectionem *πᾶσαν* receperunt Bekker, Schaefer, Meier quam ut stabiliat, recte Schaefer comparat hunc locum (§. 9. d.): *ὅ, τε γὰρ χορὸς ἦν τῆς πόλεως, ἥ, τε ἐσθὴς τῆς ἑορτῆς ἕνεκα πᾶσα παρεσκευάζετο.* quippe *ἡ ἐσθὴς πᾶσα* etiam notionem coronarum continet. *πάντας* est in Ven. Par. kr.]

67 Reiskius vocabulo *τοιοῦτον* adjectum desiderans *τί* vel *οὐδέν*, quod mihi tamen necessarium non videtur, praetulit *τοῦτό γε* e cod. Aug. Quod minus aptum esse arbitror. [Patris lectionem exhibent Ven. Coisl. Par. t. Proxime accedit scriptura codd. Laur. Antv. Par. Σ Υ s haec: *καὶ τοιοῦτον.* Bekker ex ceteris suis *καίτοι τοῦτό γ᾽* recepit. Meier conjicit *καίτοι τοιοῦτόν γ᾽*. Ego cum Schaefero a partibus patris mei stamus.]

[68 *τὸν ἄνθρωπον* h. e. *τὸν ὑπὸ Μειδίου διεφθαρμένον διδάσκαλον.* *SCHAEFER.*]

69 Cujus, ut tibicinis, haec non erat provincia. *Συγκρο-*

ᾤετο δεῖν τὸν χορὸν, οὐδ᾽ ἂν ἠγωνισάμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλ᾽ ἀδίδακτος ἂν εἰσῆλθεν ὁ χορὸς, καὶ πράγματα αἴσχιστα ἂν ἐπάθομεν. καὶ οὐδ᾽ ἐνταῦθ᾽ ἔςη τῆς ὕβρεως, f.
ἀλλὰ τοσοῦτον αὐτῷ περιῆν, ὥςε τὸν ἐςεφανωμένον ἄρχοντα [70] διέφθειρε· τοὺς χορηγοὺς συνῆγεν ἐπ᾽ ἐμέ· βοῶν, ἀπειλῶν, ὀμνύουσι παρεςηκὼς τοῖς κριταῖς, τὰ παρασκήνια φράττων, προσηλῶν [71], ἰδιώτης ὢν τὰ δημόσια, κακὰ καὶ πράγματα ἀμύθητά μοι παρέχων διετέλεσε. Καὶ τούτων, 8
ὅσα γε ἐν τῷ δήμῳ γέγονεν [71a], ἢ πρὸς τοῖς κριταῖς ἐν τῷ θεάτρῳ, ὑμεῖς ἐςέ μοι μάρτυρες πάντες, ὦ ἄνδρες δικαςαί. καίτοι τῶν λόγων τούτους χρὴ δικαιοτάτους [71b] ἡγεῖσθαι, οὓς

τεῖν h. l. synonymum est τοῦ διδάσκειν. *SP.* [Recte Schaefer jungit: ᾤετο δεῖν αὐτὸς σ. κ. δ. jubetque legi quae scripserit ad p. 414, 15, ubi haec ejus verba exstant: Nominativus tali in structura legitimus est. V. Lobeck. Parerg. post Phrynich. p. 754. 5., ubi etiam noster locus citatur. Qui quod ait δεῖν in hujusmodi constructione delitescere, hoc, opinor, dicit esse genus attractionis, quod ut tot alia hujus schematis genera, rationem syntacticam obscuret adeoque tollat. Res vulgo neglecta dudum me adverterat nec pauca ejusdemmodi exempla collegeram, quae Angli publicarunt in Thesauro Steph. c. 3150 B. Alia dedit Heindorf ad Plat. Protag. p. 488.]

70 Ulpianus: Ὁ γὰρ τὰ πλεῖςα διοικῶν τῆς ἑορτῆς, ὁ ἄρχων ἦν. [ἐςεφανωμένος est *magistratus in functione*. v. §. 10. f. g.]

71 Ulpianus: Τουτέςιν, ἀποφράττων τὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰσόδους, ἵνα ὁ χορὸς ἀναγκάζηται περιιέναι διὰ τῆς ἔξωθεν εἰσόδου, καὶ οὕτω, βραδύνοντος ἐκείνου, συμβαίνῃ καταγελᾶσθαι τὸν Δημοσθένην. τὸ δὲ προσηλῶν, τοὺς ἥλους ἐντιθεὶς, ἵνα ἀσφαλῶς αἱ θύραι ἐκκλείωνται. Spaldingus dubitabat, vocem δημόσια ad παρασκήνια referret, an seorsim intelligeret „locum publicum." Posteriorum rationum amplexus est A. Meineke in libello Commentatt. misc. Fascic. I. p. 45., publicum hunc locum de theatro intelligens. Mihi, qui parascenia non secus atque ipse Meineke, spatia et conclavia juxta scenam in eamque patentia significare censeo, ob hanc rem ipsam atque naturalem verborum et vim et positum prior Spaldingi ratio recte se habere videtur; ita ut φράττων, προσηλῶν per asyndeton juncta indignationem exprimant, illa autem ἰδιώτης ὢν τὰ δημόσια, seorsim adjecta, ad Midiam vero et τὰ παρασκήνια pertinentia, eandem indignationem multum augeant. Ita autem scena cum orchestra occludebatur choro in parasceniis degenti; quod magis perspicue indicari non potuit: plane ut si quis hodie dicat, *einem die Kulissen vernageln.*

[71a h. e. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ τὸν ἄρχοντα ἐπικληροῦν ὁ νόμος τοῖς χοροῖς τοὺς αὐλητὰς κελεύει. v. §. 6. a.]

[71b Verba καὶ πιςοτάτους, quae post δικ. in codd. Ven. Aug. Barocc. Par. kr. exstant, a Reiskio patreque meo recepta, delevi cum Bekk. Meieroque.]

ἂν οἱ καθήμενοι [72] τῷ λέγοντι μαρτυρῶσιν ἀληθεῖς εἶναι.
b. προδιαφθείρας [73] τοίνυν τοὺς κριτὰς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀν-
δρῶν, δύο ταῦτα ὡσπερεὶ κεφάλαια ἐφ' ἅπασι τοῖς ἑαυ-
τῷ νενεανιευμένοις ἐπέθηκεν. ἐμοῦ μὲν ὕβρισε τὸ σῶμα [74],
τῇ φυλῇ δὲ, κρατούσῃ τὸν ἀγῶνα, αἰτιώτατος τοῦ μὴ νι- 521.
c. κῆσαι κατέςη. τὰ μὲν οὖν εἰς ἐμὲ καὶ τοὺς φυλέτας ἠσελ-
γημένα, καὶ περὶ [75] τὴν ἑορτὴν ἀδικήματα τούτῳ πεπραγμέ-
να, ἐφ' οἷς αὐτὸν προὐβαλόμην, ταῦτ' ἔςιν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, καὶ πολλὰ ἕτερα· ὧν ὅσα ἂν οἷός τε ὦ, διέξειμι πρὸς
d. ὑμᾶς αὐτίκα δὴ μάλα. ἔχω δὲ λέγειν καὶ πονηρίας ἑτέρας
αὐτοῦ παμπληθεῖς, καὶ ὕβρεις εἰς πολλοὺς ὑμῶν καὶ τολ-
μήματα τοῦ μιαροῦ τούτου πολλὰ καὶ δεινά. ἐφ' οἷς
τῶν πεπονθότων οἱ μὲν, ὦ ἄνδρες δικαςαὶ, καταδείσαντες
τοῦτον, καὶ τὸ τούτου θράσος, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἑταί-
ρους, καὶ πλοῦτον [75a], καὶ τἄλλα δὴ ὅσα πρόσεςι τούτῳ, ἡσυ-
χίαν ἔσχον [76]· οἱ δ' ἐπιχειρήσαντες δίκην λαμβάνειν, οὐκ

[72 *Οἱ καθήμενοι* sunt judices qui solenniter graece dicuntur *καθῆσθαι*, latine *sedere*. V. Fr. A. Wolf. ad Lept. p. 507. v. 25.]

73 Certissimam H. Wolfii emendationem adoptarunt Reisk. et Sp. [posterioresque editores omnes] pro vulg. *προσδιαφθ.* — Dativus *τῷ ἀγῶνι* relatus ad *διαφθ.* hic est pro genitivo relato ad *κριτάς*. Vid. Gramm. §. 120. Obs. 8. [§. 133, 2, 8. ed. XV.]

74 Sic. codd. optimi [cf. §. 30. a. b.]: vulgo *ὕβρισεν εἰς τ. σ.*

75 Articulum *τά*, quem ante *περί* e cod. Aug. intulerant Reisk. et Sp., abjeci ut minus congruum structurae, in qua praecedens etiam *ἠσελγημένα* a pronomine *τούτῳ* pendet.

[75a Post *πλοῦτον* verba *καὶ ὕβριν*, quia, ut Schaefer quoque judicat, *ὕβρις* non est ex iis, quae *πρόσεςι Μειδίᾳ*, ex patris edit. ejeci, cum Bekk. ceterisque post eum editt. codices Par. *ΣΥ* 1 Antv. sequutus.]

76 Auctor Schol. Ven. ad Il. *ο*, 496. hunc locum ita posuit: *καταδείσαντες γὰρ αὐτὸν, καὶ τὸ τούτου θράσος, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ τἄλλα δὴ ὅσα πρὸς αὐτὸν ἔφυγον ἐκποδών.* In qua varietate nihil omnino est, quod prae vulgatis oratori tribuas. Ut insigne hoc sit exemplum sermonis ex hoc etiam genere memoriter prolati. — Pro eo verborum ordine, quem ex Aug. solo induxerat Reisk. *τἄλλα ὅσα δή*, antiquum restitui. Vid. Plat. Meno. 24. a. [*καὶ πλοῦτος δή.* Sic philosophus saepius, ut Polit. II. p. 367. C. ed. Steph. *καὶ ὑγιαίνειν δή.* Et quis non Graecorum scriptorum? *SCHAEFER.*] — Quod autem in marg. Paris. legitur *ἡσυχίαν ἦγον*, illud aoristo qui est in vulgata nequaquam praefero. Non hoc enim dicit, *quiescebant, tranquilli* per nescio quod tempus *erant*; sed *quieverunt, tranquillitatem praetulerunt* In seqq. etiam vulgatum *δίκην λαμβάνειν* mutare non sustinui cum magis familiari *δ. λαβεῖν*, quod praebet Aug. Nescio enim quo-

§. 8.

ἠδυνήθησαν· εἰσὶ δ' οἳ καὶ[76a] *διελύσαντο, ἴσως λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἡγούμενοι. τὴν μὲν οὖν ὑπὲρ αὑτῶν δίκην ἔχουσιν οἵ* e. *γε πεισθέντες· τῆς δ' ὑπὲρ τῶν νόμων, οὓς παραβὰς οὗτος κἀκείνους ἠδίκει τότε*[77], *καὶ νῦν ἐμὲ, καὶ πάντας τοὺς ἄλλους, ὑμεῖς ἐςε κληρονόμοι. πάντων οὖν ἀθρόων*[77a] *ἓν τίμημα ποιήσασθε, ὅ, τι ἂν δίκαιον ἡγῆσθε. ἐξελέγξω δὲ, πρῶτον* f. *μὲν, ὅσα αὐτὸς ὑβρίσθην, ἔπειθ' ὅσα ὑμεῖς*[78]*· μετὰ ταῦτα δὲ καὶ τὸν ἄλλον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βίον αὐτοῦ πάντα ἐξετάσω, καὶ δείξω πολλῶν θανάτων, οὐχ ἑνὸς, ὄντα ἄξιον. λέγε μοι τὴν τοῦ χρυσοχόου πρώτην λαβὼν μαρτυρίαν.*

*ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Παμμένης Παμμένους *ἔπερχος**[79] g. *ἔχων χρυσοχοεῖον ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ᾧ*[79a] *καταγίγνομαι καὶ*

modo aptius mihi videbatur verbo *ἐπιχειρῆσαι* praesens *λαμβάνειν*, in quo actio quaedam est (*sich sein Recht verschaffen*), prae illo *λαβεῖν* quod tantum non passivam vim habet (*erlangen*).

[76a Codd. Ven. Par. t. Coisl. Vulg. ante Reisk. *εἰσὶ δὲ καὶ οἳ*. Reisk. ex Aug., quocum conspirant Par. k r s, inverso ordine *δ' οἳ καὶ*. Sic Thuc. I, 23: *οὔτε γὰρ πόλεις τοσαίδε ληφθεῖσαι ἠρημώθησαν, αἱ μὲν ὑπὸ βαρβάρων, αἱ δ' — (εἰσὶ δὲ αἳ καὶ οἰκήτορας μετέβαλον ἁλισκόμεναι)*. cf. I, 65; II, 13; VII, 70. Contra Xenoph. cyrop. V, 3, 16. *ἦν δὲ καὶ ὃ ἔλαβε χωρίον ὁ Κῦρος, ὁποῖον ἔφη ὁ Γαδάτας*. Bekk. et Meier *καὶ* expulerunt.]

77 Vocem *τότε*, quae in codd. et plurimis et optimis non legitur, in Aug. et paucis aliis legitur. Taylorus primus inseruit: quod non fecissem equidem. Nunc eadem religio vetat exturbare. Nam neque necessaria est oppositio ad proximum *νῦν*, neque molesta. cf. p. 10. et 22. [Bekk. et Meier *τότε* ejecerunt.]

[77a Bekk. ex codd. Ven. et Par. *Υ ἁθρόων*. Attice spiritu aspero pronuntiatum esse vocabulum, pluribus exponitur in Henr. Steph. Thes. nov. edit. s. v. *ἀθρόος*.]

78 Auctoritate optimorum codd. omisi quod hic vulgo inseritur verbum *ἠδίκησθε*.

79 *Ἔπερχος* est in codd. antiquissimis et optimis Par. *ΣΥ* et Laurent. et supra lineam in Bav. Recentiores omnes et editi *ἔπαρχος*, quae manifesta est correctio vocis nemini intellectae. Sed ob id ipsum hanc, quae verae scripturae propior censenda est, repraesentare maluimus, prae altera quae vocabulum quidem est sed hoc loco alienissimum. Cum autem in testimoniis et in legibus hoc loco designari soleat pagus ejus qui loquitur (vid. infra ad 24. c.), Reiskius conjiciebat *Περγασεύς*: poterat et *Ἑρχιεύς*. Sed vana sunt hujusmodi conamina omnia, cum, si civis forte Atticus non fuit iste aurifex, pago etiam ascriptus fuit nulli. Multo minus autem loco proximi *ἔχων* servanda nobis erat H. Wolfii correctio *ἔχω*, quae in nullo libro inventa est.

[79a Post *ᾧ* sequitur *καὶ* in editt. ante Bekk. et in Laur.

ἐγράζομαι τὴν χρυσοχοϊκὴν τέχνην. ἐκδόντος "δέ μοι Δημοσθένους, ᾧ μαρτυρῶ, ϛέφανον χρυσοῦν ὥϛε[79b] κατασκευάσαι, καὶ ἱμάτιον διάχρυσον ποιῆσαι, ὅπως πομπεύσαι[80] ἐν αὐτοῖς τὴν τοῦ Διονύσου πομπὴν, καὶ ἐμοῦ συντελέσαντος αὐτὰ, καὶ ἔχοντος παρ᾽ ἐμαυτῷ ἕτοιμα, εἰσπηδήσας πρός με νύκτωρ Μειδίας ὁ κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ἔχων μεθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλους, ἐπεχείρησε διαφθείρειν τὸν ϛέφανον, καὶ τὸ ἱμάτιον, καὶ τινὰ[80a] μὲν αὐτῶν ἐλυμήνατο, οὐ μέντοι πάντα γε ἐδυνήθη[81] διὰ τὸ ἐπιφανέντα με κωλῦσαι. 522.

9 Πολλὰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ ὧν τοὺς ἄλλους ἠδίκηκεν, ἔχω λέγειν, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου[82], καὶ συνείλοχα ὕβρεις αὐτοῦ καὶ πονηρίας τοσαύτας, ὅσας ἀκούσεσθε αὐτίκα δὴ μάλα. ἦν δ᾽ ἡ συλλογὴ
b. ῥαδία· αὐτοὶ γὰρ οἱ πεπονθότες προσῄεσάν μοι. βούλομαι δὲ πρὸ τούτων εἰπεῖν, οἷς ἐπιχειρήσειν αὐτὸν ἀκήκοα ἐξαπατᾷν ὑμᾶς· τοὺς γὰρ ὑπὲρ[83] τούτων λόγους, ἐμοὶ μὲν ἀναγκαιοτάτους προειπεῖν ἡγοῦμαι, ὑμῖν δὲ χρησιμωτάτους ἀκοῦσαι. διὰ τί; ὅτι τοῦ δικαίαν καὶ εὔορκον θέσθαι τὴν ψῆφον, ὁ κωλύσας[84] ἐξαπατηθῆναι ὑμᾶς λόγος οὗτος αἴτιος

Antv. Par. Υs a Bekkero collatis. Sed quum ceteri Bekk. codd. καὶ omittant, cum Bekkero Meieroque et ipse omisi. nam plane molestum hic est iteratum καί.]

[79b Structura ea est, in qua ὥϛε vel ponatur vel omittatur, ut hoc ipso loco videmus. nam sequuntur verba ἱμάτιον διάχρυσον ποιῆσαι. V. Heind. ad Protag. §. 71.]

80 Vulgo πομπεύσῃ. Par. 1. πομπεύσειε. Codd. Bekkeri opt. et plurimi πομπεύσαι. Hoc itaque dedi. Optativus pendet a tempore praeterito. Neque in his testimoniis, quae ab oratoris stilo profecta non sunt, quicquam praeter codices consuli potest.

[80a Bene καὶ τινὰ μὲν Dindorf (ante eum enim legebatur καί τινα). Nempe in partitione aut oppositione praestat accentum hujus pronominis non inclinari. *SCHAEFER.*]

81 Spaldingus desiderabat atticismum ἠδυνήθη. Ego cum in talibus nullam omnino normam praeter codicum auctoritatem, qualemcunque illam, noverim; formam minus atticam ubique restitui, ubi olim vulgata lecta, neque e codd. mutata erat.

82 Vid. Excurs. II.

83 Vid. Ind. in ὑπέρ.

84 Multi codd. κωλύσων, quod cum Tayloro praeferrem, nisi antiquissimi starent pro participio aoristi, quod ita explicandum est: ὅταν κωλύσῃ, αἴτιος ἐϛαι. [Ipsum ἐξαπατηθῆναι ostendit Demosthenem scripsisse κωλύσας. Qui si scripsisset κωλύσων, additum legeremus ἐξαπατᾶσθαι, ut v. 16. legimus ἐπιχειρήσειν-ἐξαπατᾷν. Est hoc ex idiomatis Graecae syntaxis, sed vulgo parum animadversum. *SCHAEFER.*]

ἔσται. πολὺ δὴ μαλίϛα πάντων τούτῳ τῷ λόγῳ προσέχειν ὑμᾶς
δεῖ, καὶ μνημονεῦσαι τοῦτον καὶ πρὸς ἕκαϛον ἀπαντᾷν, ὅταν
οὗτος λέγῃ[85]. ἔϛι δὲ πρῶτον μὲν ἐκεῖνο οὐκ ἄδηλος ἐρῶν c.
ἐξ ὧν ἰδίᾳ πρός τινας αὐτὸς διεξιὼν ἀπηγγέλλετό μοι, ὡς,
εἴπερ ἀληθῶς ἐπεπόνθειν ταῦτα ἃ λέγω, δίκας ἰδίας[86] μοι
προσῆκεν αὐτῷ λαχεῖν· τῶν μὲν ἱματίων καὶ τῶν χρυσῶν
ϛεφάνων τῆς διαφθορᾶς, καὶ τῆς περὶ τὸν χορὸν πάσης[86a]
ἐπηρείας, βλάβης· ὧν δ᾽ εἰς τὸ σῶμα ὑβρίσθαι φημί, ὕβρεως·
523. οὐ μὰ Δι᾽ οὐχὶ δημοσίᾳ κρίνειν αὐτόν, καὶ τίμημα ἐπά-
γειν[87], ὅ,τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτῖσαι. ἐγὼ δὲ ἓν μὲν ἐκεῖνο d.

85 Conjecturam meam, pro *ὅταν* legendum esse *ὅ,τι ἄν*, confidentius jam eloquor. Nam in ea relatione necessarium non esse quod olim putabam, *ὧν ἄν*, docuit me locus Plat. Gorg. p. 503. e. *εἰς τάξιν τινὰ ἕκαϛος ἕκαϛον τίθησιν ὃ ἂν τιθῇ*. *SP*. Habet sane haec conjectura, quo se commendet; sed habet vulgata etiam. In ea enim verbum *μνημονεῦσαι* maxime refertur ad illud *ὅταν*; et apte judices, cum Midias quoque mox dicturus sit, commonefiunt a Demosthene ita: Vos probe attendere, et, quae nunc vobis exponam, mox *quando iste dicet* recordari debetis et ad singula reponere.

[86 Potest injuria affici aut homo singularis aut respublica, aut homine singulari violato, violatur respublica. Ob injuriam primo loco positam causa privata fit, ob injurias secundo tertioque loco positas causae aguntur publicae. Graecis sunt omnes causae *δίκαι*, sed fere appellabantur causae privatae *δίκαι*, publicae *γραφαί*, eo discrimine, quod *δίκαι* poterant esse publicae, *γραφαὶ* vero nunquam erant privatae causae. Accuratius appellatur causa privata *δίκη ἰδία*, causa tertio loco posita *γραφὴ ἰδία*, causa secundo loco posita *γραφὴ δημοσία*. V. Meier. et Schoem. l. l. p. 160 sqq. Heffter l. l. p. 111 sqq. Nostro loco *δίκαι ἴδιαι* sunt et causae privatae et causae in eos qui hominibus singulis violatis violaverunt rempublicam actae. nam *δίκη βλάβης* est causa privata, *ὕβρεως*, *γραφὴ ἰδία*; causa enim *ὕβρεως* si privata est, non *ὕβρεως*, sed *αἰκίας* appellatur. Postremo *δημοσίᾳ κρίνειν* nostro loco non idem est quod *γραφὴν ἰδίαν γράφεσθαι*, sed *γραφὴν δημοσίαν* facere h. e. eam causam facere quam nos supra secundo loco posuimus. Demosthenes enim neque *βλάβης* neque *αἰκίας* neque *ὕβρεως* condemnari vult Midiam, sed sceleris in ipsam rempublicam commissi. — De toto hoc loco disputantes vide Meier. et Schoem. l. l. p. 173 sqq cf. Heffter l. l. p. 175 sqq. Boeckh. Oecon. pol. Ath. Vol. I. p. 389 sqq.]

[86a Sic plurimi et opt. codd. pro patris *ἁπάσης*.]

87 Ulpianus: *Ἐπὶ γὰρ τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκ τῶν νόμων ὥριϛο τὸ τίμημα, ἐπὶ δὲ τοῖς δημοσίοις ὁ κατήγορος ἐτιμᾶτο.* [Minus accurate hic loqui scholiastam docent Meier. et Schoem. l. l. Ceterum de toto loco, inde ab verbis *ἔϛι δὲ πρῶτον* usque ad verba *Οἶδα τοίνυν* paragraphi 10. v. excurs XIV. a me additum.]

εὖ οἶδα. καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρὴ, ὅτι εἰ μὴ προὐβαλόμην[88] αὐτὸν, ἀλλ᾽ ἐδικαζόμην, οὑναντίος ἧκεν ἂν εὐθύς μοι λόγος, ὡς, εἴπερ ἦν τι τούτων ἀληθὲς, προβάλλεσθαί[88a] με ἔδει, καὶ παρ᾽[89] αὐτὰ τἀδικήματα τὴν τιμωρίαν ποιεῖσθαι· ὅ τε γὰρ χορὸς ἦν τῆς πόλεως, ἥ τε ἐσθὴς τῆς ἑορτῆς ἕνεκα πᾶσα παρεσκευάζετο[90]· ἐγώ τε ὁ πεπονθὼς ταῦτα χορηγὸς ἦν.
e, τίς ἂν οὖν ἑτέραν μᾶλλον εἵλετο τιμωρίαν, ἢ τὴν ἐκ τοῦ νόμου κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων οὖσαν; ταῦτ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι πάντ᾽ ἂν ἔλεγεν οὗτος τότε[91]. φεύγοντος μὲν γὰρ, οἶμαι, καὶ ἠδικηκότος ἐςὶ, τὸ τὸν παρόντα τρόπον τοῦ[92] δοῦναι δίκην διακρουόμενον, τὸν οὐκ ὄνθ᾽ ὡς ἔδει γενέσθαι λέγειν· δικαςῶν δέ γε σωφρόνων, τούτοις τε μὴ προσέχειν,
f. καὶ ὃν ἂν λάβωσιν ἀσελγαίνοντα, κολάζειν. μὴ δὴ τοῦτο λέγειν αὐτὸν ἐᾶτε, ὅτι καὶ δίκας ἰδίας δίδωσιν ὁ νόμος μοι, καὶ γραφὴν ὕβρεως· δίδωσι γάρ· ἀλλ᾽ ὡς οὐ πεποίηκεν ἃ κατηγόρηκα, ἢ πεποιηκὼς οὐ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖ, τοῦτο

88 Vulgo *προὐβαλλόμην*. Sed aoristum dant Bekkeri codd. fere omnes, egoque reposui ex certa linguae norma, cum *προβολὴ* illa dudum, et quidem uno actu, facta fuerit, Imperfectum autem in tali structura rem hypothetice praesentem vel durantem significet. Cf. not. 91. Contra *ἐδικασάμην* lite adhuc pendente dici non poterat. Sic ergo loquitur orator: „Si non illa ad populum querela eum *petissem*, sed privato judicio cum eo *agerem*, contrarius protinus mihi sermo *adesset*." Nam *δικάζεσθαι* hic peculiariter privatam causam indicare, ipsa oppositio docet.

[88a Praesentis temporis infinitivum exhibent codd. Par. Σr, qui etiam Schaefero ob alterum praesentis infinitivum *ποιεῖσθαι* probatus est; non item Bekkero et Meiero ex aliis codd. *προβαλέσθαι* excipientibus. Mihi quidem, ut recte defendere pater *προὐβαλόμην-ἐδικαζόμην*, ita recte hic quoque *προβαλέσθαι-ποιεῖσθαι* dici potuisse videtur.]

89 V. Ind. in *παρά*.

90 Recte habet Imperf. intelligitur enim „cum iste corrumperet eam": quod, ut vidimus, factum est in ipsa aurificis officina. Reiskius ex uno cod. Aug. *παρεσκεύαςο* [quod et Schaefer probat propter verba testimonii antecedentis: *ἐμοῦ συντελέσαντος αὐτά*.]

91 *Tum*, h. e. si privato judicio agerem. Servat itaque imperf. *ἔλεγεν* idem hypotheticum tempus quod est supra in *ἐδικαζόμην* et *ἧκεν*. — In superioribus Cod. Paris. Σ omittit *μᾶλλον*. Recte fortasse.

[92 *μὴ*, quod codd. r. Par. 1. om., retinuerunt et Bekker et Meier, explicuit Seager (Diar. class. LVI. p. 258.) *τοῦ μὴ δοῦναι δίκην* (*ἕνεκα*). Sed non quaeritur utrum poena afficiatur reus necne, sed quum antecedat *ἠδικηκότος* nonnisi de modo quo puniatur disceptatio est.]

§. 9.

δεικνύτω. τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἐγὼ προὐβαλόμην [93], καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον οἴσετε νῦν ὑμεῖς. εἰ δ' ἐγὼ τὴν ἐπὶ τῶν g. ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν ἀφεὶς, τῇ πόλει παραχωρῶ τῆς τιμωρίας, καὶ τοῦτον εἱλόμην τὸν ἀγῶνα, ἀφ' οὗ μηδὲν ἔστι λῆμμα [94] λαβεῖν ἐμοὶ, χάριν οὐ βλάβην δήπου τοῦτ' ἂν εἰκότως ἐνέγκαι [94a] μοι [95] παρ' ὑμῶν. Οἶδα τοίνυν, ὅτι καὶ τούτῳ πολλῷ χρήσεται τῷ λόγῳ· μή με Δημοσθένει παραδῶτε, μηδὲ διὰ Δημοσθένην μὲ ἀνέλητε. ὅτι ἐκείνῳ [96] πο-

93 Fortasse concinnior foret oratio, si servato eo, quod est in Wolfiana [sed in nullo codice] προὐβαλλόμην, post γάρ adderetur τότε, quod responderet sequenti νῦν. Cf. §. 3. d. ubi itidem opponuntur tempora, ὕβρισμαι — τότε, ἀγωνιεῖται — νυνί; et cf. §. 8. e. *SP.* [Verba accusandi passim junguntur cum duplici accusativo. οὐδεμίαν γὰρ πώποτ' ἐγράψατό με οὐδ' ἐδίωξε γραφήν. p. 311. 5. ἀνελομένου τὴν γραφὴν, ἣν ἐδίωκε Στέφανον. p. 1368. 7. *SCHAEFER.*]

94 Vid. infra not. 136. [Publicorum criminum mulctam ad rempublicam, privatorum ad accusatorem rediisse, locus hic docet. *WOLF.* cf. Boeckh. l. l. Meier. et Schoem. l. l. p. 165. Hic et haud multo ante δίκαι ἴδιαι sunt causae privatae strictiori sensu, γραφὴν ὕβρεως non complectentes.]

[94a Formam ἐνέγκαι Atticus scriptor respuisse videtur; utebatur aut forma ἐνέγκοι aut ἐνέγκειε. V. Schaef. ad hunc locum. cf. Gr. gr. uberior. Vol. II. p. I. pg. 313. ed. II. Quamobrem et Bekker et Meier ἐνέγκοι μοι receperunt, cod. Par. Σ secuti.]

95 Variant codices ita, ἐνέγκαι μοι, ἐνέγκοι μοι, ἐνέγκαιμι, ἐνεγκαίμην. Displicet mihi nescio quid in vulgata: neque video cur, quae H. Wolfii erat sententia, in lectione ἐνεγκαίμην necessaria sit mutatio illius τοῦτ' in τούτου. Explicari potest illud per διὰ τοῦτο. *SP.* Spaldingi rationi hoc videtur obstare, quod nisi sollemni usu accusativus talis, sicut notum illud ταῦτ' ἄρα (vid. Bos. Ellips. p. 404.), nititur, prosam is non decet. Neque duplicis accusativi, ut paulo ante in illis τοῦτο αὐτὸν προὐβαλόμην, hic est locus. Immo haec, χάριν τοῦτο φέρομαι appositionis speciem prae se ferrent, quae sensum hic plane inverteret. Genitivum autem τούτου, si quidem in animo habuit auctor dicere ἐνεγκαίμην, sollemnem alias illum in structura vocis χάρις, ideo hic declinavit orator, quoniam intercedit illud βλάβην, quocum coire hic non potest τούτου. Hinc est, quod in loco plane simili Andocides (pro Reditu p. 21, 2.) dixit χάριν οὖν εἰκός με, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι τούτῳ φέρεσθαι παρ' ὑμῶν. Neque tamen eo adducor ut τούτῳ — ἐνεγκαίμην apud nostrum quoque scribam. Una eademque potius ratio fecit, ut pro χ. φέρομαι τούτου minus usitate uterque scriberet, ille χ. φέρομαι τούτῳ, hic χ. φέρει μοι τοῦτο.

96 Vulgo τούτῳ. Spaldingus: „Malim ἐκείνῳ cum codd. aliquot, propter sequens τοῦτο, ne eodem sono obtundamur; nisi forte figura est in hac geminatione." Dedi ἐκείνῳ cum Bekkeri optimis.

λεμῶ, διὰ τοῦτό με ἀναιρήσετε; τὰ τοιαῦτα πολλάκις οἶδ' 524.
ὅτι φθέγξεται, βουλόμενος φθόνον τινὰ ἐμοὶ [97] διὰ τούτων
b. τῶν λόγων συνάγειν. ἔχει δ' οὐχ οὕτω ταῦτα, οὐδ' ἐγγύς.
οὐδένα γὰρ τῶν ἀδικούντων ὑμεῖς οὐδενὶ τῶν κατηγόρων
ἐκδίδοτε· οὐδὲ γὰρ, ἐπειδὰν ἀδικηθῇ τις, ὡς ἂν ἕκαστος [98]
ὑμᾶς ὁ παθὼν πείσῃ, ποιεῖσθε τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ τοὐναντίον, νόμους ἔθεσθε πρὸ τῶν ἀδικημάτων ἐπ' ἀδήλοις μὲν
τοῖς ἀδικήσουσιν, ἀδήλοις δὲ τοῖς ἀδικησομένοις [99]. οὗτοι
c. δὲ τί ποιοῦσιν οἱ νόμοι; πᾶσιν ὑπισχνοῦνται τοῖς ἐν τῇ
πόλει δίκην, ἂν ἀδικηθῇ τις, ἔσεσθαι δι' αὐτῶν [99a] λαβεῖν. ὅταν
τοίνυν τῶν παραβαινόντων τινὰ τοὺς νόμους κολάζητε, οὐχὶ [99b]
τοῖς κατηγόροις τοῦτον ἐκδίδοτε, ἀλλὰ τοὺς νόμους ὑμῖν
d. αὐτοῖς βεβαιοῦτε. ἀλλὰ μὴν πρός γε τὸ τοιοῦτον, ὅτι Δημοσθένης, φησὶν, ὕβρισαι, δίκαιος καὶ κοινὸς καὶ ὑπὲρ ἁπάντων ἔσθ' ὁ λόγος. οὐ γὰρ εἰς Δημοσθένην ὄντα με ἠσέλγαινε μόνον ταύτην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ εἰς χορηγὸν ὑμέτερον· τοῦτο δ' ὅσον δύναται, γνοίητ' ἂν ἐκ τῶνδε [99c]. ἴσε
e. δήπου τοῦθ', ὅτι τῶν θεσμοθετῶν [100] τούτων οὐδενὶ θεσμοθέτης ἐς' ὄνομα, ἀλλ' ὁτιδήποτε ἑκάςῳ. ἂν μὲν τοίνυν
ἰδιώτην ὄντα τινὰ αὐτῶν ὑβρίσῃ τις, ἢ κακῶς εἴπῃ, γραφὴν

97 Non male Reiskius videtur monere, ob sequentia convenientius hic fore ὑμῖν. *SP.* [Recte ἐμοί.]

98 An ἑκάςοτε vel ἑκάςοθ' —? *SP.* Non accedo. Sine illo ἕκαςος enim verbum ὁ παθὼν soli τὶς adhaereret, istud autem ἑκάςοτε cum illo ἐπειδὰν nonnisi pluscula in uno judicio accusatoris conamina nobis offerret. Ita periret vis plurativa, qua aptissime hic pollent verba ἕκαςος ὁ παθών.

99 Cum boni aliquot codd. infra §. 60. c. darent ἀδικηθησόμενον pro forma media, Reiskius formam illam passivam non ibi tantum sed hic etiam, ubi nullus eam codex praebet, in textum intulit. Temere. Nam passive Futurum Medii apud Atticos usurpari in verbis quam plurimis, nemo hodie ignorat. Vid. Küster de Verb. Med. sect. III. Ern. ad Xen. Mem. 3, 7, 9. Duker ad Thuc. 2. 87. et quos laudat Gottl. ad Thuc. 1, 142. [Gramm. §. 123, 3. (§. 113. 6. ed. XV.)] Verbum ipsum ἀδικήσεσθαι sic habes ap. Xen. Cyrop. 3, 2, 9. (18.) Thuc. 5, 56. Plat. Gorg. p. 509. d. *SP.* — *Νόμους ἔθεσθε ἐπὶ — οις.* Hdf. ad Gorg. §. 96.

[99a Vulg. ante patrem αὐτῶν.]

[90b Sic codd. Laur. Aug. Par. kr. Praeferendum videtur ceterorum codd. οὐ.]

[99c Sic Coisl. Ven. Par. krt. Ceteros suos sequutus Bekker recepit τωνδί, quod probavit Meier, et ego quoque recte illum fecisse arbitror.]

[100 Thesmothetae enim praesides erant judiciorum, in quae probolae inducebantur. V. Meier et Schoem. l. l. p. 64.]

§. 10.

ὕβρεως καὶ δίκην κακηγορίας ἰδίαν φεύξεται· ἐὰν δὲ θεσμο-
θέτην, ἄτιμος [101] ἔςαι καθάπαξ. διὰ τί; ὅτι τοὺς νόμους f.
ἤδη ὁ τοῦτο ποιῶν προσυβρίζει, καὶ τὸν ὑμέτερον κοινὸν
ςέφανον [2], καὶ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα· ὁ γὰρ θεσμοθέτης
οὐδενὸς ἀνθρώπων ἐς' ὄνομα, ἀλλὰ τῆς πόλεως καὶ πάλιν
γε τὸν ἄρχοντα ταὐτὸ τοῦτο [3] ἐὰν μὲν ἐςεφανωμένον πατάξῃ
τις ἢ κακῶς εἴπῃ, ἄτιμος· ἐὰν δὲ ἰδιώτην, ἰδίᾳ ὑπόδικος.
525. καὶ οὐ μόνον περὶ τούτων οὕτω ταῦτ' ἔχει, ἀλλὰ καὶ περὶ g.
πάντων, οἷς ἂν ἡ πόλις τινὰ ἄδειαν [4] ἢ ςεφανηφορίαν ἢ τινὰ
τιμὴν δῷ. οὕτω τοίνυν καὶ ἐμὲ εἰ μὲν ἐν ἄλλαις τισὶν ἡμέ-
ραις [5] ἠδίκησέ τι τούτων Μειδίας ἰδιώτην ὄντα, ἰδίᾳ καὶ
δίκην προσῆκεν αὐτῷ διδόναι· εἰ δὲ χορηγὸν ὄντα ὑμέτερον,
ἱερομηνίας οὔσης, πάνθ' ὅσα ἠδίκηκεν [6] ὑβρίσας φαίνεται,
δημοσίας ὀργῆς καὶ τιμωρίας δίκαιός ἐςι [7] τυγχάνειν. ἅμα
γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ ὁ χορηγὸς ὑβρίζετο· τοῦτο δ' ἐςὶ τῆς
πόλεως ὄνομα· καὶ ταῦτ' αὐταῖς [8] ταῖς ἡμέραις, αἷς οὐκ
ἐῶσιν οἱ νόμοι. χρὴ δέ, ὅταν μὲν τίθησθε [9] τοὺς νόμους, h.
ὁποῖοί τινές εἰσι σκοπεῖν, ἐπειδὰν δὲ θῆσθε, φυλάττειν καὶ

[101 V. Boeckh. l. l. p. 401.]

2 Quo ornatus est Thesmotheta, cum in munere est.

[3 Constructionem Reiskius minus recte expedivit particulam conditionalem iterans. Ejusdemmodi constructio est p. 525, 3. Formulam ταὐτὸ τοῦτο, quae recurrit p. 526, 28. compares cum solemni illa, τοὐναντίον. Cave autem his similibusque in formulis subaudias praepositionem κατά. *SCHAEFER.*]

[4 V. Boeckh. l. l. Vol. II. p. 184.]

5 Laudo Godof. Bernhardy sententiam, ἐν delendum esse. Conf. mox αὐταῖς ταῖς ἡμέραις, quibus verbis ad illa superiora respicitur. [Neque vero omittunt nisi Par. t. et Coisl.]

6 Hanc codd. tantum non omnium scripturam loco vulgatae ἠδίκησεν in textum nunc intuli. A quo consilio me non absterruit additum aoristum ὑβρίσας. Nam Perfectum positum est respectu temporis praesentis, Aoristum respectu temporis illius, velut si additum esset τότε vel ἑκάςοτε.

7 Vid. Gramm. §. 138. I, 7. [§. 151. I. 7. ed. XV.]

8 Sine haesitatione adoptanda haec Augeri certissima emendatio pro vulgato καίτοι ταύταις, quae mera fuerat correctio ejus quod in plurimis optimisque codd. est, καὶ τὸ ταύταις. Vid. infra §. 16. b. ubi itidem mentioni ὕβρεως in choragum additur καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῷ τῷ ἀγῶνι. [Patri assentior, neque Bekk. et Meier. καὶ τὸ ταύταις servando ut videtur probantes neque Schaefer. καὶ τοιαύταις ex Bodl. cod. recipientem sequendos duco.]

[9 Τιθῆσθε revocavit Bekker, cujus v. praefat. ad Thucyd. (1824.) p. IV. *SCHAEFER.*]

χρῆσθαι. καὶ γὰρ ἔνορκα[110] ταῦθ᾽ ὑμῖν ἐςι, καὶ ἄλλως δίκαια. ἣν ὁ τῆς βλάβης ὑμῖν νόμος πάλαι[11], ἣν ὁ τῆς αἰκίας, ἣν ὁ τῆς ὕβρεως. εἰ τοίνυν ἀπέχρη τοὺς τοῖς Διονυσίοις τι ποιοῦντας τούτων κατὰ τούτους τοὺς νόμους δίκην διδόναι, οὐδὲν ἂν ὑμῖν[11a] προσέδει τοῦδε τοῦ νόμου. ἀλλ᾽ οὐκ
i. ἀπέχρη· σημεῖον δέ· ἔθεσθε[12] ἱερὸν νόμον αὐτῷ τῷ θεῷ περὶ τῆς ἱερομηνίας. εἴ τις οὖν κἀκείνοις τοῖς προϋπάρχουσι νόμοις, καὶ τούτῳ τῷ μετ᾽ ἐκείνους τεθέντι, καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς ἔς᾽ ἔνοχος, ὁ τοιοῦτος πότερα μὴ δῷ διὰ τοῦτο δίκην, ἢ μείζω δοίη[13] δικαίως; ἐγὼ μὲν οἶμαι μείζω.

110 Ita nos e Cod. Aug. Paris. k r, pro vulg. εὔορκα, cujus rei rationem reddimus in Indice v. ἔνορκος.

11 Lambinus in indice var. lect. hic inserit haec verba, ἣν ὁ τῶν βιαίων, neglecta a Reiskio, quia ab ipso Lambino ea profecta putabat. Sed qui tandem haec potissimum desiderare hic potuit ille? Quare cum tam negligenter Lambinus, ut in prolegomenis exposui, usus sit codicibus Parisinis, multaque postmodo in libellum illum conjecerit; hoc etiam additamentum genuinum esse puto: neque me quamvis grave hoc absterret quod in sex Regiis Parisinis nihil tale invenit Bekker, quando de octo illis Morellianis tam parum nobis hodie constat. Accedit ex re ipsa hoc argumentum, quod in hac legum enumeratione haec ceteris tam cognata omitti vix potuit ab oratore: nihil autem magis in consuetudine librariorum est hac negligentia in descriptionibus, quibus eadem formula, ut hic ἣν ὁ —, saepius iteratur. Addiderit aliquis hoc etiam, quod Harpocratio in voce βιαίων nostrae orationis mentionem facit ita: Βιαίων, ὄνομα δίκης κατὰ τῶν βίᾳ πραττόντων ὁτιοῦν. ὁ δὲ ἁλοὺς ἀποτίνει εἰς τὸ δημόσιον ἴσον (insere ὅσον) τῷ ἑλόντι. Δημοσθένης κατὰ Μειδίου. Recte tamen Boeckhius (Staatshaush. d. Ath. I. p. 404. 405. Not.) existimare videtur, orationem hanc ab Harpocratione citatam esse non propter vocem ipsam βιαίων, sed propter multam, memoratam infra §. 13. b. tametsi ibi non forma βιαίων, sed substantivum βία legitur. [Demosthenes ad injuriam qua ipse affectus erat spectans, earum tantum causarum mentionem facit, quae de tali injuria fieri poterant, in quarum numero non est causa βιαίων, quae pertinet ad alius generis injuriam, quamobrem verba ἣν ὁ τῶν βιαίων hic locum habere non poterant. De crimine βιαίων v. Meier. et Schoem. l. l. p. 544 sqq.]

[11a Sic Vulg. et codd. Ven. Coisl. Par. krt. Bekker et Meier ὑμῖν omiserunt.]

12 Marklandus subjicit γάρ, quod est ex usu satis constanti Graecorum post σημεῖον δέ, τεκμήριον δὲ, ut statim infra §. 41. c. Vide de hac structura Morum ad Isocr. Paneg. p. 39. et Bachium ad Xenoph. Sympos. 4. 17. *SP.* Vid. Gramm. §. 138. IV, 6. [§. 151. IV. 6. ed. XV.]

13 Aut δῷ repetendum, aut ἢ μείζω ἂν δοίη scribendum.

§. 11.

Ἀπήγγελλε[114] τοίνυν τίς μοι περιόντα αὐτὸν συλλέγειν καὶ 11
πυνθάνεσθαι, τίσι πώποτε συμβέβηκεν ὑβρισθῆναι· καὶ λέ-
γειν τούτους καὶ διηγεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς μέλλειν· οἷον, ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, τὸν πρόεδρον, ὅν ποτέ φασιν ἐν ὑμῖν ὑπὸ
Πολυζήλου πληγῆναι, καὶ τὸν θεσμοθέτην[15] ὃς ἔναγχος
ἐπλήγη τὴν αὐλητρίδα ἀφαιρούμενος, καὶ τοιούτους τινάς·
526. ὡς, ἐὰν πολλοὺς ἑτέρους πολλὰ καὶ δεινὰ[16] πεπονθότας
ἐπιδείξῃ, ἧττον ὑμᾶς ἐφ' οἷς ἐγὼ πέπονθα ὀργιουμένους[17].
ἐμοὶ δ' αὖ τοὐναντίον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖτε ποιεῖν b.
ἂν εἰκότως, εἴπερ ὑπὲρ[18] τοῦ κοινῇ βελτίςου δεῖ μέλειν ὑμῖν.

Nam nonnisi alterutrum in his interrogandi formulis locum habere, et ratio suadet, et docet Schaefer in Melet. p. 97 sqq. Equidem in posterius hic inclino. [Bekker quoque *ἂν δοίη* corrigi vult. Schaef. *ἢ κἂν μείζω δοίη* conjicit.]

114 Codd. opt. et plur. miro consensu *ἀπήγγελλε* quod natum puto ex *ἀπήγγελε*. [Vulg. ante Bekk. *ἀπήγγειλε*, quod etiam pater meus retinuerat. Sed Lobeck (ad pg. 95. prt. I. Vol. II. Grammat. gr. uberior. patris mei) ubique apud classicos, quos dicimus, scriptores formam *ἤγγελλον* retineri jubet.]

15 Ulpianus: *Οἱ θεσμοθέται, τῶν τε ἄλλων ἐπεμελοῦντο, καὶ δὴ καὶ τῆς εὐκοσμίας· καὶ νύκτωρ περιιόντες ἐσκόπουν, μή τινες ἁρπαγαὶ γίγνωνται. τότε οὖν, εὑρών τινας νεωτέρους ἁρπάζοντας τὴν αὐλητρίδα, ἠβουλήθη ἀφελέσθαι, καὶ οὕτως ὑπ' αὐτῶν ἐπλήγη.*

[16 *δεινὰ καὶ πολλὰ* bene Dindorf. e codd Bekk. V. ejus praefat. p. IX. Causam inversi vulgaris ordinis (nam temere inverti quis credat?) puto eandem esse quam in simili loco p. 477, 11 indicavi. Scilicet in vulgari ordine cum copula paene redundet, *πολλὰ καὶ δεινὰ* aequabili voce pronuntiantur; sin propter vim sententiae ordo invertitur, *δεινὰ καὶ πολλὰ* sic pronuntiari oportet, ut vocis tonus *καὶ πολλὰ* acuat. *SCHAEFER.* At non video cur h. l. sententiae tanta vis tribuatur.]

17 Absoluti hi sunt accusativi, satis frequentes post *ὡς*, cum significat *quasi;* alias non item. Sic apud Platonem in Gorgia p. 491. a. *σκυτέας λέγων οὐδὲν παύει, ὡς περὶ τούτων ἡμῖν ὄντα τὸν λόγον.* Isocr. Paneg. 14. p. 30. (ed. Mori) *ὥσπερ οὐ — τοὺς λόγους ὄντας.* Noster adv Phaenippum. p. 1041. *ὥσπερ — ἀφαιροῦντας.* Inter locos a Tayloro in Indice Lysiae allatos, huc non pertinet p. 178, 1. *ἐλθόντας* enim ibi pendet ab *ᾔδεσαν.* Cetera sunt hujus tantum generis. *SP.* Non semper tamen per *quasi* reddendum esse istud *ὡς*, sed veram etiam causam, ex mente tamen alterius, introducere docui in Gramm. §. 132. Obs. 5. [§. 145. Obs. 5. ed. XV.]

18 Duram rem aggredior, contra Reiskium Spaldingumque tutari praepositionem, quae aeque bene et simul usitatius abesset, quae male duplicato *εἴπερ* nata videtur, quamque fatendum mihi nunc est non inveniri in optimis Paris. *ΣΤ.* Sed aeque facilem fuisse lapsum ejus, qui post *εἴπερ* vocem *ὑπέρ* omitteret; immo procliviorem, ob id ipsum quod solius

τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, τοῦ μὲν πολλὰ[118a] τοιαῦτα γίγνεσθαι τὸ μὴ κολάζεσθαι τοὺς ἐξαμαρτάνοντας αἴτιον ὄν, τοῦ δὲ μηδένα ὑβρίζειν τὸ λοιπὸν, τὸ δίκην τὸν ἀεὶ ληφθέντα, ἣν
c. προσήκει, διδόναι, μόνον αἴτιον ἂν γενόμενον; εἰ μὲν τοίνυν ἀποτρέψαι συμφέρει τοὺς ἄλλους, τοῦτον καὶ δι' ἐκεῖνα κολαστέον, καὶ μᾶλλόν γε, ὅσῳπερ ἂν ᾖ πλείω καὶ μείζω·
d. εἰ δὲ παροξῦναι, καὶ τοῦτον καὶ πάντας[19] ἐατέον. ἔτι τοίνυν οὐδ' ὁμοίαν οὖσαν τούτῳ κἀκείνοις συγγνώμην εὑρήσομεν. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ τὸν θεσμοθέτην πατάξας, τρεῖς εἶχε προφάσεις, μέθην, ἔρωτα, ἄγνοιαν, διὰ τὸ σκότους καὶ νυκτὸς τὸ πρᾶγμα γενέσθαι[19a]. ἔπειθ' ὁ Πολύζηλος ἐκεῖνος[19b], ὀργῇ καὶ τρόπου προπετείᾳ[20], φθάσας τὸν λογισμὸν,

genitivi usus tritior erat, non temere, opinor, affirmo: Talium autem correctionum vel optimos codices nostros immunes non esse satis notum est. Jam verbi *μέλει* exemplum aliud cum *ὑπέρ* nunc nullum quidem suppetit: sed verbum *φροντίζειν* hic statim ita occurrit (f.); aliud autem exemplum hoc ex Olynth. I. p. 9, 13. *εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε* eo opportunius est quod voces *εἴπερ ὑπέρ* ibi etiam se contingunt: quamquam querelam de insuavi sono vel solus accentus tollit. Alia cum synonymis verbi *μέλειν* exempla e Xenophonte Sturzius dabit in v. *ὑπέρ* num. 5. Verbum *μέλειν* autem, si minus cum *ὑπέρ*, at cum *περί* tamen structum quaere apud Stephanum et Budaeum et eundem Sturzium (III. p. 103. b.): quibus adde e Demosthene Adv. Neaer. p. 1350. c. Noster autem Index ostendet Demostheni imprimis familiarem esse praep. *ὑπέρ* in multis dictionibus quae alias usitatiores sunt cum altera *περί*.

[118a Pater meus habuit *τὰ τοιαῦτα*, caussa non allata. Sed cum *τὰ* codd. non defendatur, delevi.]

19 Sic plur. et optimi. Aug. et alii *καὶ πάντας τοὺς ἄλλους*. — [Bekkerus sic interpungit: *εἰ δὲ παροξῦναι καὶ τοῦτον καὶ πάντας, ἐατέον*. Quam interpungendi rationem solam probari posse docet oppositio, *εἰ μὲν — τοὺς ἄλλους. ἐατέον, non est puniendus. SCHAEFER.*]

[19a *ἐκεῖνος* abest a vulg. et a Codd. Ven. Coisl. Antv. Par. *T* s t.]

[19b Pater scripserat *γεγενῆσθαι*, quod tuentur Aug. Barocc. Par. kr. Sequutus sum et opt. et plur. codd. sicuti Bekk. et Meier.]

20 Non est, ut vertit H. Wolfius, „subitus animi impulsus" sed insita, innata, morum vehementia (*Heftigkeit des Charakters*); neque est mera *ταυτολογία τῆς ὀργῆς*. Ceterum expressi lectionem Cod. Aug. *ἔπαισεν* quam certatim arripuerunt Taylorus et Reiskius, pro *ἔφησεν*. Habet illa certe quod blandiatur. Sed si tueris, ut necesse est et faciunt illi, praestantem itidem ejusdem codicis lectionem *φθάσας* pro *φθάσαι*, quid facies illi *ἁμαρτών* in quo est mera repetitio illorum *φθ. τ. λ.*? Incidi itaque in eandem H. Wolfii conjecturam, ut *ἁμαρτεῖν* legerem pro participio. Tum locum ita

ἁμαρτὼν ἔπαισεν. οὐ γὰρ ἐχθρός γε ὑπῆρχεν ὤν, οὐδ᾽ ἐφ᾽ ὕβρει τοῦτ᾽ ἐποίησεν. ἀλλ᾽ οὐ Μειδίᾳ τούτων οὐδὲν ἔςιν εἰπεῖν. e.
καὶ γὰρ ἐχθρὸς ἦν, καὶ μεθ᾽ ἡμέραν εἰδὼς ὕβριζε, καὶ οὐκ ἐπὶ τούτου μόνον, ἀλλ᾽ ἐπὶ πάντων, φαίνεται προῃρημένος με ὑβρίζειν. καὶ μὴν οὐδὲ τῶν πεπραγμένων ἐμοὶ καὶ τού- f.
τοις οὐδὲν ὅμοιον ὁρῶ. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ θεσμοθέτης οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδὲ τῶν νόμων φροντίσας, οὐδ᾽ ἀγανακτήσας φανήσεται, ἀλλ᾽ ἰδίᾳ πεισθεὶς ὁπόσῳ δήποτε ἀργυρίῳ, καθυφεὶς τὸν ἀγῶνα. ἔπειθ᾽ ὁ πληγεὶς ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ Πολυζήλου, ταὐτὸ τοῦτο, ἰδίᾳ διαλυσάμενος, ἐῤῥῶσθαι πολλὰ
527. τοῖς νόμοις εἰπὼν καὶ ὑμῖν, οὐδ᾽ εἰσήγαγε τὸν Πολύζηλον. εἰ μὲν τοίνυν ἐκείνων[121] κατηγορεῖν βούλεταί τις ἐν τῷ πα- g.
ρόντι, δεῖ λέγειν ταῦτα. εἰ δ᾽ ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τούτου κατηγόρηκα ἀπολογεῖσθαι[22], πάντα μᾶλλον, ἢ ταῦτα λεκτέον[22a]. πᾶν γὰρ τοὐναντίον ἐκείνοις, αὐτὸς μὲν οὔτε λαβὼν οὐδὲν, οὔτ᾽ ἐπιχειρήσας λαβεῖν φανήσομαι, τὴν δ᾽ ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τιμωρίαν δικαίως φυλάξας, καὶ νῦν ἀποδεδωκὼς ὑμῖν. Μὴ τοίνυν ἐᾶτε 12
ταῦτ᾽ αὐτὸν λέγειν, μηδ᾽, ἂν βιάζηται, πείθεσθ᾽ ὡς δίκαιόν τι λέγοντι. ἂν γὰρ ταῦθ᾽ οὕτως ἐγνωσμένα ὑπάρχῃ παρ᾽ ὑμῖν, οὐκ ἐνέςαι[23] αὐτῷ λόγος οὐδὲ εἷς. ποία γὰρ

constituerim: φθάσας τὸν λογισμὸν ἁμαρτεῖν (h. e. παῖσαι) ἔφησεν. *Ἔφησε contendit, affirmavit, causatus est. SP.* Patrocinari videtur huic emendationi ipse noster §. sq. ubi eadem fere repetit: ἃ μὲν ἄν τις ἄφνω τὸν λογισμὸν φθάσας ἐξαχθῇ πρᾶξαι — δι᾽ ὀργὴν ἔνι φῆσαι πεποιηκέναι. Tamen quod codices nulli praebent textui immittere nolui, cum varie tamen posse judicari intelligerem. Sane receptam hodie lectionem longe melius excipiunt sequentia οὐ γὰρ κ. τ. ε. Ceterum antiquam hic esse διττογραφίαν in his φθάσαι φθάσας, ἔφησεν ἔπαισεν e Bekkeri annotatione cognosces. — [Mihi satis placet nostra scriptura (φθάσας-ἔπαισεν) ut accommodatior Oratoris argumentationi. Neque enim h. l. commemorari attinet, quid homo causatus sit, sed quid quo motus πάθει fecerit. Ceterum duo participia, quorum nexus est arctissimus, sic intelligenda: *delinquens, quod ira solitaque temeritas rationem praeverteret.* Delendae autem subdistinctiones post προπετείᾳ et λογισμόν. *SCHAEFER.*]

121 Ulpianus: *Αὐτὸν τὸν Μειδίαν πεποίηκε κατηγοροῦντα τοῦ προέδρου καὶ τοῦ θεσμοθέτου, ὅτι τοῖς ὑβρίσασιν οὐκ ἐπεξῆλθον.*

22 Vid. Ind. in ὑπέρ.

[22a Par. Σ Aug. λεκτέα. V. Gr. gr. §. 134. 10. ed. XV.]

23 Ἐνεςί μοι λόγος eodem sensu quo ἔνεςί μοι λέγειν aliunde mihi ignota locutio, ut vix dubitem veram esse scripturam, quam corrigenti debet cod. Par. s, ἔτ᾽ ἔςαι. Cautiorem quidem me reddit, quem G. Bernhardy mihi ministrat, locus Eur. Iph. Taur. 998., ubi τίς δ᾽ ἔνεςί μοι λόγος prorsus eodem

προφάσις, τίς ἀνθρωπίνη καὶ μετρία σκῆψις φανεῖται τῶν πεπραγμένων αὐτῷ; ὀργὴ νὴ Δία. καὶ γὰρ τοῦτο τυχὸν
b. λέξει. ἀλλ᾽ ἃ μὲν ἂν [124] τις ἄφνω τὸν λογισμὸν φθάσας ἐξαχθῇ πρᾶξαι, κἂν ὑβριςικῶς τοῦτο [24a] ποιήσῃ, δι᾽ ὀργήν γ᾽ ἔνι φῆσαι πεποιηκέναι· ἃ δ᾽ ἂν ἐκ πολλοῦ, συνεχῶς, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, παρὰ τοὺς νόμους πράττων τις φωρᾶται, οὐ μόνον δήπου τοῦ μὴ μετ᾽ ὀργῆς ἀπέχει [25], ἀλλὰ καὶ βεβου-
c. λευμένως [26] ὁ τοιοῦτος ὑβρίζων ἐςὶν ἤδη φανερός. ἀλλὰ μὴν ὁπηνίκα καὶ πεποιηκὼς, ἃ κατηγορῶ, καὶ ὕβρει πεποιηκὼς, φαίνεται, τοὺς νόμους ἤδη σκοπεῖν δεῖ, ὦ ἄνδρες δικαςαί. κατὰ γὰρ τούτους δικάσειν ὀμωμόκατε. καὶ θεωρεῖθ᾽, ὅσῳ μείζονος ὀργῆς καὶ ζημίας ἀξιοῦσι τοὺς ἑκουσίως [27] καὶ δι᾽ ὕβριν [27a] πλημμελοῦντας, τῶν ἄλλως πως ἐξαμαρτανόντων.
d. πρῶτον μὲν τοίνυν οἱ περὶ τῆς βλάβης οὗτοι νόμοι πάντες, ἵν᾽ ἐκ τούτων ἄρξωμαι, "ἂν μὲν ἑκών τις [27b] βλάψῃ, διπλοῦν, 528.
ἂν

sensu legitur. Sed vide quam rara sit haec locutio cui Marklandus hunc ipsum Demosthenis locum solum ascripsit. Quare nondum levata mihi suspicio, poetas quidem *ἐνεςί μοι λόγος* dicere potuisse, usitatum fuisse *ἔςι μοι λόγος*.

[124 Dubites utrum hanc scripturam probes an Dindorfii conjecturam *ἀλλὰ μὴν ἂν τις ἀφν. τ. λ. φ. ἐξαχθῇ πρᾶξαι*, quum in cod. Σ sint haec verba: *ἀλλὰ μὴν ἄν· τις κ. τ. λ.* Idem Dindorf. scribit p. 1005, 11. ubi cod. Σ habet *ἂν μὲν*, Bekker. *ἃ μὲν ἂν, ἂν μέν.* Schaefer conjicit: *ἀλλὰ μὴν ἄν τις — ἐξαχθῇ τι* (quam voculam hic vulg. ante Reisk. exhibet) *πρᾶξαι.*]

[24a *τοῦτο* quum omittant Par. Υs Antv. ejusque loco exhibeant *τι* Par. k r, ejecit Meier. Sed quamvis *τοῦτο* referatur ad *ἃ*, tamen non esse cur ejiciatur judico.]

25 Vid. Exc. XI.

26 Vulgo *βεβουλευμένος*. Spaldingus: „Malim *βεβουλευμένως*, aut *ὑβρίζειν*." Prius nunc praebuerunt codd. Bekkeri optimi.

27 Sic codd. opt. et plurimi pro vulg. *ἑκουσίᾳ*, quod vereor ne ex hoc tantum loco in Schneideri lexicon derivatum sit. [In Addendis:] Memor esse debebam notae Lobeckii ad Phrynich. init., qua formam *ἑκουσίᾳ* astruit his *ἐξ ἑκουσίας, καθ᾽ ἑκουσίας*, tamen nescio an recte fecerim, formam, quam unde sumpserint editores veteres non liquet, proscribens, eam autem, quae tantum non omnium codicum consensu nititur adoptans. Certe non video cur „pejus etiam" hos ita exhibere, Lobeckius dicat, uno alterove qui dat *ἑκουσίους*.

[27a Quum *τι*, quod post *ὕβριν* habuit patris editio, non exstet nisi in Aug. Par. k r, delevi cum Bekkero aliisque.]

[27b *τις* abest a Par. ΣΥ s t Laur. Antv. Coisl. Quamobrem deleverunt Dindorf. et Meier. quod num recte fecerint dubito.]

§. 12.

ἂν δ' ἄκων, ἁπλοῦν τὸ βλάβος κελεύουσιν ἐκτίνειν[128]. εἰκότως.
ὁ μὲν γὰρ παθὼν πανταχοῦ βοηθείας δίκαιός ἐςι τυγχάνειν·
τῷ δράσαντι δ' οὐκ ἴσην τὴν ὀργὴν, ἄν θ' ἑκὼν ἄν τ'
ἄκων, ἔταξεν ὁ νόμος. ἔπειθ' οἱ φονικοὶ[29] τοὺς μὲν ἐκ προ-
νοίας ἀποκτιννύντας θανάτῳ καὶ ἀειφυγίᾳ[30] καὶ δημεύσει
τῶν ὑπαρχόντων ζημιοῦσι, τοὺς δ' ἀκουσίως αἰδέσεως[31] καὶ
φιλανθρωπίας πολλῆς ἠξίωσαν. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ τούτων 13
τοῖς ἐκ προαιρέσεως ὑβρισταῖς χαλεποὺς ὄντας ἰδεῖν ἐςι
τοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἁπάντων. τί γὰρ δήποτε[32]; ἄν
τις ὄφλων δίκην μὴ ἐκτίνῃ[32a], οὐκέτ' ἐποίησεν ὁ νόμος τὴν
ἐξούλης[33] ἰδίαν, ἀλλὰ προστιμᾶν ἐπέταξε τῷ δημοσίῳ. καὶ b.
πάλιν, τί δήποτε; ἂν μὲν ἑκὼν παρ' ἑκόντος τις λάβῃ τά-
λαντον ἓν ἢ δύο ἢ καὶ δέκα, καὶ ταῦτ' ἀποςερήσῃ, οὐδὲν
αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν ἐςίν· ἂν δὲ μικροῦ πάνυ τιμήματος
ἄξιόν τις λάβῃ, βίᾳ δὲ τοῦτο ἀφέληται, τὸ ἴσον τῷ δημο-

[128 V. Meier. et Schoem. l. l. p. 476. et 188.]

[29 V. eosdem l. l. p. 307 sqq. Hefftér. l. l. p. 133 sqq.]

30 Non necessarium esse emendare *ἢ ἀειφυγίᾳ* Ed. Meyer docet de Bonis Damn. p. 20. aliud quoque Demosthenis exemplum afferens C. Aristocr. p. 634, 29. *τοὺς ἀνδροφόνους ἐξεῖναι ἀποκτείνειν καὶ ἀπάγειν.*

31 Ulpianus: *Οἷον ἀξιώσεως. εἰ γὰρ δεηθείη τινὸς τῶν συγγενῶν τοῦ ἀνῃρημένου· εἶτα ἐκεῖνος ἐπιτρέποι· καταλύεται ὁ φόνον ἀκούσιον δράσας.*

32 Signum interrogationis huc a fine sententiae revocavi: et sic mox iterum. Non enim differt hoc *τί* ab eo quod est in simplici formula *τί γάρ;* quae tam frequenter sermoni praemittitur. Et hic quidem sensus ita expleri potest: „Nam si quis haec neget, quid tandem de illa lege statuat?" Ipsas autem sententias non pendere ab illo *τί δήποτε*, subjectum mox *διὰ τί* quoque demonstrat. [Recte disputare mihi videtur Schaefer: Mihi, inquit, vulgaris interpunctio, quam etiam Bekkerus tenuit, videtur aliquanto melior. Primum enim nec *τί δήποτε* nec *τί γὰρ δήποτε* memini legere reliquae orationi sic praemissa, ut sola per se interrogent. Deinde *διὰ τί* non propterea subjectum puto, quod sententiae non pendeant ab illo *τί δήποτε*, sed partim quo major vis esset interrogationis, partim quia, schemate interrogativo per longiorem ambitum posterioris sententiae (*καὶ πάλιν — τῷ ἰδιώτῃ;*) nonnihil obscurato, talem subjici formulam audientium interesse videretur.]

[32a *ἐκτίσῃ* pater scripserat vulg. et Ven. Coisl. Par. k r s t sequutus.]

33 *Οὐκέτι* proprie valet *non ut antea*, hinc *non ut alias, non item, non jam*. Hoc itaque dicit: „Si quis poenam a judice irrogatam non solverit, lex actionem huic causae destinatam, *τὴν ἐξούλης δίκην, non jam*, ut in ceteris de re debita causis, *privatam* fecit, sed etc." De *ἐξούλῃ* vide Indicem.

σίῳ προστιμᾷν οἱ νόμοι κελεύουσιν, ὅσονπερ δὴ τῷ ἰδιώτῃ[134].
διὰ τί[34a]; ὅτι πάνθ᾽ ὅσα ἄν τις βιαζόμενος πράττῃ, κοινὰ
ἀδικήματα, καὶ κατὰ τῶν ἔξω τοῦ πράγματος ὄντων, ἡγεῖ-
c. το ὁ νομοθέτης. τὴν μὲν γὰρ ἰσχὺν ὀλίγων, τοὺς δὲ νόμους
ἁπάντων εἶναι καὶ τὸν μὲν πεισθέντα ἰδίας, τὸν δὲ βιασθέντα
δημοσίας δεῖσθαι βοηθείας. διόπερ καὶ τῆς ὕβρεως αὐτῆς
τὰς μὲν γραφὰς ἔδωκεν ἅπαντι τῷ βουλομένῳ[35], τὸ δὲ τίμη-
μα ἐποίησεν ὅλον δημόσιον[36]. τὴν γὰρ πόλιν ἡγεῖτο ἀδι-
κεῖν, οὐχὶ[36a] τὸν παθόντα μόνον, τὸν ὑβρίζειν ἐπιχειροῦντα.
καὶ δίκην ἱκανὴν τὴν τιμωρίαν εἶναι τῷ παθόντι, χρήματα 529
d. δ᾽ οὐ προσήκειν τῶν τοιούτων[37] ἐφ᾽ ἑαυτῷ[38] λαμβάνειν.
καὶ τοσαύτῃ γ᾽ ἐχρήσατο ὑπερβολῇ, ὥςε, κἂν εἰς δοῦλον ὑβρί-
ζῃ τις, ὁμοίως ἔδωκεν ὑπὲρ τούτου γραφήν. οὐ γὰρ, ὅστις
ὁ πάσχων ᾤετο δεῖν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὁποῖόν τι
τὸ γιγνόμενον. ἐπειδὴ δὲ εὗρεν οὐκ ἐπιτήδειον, μήτε πρὸς
14 δοῦλον, μήθ᾽ ὅλως ἐξεῖναι πράττειν ἐπέτρεψεν[39]. Οὐ γὰρ

134 *Δή* addidi ex optimis: quod abesse quidem poterat: sed *ἂν* quod ejus loco ex Aug. inseruit Reisk. prorsus alienum hinc est.

[34a *διὰ τί* non cum Dindorfio omittenda sunt, quamvis absint a Par. *ΣΥ* pr. Laur. Antv. V. not. 132.]

[35 Eo enim differebant inter se actiones privatae et publicae, quod privatam non agere poterat nisi ipse qui violatus erat, publicam vero quicunque vellet.]

36 Scrupulus, quem in hoc loco sentit, sed non recte eximit, Ulpianus, est in eo, quod hic ait Demosthenes lege fuisse *τὸ τῆς ὕβρεως τίμημα ὅλον δημόσιον*, cum supra §. 9. g. dixerit, se *τὴν τῶν ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν ἀφεῖναι καὶ τοῦτον ἑλέσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀφ᾽ οὗ μηδέν ἐςι λῆμμα λαβεῖν*. Aptissimum videtur, trahere illic *τὰς ἰδίας δίκας, ἀφ᾽ ὧν ἐςι λῆμμα λαβεῖν*, ad solam *actionem damni*, quod perpessus erat Demosthenes in iis rebus, quas Midias, apud Pammenem inventas absumpserat per injuriam, non autem ad *δίκην ὕβρεως* unde lucrum nullum perveniebat ad actorem. *SP*. [V. nott. 86. et 94.]

[36a Bekk. ex Par. *Σ οὐ*.]

37 *Ἕνεκα* addit margo exempli Aldinae, in Bibliotheca Regia Berolinensi. Malim *ἀντί*. *SP*. Nimirum genitivus est, quem *mercis* dicas. Vid. ad Plat. Meno. 28. extr.

[38 Mihi magis placet *ἐπὶ* hoc sensu sumere, ut valeat *penes, in potestate alicujus.* — Igitur *ἐφ᾽ ἑαυτῷ λαμβάνειν* vertam *ad semet ipsum vindicare*. *SCHAEFER*. Meier conjicit *ἐφ᾽ ἑαυτῶν*, laudans Thuc. I, 17. *τὸ ἐφ᾽ ἑαυτῶν μόνον προορώμενοι*. Matth. Gr. Gr. p. 1164. Non probo hanc conjecturam, quum sensus formulae *ἐφ᾽ ἑαυτοῦ* opponatur sententiae: *simul cum aliis*; nostro autem loco sententiae *ἐφ᾽ ἑαυτῷ* opposita cogitatur respublica, cui poena quaequae est exsolvitur.]

39 Vulgo *ἐπέταξεν*. Scripturam codd. optimorum [Par.

§. 14.

ἐςιν, οὐκ ἔςιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων οὐδὲν ὕβρεως ἀφορητότερον, οὐδ' ἐφ' ὅτῳ μᾶλλον ὑμῖν ὀργίζεσθαι προσήκει. ἀνάγνωθι δ' αὐτόν μοι λαβὼν τὸν τῆς ὕβρεως νόμον. οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου[40].

ΝΟΜΟΣ. Ἐάν τις ὑβρίσῃ[40a] εἴς τινα, ἢ παῖδα ἢ γυναῖκα ἢ ἄνδρα, τῶν ἐλευθέρων ἢ τῶν δούλων, ἢ παράνομόν τι ποιήσῃ εἰς τούτων τινά, γραφέσθω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ὁ βουλόμενος Ἀθηναίων, οἷς ἔξεςιν[41]. οἱ δὲ θεσμοθέται εἰσαγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν τριάκοντα ἡμερῶν[42], ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφὴ[43], ἐὰν μή τι δημόσιον[44] κωλύῃ. εἰ δὲ μὴ[45], ὅταν ᾖ πρῶτον οἷόν τε. ὅτου δ' ἂν καταγνῷ τι[46] ἡ Ἡλιαία, τιμάτω περὶ αὐτοῦ παραχρῆμα, ὅτου ἂν δοκῇ[46a] b. c.

Σ Γ s Laur. Antv.] ἐπέτρεψεν commendavit quidem Spaldingus, sed refugit abundantiam quae videtur inesse his ἐξεῖναι ἐπέτρεψεν, quae mihi tamen a graecae linguae ingenio minime videtur abhorrere.

140 Sic Plato Gorg. p. 481. b. οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν. Prorsus ut Galli: *Il n'y a rien de tel* h. e. praestat. Vid. Vigerum p. 122. [cum Hermanni Annotat.] *SP.*

[40a Sic hi pauci: Par. 1. 5. k. Quamobrem Bekk. et Meier ex ceteris ὑβρίζῃ. Neque vero est cur hic ponatur praesens, cum sequatur aoristus ποιήσῃ.]

41 Quales sint inter Athenienses, quibus non liceat coram populo dicere, exponit Aeschines contra Timarchum p. 54. οἱ αἰσχρῶς βεβιωκότες. *SP.*

42 Ἐντὸς ante τριάκοντα addit Cod. Italicus. Sensus certe ille est. *SP.* Conf. Plat. Phaedr. p. 248. e. Εἰς μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ ὅθεν ἥκει οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων. [De hac die v. Meier. et Schoem. I. l. p. 693 sqq.]

43 Accedo Marklando, ᾖ ante ἡ excidisse censenti. [In Addendis:] Conferantur tamen, monente Bernhardy, conjunctivi ᾖ post particulam omissi duo exempla haec, Antiph. de Herode p. 133, 13. ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖςον μέρος τῆς βασάνου. Plat. Rep. II. p. 370. extr. ὧν ἂν αὐτοῖς χρεία.

[44 Vid. Meier. et Schöm. l. l. p. 152 sqq.]

45 H. e. si vero quid impediat. Vid. Gramm. §. 135. [148. ed. XV.] Obs. 10. Plat. Crit. 15. not. 9.

46 Edd. et Codd. omnes sine sensu καταγνῶτε, nisi quod Taylorum *alios*, quos tamen non nominat, dicit habere καταγνῶτι, unde ipse fecit καταγνῷ τι: quae si vel mera ejus est conjectura, unice tamen digna erat, quae in textum reciperetur. [Aut τι cum Bekkero ejicies, aut, id quod praefero, Wolfii conjecturam καταγνωσθῇ, ἡ ἡλιαία etc. cum Meiero recipies, cf. πρὸς Μακάρτ. 1074 et 75.: ὅτου δ' ἂν καταγνωσθῇ, ἐγγραφόντων οἱ ἄρχοντες etc.]

[46a Pater scripserat δόξῃ; sed Bekkerianorum solus Par. k. exhibet aoristum.]

ἄξιος εἶναι παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. ὅσοι δ᾽ ἂν γράφωνται γραφὰς ἰδίας[147] κατὰ τὸν νόμον, ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ, ἢ ἐπεξιὼν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἀποτισάτω χιλίας δραχμὰς τῷ δημοσίῳ. ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ τῆς ὕβρεως, δεδέσθω, ἐὰν ἐλεύθερον ὑβρίσῃ, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ[48].

147 [Opponuntur hic δίκαι ἴδιαι γραφαῖς ἰδίαις. Nam qui causam privatam susceptam abjicit, poena non afficitur, afficitur vero qui publicam. Poterat autem in eum qui insultaverat aut privata aut publica actione agi. Vid. not. 86. Meier. et Schoem. p. 166. De tota hac lege v. Meier. et Schoem. p. 321 sqq.]

48 Haeserunt interpretes in hac lectione subjectum desiderantes, quoniam ad praecedens illud τὶς, quo designatur aliquis τῶν γραφομένων, referri sane non possunt haec ultima verba. Qui si subjectum petebant ad verbum τιμηθῇ, doceri poterant a Reiskio in notis, et multo plenius in indice, subjectum passivi τιμηθῆναι aut objectum verbi τιμῆσαι esse τὴν δίκην, non reum cujus mentio dativo casu adjici solet huic formulae: vid. infra 49. Σμίκρωνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε. Subjecto autem ad δεδέσθω et quae sequuntur expresso facile carere posse sermo videtur. Et sic in hac lectione sive interpretanda sive lenem emendationem proponendo acquieverunt editores, negligentes aliam loci constitutionem, quam Lambinus protulit, quaque lex clauditur his verbis: — τῷ δημοσίῳ. ὁ δ᾽ ὑβρίσας εἴτ᾽ εἰς ἐλεύθερον εἴτ᾽ εἰς δοῦλον, ἐὰν μὲν θανάτου τιμηθῇ αὐθήμερον τεθνάτω, ἐὰν δ᾽ ἀργυρίου, δεδέσθω μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Hanc itaque scripturam tanquam meram conjecturam Lambini spreverunt critici: cui tamen eorum judicio ego subscribere non possum. Nimirum Lambinus in libellum suum emendationum, de quo in prolegomenis dixi, haec quoque tanquam hujus legis ultima ne verbulo quidem addito posuit. Atqui tam audacis conjecturae, qualis haec foret, ansam in vulgata scriptura nullam potuit sibi videri reperisse, cum neque formulae ἐὰν μέν ante ἐὰν δὲ desiderium cuiquam nasci possit, et subjecto supplendo faciliores longe viae pateant. Omnium minime autem illorum εἴτ᾽ εἰς ἐλεύθερον εἴτ᾽ εἰς δοῦλον inserendorum causam tibi finxeris: praesertim cum illa vulgatae lectionis verba ἐὰν ἐλεύθερον ὑβρίσῃ, in quorum oppositionem illa praemissa dixeris, in Lambiniana scriptura non compareant. In majorem autem fidem comparari debet lex similis apud Aeschin. c. Timarch. p. 3, 14. Hoc tamen non tacebo, mihi illa ipsa, modo allata lectionis vulgatae verba, ἐὰν ἐλ. ὑβρίσῃ, genuina videri, tum quia nemo facile dixerit, unde irrepserint, tum quia, quamvis, omnis debitor jure potuerit conjici in vincula, consentaneum tamen sit, illud in libero qui servum contumelia affecerit, tanquam invidiosum nimis, non admissum fuisse. Sed de hoc aliis erit inquirendum. Nos hoc adhuc tanquam Lambinianae lectionis vestigium minime contemnendum memoramus, quod in cod. Piris. r verbum τιμηθῇ post ἀργυρίου serius insertum est.

§. 14.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου τῆς φιλαν- d.
530. θρωπίας, ὃς οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῖ. τί οὖν
πρὸς θεῶν; εἴ τις εἰς τοὺς βαρβάρους ἐνεγκὼν τὸν νόμον
τοῦτον, παρ᾽ ὧν τὰ ἀνδράποδα εἰς τοὺς Ἕλληνας κομίζε-
ται, ἐπαινῶν ὑμᾶς καὶ διεξιὼν περὶ τῆς πόλεως εἴποι πρὸς
αὐτοὺς, ὅτι εἰσὶν Ἕλληνές τινες ἄνθρωποι οὕτως ἥμεροι
καὶ φιλάνθρωποι τοὺς τρόπους, ὥςε πολλὰ ὑφ᾽ ὑμῶν ἠδι-
κημένοι, καὶ φύσει τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχθρας αὐτοῖς ὑπαρχού-
σης πατρικῆς, ὅμως οὐδ᾽ ὅσων[149] ἂν τιμὴν καταθέντες δού-
λους κτήσωνται, οὐδὲ τούτους ὑβρίζειν ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ νόμον
δημοσίᾳ τὸν ταῦτα κωλύσοντα τέθεινται τουτονὶ, καὶ πολ-
λοὺς ἤδη παραβάντας τὸν νόμον τοῦτον ἐζημιώκασι θανά-
τῳ· εἰ ταῦτ᾽ ἀκούσαιεν καὶ συνεῖεν οἱ βάρβαροι, οὐκ ἂν[50] e.
οἴεσθε δημοσίᾳ πάντας ὑμᾶς[51] προξένους αὐτῶν ποιή-
σασθαι; τὸν τοίνυν οὐ παρὰ τοῖς Ἕλλησι μόνον εὐδοκι-
μοῦντα νόμον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις εὖ δόξαντ᾽
ἂν[52] ἔχειν, σκοπεῖσθ᾽ ὁ παραβὰς ἥντινα δους δίκην ἀξίαν
ἔςαι δεδωκώς[52a]. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ
χορηγὸς ὢν ταῦτ᾽ ἐπεπόνθειν ὑπὸ Μειδίου, ὕβριν ἄν τις μό-
νον κατέγνω τῶν πεπραγμένων αὐτῷ· νῦν δέ μοι δοκεῖ, κἂν,
ἀσέβειαν εἰ καταγιγνώσκοι[53], τὰ προσήκοντα ποιεῖν. ἴςε b.

Quod autem codd longe plurimi verbis *ἐὰν ἐλεύθερον* inserunt *δ᾽*, id neutri lectioni aptari potest.

[149 Schaefer verbis sic resolutis: *ὅσους ἂν τιμὴν αὐτῶν καταθέντες δούλους κτήσωνται*, citat Porsonum ad Medeam sic docentem: „Graeci, cum verba duo, diversos casus regentia, ad idem nomen aeque referuntur, ne nomen proprium aut pronomen minus suaviter repetatur, in utrovis regimine semel ponunt, altero omisso." cf. varietas lectionis supra in nota 61a allata.]

50 Nolint tirones referre hoc *ἂν* ad proximum *οἴεσθε*, sed ad remotius *ποιήσασθαι*. Vid. not. 2. ad Plat. Alcib. I. 4.

51 Sic codd. quod longe aptius vulgato *ἡμᾶς*.

52 Iterum caveant tirones ab isto *ἂν* perperam jungendo. Pertinet ad participium (*ὃς δόξειεν ἄν*).

[52a Subdistinctiones post *παραβὰς* et post *δίκην* a patre positas delevi, ne dissecaretur periodi contextus.]

53 Vulgo additur *τίς*, quod ex auctoritate cod. Par. Σ et aliorum quorundam delevi. In ceteris ante omnia observandum est, *καταγιγνώσκειν* hic non esse verbum judiciale *damnare*: alioqui praecedere non posset *κατέγνω ἄν*, sed *καταγνοίη ἄν*: sed vulgarem suam vim exercere, *statuendi*, *opinandi* de aliquo vel de aliqua re: conf. Ind. ad Plat. Meno. Jam vulgatum hic olim erat *καταγιγνώσκει*; sed optativum quem e cod. Aug. reposuerat Reiskius, omnes nunc Bekkeri codd. confirmant. Retinui igitur: quamvis *E. Meier* (de Bo-

γὰρ δήπου τοῦθ᾽ ὅτι τους χοροὺς ὑμεῖς ἅπαντας τούτους καὶ τοὺς[153a] ὕμνους τῷ θεῷ ποιεῖσθε[54], οὐ μόνον κατὰ τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν Διονυσίων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μαντείας, ἐν αἷς ἁπάσαις ἀνῃρημένον εὑρήσετε τῇ πόλει, ὁμοίως ἐκ Δελφῶν καὶ ἐκ Δωδώνης, χοροὺς ἱςάναι κατὰ τὰ πάτρια, καὶ κνισσᾷν ἀγυιὰς[55], καὶ ςεφανηφορεῖν. ἀνάγνωθι δέ μοι λαβὼν αὐτὰς τὰς μαντείας.

nis Damnatorum p. 16. not.) Indicativum restituendum jusserit, Spaldingumque in eo quoque, quod ἂν cum ποιεῖν conjungit, reprehenderit. De qua re ita dispiciendum mihi videtur. Voculam ἄν in formula κἂν εἰ proprie pertinere ad alterum post εἰ verbum negari non potest: primaria enim dictionis forma haec est, καὶ εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ἂν ποιοίην, quod in sermone obliquo vel sic est efferendum, δοκῶ μοι, καὶ εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ἂν ποιεῖν, vel sic, κἄν, εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ποιεῖν. Jam vero haec formula κἂν εἰ, plane ut latinum *etiamsi*, in sermone quotidiano induerat significationem cognatam particulae καίπερ lat. *quamvis*. Quo facto, quoties id, quod protasi contineretur, non ut incertum esset enuntiandum, in graeco quidem sermone, indicativus in optativi locum succedebat, remanente tamen illo κἄν, in quo particula ἂν c o n s o p i t a nunc erat. De qua re monuit Heindorfius ad Plat. Sophist. 69. luculentum inter alia exemplum ponens hoc e Menone §. 4. Οὕτω δὴ καὶ περὶ ἀρετῶν· κἂν εἰ πολλαὶ καὶ παντοδαπαί εἰσιν, ἕν γέ τι εἶδος ταὐτὸν ἅπασαι ἔχουσιν: hic enim illud εἰ — εἰσίν certissimum est, quare sequitur in apodosi ἔχουσιν, quod cum ἂν conjungi non potest. Et eandem nostri quoque loci rationem esse putabat Meier. Atqui non hoc dicit Demosthenes, neque voluit dicere, „quamvis impietatem hanc esse statuatis" ut certum hoc praedicans: sed hypothetice loquitur, vocula εἰ veram suam significationem exercente. Neque tamen dubium, quin Indicativo modo hunc etiam sensum efferre potuerit: quare si scriptum hic esset, κἂν εἰ ἀσέβειάν καταγιγνώσκει (τις), τὰ προσήκοντα ποιεῖν, voculam ἂν item consopitam esse recte diceremus: nam in infinitivo ποιεῖν tum lateret rectum ποιεῖ, quocum ἂν non coit. Sed consensus codicum docet placuisse oratori remissius, optativo modo, hic loqui. Hoc itaque admisso, vocula ἂν vim suam sponte recipit. Sermone enim recto aliter enuntiari haec nequeunt quam sic, καὶ ἀσέβειαν εἰ καταγιγνώσκοι, τὰ προσήκοντα ἂν ποιοίη, vel consuetius κἂν — — ποιοίη, et in sermone obliquo κἂν — — ποιεῖν.

[153a τοὺς cum Bekk. ex Par. Σ recepi.]

[54 Praefero cum Bekkero et Schaefero ποιεῖτε, quod codd. Par. 1 Υkr Laur. Antv. Aug. exhibent.]

55 Non confecta res est de scriptura hujus vocabuli, inter veteres ipsos controversa, utrum ultima sit acuenda (ab ἀγυιά, vicus) an circumflectenda (ab ἀγυιεύς, ara ante fores). Harpocration et Suidas posterius suadent, quod etiam probabilius fit, si reputes τὸν ἀγυιέα non esse *statuam* Apollinis, ut intelligit Taylorus, sed *aram*. V. Hesych. in h. v. et Schol. Eur. Phoen. 634. itemque Suid. Astipulatur locus Eu-

531. *Μαντεῖαι.* c.

Αὐδῶ Ἐρεχθείδαισιν[156], *ὅσοι Πανδίονος ἄστυ*
Ναίετε, καὶ πατρίοισι νόμοις ἰθύνεθ᾽ ἑορτάς,
Μεμνῆσθαι Βάκχοιο, καὶ εὐρυχόρους κατ᾽ ἀγυιὰς
Ἱστάναι ὡραίων Βρομίῳ χάριν ἄμμιγα πάντας[57],
Καὶ κνισσᾶν βωμοῖσι, κάρη στεφάνοις πυκάσαντας.

rip. Alc. 1159. *βωμούς τε κνισσᾶν*, et ipsum oraculum nostrum *κνισσᾶν* (*ἐν*) *βωμοῖσι*. Nisi obstaret itaque Hemsterhusii auctoritas (ad Lucian. Prometh. c. 19. Vol. (Bip.) 1. p. 472.) et aliud oraculum ap. Demosth. adv. Macart. p. 1072. ubi est *τὰς ἀγ.* et hic et ubique apud scriptores in hac formula circumflecterem ultimam. Quicquid est de hac re, in oraculo ipso, *κατ᾽ ἀγυιὰς*, de *vicis* intelligendum est. *SP.* Verba Hemsterhusii sunt haec: „Priorem (sententiam, scribendum esse *ἀγυιάς*) ego amplector, ad quam constabiliendam pluribus opus foret, quam quae caperet lex notarum praescripta. Lucianum in eadem fuisse opinione, ex multis ejus locis plane colligi potest". Auctor enim glossae *Κνισσᾶν ἀγυιάς* in Lex. Rhet. Seguer. p. 268. est ex numero eorum quos de vicis haec intelligere Harpocration memorat. Codd. hic quidem omnes dant *ἀγυιάς*. — Plerique praeterea et in his optimi Par. Σ Aug. hic et mox *κνισᾶν*. Vid. ad Plat. Alcib. II. 21.

156 Omnes Editiones atque pars codicum *Ἐρεχθείδεσσιν*, cujusmodi errores esse ex prava recentiorum pronuntiatione docet Valckenarius ad Theocr. 16, 36. (*Σκοπάδεσσιν*) cf. etiam Brunckius ad Ap. Rhod. 3, 578. (*Μινύεσσι*) [Add. Anthol Cephal 7, 154. *Ιναχίδεσσιν*.] Argutiae sunt illae, quaecunque disputantur a Scholiaste Theocriti ad 1, 92. Accusativum enim plur. pr. decl. corrigi, tanquam tertiae, dorice (*μοῖρας* pro *μοίρας* cet.), novimus omnes; sed, nominativum quoque in *ες* Doricam primam declinationem communem habere cum tertia, unus hic scholiastes narrat. *SP.*

57 Haec ad choros in vicis et plateis ducendos referenda esse, ipsa res et Demosthenis quae praecedunt verba docent. Sed cum diserta chori mentio desiderari videretur, Hemsterhusius ad Luciani Nigr. 16. (Bip. 1. p. 250.) emendandum locum pronuntiabat ita: *καὶ εὐρυχόρους κατ᾽ ἀγυιὰς Ἱστάναι ὡραῖον Βρομίῳ χορὸν ἄμμιγα πάντας* — *ὡραῖον χορὸν*, opinor, intelligens eum, qui stato anni tempore fieret. Hesych. *Ὡραῖα — καὶ ἐπὶ τῶν καθ᾽ ὥραν συντελουμένων ἱερῶν. Ὡραία ἡμέρα. ἡ ἑορτή. Ὡραῖον. καίριον, καὶ τὸ ἱερεῖον, τὸ θῦμα τὸ καθ᾽ ὥραν.* Quae ratio si cui minus placeat ob singularem *χορόν*: quanquam de choris ab universo populo ductis id non absurde dictum videatur: is aliam fortasse praeferat, qua vulgata in eundem sensum accipi potest. Sicut enim *χοροὺς ἱστάναι ὡραίων χάριν* h. e. in gratiam annui proventus, per appositionem recte dicitur, ita figura non minus illa poetica, eosdem choros simpliciter *χάριν ὡραίων* dixerit Pythia; ut notio chori insit toti verborum contextui, maxime tamen verbo in hac re sollemni *ἱστάναι*. In qua ratione ego certe acquiesco.

d. Περὶ ὑγιείας θύειν καὶ εὔχεσθαι Διὶ ὑπάτῳ, Ἡρακλεῖ, Ἀπόλλωνι προςατηρίῳ [158]· περὶ τύχας ἀγαθᾶς, Ἀπόλλωνι Ἀγυιεῖ, Λατοῖ, Ἀρτέμιδι, καὶ κατ' ἀγυιὰς κρατῆρας ἱςάμεν καὶ χοροὺς, καὶ ςεφανηφορεῖν, καττὰ [59] πάτρια· θεοῖς ὀλυμπίοις πάντεσσι καὶ πάσαις ἰδίας [60] δεξιὰς καὶ ἀριςερὰς ἀνίσχοντες μνασιδωρεῖν.

[Vulgatam non mutarim. ὡραίων (scil. ἱερῶν: v. Hesych. T. II. c. 1593.) χάρις, *gratia sacrorum solemnium*, h. l. est periphrasis τῶν χορῶν: nam ob additum verbum ἱςάναι de choris nemo non intellexit. Conf. Schol. ad Aristoph. Ran. 396. (398.) p. 340 ed. Dind. *SCHAEFER.*]

Sed quid commune est his choreis per vicos et plateas, ducendis cum illis tibicinum aliisque choris de quibus in hac oratione Demosthenes? Idem, ni fallor, quod rei scenicae Atticae, quod tragoedis et comoedis posteriorum temporum, cum illo rurali ludicro quo per pagos discurrebant peruncti faecibus ora. Et ita omne ludorum genus rude, quod per festivam laetitiam licentiamque celebrabant homines cujusque civitatis ἄμμιγα πάντες, paulatim postea artibus excultis ad paucos cedebat, qui in quoque genere perfectiores, a ditioribus conducti publice certabant, populo actore olim nunc spectante. Oracula itaque illa, sive quod antiquioribus temporibus accepta essent, sive quod carminum divinorum auctores priscam adhuc simplicitatem prae oculis haberent, choros ab universo populo celebrandos imperabant; civitatem autem, mutata nunc rerum facie, eorum loco certamina illa populo spectanda et audienda parabant. Hinc certior lux loco varie hucusque tentato infra §. 16. b. (ὑπὲρ ὑμῶν).

158 Hesychius: Προςατήριος· τὸν Ἀπόλλωνα οὕτω λέγουσι, παρόσον πρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸν ἀφιδρύοντο.

59 Vulgo hic κατὰ τά. Doricam formam in prosariis e Delphis responsis (nam Dodonaea, quae lingua illius regionis domestica recitari non poterant, lingua attica concepta sunt) unice veram praebet Oraculum simillimum Adv. Macart. l. l. quo ducit his etiam scriptura bonorum aliquot codd. κατὰ π.

60 Proscribere hanc vocem, quae, alienissima profecto, abest ab oraculo Adv. Macart. l. l., promptissima videtur hujus loci medicina; quod si facere religio est, cum H. Wolfio legamus, ὁσίας. Lenior etiam mutatio proponitur a Buttmanno ἰθείας pro ἰδίας (Hesych. Ἰθεῖα, ὀρθή.) modo exempla hujus formulae suppeterent. *SP.* Ad firmandam meam conjecturam uti possim loco Eurip. Hel. 1101. Αἰτούμεθ' ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν Ῥιπτοῦντε. Nolim autem obtrudere eam, si vulgata videatur defendi posse eo quod vocabulum ἴδιος etiam sine oppositionis vi in oratione obliqua interdum adhibetur pro possessivis orationis rectae. Cui tamen rationi hoc alieniorem me reddit adhuc, quod verbis illis δεξιὰς καὶ ἀριςερὰς per ingenium sermonis antiqui vix putem in oratione recta addi posse ὑμῶν vel ὑματέρας. Atque si quis illum Horatii *proprios purgantem ungues* (1 Epist. 7, 55.) mihi op-

Ἐκ Δωδώνης μαντεῖαι. Τῷ[161] δήμῳ τῷ Ἀθηναίων e.
ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε τῆς θυσίας καὶ τῆς θεωρίας, αἱρετοὺς πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἕνεκα τούτου, τοὺς δὲ ἀπάγειν τῷ Διὶ τῷ ἐν Τομάρῳ τρεῖς βοῦς, καὶ πρὸς ἑκάστῳ δύο οἶς. τῇ δὲ Διώνῃ βοῦν καὶ ἄλλα ἱερεῖα, καὶ τράπεζαν χαλκῆν· καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημα, ὃ ἀνέθηκεν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

Ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει[62] ἐν Δωδώνῃ. Διονύσῳ δημο- f.
τελῆ ἱερὰ τελεῖν[63], καὶ κρατῆρα κεράσαι, καὶ χοροὺς ἱστά-

ponat, observem ego *proprios* ibi per metrum et sermonem comicum usurpatum esse loco pronominis *sibi*, quo carere dictio non poterat. — Mox nominativum *ἀνίσχοντες* praeter rem in accusativum mutarunt nonnulli: vid. Gramm. §. 129. obs. 4. [§. 142. obs. 5. ed. XV.]: nam in oraculo Adv. Macart. ob praecedens ibi *συμφέρει* nominativus locum non habebat in formula eadem: *θεοῖς ὀλυμπίοις πάντεσσι καὶ πάσαις δεξιὰς καὶ ἀριστερὰς ἀνίσχοντας μνασιδωρεῖν κατὰ πατρῷα* (leg. *πάτρια* ut in praecedente ibi membro): quae integra hic posui ut appareret jure me ejecisse in nostro loco *καί* ante *μνασιδωρεῖν*, quo servato participium *ἀνίσχοντες* absurde referendum erat ad superiora *χοροὺς ἱστάμεν καὶ στεφανηφορεῖν*. [Bekker verba disponit hoc modo: — *καὶ χορούς, καὶ στεφανηφορεῖν κατὰ τὰ πάτρια θεοῖς Ὀλυμπίοις π. κ. πάσαις, ἰδίας δ. κ. α. ἀνίσχοντες, καὶ μνασιδωρεῖν*.]

161 De Dodonaeo hoc oraculo, in quo constituendo audaciores fuimus, vide Excurs. III. Hic tantum monemus primum, *τὸν τοῦ Διὸς* esse antistitem templi Dodonaei qui eximie dicebatur *ὁ προφήτης* (vid. Valck. ad Herod. 7, 111. et cf. Plat. Alcib. II. p. 149. b. de propheta Ammonis): tum hocce oraculum hinc prorsus alienum esse. Nihil enim eorum continet quae supra indicaverat Demosthenes. Ut videantur antiquiores nescio qui litterati homines appinxisse hic quicquid ad manus esset ejusmodi responsorum. De *Dione* v. Exc. IV.

62 Vulgo, et in libris tantum non omnibus *σήμαιν'*: verum dedimus ex oraculo superiori et e vestigiis quibusdam dubiis in mss. Vid. Reisk.

63 Vulgo legitur *Διονύσῳ δημοτελεῖ ἱερεῖον τέλειον* cum sola varietate *δημοτελεῖν*: sed verbum hoc nihili esse et nusquam alias occurrere pro certo nunc tradere ausim: neque in lexica migravit illud nisi e Thesauro Stephani qui nostrum locum solum excitat. *Διόνυσον δημοτελῆ* multo minus agnoverit quisquam: ac, si velit, dictionem non expediat, deficiente verbo ad vocem *ἱερεῖον*, durissime ante illa *κεράσαι* et *θῦσαι*. Mutatis itaque terminationibus reposui *δημοτελῆ ἱερὰ τελεῖν*. Hesych. *δημοτελῆ ἱερά, εἰς ἃ θύματα δίδωσιν ἡ πόλις· δημοτικὰ δὲ εἰς ἃ οἱ δῆμοι*: ad quem l. vid. Ruhnk. in Append. Sic et *ἑορτὴν δημοτελῆ* habes apud Thuc. 2, 15., *θυσίην δημοτελῆ* ap. Herod. 6, 57: dictionem autem *ἱερὰ τελεῖν* vid. ap. Xenoph. Laced. 13, 5. Alia dabit Boeckhius de Oecon. publ. Athen. 1. p. 228. not. qui meae rationi accedit, etiam *ἱερὰ*

ναι· Ἀπόλλωνι ἀποτροπαίῳ βοῦν θῦσαι, καὶ στεφανηφορεῖν
ἐλευθέρους καὶ δούλους, καὶ ἐλινύειν μίαν ἡμέραν· Διὶ
Κτησίῳ [164] βοῦν λευκόν.

16. Εἰσὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αὗται καὶ ἄλλαι πολ-
λαὶ μαντεῖαι τῇ πόλει κἀγαθαί [65]. τί οὖν ἐκ τούτων ὑμᾶς 532.
ἐνθυμεῖσθαι δεῖ; ὅτι τὰς μὲν ἄλλας θυσίας τοῖς ἐφ᾽ ἑκά-
στης μαντείας προσφαινομένοις θεοῖς προστάττουσι [66] θύειν,
ἱστάναι δὲ χοροὺς καὶ στεφανηφορεῖν κατὰ τὰ πάτρια πρὸς
ἁπάσαις ἀεὶ ταῖς ἀφικνουμέναις μαντείαις προσαναιροῦσιν
b. ὑμῖν. οἱ τοίνυν χοροὶ πάντες οἱ γιγνόμενοι καὶ οἱ χορηγοὶ
δῆλον ὅτι τὰς μὲν ἡμέρας ἐκείνας, ἃς συνερχόμεθα ἐπὶ τὸν
ἀγῶνα κατὰ τὰς μαντείας ταύτας, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστεφανώμεθα [67]

δημοτελῆ, εἰς ἃ εἰσιέναι vetiti erant quidam (v. Ind. Demosth. Reisk.), de sacris non de fanis intelligens. Sed de his in utramque partem disputari potest. Vid. Edu. Meieri observationes (de Bonis Damn. p. 103. et 235.), qui reponendum hic suadet ἱερεῖα τελεῖν: in qua ratione mihi quidem magnopere displicet verbum τελεῖν.

164 Harpocrat. Suid. Κτήσιον Δία ἐν τοῖς ταμείοις ἱδρυντο ὡς πλουτοδότην.

65 Inepte vulgo legitur καλαὶ κἀγαθαί: quod nonnisi de hominum probitate dici solet. Sed vocem καλαί omittunt libri optimi. Vid. infra §. 46. πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι. Plat. Alcib. I. 56. πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀγαθοί. Quod graecae linguae idioma, adjectivum πολλοί aliis adjectivis fere semper per καί jungendi, ignoratum fraudi hic fuit librario, ut fuit Cornario eadem perverse tentanti in Platonis Crit. 31. ubi vide not.

66 Non apparet, qui sint qui jubeant. Spaldingus, ipsas μαντείας esse, prodidit quidem, sed difficultatem ex multiplicata sic in eadem propositione mentione μαντειῶν sensit ipse, Augerus deos esse subjectum perspexit quidem, sed rationem grammaticam non monstravit. Certissima est Vateri emendatio θεοί pro θεοῖς reponentis. [Quod nego; diis enim choros constitui coronasque imponi demonstrare vult Demosthenes; quare neque proxime consequentia patris verba probo neque paullo post de verbis ὑπὲρ ὑμῶν disputata.] Οἱ προφαινόμενοι (v. Ind.) sic sine substantivo infinite dictum est: sunt enim non dii semper, sed heroës etiam aliquando et mortuorum manes, ut apparet ex saepius citato oraculo Adv. Marcat. [Schaefer comparans ἀναγνώσεται, σαλπίζει, κηρύττει, supplet: Pythia Delphis, Dodonae sacerdos.]

67 Reposui hoc ex codd. Bekk. omnibus pro vulgato στεφανούμεθα. [Non religiose quidem refert pater; neque enim exhibent ἐστεφανώμεθα nisi Par. k r., in ceteris exstat ἐστεφανούμεθα; sed et ipse arbitror, hos quoque codices Perfectum tueri, quamquam Bekker et Meier στεφανούμεθα scripserint. Cum patre convenit etiam Schaefer.] *Coronati, coronas gerentes* (ἐστεφανωμένοι) prodibant chori: contra recte mox dicitur

§. 16.

ὁμοίως ὅ τε μέλλων νικᾷν, καὶ ὁ πάντων ὕϛατος γενήσεσθαι· τὴν δὲ τῶν ἐπινικίων, ὑπὲρ αὐτοῦ τότ' ἤδη στεφανοῦται ὁ νικῶν. τὸν οὖν εἴς τινα τούτων [68] τῶν χορευτῶν, ἢ τῶν χορηγῶν ὑβρίζοντα ἐπ' ἔχθρᾳ, καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῷ τῷ ἀγῶνι καὶ ἐν τῷ τοῦ θεοῦ ἱερῷ, τοῦτον ἄλλο τι πλὴν ἀσεβεῖν φήσομεν; καὶ μὴν ἴστε γε τοῦθ', ὅτι βουλόμενοι c. μηδένα ἀγωνίζεσθαι ξένον, οὐκ ἐδώκατε ἁπλῶς τῶν χορηγῶν οὐδενὶ, προσκαλέσαντι τοὺς χορευτὰς σκοπεῖν· ἀλλ' ἐὰν μὲν καλέσῃ, πεντήκοντα δραχμὰς, ἐὰν δὲ καθίζεσθαι κελεύσῃ, χιλίας ἀποτίνειν ἐτάξατε [69]. τίνος ἕνεκα; ὅπως μὴ τὸν ἐστεφανωμένον καὶ λειτουργοῦντα τῷ θεῷ ταύτην τὴν ἡμέραν καλῇ· μηδ' ἐπηρεάζῃ μηδ' ὑβρίζῃ μηδεὶς ἐξεπίτηδες.

ϛεφανοῦσθαι ὁ νικῶν in epiniciis, ubi Praesens ipsam coronam imponendi sollemnitatem indicat. Ulpianus: ὁ δέ φησιν ὅτι ὁ μὲν νικήσας δι' αὐτὸν ϛεφανοῦται, ὁ δὲ πρὸ τοῦ ἀγῶνος ἐϛεφανωμένος κατὰ τὰς μαντείας ἐϛεφάνωται. — Nominativos οἱ χοροὶ καὶ οἱ χορηγοὶ primae personae in ἐϛεφανώμεθα jungendos esse, propter Reiskium tantum monendum erat hic turbantem. — Sed pro vulgato ὑπὲρ αὐτῶν ego primus bonos codices et H. Wolfii judicium secutus reposui ὑπὲρ ὑμῶν. Chori enim illi et ϛεφανηφορίαι, ut modo vidimus, ab oraculis praescripta erant populo proprie universo. Itaque nunc per hanc certaminum et liturgiarum institutionem pauci illi choragi et choreutae, non propter se ipsum (ὑπὲρ αὐτοῦ) quisque, sed loco totius populi (ὑπὲρ ὑμῶν), cui a diis id imperatum erat, coronas gestabant: quare qui hos in hoc munere contumelia afficeret, impietatis recte arguebatur. [Schaefer ὑπὲρ αὐτῶν praefert et explicat: „*propter oracula, ut satisfiat oraculis*: ut ἀσέβεια sit tali ϛεφανηφορίᾳ nocere ὑβριϛικῶς." Melius cum Scholiasta αὐτοὺς intelligis ipsos deos et sic verba struis: ἃς συνερχόμεθα ε. τ. ἀγῶνα, κατὰ τὰς μαντ. τ. ὑ. α. ἐϛεφανώμεθα, subdistinctione post ἀγῶνα translata. Vult enim monstrare Orator, recte se dixisse supra §. 15. b.: τοὺς χοροὺς ὑμεῖς — ποιεῖτε, οὐ μόνον κατὰ τοὺς νόμους — ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μαντείας. Ceterum non secundum allata oraculorum responsa ad certamen conveniebant; qua re et ipsa vetamur, ne verba κατὰ τ. μαντ. τ. cum praecedentibus conjungamus.]

68 Augerum qui vocem τούτων tentaverat recte refellit Vater, monens positum esse pro τῶν ὑπὲρ τῶν μαντειῶν ἐϛεφανωμένων.

69 Lex erat, quae peregrinos inter chorum versari vetaret. Non tamen ea potestatem dabat choragorum ulli, qui in alieno choro hominem inveniret peregrinitatis nomine suspectum, ut ἁπλῶς (*ohne weiters*) h. e. *ubicunque id esset*, explorandi causa, ad archontem eum vocaret (προσκαλέσαντι σκοπεῖν). Immo si inter saltandum (μεταξὺ χορεύοντα, hoc enim utique supplendum mente, ut ratio legis et consensus cum altera appareat) in jus vocasset, quinquaginta drachmas pendere cogebatur, sin inter spectatores relegasset (καθίζεσθαι κελεύσῃ), mille. *SP.*

d. εἶτα τὸν μὲν χορευτὴν οὐδ' ὁ προσκαλέσας κατὰ τὸν νό-
μον[170] ἀζήμιος ἔσται· τὸν δὲ χορηγὸν αὐτὸν[70a] οὐδ' ὁ συγκό-
ψας παρὰ πάντας τοὺς νόμους οὕτω φανερῶς οὐ[70b] δώσει δί-
e. κην; ἀλλὰ μὴν οὐδέν ἐστ' ὄφελος καλῶς καὶ φιλανθρώπως
τοὺς νόμους ὑπὲρ τῶν πολλῶν κεῖσθαι, εἰ τοῖς ἀπειθοῦσι
καὶ βιαζομένοις αὐτοὺς ἡ παρ' ὑμῶν ὀργὴ τῶν ἀεὶ κυρίων, 533.
17 μὴ γενήσεται. Φέρε δὴ πρὸς θεῶν κἀκεῖνο σκέψασθε· πα-
ραιτήσομαι δ' ὑμᾶς μηδὲν ἀχθεσθῆναί μοι, ἐὰν ἐπὶ συμφο-
ραῖς τινῶν γεγονότων ὀνομαστὶ[71] μνησθῶ. οὐ γὰρ ὀνειδί-
σαι μὰ τοὺς θεοὺς οὐδενὶ δυσχερὲς οὐδὲν βουλόμενος τοῦτο
ποιήσω, ἀλλὰ δεῖξαι, τὸ βιάζεσθαι καὶ ὑβρίζειν καὶ τὰ τοι-
b. αῦτα ποιεῖν, ὡς ἅπαντες ὑμεῖς οἱ ἄλλοι φεύγετε. Σαννίων
ἐστὶ δήπου τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χοροὺς ἐκδιδάσκων[72]. οὗ-
τος ἀστρατείας ἑάλω· καὶ κέχρηται συμφορᾷ. τοῦτον μετὰ
τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἐμισθώσατό τις φιλονεικῶν χορηγὸς τρα-
γῳδῶν, οἶμαι, Θεοσδοτίδης. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ἠγανά-
c. κτουν οἱ ἀντιχορηγοὶ καὶ κωλύσειν ἔφασαν. ὡς δ' ἐπλη-
ρώθη τὸ θέατρον, καὶ τὸν ὄχλον συνειλεγμένον εἶδον ἐπὶ
τὸν ἀγῶνα, ὤκνησαν, εἴασαν, οὐδεὶς ἥψατο, ἀλλὰ τοσοῦ-
τον τῆς εὐσεβείας[73] ἐν ἑκάστῳ τις ἂν ὑμῶν ἴδοι τὸ συγκε-

170 Secundum illam legem, quae peregrinos a choro arcebat. Sic Ulpiano duce ceperunt Jurinus, Taylorus, Augerus. Nam Reiskius multa in toto hoc loco turbat. Quam autem agnoscunt hic cum eodem Ulpiano Taylorus et Augerus *κακουργίαν* Demosthenis, eam non magnam puto. „Ne id quidem, quod *ceteroqui* legitimum esset, in saltantem (*χορευτὴν*) licebat". Is sensus est, et verus ille, non *κακοῦργος*. *SP.*

[70a *αὐτὸν* cum a codd. Bekkeri plerisque absit, cum Bekkero omissum velim concinnitatis gratia.]

[70b *οὐ* elisit Bekker Par. Σ secutus.]

71 Haec, pro *ὀνόματι*, egregia est Reiskii conjectura, eamque firmat antiqua illa manus in margine Aldinae exempli Berolinensis. — *Ἐπὶ συμφοραῖς γεγονότες* sunt *ἠτιμημένοι.* [F. *ἐπὶ συμφοραῖς.* i. *συμφορᾶς γεγονέναι* i. q. *συμφορᾷ κεχρῆσθαι*, quod legitur. v. 11. *SCHAEFER.*] — *Ὀνειδίσαι exprobrare. SP.*

72 Compositam vocem, aptiorem visam, neque tamen ideo mox (c) repetendam, e Morelii Par. 5. et Bekkeri Paris. k e correctura ita exhibente, praetuli vulgato *διδάσκων*.

73 Pro hoc genitivo Marklandi conjecturam *τῇ εὐσεβείᾳ* in textum receperat Spaldingus. Quam ego etiamsi minime contemnam; religio tamen fuit expellere quod explicari posset et ipsum. Immo quis scit an nunquam fortasse Demosthenes dicturus fuisset *οἱ Ἀθηναῖοι τοσοῦτον συγχωροῦσι τῇ εὐσεβείᾳ*, sed potius *ἡ τῶν Ἀθηναίων εὐσέβεια τοσοῦτον συγχωρεῖ τῷ τῶν ἱερῶν κόσμῳ*? Ita *τὸ συγκεχωρηκὸς τῆς εὐσεβείας* fuerit verecundia et aequitas hominis religiosi: quae est ratio Reiskii. Non latere autem debet lectorem, articulum ante *συγκεχωρηκὸς* Reiskium demum e libris praestantibus intulisse.

§. 17.

χωρηκὸς, ὥςε πάντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον διδάσκει τοὺς
χοροὺς, καὶ οὐδὲ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν οὐδεὶς κωλύει. τοσοῦτ᾽
ἀπέχει τοῦ χορηγῶν τινος ἅψασθαι[174]. ἄλλος ἐςὶν Ἀριςεί- d.
δης Οἰνηΐδος φυλῆς, ἠτυχηκὼς τι καὶ οὗτος τοιοῦτον. ὃς
νῦν μὲν καὶ γέρων ἐςὶν ἤδη, καὶ ἴσως ἥττων χορευτής· ἦν
δέ ποθ᾽ ἡγεμὼν τῆς φυλῆς κορυφαῖος. ἴςε δήπου τοῦθ᾽,
ὅτι τὸν ἡγεμόνα ἂν ἀφέληταί[75] τις, οἴχεται ὁ λοιπὸς χορός.
ἀλλ᾽ ὅμως πολλῶν χορηγῶν φιλονεικησάντων, οὐδεὶς πώ- e.
ποτε τοῦτ᾽ εἶδε[76] τὸ πλεονέκτημα, οὐδ᾽ ἐτόλμησε τοῦτον
ἐξαγαγεῖν οὐδὲ κωλῦσαι. διὰ γὰρ τὸ δεῖν αὐτὸν ἐπιλαβό-
534. μενον τῇ χειρὶ τοῦτο ποιῆσαι, καὶ μὴ προσκαλέσασθαι πρὸς
τὸν ἄρχοντα ἐξεῖναι, ὥσπερ ἂν εἰ ξένον τις ἐξαγαγεῖν ἠβού-
λετο, ἅπας τις ὤκνει τῆς ἀσελγείας ταύτης αὐτόχειρ[77]
ὀφθῆναι γιγνόμενος. Οὔκουν δεινὸν, ὦ ἄνδρες δικαςαὶ, καὶ 18

174 Vulgo *τῶν χορηγῶν*. Quod ego dedi plurimorum est codd. lectio. Spaldingus dederat Reiskii conjecturam *τῶν χορηγῶν τις ἅψ.* Quae tamen, non adoptata simul codicum scriptura *τοῦ*, stare posse non videntur. Sed vide an servato illo *τινός* nominativum *τὶς* melius alio loco inseras: *τοσοῦτ᾽ ἀπέχει τις τοῦ χορηγῶν τινός ἅψασθαι.* [Equidem praefero plurium codd. scholiastaeque lectionem *τοῦ χορηγόν τινος ἅψασθαι*: *tantum abest ut choragus laedat quendam.* Nam et in praecedentibus narratur, choragos nihil damni fecisse *τῷ ἠτιμημένῳ*, et infra haec in suam rem vertens Demosthenes sic disserit: *οὔκουν δεινὸν — τῶν μὲν — χορηγῶν — μηδένα τολμῆσαι πώποτε μηδ᾽ ὧν οἱ νόμοι διδόασιν ἅψασθαι — Μειδίαν δὲ, ἰδιώτην ὄντα* etc. Bekker, Schaefero probante, exhibet *τῶν χορηγῶν*, omissis duabus quae sequuntur vocibus Par. Σ auctoritate motus. Hoc modo subaudiendum dicit Schaefer *τινὰ κωλύειν. tantum abest ut choragorum quisquam impediat.*]

[75 *ἀφέλῃ* Bekker. Probant Schaef. et Meier.]

76 Non sollicitandum credo hoc vocabulum: omniumque minime Lambini conjecturam admiserim, *εἶχε*. Parum accurate tamen vertisse mihi videntur H. Wolfius et Augerus hoc *οὐδεὶς εἶδε* ita, *nemo animadvertit.* Est *ἰδεῖν* hic *rationem habere, proponere sibi.* Sic *ὁρᾶν* in Epistola Demosth. 3. p. 1478. *τί δήποτε οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα; quidni earum legum rationem habebat?* Plat. Phaedr. p. 267. a. *Τισίαν δὲ Γοργίαν τε ἐάσομεν εὕδειν, οἳ πρὸ τῶν ἀληθῶν τὰ εἰκότα εἶδον ὡς τιμητέα μᾶλλον. SP.* Cf. Jens. ad Luc. I, 10. (ad Dial. Mort. 11, 4.). Add. Simonid. de Mulieribus 80. *ἀλλὰ τοῦθ᾽ ὁρᾷ Καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέρην βουλεύεται Ὅκως τί χ᾽ ὡς μέγιςον ἔρξειεν κακόν.*

77 *Ὅρα ὅπως τὸ τῶν ἀνδροφόνων ὄνομα ἔθηκεν ἐπὶ τῶν ὑβριςῶν, ἐγγὺς ποιῶν τὸ πλημμέλημα παρὰ ταῦτα, εἰ ἐκβάλλει τοῦ χοροῦ τὸν διδάσκαλον.* Sic scite Ulpianus. *SP.*

σχέτλιον, τῶν μὲν νικᾷν ἂν[178] παρὰ τοῦτ᾽[79] οἰομένων χορη-
γῶν, τῶν ἀνηλωκότων[80] πολλάκις πάντα τὰ ὄντα εἰς τὰς
λειτουργίας, μηδένα τολμῆσαι πώποτε, μηδ᾽ ὧν οἱ νόμοι δι-
δόασιν, ἅψασθαι, ἀλλ᾽ οὕτως εὐλαβῶς, οὕτως εὐσεβῶς, οὕ-
τω μετρίως διακεῖσθαι, ὥςε ἀναλίσκοντας, ἀγωνιῶντας,
ὅμως ἀπέχεσθαι, καὶ προορᾶσθαι τὰς ὑμετέρας βουλήσεις,
b. καὶ τὴν περὶ τὴν ἑορτὴν σπουδήν· Μειδίαν δὲ, ἰδιώτην
ὄντα, μηδὲν ἀνηλωκότα, ὅτι τῳ προσέκρουσε, καὶ ἐχθρὸς
ὑπῆρχε, τοῦτον ἀναλίσκοντα, χορηγοῦντα, ἐπίτιμον ὄντα,
προπηλακίζειν καὶ τύπτειν, καὶ μήτε τῆς ἑορτῆς, μήτε τῶν
νόμων, μήτε τί ὑμεῖς ἐρεῖτε, μήτε τοῦ θεοῦ φροντίζειν;
c. Πολλῶν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγενημένων ἐχθρῶν
ἀλλήλοις, οὐ μόνον ἐξ ἰδίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ κοινῶν πραγμά-
των, οὐδεὶς πώποτε εἰς τοσοῦτ᾽ ἀναιδείας ἀφίκετο, ὥςε τοι-
d. οῦτόν τι τολμῆσαι ποιεῖν. καίτοι φασὶν Ἰφικράτην ποτὲ
ἐκεῖνον Διοκλεῖ τῷ Πιτθεῖ[81] τὰ μάλιςα ἐλθεῖν εἰς ἔχθραν.
καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ συμβῆναι, Τισίαν, τὸν Ἰφικράτους
e. ἀδελφὸν, ἀντιχορηγῆσαι τῷ Διοκλεῖ. ἀλλ᾽ ὅμως πολλοὺς
μὲν ἔχων φίλους Ἰφικράτης, πολλὰ δὲ χρήματα κεκτημένος,
φρονῶν δ᾽ ἐφ᾽ ἑαυτῷ τηλικοῦτον, ἡλίκον εἰκὸς ἄνδρα καὶ
δόξης καὶ τιμῶν τετυχηκότα, ὧν ἐκεῖνος ἠξίωτο παρ᾽ ὑμῶν,

[178 Ante *παρὰ* Bekker et Meier codd. bonis freti *ταυτὶ* exhibent, quod omissum esse a patre meo probat Schaefer, qui idem pro sequenti *τοῦτ᾽* scribi vult *ταῦτ᾽*.]

79 Vid. Ind. in *παρά*.

80 Cod. Ven. litterae *η* hic et mox (b) superscriptum habet *α*: quam atticam scripturam nullus tamen praeterea codex dat. Vid. Tho. M. et ad eum intpp.

81 Pagi nomen: v. ad. 24. ç. Variant autem in eo libri et hic et ubique ita, *Πιθεῖ, Πιτθεῖ*. Steph. Byz. *Πίθος, ὁμωνύμως τῷ ἀγγείῳ δῆμος τῆς Κεκροπίδος φυλῆς*: ex quo loco, et e lapidibus dudum probabant viri docti scribendum esse ubique *Πιθεύς, Πιτθεύς* autem nonnisi herois nomen esse; cum ecce nova prodit auctoritas, Schol. Plat. Euthyphr. init. ad vocem *Πιτθεύς*: *Πιτθίς, δῆμος Αἰγηΐδος Ἀθήνησιν, ἐξ οὗ οὗτος*. Quo minus enim de duobus diversis pagis, *Πίθῳ Κεκροπίδος, Πιτθίδι Αἰγηΐδος*, cogites, facit auctoritas Harpocrationis: *Πιτθεύς· δῆμος τῆς Κεκροπίδος φυλῆς ἢ Πιτθίς*. et lapidis apud Corsin. Fast. Att. I. p. 170. ubi inter cives Cecropidis tribus memoratur unus pago *ΠΙΤΘΕΥΣ*. Ex quibus omnibus, et maxime ex ipso illo Stephani Byz. praecepto, patet antiquam esse hanc scripturae diversitatem. Immo antiquissimam esse, ex ipso nomine herois Atticis et Troezeniis, cognatis populis (v. Paus. 2, 30.), communis *Pitthei*, augurentur fabularum heroicorumque nominum periti. Sic *σκύπφος* simul et *σκύφος*, *Ἀτθίς* et *Ἀθῆναι*, antiqua lingua ferebat. Erroneum itaque esse videtur illud *Αἰγηΐδος* ap. Schol. Plat.

§. 18.

535. οὐκ ἐβάδιζεν ἐπὶ τὰς τῶν χρυσοχόων οἰκίας νύκτωρ, οὐδὲ
κατέῤῥηγνυε τὰ παρασκευαζόμενα ἱμάτια εἰς τὴν ἑορτήν·
οὐδὲ διέφθειρε διδάσκαλον, οὐδὲ χορὸν μανθάνειν ἐκώλυεν,
οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν, ὧν οὗτος διεπράττετο, ἐποίει· ἀλλὰ
τοῖς νόμοις καὶ τῇ τῶν ἄλλων βουλήσει συγχωρῶν, ἠνείχετο
καὶ νικῶντα καὶ ςεφανούμενον τὸν ἐχθρὸν ὁρῶν. εἰκότως. f.
ἐν ᾗ γὰρ αὐτὸς εὐδαίμων ᾔδει γεγονὼς πολιτείᾳ, ταύτῃ
συγχωρεῖν τὰ τοιαῦτα ἠξίου. πάλιν Φιλόςρατον ἅπαντες g.
ἴσμεν τὸν Κολωνῆθεν[182], Χαβρίου κατηγοροῦντα, ὅτ' ἐκρί-
νετο τὴν περὶ Ὠρωποῦ[83] κρίσιν θανάτου, καὶ πάντων τῶν
κατηγόρων πικρότατον γενόμενον[83a], καὶ μετὰ ταῦτα χορη-
γοῦντα παισὶ[84] Διονύσια, καὶ νικῶντα, καὶ[85] Χαβρίαν οὐ-

182 Pagus Κολωνός.

83 . Thebani, quibus opem ferre contra Lacedaemonios jusserat cives Chabrias, Oropum, finitimum sibi oppidum, servati Atheniensibus reddere noluerunt, unde accusatus est hic tanquam conscius et socius injuriae. Non video autem, quare Taylorus neget τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν esse posse causam illam, quam orantem audiens Callistratum, eloquentiae amore primum exarsit Demosthenes. Vid. Plut. Demosth. 5. p. 847. f. Pseudo-Plut. X. Rhet. p. 844. b. Gell. 3. 13. Fuisse eam causam, diserte defendit Henr. Valesius ad Amm. Marcell. p. (Annotatt.) 403. Quare autem inter *accusatores* potissimum Chabriae fuisse Callistratus videatur Valesio, equidem non dixerim. Suidas ὑπὲρ Ὠρωπίων dixisse Callistratum ait in v. Ὠρωπία. *SP.*

[83a Patris lectionem γεγενημένον in Aug. Par. kr exstantem, a Bekkero vero Meieroque repudiatam et ipse ex ordine expuli, quia apparet, et γεγενημ. et γιγνόμ. emendatoribus deberi, qui participium praesentis ceteris participiis congruum desiderarent. Sed γενόμενος ejusmodi participiorum est, cujusmodi sunt οἱ θανόντες, οἱ καμόντες, statum conditionemque significantia. Conf. Plat. de legg. VII. p. 799.: πρὸς τούτῳ δὴ νῦν γενόμενοι τῷ λόγῳ πάθωμεν τὸ πρέπον ἡμῖν αὐτοῖς. Sic οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι.]

84 Vid. §. 4. c. in lege „Καὶ οἱ παῖδες", it. not. ad §. 1. a. Tirones observent accusativum certaminis addi verbi ἀγωνίζεσθαι, χορηγεῖν, νικᾶν, ut νικᾷν Ὀλύμπια, Πύθια et sim. Vid. Herm. ad Vig. p. 740. (754.)

85 Ejecerat hoc καί Reiskio praeeunte Spaldingus, et sermonem ita struebat, ut accusativus Χαβρίαν τύπτοντα cum adhaerentibus solus ab ἴσμεν penderet, superior autem ille Φιλόςρατον usque ad νικῶντα a verbo τύπτειν, quod est in hoc τύπτοντα. Cui rationi obstat praesens κατηγοροῦντα. Nam si in fronte sermonis jam in animo habuisset orator haec Φιλόςρατον ἔτυπτε Χαβρίας, non poterat non ponere κατηγορήσαντα. Sed sana est vulgata. Omnia haec participia pendent ab ἴσμεν suntque participia quae dicuntur Imperfecti, actionem continuatam vel repetitam exprimentia. Ἴσμεν Φιλόςρατον —

τε τύπτοντα, οὔτε ἀφαρπάζοντα τὸν ςέφανον, οὐθ᾽ ὅλως
b. προσιόντα ὅποι μὴ προσῆκεν αὐτῷ. πολλοὺς δ᾽ ἂν ἔχων
εἰπεῖν ἔτι, καὶ διὰ πολλὰς προφάσεις, ἐχθροὺς γεγενημένους
ἀλλήλοις, οὐδένα πώποτε οὔτε ἀκήκοα οὔτε ἑώρακα, ὅςις
εἰς τοσοῦτον ἐλήλυθεν ὕβρεως, ὥςε τοιοῦτόν τι ποιεῖν. Οὐ-
19 δέ γε ἐκεῖνο οὐδεὶς ὑμῶν οἶδ᾽ ὅτι μνημονεύει πρότερον [86]
τῶν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις, ἢ καὶ τοῖς κοινοῖς, ἐχθρῶν ἀλλήλοις
οὐδένα [87] οὔτε καλουμένων τῶν κριτῶν παρεςηκότα, οὐθ᾽,
ὅταν ὀμνύωσιν, ἐξορκοῦντα [88], οὐθ᾽ ὅλως ἐπ᾽ οὐδενὶ τῶν
b. τοιούτων ἐχθρὸν ἐξεταζόμενον. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὰ
τοιαῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλονεικίᾳ μὲν ὑπαχθέντα χο-
ρηγὸν ὄντα ποιεῖν, ἔχει τινὰ συγγνώμην· ἔχθρᾳ δὲ ἐλαύνον-
τά τινα, ἐκ προαιρέσεως, ἐφ᾽ ἅπασι, καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν
καὶ βίαν [89] κρείττω τῶν νόμων οὖσαν ἐνδεικνύμενον [90], Ἡρά-
c. κλεις, βαρὺ καὶ οὐχὶ δίκαιον ἐςιν, οὐδὲ συμφέρον ὑμῖν. εἰ 536.
γὰρ

χορηγοῦντα, καί Χαβρίαν (τότε) οὐ τύπτοντα (αὐτὸν) κ. τ. λ. Longe vividior est haec per mera *καί* sic progrediens oratio, quam si causalibus et temporalibus aut similibus loquendi formis, quarum sensum ipsa res facile ministrat, impedita esset.

86 Non vidi necessitatem invertendi cum Reiskio duo haec vocabula *πρότερον τῶν*, contra omnes codices. Mollior quidem potest haberi oratio voce *πρότερον* post *τῶν* collocata, sed sensum non magis impedit, si adverbium *πρότ.* trahas ad *παρεςηκότα*, quam si ad *γενομένων* referas. *SP.* Alibi etiam observavi verborum *reminiscendi* hanc vim, adverbia temporis, quae alteri verbo adsunt, ad se retrahendi. Xen. Oec. 2, 11. *Οὐκ οὖν μέμνησαι ἀρτίως ἐν τῷ λόγῳ, ὅτε οὐδ᾽ ἀναγρύζειν μοι ἐξουσίαν ἐποίησας, λέγων* —. Cyrop. 2, 4, 12. *Ἔναγχος οὖν ποτέ σου μέμνημαι ἀκούσας.*

87 Pro *οὐδένα* expectet tiro *τινά*: sed illud cum praecedente propositione, negante et illa, usitatam Graecis facit negationum geminationem. *SP.* Ante *οὐδένα* participium *γενομένων* omisi cum codd. opt. et plurimis.

88 Huc bene refert Taylorus, quae memorat auctor argumenti uberioris: *ὀμνυόντων τῶν κριτῶν τῷ καλῶς ᾄσαντι δοῦναι τὴν νίκην, νύττων αὐτοὺς ὁ Μειδίας ἔλεγε, πλὴν Δημοσθένους.* Poterat, per irrisionem, dici Midias *ἐξορκοῦν* h. e. praeire verba jurisjurandi, dum praevaricandi admonebat disceptatores. *SP.* [Assentior Schaefero, irrisioni hic locum esse neganti.] Cf. §. 7. f. *ὀμνύουσι παρεςηκὼς τοῖς κριταῖς*: et vid. de his et similibus, quae deesse videntur, Excurs. II.

[89 *καὶ βίαν* omisit Bekker optimis plurimisque codd. fretus.]

90 Ad haec omnia mente repetendum *ποιεῖν ταῦτα*: „sed haec facere aliquem qui (his et similibus ausis) alterum semper vexet, seque legibus majorem venditet —".

γὰρ ἑκάστῳ τῶν χορηγούντων τοῦτο πρόδηλον γένοιτο, ὅτι
ἂν ὁ δεῖνα ἐχθρὸς ᾖ μοι, Μειδίας ἢ τις ἄλλος θρασὺς οὕ-
τω καὶ πλούσιος, πρῶτον μὲν ἀφαιρεθήσομαι τὴν νίκην,
κἂν ἄμεινον ἀγωνίσωμαί τινος· ἔπειτ᾽ ἐφ᾽ ἅπασιν ἐλαττω-
θήσομαι καὶ προπηλακιζόμενος διατελέσω· τίς οὕτως ἀλό-
γιστος, ἢ τίς οὕτως ἄθλιός ἐστιν, ὅστις ἑκὼν ἂν μίαν δραχμὴν
ἐθελήσειεν ἀναλῶσαι; οὐδεὶς δήπου. ἀλλ᾽, οἶμαι, τὸ πάν- d.
τας ποιοῦν καὶ φιλοτιμεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν ἐθέλειν ἐκεῖνό
ἐστιν, ὅτι τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ
μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ. ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 20
τούτων οὐκ ἔτυχον διὰ τοῦτον. ἀλλὰ χωρὶς ὧν ὑβρίσθην
καὶ τῆς νίκης προσαπεστερήθην. Καίτοι πᾶσιν ὑμῖν ἐγὼ
τοῦτο δείξω σαφῶς, ὅτι μηδὲν ἀσελγὲς ἐξῆν ποιοῦντι Μει-
δίᾳ, μηδ᾽ ὑβρίζοντι, μηδὲ τύπτοντι, καὶ λυπεῖν ἐμὲ, καὶ
κατὰ τοὺς νόμους αὐτῷ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ μηδὲ
διᾶραι τὸ στόμα περὶ αὐτοῦ νῦν ἔχειν ἐμέ. ἐχρῆν γὰρ αὐ- b.
τὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ᾽ ἐγὼ τῆς Πανδιονίδος χορη-
γὸς ὑπέστην ἐν τῷ δήμῳ, τότε τῆς Ἐρεχθηΐδος ἀναστάντα,
τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς, ἀνθυποστῆναι, καὶ καταστήσανθ᾽ ἑαυτὸν ἐξ
ἴσου, καὶ τὰ ὄντα ἀναλίσκοντα, ὥσπερ ἐγὼ, οὕτω με ἀφαι-
ρεῖσθαι τὴν νίκην· ὑβρίζειν δὲ τοιαῦτα καὶ τύπτειν οὐδὲ c.
τότε[191]. νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐν ᾧ τὸν δῆμον ἐτί-
μησεν ἂν, οὐδ᾽ ἐνεανιεύσατο τοιοῦτον οὐδέν· ἐμοὶ δ᾽ ὃς, εἴτε
τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίᾳ· μανία
γὰρ ἴσως ἐστὶν, ὑπὲρ δύναμίν τι ποιεῖν· εἴτε καὶ φιλοτι-
537. μίᾳ, χορηγὸς ὑπέστην, οὕτω φανερῶς καὶ μιαρῶς ἐπηρεά-
ζων παρηκολούθησεν, ὥστε μηδὲ τῶν ἱερῶν ἱματίων μηδὲ
τοῦ χοροῦ μηδὲ τοῦ σώματος τὼ χεῖρε τελευτῶν ἀποσχέ-
σθαι μου[92]. εἰ τοίνυν τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλ-
λως πως ἔχει τὴν ὀργὴν ἐπὶ Μειδίαν, ἢ ὡς οὐ[93] δέον αὐ-

191 Codd. tantum non omnes *μηδέ*. Silentur tamen aliquot in Ed. Parisiensi, et Codex Laur. vulgatam habet a manu secunda. Hanc tamen solam poscunt leges grammaticae. Nam non haec est logica sententiarum consecutio, *ἐχρῆν αὐτὸν μηδὲ τότε ὑβρίζειν*, sed, *οὐδὲ τότε ἐχρῆν αὐτὸν ὑβρίζειν*. [Recte Schaefer *μηδὲ τότε* scribit, sic verba interpretatus: *μὴ μέντοι μηδ᾽ ἀντιχορηγοῦντα ὑβρίζειν τοιαῦτα καὶ τύπτειν*. Neque enim *oportuisse eum* aliquid facere *negatur*, sed oportuisse eum aliquid *non facere contenditur*.]

92 Vid. Not. 65.

93 Reiskii vocem *οὐ* proscribentis crisin Par. Σ confirmavit; quod tamen in hoc quoque praestanti codice merae correctioni tribuo. Negationis *οὐ* exempla prorsus analoga alibi quoque exstant. Vid. Exc. XI. extremo. [Schaefer cum Bekkero ejicit *οὐ*.]

τὸν τεθνάναι, οὐκ ὀρθῶς ἔχει[194]. οὐ γάρ ἐςι δίκαιον οὐδὲ προσῆκον, τὴν τοῦ παθόντος εὐλάβειαν[95] τῷ μηδὲν ὑποςειλαμένῳ πρὸς ὕβριν μερίδα εἰς σωτηρίαν ὑπάρχειν. ἀλλὰ τὸν μὲν ὡς ἁπάντων τῶν ἀνηκέςων αἴτιον κολάζειν προσή-
21 κει, τῷ δ' ἐπὶ τοῦ βοηθεῖν ἀποδιδόναι τὴν χάριν[96]. Οὐδὲ γὰρ αὖ τοῦτ' ἔςιν εἰπεῖν, ὡς, οὐ γεγενημένου πώποτ' οὐδενὸς ἐκ τῶν τοιούτων δεινοῦ, τῷ λόγῳ τὸ πρᾶγμα ἐγὼ νῦν
b. αἴρω, καὶ φοβερὸν ποιῶ. πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλ' ἴσασιν

194 Aug. et Paris. k r, *οὐκ ὀρθῶς γινώσκει.*

95 Ego pariter ac Reiskius hiare argumentationem hanc puto, nisi forte antecesserit mentio suae moderationis, qua non ultus sit aggressorem. Monet Buttmannus, verba, quae exciderunt, esse ea fortasse, quae Ulpianus habet in commentario, et post *τεθνάναι* esse scribendum: *διὰ τὸ μηδὲν ἀνήκεςον γενέσθαι.* SP. Ascribam ipsa Ulpiani verba ex scholio ejus ad haec. *Οὐ γάρ ἐςι δίκαιον κ. τ. ε.: Οὐδέν, φησι, γέγονε δεινὸν, οὐδὲ φόνος ἢ πήρωσις, διὰ τὴν ἐμὴν ἐπιείκειαν, οὐ διὰ Μειδίαν. ὁ μὲν γὰρ πάντα εἰς αὐτὸν ἥκοντα πεποίηκεν· ἐγὼ δὲ μὴ βουληθεὶς ἀμύνασθαι οὐ παρέσχον ἀφορμὴν τοῦ μηδὲν ἀνήκεςον γενέσθαι.* Apparet, enarratorem verba *οὐ γάρ ἐςι δίκαιον κ. τ. ε.* exponere ut directa contra eum qui dixerit, *ἀλλ' οὐδὲν γέγονε δεινὸν s. ἀνήκεςον.* In hunc igitur sensum plane necesse est praecessisse aliquid in ipso oratoris sermone; et probabile simul, ipsa verba reddidisse scholiasten. Sed loco verbi illius *γενέσθαι,* superioris illius *γέγονε* rationem habere debebam. Ita igitur nunc scripsisse mihi videtur noster: *ὡς οὐ δέον αὐτὸν τεθνάναι διὰ τὸ μηδὲν ἀνήκεςον γεγονέναι, οὐκ ὀρθῶς ἔχει.* Qua ratione simul apparet, aberrasse librarium ab ultima verbi *τεθνάναι* in eandem syllabam verbi *γεγονέναι.* Quare hanc emendationem jam in certissimis pono; non levi hoc quoque argumento accedente, quod illo *ἀνηκέςων,* quod proxime apud nostrum sequitur, ad illa verba sic respicitur. [Non dicam cum Reiskio Demosthenis ratiocinationem laxam fluxamque esse. Persaepe enim oratores ita argumentantur, ut medias notiones, quas addi poscat dialectica subtilitas, auditoribus subaudiendas relinquant. Demosthenes hoc vult: Qui Midiae facinus non tale habet, quod capitis poena sit puniendum, multum fallitur: nam imputat Midiae quod mihi meaeque patientis injuriam cautioni imputare debet. Non decet autem neque justum est *τὴν τοῦ παθόντος εὐλάβειαν κ. τ. λ.* Locum igitur, si quem alium, habeo integrum: tantum abest, ut ex Ulpiani scholio, ceteroqui bono illo mentemque Oratoris scienter enucleante, sarciendum censeam. *SCHAEFER.*]

96 Cave *ἐπὶ τοῦ* hic accipias sensu latini *praeter, insuper:* hoc enim graece est *ἐπὶ τῷ,* et tum sequi debet *χάριν* sine articulo. Recte H. Wolfius observat, *ἐπὶ τοῦ βοηθεῖν,* hic positum esse pro, *τῷ βοηθεῖν.* Reiskius: *convenit, vos in ope mihi ferenda gratiam mihi referre.* Nam *ἐπὶ τούτου* nullam nisi simplicissimam habet loci vel temporis significationem, *in hoc,* et quae sponte inde derivantur,

§. 21.

ἅπαντες, εἰ δὲ μή, πολλοί γε, Εὔθυνον[197], τὸν παλαίσαντά
ποτ' ἐκεῖνον τὸν νεανίσκον, Σώφιλον, τὸν παγκρατιαστήν·
ἰσχυρός τις ἦν, μέλας, εὖ οἶδ' ὅτι γιγνώσκουσί τινες ὑμῶν,
ὃν λέγω· τοῦτον ἐν Σάμῳ ἐν συνουσίᾳ τινὶ καὶ διατριβῇ
οὕτως[98] ἰδίᾳ, ὅτι ὁ τύπτων αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο, ἀμυνάμενον
οὕτως, ὥστε καὶ ἀποκτεῖναι. ἴσασιν Εὐαίωνα πολλοί, c.
τὸν Λεωδάμαντος[99] ἀδελφόν, ἀποκτείναντα Βοιωτὸν ἐν
δείπνῳ καὶ συνόδῳ κοινῇ, διὰ πληγὴν μίαν. οὐ γὰρ ἡ
πληγὴ παρέστησε[200] τὴν ὀργὴν ἀλλ' ἡ ἀτιμία· οὐδὲ τὸ τύ-
πτεσθαι τοῖς ἐλευθέροις ἐστὶ δεινόν, καίπερ ὂν δεινόν, ἀλλὰ
τὸ ἐφ' ὕβρει. πολλὰ[1] γὰρ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, ὦ ἄν- d.
δρες Ἀθηναῖοι, ὧν ὁ παθὼν ἔνια οὐδ' ἂν ἀπαγγεῖλαι δύ-
ναιθ' ἑτέρῳ, τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ· ὅταν ὡς
ὑβρίζων, ὅταν ὡς ἐχθρὸς ὑπάρχων, ὅταν κονδύλοις, ὅταν
538. ἐπὶ κόρρης[2], ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους
αὑτῶν, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι. οὐδεὶς ἄν, ὦ e.
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτ' ἀπαγγέλλων δύναιτο τὸ δεινὸν πα-
ραστῆσαι τοῖς ἀκούουσιν οὕτως, ὡς ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ
τοῦ πράγματος τῷ πάσχοντι καὶ τοῖς ὁρῶσιν ἐναργὴς ἡ
ὕβρις φαίνεται. σκέψασθε δὴ πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λογίσασθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅσῳ
πλείονα ὀργὴν ἐμοὶ προσῆκε παραστῆναι πάσχοντι τοιαῦτα
ὑπὸ Μειδίου, ἢ τότε ἐκείνῳ τῷ Εὐαίωνι τῷ τὸν Βοιωτὸν

197 De toto hoc orationis membro usque ad verba *ὥστε καὶ ἀποκτεῖναι*, et de nomine *Εὔθυνος*, vid. Excurs. V.

98 Vid. Ind. *οὕτω*.

99 Leodamas clarus ejus temporis orator et causidicus; v. Aesch. c. Ct. 73, 20.

200 De hoc Aoristo vid. Gramm. §. 124. Obs. 4. [§. 137. Obs. 5. ed. XV.]

1 Splendidus hic locus, a *πολλὰ* — ad *φαίνεται*, certatim laudatur a veteribus, quorum satis erit memorasse Quintil. 6, 1, 17. et Longin. c. 20. Hujus afferre juvat ingeniosam loci nostri commendationem, etsi alius generis ea est eloquentia quam Demosthenis: *Οὐδὲν ἄλλο διὰ τούτων* (verbis illis *τῷ σχήματι* — *ἐπὶ κόρρης*) *ὁ ῥήτωρ, ἢ ὅπερ ὁ τύπτων, ἐργάζεται· τὴν διάνοιαν τῶν δικαστῶν τῇ ἐπαλλήλῳ πλήττων φορᾷ*. *SP.*

2 *Κονδύλοις τύπτειν* est pugnis [proprie articulis digitorum] caedere et manu contracta, *ἐπὶ κόρρης* alapam malae infligere palma expansa. Notissima differentia. Cic. de Fin. 2, 6. *Zeno rhethoricam palmae, dialecticam pugno similem esse dicebat. TAYLOR.* Cf. Aristot. H. Animal. 1, 15. Schneid. Lex. v. *κόνδυλος*, Tho. Mag. in *Ἐπὶ κόρρης*. Hdf. ad Gorg. §. 91. Quam ignominiosus autem et servorum proprius fuerit modus vapulandi *κονδύλοις* prolixe Tollius docet ad Longin. p. 232.

f. *ἀποκτείναντι. ὁ μέν γε*[203] *ὑπὸ γνωρίμου, καὶ τούτου μεθύοντος, ἐναντίον ἓξ ἢ ἑπτὰ ἀνθρώπων, ἐπλήγη, καὶ τούτων γνωρίμων· οἳ τὸν μὲν κακιεῖν ἐφ᾽ οἷς ἔπραξε, τὸν δ᾽ ἐπαινέσεσθαι μετὰ ταῦτα, ἀνασχόμενον καὶ κατασχόνθ᾽ ἑαυτὸν, ἤμελλον· καὶ ταῦτ᾽*[3a] *εἰς οἰκίαν ἐλθὼν ἐπὶ*[3b] *δεῖπνον, οἷ μηδὲ*[4] *βαδίζειν ἐξῆν αὐτῷ. ἐγὼ δ᾽ ὑπ᾽ ἐχθροῦ*[4a], *νήφοντος, ἕωθεν, ὕβρει καὶ οὐκ οἴνῳ τοῦτο ποιοῦντος, ἐναντίον πολ-*

203 Spaldingus *γάρ* pro *γέ* hic scribendum censebat. Et sic aliis locis alii. Sunt tamen etiam qui *γέ* pro *γάρ* interdum usurpari potuisse putant. Res ad dispiciendum admodum lubrica; cum et ductibus facile confundantur hae voculae, et sensu interdum satis cognatae sint. Nimirum cum quis uno argumento vel exemplo aliquid probat, potest hoc ut sufficiens afferre; quod fit particula *γάρ*: potest etiam significare, plura quidem posse desiderari, sed hoc unum satis grave esse; quod fit addito *γέ*, *certe, saltem*. Cujus posterioris formae aptum exemplum affertur ex Isocratis Paneg. c. 41. (*τὴν μέν γε μετ᾽ Ἀγησιλάου*). Facile autem expectes, hanc posteriorem formam attica urbanitate usurpari etiam cum uno argumento res revera absolvitur: cujus rei exemplum metro certum in Sophoclis Philoct. 456. habemus, ejusmodi tamen, ut causa quoque insolentioris formae in metro fortasse quaerenda sit. Locum autem Xen. Mem. 3, 14, 5. a. Zeunii, *πλείω μὲν γὰρ* — sine codice reponentis, arbitrio solus, quem dixi atticismus opinor vindicat. Contra ibid. 1, 2, 54. Ernestio qui *γὰρ* reposuit assentior, non ob codicem tantum, sed quoniam ibi revera non argumentum vel exemplum affertur; sed id ipsum quod in universum antea loquens Socrates solum in animo habet, diserte statim subjicit idem: *ἕκαςος τοῦ σώματος ὅ,τι ἂν ἀχρεῖον ᾖ — ἀφαιρεῖ —· αὐτοί τε γὰρ αὐτῶν ὄνυχάς τε κ. τ. λ.* Jam ut ad nostrum locum redeamus, videtur mihi particula *γε* hic nonnisi attica illa moderatione explicari posse, hujus autem post tantum in illo *σκέψασθε* hiatum locus vix esse. Multum itaque faveo Spaldingi rationi; sed magis revereor codd. omnium consensum.

Pro *γνωρίμου* Harpocration hunc locum citans in v. *Ἀντίθεσις*, posuit *φίλου*, ut ex corruptis nunc ibi verbis evicit Gronovius. Sed probum *γνωρίμου*: alterum subabsurdum.

[3a Ter repetita loquutio: *καὶ οὗτος* ne fugiat tirones.]

[3b Par. *Σ τὸ δεῖπνον*. Non male, ut mihi quidem videtur.]

4 Cave hoc *μηδέ* trabas ad *ἐξῆν* (quo sensu fortasse *οὐδέ* scripturus erat Dem.), sed ad infinitivum refer: „quo licebat ei prorsus *non* accedere". Optime hunc sensum, quem agnoscit et Ulp., expressit Augerus: Reiskium videtur fefellisse, qui aliena hic affert de Euaeonis irruptione in aedes Boeoti facta, cujus apud Demosthenem nec vola nec vestigium. *Οἰκίαν* memorat orator, oppositurus deinde, *καὶ ταῦτ᾽ ἐν ἱερῷ*. *SP*. [Schaefer cum Bekkero cod. *Σ* lectionem *μὴ* praefert.]

[4a Recte Schaefer conjuncta ante eum verba *ἐχθροῦ νήφοντος* separavit.]

λῶν καὶ ξένων καὶ πολιτῶν, ὑβριζόμην, καὶ ταῦτ᾽ ἐν ἱερῷ,
καὶ οἷ πολλή μοι ἦν ἀνάγκη βαδίζειν χορηγοῦντι. Καὶ ἐμαυ- 22
τὸν μέν γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σωφρόνως, μᾶλλον δ᾽ εὐ-
τυχῶς [205] οἶμαι βεβουλεῦσθαι, ἀνασχόμενον τότε, καὶ οὐ-
δὲν [6] ἀνήκεςον ἐξαχθέντα πρᾶξαι. τῷ δ᾽ Εὐαίωνι, καὶ
πᾶσιν, εἴ τις αὐτῷ βεβοήθηκεν ἀτιμαζομένῳ, πολλὴν συγγνώ-
μην ἔχω. δοκοῦσι δέ μοι καὶ τῶν δικασάντων τότε πολλοί.
ἀκούω γὰρ αὐτὸν ἔγωγε μιᾷ μόνον ἁλῶναι ψήφῳ. καὶ ταῦ- b.
τα οὔτε κλαύσαντα, οὔτε δεηθέντα τῶν δικαςῶν οὐδενὸς,
οὔτε φιλάνθρωπον [7] οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδ᾽ ὁτιοῦν
πρὸς τοὺς δικαςὰς ποιήσαντα. θῶμεν τοίνυν, οὑτωσί· τοὺς c.
539. μὲν καταγνόντας αὐτοῦ μὴ ὅτι ἠμύνατο διὰ τοῦτο κατα-
ψηφίσασθαι, ἀλλ᾽ ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον, ὥςε καὶ ἀπο-
κτεῖναι· τοὺς δ᾽ ἀπογνόντας, καὶ ταύτην τὴν ὑπερβολὴν
τῆς τιμωρίας τῷ γε τὸ σῶμα ὑβρισμένῳ δεδωκέναι. τί οὖν; d.
ἐμοὶ τῷ τοσαύτῃ κεχρημένῳ προνοίᾳ τοῦ μηδὲν ἀνήκεςον
γενέσθαι, ὥςε μηδ᾽ ἀμύνασθαι, παρὰ τοῦ τὴν τιμωρίαν ὧν
πέπονθα ἀποδοθῆναι προσήκει; ἐγὼ μὲν οἶμαι παρ᾽ ὑμῶν
καὶ τῶν νόμων· καὶ παράδειγμά γε [8] πᾶσι γενέσθαι τοῖς
ἄλλοις, ὅτι τοὺς ὑβρίζοντας ἅπαντας καὶ τοὺς ἀσελγεῖς οὐκ
αὐτὸν ἀμύνεσθαι μετὰ τῆς [8a] ὀργῆς, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἄγειν

205 Hoc addidit, ne videretur nimium σωφρόνως, h. e. ignave, injuriam tulisse. Aliena hic habet Ulpianus. *SP.*

6 Sic optimi recte. Vulgo μηδέν. Nulla hic subest hypothesis, sed directa significatio.

7 Non sensu illo graviori humanitatis, qui est supra §. 5. et 14. sed comitatis et blandiendi, ut De fals. Leg. p. 384. Philippus dicitur φιλανθρωπευόμενος πρὸς τοὺς πρέσβεις. Add. Pro Coron. 189. §. 499. οὔτε φιλανθρωπία λόγων. *SP.*

8 Hanc vulgatam olim lectionem tenent codd. optimi et plurimi. Reiskius autem e cod. Aug. inseruit τοῦτον, nihil monens praeterea: unde patet ad Midiam eum rettulisse. Sed de hoc non dixisset, opinor, Demosthenes, παράδειγμα eum fore ὅτι τοὺς ἀσελγεῖς οὐκ αὐτὸν ἀμύνεσθαι δεῖ: qua ratione hoc Midiae delictum esse videretur, Demosthenesque fieret ἀσελγής. Itaque cum Spaldingo olim τοῦτον δεικτικῶς dictum intelligebam pro μέ, quod ipsum cum in Cod. Bav. supra γέ scriptum esse, in aliis γέ deesse comperissem: suspicabar γέ corruptum ex μέ, hoc autem glossema respiciens ad τοῦτον. Sed haec omnia (quanquam in Laurent. quoque μέ ita suprascriptum est) consensui optimorum codd. nunc posthabeo. Παράδειγμα ipsa res quoque et facti hujus memoria dici potest: quod qui non intelligerent ad explicandum appinxerunt alius τοῦτον alius μέ.

[8a Articulus vi sua non caret. Indicatur enim is irae gradus, qui ob contumeliam esse debet. *SCHAEFER.*]

δεῖ, ὡς βεβαιούντων ὑμῶν [208b] καὶ φυλαττόντων τὰς ἐν
τοῖς νόμοις κατὰ τῶν ἀδικούντων τοῖς παθοῦσι βοηθείας.
23 Οἶμαι τοίνυν τινὰς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικαςαὶ, ποθεῖν
ἀκοῦσαι τὴν ἔχθραν, ἥτις ἦν ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους. νομίζειν
γὰρ οὐδένα ἂν ἀνθρώπων οὕτως ἀσελγῶς καὶ βιαίως οὐ-
δενὶ τῶν πολιτῶν ἂν χρήσασθαι [9], μὴ μεγάλου τινὸς ὄντος,
b. ὃ αὐτῷ προωφείλετο [10]. βούλομαι δὴ καὶ περὶ ταύτης ὑμῖν
ἐξ ἀρχῆς εἰπεῖν καὶ διηγήσασθαι, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι καὶ τού-
των [11] ὀφείλων δοῦναι δίκην φανήσεται. ἔςαι δὲ περὶ
αὐτῶν βραχὺς ὁ λόγος, κἂν ἄνωθεν ἄρχεσθαι δοκῶ [12].
c. Ἡνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῴων τοῖς ἐπιτρόποις,
μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ [13], καὶ τοῦτον οὐδ' εἰ γέγονεν εἰ-

[208b Quidni *ὡς βεβαιοῦντας*, relato ad pron. *ὑμᾶς* participio? Ne ad subjectum illius enunciationis, opinor, referatur haec sententia, quam suam esse indicat Orator genitivis absolutis, quibus haec verba verbis *ἐγὼ μὲν οἶμαι* etc. subjungantur.]

9 Alterutrum *ἂν* deest in parte codicum; quin utrumque in optimo Paris. *Σ*. Tamen veram censeo Reiskii crisin, qui servato priori *ἂν* alterum quoque ex solo Aug. reposuit. Majore enim cum vi simul afficiuntur vocabulum *οὐδείς* et verbum *χρήσασθαι*. Vid. Herm. ad Vig. n. 282. et cf. Ind. ad Plat. Meno. etc. [Nescio an recte Par. *Σ* omittat utrumque *ἂν*. Potest enim *χρήσασθαι* ille aoristus esse, quo significatur, fere fieri aliquam rem.]

10 Ulpianus: *Εἰ μὴ προηδίκητο μείζονα.* Opponitur verbo *προωφείλετο* deinde activum *ὀφείλων*: unde recte abfuerit fortasse *δοῦναι*, ut abest a duobus Codd. *SP*. Abest sane ab optimo etiam Par. *Σ*. Sed recurrit haec formula *δίκην δοῦναι ὀφείλειν* sine varietate infra §. 45. b.: et videtur *δοῦναι* insertum ad majorem differentiam ab altera formula *ὄφλειν δίκην*. Neque ego ullam inter haec *προωφείλετο* et *ὀφείλων* hic relationem agnosco. Tum enim huic *ὀφείλων* addendum fuisset *αὐτός*. Nunc *καὶ τούτων* additum est respectu recentiorum illorum *ἀδικημάτων*.

[11 Post *τούτων* a patre ex Par. kr Aug. Barocc. recepta verba *τὴν μεγίςην* cum ceteris post patrem editt. delevi. Neque enim vult Orator aliud quam dicere, necdum priora delicta luisse Midiam. Vid. enim §. 24. b. *ὡς οὖν ταῦτ'* etc.]

12 Vide haec verba paucis mutatis recurrentia infra §. 44. b. et ibi notata.

13 Lucian. in Demosth. Enc. *Εἰ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος, ἐτελεύτα (ὁ πατὴρ αὐτοῦ) τὴν ὀρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλύπτουσαν.* Liban. in Vit. Demosth. (*Δημοσθένης*) *εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεςήσατο, κακῶς διῳκηκότων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. — ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἦν ὅτε πρὸς τούτους ἠγωνίζετο.* Supersunt tres in Aphobum, tutorum principem, orationes.

δὼς, οὐδὲ γιγνώσκων· ὡς μηδὲ νῦν ὤφελον· τότε μοι μελ-
λουσῶν εἰσιέναι τῶν δικῶν εἰς ἡμέραν ὡσπερεὶ τετάρτην ἢ
πέμπτην, εἰσεπήδησαν ἀδελφὸς[213a] ὁ τούτου καὶ οὗτος εἰς τὴν
οἰκίαν ἀντιδιδόντες τριηραρχίαν. τοὔνομα μὲν δὴ παρέσχεν
540. ἐκεῖνος καὶ ἦν ὁ ἀντιδιδοὺς, Θρασύλοχος· τὰ δὲ ἔργα πάν-
τα ἦν καταπραττόμενα ὑπὸ τούτου[14]. καὶ πρῶτον μὲν d.
κατέσχισαν τὰς θύρας τῶν οἰκημάτων, ὡς αὐτῶν[15] ἤδη γι-
γνομένας κατὰ τὴν ἀντίδοσιν. εἶτα τῆς ἀδελφῆς, ἔτ᾽ ἔνδον
οὔσης τότε καὶ παιδὸς οὔσης κόρης, ἐναντίον ἐφθέγγοντο
αἰσχρὰ καὶ τοιαῦτα, οἷα ἂν ἄνθρωποι τοιοῦτοι φθέγξαιν-
το· οὐ γὰρ ἔγωγε προαχθείην ἂν εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς τῶν
τότε ῥηθέντων οὐδέν· καὶ τὴν μητέρα καὶ ἐμὲ καὶ πάντας
ἡμᾶς ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα κακὰ ἐξεῖπον[16]. ὃ δ᾽ οὖν δεινότα- e.
τον, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ᾽ ἔργον ἤδη· τὰς δίκας, ὡς αὐτῶν
οὔσας, ἠφίεσαν[17] τοῖς ἐπιτρόποις. καὶ ταῦτ᾽ ἐςὶ μὲν πα-
λαιὰ, ὅμως δέ τινας ὑμῶν μνημονεύειν οἶμαι. ὅλη γὰρ ἡ
πόλις τὴν ἀντίδοσιν, καὶ τὴν ἐπιβουλὴν τότε ταύτην καὶ
τὴν ἀσέλγειαν ᾔσθετο. κἀγὼ τότε παντάπασιν ἔρημος ὢν f.
καὶ νέος κομιδῇ, ἵνα μὴ τῶν παρὰ τοῖς ἐπιτρόποις ἀποςε-
ρηθείην, οὐχ ὅσα ἐδυνήθην ἀνακομίσασθαι[18] προσδοκῶν
εἰσπράξειν, ἀλλ᾽ ὅσων ἐμαυτῷ συνῄδειν ἀπεςερημένῳ, δίδωμι
εἴκοσι μνᾶς τούτοις, ὅσου τὴν τριηραρχίαν ἦσαν μεμισθω-

[213a Bekk. ἀδελφὸς.]

14 Legebatur antea καὶ τὰ πραττόμενα ὑπὸ τούτου: quod cum admodum scabrum esset, viri docti ejiciebant illud ὑπό. Leniorem medicinam nos attulimus. — Thrasylochus nomen est fratris Midiae.

15 Malim αὐτῶν hic et mox e. Vid. Exc. X.

16 Vid. Ind. ἐξειπεῖν — et de sq. formula ὃ δέ — supra not. 30.

17 Observa Imperfectum: nam effectum res nondum habebat, neque habitura erat. Demosthenes enim trierarchiam, solvenda ad eam locandam pecunia, recepit, atque ita in rei familiaris possessione manebat. Irrita itaque erat remissio illa: sed quoniam ipsa aliqua actio, sive effectum habeat, sive non, nihil diversa est, ideo in Praesenti et Imperf. actionem sine effectu eodem etiam verbo enuntiare solebant Graeci, quo eam quae effectum suum statim adipiscitur; ut hic ἀφιέναι, et alibi διδόναι, πείθειν et sim. Qui usus grammaticis appellatur *de conatu*. Exempla ex nostra or. enotabimus in Ind. v. *Praesens*.

18 [Cave ne intelligas ἐδυνήθην, quasi esset ἐξῆν μοι, sed idem est quod *contigit mihi*.] Liban. l. c. εἶλε μὲν αὐτοὺς (τοὺς ἐπιτρόπους)· οὐ μὴν ἠδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκει.

24 κότες[19]. Τὰ μὲν δὴ τότε ὑβρίσματα τούτων εἰς ἐμὲ ταῦτ' ἐςί. δίκην δὲ τούτῳ λαχὼν ὕςερον τῆς κακηγορίας[20], εἷλον ἐρήμην. οὐ γὰρ ἀπήντα. λαβὼν δ' ὑπερήμερον καὶ ἔχων[21], οὐδενὸς ἡψάμην πώποτε τῶν τούτου, ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης πάλιν[22] οὐδέπω καὶ τήμερον εἰσελθεῖν δεδύνημαι· τοσαύ-
b. τας τέχνας καὶ σκήψεις οὗτος εὑρίσκων ἐκκρούει. κἀγὼ μὲν οὕτως εὐλαβῶς τῇ δίκῃ καὶ τοῖς νόμοις[23] ἅπαντα πράττειν ἀξιῶ· ὁ δ', ὡς ὑμεῖς ἀκούετε, ἀσελγαῖς. οὐ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ

19 Erant illo tempore *συντριηραρχίαι* institutae, quibus bini cives sumptus trierarchiae unius ferebant. Vid. infra §. 42. d. *κἀγὼ μὲν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι.* Alter horum hic erat Trasylochus; nam Midias, ut modo dictum est, motor tantum et instigator erat: alter hoc loco non nominatur, sed apparet ex §. 44. fuisse Philinum quendam qui dicitur ibi Demosthenis *συντριήραρχος.* Hi duo poterant ipsi curam navis gerere alternis; sed poterant etiam alii *redemptori locare.* Nam plane ut apud latinos hae voces, ita graecum etiam *μισθοῦν* non solum de usu fructu rei usurpatur, quam alteri ita locamus ut ille pecuniam nobis solvat, sed etiam de opera et impensis faciundis quas redemptori ita tradimus ut nos illi pecuniam certam numeremus. Jam Thrasylochus suam trierarchiam, seu potius suam trierarchiae partem, locaverat Calippo cuidam, unde hic, cui forsan altera etiam pars ab altero *συντριηράρχῳ* locata erat, factus erat *αὐτοκράτωρ τῆς νεώς,* ut narrat noster Adv. Polycl. p. 1222, 24. Locaverat autem Thrasylochus 20 minis: unde patet unius navis curam tum potuisse redimi 40 minis. Ulpianus tamen ideo quod infra §. 42. de trierarchia integra talento locata legisset, hanc statam fixamque summam credens, de ternis hic *συντελέσι* somniabat, ut scilicet, unoquoque XX. minas pendente, efficeretur talentum; non curans ille illud *σύνδυο,* et infra ad §. 42. hunc errorem alio errore cumulans. Hanc lucem huic loco affudit Boeckhius in libro *Staatshaush. der Ath.* II. p. 92. 93.

20 Non erat quod uncis notaret articulum Reiskius. Respicitur ad notam illam, quam supra tetigerat, *κακηγορίαν;* et poterat addi *ἐκείνης.* *SP.*

21 Utrumque, *λαβών* et *ἔχων,* referendum est ad vocem *ὑπερήμερον:* neque differunt nisi eo quod *λαβών* momentum illud temporis indicat, quo Midias ut debitor non solvens velut in manus Demosthenis, jure quidem, *datus est; ἔχων* autem continuatum hunc utriusque statum: quippe semper ab illo tempore jus *habebat* ille, bonis hujus manum injicere.

22 Vid. supra 13. a et in Ind. v. *ἐξούλη.*

23 Sic codd. opt. et plur. omisso tamen *καί,* quod qui ex editis primus et unde habeat nescio: apparet tamen quam facile absorberi potuerit a syllaba proxima. Cod. Aug. Par. k r, *εὐλ. τοῖς νόμοις, τῇ δίκῃ —:* quod videtur esse ex mala correctione. [Bekk. et Meier omiserunt *καί.*]

τοὺς ἐμοὺς ᾤετο δεῖν ὑβρίζειν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς φυλέτας
541. δι᾽ ἐμέ [223a]. ὡς οὖν ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας, ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ ὅτι πρὶν κατὰ τοὺς νόμους δίκην, ὧν πρότερον ἠδικήθην, λαβεῖν, πάλιν τοιαῦτα οἷα ἀκηκόατε ὕβρισμαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Καλλισθένης Σφήττιος [24], Διόγνητος c.
Θορίκιος, Μνησίθεος Ἀλωπεκῆθεν, οἴδαμεν Δημοσθένην, ᾧ μαρτυροῦμεν, κρίσιν λελογχότα Μειδίᾳ ἐξούλης, τῷ καὶ νῦν ὑπ᾽ αὐτοῦ κρινομένῳ δημοσίᾳ, καὶ ἤδη τῇ κρίσει ἐκείνῃ διαγεγονότα ἔτη ὀκτὼ, καὶ τοῦ χρόνου γεγενημένον παντὸς αἴτιον Μειδίαν, ἀεὶ προφασιζόμενον καὶ ἀναβαλλόμενον.

Ὃ τοίνυν πεποίηκεν [25], ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τῆς d.
δίκης, ἀκούσατε· καὶ θεωρεῖτε ἐφ᾽ ἑκάστου τὴν ὕβριν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ. τῆς γὰρ δίκης, ταύτης λέγω, ἧς εἷλον αὐτὸν, γίγνεταί μοι διαιτητὴς [26] Στράτων Φαληρεὺς,

[223a Primo obtutu verba *ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς φυλέτας* alieno loco esse videntur, quum in proxime praecedentibus nihil de tribulibus laesis narretur. Sed res postea gesta hic memoratur, ut clarescat, quanto differant inter se Midias et Demosthenes, hic, etsi maximis injuriis affectus non agens nisi per leges, ille, ut Demosthenem ulciscatur, iis ipsis non parcens, qui vacui sunt ab omni injuria.]

24 Monendi sunt tirones, civis Atheniensis cum plene nuncuparetur, nomini addi solitum patris etiam et *δήμου* h. e. pagi nomen: et in his testimoniis quidem interdum utrumque, pagi semper. Fiebat autem pagi indicatio sive per nomen gentile ut *Σφήττιος, Σουνιεύς* (pagorum nomina: *Σφηττός, Σούνιον*), sive per adverbium ut *Ἀλωπεκῆθεν, Βραυρωνόθεν* (*Ἀλωπεκή, Βραύρων*), sive per praep. *ἐξ* ut *ἐκ Πειραιῶς, ἐκ Κρωπιδῶν* (*ὁ Πειραιεύς, οἱ Κρωπίδαι*). Quae loquendi formae primitus quidem domicilium in pagis istis demonstrabant; postmodo autem nonnisi ad distributionem illam populi spectabant, quae pagorum nominibus semper fiebat, quamvis jamdudum maxima pars populi in urbe habitaret.

25 Ausus sum omittere vocem *κακόν* vulgo hic insertam, quam non agnoscit Cod. Aug. [Laur. Antv. Par. kr.] quaeque nimium quam inepta mihi quidem videbatur.

26 Arbitri 44 e singulis tribubus sortito dabantur, sexaginta minimum annos nati, iidemque bona fama. Hi de causis supra decem drachmas aestimatis, antequam ad judicem deferrentur, disceptabant. Oportebat arbitrum die statuta exeunte sententiam pronuntiare, cui deinde subscriberent archontes; si quis autem de arbitrorum decretis quereretur, hunc actionem in eos intendere undecimo anni mense, per quem integrum ad rationes reddendas quotidie in unum convenire cogebantur, quicunque eo anno arbitri fuissent. Est is mensis Thargelion, duodecimus autem Scirophorion. Poena praevaricantis arbitri erat *ἀτιμία*, capitis deminutio. *SP*. Ad totum hunc de arbitris locum rerumque inter Demosthenem,

ἄνθρωπος πένης μέν τις καὶ ἀπράγμων, ἄλλως δ᾽ οὐ πο-
νηρὸς, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρηϛός. ὅπερ τὸν ταλαίπωρον οὐκ
ὀρθῶς οὐδὲ δικαίως, ἀλλὰ καὶ πάνυ αἰσχρῶς ἀπολώλεκεν.
e. οὑτοσὶ[226a] διαιτῶν ἡμῖν ὁ Στράτων, ἐπειδή ποθ᾽ ἧκεν ἡ κυ-
ρία, πάντα δ᾽ ἤδη διεξεληλύθει ταῦτα[27] τὰκ τῶν νόμων, ὑπω-
μοσίαι, καὶ παραγραφαὶ, καὶ οὐδὲν ἔτ᾽ ἦν ὑπόλοιπον, τὸ
μὲν πρῶτον ἐπισχεῖν ἐδεῖτό μου τὴν δίαιταν, ἔπειτα εἰς τὴν
ὑϛεραίαν ἀναβαλέσθαι· τὸ τελευταῖον[27a] δ᾽, ὡς οὔτ᾽ ἐγὼ
συνεχώρουν, οὔθ᾽ οὗτος ἀπήντα, τῆς δ᾽ ὥρας ἐγίγνετο ὀψὲ,
f. κατεδιῄτησεν[28]. ἤδη δὲ ἑσπέρας οὔσης καὶ σκότους, ἔρχε- 542.
ται Μειδίας οὑτοσὶ πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων οἴκημα, καὶ
καταλαμβάνει τοὺς ἄρχοντας ἐξιόντας, καὶ τὸν Στράτωνα
ἀπιόντα ἤδη, τὴν ἔρημον δεδωκότα[29], ὡς ἐγὼ τῶν παρα-
γενομένων τινὸς ἐπυνθανόμην. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός τ᾽
ἦν[30] πείθειν αὐτὸν, τὴν δίκην[30a], ἣν καταδεδιῃτήκει, ταύ-
την ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν[31], καὶ τοὺς ἄρχοντας με-
g. ταγράφειν. καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. ὡς δ᾽

Midiam et Stratonem actarum, unus conferendus est *Hudtwalkeri* libellus: Ueber die öffentlichen und Privatschiedsrichter (Diäteten) in Athen. Jena 1812. 8. Quamvis enim non omnes de hac re quaestiones ea commentatione ad liquidum deductae sint, me tamen ulteriori de singulis inquisitioni imparem sentio. Quare Spaldingi notas, illas etiam, quibus vir doctus merito refragari videretur, intactas reliqui, de meo nonnisi paucula addens. [Vid. Exc. XIII.]

[226a Recte, ut mihi quidem videtur, Bekk. οὗτος ex Laur. Antv. Par. *T* s. recepit.]

27 Vocem *ταῦτα* inserui ex optimo Par. *Σ*. Designantur ea res notae, consuetae.

[27a *τελευτῶν*, quod est in Aug. Par. k r, post Reiskium recepit Bekker, probat Schaefer.]

28 *Μετὰ δυσχερείας ἀναγνωϛέον*. Scita Ulpiani admonitio. *SP.*

29 Valesius et Taylorus haerebant in hac voce, pro qua malebant *δεδιῃτηκότα*: sed vid. Ind. *διδόναι*.

30 Codd. Paris. k et Ed. Ald. *οἷος ἦν*, quod fortasse suadere possint loci aliquot in Vigeri libro, et ex Demosthene etiam nonnulli in indice Reiskiano prostantes; qui omnes tamen ab hoc aliquid discrepant. Immo fortius est *οἷός τε ἦν* h. e. *δυνατὸς ἦν, ἠδύνατο, ἐτόλμα*: nos etiam, *er war im Stande, konnte es über sich bringen.*

[30a Verba *τὴν δίκην*, quum solis in Par. k r Bekkerianorum exstent, videntur omittenda.]

31 Reiskius e codd. nonnullis *ἀποφέρειν*, quod ita explicat: scil. *πρὸς τοὺς ἄρχοντας*. Sed vid. infra §. 26. b. ubi de hac ipsa re *ἀπέφηνεν*. *SP.* De Archontibus hisce vid. Ind. in *ἄρχων*.

§. 24.

ἐδυσχέραινον οὗτοι τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐδετέρους ἔπειθεν,
ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς, ἀπελθὼν τί ποιεῖν; καὶ
θεάσασθε τὴν κακοήθειαν. τὴν μὲν δίαιταν ἀντιλαχὼν, οὐκ
ὤμοσεν [232]. ἀλλ᾽ εἴασε καθ᾽ ἑαυτοῦ κυρίαν γενέσθαι, καὶ
ἀνώμοτος ἀπηνέχθη. βουλόμενος δὲ τὸ μέλλον λαθεῖν, φυ- h.
λάξας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν διαιτητῶν, τὴν τοῦ Θαρ-
γηλιῶνος ἢ τοῦ Σκιροφοριῶνος[33] γιγνομένην, εἰς ἣν ὁ μὲν
ἦλθε τῶν διαιτητῶν, ὁ δ᾽ οὐκ ἦλθε, πείσας τὸν πρυτανεύ-
οντα δοῦναι τὴν ψῆφον παρὰ πάντας τοὺς νόμους, κλη-
τῆρα οὐδ᾽ ὁντινοῦν ἐπιγραψάμενος, κατηγορῶν[34] ἔρημον,
οὐδενὸς παρόντος ἐκβάλλει καὶ ἀτιμοῖ τὸν διαιτητήν. καὶ i.
νῦν εἷς Ἀθηναίων, ὅτι Μειδίας ἔρημον ὦφλε δίκην, ἁπάν-
των ἀπεστέρηται τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ καθάπαξ ἄτιμος
γέγονε. καὶ οὔτε δίκην λαχεῖν ἀδικηθέντα, οὔτε διαιτητὴν
γενέσθαι Μειδίᾳ, οὔθ᾽ ὅλως τὴν αὐτὴν ὁδὸν βαδίζειν, ὡς
ἔοικεν, ἔστ᾽ ἀσφαλές. Δεῖ δὴ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὑμᾶς οὑτωσὶ
σκέψασθαι, καὶ λογίσασθαι τί ποτ᾽ ἐστὶν, ὃ παθὼν Μειδίας

232 *Ἀντιλαχεῖν* dicitur, qui causam contumaciae contra se cognitam, tanquam prave judicatam, defert. Is deinde jurare cogitur, se bona fide deferre crimen. Illud fecerat Midias, hoc neglexerat, quasi tanti rem non faciens. *SP.* Ita Ulp. fere: [sed vide Exc. XIII.]

33 Ultima mensis dies, tricesima, appellabatur *ἕνη καὶ νέα* (v. Lexica), quod nomen ipsum (*ἕνη* enim est *vetus*, scil. luna) significat, partim ad desinentem, partim ad incipientem mensem trahi posse diem, quare fieri poterat, ut plurimi arbitrorum, reddendarum a se rationum tempus exiisse rati, ultimo Thargelionis die, quem ad Scirophorionem jam referrent, non comparerent. Id Stratoni forensium rerum rudi (*ἀπράγμονι*) etiam facilius accidere poterat. Omnis *τῆς ἕνης καὶ νέας* rationis immemor erat Reiskius, cum verba *ἢ τοῦ σκιροφοριῶνος*, ut glossam, ejicere suadebat. *SP.* Vid. Excurs. VI. [et XIII.]

34 Accentum mutavi praeeuntibus H. Wolfio, Jurino et Tayloro [item ante illos Budaeo in Comment. p. 41.] contra edd. et codd. Vulgata enim est *κατηγόρων*, cui ne is quidem, qui defendit, Reiskius habet quem sensum tribuat. Antequam enim exponit, mutat *κατηγόρων* in *συνηγόρων*, audacter; ad lenem praesertim illam accentus correctionem. Habet etiam margo Berolinensis, aliquoties citatus, *κατηγορῶν ἐρήμην*: posterior tamen mutatio non videtur necessaria. At Graece *κατηγορεῖν* cum accusativo strui posse negat Reiskius. Cum accusativo *personae*, fateor; *rei* non item, v. Stephanum et infra §. 38. Not. Et necesse erat commemorari diserte crimen, cujus reum Stratonem capite minuerat Midias; id erat, quod neque hujus *ἀντιλήξει* respondisset, neque tricesimo Thargelionis die comparuisset ad rationes reddendas. Verba *οὐδενὸς παρόντος* non sollicitaverim cum Tayloro; augent enim injuriae significationem. *SP.* *Κατηγορῶν* habet cod. Par. r. [Sed vid. Exc. XIII.]

οὕτως ὠμὸν[235] τηλικαύτην ἐπεβούλευσε λαβεῖν τῶν πε- 543.
πραγμένων παρ' ἀνδρὸς πολίτου δίκην· κἂν μὲν ᾖ τι δεινὸν
ὡς ἀληθῶς καὶ ὑπερφυές, συγγνώμην ἔχειν· ἐὰν δὲ μηδέν,
θεάσασθε[36] τὴν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὠμότητα, ᾗ καθ' ἁπάν-
b. των[36a] χρῆται τῶν ἐντυγχανόντων. Τί οὖν ἐσθ' ὃ πέπον-
θε; Μεγάλην νὴ Δί' ὦφλε δίκην[36b], καὶ τοσαύτην ὥς'
ἀποςερεῖσθαι τῶν ὄντων. Ἀλλὰ χιλίων ἡ δίκη μόνον ἦν δραχ-
μῶν. Πάνυ γε· ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο, φαίη τις ἄν, ὅταν
ἐκτίνειν ἀδίκως δέῃ· συνέβη δὲ ὑπερημέρῳ γενομένῳ λαθεῖν
αὐτῷ, διὰ τὸ ἀδικηθῆναι[37]. Ἀλλ' αὐθημερὸν μὲν ᾔσθετο·
ὃ καὶ μέγιςόν ἐςι τεκμήριον τοῦ μηδὲν ἠδικηκέναι τὸν ἄν-
θρωπον· δραχμὴν δ' οὐδέπω μίαν ἐκτέτικεν. ἀλλὰ μήπω
c. τοῦτο[38]. ἀλλὰ τὴν μὴ οὖσαν[39] ἀντιλαχεῖν αὐτῷ ἐξῆν δή-
που καὶ πρὸς ἐμὲ τὸ πρᾶγμα καταςήσασθαι, πρὸς ὅνπερ
ἐξ ἀρχῆς ἦν ἡ δίκη. ἀλλ' οὐκ ἠβούλετο. ἀλλ' ἵνα μὴ Μει-
δίας ἀτίμητον[40] ἀγωνίσηται δέκα μνῶν δίκην, πρὸς ἣν οὐκ

235 Tam legitima tamque facilis, simulque huic orationis colori apta est junctura verborum, ὃ — οὕτως ὠμόν, ut mirandum sit haerere hic potuisse viros doctos.

36 Lenissima quidem fuerit mutatio verbi θεάσασθε in θεάσασθαι, quo facto simpliciori quidem structura Infinitivus penderet a verbo δεῖ praecedenti: sed veriorem credo vulgatam, subita structurae conversione. *SP.* In superioribus Codd. Par. Υ et Antv. ἔχει, ut supra 19. b. ἔχει τινὰ συγγνώμην. Neque hoc male.

[36a Recte quidem mimicam hanc appellat Reiske prosopopoeiam; neque vero recte appellat etiam ironicam. Defensor Midiae ita loquitur, ut re vera loquuturus fuisset. Indignationem spirat totus orationis locus maximam.]

[36b ἀεὶ quod ex Aug. receperat Reisk., pater retinuerat, cum Bekkerianorum soli Par. k r habeant, ejeci cum editt. post patrem.]

37 Ὑπερήμερος est qui debitum stato tempore non solvit. Agitur autem hic de multa solvenda. Affertur itaque pro Midia, cum iniquo judicio damnatus esset, ignoravisse illum etiam, sibi pendendae multae diem exiisse. *SP.* [Ceterum animadvertere velim tirones, quomodo locutio ἔλαθεν ὑπερήμερος γενόμενος variata sit propter συνέβη.]

38 Recte H. Wolfius exponit „Sed de hoc posterius." [Vid. mox d.] Eadem locutione utitur Demosthenes et alibi e. g. Pro Cor. 153. §. 177. De f. Leg. 244. §. 362. Cicero hoc ita effert: *Verum illa mox* (de Orat. 1, 148.) *SP.*

39 Ἀντιλαχεῖν τὴν μὴ οὖσαν scil. δίκην dicitur reus cum exceptione agit adversus sententiam, eamque pro nulla haberi vult, ut quae sit illegitima. *SP.* Hanc exceptionem instituere coeperat quidem Midias, ut vidimus, sed οὐκ ὤμοσεν.

40 Harpocration: ὁ ἀτίμητος ἀγών, ᾧ πρόςεςιν ἐκ τῶν νό-

§. 25.

ἀπήντα, δέον· καί, εἰ μὲν ἠδίκηκε, δίκην δῷ, εἰ δὲ μή, ἀποφύγῃ· ἄτιμον Ἀθηναίων ἕνα εἶναι δεῖ, καὶ μήτε συγγνώμης μήτε λόγου μήτε ἐπιεικείας μηδεμιᾶς τυχεῖν, ἃ καὶ τοῖς ὄντως ἀδικοῦσιν ἅπανθ᾽ ὑπάρχει. ἀλλ᾽ ἐπειδή γε ἠτίμωσεν d.
ὃν ἐβουλήθη, καὶ τοῦτ᾽ ἐχαρίσασθε αὐτῷ, καὶ τὴν ἀναιδῆ γνώμην, ᾗ ταῦτα προαιρεῖται ποιεῖν, ἐνέπλησεν αὐτοῦ, ἐκεῖνο[241] ἐποίησε, τὴν καταδίκην ἐκτέτικε, δι᾽ ἣν τὸν ἄνθρωπον ἀπώλεσεν[42]; οὐδὲ χαλκοῦν οὐδέπω καὶ τήμερον· ἀλλὰ δίκην ἐξούλης ὑπομένει φεύγων[43]. οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτίμωται e.
καὶ παραπόλωλεν, ὁ δ᾽ οὐδ᾽ ὁτιοῦν πέπονθεν, ἀλλ᾽ ἄνω
544. κάτω τοὺς νόμους, τοὺς διαιτητάς, πάνθ᾽ ὅσα ἂν βούληται στρέφει. καὶ τὴν μὲν κατὰ τοῦ διαιτητοῦ γνῶσιν, ἣν ἀπρόσκλητον κατεσκεύασεν, αὐτὸς κυρίαν ἑαυτῷ πεποίηται· ἣν δ᾽ αὐτὸς ὦφλεν ἐμοί, προσκληθείς, εἰδώς, οὐκ ἀπαντῶν ἄκυρον ποιεῖ. καίτοι εἰ παρὰ τῶν ἐρῆμον καταδιαιτησάν- f.
των αὐτοῦ[44] τηλικαύτην δίκην οὗτος ἀξιοῖ λαμβάνειν, τίνα ὑμῖν προσήκει παρὰ τούτου λαβεῖν, τοῦ φανερῶς[44a] τοὺς

μων ὡρισμένως τίμημα, ὡς μηδὲν δεῖν τοὺς δικαστὰς διατιμῆσαι. Vid. Matthiae de Judiciis Athen. P. 2. Not. 62. Nimirum τιμητὸς ἀγὼν erat cum litis valor vel damni compensatio vel poena denique ipso judicio a litigatoribus judicibusque aestimaretur; ἀτίμητος, in causa simplici, cujus aestimatio legibus facta jam erat. Talis itaque hic erat Midiae causa. Quid sibi, si caderet eâ, pendendum esset, jam noverat ille, neque quicquam ei de iniquitate judicii metuendum erat amplius. Decem minae opulento homini solvendae erant: et fieri etiam poterat ut, si succederet ei, prorsus absolveretur. [Aliter explicantem hunc locum v. Heffter l. l. p. 118 sq. not. 7.]

241 Cum primum haec legebam, γέ post ἐκεῖνο excidisse putabam; quam particulam de suo addidisse Reiskium vidi deinde. Postmodo imitari eum religio tamen fuit, quod superius illud γέ, post ἐπειδή, huc ad apodosin ἐκεῖνο ἐποίησε referendum esse visum est. *SP.* De Genit. αὐτοῦ vid. not. 65.

[42 Nescio an consilio majorem interpunctionem post ἀπώλεσεν posuerit pater; sed quomodo verba hac interpunctione intellexerit, non dignosco. Signo interrogationis posito, quod unum verum habeo, ἀλλ᾽, quod vulg. ante οὐδὲ exhibet, locum habere non amplius potest.]

43 Non est profecto spernenda lectio Paris. 1. [et aliorum aliquot codd.] φεύγων, quam veram etiam puto. Ὑπομένειν cum participio strui solet, vid. Zeun. ad Cyrop. 4, 5, 22. Viger. p. 330 seq. Sic supra §. 18. e. ἠνείχετο ὁρῶν. *SP.* Reposui φεύγων pro vulgato φεύγειν.

44 Scribendum puto αὑτοῦ. Vid. Exc. X.

[44a Quod pater exhibuit οὕτω, ex auctoritate plurimorum et optimorum Bekkeri omisi. — Eandem ob causam post verba μικρὰ, θάνατος vocem ἔμοιγε ejeci.]

ὑμετέρους νόμους ἐφ' ὕβρει παραβαίνοντος; εἰ γὰρ ἀτιμία καὶ νόμων καὶ δικῶν καὶ πάντων ςέρησις, ἐκείνου τἀδικήματος προσήκουσά ἐςι δίκη, τῆς γε ὕβρεως μικρὰ θάνατος φαίνε-
g. ται. Ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας, καὶ τὸν τῶν διαιτητῶν ἀνάγνωθι νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Νικόςρατος Μυῤῥινούσιος, Φανίας Ἀφιδναῖος, οἴδαμεν Δημοσθένην, ᾧ μαρτυροῦμεν, καὶ Μειδίαν τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθένους, ὅτ' αὐτῷ Δημοσθένης ἔλαχε τὴν τοῦ κακηγορίου δίκην, ἑλομένους διαιτητὴν Στράτωνα, καὶ ἐπεὶ ἧκεν ἡ κυρία τοῦ νόμου, οὐκ ἀπαντή-
h. σαντα Μειδίαν ἐπὶ τὴν δίαιταν, ἀλλὰ καταλιπόντα. γενομένης δὲ ἐρήμου κατὰ Μειδίου, ἐπιςάμεθα Μειδίαν πείθοντα τόν τε Στράτωνα τὸν διαιτητὴν, καὶ ἡμᾶς ὄντας ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἄρχοντας, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδιαιτήσομεν[245], καὶ διδόντα δραχμὰς πεντήκοντα. καὶ ἐπειδὴ οὐχ ὑπεμείναμεν προσαπειλήσαντα ἡμῖν, καὶ οὕτως ἀπαλλαγέντα. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιςάμεθα Στράτωνα ὑπὸ Μειδίου καταβραβευθέντα, καὶ παρὰ πάντα τὰ 545.
δίκαια ἀτιμωθέντα.

i. Λέγε δὴ καὶ τὸν τῶν διαιτητῶν νόμον.

ΝΟΜΟΣ[46]. Ἐὰν δέ τινες περὶ συμβολαίων ἰδίων πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι, καὶ βούλωνται διαιτητὴν ἑλέσθαι ὁντινοῦν, ἐξέςω αὐτοῖς αἱρεῖσθαι, ὃν ἂν βούλωνται

245 Sic optimi Par. Σ et Laurent. Vulgo -ωμεν. Cf. ad 8. g.

46 Hanc, quae sequitur, legem ab hoc loco alienam esse, spero me facile persuasurum lectori attento. Quid consilii erat Demostheni, quare legem de arbitris recenseret? Idne spectabat, ut doceret, male ad judicem ab arbitro provocasse Midiam? Minime. At hoc solum loquitur lex. Diversam plane commemorandae legis causam affert Ulpianus: τὸν νόμον ἀναγινώσκει τῶν διαιτητῶν, ἵνα δείξῃ τοῖς δικάζουσιν, ὅτι τὸ ἐκ τῶν νόμων τίμημα κατεδίκασεν ὁ Στράτων, καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποίησεν, ἐρήμην αὐτοῦ καταψηφισάμενος. Qui haec dicebat, is non agnoscebat eam, quam hic ascriptam videmus, legem. Allita igitur etiam haec lex fuit post aevum Demosthenis, qui nullam ipse ascripserat, neque a cauto ea et erudito Grammatico. [Bona est *Vateri* observatio, videri hoc initium tantum esse legis de Arbitris universae; cetera in quibis ea fuerint, quae Ulpianus indicat, a describente neglecta esse.] Utrius autem generis arbitrorum fuerit Strato, sorte datorum, an compromissorum (de quibus v. Petitus Legg. Att. L. 4. Tit. 5.) non apparet, nisi quod in testimonio est ἑλομένους. Fortasse tamen et eligere arbitros de numero sorte datorum cogebantur Athenienses, ut possent deinde ad rationes reddendas arbitri illi adigi, qui si privati fuissent prorsus, ne noti quidem esse poterant magistratibus. *SP.* [*Vid. Exc. XIII.*]

διαιτητήν. ἐπειδὰν δ᾽ ἕλωνται[247] κατὰ κοινὸν, μενέτωσαν ἐν τοῖς ὑπὸ τούτου διαγνωσθεῖσι, καὶ μηκέτι καταφερέτωσαν[48] ἀπὸ τούτου ἐφ᾽ ἕτερον δικαστήριον ταὐτὰ ἐγκλήματα· ἀλλ᾽ ἔσω τὰ κριθέντα ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ κύρια.

Κάλει δὴ καὶ τὸν Στράτωνα αὐτὸν, τὸ τὰ τοιαῦτα 26
πεπονθότα. ἑστάναι γὰρ ἐξέσται δήπουθεν αὐτῷ. οὗτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πένης μὲν ἴσως ἐστὶν, οὐ πονηρὸς δέ γε. οὗτος μέντοι πολίτης ὢν, ἐστρατευμένος ἁπάσας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας, καὶ δεινὸν οὐδὲν εἰργασμένος, ἕστηκε νυνὶ σιωπῇ, οὐ μόνον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τῶν κοινῶν ἀπεστερημένος, ἀλλὰ καὶ τοῦ φθέγξασθαι καὶ[49] ὀδύρασθαι[50]. καὶ οὐδ᾽ εἰ δίκαια ἢ ἄδικα πέπονθεν, οὐδὲ ταῦτ᾽ ἔξεστιν αὐτῷ πρὸς
ὑμᾶς εἰπεῖν. καὶ ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ Μειδίου, καὶ τοῦ b.
Μειδίου πλούτου καὶ τῆς ὑπερηφανίας, παρὰ[51] τὴν πενίαν καὶ[51a] ἐρημίαν καὶ τὸ τῶν πολλῶν εἷς εἶναι. καὶ εἰ μὲν παραβὰς τοὺς νόμους ἔλαβε τὰς πεντήκοντα δραχμὰς παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ τὴν δίκην, ἣν κατεδιῄτησεν, ἀποδεδιῃτημένην ἀπέφηνεν, ἐπίτιμος ἂν ἦν, καὶ, οὐδὲν ἔχων κακὸν, τῶν ἴσων

247 Felicem Reiskii emendationem retinendam duxi, cum vulgata ἐπειδὰν βούλωνται idoneum sensum non praebeat. *SP.* Defendere conatus est vulgatam Hudtwalker, sed causis minime idoneis. Nam si vel maxime incultus ille sermo „si voluerint" pro „si elegerint secundum ipsorum voluntatem", priscum, quod ait ille, stilum, deceret; at ex omnis aetatis lingua dicendum erat ἐπειδὰν βουληθῶσι — μενέτωσαν. Quod enim nunc in libris est, hoc tantum valet: „si volent — acquiescant —". Deinde vocula δέ ex antiquioris linguae ingenio minus etiam abesse potest: nisi forte quis ex illo ἐπειδάν aliquo modo necessarium hoc δέ elici posse credit. Mihi verosimillimum videtur, ex illo δ᾽ ἕλωνται primum natum esse θέλωνται, et hinc, ad vitandum barbarismum, factum βούλωνται. [Meier scribendum proponens: ἐξέστω αὐτοῖς αἱρεῖσθαι, ὃν ἂν βούλωνται. ἐπειδὰν δὲ κατὰ κοινὸν, mihi non persuadet.]

48 Nullus hoc sensu aliunde hujus compositi usus cognitus est. Quare Budaeus in Comm. p. 412. corruptum id pronunciat e μεταφ., neque hujus tamen verbi significatione judiciali usurpati exemplum afferens. Invenit tamen Bekker με superscriptum primae syllabae in cod. Antv. In margine autem Ed. Paris. sine mentione cod. notatum est ἀναφερέτωσαν, quod verbum in hac re proprium est.

[49 Plerique codd. ἢ exhibent.]

50 Lege cautum erat ne quis, de quo sententia lata esset, neque in senatu neque coram populo contra effectum ejus supplicaret. Vid. Adv. Timocr. p. 716. 717.

51 Vid. Ind. in παρά.

[51a τὴν, quod pater ante ἐρημ. habuit, omisi codd. plerisque fretus.]

c. μετεῖχε τοῖς ἄλλοις ἡμῖν. ἐπειδὴ δὲ παρεῖδε πρὸς τὰ δίκαια Μειδίαν, καὶ τοὺς νόμους μᾶλλον ἔδεισε τῶν ἀπειλῶν τῶν τούτου, τηνικαῦτα τηλικαύτῃ καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περι- 546.
d. πέπτωκεν ὑπὸ τούτου[52]. εἶθ᾽ ὑμεῖς τὸν οὕτως ὠμὸν, τὸν οὕτως ἀγνώμονα, τὸν τηλικαύτας δίκας λαμβάνοντα ὧν αὐτὸς ἠδικῆσθαί φησι μόνον· οὐ γὰρ ἠδίκητό γε· τοῦτον ὑβρίζοντα λαβόντες εἴς τινα τῶν πολιτῶν ἀφήσετε, καὶ μήθ᾽ ἑορτῆς, μήτε ἱερῶν, μήτε νόμου, μήτ᾽ ἄλλου μηδενὸς πρόνοιαν ποιούμενον[53]; οὐ καταψηφιεῖσθε; οὐ παράδειγμα
e. ποιήσετε; καὶ τί φήσετε, ὦ ἄνδρες δικαςαί; τίνα[53a], ὦ πρὸς τῶν θεῶν, ἕξετε εἰπεῖν πρόφασιν δικαίαν ἢ καλήν; ὅτι νὴ Δία ἀσελγής ἐςι καὶ βδελυρός; ταῦτα γάρ ἐςι τἀληθῆ. ἀλλὰ μισεῖν ὀφείλετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δήπου τοὺς τοιούτους μᾶλλον ἢ σώζειν. ἀλλ᾽ ὅτι πλούσιός ἐςιν; ἀλλὰ τοῦτό γε τῆς ὕβρεως αὐτοῦ σχεδὸν αἴτιον εὑρήσετε ὄν· ὥς᾽ ἀφελεῖν τὴν ἀφορμὴν, δι᾽ ἣν ὑβρίζει, προσῆκε μᾶλλον ἢ σῶσαι διὰ ταύτην. τὸ γὰρ χρημάτων πολλῶν θρασὺν καὶ βδελυρὸν καὶ τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐᾶν εἶναι κύριον, ἀφορμήν
27 ἐςιν ἐφ᾽ ὑμᾶς αὐτοὺς δεδωκέναι. Τί οὖν ὑπόλοιπον; ἐλεῆσαι, νὴ Δία. παιδία γὰρ παραςήσεται, καὶ κλαιήσει[54], καὶ τού-

52 Reiskius e paucis codd. ἀδίκως inseruerat ante ὑπό: non sentiens, quantum hoc noceat ei, qui hic est, orationis colori. Omisi igitur cum opt. et plurimis. Cf. 27. c. ubi recte additur haec vox, et in omnibus est codd. — Ad τηνικαῦτα, et proximum ἀγνώμων Indicem consule.

53 Adoptavi Reiskianam interpungendi rationem, qua haec omnia, ὑβρίζοντα — καὶ μηθ᾽ ἑορτῆς — — πρόνοιαν ποιούμενον, juncta referuntur ad verba λαβόντες ἀφήσετε. Quae si cui dura videatur, corrigendum et conjungendum ei sit ποιουμένου οὐ καταψηφιεῖσθε; signo interrogandi superius quoque post ἀφήσετε posito. Nam ex Lambiniana ratione, ποιούμενοι οὐ καταψηφιεῖσθε; nihil sane efficias. [Bekker, quem recte fecisse putaverim, etsi conjungens verba καὶ μηθ᾽ ἑορτῆς etc. cum verbis οὐ καταψηφιεῖτε, tamen accusativum retinet, quum etiam hoc modo ποιούμενον a participio λαβόντες regi possit.] — Post παράδειγμα Reisk. et iidem, qui supra ἀδίκως, inserunt τοῖς ἄλλοις: quod inutile prorsus itidem abjeci.

[53a Meier ante τίνα ex codd. Par. Σ Υs Laur. Antv. addidit καί. At τί φήσετε non in eodem sententiarum ordine est, quo τίνα etc., sed quasi interjecta verba sunt: Quid dicetis, si vos interrogo, τίνα etc.]

54 Cic. Brut. 23, 3. de Ser. Galba: — *suos pueros — flens commendabat; — isque se tum eripuit flamma, propter pueros misericordia populi commota.* Et Orat. 38. 131. de se ipso: *Miseratione — mens judicum permovenda est: qua nos ita dolenter uti solemus, ut puerum infantem in manibus perorantes tenuerimus; ut alia in causa, excitato reo nobili, sublato etiam filio*

§. 27.

τούτοις αὐτὸν ἐξαιτήσεται. τοῦτο γὰρ λοιπόν. ἀλλ᾽ ἴϛε
δήπου τοῦθ᾽[254a], ὅτι τοὺς ἀδίκως τι πάσχοντας[55], ὃ μὴ
δυνήσονται φέρειν, ἐλεεῖν προσήκει, οὐ τοὺς ὧν πεποιήκασι
δεινῶν δίκην διδόντας. καὶ τίς ἂν ταῦτ᾽ ἐλεήσειε δικαίως; b.
ὁρῶν τὰ τοῦδε οὐκ ἐλεηθέντα ὑπὸ τούτου, ἃ τῇ τοῦ πα-
τρὸς συμφορᾷ, χωρὶς τῶν ἄλλων κακῶν, οὐδ᾽ ἐπικουρίαν
ἐνοῦσαν ὁρᾷ. οὐ γὰρ ἔϛιν ὄφλημα, ὅ,τι χρὴ καταθέντα ἐπί-
τιμον γενέσθαι τοῦτον[56], ἀλλ᾽ ἁπλῶς[57] οὕτως ἠτίμωται τῇ
547. ῥύμῃ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ὕβρεως τῆς Μειδίου. τίς οὖν ὑβρί- c.
ζων παύσεται, καὶ δι᾽ ἃ ταῦτα ποιεῖ χρήματα ἀφαιρεθήσε-
ται, εἰ τοῦτον[57a] ὥσπερ δεινὰ πάσχοντα ἐλεήσετε; εἰ δέ
τις πένης, μηδὲν ἠδικηκὼς, ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἀδί-
κως ὑπὸ τούτου περιπέπτωκε, τούτῳ δ᾽[58] οὐδὲ συνοργισθή-
σεσθε; μηδαμῶς. οὐδεὶς γάρ ἐϛι δίκαιος τυγχάνειν ἐλέου
τῶν μηδένα ἐλεούντων, οὐδὲ συγγνώμης τῶν ἀσυγγνωμόνων.
ἐγὼ γὰρ οἶμαι πάντας ἀνθρώπους φέρειν ἀξιοῦν[59] παρ᾽ d.

filio parvo, plangore et lamentatione complerimus forum. — Eundem autem locum infra 50. d. sqq. recurrentem et aliter tractatum videbimus.

[254a Bekkerianorum optimi τοῦθ᾽ non praebent.]

55 *Κακόν* ante *πάσχ.* omisi cum opt. et plurimis.

[56 Qui aerario publico debentes non pendebant, capitis deminutione mulctabantur, sed ita, ut aere alieno soluto, capitis deminutione liberarentur; verum si debitis non solutis moriebantur, liberi eadem mulcta mulctabantur. Vid. Wachsmuth. Antiq. Graec. II, 1, 245. Ceterum pro *τοῦτον* codd. opt. *τουτονί*.]

57 Idem est quod *καθάπαξ* §. 24. i. *SP.* De *οὕτως* vid. Ind.

[57a Pater post *τοῦτον* voculam *μὲν* habuit paulloque post pro *οὐδὲ συναρχ.*, *μὴ σ.* Sed codd. fere omnes vocula *μὲν* carent, exhibentque *οὐδὲ* aut *οὐ*. Recte. Nam si verba *εἰ δὲ* etc. ita structa voluisset Orator, ut omnia inde ab *τίς οὖν* usque ad *συνοργισθ.* una esset enunciatio, non solum pro *οὐδὲ* adverbium *μὴ*, conjunctione *εἰ* regente, posuisset, sed etiam pro *μηδαμῶς* dixisset *οὐδείς*, scil. *ὑβρίζων παύσεται*. Nunc vero post *ἐλεήσετε* variavit structuram, post *εἰ δὲ* etc. interrogatione usus. Quamobrem nunc *μηδαμῶς* subsequitur, scil. *τοῦτο ποιεῖτε*, modo imperativo. Altera lectio haud dubie est emendatorum.]

58 Pro *δέ* Marklandus malebat *δή*: sed vid. Excurs. XII. Mox ad vocem *μηδαμῶς* cf. Not. 506.

59 Vocabulum *ἀξιοῦν* sollicitat Reiskius, quia non appareat infra in loco gemino §. 50. b.: de qua sententiae iteratione vide Praefat. Ego tamen verbum *ἀξιοῦν* retinendum puto, et *ἀξιοῦσι φέρειν* sensu ita jungendum, ut fere habeatur pro *φέρουσι*, non autem subjecta diversa intelligantur ad *ἀξιοῦν*

αὑτῶν εἰς τὸν βίον αὑτοῖς[259a] ἔρανον παρὰ πάνθ' ὅσα πράττουσιν οὐ τοῦτον μόνον, ὃν συλλέγουσι καὶ οὗ πληρωταὶ
e. γίγνονταί τινες, ἀλλὰ καὶ ἄλλον[60]. οἷον, ἐγώ τις οὑτοσὶ μέτριος πρὸς ἅπαντάς εἰμι[61], ἐλεήμων, εὖ ποιῶν πολλούς· ἅπασι προσήκει τῷ τοιούτῳ ταὐτὰ εἰσφέρειν, ἐάν που καιρὸς ἢ χρεία παραστῇ. ἕτερος οὑτοσί τις βίαιος, ὠμὸς[61a], οὐδένα οὔτ' ἐλεῶν οὔθ' ὅλως ἄνθρωπον ἡγούμενος· τούτῳ

et φέρειν, quod jubent fieri H. Wolfius et Reiskius. Ἀξιῶ φέρειν apud Atticos est, *sustineo, volo ferre*. V. loca Isocratis in Mori Indice. *SP*. Vid. Indicem.

[259a Sic pro αὐτοῖς, quod invito patre irrepsisse arbitror.]

60 Verba haec, ab οὐ τοῦτον usque ad ἀλλὰ καὶ ἄλλον absunt ab Augustano, possuntque allita esse ab eo qui conferret gemina illa infra posita. *SP*. Immo ejecta sunt haec verba hic ab homine critico, qui textum illum quem praebent pars codicum (desunt enim haec verba etiam in Par. Σ aliisque) curavit, cujusque sollertiae ut alia extant multa vestigia, ita insigne exemplum huicque simillimum videbimus infra §. 44. b. Cf. Praef. Spald. [Ut sententia Demosthenis perspicua sit, haec de ἐράνῳ animadvertimus: qui ἔρανον accipiebat, non jure ac legibus tenebatur, ut redderet, sed confidebatur, illum facta facultate grato animo simile beneficium relaturum esse. Ἔρανον autem φέρει non solum is, qui prior dat, sed etiam is qui reddit. Quare comparans Demosthenes necessitudinem, qua inter se conjuncti sunt parentes et liberi, liberos, tam multis beneficiis quasi ἐράνοις a parentibus cumulatos ἔρανον φέρειν δεῖν dicit. (p. 142, 1. ed. Reisk.) Sic etiam nostro loco non ad eum, qui prior dat spectans, sed ad eum qui illo beneficio adstrictus simile beneficium refert, sententiam pronuntiat, omnes homines ita inter se gerere, ut qualia alius ab alio acceperit, talia referat. Pronomina enim παρ' αὐτῶν et αὐτοῖς hic non tam reflexiva sunt quam reciproca. Quum igitur illud apud Atticos institutum in suam rem vertat Demosthenes ita, ut instar hujus instituti agere homines dicat, verba οὐ τοῦτον μόνον cet. plane accommodata sunt ad nostrum locum. Non solum, inquit, illo arctiori sensu ἔρανον φέρουσι homines, sed in universum simili ratione agunt.]

61 Spaldingi postrema ratio haec omnia continuandi, cum vulgo post οὑτοσί vel simpliciter, vel interrogationis signo, praecedente nimirum τίς, interpungeretur, ubi semel adoptata est, vix eget commendatione. Monebo tamen confirmari eam eo quod geminus infra locus §. 50. orditur statim ab his ἔστι τις μέτριος. Apparet autem in nostro loco vocem τὶς additam esse, ut aures statim feriat universalitas sententiae, cui obstare alias possint haec ἐγώ et οὑτοσί, quorum posterius hic ut saepius est instar adverbii loci. Est itaque ut si dixisset, „Fingite duos *hic* astare homines, quorum alter sit etc".

[61a ὠμὸς est in Ven, Barocc. Aug. Par. kr; a ceteris abest.]

τὰς ὁμοίας[262] φορὰς παρ' ἑκάςου δίκαιον ὑπάρχειν. σὺ δὴ
πληρωτὴς τοιούτου γεγονὼς ἐράνου σεαυτῷ τοῦτον δίκαιος
εἶ συλλέξασθαι. Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 28
εἰ μηδὲν ἔτ' ἄλλο εἶχον κατηγορεῖν Μειδίου, μηδὲ δεινότερα
ἦν, ἃ μέλλω λέγειν, ὧν εἴρηκα, δικαίως ἂν ὑμᾶς ἐκ τῶν εἰ-
ρημένων καὶ καταψηφίσασθαι καὶ τιμᾷν αὐτῷ τῶν ἐσχάτων.
οὐ μὴν ἐνταῦθ' ἕςηκε[63] τὸ πρᾶγμα, οὐδ' ἀπορήσειν μοι δο-
κῶ τῶν μετὰ ταῦτα· τοσαύτην ἀφθονίαν οὗτος πεποίηκε κα-
τηγοριῶν. ὅτι μὲν δὴ λειποταξίου[64] γραφὴν κατεσκεύασε κατ' b.
ἐμοῦ, καὶ τὸν τοῦτο ποιήσαντα ἐμισθώσατο, τὸν μιαρὸν
καὶ λίαν εὐχερῆ, τὸν κονιορτὸν[65], Εὐκτήμονα, ἐάσω. καὶ
548. γὰρ "οὔτ' ἀνεκρίνατο[66] ταύτην ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος, οὔθ'
οὗτος οὐδενὸς ἕνεκα αὐτὸν ἐμισθώσατο, πλὴν ἵν' ἐκκέοιτο
πρὸ τῶν Ἐπωνύμων, καὶ πάντες ὁρῷεν· Εὐκτήμων Λου-
σιεὺς ἐγράψατο Δημοσθένην Παιανιέα λειποταξίου, καί μοι c.
δοκεῖ κἂν προσγράψασθαι τοῦθ' ἡδέως, εἴ πως ἐνῆν, ὅτι
Μειδίου μισθωσαμένου γέγραπται[67]. ἀλλ' ἐῶ τοῦτο. ἐφ'
ᾗ γὰρ ἐκεῖνος ἠτίμωκεν[68] αὐτὸν οὐκ ἐπεξελθὼν, οὐδεμιᾶς

262 Ita dedi ex plur. et opt. libris pro vulgato *τὰς αὐτὰς*.

63 Admonendi sunt tirones ne errent in verba *ἕςηκε* praeteritumque significari eo putent. *Ἕςηκεν* est *stat, confecta est, absoluta est* (res).

[64 *Λιποταξίου* Bekker. Bene. V. Photius c. 165., qui nostrum locum respexit. Ibidem legas sincere scripta *λιποτάκτης, λιποτακτήσας*. item *λιπομαρτύριον*. Add. Anecd. Bekk. p. 1395. b. Nec causa obscura est, cur diphthongus in his verbis locum non habeat: significant enim rem, non quae deseritur, sed quae deserta est. Conf. p. 550, 25. *SCHAEFER.*]

65 Ita infra etiam §. 38. cognominatur homo. Vid. not. nostram ad Spald. Praef. Docet autem Taylorus ex reliquiis Comicorum apud Athenaeum 6. p. 238. d. 242. e. *κονιορτὸν* appellatum fuisse, si quis gauderet sordibus et squalore. Ex posteriori loco tres hic ponam versus, ut appareat, usitatum fuisse irrisionis causa hoc cognomentum; versus Anaxandridae sunt tetrametri, qui misere ibi distracti et mutilati leguntur (Porson. Adv. p. 81.):

Λιπαρὸς περιπατεῖ Δημοκλῆς· ζωμὸς κατωνόμαςαι·
Χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν· κονιορτὸς ἀναπέφηνεν·
Ὄπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ τῳ· λέμβος ἐπικέκληται.

66 Vid. Ind. — et ibid. de *Ἐπωνύμοις*.

67 Ulpianus levitatem Euctemonis notari putat: ego Midiae (nam ab hoc, ut subjecto, pendet adhuc *δοκεῖ προσγράψασθαι*) impudentiam potius, qui dummodo viderent homines, quid contra inimicos posset, talem ignominiam non vereretur.

68 Ulpianus: *Σοφιςικῶς συνήγαγεν· ὁ μὴ ἐλέγξας ἐν δικαςηρίοις ἀτιμοῦται* (infamia plectitur)· *οὗτος δὲ μὴ ἐπεξελθὼν,*

29 ἔγωγ᾽ ἔτι προσδέομαι δίκης, ἀλλ᾽ ἱκανὴν ἔχω. Ἀλλ᾽ ὃ καὶ
δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σχέτλιον, καὶ κοινὸν ἔμοιγ᾽
ἀσέβημα, οὐκ ἀδίκημα μόνον, τούτῳ πεπρᾶχθαι δοκεῖ, τοῦτ᾽
ἐρῶ. τῷ γὰρ ἀθλίῳ καὶ ταλαιπώρῳ κακῆς καὶ χαλεπῆς
συμβάσης αἰτίας Ἀριςάρχῳ τῷ Μόσχου[269], τὸ μὲν πρῶτον,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιὼν, ἀσεβεῖς καὶ δει-
νοὺς λόγους ἐτόλμα περὶ ἐμοῦ λέγειν, ὡς ἐγὼ τὸ πρᾶγμά εἰμι
b. τοῦτο δεδρακώς. ὡς δ᾽ οὐδὲν ἤνυε τούτοις, προσελθὼν τοῖς
ἐπ᾽ ἐκεῖνον ἄγουσι τὴν αἰτίαν τοῦ φόνου, τοῖς τοῦ τετελευ-
τηκότος οἰκείοις, χρήμαθ᾽ ὑπισχνεῖτο δώσειν, εἰ τοῦ πράγμα-
τος αἰτιῷντο ἐμέ. καὶ οὔτε θεοὺς, οὔθ᾽ ὁσίαν, οὔτ᾽ ἄλλο οὐδὲν
ἐποιήσατ᾽ ἐμποδὼν[69a] τῷ[69b] τοιούτῳ λόγῳ· οὐδ᾽ ὤκνησεν[70].
ἀλλ᾽ οὐδὲ, πρὸς οὓς ἔλεγεν αὐτοὺς ᾐσχύνθη[70a] εἰ[70b] τοιοῦτο κα-
c. κὸν καὶ τηλικοῦτον ἀδίκως ἐπάγει τῳ· ἀλλ᾽ ἕνα ὅρον θέμενος
παντὶ τρόπῳ με ἀνελεῖν, οὐδὲν ἐλλείπειν ᾤετο δεῖν[71]· ὡς δέον,

ἑαυτοῦ κατέγνω (videl. ἀτιμίαν). [De hac re v. Meier et Schoem. p. 166. et 355. Heffter. p. 130.]

269 Ulpianus: Ἦν τὸ πρᾶγμα τόιοῦτον. Νικόδημός τις ἐκκοπεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς εὑρέθη νεκρὸς Εὐβούλου τοῦ πολιτευομένου ὢν εἰς τὰ μάλιςα φίλος. ἐπεὶ οὖν ἐπολέμει (ὁ Εὔβουλος) τῷ ῥήτορι καὶ οὗτος ἐκείνῳ ἐκ πολιτείας, ὑπωπτεύθη (ὁ ῥήτωρ), ὡς πείσας νέον ὄντα τὸν Ἀρίςαρχον ἐπιθέσθαι τῷ Νικοδήμῳ, καὶ διαφθεῖραι. — Σκοπεῖν ἄξιον τὴν ὑπερβολὴν τῆς φρονήσεως· οὔτε γὰρ φανερῶς ὡς κατήγορος (τοῦ Ἀριςάρχου) λέγει, φίλος γὰρ ἦν· οὔτε ὡς ἀπολογούμενος, ὕποπτον γὰρ (nimirum ne culpae socius videretur). ἀλλὰ μέσως ἀμφοῖν ἐχώρησεν. ἡ δὲ αἰτία ἄδηλος, εἰ ἀληθής ἐςιν, ἢ ψευδής.

[69a Cf. Xenoph. Cyrop. IV., 2. §. 46. Δεινὸν γὰρ τἂν εἴη, εἰ ἐν θήρᾳ μὲν πολλάκις ἄσιτοι καρτεροῦμεν, ὅπως θηρίον τι ὑποχείριον ποιησώμεθα —· ὄλβον δὲ ὅλον πειρώμενοι θηρᾶν, εἰ ἐ μ π ο δ ώ ν τ ι π ο ι η σ α ί μ ε θ α γ ε ν έ σ θ α ι ἡ μ ῖ ν, — οὐκ ἂν πρέποντα ἡμῖν δοκοίημεν ποιεῖν.]

[69b Quamvis plurimi codd. careant articulo τῷ, tamen eum a patre receptum non improbaverim]

70 Epiphonema hoc est, superadditum absolutae sententiae. „Ne dubitavit quidem". *SP.*

[70a Fieri potest ut in animum inducas, male hic a deorum metu ad hominum pudorem tamquam a minore ad majus progredi Demosthenem; sed quum metuamus rem absentem, etsi appropinquantem, praesentis nos pudeat, magis apparet nequitia pudore quam metu devicto.]

[70b De εἰ post αἰσχύνεσθαι aliaque sentiendi verba v. Matth. Gr. Gr. §. 617. f.]

71 Fateor meas aures non libenter admittere δεῖν, ὡς δέον deinceps positum; fortasse quod graeco sermoni parum sunt assuetae. Si abesset δεῖν, ut ex glossa natum, sensus verbi ᾤετο foret is de quo vid. ad 21. b. [Excursu V.]: *consti-*

§. 29.

εἴ τις ὑβρισθεὶς ὑπὸ τούτου δίκης ἀξιοῖ τυχεῖν, καὶ μὴ σιωπᾷ, τοῦτον ἐξόριςον ἀνῃρῆσθαι, καὶ μηδαμῇ παρεθῆναι[271a], ἀλλὰ καὶ λειποταξίου γραφὴν ἡλωκέναι[72], καὶ ἐφ' αἵματι φεύγειν,
549. "καὶ μονονοὺ προσηλῶσθαι. Καίτοι ταῦθ' ὅταν ἐξελεγχθῇ[73] ποιῶν, πρὸς οἷς ὕβριζέ με χορηγοῦντα, τίνος συγγνώμης, ἢ τίνος ἐλέου δικαίως τεύξεται παρ' ὑμῶν; ἐγὼ μὲν γὰρ αὐ- b.
τὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω αὐτόχειρά μου γεγενῆσθαι τούτοις τοῖς ἔργοις· καί τότε μὲν τοῖς Διονυσίοις τὴν παρασκευὴν, καὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἀναλώματα ὑβρίζειν, νῦν δὲ τούτοις οἷς ἐποίει καὶ διεπράττετο, ἐκεῖνά τε καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, τὴν πόλιν, τὸ γένος, τὴν ἐπιτιμίαν, τὰς ἐλπίδας[74].

tuerat, ἠξίου: hoc loco etiam facilior quam illo. *SP.* Aures menti concedent, opinor, si reputaverimus illud ᾤετο δεῖν ita vulgatum fuisse, ut fere unius verbi instar esset, verba ὡς δέον autem non tam arcte cum praecedentibus cohaerere: quare τούτου etiam mox posuit orator, non αὐτοῦ; et colo ego post δεῖν distinxi.

[271a Infin. παρεθῆναι Perfectis interjectus vocis μηδαμῇ gratia videtur.]

72 Usitatius quidem ἑαλωκέναι: sed Moeris utrumque, ἥλω et ἑάλω, admittit. *SP.* De ἐξόριςον et προσηλῶσθαι vid. Ind. Forma Perfecti autem (ἀνῃρῆσθαι, ἡλωκέναι, προσηλῶσθαι) hic et alibi efficacior est. Cf. §. 33. d. ἀνῃρπάσθαι.

73 Cum Tayloro praetuli aoristum auctoritate optimorum codd. vulgato ἐξελέγχηται.

74 Vindicanda hic Demosthenis oratio a tentaminibus virorum doctorum. Nam primum Reiskius vitiosam trajectionem esse dixit hanc νῦν δὲ τούτοις οἷς ἐποίει, cum oporteret τούτοις δὲ οἷς νῦν ἐποίει. Sed propter magnum quod hic est temporis momentum νῦν antevertisse oratorem Spaldingus etiam sensit, qui vocem τούτοις tamen uncis notabat. Mihi vis oppositionis hanc etiam vocem retinuisse videtur: quo facto ob majus illud voculae νῦν pondus trajectio illa nata est, quam minime vitiosam sed in natura sermonis humani, maxime autem Attici, fundatam esse censeo. Deinde Edu. Meier (de Bon. Dam. p. 19.) πόλιν (jus civitatis, vid. Index) et ἐλπίδας negabat posse ὑβρίζεσθαι, aliudque verbum, ut ἀναιρεῖν, ἀποςερεῖν excidisse putabat. Cui concedi potest non dicturum fuisse Demosthenem, si de jure civitatis solo sermo fuisset, τὴν πόλιν μοι ὕβρισε. Sed semel usurpato hoc verbo, non solum de corpore, sed etiam de sumptibus, recte continuari poterat sensus ejus per τὰ λοιπὰ πάντα, in quibus et civitas et spes, neque novum verbum anxie circumspiciendum erat. [Verbis ἐκεῖνά τε cet. non dicit Demosthenes, in una causa Aristarchi tum in vestem suam corpusque et sumptus insultasse Midiam, tum civitate se ceterisque rebus privasse; sed postquam in Dionysiis Midias in vestem suam corpusque et sumptus insultaverit nunc, quum in causa Aristarchi civitate se ceterisque privare vellet, non solum εἰς τὴν παρασκευὴν

εἰ γὰρ ἓν, ὧν ἐπεβούλευσε, κατώρθωσεν, ἁπάντων ἂν ἀπεςερήμην ἐγὼ, καὶ μηδὲ ταφῆναι προσυπῆρχεν οἴκοι μοι. διὰ
c. τί, ἄνδρες δικαςαί[275]; εἰ γὰρ, ἐάν τις παρὰ πάντας τοὺς νόμους ὑβρισθεὶς ὑπὸ Μειδίου βοηθεῖν αὑτῷ πειρᾶται, ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἕτερ᾽ αὐτῷ παθεῖν ὑπάρξει, προσκυνεῖν τοὺς ὑβρίζοντας, ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις, οὐκ ἀμύνεσθαι, κρά-
31 τιςον ἔςαι. Ἀλλὰ μὴν, ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ προσεξείργαςαι ταῦτα τῷ βδελυρῷ τούτῳ καὶ ἀναιδεῖ, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Διονύσιος Ἀφιδναῖος, Ἀντίφιλος Παιανιεὺς, διαφθαρέντος Νικοδήμου, τοῦ οἰκείου ἡμῶν, βιαίῳ θανάτῳ ὑπὸ Ἀριςάρχου τοῦ Μόσχου, ἐπεξῆμεν[76] τοῦ φόνου τὸν Ἀρίςαρχον. αἰσθόμενος δὲ ταῦτα Μειδίας, ὁ νῦν κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ᾧ μαρτυροῦμεν, ἔπειθεν ἡμᾶς,

cet. insultatum esse, sed etiam εἰς τὴν πόλιν cet. Hac una ratione etiam infinitivus ὑβρίζειν, utpote pendens a νομίζω defenditur, pro quo exspectandum erat participium. Nam quomodo dicere poterat Orator: νομίζω τοῖς Διον. τὴν παρασκευὴν etc. ὑβρίζειν? nempe re vera illa facta erant. Complectens vero et quae antea facta erant et quae postea, dicere potuit: arbitror, nunc in omnia quae ad vitam pertineant, illum insultavisse. Habemus enim hic particulam μὲν ita adhibitam, ut non pro se ipsa enunciatio, cui inseratur haec particula, sed conjuncta cum altera, in qua insit δὲ, ad primariam enunciationem pertineat. (V. Gr. Gr. §. 149. cf. Matth. ad Cic. Manil. §. 2. Walth. ad Tac. Ann. II, 35. p. 154.) Hoc voluisse Demosthenem, supra dicta docent: καίτοι ταῦθ᾽ ὅταν ἐξ. ποιῶν πρὸς οἷς ὕβριζέ με χορ., τίνος etc. Nescio an idem sentiat Schaefer: „Particulae (scil. τε καὶ) ita copulant, ut simul serviant comparando. Sensus: ut in illa fuerat contumeliosus, ita in reliqua omnia manus protervas immisisse. Dixi de hoc idiomate ad Sophocl. Electr. 676. et ad Antig. 181. Aeschylus Suppl. 735. Well. εἴ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο. Poetae sensus ne te lateat, verte d i i s p e r i n d e u t t i b i".]

[275 Notabile exemplum, unde discas quanta levitate oratores curent dialecticam ratiocinandi subtilitatem. Subaudi, si placet, e proximis (nam tales defectus semper e proximis explendi): ὅτι φεύγω προσκυνεῖν τὸν οὕτως ἀσελγῶς ὑβρίζοντα. *SCHAEFER.*]

76 Recte ι subscripsit literae η H. Wolfius, quod ubi subscribendum est perpetuo fere omitti, in codd. maxime vetustioribus, Brunckius monet ad Arist. Plut. 659. Reiskius contra pro singulari sua confidentia de suo dedit ἐπεξῄειμεν. *SP.* Reiskius accusativum personae juncto verbo ἐπεξιέναι, ut aeque usitatum dativo, contra H. Wolfium tuetur. Budaeus, idem docens, haec nostro loco ascripsit, quod unicum praeterea exemplum adhuc novimus, Antiphontis p. 112, 35. ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρὸς τὸν φονέα. Exemplum verbi hujus cum acc. e poeta ministrat Bernh. hoc Eur. Androm. 735. τήνδ᾽ ἐπεξελθεῖν θέλω. Usitatior sane dativus, ut infra §. 59. c.

διδοὺς κέρματα[277], τὸν μὲν Ἀρίςαρχον ἀθῷον ἀφεῖναι, Δη-
μοσθένει δὲ τὴν γραφὴν τοῦ φόνου παραγράψασθαι.
550. Λαβὲ δή μοι καὶ τὸν περὶ τῶν δώρων[78] νόμον. Ἐν b.
ὅσῳ δὲ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λαμβάνει[79], βούλο-
μαι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, δεηθεὶς ὑμῶν ἁπάντων πρὸς Διὸς
καὶ θεῶν, ὦ ἄνδρες δικαςαί, περὶ πάντων, ὧν ἂν ἀκούητε,
τοῦθ᾽ ὑποθέντες ἀκούετε τῇ γνώμῃ, τί ἂν, εἴ τις ἔπασχε
ταῦθ᾽[79a] ὑμῶν, ἐποίει, καὶ τίνα ἂν εἶχεν ὀργὴν ὑπὲρ αὑτοῦ
πρὸς τὸν ποιοῦντα. ἐγὼ γὰρ ἐνηνοχὼς χαλεπῶς ἐφ᾽ οἷς c.
περὶ τὴν λειτουργίαν ὑβρίσθην, ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτοις[80] τοῖς μετὰ ταῦτα ἐνήνοχα καὶ
μᾶλλον ἠγανάκτηκα. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς πέρας ἂν φήσειέ d.
τις εἶναι κακίας, ἢ καὶ τίνα ὑπερβολὴν[81] ἀναιδείας καὶ
ὠμότητος καὶ ὕβρεως, ἄνθρωπος εἰ ποιήσας δεινὰ, νὴ Δία,
καὶ πολλὰ ἀδίκως τινὰ, ἀντὶ τοῦ ταῦτ᾽ ἀναλαμβάνειν καὶ
μεταγιγνώσκειν, ἔτι πολλῷ δεινότερα ὕστερον ἄλλα προσεξερ-
γάζοιτο, καὶ χρῷτο τῷ πλουτεῖν μὴ ἐπὶ ταῦτα ἐν οἷς μη-
δένα βλάπτων αὐτὸς ἄμεινόν τι τῶν ἰδίων θήσεται, ἀλλ᾽
ἐπὶ τἀναντία, ἐν οἷς ἀδίκως ἐκβαλών τινα καὶ προπηλακί-

277 Non est nihili dubitatio Jurini de hoc vocabulo, qui malebat *χρήματα*, cum absurdum videretur minutis nummulis corrumpere hosce homines voluisse Midiam. Nisi indignatio est forte corruptionem rejicientium. Saltem difficilior vox non videtur faciliori mutanda esse. *SP*. Conf. Arist. Plut. 379. *τὸ ςόμ᾽ ἐπιβύσας κέρμασιν τῶν ῥητόρων.* quamquam ibi imago accedit comica. *Εὐκερματεῖν* ap. Phryn. 362.

78 Sic libri optimi. Vulgo *δωρεῶν*. Illud, cujus admodum frequens est corruptio, praetulit etiam Reiskius, quem vide in Indice suo. Vocem *δωρεά* honestiori significatu aliquoties in hac or. usurpavit Demosthenes; vid. Ind. nostrum.

79 De hujusmodi artificio oratorio in scriptis etiam orationibus extemporalitatem (*τὸ αὐτοσχέδιον*) simulandi: quo etiam referendum illud post paucos versus *τουτὶ γὰρ αὖ μικροῦ παρῆλθέ με εἰπεῖν*: item infra §. 36. g. *μᾶλλον δ᾽ ἐκεῖνο ποιήσω*: vide elegantem F. A. Wolfii disputationem ad Leptin. p. 301. Praeter loca ibi tractata vid. Cic. Verr. lib. 3. c. 10. ubi nutus scribae, et c. 25. ubi risus Apronii in judicio ipso, tangitur. Cf. Plin. Epist. 1, 20. (pag. Bip. 30.) *SP*.

[79a Sic plurimi et optimi codd.; quamobrem patris scripturam *τοιαῦθ᾽*, quamvis blandientem, non retinui. cf. not. 67.]

80 Desiderabant viri docti praep. *ἐπί* ante *τούτοις*. Sed cum non raro praepositio primo loco posito, in repetita dictione omittatur, id magis etiam legitimum erat hic, cum aeque bene dicatur *χαλ. φέρειν τινί* atque *ἐπί τινι*.

81 Decet hoc *ἢ καί* transitum ad magis. Reiskius tamen cum bonis sane codd. voculam *ἢ* omiserat. [Ceterum Bekkerianorum soli Coisl. Par. t Ven. *ἢ* exhibent.]

e. σας αὐτὸν εὐδαιμονιεῖ τῆς περιουσίας; ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, πάντα τούτῳ πέπρακται κατ᾽ ἐμοῦ· καὶ
γὰρ αἰτίαν ἐπήγαγέ μοι φόνου ψευδῆ καὶ οὐδὲν ἐμοὶ προσ-
f. ήκουσαν, ὡς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐδήλωσε. καὶ γραφὴν λειπο-
ταξίου με ἐγράψατο, τρεῖς αὐτὸς τάξεις λελοιπώς· καὶ τῶν
ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων· τουτὶ γὰρ αὖ μικροῦ παρῆλθέ με
εἰπεῖν· ἃ Πλούταρχος[82] ὁ τούτου ξένος καὶ φίλος διεπρά-
ξατο, ὡς ἐγὼ αἴτιός εἰμι, κατεσκεύαζε[82a], πρὸ[83] τοῦ τὸ
πρᾶγμα γενέσθαι πᾶσι φανερὸν διὰ Πλουτάρχου γεγονός·
καὶ τελευτῶν, βουλεύειν μου λαχόντος, δοκιμαζομένου[84] κα- 551.
g. τηγόρει. καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑπέρδεινόν μοι περιέστη· ἀντὶ
γὰρ τοῦ δίκην ὑπὲρ[84a] ὧν ἐπεπόνθειν λαβεῖν, δοῦναι πραγμά-
των, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσῆκε, δίκην ἐκινδύνευον. καὶ ταῦτα πά-
σχων ἐγὼ, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν διεξέρχομαι νυνὶ πρὸς
ὑμᾶς, ἐλαυνόμενος, οὐκ ὢν οὔτε τῶν ἐρημοτάτων οὔτε τῶν
ἀπόρων κομιδῇ, οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅ,τι χρὴ ποι-
h. ῆσαι. εἰ γὰρ εἰπεῖν τι καὶ περὶ τούτων ἤδη δεῖ, οὐ μέτεστι
τῶν ἴσων οὐδὲ τῶν ὁμοίων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοὺς
πλουσίους τοῖς πολλοῖς ἡμῶν[85]. οὐ μέτεστιν. οὔ. ἀλλὰ καὶ
χρόνοι τούτοις τοῦ τὴν[85a] δίκην ὑποσχεῖν, οὓς ἂν αὐτοὶ βού-

282 Plutarchus Eretriae in Euboea tyrannus contra Philippum Atheniensium opem imploraverat, cui suppetias ire ad suscipiendum bellum *ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν* solus tum vetabat Demosthenes. Cum autem vinceretur ejus sententia, missae sunt copiae Phocione et Hegesilao ducibus. Experti vero sunt deinde Athenienses, *οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων, οἷς ἐβοήθησαν*, deficientibus Euboensibus, quippe qui libertati suae timerent ab ipsis iis copiis Atheniensium. Cf. Orat. Demosth. de Pace. p. 58, 1. *SP.* Hae res gestae et quae in sequentibus minus nobis cognitae memorantur, quomodo cum illis quae aliunde sunt notae, quoad temporum maxime rationes, coeant, inquisivit et exposuit Boeckhius in Comment. de Chronol. Or. Mid. inde a pag. 81.

[82a Patris *κατεσκεύασε* est in Aug. Par. kr. Neque vero dubitavi recipere ex cett. *κατεσκεύαζε*.]

[83 *Antequam omnibus manifestum fieret rem* (non per me, sed) *per Plutarchum transactam esse. SCHAEFER.*]

84 Examen subire cogebantur, generis et aetatis et vitae anteactae, quicunque sorte senatores exiissent. *SP.* [Meier et Schoem. 200 sqq.]

[84a *ὑπὲρ* ut adderem, codd. me movit auctoritas.]

85 Taylorus *ἡμῶν* mutari jubebat in *ἡμῖν*. Male. Vid. infra §. 39. extr. et 43. extr. *SP.* Mox de voce *χρόνοι* vid. Ind.

[85a Articulus exstat in Laur. Par. *ΣΥ*, neque dubito illum recte se habere.]

λονται, δίδονται· καὶ τἀδικήματα ἕωλα τὰ τούτων ὡς ὑμᾶς καὶ ψυχρὰ ἀφικνεῖται. τῶν δ᾽ ἄλλων ἡμῶν ἕκαστος, ἄν τι συμβῇ, πρόσφατος κρίνεται. καὶ μάρτυρές εἰσιν ἕτοιμοι τούτοις, καὶ συνήγοροι πάντες καθ᾽ ἡμῶν εὐτρεπεῖς· ἐμοὶ δὲ οὐδὲ τἀληθῆ μαρτυρεῖν ἐθέλοντας ὁρᾶτε ἐνίους. Ταῦτα 32 μὲν οὖν ἀπείποι [286] τις ἄν, οἶμαι, θρηνῶν. τὸν δὲ νόμον μοι λέγ᾽ ἐφεξῆς, ὥσπερ ἠρξάμην λέγων [87].

ΝΟΜΟΣ. Ἐάν τις Ἀθηναίων λαμβάνῃ παρά τινος, ἢ αὐτὸς διδῷ ἑτέρῳ, ἢ διαφθείρῃ τινὰς ἐπαγγελλόμενος, ἐπὶ βλάβῃ τοῦ δήμου καὶ ἰδίᾳ τινὸς τῶν πολιτῶν, τρόπῳ ἢ μηχανῇ ἡτινιοῦν, ἄτιμος ἔστω καὶ παῖδες καὶ τὰ ἐκείνου [88].

Οὕτω τοίνυν οὗτός ἐστιν ἀσεβὴς ἄνθρωπος [88a] καὶ μιαρός, καὶ πᾶν ἂν ὑποστὰς εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι, εἰ δ᾽ ἀληθές, ἢ ψεῦδος, ἢ πρὸς ἐχθρὸν, ἢ φίλον, ἢ τὰ τοιαῦτα [89] ἀλλ᾽ οὐδ᾽ b.
552. ὁτιοῦν διορίζων· ὥστ᾽ ἐπαιτιασάμενός με φόνου καὶ τοιοῦτο πρᾶγμα ἐπαγαγὼν, εἴασε μέν με εἰσιτήρια ὑπὲρ τῆς βουλῆς

[286 *Ἀπείποι* pro vulg. *εἴποι* Bekker ex optimo Codice. Quod multo et aptius et gravius. *His igitur litibus facile quis, quamvis moerens, renuntiet.* Supra §. *οὐκ ἔχω — ὅ,τι χρὴ ποιῆσαι*. De confusione verborum *εἰπεῖν* et *ἀπειπεῖν* conf. variet. lect. ad Xenoph. De Re Eq. VIII. 5. *SCHAEFER.*]

87 Sic solus Cod. Par. Σ. Vulgo *ὥσπερ ἠρξάμην. λέγε.* quod nullam explicationem admittit. Nostrum valet „ut coepi dicere": quo respicitur jussus ille ab ipso interruptus §. 31. b.

[88 De causis *δώρων* et *δεκασμοῦ* v. Meier et Schoem. 351 sqq. Meier de bonis damn. 111.]

[88a Est quod post *οὗτος* exspectes *ὁ ἄνθρ.* sive *ἄνθρ.*, quamvis sit *ἄνθρωπος* eorum nominum, quae articulo certis conditionibus carere possint (v. Bernhardyi Synt. gr. p. 317.); sed quum codd. omnes *ἀνθρώπ.* exhibeant (a Σ tamen abest *ἄνθρωπος*), *ἄνθρ.* non est conjungendum cum *οὗτος*, sed est praedicatum, quod dicunt Grammatici. cf. infra §. 47. g. notamque 426.]

89 Valde suspecta mihi hoc ultimo loco particula *ἤ*. Est enim, ut recte monet Reiskius, frequens apud Dem. forma subjiciendi, post longiorem variarum rerum enumeratarum seriem, *τὰ τοιαῦτα*, quo singula ea in unum comprehenduntur et quasi *ἀνακεφαλαιοῦται*. Ab hujusmodi locutione alienum esse *ἤ* me tacente unusquisque sentiat. Poterat autem facile a librario, aliud agente, iterari etiam hic. Reiskii ratio, qua hanc litteram ita signat, *ἤ*, et putat pendere vocem ab *εἰ*, quod antecedit, auctoritate Graeci sermonis caret: cf Vig. p. 490. et Hoogev. p. 227. — Lectio est in margine Parisino, auctore carens illa, *τοιαῦτα ἄλλα*, pro his *τοιαῦτα, ἀλλ᾽*, quam neglexit Reiskius in varietate lect. Ea possit blandiri lectori, si quis immemor sit usus Demostheni peculiaris in formula *ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὁτιοῦν*, qua *ἀλλά* est pro mera intentione negationis; quasi dicas „non modo parum, *sed* ne minimum quidem". *SP.*

ἱεροποιῆσαι[289a] καὶ θῦσαι, καὶ κατάρξασθαι τῶν ἱερῶν ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ ὅλης τῆς πόλεως, εἴασε δ᾽ ἀρχιθεωροῦντα ἀγαγεῖν
τῷ Διὶ τῷ Νεμείῳ τὴν κοινὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως θεωρίαν·
περιεῖδε δὲ ταῖς σεμναῖς θεαῖς[90] ἱεροποιὸν αἱρεθέντα ἐξ Ἀθη-
ναίων ἁπάντων τρίτον αὐτὸν, καὶ καταρξάμενον τῶν ἱερῶν.
c. ἆρ᾽ ἂν[91], εἴγ᾽ εἶχε ϛιγμὴν ἢ σκιὰν τούτων, ὧν κατεσκεύ-
αζε κατ᾽ ἐμοῦ, ταῦτ᾽ ἂν εἴαμεν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. οὐκοῦν
ἐξελέγχεται τούτοις ἐναργῶς ὕβρει ζητῶν με ἐκβαλεῖν[91a]
d. ἐκ τῆς πόλεως[92]. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ πρᾶγμα οὐδὲ
καθ᾽ ἓν[93], πανταχῇ ϛρέφων, οἷός τ᾽ ἦν ἀγαγεῖν ἐπ᾽ ἐμὲ,
φανερῶς ἤδη δι᾽ ἐμὲ[93a] τὸν Ἀρίϛαρχον ἐσυκοφάντει[93b]. καὶ τὰ
μὲν ἄλλα σιωπῶ· τῆς δέ βουλῆς περὶ τούτων καθημένης
καὶ σκοπουμένης, παρελθὼν οὗτος, Ἀγνοεῖτ᾽, ἔφη, ὦ βουλὴ
τὸ πρᾶγμα; καὶ τὸν αὐτόχειρα ἔχοντες, λέγων τὸν Ἀρίϛαρ-
χον, μέλλετε καὶ ζητεῖτε καὶ τετύφωσθε; οὐκ ἀποκτενεῖτε;
οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν βαδιεῖσθε; οὐχὶ συλλήψεσθε[94]; Καὶ

[289a Ne te fugiant aoristi, quibus jam absolutas fuisse res indicare vult Orator.]

[90 Vid. Boeckhium de Oecon. polit. Athen. I. p. 231. sqq.]

91 Non male conjeceris *ἆρ᾽ οὖν*, ut superioribus haec jungantur et repetito *ἂν* careamus. Tamen etiam asyndeton hic non displicet.

[91a Ven. Par. *ΣT*s Antv. *ἐκβάλλειν*; quod ut reciperem me priorem editionem curantem auctoritas codd. moverat; nunc *ἐκβαλεῖν*, quod pater habebat, restitui, nolens ex ejus editione expellere, quod bene defendatur. Ceterum praesentis infinitivum post *ζητεῖν* iterum legimus §. 35. 6.]

92 Veriorem credo hanc Paris. 5. lectionem vulgata *πατρίδος*. *SP*. Accedunt Bekkeri codd. omnes.

93 Non hoc valet „ne singulatim quidem", sed est pro *κατ᾽ οὐδέν*, fortius tamen. Nam sicut pro *οὐδείς, οὐδέν* fortius dicitur *οὐδὲ εἷς, οὐδὲ ἕν*, ita praepositione accedente pro *ἀπ᾽ οὐδενός, κατ᾽ οὐδέν* dicitur *οὐδ᾽ ἀφ᾽ ἑνός, οὐδὲ καθ᾽ ἕν*, conjunctione *οὐδέ* primum locum natura sua obtinente. Vid. et 53. c. et Bud. Comm. p. 772. qui hoc etiam ex nostro, nescio tamen unde, affert: *οὐδὲ καθ᾽ ἓν χρήσιμος τῇ πόλει.* Sic *οὐδ᾽ ἐφ᾽ ἑνί* De Cherson. p. 107, 19. Adde notam nostram ad Plat. Alc. I. 18. e.

[93a Sic ex Bekk. codd. soli Antv. Par. *T. δι᾽ ἐμοῦ* exhibent longe plurimi, ut videtur, codd., id quod miror; neque sustineo cum Bekkero *δι᾽ ἐμοῦ* scribere.]

[93b De consequenti orationis loco toto v. excursum XV. a me additum.]

94 Schol. Aristoph. Ach. 205. memoriter, puto, citat *οὐχὶ συλληψόμεθα.* [Vide commoto animo loquentem, qui negligat rerum ordinem naturalem.]

§. 32.

ταῦτ᾽ ἔλεγεν ἡ μιαρὰ καὶ ἀναιδὴς αὕτη κεφαλὴ, ἐξεληλυθὼς[295] τῇ προτεραίᾳ παρ᾽ Ἀριςάρχου, καὶ χρώμενος ὥσπερ ἂν ἄλλος τις αὐτῷ τὰ πρὸ τούτου, καὶ ὅτ᾽ εὐτύχει[95a] πλεῖςα παρεσχηκότος πάντων ἐκείνου πράγματά μοι περὶ τῶν πρὸς τοῦτον διαλλαγῶν. Εἰ μὲν οὖν εἰργάσθαι τι τούτων, ἐφ᾽ 33
οἷς ἀπόλωλεν, ἡγούμενος τὸν Ἀρίςαρχον, καὶ πεπιςευκὼς τοῖς τῶν αἰτιασαμένων λόγοις ταῦτ᾽ ἔλεγε, χρῆν μὲν οὐδ᾽
553. οὕτω[96]. "μετρία γὰρ δίκη παρὰ τῶν φίλων ἐςὶν, ἄν τι δοκῶσι πεποιηκέναι δεινὸν, μηκέτι τῆς λοιπῆς φιλίας κοινωνεῖν. τὸ δὲ τιμωρεῖσθαι καὶ ἐπεξιέναι τοῖς πεπονθόσι καὶ τοῖς ἐχθροῖς παραλείπεται. ὅμως δ᾽ ἔςω τούτῳ γε[97] συγ- b.
γνώμη. εἰ δὲ ἁλῶν μὲν κοινωνήσας, καὶ ὁμωρόφιος γενόμενος[98], ὡς οὐδὲν εἰργασμένῳ, φανήσεται, λέγων δὲ καὶ κα-

295 *Κεφαλὴ, ἐξεληλυθὼς.* Conf. nott. ad Pors. Hec. p. 25 sqq. ed. tert. Lips. *SCHAEFER.*

[95a Melius, interpunctione post *εὐτύχει* posita, haec verba: *καὶ ὅτ᾽ εὐτύχει* ad priora referuntur. Sic interpungunt quoque editt. post patrem.]

96 De duplici hoc *μὲν*: *Εἰ μὲν — χρῆν μὲν —*, vid. Exc. XII.

97 H. e. huic uni saltem Midiae, homini tam omnis humanitatis experti, venia detur, quae alii nulli dari potest. Ita Reisk. Nam Marklandus volebat *τούτων γε*.

98 Vulgo, absque verbo *κοινωνήσας*, sic: *εἰ δὲ, λαλῶν μὲν καὶ ὁμωρόφιος γιγνόμενος*. Ego locum expressi, ut exhibetur ab Henr. Stephano in Thesauro ad vocem *ἅλς*. Dicit ille sic legi eum in optimis et vetustissimis codd., qui sunt profecto Parisini ii, quibus si ad finem usque uti per vitam licuisset Morelio in emendando Demosthene, jam diu in ora editionis Parisinae vidissemus praestantissimam hanc lectionem. Nunc Lambinus vicarius illius diligentiae accitus, levi, quod ajunt, brachio negotium tractans, neglexit unicum hujus loci constituendi praesidium. Reiskius, qui Stephanum non videtur evolvisse, in eandem fere lectionem conjectura incidit, deductus scriptura Aug. ubi pro *λαλῶν*, erasa prima littera, legitur *αλῶν* sine spiritu. *Ἁλῶν κοινωνεῖν* est mensae consortem, convivam alicujus esse. *SP.* Non invenit in quoquam suorum Bekker id quod memorat Stephanus. Omnes carent verbo *κοινωνήσας* (sive ut Reiskius dedit *κοινωνός*): *ἁλῶν* sic liquido est in nullo: sed unus Par. k, eandem fere correctionem praebet quam Augustanus, alii dant *ἄλλων*: *γενόμενος* est in Par. kr. Tota tamen emendandi ratio tam certa est, ut eam non retinere nefas fuisset. [Contra hanc lectionem Schaefer, „Neque hoc, inquit, nullius momenti est, quod *λαλῶν καὶ γιγνόμενος* aliquanto aptius respondet sequenti *λέγων καὶ καταιτιώμενος*, quam *κοινωνήσας καὶ γενόμενος*." At fortasse voluit Orator, ut haec eodem modo inter se referrentur, quo postea haec: *εἰσεληλύθει — διείλεκτο —* et *ὤμνυε μὲν — ἠξίου δὲ*. Aor. enim hic est pro Plusquamperfecto, ut saepe. cf. excurs. XV. Sed Schaefer pergens, „Adde, inquit, quod Orator infra c., ubi rem ait fide

ταιτιώμενος ταῦθ᾽ ἕνεκα τοῦ συκοφαντεῖν ἐμὲ, πῶς οὐ δε-
c. κάκις, μᾶλλον δὲ μυριάκις, δίκαιός ἐς᾽ ἀπολωλέναι; ἀλλὰ
μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ τῇ μὲν προτεραίᾳ ὅτε ταῦτ᾽ ἔλεγεν[299],
εἰσεληλύθει, καὶ διείλεκτο ἐκείνῳ· τῇ δ᾽ ὑςεραίᾳ πάλιν αὖ·
τοῦτο γὰρ, τοῦτο οὐκ ἔχον ἐςὶν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας, ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι· εἰσελθὼν οἴκαδε ὡς ἐκεῖνον, καὶ ἐφεξῆς οὑ-
τωσὶ καθεζόμενος, τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν παρόντων πολλῶν,
μετὰ τοὺς ἐν τῇ βουλῇ τούτους λόγους, ἐν οἷς αὐτόχειρα
καὶ τὰ δεινότατα εἰρήκει τὸν Ἀρίςαρχον, ὤμνυε μὲν κατ᾽
ἐξωλείας μηδὲν εἰρηκέναι περὶ αὐτοῦ φλαῦρον[99a], καὶ οὐδὲν
ἐφρόντιζεν ἐπιορκῶν, καὶ ταῦτα παρόντων των συνειδότων·
ἠξίου δὲ καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτῷ[300] δι᾽ ἐκείνου γίγνεσθαι τὰς
διαλύσεις· τούτων[300a] τοὺς παρόντας ὑμῖν καλῶ μάρτυρας.
d. καίτοι πῶς οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον δὲ ἀσε-

testium se confirmaturum esse, nihil aliud dicit quam Midiam *εἰσεληλυθέναι* et *διειλέχθαι*: vix taciturus *τοὺς ἅλας*, si h. l. de convictus sanctitate cogitasset. Pariterque d. solius *τῆς ὁμωροφίας*, non item *τῆς συσσιτίας* meminit." Ego contra Schaeferum moneo, infra §. 34. b. testes confirmare, *τῇ προτεραίᾳ μετ᾽ Ἀριςάρχου καὶ μεθ᾽ αὐτῶν συνδεδειπνηκέναι τὸν Μειδίαν*.]

99 Ratio requirit particulam *ἢ* ante *ὅτε*, eamque inseri jubet Taylorus, provocans ad Platonis locos hosce: Crit. 2. *τῇ ὑςεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν, ἢ ᾗ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον*: Sympos. init. *τῇ ὑςεραίᾳ ἢ ᾗ τὰ ἐπινίκια ἔθυεν*: unde emendandos putat duos alios etiam locos quibus aut *ᾗ* solum aut *ἢ* solum in libris legitur, in lege ap. Dem. adv. Macart. p. 1071, 3. *τῇ ὑςεραίᾳ ᾗ ἂν πρόθωνται*, et ap. Lys. de Aristoph. bon. p. 153. extr. *τῇ δὲ προτεραίᾳ ἢ ἀνήγετο*. Ego probe quidem perspicio quam facile littera *η* in his locis, atque etiam in nostro excidere potuerit: sed probe etiam, quam facile in ipso quotidiano sermone; qui tam crebro logicas rationes posthabet compendiis et sonorum levi juncturae. Quare potuit Plato quidem, aut siquis criticus exempla ejus limavit, severiorem cogitandi regulam sequi; sed oratores et legum scriptores populi loquelam. Et in Lysiae quidem loco plane eadem servatur forma quae et apud latinos, cum dicunt *pridie quam profectus est*: in lege autem illa (ubi *ἢ ἂν* graecum non esset) et in nostro loco, dum Taylori rationi codices nulli addicunt, mente suppleri debet *τῆς ἡμέρας*. Cui rationi simillima est illa qua e. g. in Iliade φ, 80. dicitur, *ἠώς δέ μοί ἐςιν Ἥδε δυωδεκάτη ὅτ᾽ ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα*.

[99a Pro *φλαῦρον* Laur. Par. ΣΥs Antv.: *φαῦλον*, quod praeferendum videtur, quum praesertim *φαῦλον* in testimonio recurrat. Sed etiam Bekker retinuit *φλαῦρον*.]

300 Vid. Exc. X.

[300a *καὶ* ante *τούτων* recte abest a Par. Σ, quum *omnia* hic complexus testes sib dictorum appellet Demosthenes.]

βὲς, λέγειν ὡς φονεὺς, καὶ πάλιν ὡς οὐκ εἴρηκε ταῦτ᾽ ἀπομ-
νύναι· καὶ φόνον μὲν ὀνειδίζειν, τούτῳ[300b] δ᾽ ὁμωρόφιον
γίγνεσθαι; κἂν μὲν ἀφῶ τοῦτον ἐγὼ, καὶ προδῶ τὴν ὑμετέ-
ραν καταχειροτονίαν, οὐδὲν, ὡς ἔοικ᾽, ἀδικῶ· ἂν δ᾽ ἐπεξ-
554. ίω, λέλοιπα "τὴν τάξιν, φόνου κοινωνῶ, δεῖ με ἀνηρπά-
σθαι. ἐγὼ δ᾽ αὖ τοὐναντίον οἶμαι, εἰ τοῦτον ἀφῆκα, λε- e.
λοιπέναι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν τοῦ δικαίου τάξιν,
φόνου δ᾽ ἂν εἰκότως ἐμαυτῷ λαχεῖν. οὐ γὰρ ἦν μοι δήπου
βιωτὸν τοῦτο ποιήσαντι. Ὅτι τοίνυν καὶ ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέ- 34
γω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Λυσίμαχος Ἀλωπεκῆθεν, Δημέας Σου-
νιεὺς, Χιάρης[1] Θορίκιος, Φιλήμων Σφήττιος, Μόσχος Παι-
ανιεὺς, καθ᾽ οὓς καιροὺς ἡ εἰσαγγελία ἐδόθη ἡ[1a] εἰς τὴν
βουλὴν ὑπὲρ[2] Ἀριςάρχου τοῦ Μόσχου, ὅτι εἴη Νικόδημον
ἀπεκτονὼς, οἴδαμεν Μειδίαν, τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθέ-
νους, ᾧ μαρτυροῦμεν, ἐλθόντα πρὸς τὴν βουλὴν καὶ λέγοντα,
μηδένα ἕτερον εἶναι τὸν Νικοδήμου φονέα, ἀλλ᾽ Ἀρίςαρ-
χον, καὶ τοῦτον αὐτὸν[3] γεγονέναι αὐτόχειρα· καὶ συμβουλεύ-
οντα τῇ βουλῇ βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Ἀριςάρχου, καὶ
συλλαμβάνειν αὐτόν. ταῦτα δὲ ἔλεγε πρὸς τὴν βουλὴν, τῇ b.
προτεραίᾳ μετ᾽ Ἀριςάρχου καὶ μεθ᾽ ἡμῶν συνδεδειπνηκώς.
οἴδαμεν δὲ καὶ Μειδίαν, ὡς ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς βουλῆς του-
τους τοὺς λόγους εἰρηκὼς, εἰσεληλυθότα πάλιν ὡς Ἀρίςαρ-
χον, καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβεβληκότα[4], καὶ ὀμνύοντα κατ᾽ ἐξω-
λείας μηδὲν κατ᾽ αὐτοῦ πρὸς τὴν βουλὴν εἰρηκέναι φαῦλον·
καὶ ἀξιοῦντα Ἀρίςαρχον, ὅπως ἂν διαλλάξῃ αὐτῷ Δημο-
σθένην.

[300b *τούτῳ δ᾽ ὁμωρ.* idem est elliptice, ut ita dicam, loquendi genus, quod paullo ante: *λέγειν ὡς φονεύς.* Neque igitur probandum, quod corr. Antv. exhibet: *φόνον μὲν ὀνειδίζειν τούτῳ, ὁμωρόφιον δὲ γ.* Imo, post *τούτῳ δὲ* supplendum: *ᾧ φόνον ὀνειδίζει.*]

1 Pro hoc nomine ut alias plane ignoto Reiskius reposuerat *Χάρης.* Vere fortasse ille, sed non recte. Nam in nominibus a codicibus fere solis standum est. Et dum viri est nomen *Χίων*, et insulae *Χίος*, non plane abnorme est etiam nomen *Χιάρης*. [Edd. post patrem meum improbant *Χιάρης.*]

[1a Cum Schaefero *ἡ* ejiciendum esse arbitror.]

2 Vid. Ind. *ὑπέρ.*

[3 Cum editt. post patrem praefero *αὐτοῦ.*]

4 Libri omnes *ὡς ἐμβεβληκότα.* Proscripsi tamen conjunctionem, Spaldingo jam notatam, ut quae facile e proximis potuerit irrepere, et absit ab iisdem hisce verbis §. 33. c. Nam mirum sane quam geminum est hoc testimonium iis quae dixerat orator ipse §. 34.

c. Τίς οὖν ὑπερβολή; τίς ὁμοία τῇ τούτου γέγονεν ἢ γένοιτ' ἂν πονηρία; ὃς ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν ἠδικηκότα· ἐῶ γὰρ εἰπεῖν φίλον[305]· ἅμα συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν, καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν διαλύειν ἠξίου [6], καὶ ταῦτ' ἔπραττε, 555.
καὶ χρήματ' ἀνήλισκεν, ἐπὶ τῷ μετ' ἐκείνου κἀμὲ προσεκβαλεῖν ἀδίκως.

35 Τοῦτο μέντοι τὸ τοιοῦτον ἔθος καὶ τὸ κατασκεύασμα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἐπεξιοῦσι δικαίως ἔτι πλείω περιςάναι κακὰ, οὐκ ἐμοὶ μὲν ἄξιόν ἐς' ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν, ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις παριδεῖν. πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως ὀργιςέον, ἐκλογιζομένοις καὶ θεωροῦσιν, ὅτι τοῦ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥᾳδίως κακῶς παθεῖν ἐγγύτατα ὑμῶν [7] εἰσιν οἱ πε-
b. νέςατοι καὶ ἀσθενέςατοι· τοῦ δ' ὑβρίσαι, καὶ τοῦ ποιήσαντας μὴ δοῦναι δίκην, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπαρέξοντας πράγματα μισθώσασθαι, οἱ βδελυροὶ καὶ χρήματ' ἔχοντές εἰσιν ἐγγυτάτω [8]. οὐ δὴ δεῖ παρορᾶν τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ τὸν ἐξείργοντα δέει καὶ φόβῳ τὸ δίκην ὧν ἂν ἡμῶν ἀδικηθῇ τις λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, ἄλλο τι χρὴ νομίζειν ποιεῖν, ἢ τὰς τῆς ἰσηγορίας καὶ τὰς [9] τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν μετουσίας ἀφαι-

305 Hanc ex uno tantum codice Veneto, cui nunc unus accedit Par. k, adoptatam Reiskio lectionem retinui tamen: cum formula *ἐῶ εἰπεῖν, ἐῶ λέγειν, mitto dicere*, sit et usitatissima, et hic aptissima. Quanquam vulgatae, *ἐῶ γὰρ εἰ φίλον*, non arbitrer duram esse explicationem hanc: „mitto enim (sc. inquirere) an amicum". [Subscribo verbis Schaeferi lectionem *εἰ φίλον* adsciscentis: Quod unice verum. Plenior loquutio: *ἐῶ γὰρ λέγειν, εἰ φίλον, ἐσυκοφάντει*. Dion. Hal. T. II. p. 1212. R. *ὅσας μὲν οὖν πόλεις — ὑπηκόους ἐποιήσαμεν, ἐῶ*.]

6 Bis hic intra pauca verba scriptum est in vulgata *αὐτόν*, utrobique me judice loco verioris *αὑτόν*, quod tamen posteriori tantum loco Marklando suasore reposui. Vid. Exc. X.

7 *Ὑμῶν* pro *ἡμῶν*, quanquam perdifficilis hic est discernendi ratio, dedi ex optimis. — Iisdem fidejussoribus in seqq. omisi voculam *τὶ* quam post *ποιήσαντας* ex aliquot codd. immiserat Reiskius. [*ποιήσαντας* i. q. *ὑβρίσαντας*. Graeci saepe usurpant *ποιεῖν*, ne verbum antegressum repetere cogantur. *SCHAEFER.*] — De articulo ante *παρέξοντας* vid. Gramm. §. 110. Obs. 2. [§. 124. obs. 3. ed. XV.]

8 Duo postrema verba tanquam suspecta notaverat Reiskius. Ego post longiorem sermonem tali repetitione non offendor. Vide in breviori etiam sermone eandem plane repetitionis formam in loco quem mihi indicavit Bernhardy, Lys. c. Andoc. 107, 9. *ἡγούμενοι, ἀποδημοῦντες μὲν ἀθῷοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἠδικημένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι.* Illam autem varietatem *ἐγγύτατα, ἐγγυτάτω* auribus dedisse videtur orator.

9 Displicet accusativus articuli repetitus. Poterat facile ille se insinuare inter tot sui generis voculas. *SP.*

ρεῖσθαι[309a]. ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσως διεωσάμην, καὶ ἄλλος τις c.
ἂν[9b], ψευδῆ λόγον καὶ συκοφαντίαν, καὶ οὐκ ἀνήρπασμαι·
οἱ δὲ πολλοὶ τί ποιήσετε, ἂν μὴ δημοσίᾳ πᾶσι φοβερὸν κα-
ταςήσητε τὸ εἰς ταῦτα ἀποχρῆσθαι τῷ πλουτεῖν; δόντα[10] d.
λόγον καὶ ὑποσχόντα κρίσιν περὶ ὧν ἄν τις ἐγκαλέσῃ, τότ᾽
ἀμύνεσθαι τοὺς ἀδίκως ἐφ᾽ αὐτὸν ἐλθόντας χρὴ, καὶ τότ᾽
ἂν ἀδικοῦντας ὁρᾷ τις, οὐ προαναρπάζειν[11], οὐδ᾽ ἐπάγοντ᾽
αἰτίας ψευδεῖς ἄκριτον ζητεῖν ἀποφεύγειν· οὐδ᾽ ἐπὶ τῷ δι-
δόναι δίκην ἀσχάλλειν, ἀλλὰ μὴ ποιεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀσελγὲς μη-
δέν. Ὅσα μὲν τοίνυν εἴς τε τὴν λειτουργίαν καὶ τὸ σῶμα 36
ὑβρίσθην, καὶ πάντ᾽ ἐπιβουλευόμενος τρόπον καὶ πάσχων
556. κακῶς ἐκπέφευγα, ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. καὶ πα-
ραλείπω δὲ πολλά. οὐ γὰρ ἴσως[12] ῥᾴδιον πάντ᾽ εἰπεῖν.
ἔχει δ᾽ οὕτως. οὐκ ἔστ᾽ ἐφ᾽ ὅτῳ τῶν πεπραγμένων ἐγὼ b.
μόνος ἠδίκημαι, ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τοῖς εἰς τὸν χορὸν γεγενημέ-
νοις ἀδικήμασιν ἡ φυλὴ, τὸ δέκατον μέρος ὑμῶν, συνηδίκη-
ται· ἐπὶ δ᾽ οἷς ἐμὲ ὕβρισε καὶ ἐπεβούλευσεν, οἱ νόμοι, δι᾽

[309a Orator indignationem judicum, qui sunt ex plebe dominatrice, excitare scit.]

[9b Supplendum *διώσαιτο*. Ceterum adverte temporum diversitatem: *διεωσάμην* — *ἀνήρπασμαι*, suam utroque vim servante.]

10 Particulam *δέ* hic inserit Margo Berol. ut asyndeton vitetur scilicet. Sed illud hujus maxime est loci; augetque emphasin duplex *τότε*, quod non recte sollicitabat olim Spaldingus. Mox pro *ἐγκαλῇ* ex Aug. et aliis dedi *ἐγκαλέσῃ*, et pro *ἐπ᾽ αὐτόν* ex opt. et plur. *ἐφ᾽ αὐτόν*. Vid. Exc. X. Denique iidem *ἀδικοῦντα* loco pluralis: fortassis hoc quoque recte. [Equidem nego. V. not. seq. Ceterum tirones, ut periodum recte intelligant, teneant subjectum enunciati esse divitem.]

11 [Seager *Diar. classic.* LV. p. 54. post *καὶ τότ᾽* recte subintelligit *ἀμύνεσθαι χρή*. Sed *τις* post *ὁρᾷ* male se habere persuasum mihi est; nam subjectum quamvis infinitum sit, tamen, ubi semel indicatum est, ita finitum est, ut *τις* jam dici non possit. Contra *ἀδικοῦντας* pronomine referendum erat ad *τοὺς ἀδίκως — ἐλθόντας*, quare pro *τις* scribendum puto *αὐτούς*. Nunc vero verba non ita intelligenda, ut Schaefer interpretatur: *ὁρᾷ* pronuntiantis voce acuendum, *si injuria adeo manifesta sit, ut pateat oculis*, sed sic: *et tum quidem, cum injuste se accusantes illos videt*, scil. secundum sententiam a judicibus pronuntiatam. Addo verba Ulpiani: „*καλεῖ σέ τίς, φησιν, εἰς κρίσιν*". „*μὴ διάφευγε τὸ δικαςήριον, ὕπεχε τὰς εὐθύνας. οὐ γὰρ ἄλλως φανείης ἂν ἀναμάρτητος. ἀλλ᾽ ἐρεῖς, „„μάτην ἐγκαλοῦμαι, συκοφάντης ἐςὶν ὁ κατήγορος"". ἄφες τοῦτο γνωσθῆναι τῇ ψήφῳ*".] — Mox illa *ἀλλὰ μὴ — μηδέν* manifesto respiciunt proxima tantum haec *οὐδ᾽ — ἀσχάλλειν*, quae media ideo interpunctione a superioribus secrevi.

12 De attico *ἴσως* in re certa vid. Ind. ad Plat. Men. etc.

οὓς εἷς ἕκαςος ὑμῶν σῶς ἐςιν· ἐφ᾽ ἅπασι δὲ τούτοις, ὁ
θεὸς, ᾧ χορηγὸς ἐγὼ καθειςήκειν, καὶ τὸ τῆς ὁσίας, ὁτιδή-
c. ποτ᾽ ἐςὶ[313], τὸ σεμνὸν καὶ τὸ δαιμόνιον συνηδίκηται. δεῖ
δὴ τούς γε βουλομένους ὀρθῶς τὴν κατ᾽ ἀξίαν τῶν πε-
πραγμένων παρὰ τούτου δίκην λαβεῖν, οὐχ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ
μόνον ὄντος[14] τοῦ λόγου τὴν ὀργὴν ἔχειν, ἀλλ᾽ ὡς ἐν ταὐ-
τῷ τῶν νόμων, τοῦ θεοῦ, τῆς πόλεως, ἐμοῦ, πάντων[15] ἠδι-
κημένων, οὕτω ποιεῖσθαι τὴν τιμωρίαν. καὶ τοὺς βοηθοῦν-
τας καὶ[16] συνεξεταζομένους μετὰ τούτου μὴ συνηγόρους
μόνον, ἀλλὰ καὶ δοκιμαςὰς τῶν τούτῳ πεπραγμένων ὑπο-
d. λαμβάνειν[16a], εἶναι. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σώ-
φρονα καὶ μέτριον πρὸς τἆλλα παρεσχηκὼς αὑτὸν Μειδίας,
καὶ μηδένα τῶν ἄλλων πολιτῶν μηδὲν ἠδικηκὼς, εἰς ἐμὲ
μόνον ἀσελγὴς οὕτω καὶ βίαιος ἐγεγόνει· πρῶτον μὲν ἔγωγ᾽
ἀτύχημ᾽ ἂν ἐμαυτοῦ τοῦτο ἡγούμην· ἔπειτ᾽ ἐφοβούμην ἄν,
μὴ τὸν ἄλλον ἑαυτοῦ βίον οὗτος μέτριον δεικνύων καὶ φι-
λάνθρωπον, διακρούσηται τούτῳ τὸ δίκην ὧν ἐμὲ ὕβρικε
e. δοῦναι. νυνὶ δὲ τοσαῦτ᾽ ἐςὶ τἆλλα, ἃ πολλοὺς ὑμῶν ἠδί-
κηκε, καὶ τοιαῦτα, ὥςε τούτου μὲν τοῦ δέους ἀπήλλαγμαι,
φοβοῦμαι δὲ πάλιν τοὐναντίον, μὴ, ἐπειδὰν πολλὰ καὶ δεινὰ
ἑτέρους ἀκούσητε ὑπ᾽ αὐτοῦ πεπονθότας, τοιοῦτός τις ὑμῖν 557.
λο-

313 Id ipsum in quo offenditur Reiskius, qui *ὁτιδήποτε* non nisi elevandi causa subjici solere arbitrabatur, mihi augustum in primis et grande visum est Sic et Romani *nescio quid* in augendis rebus dicunt non minus quam in extenuandis. Arcanum aliquod et ineffabile numen est *fas* et *justitia*. Spectat autem *ἡ ὁσία* hic ad *νόμιμα* illa quae *ἄγραφα* s. *ἄγραπτα* dicta fuerunt, ut Soph. Ant. 454 Dem. pro Cor. 317, 23. adv. Aristocr. p. 643, 18. Thuc. 2, 37. Cf. Arr. Epict. 4, 3. extr. et ibi Schegk. *SP.*

14 Sic Reisk. cum Aug. et nonnullis aliis. Ceteri *ἡμῶν ὄντος μόνον.*

15 Restitui antiquam et plurimorum codd. lectionem pro ea quam e cod. Aug. et ex sententia H. Wolfii et Taylori receperat Reiskius, *πόλεως, ὁμοῦ πάντων.* Nam quamvis in hac facilior videri possit junctura, altera exquisitior visa est. Expresso verbo addere sui mentionem debebat orator, ut pleniora omnia et per venustam hic antielimacem, aures ferirent. Ante *πάντων* autem longe facilius *ἐμοῦ* in *ὁμοῦ* transire poterat, quam vice versa.

16 Omisi articulum *τοὺς* qui abest a parte codd. et ab edd. ant. Sunt enim iidem qui *βοηθοῦσι* et *συνεξετάζονται* [vid. hoc in Ind.]: bis autem posito articulo duo genera hominum designari viderentur. *SP.*

[16a Sic Aug. Barocc. Ven. Par. k r. Ceteri Bekkeri libri *ὑπολαμβάνετ᾽*.]

λογισμὸς ἐμπέσῃ· Τί οὖν; σὺ δεινότερα ἢ τῶν ἄλλων εἷς
ἕκαςος πεπονθὼς ἀγανακτεῖς[317]; Πάντα μὲν δὴ τὰ τούτῳ f.
πεπραγμένα, οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ δυναίμην πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, οὔτ᾽
ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτ᾽ ἀκούειν· οὐδ᾽ εἰ τὸ παρ᾽ ἀμφοτέρων
ἡμῶν ὕδωρ ὑπάρξειε πρὸς τὸ λοιπὸν πᾶν τό τ᾽ ἐμὸν καὶ
τὸ τούτου προστεθὲν[18], οὐκ ἂν ἐξαρκέσειεν. ἃ δ᾽ ἐςὶ
μέγιςα καὶ φανερώτατα, ταῦτ᾽ ἐρῶ. μᾶλλον δ᾽ ἐκεῖνο ποι- g.
ήσω. ἀναγνώσομαι μὲν ὑμῖν, ὡς ἐμαυτῷ γέγραμμαι, πάντα
τὰ ὑπομνήματα. λέξω δ᾽ ὅ,τι ἂν πρῶτον ἀκούειν βουλο-
μένοις ὑμῖν ᾖ, τοῦτο πρῶτον, εἶθ᾽ ἕτερον, καὶ τἄλλα τὸν
αὐτὸν τρόπον, ἕως ἂν ἀκούειν βούλησθε. ἔςι δὲ ταῦτα h.
παντοδαπὰ, καὶ ὕβρεις πολλαὶ, καὶ περὶ τοὺς οἰκείους κα-
κουργήματα, καὶ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβήματα· καὶ τόπος[19]
οὐδεὶς ἔςιν, ἐν ᾧ τοῦτον οὐ θανάτου πεποιηκότα ἄξια πολ-
λὰ εὑρήσετε. ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΙΔΙΟΥ ΑΔΙ-
ΚΗΜΑΤΩΝ. Ὅσα μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν 37
ἀεὶ προστυχόντ᾽ αὐτῷ πεποίηκε, ταῦτ᾽ ἐςί. καὶ παραλέ-
λοιφ᾽ ἕτερα[20]. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο οὐδεὶς εἰσάπαξ εἰπεῖν, ἃ
πολὺν χρόνον οὗτος ὑβρίζων συνεχῶς ἅπαντα τὸν βίον
εἴργαςαι. ἄξιον δ᾽ ἰδεῖν ἐφ᾽ ὅσον φρονήματος ἤδη προελή- b.

317 Spaldingus Reiskii conjecturam *Τί οὖν, οὐ — πεπονθὼς, ἀγανακτεῖς;* lenem sane et commendabilem, secutus erat, ipse tamen observans et explicari et defendi posse vulgatam. Quod mihi eandem reducendi legem fecit. Idem enim quod *οὐ δεινότερα* est etiam *δεινότερα* interrogative prolatum. „Quid igitur? tune graviora ceteris passus ita indignaris?" Neque est cur defectus particulae interrogativae, qualis est *αρα*, quemquam moretur, cujus loco ipsum illud *τί οὖν;* cum tali formula coalescit; ut ap. Plat. Sophist. p. 241. c. *Τί οὖν; οὕτως ἀποςησόμεθα νῦν μαλακισθέντες;* Vid. et Alcib. I. 29. c.

18 Certa in clepsydris aquae mensura utrique dicentium dabatur, qua elapsa finem dicendi facere debebat. Hoc itaque dicit Demosthenes: „Si ei aquae, quae reliqua mihi est, de novo adderetur (*ὑπάρξειε προστεθέν*) integra et mea et illius mensura, non tamen sufficeret." — De forma loquendi *τὸ παρ᾽ ἀμφοτέρων — προστεθέν*, vid. Gramm. §. 138. [151. ed. XV.] I, 8.

19 Recte monet Ulpianus non intelligi locum aliquem in urbe, ut Ceramicum aut forum, sed locos oratorios, aut argumentorum sedes. Sic venuste noster contra Aristogitonem: *ἤδη τινὰς εἶδον τῶν ἀγωνιζομένων, οἵ, οὐκ ἔχοντες ὡς οὐκ ἀδικοῦσι δεῖξαι, οἱ μὲν εἰς τὴν τοῦ βίου μετριότητα καὶ σωφροσύνην κατέφυγον, οἱ δὲ εἰς τὰ τῶν προγόνων ἔργα κ. τ. λ. τούτῳ δ᾽ οὐδένα ὁρῶ τῶν τόπων τούτων βάσιμον ὄντα, ἀλλὰ πάντα ἀπόκρημνα, φάραγγας, βάραθρα.* **SP.**

20 Haec dedimus ut sunt in codd. hucusque collatis omnibus: vulgo *καὶ πολλὰ ἕτερα παραλέλοιπα.*

λυθε, τῷ τούτων δίκην μηδενὸς δεδωκέναι. οὐ γὰρ ἡγεῖθ᾽,
ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, λαμπρὸν, οὐδὲ νεανικὸν, οὐδὲ ἄξιον θανά-
του [321], ὅ,τι ἄν τις πρὸς ἕνα εἷς διαπράττηται· ἀλλ᾽, εἰ
μὴ φυλὴν ὅλην καὶ βουλὴν [22] καὶ ἔθνος προπηλακιεῖ, καὶ
πολλοὺς ἀθρόους ὑμῶν ἅμα ἐλᾷ, ἀβίωτον ᾤετο ἔσεσθαι 558.
c. τὸν βίον ἑαυτῷ. καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, μυρία ἂν ἔχων [22a]
εἰπεῖν. περὶ δὲ τῶν συστρατευσαμένων ἱππέων εἰς Ἄργου-
ραν ἴϛε δήπου πάντες οἷα ἐδημηγόρησε παρ᾽ ὑμῖν, ὅθ᾽ ἧκεν
ἐκ Χαλκίδος, κατηγορῶν καὶ φάσκων, ὄνειδος ἐξελθεῖν τὴν
ϛρατιὰν ταύτην τῇ πόλει· καὶ τὴν λοιδορίαν, ἣν ἐλοιδορή-
θη Κρατίνῳ [23] περὶ τούτων, τῷ νῦν [24] ὡς ἐγὼ πυνθάνο-

321 Sarcasmus. In eo gloriam quaerebat Midias, ut nil nisi quod morte dignum esset patraret, neque tamen eam pateretur. Verum non omne quod homuncionibus nobis capital est, et illi ita videbatur. Altiora petebat. Et sic deinceps. [Posteriori tempore immutavit sententiam suam pater meus et scribendum proposuit *αὐτοῦ*. Cum Schaefero *θανάτου* omittente neque aliud quid ejus loco ponendum esse existimante consentio propterea, quod offensus aliquis verbo *ἄξιον* nude posito *θανάτου* inseruisse videtur. Schaefer ad confirmandam sententiam suam hunc locum ex Thuc. I, 142. transscripsit: *πῶς δὴ — ἄξιον ἄν τι δρῷεν;*] — Mox ad *εἰ μὴ — προπηλακιεῖ* cf. §. 58. c. not.

[22 Bekker: „*βουλὴν* r." Hanc scripturae diversitatem propius contuenti sane quam probabile fit deludi nos haec legentes *διττογραφίᾳ*. Nisi enim multum fallor, Demosthenes sic scripsit: *εἰ μὴ φυλὴν ὅλην καὶ ἔθνος προπηλακιεῖ.* Opponuntur inter se *εἷς* et *φυλ. ὅ. κ. ἔ.* SCHAEFER]

[22a Sic Ven. Coisl. Par. krt. Alii codd. *μυρία εἰπεῖν ἔχων* quod receperunt et Bekk. et Meier.]

23 [Aor. *ἐλοιδορήθη* significatio est activa. — *Κρατῖνος* hipparchus, collega Midiae fuisse videtur. Pro *Κρατίνῳ Ἀρχετίωνι*, cujus paullo post mentio fit, scribendum esse, suspicanti Schaefero non concedo. Neque enim dubitari potest, Cratinum ducem fuisse, Archetionem aliquem equitum.]

24 *Τῷ νῦν*, quae verba absunt ab edd. Ald. et Paris. restitui ex Wolfiana et Hervag. (1547) et Marg. Berol. Mirum Reiskio adeo nihil suboluisse ut errorem propagaret. Sed scripsit idem in seqq. *αὐτῷ*; quo apparet eum junxisse *βοηθεῖν αὐτῷ περὶ τούτων*. Absentia tamen articuli, *τῷ*, vel sic eum vitii admonere debebat. *SP.* Accedo huic judicio: quamvis etiam Bekkeri codd. omnes haec verba omittant; nisi quod a recentiori manu in Par. Σ superscripta sunt. [Cum olim aliter decrevissem, nunc persuasum habeo, *τῷ νῦν* recte se habere; nam verba *ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι* soli huic lectioni accommodata sunt. Demosthenes autem partim prohibere conatur, quominus equites adsint duci suo, partim Midiae patrocinaturum Cratinum in suspicionem judicibus adducere studet."]

μαι μέλλοντι βοηθεῖν αὐτῷ, μέμνησθε. τὸν δὴ τοσούτοις ἀθρόοις τῶν πολιτῶν ἔχθραν ἐπ' οὐδενὶ τηλικαύτην ἀράμενον, πόσῃ πονηρίᾳ καὶ θρασύτητι ταῦτα χρὴ νομίζειν πράττειν; καίτοι πότεροί εἰσιν ὄνειδος, ὦ Μειδία, τῇ πόλει, d.
οἱ διαβάντες ἐν τάξει καὶ τὴν σκευὴν ἔχοντες, ἣν προσῆκε τοὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξιόντας καὶ συμβαλουμένους τοῖς συμμάχοις, ἢ σύ, ὁ μὴ[324a] λαχεῖν εὐχόμενος τῶν ἐξιόντων, ὅτ' ἐκληροῦ, τὸν θώρακα δὲ οὐδεπώποτ' ἐνδύς, ἐπ' ἀστράβης δὲ ὀχούμενος ἀργυρᾶς τῆς ἐξ Εὐβοίας[25], χλανίδας δὲ καὶ κυμβία καὶ κάδους ἔχων, ὧν ἐπελαμβάνοντο οἱ πεντηκοστολόγοι[26]; ταῦτα γὰρ εἰς τοὺς ὁπλίτας ἡμᾶς ἀπηγγέλλετο· e.
οὐ γὰρ εἰς ταὐτὸν ἡμεῖς τούτοις διέβημεν. εἶτα εἴ σε ἐπὶ τούτοις ἔσκωψεν Ἀρχετίων ἤ τις ἄλλος, πάντας ἤλαυνες; εἰ μὲν γὰρ ἐποίεις ταῦτα, ὦ Μειδία, ἅ σέ φασιν οἱ συνιππεῖς, καὶ κατηγόρεις[27] ὡς λέγοιεν περὶ σοῦ, δικαίως κακῶς ἤκουες. καὶ γὰρ ἐκείνους καὶ τουτουσὶ καὶ ὅλην τὴν πόλιν ἠδίκεις καὶ κατῄσχυνες· εἰ δὲ μὴ ποιοῦντός σου, κατεσκεύαζόν f.
τινες καταψευδόμενοί σου, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἐκείνοις ἐπετίμων, ἀλλὰ σοὶ ἐπέχαιρον, δῆλον ὅτι ἐκ τῶν ἄλλων, ὧν ἔζης, ἄξιος αὐτοῖς ἐδόκεις εἶναι τοῦ τοιαῦτα
559. ἀκούειν. σαυτὸν οὖν μετριώτερον ἐχρῆν παρέχειν, οὐκ ἐκείνους διαβάλλειν. σὺ δ' ἀπειλεῖς πᾶσιν, ἐλαύνεις πάντας. τοὺς g.
ἄλλους ἀξιοῖς, ὅ,τι σὺ βούλει, σκοπεῖν, οὐκ αὐτὸς σκοπεῖς, ὅ,τι μὴ λυπήσεις[28] τοὺς ἄλλους ποιῶν. καὶ τὸ δὴ σχετλιώτατον καὶ μέγιστον ἔμοιγε δοκοῦν ὕβρεως εἶναι σημεῖον[29].

[324a Ita Par. Σ pro vulg. μηδὲ.]

25 Vid. Excurs. VII.

26 Portitores, quinquagesimam mercium partem, secundum legem, ab advehentibus pariter atque asportantibus exigentes. Monet autem Ulpianus supellectilem bellicam immunem fuisse; quae vero ad usus domesticos aut luxui inservitura inferrentur, ea portitores retinuisse, dum penderetur quinquagesima. *SP.* Vid. Exc. VII.

27 Male praesens *κατηγορεῖς* olim reponebam: quod vel solus optativus *λέγοιεν* monstrare debebat. Herod. 8, 79. *προακήκοε, ὅτι σπεύδοιεν.* 9, 16: extr. *ἤκουον, ὡς λέγοι.* *SP.*

28 Obsecutus sum plurimis, iisque praestantibus codd. Futurum *λυπήσεις* scribendo, pro Conjunctivo Aor. qui est in omnibus edd. Non enim puto conjunctivum hic locum habere ex bona graecitate. Optativus ferri posset, ut est in margine Ed. Paris., sed addita particula *ἄν*. Vid. et infra §. 58. c. *SP.*

29 Notum est, loco illorum *ὃ δὲ μέγιστον* et sim. Graecos usurpare etiam articulum praepos. *τὸ δὲ μέγιστον, καὶ τὸ μέγιστον:* quod genus Reizius (de Acc. Incl. p. 95.) repetebat ab antiquissimo illo et Ionum usu, *τοῦ* pro *οὗ*, *τὴν* pro *ἣν* cet.

τοσούτων ἀνθρώπων, ὦ μιαρὰ κεφαλή, σὺ παρελθὼν ἀθρόων κατηγόρεις, ὃ τίς οὐκ ἂν ἔφριξε ποιῆσαι τῶν ἄλλων;
38 Τοῖς μὲν τοίνυν ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις[330] ὁρῶ τοῖς κρινομένοις, ὦ ἄνδρες δικαςαί, ἓν μὲν ἢ δύο ὄντα τἀδικήματα, ἃ κατηγορεῖται[31], λόγους δὲ ἀφθόνους τοιούτους ὑπάρχοντας· Τίς ὑμῶν ἐμοί τι σύνοιδε τοιοῦτον; τίς ὑμῶν ἐμὲ ταῦθ' ἑώρακε ποιοῦντα; οὐκ ἔςιν. ἀλλ' οὗτοι δι' ἔχθραν καταψεύδονταί μου. καταψευδομαρτυροῦμαι. τὰ τοιαῦτα.
b τούτῳ δ' αὖ τἀναντία τούτων. πάντας γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι νομίζω τὸν τρόπον τὸν τούτου, καὶ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ βίου· καὶ πάλαι θαυμάζειν ἐνίους οἴομαι, ὧν αὐτοὶ μὲν ἴσασιν, οὐκ ἀκηκόασι δὲ νῦν ἐμοῦ[32]. πολλοὺς δὲ τῶν πεπονθότων οὐδὲ πάνθ' ὅσα ἠδίκηνται μαρτυρεῖν ἐθέλοντας ὁρῶ, τὴν βίαν καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην ὀῤῥωδοῦντας[33] τὴν τούτου, καὶ τὴν ἀφορμήν, ἥπερ ἰσχυρὸν

adhibendi. In quo errasse virum sollertem vix opus est monere. Neque apparet, qua ratione ductus idem hoc tamen Lysiae (Epitaph. p. 92.) τὸ δὲ μέγιςον σημεῖον τοῦ πλήθους, ἐξὸν γὰρ — corruptum pronuntiarit et reponendum ibi ὃ δέ —: quod etsi unius codicis auctoritate, in quo revera postmodo ita repertum est, recte recipi possit, tamen alteram formam rejiciendam non esse exempla docent a F. A. Wolfio ibidem allata, in quibus post hanc formam τὸ δὲ μέγιςον plane ut post alteram ὃ δὲ μέγιςον etiam ὅτι vel γὰρ infertur. Illud in nostro loco, Lysiaco ceterum valde simili, factum non est. Quare et hunc et alios omnes, in quibus τὸ δὲ μέγιςον et similia sine conjunctione sequente leguntur, etiam ad *appositionis* formam referre possis; ut scilicet neutra illa praemissa sint per appositionem ad sequentis dictionis praedicatum.

330 Malim abesse ἀνθρώποις, ut abest ab Aug. *SP.*

31 Praetuli lectionem Aug. κατηγορεῖται vulgatae κατηγοροῦνται, quia ad personas κατηγορεῖν cum accusativo non refertur: cf. §. 24. h. not. *SP.* Accedit Par. *Σ.*

32 Genitivus ὧν pendet a verbo θαυμάζειν, „Mirantur ea, quae ipsi sciunt, nec tamen nunc ex me audiverunt", in quibus, simplicitate quadam orationis, structura per μὲν — δὲ — locum occupavit alterius per ἃ — ταῦτα —. Sensus enim est θαυμάζειν, ὅτι πολλά, ἃ αὐτοὶ ἴσασιν, (ταῦτα) οὐκ ἀκηκόασι νῦν ἐμοῦ.

33 Quantivis est pretii Taylori conjectura, in quam et Reiskius incidit, e δεδιότας, lectione in aliquot codd. comparente, eruentis ὀῤῥωδοῦντας pro ὁρῶντας, quod est in edd. omnibus. Nam δεδιότας, ut recte vidit Taylorus, glossema est minus notae vocis ὀῤῥωδεῖν. Nefas sit putare, Demosthenem uno spiritu potuisse dicere ὁρῶ ὁρῶντας. In textum itaque recepi meram conjecturam, ne injuria fieret manibus summi oratoris ab iis, qui tractanda nostra hujus orationis editione primum in ejus consortium admitterentur. *SP.*

πὸιεῖ καὶ φοβερὸν τὸν κατάπτυςον τουτονί. τὸ γὰρ ἐπ᾽ c.
ἐξουσίας καὶ πλούτου πονηρὸν εἶναι καὶ ὑβριςὴν, τεῖχός ἐςι
πρὸς τὸ μηδὲν ἂν αὐτὸν ἐξ ἐπιδρομῆς παθεῖν. ἐπεὶ περιαι-
ρεθεὶς οὗτος τὰ ὄντα ἴσως μὲν οὐκ ἂν ὑβρίζοι· εἰ δ᾽ ἄρα,
ἐλάττονος ἄξιος ἔςαι τοῦ μικροτάτου παρ᾽ ὑμῖν. μάτην
560. *γὰρ λοιδορήσεται καὶ βοήσεται· δίκην δ᾽, ἂν ἀσελγαίνῃ τι,*
τοῖς ἄλλοις ἡμῖν ἐξίσου δώσει. νῦν δ᾽, οἶμαι, τούτου προ- d.
βέβληνται[333a] *Πολύευκτος*[34]*, Τιμοκράτης, Εὐκτήμων ὁ κο-*
νιορτός. τοιοῦτοί τινές εἰσι μισθοφόροι περὶ αὐτόν. καὶ πρὸς
ἔτι ἕτεροι τούτοις[34a]*, μαρτύρων συνεςωσα ἑταιρία, φανερῶς*
μὲν οὐκ ἐνοχλούντων ὑμῖν, σιγῇ δὲ τὰ ψευδῆ ῥᾳςα ἐπινευ-
όντων[35]*. οὓς μὰ τοὺς θεοὺς οὐδὲν ὠφελεῖσθαι νομίζω*
παρὰ τούτου· ἀλλὰ δεινοί τινές εἰσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους, καὶ παρεῖναι καὶ μαρτυ-
ρεῖν. πάντα δὲ ταῦτ᾽, οἶμαι, φοβερά ἐςι τῶν ἄλλων ὑμῶν e.
ἑκάςῳ καθ᾽ ἑαυτὸν, ὅπως δύναται, ζῶντι· οὗπερ ἕνεκα
συλλέγεσθε ὑμεῖς· ἵνα[36]*, ὧν καθ᾽ ἕνα ἐςὶν ἕκαςος ὑμῶν*
ἐλάττων ἢ φίλοις ἢ τοῖς οὖσιν ἢ τῶν ἄλλων τινὶ, τούτων
συλλεγέντες ἑκάςου κρείττους τε γίγνησθε καὶ παύητε τὴν
ὕβριν. Τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τοιοῦτός τις ἥξει πρὸς ὑμᾶς 39
λόγος· Τί δὴ τὰ καὶ τὰ πεπονθὼς ὁ δεῖνα, οὐκ ἐλάμβανε
δίκην παρ᾽ ἐμοῦ; ἢ Τί δή; πάλιν ἄλλον ἴσως τινὰ τῶν
ἠδικημένων ὀνομάζων[35a]*. ἐγὼ δὲ δι᾽ ἃς μὲν προφάσεις ἕκα-* b.
ςος ἀφίςαται τοῦ βοηθεῖν ἑαυτῷ, πάντας ὑμᾶς εἰδέναι νομί-
ζω. καὶ γὰρ ἀσχολία, καὶ ἀπραγμοσύνη, καὶ τὸ μὴ δύνα-
σθαι λέγειν, καὶ ἀπορία, καὶ μυρί᾽ ἐςὶν[36b] *αἴτια. προσ-*

[333a Pluralem *προβέβληνται* exhibent Ven. Coisl. Par. krt. Singularem ex ceteris suis jure recepisse mihi videtur Bekker.]

34 Orator illius temporis, praeter hanc Midiae defensionem, cum Demosthene conjunctissimus, si credimus Ruhnkenio, qui eundem putat ac Sphettium. Augerus non item. — Contra Timocratem extat oratio Demosthenis.

[34a Pater scripserat *πρὸς ἔτι τούτοις ἕτεροι* ex Ven Coisl. Part t Vulg. — Ceterum, Adverte, inquit Schaefer, praepositionem a casu suo diremtam.]

35 Ulpianus: *Ἐπειδὰν ὁ κατήγορος λέγῃ τὰ ἀδικήματα, λάθρα καὶ πόῤῥωθεν ἀνανεύουσι τοῖς δικαςαῖς, ἐνδεικνύμενοι μηδὲν ἀληθὲς εἶναι τῶν λεγομένων. ῥᾷςον δὲ τὸ τοιοῦτον, καὶ ἀκίνδυνον.*

36 *Ἐπεξηγητικῶς* haec subjiciuntur illi *οὗπερ ἕνεκα*, quod respicit proxime superiora, *τὸ καθ᾽ ἑαυτὸν, ὅπως δυνατὸν, ζῆν.*

[36a *ὀνομάζων* Addidit tamquam si v. 1. c. 39 scripsisset: *τάχα — τοιοῦτό τι ἐρεῖ.* *SCHAEFER.*]

[36b Pater receperat Reiskii conjecturam *ἕτερα αἴτια.* *ἕτερα* pro *αἴτια* exhibent Par. kr Aug. Barocc. margo Bav., *ἕτερα αἴτια γρ* Ven.]

ἥκειν μέντοι τούτῳ μὴ ταῦτα λέγειν ἡγοῦμαι νυνὶ ἀλλ' ὡς οὐ πεποίηκέ τι[336c] τούτων, ὧν αὐτοῦ κατηγόρηκα, διδάσκειν. ἐὰν δὲ μὴ δύνηται, διὰ ταῦτ' ἀπολωλέναι πολὺ μᾶλλόν ἐστι
c. δίκαιος[36d]. εἰ γάρ τηλικοῦτός τίς ἐστιν, ὥστε τοιαῦτα ποιῶν δύνασθαι καθ' ἕνα ἕκαστον[37] ἡμῶν ἀποστερεῖν τοῦ δίκης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν· κοινῇ νῦν, ἐπειδήπερ εἴληπται, πᾶσιν 561. ὑπὲρ ἁπάντων ἐστὶ τιμωρητέος, ὡς κοινὸς ἐχθρὸς τῇ πολι-
d. τείᾳ. Λέγεται[38] τοίνυν ποτὲ ἐν τῇ πόλει κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκείνην εὐδαιμονίαν Ἀλκιβιάδης γενέσθαι, ᾧ σκέψασθε τίνων[39] εὐεργεσιῶν ὑπαρχουσῶν, καὶ ποίων τινῶν[39a], πρὸς τὸν δῆμον, πῶς ἐχρήσανθ' ὑμῶν οἱ πρόγονοι, ἐπειδὴ βδελυρὸς
e. καὶ ὑβριστὴς ᾤετο δεῖν εἶναι. καὶ οὐκ ἀπεικάσαι δήπου Μειδίαν Ἀλκιβιάδῃ βουλόμενος τούτου μέμνημαι τοῦ λόγου. οὐχ οὕτως εἰμὶ ἄφρων οὐδ' ἀπόπληκτος ἐγώ. ἀλλ' ἵν' εἰδῆθ' ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ γνῶθ', ὅτι οὐδὲν οὔτ' ἐστὶν οὔτ' ἔσται, οὐ γένος, οὐ πλοῦτος, οὐ δύναμις, ὅ,τι[39b] τοῖς πολλοῖς ὑμῶν, ἂν ὕβρις προσῇ[40], προσήκει φέρειν.

[36c *πεποίηκε ταῦτα ἐφ' οἷς αὐτοῦ* Barocc. Ven. Taylori Aug. mg. Bav. Par. k r γρ. Ven.]

[36d Sic Ven. k r t Coisl. vulg. ante Bekkerum. Bekker ex auctoritate ceterorum suorum primus omisit *ἐστι δίκαιος*. Quamquam ut *ἐστι δίκαιος* supplentem redolet, ita *πολὺ μᾶλλον* ad *προσήκειν τούτῳ* referre dubites, tamen recte fecisse Bekkerum putaverim.]

37 Vid. Ind. in *κατά*.

38 Valde discrepat a nostra loquendi consuetudine adjectio verbi *λέγεται* in rebus clarissimis et de quibus nulla esse poterat dubitatio, quae tamen praeteritae essent fandoque potissimum traderentur, non, ut hodie, populo quoque per litteras notae essent. Cicero Manil. 18. init. *civitas Atheniensium quae satis late quondam mare tenuisse dicitur*. Add. mox de verbo *φασὶ* not. 344.

39 Observa *τίνων* hic valere *πόσων*. Aliter enim haec, *τίνων* — *καὶ ποίων τινῶν*, mirandi sensu coire non possunt.

[39a Aug. Par. k r γρ. Ven. et mg. Bav. pro *τινῶν* exhibent: *τιμῶν*, quod neque contra graeci sermonis ingenium est, cum Plut. Apophthegm. Lacon. dicat: *τιμὴ τῶν νέων πρὸς τοὺς πρεσβύτας*, neque contra sensum, cum §. 40. b. Alcibiadis Olympiacae victoriae memorentur, quas non solum victori, sed etiam ejus patriae honori fuisse constat. Tamen in textum recipere non ausus sum hanc lectionem.]

[39b Sic pater ex Laur. ΣΤ Antv. qui exhibent *ὅτι*. Bekker, cui Schaefer assentitur, ex reliquis ὅ recepit. qui cur optimos codd. hic non sequatur, non intelligo.]

40 Editum erat *ἂν ὕβρις ᾖ*: unde Reiskius faciendum proponebat *ὑβρίσῃ*: quod Spaldingus, quamvis id et videretur non satis commode superioribus se adjungere, reposuit tamen, of-

Ἐκεῖνος γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγεται πρὸς πατρὸς μὲν 40
Ἀλκμαιωνιδῶν εἶναι· τούτους δέ φασιν ὑπὸ τῶν τυράννων, ὑπὲρ τοῦ δήμου στασιάζοντας[40a], ἐκπεσεῖν καὶ δανεισαμένους χρήματ' ἐκ Δελφῶν ἐλευθερῶσαι τὴν πόλιν, καὶ τοὺς Πεισιστράτου παῖδας ἐκβαλεῖν· πρὸς δὲ μητρὸς Ἱππονίκου[41],

fensus ea, quae in altera scriptura soni est iteratio *προσῇ προσήκει*. Ego contra, non inleleganter quidem dictum arbitrans illud ipsum, quod alicujus genus, divitiae, cetera, *ὑβρίζει*; tamen cum illud *ὕβρις ᾖ* in paucis tantum nec magnae auctoritatis libris (Ven. Antv. Par. t) esset; revocandum censui alteram codd. opt. et plurimorum lectionem, quae firmatur loco gemino 47. h. *ἐξ ἰδίου πράγματος, οὐδεμιᾶς ὕβρεως προσούσης τοσαύτην ἔδωκε δίκην*. Nam soni insuavitas tollitur intermissione spiritus post *προσῇ*.

[340a Vulgatam ante Reiskium *στασιάσαντας*, nullis Bekkerianis praeter Ven. probatam, tuetur Schaefer his verbis: „*στασιάσαντας* temporum *τὸ κατάλληλον*, quod est ex idiomatis Graecae syntaxis, facile tueatur. Resolve: *ὑπὲρ τοῦ δήμου στασιάσαι καὶ ὑπὸ τῶν τυράννων ἐκπεσεῖν*. Sic p. 562, 3. *ποιήσαντες φυγάδα ἐξέβαλον*. Sed talia sunt infinita". Quis est qui dubitet, ita loqui Graecos? Sed si hoc voluisset Demosthenes *στασιάσαντας* ante *ὑπὸ τῶν τυρ.* posuisset. Recte Reisk. „Ideo expellebantur Alcmaeonidae a Pisistratidis, quod *ἐστασίαζον*, adhuc dum factionem agitarent atque tumultuarentur, non quod *ἐστασίασαν*, olim aliquando id fecissent.]

41 Magnopere aestuant viri docti in Alcibiadis stemmate, quod plane diversum exstat apud alios scriptores. Latuisse autem Demosthenem genus Alcibiadis nequaquam potest, cum, quicquid dicit de illa *παλαιᾷ εὐδαιμονίᾳ*, non tamen ultra LV circiter annos distet hujus orationis scribendae tempus ab exilio primo Alcibiadis, tum XXX fere annos nati. Errorem igitur, quam a variis causis repetunt Palmerius (ad Scriptt gr. p. 192.) et Henr. Valesius (Emendd. 4, 1.) nullum agnosco. Sane Andocides et Plutarchus *materno* genere Alcibiadem attigisse Alcmaeonidas narrant, et Hipponici nomen solet in Alcibiadis historia, nonnisi ut soceri ejus, memorari. Quid tamen credere vetat etiam Cliniae gentem, cujus patrem Alcibiadem primum memorat Herodotus, conjunctam fuisse cum Alcmaeonidis? Hipponicus autem, qui hic comparet, nullo modo potest intelligi socer Alcibiadis; sed plurimi sunt ejus nominis viri, in eadem gente, quorum celeberrimus fuit socius Solonis in constituenda republica Atheniensium, quorumque aliquem genere potuit attingere Dinomache. De Alcmaeonidarum rebus gestis vid. Herodot. et quidem inprimis 5, 62. *SP.* Paternum Alcibiadis stemma ultra avum — *proavum* vid. Coraën ad Isocr. de Big. p. 352. sed cf. Herod. modo laud. — cognominem aliunde ignotum est nobis, nisi quod in Alcibiade Primo Platonico (§. 35.) ipse Alcibiades cum Persarum rege, ab Achaemene et Perseo genus suum derivante, sese comparans. Eurysacem Ajacis filium generis sui auctorem praedicat. Quippe fuit inter heroës Atticos *Philaeus* Eurysacis (Paus. 1,

καὶ ταύτης[342] τῆς οἰκίας, ἧς ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ μεγάλαι
b. πρὸς τὸν δῆμον εὐεργεσίαι. οὐ μόνον δὲ ταῦθ᾽ ὑπῆρχεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ δήμου θέμενος τὰ ὅπλα, δὶς μὲν ἐν Σάμῳ, τρίτον δ᾽ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, τῷ σώματι τὴν εὔνοιαν, οὐ χρήμασιν οὐδὲ λόγοις, ἐνεδείξατο τῇ πατρίδι. ἔτι δὲ ἵππων Ὀλυμπίασιν[43] ἀγῶνες ὑπῆρχον αὐτῷ, καὶ νῖκαι καὶ ςέφανοι[43a], καὶ ςρατηγὸς ἄριςος, καὶ λέγειν ἐδόκει πάντων, ὥς φα-

35.) vel secundum alios ipsius Ajacis (Herod. 6, 35.) filius, qui tradita Atheniensibus Aegina primus suae gentis civitatem Atticam adeptus esse perhibebatur, et a quo nomen traxit pagus Atticae *Philaïdae;* cujus nominis forma vel sola fidem faceret, fuisse genus etiam Philaïdarum (cf. not. m. ad Plat. l. c.); nisi diserta ejus mentio esset ap. Diog. La. 10. init. in Epicuro, qui, *pago* Gargettius, e *genere nobili* fuit Philaïdarum. Huic itaque genti sine dubio adscripti fuerunt et Miltiades (v. Herod. l. c. Marcellin. Vit. Thucyd. init.) et Alcibiades. Jam vero hoc si ita est ad Alcmaeonidas stirpe mascula pertingere non potuit Alcibiades. Illi enim non ad Ajacem sed ad Nestorem genus referebant, cujus ex Thrasymede pronepos fuit Alcmaeonidarum gentis auctor. Fieri quidem potuit, ut per feminas cum Alcmaeonidis conjuncti essent majores Alcibiadis; verum hoc, puto, non ita extulisset Demosthenes, πρὸς πατρὸς Ἀλκμαιωνιδῶν εἶναι: omnium minime autem per aviam vel proaviam eo rettulisset Alcibiadem, quo per matrem proxime pertinebat. Quippe Dinomachen Megaclis filiam, Alcmaeonis neptem fuisse certissimum est. Vid. Andoc. c. Alcib. p. 130. Lys. c. Alcib. p. 540. Conf. Isocr. de Bigis c. 10. Ὁ γὰρ πατὴρ (Alcibiades celeberrimus, pater ejus, qui ipse hic loquitur, Alcibiadis tertii) πρὸς μὲν ἀνδρῶν ἦν εὐπατριδῶν, ὧν τὴν εὐγένειαν ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπωνυμίας ῥάδιον γνῶναι· (vides, ex nobili quidem stirpe fuisse, sed quae ante Alcibiadem primum, praeter mythicam illam totius generis originem, claris nominibus destituta esset:) πρὸς γυναικῶν δὲ (h. e. ut ex superiore πρὸς ἀνδρῶν patet, stirpe feminina sive materna) Ἀλκμαιωνιδῶν. E quibus omnibus hoc etiam apparet, non potuisse Demosthenem ad Hipponicum, si per affinitatem forte domus haec juncta fuit Alcmaeonidis, genus referre feminae, quae patre fuit Alcmaeonida. Jam cum his auctoribus omnibus optime inter se conveniat, quidvis potius statuendum videtur, quam ut, quae Demosthenes iis omnibus adversantia prodit, fragilibus argumentis tueamur. Sed quid quaeso tantopere miramur memoriae lapsum in oratione quam adumbratam tantum (ἐν τύποις) ab auctore relictam esse, et relatum est ab antiquis, et negligentiae tot alia exempla satis superque testantur?

342 Voculam δή quam ex Aug. hic inseruit Reiskius, non agnoscunt plurimi et optimi.

43 De unice vera forma Ὀλυμπίᾶσιν vid. Gramm. §. 103, 3. cum nota; et ad Plat. Alcib. I. 40.

[43a καὶ ςέφανοι om. Laur. Antv. Par. Υkrs Aug.]

σιν, εἶναι δεινότατος[344]. ἀλλ' ὅμως οἱ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρό- c.
562. νον[45] ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὐτῷ συνεχώρη-
σαν[46] ὑβρίζειν αὐτούς· ἀλλὰ ποιήσαντες[47] φυγάδα ἐξέβα-
λον· καὶ Λακεδαιμονίων ὄντων ἰσχυρῶν τότε, καὶ Δεκέ-
λειαν[48] αὐτοῖς ἐπιτειχισθῆναι, καὶ τὰς ναῦς ἁλῶναι, καὶ
πάντα ὑπέμειναν, ὁτιοῦν ἄκοντες παθεῖν κάλλιον εἶναι νο-
μίζοντες, ἢ ἑκόντες ὑβρίζεσθαι συγχωρῆσαι. καίτοι τί το- d.
σοῦτον ἐκεῖνος ὕβρισεν, ἡλίκον οὗτος νῦν ἐξελήλεγκται;
Ταυρέαν ἐπάταξε χορηγοῦντα ἐπὶ κόρρης. ἔσω ταῦτα. ἀλλὰ
χορηγῶν γε χορηγοῦντα τοῦτ' ἐποίησεν, οὔπω τόνδε τὸν
νόμον παραβαίνων. οὐ γὰρ ἔκειτό πω. εἷρξεν Ἀγάθαρχον
τὸν γραφέα. καὶ γὰρ ταῦτα λέγουσι. λαβών γέ τι πλημ-
μελοῦντα[49], ὥς φασιν. ὅπερ οὐδ' ὀνειδίζειν ἄξιον. τοὺς e.
ἑρμᾶς περιέκοπτεν. ἅπαντα μέν, οἶμαι, τἀσεβήματα τῆς αὐ-
τῆς ὀργῆς δίκαιον ἀξιοῦν· τὸ δ' ὅλως ἀφανίζειν ἱερὰν ἐσθῆ-
τα[50], ἔσθ' ὅ,τι τοῦ περικόπτειν τοὺς ἑρμᾶς διαφέρει; οὐ-

344 Ruhnk. in Hist. Oratt. Gr. p. 39. ex hac formula ὥς φασιν effici putabat, scriptas tum temporis non extitisse orationes Alcibiadis. Equidem credo, non extitisse:, sed illo ὥς φασιν hoc significari non credo. Ad vulgus enim loquitur Demosthenes, quod famae confidit, scripta non curat. Et vide Merianum Wolfiumque in hujus Proll. ad Hom. p. 77. not. idem de verbo φασί docentes, quod modo ad 39. d. cognovimus de illo λέγεται.

45 Absunt verba τὸν χρόνον ab optimo Par. Σ, ab Aug. et aliis quibusdam; quo pacto ad Alcibiadem spectaret ἐκεῖνον. Ego tamen mero id transcribentis sphalmati tribuo aberrantis ab ultima vocis ἐκεῖνον syllaba ad eandem in χρόνον. [Recte omisisse duo verba mihi videtur Bekker. V. Bernh. synt. gr. p. 241.]

46 Vid. Ind. συγχωρεῖν.

47 Potest quaeri, quid intersit inter φυγάδα ποιεῖν et ἐκβάλλειν? Quare lectio in margine Bav. non esse nihil videtur, post ποιήσαντες inserens ἄτιμον ad quod vocabulum incidendum tunc foret. Sed ne hoc quidem, ποιήσαντες ἄτιμον, pro ἀτιμώσαντες, satis Demosthenicum sit. Puto ποιήσαντες proscribendum esse. *SP.* In aliis varia lectio appicta est ita, ut fiat ἄτιμον καὶ φυγάδα. Mihi abundantia quae est in vulgata non ita molesta est, ut quicquam contra audeam.

48 V. Cornel. in Alcib. 4. Thuc. 7, 18. 19. 20.

49 Quale fuerit hoc peccatum, subjicit Ulp. ἐφωράθη συνὼν τῇ παλλακίδι τοῦ Ἀλκιβιάδου. — In proximis, ὅπερ cave cum Augero referas ad πλημμέλημα Ἀγαθάρχου, sed intellige ipsius Alcibiadis facinus. Hoc levius esse ait Demosthenes quam quod exprobretur ei. — De singulis hisce delictis Alcibiadis consulendi sunt Andocides, Plutarchus et Cornelius. *SP.*

50 Exemplum critices ab Ulpiano non male exercitae ap-

κοῦν οὗτος ἐξελήλεγκται τοῦτο[350a] ποιῶν. ἀντιθῶμεν δὴ[51] τίς
41 ὢν, καὶ τίσι ταῦτ᾽ ἐνδεικνύμενος. Μὴ[51a] τοίνυν ὑμῖν[51b] πρὸς
τῷ μὴ καλὸν, μηδὲ θεμιτὸν νομίζετε, ἄνδρες δικαςαὶ, μηδ᾽
ὅσιον εἶναι τοιούτων ἀνδρῶν οὖσιν ἀπογόνοις, πονηρὸν καὶ
βίαιον καὶ ὑβριςὴν λαβοῦσιν ἄνθρωπον, καὶ μηδένα μηδαμόθεν[51c], συγγνώμης ἢ φιλανθρωπίας ἢ χάριτός τινος ἀξιῶ-
b. σαι. τίνος γὰρ ἕνεκα; τῶν ςρατηγιῶν. ἀλλ᾽ οὐδὲ καθ᾽
αὑτὸν ςρατιώτης οὗτός γε οὐδενός ἐςιν ἄξιος, μήτιγε τῶν
ἄλλων ἡγεμών. ἀλλὰ τῶν λόγων. ἐν οἷς κοινῇ μὲν οὐδὲν
πώποτ᾽ εἶπεν ἀγαθὸν, κακῶς δὲ ἰδίᾳ πάντας ἀνθρώπους
λέγει. γένους ἕνεκα, νὴ Δία. "καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν τὰς 563.
ἀποῤῥήτους, ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ, τὰς[52] τούτου γονάς; ᾧ

ponere juvat: ἱερὰ μόνον ἡ ἀρχαία ἔχει, ἐκφαντικὸς οὖσα πολλῶν οἷον ςεφάνων, ἐσθῆτος, αὐτῆς τῆς ἐν ἱερῷ πανηγύρεως — ἐπεὶ τό γε τὴν ἐσθῆτα προσθεῖναι, πολλὴν ἔχει τὴν ἐλάττωσιν. Veritatem tamen hujus κρίσεως non equidem praestiterim. *SP.* Taylorus favorem conciliare conatur Ulpiani lectioni ex illo *ΚΣΘΟΤΙ* unde nasci potuerit vulg. ἐσθῆτα. Sed absorberi quoque potuit eo: et in Par. Σ est ιερα cum parvula lacuna, atque in marg. ἐσθῆτα. Potest fuisse olim ἱερὰ χρήματα: certe ἱερὰ tam absolute sic usurpari potuisse merito dubites.

[350a Orator dixit: „Quamquam nefaria facinora omnia eadem poena sunt digna (quamobrem aestimemus non necesse est, quae facinora majora aliis sint), totam tamen perdere sacram vestem plane nihil differt a mutilatis Hermis." Quid inde sequitur? An constare, hoc fecisse Midiam? Minime. Et tamen hic sensus est verborum οὐκοῦν — ποιῶν. Scribe pro τοῦτο: ταὐτὸ, ut sensus sit: Itaque Midiam idem quod Alcibiadem fecisse constat. Hoc quidem sequitur ex antecedentibus. Nunc bene adjunguntur haec: jam opponamus, quis Midias sit, quibusque rebus elatus haec fecerit. Nempe hinc patebit, toto coelo distare hos duo inter se homines. Neque vero cum Schaefero ad ἐνδεικνύμενος supplebis ἐξελήλεγκται ποιῶν, sed πεποίηκε.]

51 Aug. et Par. kr δέ, quod reponebat Spald.

[51a Caveant tirones opinari, multiplicatas hic particulas negativas inter se augere; sed tollunt altera alterius vim, quum omnes unius ejusdemque sint enunciationis. Sententia est: Persuasum habete, non solum pulchrum esse, sed et justum et fas, ut homini malo eique infimo loco nato veniam non detis.]

[51b ὑμῖν pater cum Aug. Ven. Taylori Barocc. Par. kr post καλὸν posuerat.]

[51c V. indicem.]

52 Reiskius et Spaldingus articulum, non sane ex consuetudine hic repetitum, intrusum suspicantes ab aliquo ob interjecta haec, ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ, de orationis junctura nimium sollicito, uncis illum incluserant: ego veritus ne nimium ille

§. 41.

δύο τὰ ἐναντιώτατα συμβέβηκεν εἶναι. ἡ μὲν γὰρ ὡς ἀλη- c.
θῶς μήτηρ ἡ τεκοῦσα αὐτὸν πλεῖστον ἁπάντων ἀνθρώπων
εἶχε νοῦν, ἡ δὲ δοκοῦσα καὶ ὑποβαλομένη πασῶν ἦν ἀνοη-
τοτάτη γυναικῶν[353]. σημεῖον δέ. ἡ μὲν γὰρ[54] ἀπέδοτο εὐ-
θὺς γενόμενον, ἡ δ', ἐξὸν αὐτῇ βελτίω πρίασθαι ταύτης τῆς
τιμῆς, τοῦτον ἠγόρασε. καὶ γάρ τοι[55] διὰ τοῦτο, τῶν οὐ d.
προσηκόντων ἀγαθῶν κύριος γεγονὼς, καὶ πατρίδος τετευ-
χὼς[55a], ἣ νόμοις τῶν ἁπασῶν πόλεων μάλιστα οἰκεῖσθαι
δοκεῖ, οὐδένα, οἶμαι, τρόπον φέρειν[56], οὐδὲ χρῆσθαι τούτοις
δύναται. ἀλλὰ τὸ τῆς φύσεως βάρβαρον[57] ἀληθῶς καὶ
θεοῖς ἐχθρὸν ἕλκει καὶ βιάζεται, καὶ φανερὸν ποιεῖ τοῖς
παροῦσιν[58] ὥσπερ ἀλλοτρίοις, ὅπερ ἔστιν, αὐτὸν χρώμενον.
Τοσούτων τοίνυν καὶ τοιούτων ὄντων, ἃ τῷ βδελυρῷ τούτῳ e.
καὶ ἀναιδεῖ[59] βεβίωται, ἔνιοί μοι προσιόντες, ὦ ἄνδρες δι-

sollicitus ipse fortasse fuerit Demosthenes, liberavi. — Mox articulum *τά* omittunt Par. *Σ* et Aug. nescio an recte.

353 Attende opposita, *ἀνθρώπων* — *γυναικῶν*. Insignior videtur dementia, quae etiam inter *mulieres* summa sit. *SP.*

54 De isto *γάρ* vid. supra Not. ad § 10. i. — Mox pro *τῆς ἴσης* codd. opt. *ταύτης τῆς*.

55 In hac formula hic quidem *καί* spectat posterius *καί*, particula *γάρ* autem rationem reddit cur *ἀνοητοτάτην* hanc nominaverit, quippe quae tam insignem nebulonem suae familiae bonorum participem fecerit.

[55a *τετυχηκώς* Ven. Par. k r t Coisl.]

56 Subaudi *ταῦτα*.

57 Male Reiskius in indice vocem *βάρβαρον* objectum facit: quo pacto verbum quidem *ἕλκει* non male succedit: sed alterum *βιάζεται* perversa plane ratione vertitur ab illo ita „(Midias naturam suam) cum violentia et impetu *erumpere cogit*". Immo et verborum et sententiarum naturalis ordo vincit, traduci hic Midiam ut qui sicut animal et trahatur et cogatur ab impetu ferocis et barbarae indolis suae, quae hac ratione *φανερὸν ποιεῖ αὐτὸν* — *χρώμενον*. Cf. etiam infra §. 60., ubi *ἕλκειν* memoratur inter contumelias.

58 Potest *παροῦσι* pro neutro haberi, ut subaudiatur *πράγμασιν*, et tunc erunt *τὰ παρόντα πράγματα* civitas Atheniensis, quam nactus est Midias non sibi debitam. Potest tamen etiam pro masculino, ut referatur ad *νόμοις* ita: Legibus utitur praesentibus, h. e. nostris, tanquam sibi non scriptis, h. e. violat leges. Ad sustentandam tamen priorem rationem facit locus Thuc. 1, 132. non longe ab initio, ubi Pausanias dicitur suspectus fuisse *μὴ ἴσον βούλεσθαι τοῖς παροῦσι*. Sunt autem *τὰ παρόντα* haec leges maxime; ut sensum modo indicatum servet illud *χρώμενον*. *SP.*

59 Ut inoffensa esset hujus loci lectio, omisi vocem omnia turbantem *μάλα* quae inter *ἀναιδεῖ* et *βεβίωται* vulgo legitur.

κασαὶ, τῶν χρωμένων αὐτῷ, παραινοῦντες ἀπαλλαγῆναι καὶ καθυφεῖναι τὸν ἀγῶνα τουτονὶ, ἐπειδή με μὴ πείθοιεν[360], ὡς μὲν οὐ πολλὰ καὶ δεινὰ πεποίηκεν οὗτος, καὶ δίκην ἥντινοῦν ἂν δοίη δικαίως τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἐτόλμων λέγειν, ἐπὶ ταῦτα δὲ ἀπήντων, ὡς ἥλωκεν ἤδη καὶ κατεψήφισαι[61]. Τίνος τιμήσειν αὐτῷ προσδοκᾷς τὸ δικαστήριον; οὐχ ὁρᾷς, ὅτι πλουτεῖ, καὶ τριηραρχίας ἐρεῖ καὶ λειτουργίας; σκόπει δὴ[62], μὴ τούτοις αὐτὸν ἐξαιτήσηται, καὶ ἔλαττω πολὺ τῇ πόλει
42 καταθεὶς, ἢ ὅσα σοι δίδωσι[63], καταγελάσῃ. Ἐγὼ δὲ, πρώ-

Abest ea ab Aug. in aliis autem codd. pro *μάλα* comparet *ὢν*, ne hoc quidem hujus loci. Latet aliquid in hisce *μάλα* et *ὢν*, quae fortasse sunt fragmina vocabuli aut unius longioris aut plurium. Nam *μάλα* trahere ad praecedens adjectivum durius videtur, et exemplo caret, etsi dicitur *σφόδρα μάλα*. Etiam in mentem venit legere continuato vocabulo *παραβεβίωται*, quod dici potuisse, etsi exemplo afferendo destituor, quis neget? Sed facilis eademque inanis haec est hariolatio. *SP.* Non negligendum est hoc quoque, quod in plerisque codd., qui habent illud *ὢν*, deest *ἃ τῷ βδελυρῷ*. Unde suspicor, pro *ἃ* — *βεβίωται* scripsisse aliquem *ὢν βεβίωται*: soloece: nam accusativum duntaxat, non nominativum, attrahit casus praecedens. De illo *μάλα* autem non plane spernenda videtur Taylori conjectura relegans illud ante *χρωμένων*: cf. §. 54. a. *τῶν πάνυ τούτῳ λαλούντων ἡδέως*. [Bekker, Dindorf, Meier scribi volunt *τοσούτων τοίν. κ. τ. ὄντων τῷ βδ. τ. κ. ἀναιδεῖ ὢν βεβίωται.*]

[360 Optativus indicat familiares Midiae Demosthenem identidem compellavisse de lite abjicienda. Quae item causa est positae negativae *μή*. Semel si ille compellatus fuisset, scriptum legeremus *ἐπειδή μ᾽ οὐκ ἔπειθον*. *SCHAEFER.*]

61 Nimirum in *προβολῇ*. Hoc igitur ajunt: Satisfactum tibi jam est: ut nihil restet nisi ipsa poena illi imponenda. At vero hanc, ne dubita, effugiet ille etc.

62 *Δή*, post Taylorum, Reiskius e pluribus codd. ascivit, pro *δέ*. Dubito tamen utrum verius sit. Certe *δέ* bene videtur referri posse ad *οὐχ ὁρᾷς;* quod est interrogatio pro affirmatione contrarii: ut ratio lectionis sit haec: *ὁρᾷς (μὲν) ὅτι κ. τ. λ., σκόπει δὲ* —. *SP.* Praefero *δή*, quod est pro *οὖν*.

63 Verte, *offert.* *SP.* In verbo *καταγελάσῃ*, ne durior hic videatur omissio pronominis *σοῦ*, monemus, haud raro etiam absolute poni hoc verbum, h. e. ita ut derisionis vis maneat quidem, non autem contra certam personam dirigatur, sed ad rem et eventum potius; quanquam semper sint etiam personae ad quas irrisio illa potissimum, vel solummodo etiam, spectet. Sic ap. Luc. in Demosth. Enc. 48. *τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν* (Demosthenem) *ἀποσπᾶν διενοούμην. ὁ δ᾽ ὡς ᾔσθετο δῆλος ἦν καταγελῶν.* Hic proxime quidem ad Archiam centurionem, qui haec narrat, referri verbum potest: sed multo sublimior erat ille Demosthenis risus, qui ad Antipatrum re-

§. 42.

τον μὲν οὐδὲν ἀγεννὲς ὑμῶν καταγιγνώσκω, οὐδ᾽ ὑπολαμ-
564. βάνω τιμήσειν οὐδενὸς ἐλάττονος τούτῳ, ἢ ὅσον καταθεὶς,
οὑτωσὶ[364] παύσεται τῆς ὕβρεως. τοῦτο δ᾽ ἐστὶ μάλιστα μὲν
θάνατος· εἰ δὲ μὴ, πάντα τὰ ὄντα ἀφελέσθαι. ἔπειθ᾽ ὑ- b.
πὲρ[65] τῶν τούτου λειτουργιῶν, καὶ τῶν[65a] τριηραρχιῶν, καὶ
τῶν τοιούτων λόγων, ὡδὶ γιγνώσκω. εἰ μέν ἐστιν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τὸ λειτουργεῖν ταῦτο, τὸ ἐν ὑμῖν λέγειν ἐν ἁπά-
σαις ταῖς ἐκκλησίαις καὶ πανταχοῦ, Ἡμεῖς οἱ λειτουργοῦν-
τες, ἡμεῖς οἱ προεισφέροντες ὑμῖν, ἡμεῖς οἱ πλούσιοί ἐσμεν·
εἰ τὸ τὰ τοιαῦτα λέγειν, τοῦτ᾽ ἔστι λειτουργεῖν, ὁμολογῶ
Μειδίαν ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει λαμπρότατον γεγενῆσθαι.
ἀποκναίει γὰρ ἀηδίᾳ δήπου καὶ ἀναισθησίᾳ καθ᾽ ἑκάςην
ἐκκλησίαν ταῦτα λέγων. εἰ μέντοι[66], τί ποτ᾽ ἐςὶν, ἃ λει- c.
τουργεῖ τῇ ἀληθείᾳ Μειδίας, δεῖ σκοπεῖν, ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς
ἐρῶ. καὶ θεάσασθε, ὡς δικαίως αὐτὸν ἐξετάσω, πρὸς ἐμαυ-
τὸν[67] κρίνων. οὗτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγονὼς ἔτη περὶ
πεντήκοντα ἴσως, ἢ μικρὸν ἔλαττον[67a], οὐδὲν ἐμοῦ πλείους
λειτουργίας ὑμῖν λελειτούργηκεν, ὃς δύο καὶ τριάκοντα ἔτη
γέγονα. κἀγὼ μὲν κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν, d.
εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθὼν, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι,
καὶ τὰ ἀναλώματα πάντα ἐκ τῶν ἰδίων[68] ἐδαπανῶμεν, καὶ

gem, omnemque mortalem potentiam spectabat. Xenoph. Anab. 2, 4, 4. (2.) *ὡς ἡμεῖς τοσοίδε ὄντες ἐνικῶμεν τὴν βασιλέως δύναμιν ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ, καὶ καταγελάσαντες ἀπήλθομεν.*

[364 Hane lectionem exhibent perpauci neque magni pretii codd. In plurimis codd. Bekkeri est *οὑτοσί*. *οὗτος* exstat in Par. Σ k Aug. Barocc. Num *οὑτωσί* ita usurpatum sit, dubito; usurpabatur *οὕτως*. Equidem praefero *οὑτοσὶ*: homo hujus impudentissimi generis. *Οὗτος* antecedente *τούτῳ* supervacaneum mihi videtur. Ceterum exhibent Bekk. et Meier *οὑτοσὶ*; Dindorf et Schaefer *οὗτος*.]

65 Vid. Ind. in *ὑπέρ*.

[65a Articulum habet Par. Σ Υ s Laur. Antv. Tamen eum repudiaverunt et Bekk. et Schaefer.]

66 *Μέντοι* hic et in simili sermone infra §. 51. d. est pro *δέ*, referendum ad praecedens *μέν* in hisce, *εἰ μέν ἐςιν*. Vid. Hoogev. p. 447. et 477. *SP.*

67 Divitem cum homine parvarum facultatum.

[67a Bekkerum *ἔλαττον* ex solo Par. Σ recipientem probo. Vulg. *ἐλάσσω*]

68 Omisi vocem in vulgata lectione hic comparentem *οἴκων*, [om. Par. k r Aug. Ven. Taylori Barocc. Ital.] et reposui quod ejus loco non pauci iique praestantissimi codd. habent *ἐδαπανῶμεν* quo carebat ante Reiskium vulgata. [om. Laur. Par. Σ Υ Ant. Coisl.] *SP.* [Schaefer: Vide ne scribendum sit *ἐκ τῶν ἰδίων διῳκοῦμεν. ἡμᾶς τε τρέφειν καὶ τὰ*

e. τὰς ναῦς ἐπληρούμεθ᾽ αὐτοί. οὗτος δὲ, ὅτε μὲν κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἦν, ἣν [368a] ἐγὼ νῦν, οὐδέπω λειτουργεῖν ἤρχετο. τηνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος ἥπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακοσίους καὶ χιλίους πεποιήκατε συντελεῖς ὑμεῖς, παρ᾽ ὧν εἰσπραττόμενοι τάλαντον ταλάντου μισθοῦσι τὰς τριηραρχίας οὗτοι [69], εἶτα πληρώματα ἡ πόλις παρέχει, καὶ σκεύη 565.
δίδωσιν· ὥς᾽ αὐτῶν ἐνίοις τῇ ἀληθείᾳ τὸ μηδὲν ἀναλῶσαι καὶ δοκεῖν λελειτουργηκέναι, καὶ τῶν ἄλλων λειτουργιῶν
43 ἀτελέσι γεγενῆσθαι περίεςιν [70]. Ἀλλὰ μὲν τί ἄλλο; τραγῳδοῖς κεχορήγηκέ ποτε οὗτος. ἐγὼ δὲ αὐληταῖς ἀνδράσι. καὶ ὅτι τοῦτο τὸ ἀνάλωμα ἐκείνης τῆς δαπάνης πλέον ἐςὶ

πρὸς τὴν πόλιν διοικεῖν p. 832, 22. Hesych. T. I. c. 998. *Διοίκησις. ἡ ἀνάλωσις τῶν χρημάτων.* ubi v. Kusterus. Quod si recte conjeci, apparet origo verbi *ἐδαπανῶμεν.* [Meier conjicit *ἐκ τῶν οἰκείων* scil. *ἦν*, omisso *ἐδαπανῶμεν.*] De hac Demosthenis trierarchia vid. supra §. 23. et ibi not. — Mox pro *ἐπληροῦμεν* medium reposui ex optimis: ***suam bini quique navem instruebant (instruebamus) ipsi.***

[368a Pater habuit *καθ᾽ ἣν.* Codd. Bekkeri ut videtur omnes carent voce *καθ᾽.*]

69 Ulpiani: *Ἔςι σόφισμα τὸ ῥηθέν. φησὶ γὰρ ὅτι, παρὰ τῶν χιλίων καὶ διακοσίων εἰσπραττόμενοι τάλαντον, ταλάντου μισθοῦσι τὴν τριηραρχίαν, ὡς μιᾶς τριήρους παρὰ τῶν τοσούτων γιγνομένης· οὐκ ἔςι δὲ ἀληθές. χίλιοι γὰρ καὶ διακόσιοι ἦσαν οἱ ταῖς τριηραρχίαις ἀφωρισμένοι. τούτων δὲ λοιπὸν ἢ συνεκκαίδεκα τὴν τριήρη ἐπλήρουν, ἢ σύντρεις, ἢ ὅσοι δήποτε. καταλιπὼν οὖν τὸ λέγειν, ὅτι ναῦν ἑκκαιδέκατος παρέσχε, πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς τριηραρχίας ἀφωρισμένους ὠνόμασεν, ὡς πάντων μίαν παρεχόντων.* Lepidum nobis Ulpianus narrat sophisma in re cujus veram rationem omnes norant. Per brevitatem potius, utpote in re notissima, non accurate hanc exponit orator. Verum itaque est hoc, in numero horum MCC singulas coiisse societates (*συντελείας καὶ συμμορίας*, non tamen confundendas illas cum *συμμορίαις* census, de quibus mox), XV vel XVI fere hominum quaeque numero, qui sumptus navis adornandae ferrent. Quod autem addit Ulpianus, *ἢ σύντρεις*, id verum non est: sed tempora confundit ille; et ternos illos quos supra (vid. §. 23. not.), quanquam falso et ibi, commentus erat, huc etiam transfert. Ab hac sedecim itaque hominum societate talentum cogebat unus fere, societatis praefectus, qui munus trierarchi aut ipse gerebat, aut alii gerendum locabat. Vide de omnibus his uberius exponentes F. A. Wolfium in Proll. ad Lept. p. 100 sqq. et Boeckhium in Staatsh. d. Ath. p. 79 sqq.

[70 Nempe qui, quantum *οἱ συντελεῖς* ad triremem contribuerunt, tantum nec plus dat conductor trierarchiae, cujus onus sibi ipsi incumbit, praeterquam quod de suo nullos facit sumtus, qui publice prosint, in cumulum lucratur et honorem susceptae trierarchiae et immunitatem ceterorum munerum per tempus trierarchicum. *SCHAEFER.*]

§. 43.

πολλῷ [371], οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου. κἀγὼ μὲν ἐθελοντὴς νῦν,
οὗτος δὲ καταςὰς ἐξ ἀντιδόσεως [72] τότε· οὗ χάριν οὐδε-
μίαν αὐτῷ δήπου δικαίως ἄν τις ἔχοι. τί ἔτι; εἱστίακα τὴν b.
φυλὴν ἐγὼ [73], καὶ Παναθηναίοις κεχορήγηκα· οὗτος δὲ οὐ-
δέτερα. ἡγεμὼν συμμορίας [74] ὑμῖν ἐγενόμην ἐγὼ ἔτη δέκα,
ἴσον Φορμίωνι, καὶ Λυσιθείδῃ, καὶ Καλλαίσχρῳ [75], καὶ τοῖς
πλουσιωτάτοις, εἰσφέρων οὐκ ἀπὸ ὑπαρχούσης οὐσίας· ὑπὸ
γὰρ τῶν ἐπιτρόπων ἀπεςερήμην· ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς δόξης, ὧν
ὁ πατήρ μοι κατέλιπε, καὶ ὧν δίκαιον ἦν με δοκιμασθέν-
τα [76] κομίσασθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως ὑμῖν προσενήνεγμαι. c.

371 De majori sumptu in hoc munus faciendo vid. itidem F. A. Wolfii Proll. ad Lept. p. 93.

72 Cogebatur edere hoc munus, aut quia permutatione acceperat bona ejus, quem tragoediae muneri parem ipse designaverat, aut quia designatus ipse ab aliquo cive bona sua vindicare a permutatione non poterat nisi munere edendo. *SP.*

73 Ulpianus: *Ἀναγκαίως τοῦ χορηγοῦ τὴν φυλὴν ἑςιῶντος, ὁ Δημοσθένης διελὼν εἶπε*, sive, ut paulo ante dicit scholiastes, *ἐπιὼν τοῖς κατὰ μέρος. ἵνα λίαν πολλαὶ δόξωσιν αἱ λειτουργίαι.* Sed vanus haud dubie hic ut toties alibi scholiastes. Ridicule falsum se coram populo harum rerum, opinor, apprime gnaro praebuisset Demosthenes, si suam choragiam in duas liturgias distribuisset. Midiae *ἑςίασιν* tacuisset: nam si necessario tribum convivio excipiebat choragus, Midias etiam hoc fecit cum choragus esset; certe si non fecisset, hoc potius illi opprobrasset orator quam duas sibi liturgias affixisset gloriose. Sed distinguuntur ubique *ἡ τοῦ χορηγοῦ* et *ἡ τοῦ ἑςιάτορος λειτουργία* ut Lept. p. 463, 15. Boeot. 996, 24. Vid. F. A. Wolf. Proll. ad Lept. p. 92. et Boeckh. Staatsh. d. Ath. I. p. 498. cui facile credimus spectasse hanc liturgiam ad *φυλετικὰ* illa *δεῖπνα*, quorum apud Athenaeum 5. p. 185. c. mentio, quaeque statis diebus ad fovendam inter tribules concordiam fierent.

74 Viginti classes, *συμμορίαι*, sexagenorum capitum singulae, pro cujusque censu sumptus ad rem bellicam conferebant pro ceteris civibus. Harum binae ad singulas decem tribus pertinebant. Ejusmodi classis habebat *ἡγεμόνα* suum, ceteris re familiari praestantem, qui videtur classis suae socios ad sumptus pendendos adegisse et tenuiorum inter eos sustinuisse partes ipse. SP. Vid. F. A. Wolfius l. c. p. 96 sqq. Vid. Boeckh. l. c. II. p. 51. et p. 59 sqq.

75 Monet Ulpianus, insignes hos divitiis cives fuisse, non tamen aetate Demosthenis viventes, sed priori. Quod mihi tamen non persuadet. Non enim est cur diversos eos dicamus a *πολιτευομένοις* illis haec nomina gerentibus, quos Demosthenes aliis etiam locis memorat: et Phormio quidem orator fuit, cujus in Leptinea fit mentio. Quanquam ideo nihilo magis noti sunt nobis. Vid. F. A. Wolfium in Proll ad Lept. not. 24.

76 *Δοκιμασθέντα* h. e. *εἰς τοὺς ἄνδρας ἐγγραφέντα.* Examen

*Μειδίας δὲ πῶς; οὐδέπω καὶ τήμερον συμμορίας ἡγεμὼν
γέγονεν, οὐδὲν τῶν πατρῴων ἀποϛερηθεὶς ὑπ᾽ οὐδενὸς, ἀλλὰ*
d. *παρὰ τοῦ πατρὸς πολλὴν οὐσίαν παραλαβών. τίς οὖν ἐϛιν
ἡ λαμπρότης, ἢ τίνες αἱ λειτουργίαι καὶ τὰ σεμνὰ ἀναλώ-
ματα τούτου*[376a]*; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὁρῶ, πλὴν εἰ ταῦτά τις
θεωρεῖ· οἰκίαν ᾠκοδόμηκεν Ἐλευσῖνι*[77] *τοσαύτην, ὥϛε πᾶ-
σιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῷ τόπῳ. καὶ εἰς μυϛήρια τὴν γυ-
ναῖκα ἄγει, κἂν ἄλλοσέ ποι βούληται*[78]*, ἐπὶ τοῦ λευκοῦ*
e. *ζεύγους τοῦ ἐκ Σικυῶνος*[79]*. καὶ τρεῖς ἀκολούθους ἢ τέτ-
ταρας αὐτὸς ἔχων διὰ τῆς ἀγορᾶς σοβεῖ*[80]*, κυμβία καὶ
ῥυτὰ καὶ φιάλας ὀνομάζων οὕτως, ὥϛε τοὺς παριόντας* 566.
f. *ἀκούειν. ἐγὼ δ᾽ ὅσα μὲν τῆς ἰδίας τρυφῆς ἕνεκα Μειδίας
καὶ περιουσίας κτᾶται, οὐκ οἶδ᾽ ὅ,τι τοὺς πολλοὺς ὑμῶν
ὠφελεῖ. ἃ δ᾽ ἐπαιρόμενος τούτοις ὑβρίζει, ἐπὶ πολλοὺς καὶ*
g. *τοὺς τυχόντας ὑμῶν ἀφικνούμενα ὁρῶ. οὐ δὴ δεῖ τὰ τοι-
αῦτα ἑκάϛοτε τιμᾶν οὐδὲ θαυμάζειν ὑμᾶς, οὐδὲ τὴν φιλο-
τιμίαν ἐκ τούτων κρίνειν, εἴ τις οἰκοδομεῖ λαμπρῶς, ἢ θε-
ραπαίνας κέκτηται πολλὰς, ἢ σκεύη καλὰ*[81]*· ἀλλ᾽ ὃς*

ἂν

enim subibant adolescentes, quo genere nati essent, utrum legitime adoptati, antequam in Lexiarchicon inscriberentur eorum nomina, qui erat index virorum, qui jura civium Atheniensium integra haberent et magistratus obire possent. *SP.*

[376a Sic Ven. Laur. Par. *ΣΥ*s t Antv. Coisl. Nihilominus Bekk. et Meier ex reliquis *τὰ* addunt, quod cum Schaefero non probo. Neque enim *τούτου* voce acuendum est, sed *τὰ σεμνὰ ἀναλ.*]

77 Sic sine praep. *ἐν* optimi.

78 Ulpianus: *Ἵνα μὴ δι᾽ εὐσέβειαν, ἀλλὰ διὰ τρυφὴν μᾶλ-
λον, γίγνοιτο* (i. e. *δοκῇ γενέσθαι*) *ἡ κτῆσις.*

79 Ulpianus: *Καὶ τοῦτο τρυφῆς ὁμοῦ καὶ τυραννικῆς ἐννοίας τεκμήριον. τρυφῆς μὲν, ὅτι καὶ ζεῦγος καὶ λευκὸν, τυραννικὸν δὲ τὸ ἐκ Σικυῶνος. ἐτυραννεῖτο γὰρ ἡ πόλις ἐκείνη. οἱ δὲ πρῶτοι γενόμενοι τύραννοι ἐν Σικυῶνι λευκοῖς ἡμιόνοις ἐχρήσαντο. οὐκοῦν συνήθειαν οὗτος κτᾶται πρὸς τοὺς τυράννους, ζεύγη παρ᾽ αὐτῶν ὠνούμενος.* Regium esse, albis equis vehi, multis aliis exemplis astruit H. Junius in Animadvv. 1, 12.

80 Hoc Cicero appellat *per forum volitare*. Fortius tamen graecum, ubi inest summotus occurrentium. *SP.*

81 *Καλά*, [Sic Par. *Υ*s Antv.] e Parisino 5. praetuli vulgato *πολλά*, quod nullam hic vim habet. Aug. [Par. kr Laur.] habet *λαμπρά*, quod ob sequens *λαμπρός* minus placebat, etsi alii eo ipso fortasse se commendaverit. Vera lectio esse potuit *πολλὰ καὶ καλά*. *SP.* Mihi Demosthenes videtur dedisse *σκεύη ποικίλα*: quod dudum conjeceram, cum apud Toupium inciderem in locum Suidae, ubi in explicatione proverbii *Πίθηκος ἐν πορφύρᾳ* leguntur haec *κἂν πολλοῖς περιβληθῶσιν*, cum

apud

ἄν[381a] ἐν τούτοις λαμπρὸς καὶ φιλότιμος ᾖ, ὧν ἅπασι μέτεςι
τοῖς πολλοῖς ὑμῶν· ὧν οὐδὲν εὑρήσετε τούτῳ προσόν. Ἀλλὰ 44
νὴ Δία τριήρη ἐπέδωκε. ταύτην γὰρ οἶδ᾽ ὅτι θρυλήσει[82]
καὶ φήσει, ἐγὼ ὑμῖν τριήρη ἐπέδωκα. οὑτωσὶ δὲ ποιή-
σατε[83]. εἰ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλοτιμίας εἵνεκα[84]
ταύτην ἐπέδωκεν, ἣν προσήκει τῶν τοιούτων ἔχειν χάριν,
ταύτην ἔχετε αὐτῷ καὶ ἀπόδοτε· ὑβρίζειν δὲ μὴ δῶτε[85].
οὐδενὸς γὰρ πράγματος οὐδ᾽ ἔργου τοῦτο συγχωρητέον[86].
εἰ δὲ δὴ καὶ δειλίας καὶ ἀνανδρίας ἕνεκα δειχθήσεται τοῦτο
πεποιηκὼς, μὴ παρακρουσθῆτε. πῶς οὖν εἴσεσθε; ἐγὼ καὶ b.

apud Diogenianum pro his scriptum sit *κἂν καλοῖς περιβλ.*: pro quarum utraque voce Toupius reponendum suadet, mihique persuadet, *ποικίλοις*, quod pulchra ibi varieque picta vestimenta significat. [Meier nullum hic habuisse vocabulum Demosthenem conjicit, Schaefer suspicatur fuisse *πολλὰ καὶ καλά*. Bekk. exhibet *καλά*.]

[381a *ὃς ἂν — ᾖ* h. l., sensum si spectas, idem est quod *εἴτις — ἐςίν*. Notabilis autem haec periodus, quod una complectitur duas diversas constructiones et communem aliarum etiam linguarum, *εἴ τις οἰκοδομεῖ* —, et propriam Graecae linguae, *ὃς ἂν — ᾖ. ἡ δ᾽ αἰκία τοῦτ᾽ ἔςιν, ὃς ἂν ἄρξῃ, πρότερος χειρῶν ἀδίκων* p. 1151, 13. *τὸ γὰρ συνοικεῖν τοῦτ᾽ ἔςιν, ὃς ἂν παιδοποιῆται* — p. 1368, 16. *SCHAEFER*]

82 Hanc loco vulgati *θρυλλήσει* varietatem ex Aug. jam attulerat Reiskius hic et in De f. Leg. p. 390, 5 ; reliquis locis non annotavit certe. Bekkerus autem non modo hic ex majori codd. parte enotavit eam, sed in optimis libris semper fere ita scriptum invenisse affirmat. Diserte autem, usitatiorem esse hanc scripturam, tradit Eustath. ad Il. ψ, 396. p. 1423, 16. Basil., eaque praevaluit ap. Etymol. in v. ubi v. not. Bekk. et Sturz., et ap. Theocr. 2, 142. ubi vid. Kiessling. Itaque Bekkerum, qui in Demosthenis et Platonis libris ubique eam reposuit, nunc sequor. Primam autem syllabam nihilominus produci moneo. Hanc enim mensuram poscunt versus ejusmodi, qualis est ap. Aristoph. Eq. 348. (*Καὶ νύκτα θρυλῶν κ. τ. ε.*); neque obstat eidem Theocriti versus modo indicatus (*θρυλέοιμι Σελάνα*). Immo ex hujus mensurae observatione nata est vulgata illa scriptura, sicut etiam mendosa *θροιλεῖν*: v. Bekk. in annot. ad Lex. Seg. p. 263, 19. (III. p. 1102.)

83 Particulam *δέ* pro *δή* Spald. reposuit, recte. Sic optimi Par. Σ et Bav. Reiskius ad explicandum *δή* supplemento utitur hoc, *ταῦτα δὲ ἐὰν λέξῃ, οὑτωσὶ δὴ ποιήσατε*, non videns, ex hac ipsa circumlocutione in breviori forma *δέ* potius adoptandum fuisse.

84 *Καὶ ἕνεκα καὶ εἵνεκα Πλάτων, Δημοσθένης καὶ οἱ ἄλλοι.* Thomas Magister. Vid. F. A. Wolf. ad Leptin. p. 338. *SP.*

85 Ita pro *δότε* recte codd. Vid. infra ad §. 58. b.

86 Vid. Ind. *συγχωρεῖν*.

τοῦτο διδάξω, ἄνωθεν δέ. βραχὺς γάρ ἐσθ᾽ ὁ λόγος, ὃν
λέξω, κἂν ἄνωθεν ἄρχεσθαι δοκῇ[387]. ἐγένοντο εἰς Εὔβοιαν
ἐπιδόσεις[88] παρ᾽ ὑμῖν πρῶται. τούτων[89] οὐκ ἦν Μειδίας,
ἀλλ᾽ ἐγώ. καὶ συντριήραρχος ἦν μοι Φιλῖνος ὁ Νικοςρά-
του[90]. ἕτεραι δεύτεραι μετὰ ταῦτα εἰς Ὄλυνθον. οὐδὲ
τούτων ἦν Μειδίας. καίτοι τόν γε δὴ φιλότιμον πανταχοῦ
c. προσῆκεν ἐξετάζεσθαι. τρῖται νῦν αὗται[91] γεγόνασιν ἐπι-
δόσεις. ἐνταῦθα ἐπέδωκε. πῶς; ἐν τῇ βουλῇ γιγνομένων
ἐπιδόσεων, παρὼν οὐκ ἐπεδίδου[92] τότε. ἐπειδὴ δὲ πολιορ- 567.
κεῖσθαι τοὺς ἐν Ταμύναις[93] ςρατιώτας ἐξηγγέλλετο, καὶ
πάντας ἐξιέναι τοὺς ὑπολοίπους ἱππέας, ὧν εἷς οὗτος ἦν,
προεβούλευσεν ἡ βουλὴ, τηνικαῦτα, φοβηθεὶς τὴν ςρατείαν
d. ταύτην, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν, πρὶν καὶ προέδρους κα-
θέζεσθαι[93a], παρελθὼν ἐπέδωκε. τῷ δῆλον, ὥςε μηδ᾽ ἀντει-
πεῖν αὐτὸν ἔχειν, ὅτι τὴν ςρατείαν φεύγων, οὐ φιλοτιμίᾳ,
τοῦτ᾽ ἐποίησε; τοῖς μετὰ ταῦτα πραχθεῖσιν ὑπ᾽ αὐτοῦ. τὸ
μὲν γὰρ πρῶτον, ὡς οὐκ ἐδόκει, προϊούσης τῆς ἐκκλησίας,
καὶ λόγων γιγνομένων, τῆς τῶν ἱππέων βοηθείας ἤδη δεῖν,
ἀλλ᾽ ἀναπεπτώκει τὰ τῆς ἐξόδου, οὐκ ἀνέβαινεν ἐπὶ τὴν
ναῦν, ἣν ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τὸν μέτοικον ἐξέπεμψε τὸν Αἰ-
γύπτιον, Πάμφιλον, αὐτὸς δὲ μένων ἐνθάδε, τοῖς Διονυσί-
e. οις[94] διεπράττετο ταῦτα, ἐφ᾽ οἷς νυνὶ κρίνεται. ἐπειδὴ δὲ
ὁ ςρατηγὸς Φωκίων μετεπέμπετο τοὺς ἐξ Ἀργούρας ἱπ-
πέας[95] ἐπὶ τὴν διαδοχὴν, καὶ κατείληπτο σοφιζόμενος, τότε

387 Haec formula, paucis verbis mutatis, supra jam aderat §. 23. b. Quare maxime memorabile est, in Paris. Σ omitti haec *κἂν — δοκῇ*, in Aug. autem et in Par. kr, omnia illa, quae hic sunt inter *διδάξω* et *ἐγένοντο*. Conf. rem similem §. 27. d. ubi vid. not. et Spaldingum in Praef.

88 *Ἐπίδοσις*, spontanea est largitio: de quo genere et de hoc ipso orationis nostrae loco vellem diligentius exponere vacasset F. A. Wolfio in Proll. ad Lept. p. 12. *SP.* Vid. Boeckh. Staatsh. d. Ath. II. p. 108.

89 Vulgo *τούτων δ᾽*: sed conjunctionem omittunt mss. Recte. *Ἀσυνδέτως* haec omnia proferuntur usque ad illud *πῶς;* infra.

90 Est haec ipsa illa Demosthenis trierarchia de qua §. 23.

91 H. e. de quibus nunc agitur.

92 H. e. largitionem nullam offerebat.

93 Idem est bellum quod supra §. 31. memoratur. Vid. et Plut. in Phocione p. 747. a.
Vid. Ind.

[93a Sic mg. Lutet. Codd. exhibent *καθίζεσθαι*.]

94 Vulgo *ἐν τοῖς Δ.* Praepositionem omisi cum optimis.

95 Recte monet Reiskius ita dici illos qui ad Arguram antea militaverant, nunc domi degentes.

§. 44.

ὁ δειλὸς καὶ κατάρατος οὑτοσὶ, λιπὼν τὴν τάξιν ταύτην[396], ἐπὶ τὴν ναῦν ᾤχετο, καὶ ὧν ἱππαρχεῖν ἠξίωσε παρ' ὑμῖν ἱππέων, τούτοις οὐ συνεξῆλθεν. εἰ δ' ἐν τῇ θαλάττῃ κίνδυνός τις ἦν, εἰς τὴν γῆν δηλονότι ᾤχετ' ἄν. Οὐ μὴν Νι- 45
κήρατός γε οὕτως[97] ὁ τοῦ Νικίου, ὁ ἀγαπητὸς, ὁ ἄπαις[98], ὁ παντάπασιν ἀσθενὴς τῷ σώματι· οὐδ' Εὐκτήμων ὁ τοῦ Αἰσίωνος, οὐχ οὕτως· οὐδ' Εὐθύδημος· ὁ τοῦ Στρατοκλέους· ἀλλ' αὐτῶν ἕκαςος ἑκὼν ἐπιδοὺς τριήρη, οὐκ ἀπέδρα ταύτην[98a] τὴν ςρατείαν· ἀλλὰ τὴν μὲν ἐπίδοσιν ἐν χάριτος
568. μέρει καὶ "δωρεᾶς παρεῖχον πλέουσαν[98b] τῇ πόλει, οὗ δ' ὁ νόμος προσέταττεν[99], ἐνταῦθα τοῖς σώμασιν αὐτοὶ λειτουργεῖν

396 Observa, oratorem hic et 45. b. hac formula uti, ut, ad superiora illa §. 28. b. et 31. f. respiciens, hanc Midiae, si diis placet, *φιλοτιμίαν εἰς λειποταξίαν* (Ulpiani sunt verba) *καταςήσῃ, καὶ ὅπερ αὐτὸς ἐνεκαλεῖτο παρὰ Εὐκτήμονος, τοῦτο διαβάλλῃ τὸν Μειδίαν.*

97 Sic cum vulgata optimi Paris. *Σ Υ s.* Laur. Coisl. Antv. nisi quod in eorum aliquibus levi menda est *οὗτος.* Reisk. ex Aug. et paucis aliis invexerat *οὐχ οὕτως.* quod possit blandiri, quia sic est in proximis. Sed ob id ipsum Augustanam lectionem correctioni tribuo, non optimae illi, ad meum certe sensum.

98 *Ἀγαπητός* dicitur hic ex agnomine profecto, quod ei haeserat, non e solius Demosthenis sententia. Scholium ad hanc vocem diverse hic scribitur, *ὅμοιος τῷ πατρί* et *μόνος τῷ π.* Sed posterius solum verum: de quo vocis *ἀγαπητὸς* sensu vid. Hesych. Suid. et Pollux 3, 19. Fons autem hujus usus est ap. Hom. Od. *β*, 365. *μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός.* Cf. Il. *ζ*, 401. Aristot. Rhet. 1, 7. 41. Plat. Alcib. I. p. 132. a. Cum hac significatione bene coiret sequens *ἄπαις*, ut appareret duplicem causam fuisse, quare domi maneret Niceratus, ut sui generis solus superstes, cujus desiderium ne liberi quidem possent minuere reipublicae. Sed non confecta res est de lectione *ἄπαις*, cum in aliquot codd. ejus loco sit *παῖς.* Quod vocabulum et ipsum bonum sensum habet h. l. Eum certe tribuebat Scholiastes voci, quae erat in textu; sic enim ille: *ὁ νέος ἔτι καὶ παῖς*: unde suspicabatur H. Wolfius legendum esse in nostro loco *ἀντίπαις.* Equidem lectionem illam, *παῖς*, a scholiaste in textu inventam esse, ex ipso scholio auguror. *SP.* De hoc Nicerato et patre ejus Nicia vid. Exc. VIII.

[98a Pro *ταύτην* mavult Bekk. *ταύτῃ*; sed Orator dicit: hoc bellum, quod Athenienses perditurum esset, etiam infirmissimos incitasse, ut stipendia facerent.]

[98b Bekker: „nescio an rectius abesset (scil. *ἐπίδοσις*): displicet enim *ἐπίδοσις πλέουσα.*" Mihi quidem Demosthenes aliquid graecae linguae non plane absonum ausus esse videtur. *πλέουσαν τῇ πόλει* autem dixit, quia Midias navim dedit, quae propter suum emolumentum, non civitatis curreret. V. sequentia.]

99 Hoc est, in ipsa cujusque navi. Vid. mox c.

b. ἠξίουν. ἀλλ' οὐχ ὁ ἵππαρχος[400] Μειδίας, ἀλλὰ τὴν ἐκ τῶν νόμων τάξιν λιπὼν, οὗ δίκην ὀφείλει τῇ πόλει δοῦναι, τοῦτ' ἐν εὐεργεσίας ἀριθμήσει μέρει. καίτοι τὴν τοιαύτην τριηραρχίαν, ὦ πρὸς θεῶν, πότερον τελωνίαν καὶ πεντηκοςὴν, καὶ λειποταξίαν, καὶ ςρατείας ἀπόδρασιν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἁρμόττει καλεῖν, ἢ φιλοτιμίαν; οὐδένα γὰρ τρόπον ἄλλον ἐν τοῖς ἱππεῦσιν αὑτὸν ἀτελῆ ποιῆσαι ςρατείας δυνάμενος, ταύτην εὕρηκε Μειδίας καινὴν ἱππικῆς τινα πεντηκο-
c. ςήν[1]. καὶ γὰρ αὖ τοῦτο[1a] τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν ἐπιδόντων τριηράρχων παραπεμπόντων ὑμᾶς, ὅτε δεῦρ' ἀπεπλεῖτε ἐκ Στύρων, μόνος οὗτος οὐ παρέπεμπεν. ἀλλ' ἀμελήσας ὑμῶν χάρακας καὶ βοσκήματα καὶ θυρώματα ὡς αὑτὸν, καὶ ξύλα εἰς τὰ ἔργα τὰ ἀργύρεια ἐκόμιζε· καὶ χρηματισμὸς οὐχὶ λειτουργία γέγονεν ἡ τριηραρχία τῷ καταπτύςῳ τού-
d. τῳ. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, σύνιςε μὲν τὰ πολλὰ τούτων ὑμεῖς[2]. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν καλῶ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Κλέων Σουνιεὺς, Ἀριςοκλῆς Παιανιεὺς, Πάμφιλος[3], Νικήρατος Ἀχερδούσιος, Εὐκτήμων Σφήτ-

400 Duo equitum praefecti erant apud Athenienses (ἵππαρχοι) quorum alter tunc erat Midias; decem autem duces peditum (ςρατηγοί). *SP.*

1 Similitudo videtur haec esse. Sicut minuto vectigali redimitur quasi a civitate usus magnorum bonorum et mercium pretiosarum, sic Midias hac trierarchia levibus sumptibus et nullo periculo peracta, libertatem sibi redemit feriandi a molesta praesertim equestri militia. *SP.*

[1a Sic Laur. Par. k r Barocc. Bekk. Mei. Schaef. αὐτοῦ τὸ Par. Σ Υ s Lindenbr. Vind. Obsop. Ital. Pater receperat vulg. αὖ τότε.]

2 Pronomen ὑμεῖς ex Aug. et aliis codd. inseruit Reiskius: neque refragor ego. Moneo autem, ut hic *ante* vocem ὅμως, ita mox §. 46. b. *post* eandem idem pronomen ex iisdem codd. illatum esse a Reiskio.

3 Cum pagi nomen nullum hic additum sit, ad emendationes potius descendere maluerunt critici, quam ex hoc ipso defectu agnoscere, hunc esse illum ipsum Pamphilum, qui navem Midiae, hujus loco, rexerat, quique ut inquilinus pago nulli inscriptus erat. Nam quod hic verus trierarchus neque erat neque esse poterat, illud non obstabat, quo minus testimonium cum ceteris trierarchis faceret: neque ob hunc unum conceptio verborum, quae quattuor illis pleno munere trierarchis nunc apta est, mutanda erat. [Non concedo hanc disputationem, quum hoc quidem tempore ille Aegyptius Pamphilus navi non moderatus sit, sed Midias ipse. Ac vide, quod Boeckhius, egregius ille antiquitatis indagator, mecum communicavit; in inscriptione quadam Acherdusium Pamphilum se invenisse dicit. Unde colligitur, hoc loco excidisse hoc vocabulum, quod statim recurreret post Νικήρατος.]

τιος, καθ᾽ ὃν καιρὸν ἐκ Στύρων ἀπεπλέομεν δεῦρο τῷ στό-
λῳ παντὶ, ἐτύχομεν τριηραρχοῦντες καὶ αὐτοὶ καὶ Μειδίας
ὁ νῦν κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ὦ μαρτυροῦμεν. παν- e.
569. τὸς δὲ τοῦ στόλου πλεόντων[404] ἐν τάξει, καὶ τῶν τριηράρ-
χων ἐχόντων παράγγελμα μὴ χωρίζεσθαι, ἕως ἂν δεῦρο κα-
ταπλεύσωμεν, Μειδίας ὑπολειφθεὶς τοῦ στόλου, καὶ γεμίσας
τὴν ναῦν ξύλων καὶ χαράκων, καὶ βοσκημάτων, καὶ ἄλλων
τινῶν, κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ μόνος μεθ᾽ ἡμέρας δύο, καὶ
οὐ συγκατέστησε τὸν στόλον μετὰ τῶν ἄλλων τριηράρχων.
Εἰ τοίνυν ὡς ἀληθῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἷάπερ [5] 46
φήσει καὶ καταλαζονεύσεται πρὸς ὑμᾶς αὐτίκα δὴ μάλα,
τοιαῦτ᾽ ἦν αὐτῷ τὰ λελειτουργημένα καὶ πεπραγμένα, καὶ
μὴ τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ δεικνύω, οὐδ᾽ οὕτω δήπου τό γε δοῦ-
ναι δίκην, ὧν ὕβρικεν[6], ἐκφυγεῖν[6a] ταῖς λειτουργίαις δίκαιος
ἂν ἦν. ἐγὼ γὰρ οἶδ᾽ ὅτι πολλοὶ πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν b.
εἰργασμένοι, οὐ κατὰ τὰς Μειδίου λειτουργίας, οἱ μὲν ναυ-
μαχίας νενικηκότες, οἱ δὲ πόλεις εἰληφότες, οἱ δὲ πολλὰ καὶ
καλὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως στήσαντες τρόπαια· ἀλλ᾽, ὅμως ὑμεῖς[7]
οὐδενὶ πώποτε τούτων δεδώκατε[7a] τὴν δωρεὰν ταύτην, οὐδ᾽
ἂν δοίητε, ἐξεῖναι τοὺς ἰδίους ἐχθροὺς ὑβρίζειν αὐτῶν ἑκά-
στῳ, ὁπόταν [8] βούληται, καὶ ὃν ἂν δύνηται τρόπον. οὐδὲ c.
γὰρ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι· τούτοις γὰρ δὴ μέγισται

404 Hoc sane, in quo numerus singularis et pluralis contigui comparent, prae aliis mirum est hujus figurae exemplum; quod tutum tamen esse debebat a Jurini correctione πλέοντος. Vid. Dorv. ad Charit. p. 353. (415.) apud quem inter alia invenias ex Lysiae loco non indicato τὴν βουλὴν — στήσαντας, et ex Luciani Gymnas. 17. εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνεῖται ἡ Ἀθηναίων πόλις παρὰ βαρβάρου καὶ ξένου τὰ ξυμφέροντα μανθάνοντες.

5 Vulgo ἅπερ. Reiskianam emendationem ipse Spaldingus, qui e textu iterum expulit, mox commendavit. Ultima proximae vocis syllaba primam hujus absorpserat.

6 Vulgo ὧν ἐμὲ ὕβρικεν. Mediam vocem, cum Reiskio et libris optimis, omisi.

[6a Sic Laur. Antv. Par. Υrs Aug. corr. Coisl. Alii ἐκφεύγειν, quod Bekk. et Meier receperunt.]

7 Vid. not. 403.

[7a Sic Laur. Par. ΣΥs Antv. Editt. post patrem alios codd. secuti scripserunt ἐδώκατε. Prior lectio magis respondet antecedenti εἰσὶν εἰργασμένοι.]

8 Codd. optimi et Ulpianus ὅπου ἄν, quod praeferendum fortasse ut respiciens theatrum in quo facta est injuria Demostheni. Vestigium etiam ejusdem scripturae esse dixeris, quod ὁπότ᾽ ἂν hic vulgatur, cum soleat alias ὁπόταν. Non male etiam utrumque ita, ὁπόταν καὶ ὅπου ἄν, conjunxeris. Decernant lectores.

δέδονται δωρεαὶ παρ' ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ μεγίστων· οὐ δέδοται τοῦτο[409]*. οὐδ' ἂν ἠνέσχεσθε, εἰ προσέγραψέ τις ἐν τῇ στήλῃ, ἐξεῖναι δὲ καὶ ὑβρίζειν αὐτοῖς ὃν ἂν βούλωνται. ὑπὲρ γὰρ αὐτοῦ τούτου τὰς ἄλλας ἔλαβον δωρεάς, ὅτι τοὺς ὑβρίζοντας*
d. *ἔπαυσαν. Ὅτι τοίνυν καὶ κεκόμισται χάριν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῶν, οὐ μόνον ὧν αὐτὸς λελειτούργηκε λειτουργιῶν ἀξίαν· μικρὰ γὰρ αὕτη γέ τις ἦν*[10]*· ἀλλὰ καὶ* 570.
τῶν μεγίστων, καὶ τοῦτο βούλομαι δεῖξαι, ἵνα μηδ' ὀφείλειν
e. *οἴησθέ τι τῷ καταπτύστῳ τούτῳ. ὑμεῖς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐχειροτονήσατε τοῦτον τῆς Παράλου*[11] *ταμίαν, ὄντα τοιοῦτον οἷός ἐστι καὶ πάλιν ἵππαρχον, ὀχεῖσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς ταῖς πομπαῖς*[12] *οὐ δυνάμενον, καὶ μυστηρίων ἐπιμελητήν, καὶ ἱεροποιόν*[13] *ποτε καὶ βοώνην, καὶ τὰ τοιαῦτα*
f. *δή. εἶτα πρὸς τῶν θεῶν, τὸ τὴν τῆς φύσεως*[14] *κακίαν*

409 Haec verba inserui e Par. Σ: nequaquam enim est verisimile, esse ea explicantis; cui ad vocem *οὐδὲ* forma *δεδώκατε* potius repetenda erat. In vulgata autem lectione, verba *οὐδ' ἂν ἠνέσχεσθε* commode proximis non adhaerebant. Apparet etiam *ὁμοιόαρκτον* in his *οὐ δεδ.* — *οὐδ' ἂν* causam fuisse omissionis. [Omitti velim cum cett. editt. verba *οὐ δέδοται τοῦτο.*]

10 Vox *μικρά* ad superius *χάριν* referenda est; verum ita locus vix potest carere particula *ἄν*. Quam inter *τὶς* et *ἦν* inseri vult Reiskius, equidem posuerim ante *αὕτη*. *SP.*

11 Schol. Aristoph. Av. 147. *Δύο εἰσὶ νῆες ὑπηρέτιδες παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία. ὧν ἡ μὲν Σαλαμινία τοὺς ἐκκαλουμένους εἰς κρίσιν ἦγεν, ἡ δὲ Πάραλος τὰς θεωρίας ἀπῆγεν, τουτέστι τὰ εἰς θυσίαν πεμπόμενα.* et ad v. 1204. *αὗται ἱεραὶ τριήρεις δημόσιαι ἐπὶ τὰς τῆς πόλεως χρείας πεμπόμεναι καὶ ταχυναυτοῦσαι.* Etym. M. p. 699. *αὗται δὲ ἐπὶ στρατηγοὺς ἐπέμποντο καὶ τοιαύτας τινὰς χρείας.* Adde Harpocrationem in v. — Ulpianus: *Τούτων τῶν ἱερῶν τριηρῶν αὕτη* (l. *αὐτὴ*) *ἡ πόλις ἐπεμελεῖτο, καὶ χρήματα ἐδίδου τοῖς ταμίαις, ὥστε αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι, καὶ παρέχειν ταχυναυτούσας. καὶ τιμὴ ἦν τὸ τούτων τινὸς ἐπιμεληθῆναι.*

12 Budaeus ad Pand. fol. 90. v. et ex eo Steph. in Thes. v. *ὀχεῖσθαι* et *πομπή*, de transvectione per forum, quae solita sit fieri probationis causa, haec intelligebant. Sed hoc vel solo plurali *πομπαῖς* refutatur. Sunt pompae quae certis deorum festis et ludorum diebus per urbem fiebant, quarumque splendor in foro maxime spectatum populo dabatur. Cf. Plat. Alc. II. p. 148. e.

13 Ulpianus: *Τὸν ἐπισκοποῦντα τὰ θύματα, μὴ ἀδόκιμα καὶ πηρά. βοώνην δὲ, τὸν ὠνούμενον βοῦς εἰς τὰς ἑορτάς.*

14 Dicat aliquis corpore debili fuisse Midiam, unde ne equo haerere quidem potuerit. *SP.* Ego vocabulum *φύσιν* animum tantum hic spectare puto, non sine significatione generis obscuri. Vid. 41. d. *τὸ τῆς φύσεως βάρβαρον καὶ θεοῖς ἐχθρόν κ. τ. ε.*

καὶ ἀνανδρίαν καὶ πονηρίαν ταῖς παρ᾽ ὑμῶν ἀρχαῖς καὶ
τιμαῖς καὶ χειροτονίαις ἐπανορθοῦσθαι, μικρὰν ὑπολαμβά-
νετε εἶναι δωρεὰν καὶ χάριν; καὶ μὴν εἴ τις αὐτοῦ ταῦτ᾽
ἀφέλοιτο, Ἱππάρχηκα· τῆς Παράλου ταμίας γέγονα· τίνος
ἄλλου ἐς᾽ ἄξιος οὗτος[415]; Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνό γε ἐπίςα- 47
σθε, ὅτι τῆς μὲν Παράλου ταμιεύσας Κυζικηνῶν[16] ἥρπασε
πλεῖον ἢ πέντε τάλαντα. ὑπὲρ ὧν ἵνα μὴ δῷ δίκην, πάντα
τρόπον περιωθῶν καὶ ἐλαύνων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ
σύμβολα συγχέων, τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν τῇ πόλει πεποί-
ηκε, τὰ χρήματα δ᾽ αὐτὸς ἔχει. ἵππαρχος δὲ χειροτονηθεὶς
λελύμανται τὸ ἱππικὸν ὑμῶν, τοιούτους θεὶς νόμους, οὓς
πάλιν αὐτὸς ἔξαρνος ἦν μὴ τεθεικέναι. καὶ τῆς μὲν Παρά- b.
λου ταμιεύων τότε, ὅτε τὴν ἐπὶ Θηβαίους ἔξοδον εἰς Εὔ-
βοιαν[17] ἐποιεῖσθε ὑμεῖς, δώδεκα τῆς πόλεως[18] τάλαντα
ἀναλίσκειν ταχθείς, ἀξιούντων ὑμῶν πλεῖν καὶ παραπέμπειν
τοὺς ςρατιώτας, οὐκ ἐβοήθησεν. ἀλλ᾽ ἤδη τῶν σπονδῶν
γεγονυιῶν, ἃς Διοκλῆς ἐσπείσατο Θηβαίοις, ἧκε. καὶ τότε
ἡττᾶτο πλέων τῶν ἰδιωτικῶν τριήρων[19] μιᾶς. οὕτως εὖ τὴν

415 [ἄλλου om. Par. k r Aug.] Post hanc interrogationem Ven. et Antv. inserunt οὐδενός: quod scholii quidem simile, mihi tamen admodum ex more oratoris nostri esse videtur.

16 Ulpianus: Ἐν τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι ληΐζεσθαι τοὺς θάλατταν πλέοντας, κἂν ἔμποροι ὦσι, τῶν πολεμίων. παρατυχὼν οὖν ἐμπόροις Κυζικηνοῖς, ἀφείλετο αὐτῶν, ὡς πολεμίων, τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἐλθόντες εἰς Ἀθήνας, ἀπεδείκνυσαν φιλίαν αὐτοῖς ὑπάρχουσαν πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δὲ Μειδίας μέχρι τοσούτου ἀντεῖπεν, ἕως ἔπεισε μὴ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀπελθόντες ἀπέςησαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα.

17 De hac expeditione cf. Or. de Cherson. p. 108. Diversa illa ab altera propter Plutarchum facta, de qua §. 31. ubi vid. not.

18 Non video necessitatem inserendi aliquid ante τῆς πόλεως. Certe quae H. Wolfius et Reiskius proponunt (vel ὑπέρ, vel ἀντί, vel ὑπό, vel ἐκ τῶν), ea partim ipsius Midiae impensam facerent haec duodecim talenta, quod est alienum a consilio Demosthenis; partim eodem redeunt, quo vulgata. Quid enim est δώδεκα τῆς πόλεως τάλαντα, nisi δώδεκα ἐκ τῶν τῆς πόλεως ταλ.? Ulpianus etiam ex aerario accepisse eum pecuniam impendendam monet. Colligere tamen ex ejus verbis possis, excidisse εἰληφώς: sed ἀναλίσκειν ταχθείς idem est atque illud. *SP.*

19 Ingeniosa est Reiskii conjectura excidisse πλήν ante μιᾶς. Non satis acerbum videtur, pro Demosthenis in Midiam ira, quod est in textu. *SP.* [Audirem si Midias una cum reliqua classe evectus esset. Hoc vero non fecit. Orator dicit, hominem et sero venisse et cum tandem aliquando veniret, ne privatarum quidem triremium unam, quam e portu solvens comitem haberet, cursu exaequare potuisse. *SCHAEFER.*]

c. ἱερὰν τριήρη παρεσκευάκει. ἱππαρχῶν τοίνυν[420]. τί οἴεσθε 571.
τἆλλα; ἀλλ' ἵππον, ἵππον οὐκ ἐτόλμησεν ὁ λαμπρὸς καὶ
πλούσιος οὗτος πρίασθαι· ἀλλ' ἐπ' ἀλλοτρίου τὰς πομ-
πὰς ἐποιεῖτο[21] τοῦ Φιλομήλου τοῦ Παιανιέως ἵππου. καὶ
ταῦτα πάντες ἴσασιν οἱ ἱππεῖς. ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ
λέγω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.
d. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὅσων
ἤδη, καταχειροτονήσαντος τοῦ δήμου περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖν,
ὑμεῖς κατεγνώκατε, εἰπεῖν καὶ δεῖξαι, τί πεποιηκότες ἔνιοι[22]
τίνος ὀργῆς τετυχήκασι παρ' ὑμῶν, ἵνα ταῦτα πρὸς τὰ τού-
e. τῳ πεπραγμένα ἀντιθῆτε. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἵνα πρώτης
τῆς τελευταίας γεγονυίας μνησθῶ καταγνώσεως, περὶ τὰ μυ-
στήρια ἀδικεῖν Εὐάνδρου κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος τοῦ Θε-
σπιέως, προβαλομένου αὐτὸν Μενίππου, Καρός τινος ἀν-
θρώπου[23]. ἔστι δὲ ὁ αὐτὸς νόμος τῷδε τῷ περὶ τῶν Διο-
νυσίων ὁ περὶ τῶν μυστηρίων· κἀκεῖνος ὕστερος τοῦδε ἐτέθη.
f. τί οὖν ποιήσαντος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατεχειροτονήσατε
τοῦ Εὐάνδρου, τοῦτ' ἀκούσατε. ὅτι δίκην ἐμπορικὴν κα-
ταδικασάμενος τοῦ Μενίππου, οὐκ ἔχων πρότερον λαβεῖν
αὐτόν, ὡς ἔφη, τοῖς μυστηρίοις ἐπιδημοῦντος ἐπελάβετο,
κατεχειροτονήσατε μὲν διὰ ταῦτα, καὶ οὐδ' ὁτιοῦν ἄλλο

420 Bis in hac paragrapho res gestae Midiae, cum Parali et cum Equitum praefectus esset, juxta ponuntur ita: *τῆς μὲν Παράλου* —, *ἵππαρχος δὲ* —: tum *καὶ τῆς μὲν Παράλου* —: sequi debebat *ἱππαρχῶν δὲ* —: sed ob longiorem sermonem interjectum, structuram per *μέν* et *δέ* hic negligit, et per *τοίνυν* alterum membrum adnectit, quod hic vertendum *jam vero*. Ista autem *τί οἴεσθε τἆλλα;* ita interpretor: „Quid censetis de ceteris ejus in hoc genere meritis?" nimirum quando reputaritis, quod jam dicturus sum. Tum *ἀλλά* est abruptum illud, quod ovanti quasi irrisioni inservit, et cum sequenti negatione latine efferri potest ita: *At ne — quidem.*

21 Constans omnium librorum lectio est *ἡγεῖτο*, quod cum non coiret cum accusativo, alii casum corrigendo mutare volebant, Spaldingus autem *ἡγεῖσθαι* absolute dici posse putabat. Nos variam lectionem, quam in margine habet cod. antiquissimus Par. *Σ*, adoptare eo minus dubitavimus quod in Steph. Th. in v. e Platonis Rep., loco non indicato nequedum nobis invento, allatum est *πομπὰς ποιεῖσθαι*. [*Τὰς πομπὰς ἡγεῖτο* retinuerunt editt. post patrem.] — In proximis post *ταῦτα* opt. et plur. inserunt *ἐξιόντων* et pro *ἱππεῖς* Aug. cum aliis quibusdam habet *συνιππεῖς*.

22 Omisi, cum codd. Aug. Par. kr, vocem *αὐτῶν* a ceteris omnibus ante *ἔνιοι* insertam

23 Inter duos itaque peregrinos haec lis erat, Boeotum et Carem; quorum ille tamen videtur fuisse inquilinus Athenis.

προσῆν. εἰσελθόντα δὲ εἰς τὸ δικαςήριον ἠβούλεσθε[424] μὲν g.
θανάτῳ κολάσαι[24a]· τοῦ δὲ προβαλομένου πεισθέντος, τὴν
δίκην τε πᾶσαν ἀφεῖναι ἠναγκάσατε αὐτὸν, ἣν ᾑρήκει πρό-
τερον· ἣν δὲ δυοῖν αὔτη ταλάντοιν· καὶ προσετιμήσατε τὰς
572. βλάβας, ἃς, ἐπὶ τῇ "καταχειροτονίᾳ μένων[25], ἐλογίζετο αὐ-
τῷ γεγενῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ἄνθρωπος[26]. εἷς μὲν οὗτος ἐξ h.
ἰδίου πράγματος, οὐδεμιᾶς ὕβρεως προσούσης, ὑπὲρ αὐτοῦ
τοῦ παραβῆναι τὸν νόμον τοσαύτην ἔδωκε δίκην. εἰκότως.
τοῦτο γὰρ ἔσθ᾽ ὃ φυλάττειν ὑμᾶς δεῖ, τοὺς νόμους, τὸν
ὅρκον. ταῦτ᾽ ἔχεθ᾽ ὑμεῖς οἱ δικάζοντες ἀεὶ παρὰ τῶν ἄλ-
λων ὡσπερεὶ παρακαταθήκην, ἣν ἅπασιν, ὅσοι μετὰ τοῦ δι-
καίου πρὸς ὑμᾶς ἔρχονται, σῶν[27] ὑπάρχειν δεῖ. Ἕτερος 48
ἀδικεῖν ποτ᾽ ἔδοξεν ὑμῖν περὶ τὰ Διονύσια. καὶ κατεχειρο-
τονήσατ᾽ αὐτοῦ παρεδρεύοντος ἄρχοντι τῷ υἱεῖ, ὅτι θέαν
τινὸς καταλαμβάνοντος[27a] ἥψατο, ἐξείργων ἐκ τοῦ θεάτρου.
ἦν δ᾽ οὗτος, ὁ τοῦ βελτίςου πατὴρ Χαρικλείδου, τοῦ ἄρξαν-
τος[28], καὶ μέγα γ᾽ ὑμῖν τοῦτ᾽ ἐδόκει[29] δίκαιον ἔχειν ὁ προ-

424 Male Reiskius ex Aug. et uno alio ἐβουλεύσασθε. Media nunc pro maxima interpunctione post verbum κολάσαι posita, facile sentitur, solum verum esse vulgatam ἐβούλεσθε vel, ut in optimis scriptum est, ἠβούλεσθε.

[24a Sic plerique codd. Pater habuit ζημιῶσαι.]

25 Ulpianus: Αἰτιασαμένου τοῦ Μενίππου, ὅτι ἄλλας ὑπέςη βλάβας περὶ τὰ φορτία καὶ τὴν ἐμπορίαν, διὰ τὴν κρίσιν Ἀθήνησι κατεχόμενος, προσετάξατε αὐτὸν (Euandrum) καὶ ταύτας ἐκτῖσαι.

26 Ratio grammatica poscit articulum. Spiritus asper repraesentaret eum ita ἅνθρωπος: quam tamen formam nolunt ubique intrudere cautiores. Vid. Gramm. ampl. I. §. 29. Obs. 11. cum notis; Heind. ad Phaedon. 108. [cf. §. 54. a.] — De praeced. αὐτῷ vid. Exc. X.

27 Σῶν, ut magis Atticum, recipi ex Aug. [Par. kr.] pro vulgato σῶαν. Σῶς, notione feminini, ne quis forte dubitet, habet Eurip. in Cycl. 293. SP. [Bekk. σῶαν.]

[27a Sic plerique Bekkeri pro patris καταλαβόντος.]

28 Hoc est qui Archon fuit. Ut autem ἄρχων cum quadam excellentia dicitur de Archonte Eponymo, ita hic etiam ἄρξας. Vid. Ind. in ἄρχων et supra not. ad §. 4. a. Fuit autem Chariclides archon anni secundi Olymp. 104. Latius usurpatum participium ἄρξας de magistratu in genere vid. ap. Xenoph. in Memor. 2, 6, 25. καὶ ἄρξας ἀγαθόν τι ποιεῖν τὴν πατρίδα πειρᾶται, ubi memorabile participium aoristi pro ἄρχων ὢν: de quo usu nondum mihi satisfacio.

29 Edd. ante Reisk. et codd. omnes, praeter Aug. et Par. krs, ante δίκαιον inserunt καὶ, natum videlicet e praecedente syllaba. Nam δίκαιον substantivi loco (μέγα δίκαιον) valde usitatum: ut ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων pro juribus Graeco-

b. βαλλόμενος λέγειν· Εἰ κατελάμβανον, ἄνθρωπε, θέαν, εἰ[429a]
μὴ τοῖς κηρύγμασιν, ὡς σύ με φῂς, ἐπειθόμην, τίνος ἐκ τῶν
νόμων εἶ κύριος[30], καὶ ὁ ἄρχων αὐτός; τοῖς ὑπηρέταις
ἐξείργειν εἰπεῖν, οὐκ αὐτὸς τύπτειν. οὐδ᾽ οὕτω πείθομαι·
ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν, πάντα μᾶλλον, πλὴν αὐτὸς ἅψασθαι
τῇ χειρί. πολλὰ γὰρ πρὸ τοῦ[31] μὴ τὸ σῶμα ἕκαςον ὑβρί-
c. ζεσθαι πεποιήκασιν οἱ νόμοι. ταῦτ᾽ ἔλεγε[31a] μὲν ἐκεῖνος, κα-
τεχειροτονήσατε δὲ ὑμεῖς. οὐ μὴν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαςή-
ριον οὗτος, ἀλλ᾽ ἐτελεύτησε πρότερον. ἑτέρου τοίνυν ὅ τε
δῆμος ἅπας κατεχειροτόνησεν ἀδικεῖν περὶ τὴν ἑορτὴν, καὶ
ὑμεῖς εἰσελθόντα ἀπεκτείνατε· Κτησικλέα λέγω. διὰ τί δὴ τοῦ-
d. τον ἀπεκτείνατε[31b]; ὅτι σκῦτος ἔχων ἐπόμπευε[31c], καὶ τούτῳ
μεθύων ἐπάταξέ τινα ἐχθρὸν ὑπάρχονθ᾽ αὐτῷ. ἐδόκει γὰρ
ὕβρει, καὶ οὐκ οἴνῳ, τύπτειν, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῆς πομπῆς καὶ 573.
τοῦ μεθύειν πρόφασιν λαβὼν ἀδικεῖν, ὡς δούλοις χρώμενος

rum Philipp. I. p. 40. extr.: *τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχων hoc juris titulo, hoc argumento usus* Adv. Conon. p. 1266, 2. Quod hujus maxime loci est.

[429a Pater lectionem edit. Lamb. *καὶ εἰ* receperat, quam codd. auctoritate destitutum abjeci. Duae hae enunciationes hypotheticae non pariter referuntur ad enunciationem primariam, sed altera alteri subjuncta est.]

30 Praeteritum in praesens mutatum, hypothetice: unde jam pendent sequentia: et applicat se mox *πείθομαι*, figurate *ἀσυνδέτως* pro *εἰ πείθομαι*, et hoc pro *εἰ ἐπεισάμην*.

31 Vulgo *πρὸς τὸ*, quae est paucorum librorum lectio. Nostra est in longe plurimis et optimis, quam ut mutarent librarii fecit ignoratio redundantis negationis *μή*. Nimirum *πρὸ* hic valet *potius quam*, ut in illo Platonis Phaedo p. 99. a. *εἰ μὴ δικαιότερον ᾤμην καὶ κάλλιον εἶναι, πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν, ὑπέχειν τῇ πόλει δίκην ἥντιν᾽ ἂν τάττῃ.* Ita hic quoque proprie dicendum erat *πολλὰ πεποιήκασιν οἱ νόμοι, πρὸ τοῦ τὸ σῶμα ἕκαςον ὑβρίζεσθαι* h. e. „multa instituerunt leges (quae fieri debent) antequam h. e. potius quam corpus cujusvis contumelia afficiatur". Huic autem sermoni cum insit sensus hic, *ne — afficiatur*, ideo negatio, more attico abundanter se insinuavit. De qua re vid. Exc. XI.

[31a Quidni *ἔλεξε — κατεχειροτονήσατε*? Est dicendi genus quo altera alteri sententia subjungatur. Perinde enim est ut dicis: *Quia* recte dixisse videbatur, condemnavit illum populus.]

[31b Sic Ven. Coisl. Par. t. *ἀπεκτείνατε τοῦτον* Aug. Par. kr. Reliqui Bekkeri omitt. haec duo verba. Quamobrem rectius, opinor, fecisset pater, si omisisset.]

[31c En simile aliquid ejus, quod not. 431 a. animadverti: *ἐπόμπευε — ἐπάταξε*. Neque enim, quia pelle indutus pompam ducebat Ctesicles, percussus est, sed quia pelle indutus inter pompam ejusque licentia usus verberaverat quendam.]

τοῖς ἐλευθέροις. ἁπάντων τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τού- e.
των, ὧν ὁ μὲν ὢν[431 d.] εἷλεν ἀποστὰς, ὁ δὲ καὶ θανάτῳ ζημιωθεὶς φαίνεται, πολλῷ δεινότερα εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἂν εἶναι φήσειαν τὰ Μειδίᾳ πεπραγμένα[32]. οὔτε γὰρ πομπεύων, οὔτε δίκην ᾑρηκὼς, οὔτε παρεδρεύων, οὔτ' ἄλλην σκῆψιν οὐδεμίαν ἔχων πλὴν ὕβριν, τοιαῦτα πεποίηκεν οἷα οὐδεὶς ἐκείνων. Καὶ τούτους μὲν ἐάσω. ἀλλὰ[33] Πύῤῥον, ὦ ἄνδρες 49
Ἀθηναῖοι, τὸν Ἐτεοβουτάδην[34], ἐνδειχθέντα δικάζειν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ[35], θανάτῳ ζημιῶσαί τινες ὑμῶν ᾤοντο χρῆναι. καὶ τέθνηκεν ἁλοὺς παρ' ὑμῖν. καίτοι τοῦτο τὸ λῆμμα[36]

[431d *ὢν* om. Par. Σ Υ s t Laur. Ven. Coisl. Recte explicat Schaefer: „*ἣν εἷλε δίκην ἀφεῖναι ἀναγκασθείς.*" V. supra §. 47. g. *excidisse pecuniâ sibi adjudicatâ in priori lite.*]

32 Mira sermonis structura, nec tamen ulli ea dubitationi obnoxia. Dici poterat: *ἁπάντων τούτων* (*τῶν ἀνθρώπων*) *Μειδίας δεινότερα ἔπραξε*: dici ergo potuit etiam *ἁπάντων τούτων δεινότερα Μειδίᾳ πέπρακται* vel *πεπραγμένα ἐστί*. Sed articulus *τά* requirebatur, quoniam respiciuntur hic ipsa illa quae superius sunt exposita. Ita natum est id quod omni quidem logices sed nulli rhetorices praecepto adversatur: *ἁπάντων τούτων τῶν ἀνθρώπων δεινότερα εἶναί φημι τὰ Μειδίᾳ πεπραγμένα.* [Simplicius dices, esse illam structuram, qua id quod in re vel persona aliqua notatur, comparare soliti sint veteres cum ipsa re vel persona alia. Cf. Gr. Gr. §. 132. not. 5. Matth. Gr. Gr. §. 453. Reisig. in libro qui inscribitur: Vorlesungen üb. lat. Grammat. §. 378.]

[33 Proprius usus hujus conjunctionis, quando re aliqua missa, ad aliam transitur, quam adverti magis etiam attinet. Sic p. 519, 13 sqq. *ὅσα μὲν οὖν — ἢ τἄλλα πάντα, ὅσα τοιαῦτα, ἐάσω. — ἀλλ' ἃ πάντες —, ταῦτ' ἐρῶ.* Simile illud p. 126, 2. *καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ὠρεῷ —.* Item p. 658, 8. *καὶ τί δεῖ Φίλιππον λέγειν ἤ τιν' ἄλλον; ἀλλ' ὁ πατὴρ —.* Item p. 660, 11. *τί δὲ τἄλλα λέγοι τις ἄν; ἀλλ' ὁ μάλιστα δοκῶν —.* Nec dissimile illud p. 733, 25. *ὅς, τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ, ἀλλὰ τοὺς τῷ γήρᾳ βοηθοὺς λυμαίνῃ.* SCHAEFER.]

34 Harpocration: *Γένος Ἀθηναίοις, οἷον οἱ ἀληθῶς ἀπὸ Βούτου. ἐτεὸν γὰρ τὸ ἀληθές. ἐκ δὲ τούτων καθίστατο ἡ ἱερεία τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς.* Nimirum *Βουτεία* nomen *pagi* sive *δήμου*, cujus *δημόται, Βουτάδαι*: idem autem nomen verius et antiquius *generis*, Butae posterorum, quod olim pagum illum habitaret. (Cf. not. ad Plat. Alcib. I. 35.) Hinc factum, ut genus hoc nobilissimo sacerdotio insigne, ne cum *δημόταις* illis confunderetur, *Ἐτεοβουταδῶν* nomine distingueretur. Lycurgus, rhetor nobilis pago Butades idemque genere fuit Eteobutades. vid. Plut. X. Or. 7. init.

35 Ulpianus: *Κατηγόρητο ὡς ἐν τοῖς δικασταῖς κληρωθείς, οὐκ ἐξόν. ὡς ὀφείλων γὰρ χρήματα κοινὰ, ἦν ἄτιμος.*

36 Salarium judicum, de quo vid. Boeckh. in Staatsh. d. Ath. I. p. 368 sqq. 384 sqq.

δι' ἔνδειαν, οὐ δι' ὕβριν, λαμβάνειν ἐπεχείρησεν ἐκεῖνος.
b. καὶ πολλοὺς ἂν ἑτέρους ἔχοιμι λέγειν, ὧν οἱ μὲν τεθνᾶσιν,
οἱ δ' ἠτιμωμένοι διὰ πολλῷ τούτων εἰσὶν ἐλάττω πρά-
γματα. ἔτι τοίνυν ὑμεῖς[437], ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Σμίκρωνι
δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε, καὶ Σκίτωνι τοσούτων ἑτέρων,
δόξαντι[38] παράνομα γράφειν. καὶ οὔτε παιδία οὔτε φί-
λους οὔτε συγγενεῖς οὐθ' ὁντινοῦν[39] ἠλεήσατε τῶν παρόν-
c. των ἐκείνοις. μὴ τοίνυν, ἂν μὲν εἴπῃ τις παράνομα, οὕτως
ὀργιζόμενοι φαίνεσθε[40], ἂν δὲ ποιῇ, μὴ λέγῃ[41], πράως
διάκεισθε. οὐδὲν γὰρ ῥῆμα οὐδ' ὄνομα οὕτως ἐςὶ τοῖς
πολλοῖς ὑμῶν χαλεπὸν, ὡς ὅσα ὑβρίζων τις τὸν ἐντυχόντα
ὑμῶν διαπράττεται. μὴ τοίνυν αὐτοὶ καθ' ὑμῶν αὐτῶν
δεῖγμα τοιοῦτον ἐξενέγκητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς ἄρα
ὑμεῖς, ἂν μὲν τῶν μετρίων τινὰ καὶ δημοτικῶν λάβητε ὁτιοῦν
ἀδικοῦντα, οὔτ' ἐλεήσετε οὔτ' ἀφήσετε, ἀλλ' ἀποκτενεῖτε ἢ 574.
ἀτιμώσετε, ἂν δὲ πλούσιος ὤν τις ὑβρίζῃ, συγγνώμην ἕξετε·
μὴ δῆτα· οὐ γὰρ δίκαιον· ἀλλ' ἐπὶ πάντων ὁμοίως ὀργι-
50 ζόμενοι φαίνεσθε. Ἃ τοίνυν οὐδενὸς τῶν εἰρημένων ἧττον
ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, ταῦτ' εἰπὼν ἔτι,
καὶ βραχέα περὶ τούτων διαλεχθεὶς, καταβήσομαι. ἔςιν, ὦ

437 Vulgo post *πράγματα* novum colon sic incipit, *ὑμεῖς δ' ὦ* —, quod peccat contra leges juncturae. Non enim *ὑμεῖς* distingui potest a superioribus, in quibus iidem judices sive Athenienses agunt, sed causae distinguuntur vel rei. Itaque hic quoque adoptavi quod ut varietas lectionis annotatum est in marg. Par. *Σ*. [Nihilominus et Bekker et Dindorf et Meier receperunt *ὑμεῖς δὲ*, sed Schaefer *ἀλλ' ὑμεῖς*, quae lectio est codd. Par. kr. Aug., praetulit.]

38 Non ignarus eorum quae ad defendendum hunc singularem dici possunt, tamen aegre eum hic fero. Perspicuitas requirit *δόξασι*.

39 Sequitur hanc vocem apud Reiskium *ἄλλον*; verum in codd. aut *ὁντινοῦν* solum legitur, aut pro eo *ἄλλον οὐδένα*, quod illius scholium putat Sim. Fabricius; egoque itidem. *SP.* Spaldingi lectionem confirmant optimi.

40 Cave credas vetare nostrum irasci, si quis illicita loquatur. Aliud hoc est exemplum structurae illius per *μέν* et *δέ* quam tetigi supra ad 7. a. in qua caput rei est id quod per *δέ* effertur, alterum autem per *μέν* nonnisi oppositionis causa praemittitur. Ita hic nefas quidem est non punire eum qui contra leges *agat:* sed non nefas tantum, verum etiam absurdum, si quis puniat eum, qui *dicat*, non puniat, qui *agat*. Vid. et infra ad 56. d.

41 *Ἂν — λέγῃ*. Haec optimorum codd. et edd. lectio est. Non spernenda tamen altera, *ἂν δὲ, ἃ ποιεῖ, μὴ λέγῃ*. Fateor autem *hanc* potuisse fingi, ab eo qui *illam* non intelligeret; ingeniosa saltem est. *SP.*

§. 50.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλη τοῖς ἀδικοῦσιν ἅπασι μερὶς καὶ
πλεονεξία ἡ τῶν ὑμετέρων τρόπων πρᾳότης. ὅτι δὴ ταύτης
οὐδ' ὁτιοῦν ὑμῖν μεταδοῦναι προσήκει Μειδίᾳ, τοῦτ'[441a] ἀκού-
σατέ μου. ἐγὼ νομίζω[42] πάντας ἀνθρώπους ἐράνους φέ- b.
ρειν παρὰ πάντα[42a] τὸν βίον αὑτοῖς, οὐχὶ τούσδε μόνους, οὓς
συλλέγουσί τινες, καὶ ὧν πληρωταὶ γίγνονται, ἀλλὰ καὶ ἄλ-
λους. οἷον, ἔςι μέτριος καὶ φιλάνθρωπός τις ἡμῶν, καὶ
πολλοὺς ἐλεῶν· τούτῳ ταὐτὸ δίκαιον ὑπάρχειν[43] παρὰ
πάντων, ἄν ποτ' εἰς χρείαν καὶ ἀγῶνα ἀφίκηται. ἄλλος c.
οὑτοσί τις[43a] ἀναιδὴς, καὶ πολλοὺς ὑβρίζων, καὶ τοὺς μὲν
πτωχοὺς, τοὺς δὲ καθάρματα, τοὺς δ' οὐδὲν ὑπολαμβάνων
εἶναι[44]· τούτῳ τὰς αὐτὰς δίκαιον ὑπάρχειν φορὰς, ἅσπερ
αὐτὸς εἰσενήνοχε τοῖς ἄλλοις. ἂν τοίνυν ὑμῖν ὀρθῶς[45] ἐπίῃ
σκοπεῖν, τούτου πληρωτὴν εὑρήσετε Μειδίαν ὄντα τοῦ ἐρά-
νου, καὶ οὐκ ἐκείνου. οἶδα τοίνυν, ὅτι καὶ τὰ παιδία ἔχων d.
ὀδυρεῖται[46], καὶ πολλοὺς λόγους καὶ ταπεινοὺς ἐρεῖ δα-
κρύων, καὶ ὡς ἐλεεινότατον ποιῶν ἑαυτόν. ἔςι δ', ὅσῳπερ e.
ἂν αὑτὸν νῦν ταπεινότερον ποιῇ, τοσούτῳ μᾶλλον ἄξιον μι-
σεῖν αὐτὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. διὰ τί; ὅτι, εἰ μὲν μηδα-
μῶς δυνηθεὶς ταπεινὸς γενέσθαι οὕτως ἀσελγὴς καὶ βίαιος
575. ἦν ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος βίου, τῇ φύσει καὶ τῇ τύχῃ[47] δι'

[441a ταῦτ' Laur. Par. Σ Υ Antv. Bav. Bekk. Mei.]

42 Vid. §. 27. not.

[42a Sic Aug. Par. k r Barocc. Ven. Taylori. Reliquos suos Bekk. secutus om. *πάντα*, it. Mei.]

43 Reiskius ex Aug. hic inseruerat *εἰκός*, quo facto *δίκαιον* est substantivi loco sicut §. 48. a. Sed fieri vix potest, ut *ταὐτὸ δίκαιον ὑπάρχειν* hic aliter dictum sit quam mox *τὰς αὐτὰς δίκαιον ὑπάρχειν φοράς*. Itaque *εἰκός* illud, quod codd. aliquot in margine tantum exhibent, quod inseratur post vocem *δίκαιον*, variam hujus lectionem esse puto, neque spernendam fortasse illam.

[43a Digito monstrat Midiam.]

44 Vid ad 54. b.

45 Haec vox in optimo Par. Σ primitus non erat; allita deinde ab alia manu post *σκοπεῖν*. Ego omissam malim.

46 Aliud exemplum loci bis in hac oratione tractati. Apparet enim mentionem infantium ad misericordiam movendam productorum ita hic fieri quasi supra §. 27. nullum ejus usum fecisset. Vid. not. ad Praef. Spald. — Mox in v. *ὅσῳπερ* retractandum mihi est, quod dixi de hac forma in Exc. ad Plat. Alc. II 16. p. 205. Habes enim hic formam *ὅσῳπερ* pro simplici *ὅσῳ* etiam in priori membro.

47 Vide et mirare Valckenarium qui in Diatr. de Eur. Fr. 76. sermone tecto et obliquo (quem sunt qui principem

f. ἣν τοιοῦτος ἐγένετο, ἄξιον ἦν ἄν τι τῆς ὀργῆς ἀνεῖναι. εἰ
δ' ἐπιςάμενος μέτριον παρέχειν ἑαυτὸν, ὅταν βούληται, τὸν
ἐναντίον ἢ τοῦτον τὸν τρόπον εἵλετο ζῆν, εὔδηλον δήπου
τοῦθ', ὅτι, καὶ νῦν ἂν διακρούσηται, πάλιν αὐτὸς ἐκεῖνος[48],
g. ὃν ὑμεῖς ἴςε, γενήσεται. οὐ δὴ δεῖ προσέχειν[48a], οὐδὲ τὸν πα-
ρόντα καιρὸν, ὃν οὗτος ἐξεπίτηδες πλάττεται[49], κυριώτερον
οὐδὲ πιςότερον τοῦ παντὸς, ὃν αὐτοὶ σύνιςε[50], χρόνου
51 ποιήσασθαι. Ἐμοὶ παιδία οὐκ ἔςιν, οὐδ' ἂν ἔχοιμι ταῦτα
παραςησάμενος κλαίειν καὶ δακρύειν, ἐφ' οἷς ὑβρίσθην. διὰ
τοῦτ' ἄρα τοῦ πεποιηκότος ὁ πεπονθὼς ἔλαττον ἕξω παρ'
ὑμῖν; μὴ δῆτα. ἀλλ' ὅταν οὗτος ἔχων τὰ παιδία, τούτοις
ἀξιοῖ δοῦναι τὴν ψῆφον ὑμᾶς, τόθ' ὑμεῖς τοὺς νόμους
ἔχοντά με πλησίον ἡγεῖσθε παρεςάναι, καὶ τὸν ὅρκον, ὃν
ὀμωμόκατε, τούτοις ἀξιοῦντα καὶ ἀντιβολοῦντα ἕκαςον ὑμῶν
b. ψηφίσασθαι. οἷς ὑμεῖς κατὰ πολλὰ δικαιότερον πρόσθοισθ'
ἂν, ἢ τούτῳ. καὶ γὰρ ὀμωμόκατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς
νόμοις πείθεσθαι· καὶ τῶν ἴσων μέτεςιν ὑμῖν διὰ τοὺς νό-
μους, καὶ πάνθ' ὅσα ἐςὶν ἀγαθὰ ὑμῖν, διὰ τοὺς νόμους ἐςὶν,
c. οὐ διὰ Μειδίαν, οὐδὲ διὰ τοὺς Μειδίου παῖδας. Καὶ, ῥή-
τωρ ἐςὶν οὗτος, ἴσως ἐμὲ φήσει λέγων. ἐγὼ δ', εἰ μὲν ὁ
συμβουλεύων ὅ,τι ἂν συμφέρειν ὑμῖν ἡγῆται, καὶ τοῦτ' ἄχρι[51]
τοῦ μηδὲν ὑμῖν ἐνοχλεῖν, μηδὲ βιάζεσθαι, ῥήτωρ ἐςὶν, οὔτε
d. φύγοιμ' ἂν, οὔτε ἀπαρνοῦμαι τοῦτο τοὔνομα. εἰ μέντοι[52]
ῥήτωρ ἐςὶν, οἵους ἐνίους τῶν λεγόντων ἐγὼ καὶ ὑμεῖς δὲ
ὁρᾶτε, ἀναιδεῖς καὶ ἐξ ὑμῶν πεπλουτηκότας, οὐκ ἂν εἴην 576.
οὗτος ἐγώ. εἴληφα μὲν γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν παρ' ὑμῶν· τὰ δὲ
ὄντα εἰς ὑμᾶς, πλὴν πάνυ μικρῶν, ἅπαντ' ἀνήλωκα. καί-
τοι καὶ εἰ[53] τούτων ἦν πονηρότατος, κατὰ τοὺς νόμους

alicujus artis mirifice decere putent) significat, ex or. c. Aristocr. I. p. 780, 24. corrigendum hic esse τῇ φύσει καὶ τῇ ψυχῇ. Qua ratione sententiam minui, orationem corrumpi, qui sensu recto sunt statim intelligent.

48 Αὐτὸς ἐκεῖνος, proba et usitata formula quam pessumdedit Reiskius ex Aug. reponens ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος.

[48a Scil. αὐτῷ ἢ ταῖς αὐτοῦ δεήσεσι καὶ δακρύοις. REISK.]

49 Praetuli e codd. simplicem formam, ut nostro et antiquioribus omnibus magis familiarem, ei quae hic antea vulgabatur, διαπλάττεται.

50 Vid. Ind. συνειδέναι.

51 Vid. Ind. ἄχρι.

52 Vid. ad 42. c.

53 Hanc vulgatam scripturam Reiskius Augustanum secutus inverterat, εἰ καί: quod quamvis in condicione ficta non minus probum sit (vid. infra 54. b. εἰ καὶ μηδεὶς ἄλλος εἶπεν

§. 51.

ἔδει παρ' ἐμοῦ δίκην λαμβάνειν, οὐκ ἐφ' οἷς ἐλειτούργουν
ὑβρίζειν[453a]. *ἔτι τοίνυν οὐδείς ἐϛιν, ὅϛις ἐμοὶ τῶν λεγόντων* e.
συναγωνίζεται· καὶ οὐδενὶ μέμφομαι· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς οὐδε-
νὸς ἕνεκα τούτων οὐδὲν ἐν ὑμῖν πώποτ' εἶπον, ἀλλ' ἁπλῶς
κατ' ἐμαυτὸν ἔγνων καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ὅ,τι ἂν συμ-
φέρον ὑμῖν ἡγῶμαι· ἀλλὰ τούτῳ πάντας αὐτίκα δὴ μάλα
συνεξεταζομένους τοὺς ῥήτορας ὄψεσθε ἐφεξῆς. καίτοι πῶς f.
ἐϛι δίκαιον τοὔνομα μὲν τοῦτο ὡς ὄνειδος προφέρειν ἐμοὶ,
διὰ τούτων δ' αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν ἀξιοῦν σωθῆναι; Τάχα 52
τοίνυν ἴσως καὶ τὰ τοιαῦτ' ἐρεῖ, ὡς ἐσκεμμένα καὶ παρε-
σκευασμένα πάντα λέγω νῦν[54]. *ἐγὼ δ' ἐσκέφθαι μὲν, ὦ*
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ, καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην, καὶ μεμελε-
τηκέναι γ' ὡς ἐνῆν μάλιϛα ἐμοί· καὶ γὰρ ἂν ἄθλιος ἦν,
εἰ τοιαῦτα παθὼν καὶ πάσχων ἠμέλουν ὧν περὶ τούτων
ἐρεῖν ἤμελλον πρὸς ὑμᾶς· γεγραφέναι μέντοι μοι τὸν λόγον
Μειδίαν. ὁ γὰρ τὰ ἔργα παρεσχηκὼς, περὶ ὧν εἰσιν οἱ
λόγοι, δικαιότατ' ἂν ταύτην ἔχοι τὴν αἰτίαν, οὐχ' ὁ ἐσκεμ-
μένος οὐδ' ὁ μεριμνήσας τὰ δίκαια λέγειν νῦν. ἐγὼ μὲν οὖν b.
τοῦτο ποιῶν[55]*, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αὐτὸς ὁμολογῶ.*
Μειδίαν μέντοι μηδὲν ἐσκέφθαι πώποτ' ἐν παντὶ τῷ βίῳ
δίκαιον, εἰκός ἐϛιν· εἰ γὰρ καὶ κατὰ μικρὸν ἐπῄει τὰ τοι-
αῦτα αὐτῷ σκοπεῖν, οὐκ ἂν τοσοῦτον διημάρτανε τοῦ πράγ-
ματος[55a]. *Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν οὐδὲ τοῦ δήμου κατηγορεῖν* c.

κίνδυνος, quales loci in censum non venerunt Hermanno ad Vig. n. 307.), legitimae tamen optimorum codd. lectioni praeferendum non erat.

[453a Schaefer nihil dicit nisi notabilem esse constructionem. Mihi quidem verba resolvenda videntur aut sic: *οὐκ ἐφ' οἷς ἐλειτούργουν, εἰς ταῦτα ὑβρίζειν* aut sic: *οὐκ ἐπὶ τούτοις ὑβρίζειν, ἐφ' οἷς ἐλ.* h. e. non iis rebus (scil. opibus) elatus superbire, quibus ego usus sum *εἰς λειτουργίας*.]

54 Aristides p. 258. et 260. hunc locum allegat ita: — *νῦν ἐγώ. ἐγὼ δέ γ' ἐσκ.*: id quod recepit Reiskius. Ego in istis nihil tam commendabile video, ob quod meram allegationem codicum omnium scripturae praeferam. Et longe facilior hic certe fuit error, quo quis bis legeret quod semel positum esset, quam semel quod bis.

55 Revocavi vulgatam lectionem *ποιῶν*, pro qua ex Aug. Reiskius scripsit *ποιῶ*. Causa sic corrigendi, quam affert ille, quod *καὶ* supervacaneum sit in lectione *ποιῶν*, nulla est. *Καὶ* valet h. l. *etiam*. *SP.* Ego Spaldingi lectionem, longe altera concinniorem, servandam duxi, tametsi e Parisinis quoque optimi, ut videtur, cum Augustano faciant. [Posteriores editt. dant *ποιῶ*, quod et ipse probo.]

[55a h. e. „non tantum aberraret ab eo quod jusque fasque est", Demosthene hoc dicente non solum quod ad ipsum

ὀκνήσειν, οὐδὲ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἅπερ τότ' ἐτόλμα λέ- 577.
γειν, ὅτ' ἦν ἡ προβολὴ, ταῦτα καὶ νῦν ἐρεῖν[455b]· ὡς ὅσοι, δέον ἐξιέναι, κατέμενον, καὶ ὅσοι τὰ φρούρια ἦσαν ἔρημα λελοιπότες, ἐξεκλησίασαν[56]· καὶ χορευταὶ καὶ ξένοι καὶ τοιοῦτοί τινες ἦσαν, οἳ κατεχειροτόνησαν αὐτοῦ. εἰς γὰρ τοῦτο θράσους καὶ ἀναιδείας τότ' ἀφίκετο, ὦ ἄνδρες δικαςαὶ, ὡς ἴσασιν ὅσοι παρῆσαν ὑμῶν, ὥςε κακῶς λέγων καὶ ἀπειλῶν καὶ βλέπων οὗτος[57] εἰς τὸν ἀεὶ θορυβοῦντα τόπον τῆς ἐκκλη-

attineret, sed in universum. Quamobrem lectio codd. Aug. Par. kr *τοσοῦτο διήμαρτε* mihi non probatur.]

[455b Sic Ven. Taylori Barocc. Aug. Par. kr. Mei. *ἐρεῖ* ex auctor. aliorum.]

56 Sic emendate codd. Paris Σ et s, cum iis quos secuta est Ed. Paris., et fortasse etiam Cod. Bav. quem hic silet Reiskius qui Parisinam tamen scripturam restituit. Itaque recte quidem hunc locum et alium Thucydidis, 8, 93., in Gramm. mea ampliori §. 86. Obs. 5. ut exempla atticae hujus formae praebentes citavi: sed monere debebam de mendosa quoque scriptura, quae partem codicum hic, et apud Thucydidem omnes, ut videtur, obsedit, *ἐξεκκλησίασαν*. Vid. et Xenoph. Hell. 5, 3, 16. et var. lect. ad Lysiam c. Agor. p. 136, 33. 137, 5. Conatus quidem erat olim Schneider peculiarem verbo *ἐξεκκλησιάζειν* sensum tribuere, sed mutavit sententiam in novissima Hellenicorum editione (1821.) ad l. c., quamvis mendosam ibi per *κκ* scripturam corrigere neglexerit. Memorabile autem, in Oeconomico Aristot. 2, 13. (14.) participium quoque legi *ἐξεκκλησιάσας* sensu a simplici forma non diverso, idemque compositum apud ejusdem fere aevi LXX interpretes aliquoties inveniri (vid. Intpp. ad Hesych. v. *ἐξεκκλησίασε*). Verum has formas mero populi errori originem debere, cum in attico illo *ἐξεκκλησίασα* duplicem praepositionem homines sibi visi sint audire, facile, opinor, cuique persuadebo.

57 Merito viris doctis displicebat istud *οὗτος*, cum ipsum hoc antecesserit subjectum, ut iteratione pronominis prorsus non indigeret locus. Itaque omittere poteram vocem cum Par. Σ et aliis bonis libris. Sed multum faveo H. Wolfii conjecturae, *οὕτως*: ut ipse Demosthenes, quo vultu fuerit, Midias, demonstraverit: frontem nimirum adducens. [Bekk. Schaef. Mei. *οὗτος* omiserunt. Sed sic non intelligitur quomodo irrepserit *οὗτος*, quod intelligitur adoptata Taylori conjectura *οὕτω* ante *καταπλήξειν* ponentis. Appono haec ab eodem ad §. 42. a. allata exempla, aliis omissis. Xenoph. Cyrop. II. init. *προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσιν ἵλεως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὅρια.* Dem. de Cor. 227, 23. *καὶ παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, οὕτω τὴν διάγνωσιν ποιήσεται περὶ πάντων.* Cf. Buttm. Gr. Gr. §. 144. not. 6. Virg. Aen. I, 225. despiciens — *sic* constitit, ubi vd. Wunderl.]

κλησίας, καταπλήξειν ᾤετο τὸν δῆμον ἅπαντα. ἢ καὶ γελοῖα
53 εἶναι τὰ νῦν, οἶμαι, δάκρυα εἰκότως ἂν αὐτοῦ δοκοίη. Τί λέγεις, ὦ μιαρὰ κεφαλή; σὺ τὰ σαυτοῦ παιδία ἀξιώσεις ἐλεεῖν ἢ σὲ τούσδε, ἢ σπουδάζειν εἰς τὰ σὰ τοὺς ὑπὸ σοῦ
b. δημοσίᾳ προπεπηλακισμένους; σὺ μόνος τῶν ὄντων ἀνθρώπων ἐπὶ μὲν τοῦ βίου τοσαύτης ὑπερηφανίας καὶ ὑπεροψίας[457a] μεςὸς[57b] ὢν πάντων ἀνθρώπων ἔσῃ[58] φανερώτατος, ὥςε καὶ πρὸς οὓς μηδέν ἐςί σοι πρᾶγμα, λυπεῖσθαι τὴν σὴν θρασύτητα καὶ φωνὴν, καὶ τὸ σὸν σχῆμα, καὶ τοὺς σοὺς ἀκολούθους καὶ πλοῦτον καὶ ὕβριν θεωροῦντας· ἐν δὲ τῷ
c. κρίνεσθαι παραχρῆμα ἐλεηθήσῃ; μεγάλην μεντἂν[59] ἀρχὴν, μᾶλλον δὲ τέχνην, εἴης ἂν εὑρηκὼς, εἰ δύο τἀναντιώτατα ἑαυτοῖς ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνῳ περὶ σαυτὸν δύναιο ποιεῖσθαι· φθόνον ἐξ ὧν ζῇς, καὶ ἐφ' οἷς ἐξαπατᾷς[60] ἔλεον. οὐκ ἔςιν οὐδαμόθεν σοι προσήκων ἔλεος οὐδὲ καθ' ἓν, ἀλλὰ τοὐναντίον μῖσος καὶ φθόνος καὶ ὀργή. τούτων γὰρ ἄξια
d. ποιεῖς. ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνο ἐπάνειμι, ὅτι τοῦ δήμου κατηγορήσει καὶ τῆς ἐκκλησίας. ὅταν οὖν τοῦτο ποιῇ, ἐνθυμεῖσθε 578. παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ἄνδρες δικαςαὶ, ὅτι οὗτος τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ςρατευσαμένων ἱππέων, ὅτε εἰς Ὄλυνθον διέβησαν, ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς[61] εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατηγόρει· νῦν πάλιν, μείνας, πρὸς τοὺς ἐξεληλυθότας, τοῦ δήμου κατηγορήσει[62].
e. πότερον οὖν ὑμεῖς, ἄν τε μένητε, ἄν τε ἐξίητε, ὁμολογήσετε εἶναι τοιοῦτοι, οἵους Μειδίας ὑμᾶς ἀποφαίνει, ἢ τοὐναντίον τοῦτον ἀεὶ[62a] πανταχοῦ θεοῖς ἐχθρὸν καὶ βδελυρόν; ἐγὼ μὲν

[457a Pater scripserat καὶ τοσαύτης ὑπερ., quae lectio est in Laur. Antv. Par. Γs. καὶ ὑπεροψίας om. Par. Σ.]

[57b Sic Par. kr Aug. — πάντων ἀνθρ. μεςὸς ὢν Ven. Part. t Coisl. Bekk. ex reliquis suis: πλήρης ὢν παντ. ἀ. quam lectionem exhibet etiam Obsop. Ital. Vind. mg. Lut. adoptatam a Meiero.]

58 Vid. infrà ad 55. a.

59 De hac scriptura pro vulgato μέντ' ἂν dixi in Gramm. ampl. §. 29. Obs. 22. — Tum ap. ἀρχήν v. Ind.

60 Egregium ἀπροσδόκητον. (inopinatum, cf. Quint. 9, 2, 23. et 6, 3, 84.), cum expectes ἐφ' οἷς ὀδύρῃ: pro quibus, quia mera fraus est haec lamentatio, statim subjicit ἐφ' οἷς ἐξαπατᾷς. SP.

61 Prope abfui ab asciscenda in textum lectione Cod. Bav. ὡς pro πρός. Vid. §. 59. f. SP.

62 Vid. de toto hoc loco Exc. IX.

[62a Pater receperat vulgatam ἀεὶ καὶ π. Sed plurimi et opt. codd. om. καί. De omissa inter similia verba conjunctione v. Schaef. ad Greg. Corinth. p. 169 s.]

οἶμαι τοῦτον τοιοῦτον. ὃν γὰρ οὐχ ἱππεῖς, οὐ συνάρχον-
54 τες, οὐ φίλοι δύνανται φέρειν, τί τοῦτον εἴπη τις[463]; Ἐμοὶ μὲν, νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἀθηνᾶν[64]· εἰρήσεται γὰρ, εἴτ᾽ ἄμεινον, εἴτε μή[65]· ὅθ᾽ οὗτος ὡς ἀπήλλαγμαι περιιὼν ἐλογοποίει[66], ἔνδηλοί τινες ἦσαν ἀχθόμενοι τῶν πάνυ τούτῳ λαλούντων ἡδέως. καὶ νὴ Δία αὐτοῖς πολλὴ συγγνώμη. οὐ γάρ ἐςι φορητὸς ἄνθρωπος· ἀλλὰ καὶ πλουτεῖ μόνος, καὶ λέγειν δύναται μόνος, καὶ πάντες εἰσὶ τούτῳ καθάρματα, καὶ πτωχοὶ, καὶ οὐδὲ ἄνθρω-
b. ποι[67]. τὸν οὖν ἐπὶ ταύτης τῆς ὑπερηφανίας ὄντα, νῦν ἂν ἀποφύγῃ, τί ποιήσειν οἴεσθε; ἐξ ὅτου δὲ τοῦτ᾽ ἂν εἰδείητε, ἐγὼ φράσω· εἰ τοῖς μετὰ τὴν καταχειροτονίαν τεκμηρίοις θεωρήσετε. τίς γὰρ ἐςιν[68] ὅστις, καταχειροτονηθὲν αὐτοῦ[69],

463 Sic optimi: vid. Gramm. §. 126. Obs. 7. [§. 139. I, 1. Ed. XV.] Vulgo *τ. τ. ἂν εἴποι τ.*

64 Eandem deorum conjunctionem habet Homerus, ut Il. β, 371. *Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον.* Qua de re egi in Diatribe ad Hor. I. Od. 12. inserta Biesteri libello menstruo, 1806. Febr. p. 129. [et in Mythol. T. I. p. 26.]

65 Ulpianus: *Μέλλων ἀποῤῥήτους λόγους ἐξηγεῖσθαι, διςάζειν προσποιεῖται.*

66 Ulpianus: *Ἐψεύδετο θρυλλῶν καὶ λογοποιούμενος· Ἐσπείσατό μοι Δημοσθένης, ἀπηλλάγην τῆς ἔχθρας, λέλυταί μοι τῶν ἐγκλημάτων ὁ κίνδυνος.* Cum Reiskius in indice verbum *ἀπήλλαγμαι*, ad Demosthenem relatum, explicasset de eo qui in gratiam redierit; quo sensu alias non hoc, sed *διαλλάττεσθαι* usurpatur: Spaldingus scholium istud et Budaeum (in Commentariis Gr. L.) secutus ad Midiam illud trahebat ita, ut particula *ὡς*, sicut frequentius *ὅτι*, ipsum loquentis sermonem introduceret: quod tamen in unico verbo, et pendente illo quidem, non a *λέγειν* vel *εἰπεῖν*, sed a *λογοποιεῖν*, admittere non possum. Atqui *ἀπαλλαγῆναι* in hac ipsa oratione et de hac ipsa re supra aderat §. 41. de eo qui *causa desistit: παραινοῦντες ἀπαλλαγῆναι καὶ καθυφεῖναι τὸν ἀγῶνα τουτονί.* Hoc igitur est etiam *ἀπηλλάχθαι* de re perfecta: neque audiendus Ulpianus. — Mox de voce *Ἔνδηλος* vid. Ind.

67 Eandem sententiam iisdem fere verbis vidimus paulo ante §. 50. c. Vid. not. ad nostram Praef. Spald.

68 Edd. ante Reisk. post *ἐςιν* habent *ἔτι τούτῳ*, sine sensu. Sed bene nobiscum agitur, quod absunt importuna verba a bonae notae aliquot codd. *SP.*

69 Vulgata lectio erat *καταχειροτονηθέντος αὐτοῦ*; neque dubitari licet quin, *ὅτι καταχειροτονεῖταί τις*, aeque bene dici possit ac *καταψηφίζεται, καταμαρτυρεῖται* et similia. Sed illud incommodum erat, quod causa non apparebat cur genitivos solutos ipsi ejusdem personae nominativo *ὅστις* proxime subjunxerit orator. Quare cum Aug. offerret *καταχειροτονηθέν*,

§. 54.

*καὶ ταῦτα ἀσεβεῖν περὶ τὴν ἑορτὴν, εἰ καὶ μηδεὶς ἄλλος ἐπῆν
ἀγὼν ἔτι μηδὲ κίνδυνος, οὐκ ἂν ἐπ᾿ αὐτῷ τούτῳ κατέδυ, καὶ
μέτριον παρέσχεν ἑαυτὸν, τόν γε δὴ μέχρι τῆς κρίσεως χρό-
νον, εἰ καὶ μὴ πάντα; οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἄν. ἀλλ᾿ οὐ Μει-*
579. *δίας. ἀλλ᾿ ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας λέγει, λοιδορεῖται, βοᾷ.* c.
*χειροτονεῖταί τις· Μειδίας Ἀναγυράσιος προβέβληται. Πλου-
τάρχου προξενεῖ. τὰ ἀπόῤῥητα*[470] *οἶδεν. ἡ πόλις αὐτὸν οὐ
χωρεῖ*[70a]*. καὶ ταῦτα πάντα ποιεῖ δηλονότι οὐδὲν ἄλλο ἐν-
δεικνύμενος, ἢ ὅτι Ἐγὼ πέπονθα οὐδὲν ὑπὸ τῆς καταχειρο-
τονίας· οὐδὲ δέδοικα οὐδὲ φοβοῦμαι τὸν μέλλοντα ἀγῶνα.
ὃς οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὲν ὑμᾶς δεδιέναι δοκεῖν* d.
*αἰσχρὸν ἡγεῖται, τὸ δὲ μηδὲν φροντίζειν ὑμῶν, νεανικὸν,
τοῦτον οὐκ ἀπολωλέναι δεκάκις προσήκει; ἐγὼ μὲν ἡγοῦ-
μαι*[71]*. οὐδὲ γὰρ ἕξειν ὑμᾶς, ὅ,τι χρήσεσθε αὐτῷ, νομίζει.
πλούσιος, θρασὺς, μέγα φρονῶν, μέγα φθεγγόμενος, βίαιος,
ἀναιδής· ποῦ ληφθήσεται, νῦν ἂν διακρούσηται; Ἀλλ᾿
ἔγωγε, εἰ μηδενὸς ἕνεκα τῶν ἄλλων, τῶν γε δημηγοριῶν, ὧν
ἑκάστοτε δημηγορεῖ, καὶ ἐν οἷς καιροῖς*[72]*, τὴν μεγίστην ἂν*

tam exquisitam formam, cujus altera illa videretur esse mala correctio, recte praetulit Reiskius. Dictum autem *καταχειροτονηθὲν αὐτοῦ* sicut *προσταχθὲν αὐτῷ* et sim. Vid. Gramm. §. 132. [145. ed. XV.] Obs. 7. Matth. Gr. §. 564.

470 Ulpianus: *Τοῦ Πλουτάρχου δηλονότι.* Arcana Plutarchi, tyranni Eretriensis, consilia, perniciosa illa Athenis, novit. [Displicet hoc. Latius illa *ἀπόῤῥητα* sunt sumenda.] Ceterum dirimendi et interpungendi haec *ἀσύνδετα*, celebrata illa rhetoribus, multae sunt rationes, suis causis commendatae singulae. Mihi ex Aristidis loco (p. Norrm. 190) Reiskius eam, quam expressi, persuasit. Absunt enim verba illa, *Πλουτ. προξ.* ab Aristide: unde hoc saltem colligi posse videtur, a veteribus grammaticis sic disponi solita esse haec verba, ut jungeretur: *Μειδίας — προβέβληται*, atque idcirco etiam haec *Πλουτάρχου προξενεῖ. SP.* Nimirum Reiskius, quem admodum fluctuantem videas in notis ad h. l. et in Indice Graecitatis, ipse in textu Marklandi rationem secutus erat, qua jungeretur *προβέβληται Πλουτάρχου* eo sensu quo supra lectum fuit verbum §. 38. d. Sed verissima utique est ea quam in editis ante Reiskium omnibus comparentem Spaldingus restituit. Vid. Ind. in *προβάλλειν*.

[70a Cf. *οὐθ᾿ ἡ Ἑλλὰς οὐθ᾿ ἡ βάρβαρος χωρεῖ τὴν πλεονεξίαν τἀνθρώπου.* 118. 8.]

71 Tria haec verba in cod. Aug. tantum, et qui socii ejus fere sunt, comparent. [Bekk. et Mei. omiserunt haec verba; quae res difficilis est ad decernendum.]

72 Vulgo *ἐν τοῖς καιροῖς*, quod emendare studebat Reiskius, frustra jamdudum Jurino, cujus notula Spaldingi diligentiam fugit, clamante, optimam esse eam quam ego nunc re-

αὐτὸν δικαίως οἶμαι δίκην δοῦναι· ἴϛε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι, ἂν μέν τι τῶν δεόντων ἀπαγγελθῇ τῇ πόλει, καὶ τοιοῦτον οἷον εὐφρᾶναι πάντας, οὐδαμοῦ πώποτε Μειδίας τῶν συνηδομένων, οὐδὲ τῶν συγχαιρόντων ἐξητάσθη τῷ δήμῳ.
b. ἂν δέ τι φλαῦρον, ὃ μηδεὶς ἂν βούλοιτο τῶν ἄλλων, πρῶτος ἀνέϛηκεν[472a] εὐθέως καὶ δημηγορεῖ ἐπεμβαίνων τῷ καιρῷ, καὶ τῆς σιωπῆς ἀπολαύων, ἣν ἐπὶ τῷ περὶ τῶν συμβεβηκό-
c. των ἄχθεσθαι ποιεῖσθε ὑμεῖς· Τοιοῦτοι γάρ ἐϛε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐ γὰρ ἐξέρχεσθε· οὐ γὰρ οἴεσθε[72b] δεῖν χρήματα εἰσφέρειν. εἶτα θαυμάζετ' εἰ κακῶς τὰ πράγματ' ὑμῖν ἔχει; ἐμὲ[73] οἴεσθ' ὑμῖν εἰσοίσειν, ὑμεῖς δὲ νεμεῖσθαι; ἐμὲ οἴεσθε
d. τριηραρχήσειν, ὑμεῖς δ' οὐκ ἐμβήσεσθαι[74]; τοιαῦθ' ὑβρίζων, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ψυχῆς πικρίαν καὶ κακόνοιαν, ἣν 580.
κατὰ τῶν πολλῶν ὑμῶν ἔχων ἀφανῆ παρ' ἑαυτῷ περιέρχεται, φανερὰν ἐπὶ τοῦ καιροῦ καθιϛάς. δεῖ τοίνυν, ὦ ἄνδρές Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμᾶς οὕτω νῦν, ὅταν ἐξαπατῶν καὶ φενακίζων ὀδύρηται καὶ κλαίῃ καὶ δέηται, τοιαῦθ'[75] ὑποβάλ-
e. λειν αὐτῷ· Τοιοῦτος γὰρ εἶ, Μειδία· ὑβριϛὴς γὰρ εἶ, καὶ

praesentavi codd. longe plurimorum scripturam, et ita explicandam: *καὶ τῶν καιρῶν ἐν οἷς ἕκαϛα δημηγορεῖ.* Non ea tantum, *quae* dicat, sed *quibus temporibus* quaeque dicat, opprobrat ei Demosthenes. Quod non potuit brevius et efficacius enuntiari, quam illa quamvis aliquantum anacolutha locutione. — Mox ad *τῶν δεόντων* vid. Ind. *δεῖν.*

[472a Tirones animadvertant *ἀνέϛηκε* dicere Oratorem, non *ἀνίϛαται.*]

[72b Sic Bav. Par. k r t Coisl. Ven. — Bekk. et Mei. *οὐδὲ γὰρ ἐξ., οὐδ' οἴ.*]

73 Reisk. cum parte codd. *ἐμὲ δέ.* Sed hic etiam asyndeta longe praestant.

74 Infinitivos hos nominativo *ὑμεῖς* junctos Marklandus conjectura assecutus erat pro vulgatis *νεμεῖσθε, ἐμβήσεσθε:* postea repperit etiam Reiskius in ed. Feliciani, quae in talibus instar codicis ms. est. Nam ceteri e quibus quidem relatum nobis est codices a vulgata stant: nisi quod Lambinus illud *νεμεῖσθαι,* quod, ut solebat, verbo nullo addito in indicem VV. LL. et Emendd. rettulit, e Parisinis fortasse codd. sumpsit. Utut sit, elegantem, quae hodie recepta est scripturam satis firmant mox gemina illa et huc respicientia *τυπτήσειν — παύσεσθαι.*

75 E vulgata *ταῦθ',* pro qua Aug. codicis lectionem recepit Reiskius, equidem libentius fecerim *ταυτά.* Ad *τοιαῦτα* enim requiri mihi videtur *τινά. SP.* Non sunt *ταυτὰ* superioribus, ea quae hic sequuntur, sed *παραπλήσια.* Et si vel maxime dicas esse *eadem,* tamen hoc ita indici vetat vis comica. Quare *τοιαῦτα,* cui non semper subjicitur *τινά,* solum verum judico. Par. Σ habet *τοῦθ'.*

οὐκ ἐθέλεις ἔχειν παρὰ σαυτῷ τὼ χεῖρε. εἶτα θαυμάζεις εἰ κακὸς κακῶς ἀπολεῖ[476]; ἀλλὰ νομίζεις ἡμᾶς μὲν ἀνέξεσθαι[77], αὐτὸς δὲ τυπτήσειν; καὶ ἡμᾶς μὲν ἀποψηφιεῖσθαί
σου, σὺ δὲ οὐ παύσεσθαι[78]; Καὶ βοηθοῦσιν[79] οἱ λέγον- '56
τες ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐχ οὕτω τούτῳ χαρίζεσθαι[79a] μὰ τοὺς θεοὺς, βουλόμενοι, ὡς ἐπηρεάζειν ἐμοὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἔχθραν, ἣν οὗτος[80] αὐτῷ πρὸς ἐμὲ, ἄν τ' ἐγὼ φῶ, ἄν τε μὴ φῶ, φησὶν εἶναι, καὶ βιάζεται[81] οὐκ ὀρθῶς. ἀλλὰ κινδυνεύει τὸ
λίαν εὐτυχεῖν ἐνίοτε ἐπαχθεῖς ποιεῖν. ὅπου γὰρ ἐγὼ μὲν b.

476 Ita Cod. Bav. Vulgo *ἀπολῇ*. Attica forma in his circumflexis prae ceteris usitata. Vid. Gramm. ampl. §. 87. Obs. 9. An in ceteris quoque Demostheni tam certo illa sit reddenda quam Platoni, de eo mihi quidem nondum liquet. Propterea reliqui 53. b. *ἔσῃ*, *ἐλεηθήσῃ*, 56. e. *πολιτεύῃ*.

77 Vulgo hic additur *σοῦ*, quod omisi auctoritate Codd. Aug. Bav. al. Sic multo facetius hoc verbum refertur ad sequens *τυπτήσειν*.

78 Vulgo cum codd. plerisque *σὲ δὲ οὐ παύσεσθαι*. Aug. et alii *σὺ δὲ οὐδὲ παύσεσθαι*, quod Reiskius ita adoptaverat ut *οὕτω* insereret post *οὐδέ*. Spaldingus Augustanam scripturam non mutatam dederat, ita explicans. „Tantum abest ut paeniteat te, ut ne desinere quidem destines malas artes." Mihi ex Augustana formam *σύ*, ex altera autem simplex *οὐ* servandum esse, ex re ipsa, ex linguae ingenio et e collatione ultimorum superioris (c.) sermonis verborum manifestum videbatur.

79 [Sic solus Par. Σ. Reliqui *βοηθήσουσιν*, quod pater receperat, alteram lectionem non plane aspernatus.] Transitus paulo abruptior et intemperantior ad illum locum, quo jam aget cum advocatis Midiae. Visus mihi hoc sum in graecis oratoribus observasse paulo insolentius et minus probabile, vetustamque simplicitatem an cruditatem referens, ut ab aliis argumentis ad alia non pedetentim et commode, non via sed saltu, eoque saepe praecipiti, transferantur. *REISK.* Si *καὶ* intelligis *καίτοι* (ut Lys. c. Andoc. p. 107, 48.) minus abruptus est transitus. *BERNHARDY.*

[79a *χαρίσασθαι* Bekk. ex Par. Σ s Laur. Antv. *γρ.* Ven. Bav. Et ipse praefero, aoristo hic hanc singularem occasionem significante, praesente, quod sequitur, *ἐπηρεάζειν* *studium* nocendi Demostheni in Eubulo notante.]

80 Sane *δεικτικῶς* in aliquem intelligi hoc debet. Indicat autem orator Eubulum *τὸν ἀντιπολιτευόμενον Δημοσθένει*, de quo vid. supra §. 29. a. Not. et Ruhnkenius Hist. Or. Gr. p. 65 seqq. *SP.*

81 Verbo *βιάζεται*, quod valet *me contradicente contendit*, additum vulgo *τοῦτο*, quod omisi morem gerens codicibus optimis. Quanquam non facile est definire, sitne explicationis gratia, ne scilicet perperam acciperetur illud *βιάζεται*, adjectum a transcribente, an perspicuitatis gratia ab ipso oratore.

οὐδὲ πεπονθὼς κακῶς[82] ἐχθρὸν εἶναί μοι τοῦτον ὁμολογῶ,
οὗτος δὲ οὐδ᾽ ἀφιέντα ἀφίησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀλλο-
τρίοις ἀγῶσιν ἀπαντᾷ, καὶ νῦν ἀναβήσεται, μηδὲ τῆς κοινῆς
τῶν νόμων ἐπικουρίας ἀξιῶν ἐμοὶ μετεῖναι, πῶς οὐχ οὗτος
ἐπαχθὴς ἐςιν ἤδη, καὶ μείζων ἢ καθ᾽ ὅσον ἡμῶν ἑκάςῳ
c. συμφέρει; ἔτι τοίνυν παρῆν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐκά-
θητο[82a] Εὔβουλος ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅτε ὁ δῆμος κατεχειροτό-
νησε Μειδίου, καὶ καλούμενος ὀνομαςὶ, ἀντιβολοῦντος τού-
d. του καὶ λιπαροῦντος, ὡς ὑμεῖς ἴςε, οὐκ ἀνέςη. καὶ μὴν, εἰ
μὲν μηδὲν ἠδικηκότος ἡγεῖτο τὴν προβολὴν γεγενῆσθαι, τότ᾽ 581.
ἔδει, τόν γε φίλον δήπου, συνειπεῖν καὶ βοηθῆσαι. εἰ δὲ,
καταγνοὺς ἀδικεῖν τότε, διὰ ταῦτ᾽ οὐχ ὑπήκουσε, νῦν δ᾽,
ὅτι προσκέκρουκεν ἐμοὶ, διὰ ταῦτα τοῦτον ἐξαιτήσεται, ὑμῖν
οὐχὶ καλῶς ἔχει χαρίσασθαι. μὴ γὰρ ἔςω μηδεὶς ἐν δημο-
κρατίᾳ τηλικοῦτος, ὥςε συνειπὼν τὸν μὲν ὑβρίσθαι τὸν δὲ
e. μὴ δοῦναι δίκην ποιῆσαι[83]. ἀλλ᾽ εἰ κακῶς ἐμὲ βούλει ποι-
εῖν, Εὔβουλε· ὡς ἔγωγε, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ οἶδα ἀνθ᾽
ὅτου[84]· δύνασαι μὲν καὶ πολιτεύῃ· κατὰ τοὺς νόμους δὲ
ἥντινα βούλει παρ᾽ ἐμοῦ δίκην λάμβανε. ὧν δ᾽ ἐγὼ παρὰ
f. τοὺς νόμους ὑβρίσθην, μή μ᾽ ἀφαιροῦ τὴν τιμωρίαν. εἰ δ᾽
ἀπορεῖς ἐκείνως με κακῶς ποιῆσαι, εἴη ἂν καὶ τοῦτο ση-
μεῖον τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας, εἰ, τοὺς ἄλλους ῥαδίως κρίνων,
57 ἐμὲ μηδὲν ἔχεις ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις[85]. Πέπυσμαι τοί-
νυν, καὶ Φιλιππίδην, καὶ Μνησαρχίδην, καὶ Διότιμον τὸν

82 Ulpianus: Τὴν φήμην λέγει τὴν περὶ τοῦ φόνου. Εὔβουλος γὰρ ἦν ὁ κατηγορῶν τοῦ Ἀριςάρχου, καὶ συναιτιώμενος τὸν Δημοσθένην. Cf. supra §. 29. Not. itemque Aeschines in Timarch. p. 167. seqq. — Meminerint autem tirones ex illo οὐδέ negationem referre ad ὁμολογῶ, copulam autem sensu particulae καίπερ ad πεπονθώς.

[82a Bekk. ex Ven. recepit καθῆτο.]

83 Iterum observa, hoc ποιῆσαι revera spectare tantum ad posterius membrum, τὸν δὲ μὴ δοῦναι δίκην: nam illud, τὸν μὲν ὑβρίσθαι, hac certe sua defensione (συνειπών), non potuit ille efficere. Sed praemittitur illud nonnisi ad formandam antithesin. Vid. ad §. 49. c. Nam dum defensione sua poenam a nocente avertit, dici potest, eum „hanc rerum faciem effecisse, ut sint duo homines, quorum sit alter injuriam passus, alter (nocens) impunitus".

84 Particulam ὡς, accuratius rem perpendenti apparebit, positam hic esse notissimo usu pro γάρ: elliptice tamen, ut γάρ quoque solet. Nimirum causam reddit orator suspensi illius per εἰ sermonis. „Sed si nocere mihi vis, Eubule: si vis, inquam: nam equidem, per deos, nescio quamobrem tu hoc velis: potes id quidem" cet.

85 Vid. Ind. in ποιεῖν.

§. 57.

Εὐωνυμέα[486], καὶ τοιούτους τινὰς πλουσίους καὶ τριηράρχους ἐξαιτήσεσθαι τοῦτον καὶ λιπαρήσειν[86a], παρ' ὑμῶν αὐτοῖς ἀξιοῦντας δοθῆναι τὴν χάριν ταύτην. περὶ ὧν οὐδὲν ἂν εἴποιμι πρὸς ὑμᾶς φλαῦρον ἐγώ. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην. ἀλλ' ἃ θεωρεῖν ὑμᾶς, ὅταν οὗτοι δέωνται, δεῖ καὶ λογίζεσθαι, ταῦτ' ἐρῶ. ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ γένοιτο' ὃ μὴ γένοιτο, οὐδ' ἔσται[86b]· οὗτοι κύριοι τῆς πολιτείας μετὰ Μειδίου καὶ τῶν ὁμοίων τούτῳ, καί τις ὑμῶν τῶν πολλῶν καὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ἁμαρτὼν εἴς τινα τούτων, μὴ τοιαῦθ' οἷα Μειδίας εἰς ἐμέ, ἀλλ' ὁτιοῦν ἄλλο, εἰς δικαστήριον εἰσίοι πεπληρωμένον ἐκ τούτων· τίνος συγγνώμης, ἢ τίνος ἐλέου τυχεῖν ἂν οἴεσθε; ταχύ γ' ἂν χαρίσαιντο· οὐ γάρ[87]; ἢ δεηθέντι τῳ τῶν πολλῶν πρόσέχοιεν[87a]· ἀλλ' οὐκ b. c.

486 Nomina parum nota: nisi quod Diotimus in oratione pro Corona p. 264. 265. memoratur aliquis, qui suis sumptibus scutis armaverit milites, proptereaque corona aurea donatus sit. Is fortasse hic est, additurque hic pagi nomen, ut ab Icariensi dirimatur, qui tangitur ut homo profligatus et infamis oratione in Cononem p. 1267. Quodsi fides habenda esset conjecturae huic nostrae, hinc causa appareret, quare diceret orator: *οὐδὲν ἂν φλαῦρον περὶ αὐτῶν εἴποιμι. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην.* Nunc nihil equidem, neque apud Ulpianum, qui deficit in his locis, neque apud recentiores interpretes invenio, quod dirimat quaestionem, serione an ironice dictum sit *μαίνεσθαι* h. l. SP.

[86a Sic Aug. Par. kr. Bekker cum aliis recte praetulisse mihi videtur alteram lectionem: *ἐξαιτήσεσθαι καὶ λιπαρήσειν παρ' ὑμῶν αὐτόν, αὐτοῖς* etc. Schaefer docet: „Est i. q. *ἐξαιτ. καὶ ἐκ λιπαρήσειν παρ' ὑμῶν αὐτόν.* De quo linguae graecae idiomate v. Ind. ad Poet. Gnom. p. 361. *ἐκλιπαρεῖν τι* (*τινὰ*) *παρά τινος* eadem dicitur constructione qua *ἐξαιτ. τι* (*τινὰ*) *παρά τινος*: quod lexicographis notandum".].

[86b *ἔσται ποτέ* Ven. Taylori Barocc. Aug. Par. krs. *ἔσται νῦν* Ven. Coisl. Par. t vulg. quam receperat pater.]

87 Nota est formula ironiae *ταχύ γε* vel *ταχὺ γάρ*, quae plane respondet latino *scilicet*, cujusque exemplis apud Devarium et Reusmannum p. 340. ex Aeschine c. Tim. p. 175. et Aristoph. Nub. 647. ubi v. Schol. prostantibus jam addatur nostri hic locus et alter ex or. c. Aristog. I. p. 798, 20. *ὃς γὰρ τοῖς τοῦ δήμου θορύβοις μηδεπώποθ' ὑπεῖξε, ταχύ γ' ἂν φροντίσειέ τι τοῦ παρ' ἑνὸς λόγου.* Unde patet etiam, interrogandi signo, quod editores aliquot hic appinxerunt, hanc certe formulam carere debere. Quod secus est in formula subjuncta, *οὐ γάρ*, quam sine interrogatione expresserat Spaldingus. Verum ita totus hic ironiae tenor interruptus erat, qui uti nunc quidem scribitur hic locus, continuatur usque ad illud *ἀλλ' οὐ* —, quo introducuntur voces iracundae amicorum Midiae! Scripsi igitur cum Reiskio *οὐ γάρ*; qua interrogatione quoties assertioni cuidam additur, assensus alterius provocatur (e. g.

"ἂν εὐθέως εἴποιεν[488], Τὸν δὲ[89] βάσκανον· τὸν δὲ ὄλεθρον· 582.
τοῦτον δὲ ὑβρίζειν; ἀναπνεῖν δέ; ὃν εἴ τις ἐᾷ ζῆν[90], ἀγαπᾶν ἔδει. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτοις τοῖς οὕτω χρησαμένοις ἂν ὑμῖν, ἄλλως πως ἔχετε ὑμεῖς, μηδὲ τὸν πλοῦτον μηδὲ τὴν δόξαν τὴν τούτων θαυμάζετε, ἀλλ' ὑμᾶς
d. αὐτούς[91]. πολλὰ τούτοις ἀγαθά ἐστιν, ἃ τούτους οὐδεὶς κωλύει κεκτῆσθαι, μὴ τοίνυν μηδ' οὗτοι τὴν ἄδειαν, ἣν κοινὴν ἡμῖν[91a] οὐσίαν οἱ νόμοι παρέχουσι, κωλυόντων κεκτῆσθαι.
58 Οὐδὲν δεινὸν οὐδ' ἐλεεινὸν Μειδίας πείσεται, ἂν ἴσα[92] κτή-

Plat. Gorg. p. 480. a.), quaeque ut nostrum *nicht wahr?* optime ita inservit etiam ironiae. Solet autem medio eam sermoni Demosthenes interserere (vid. Ind. Reisk.), ut in his c. Aristocr. p. 673, 19. *καλά γε, οὐ γάρ; ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ γεγραμμένα.* Unde jam patet etiam in nostro loco, inter haec *χαρίσαιντο, ἢ — προσέχοιεν*, parenthetice hoc *οὐ γάρ;* insertum esse. Quo veritas simul lectionis nostrae mirifice confirmatur. Nam ante Reiskium, qui primus eam adoptavit, ita hic legebatur: *ταχύ γ' ἂν χαρίσαιντο; οὐδὲ γὰρ δεηθέντι τῳ — πρόσχοιεν:* qua ratione ante istud *οὐδὲ γὰρ* — alia negatio intelligenda erat. At facile sentitur quam debile sit hoc *οὐδὲ γὰρ δεηθέντι* —. Alii codd. dant *οὐ γὰρ δεηθ.* alii *οὐ γὰρ δὴ δεηθ.* Antiquissimus Par. *Σ*, *οὐ γὰρ οὐ δεηθ.*, sed in litura: nostram Augustanus cum Coisl. et Par. krst. Cui hoc unum fortasse opponas, quod post illud *χαρίσαιντο* climax destituatur, subjuncto longe leviori hoc *προσέχοιεν*. Sed si recte attendas, sentias opinor, ironiam hac anticlimace juvari: quod tamen ne nimis longus sim ipsi cujuslibet sensui permitto.

[487a *πρόσχοιεν* Ven. Antv. Par. rt. *προσχοῖεν* Par. *Σ* quod recepit Dindorf, omissum *σ* tuitus probante Schaefero, *προσέχοιεν* reliqui Bekkeri, qui ipse scripsit *προσσχοῖεν*, quod mihi quoque probatur, quum hic quidem, ubi est *δεηθέντι*, inter aoristos *χαρίσαιντο — εἴποιεν* praesens locum habere vix possit.]

88 Optimi codices ita: *ἀλλ' οὐ, τὸν δὲ β.* omissis his, *ἂν εὐθέως εἴποιεν*, quae vix dubito quin ab interpretante duriorem ellipsin in textum irrepserint. *SP.* Servant vulgatam Par. *Σ*, Laur., alii, quos cur desererem non videbam.

89 De *δὲ* tali adversativo vid. Reisig. ad Oed. C. 276.

90 Geminus fere huic est locus apud Livium 4, 3. in egregia Canuleji, tribuni plebis, oratione: „Lucis vobis hujus „partem, si liceat, adimant: quod spiratis, quod vocem mit„titis, quod formas hominum habetis, indignantur". Quanquam ibi *spiratis* est pro *vivitis*, hic *ἀναπνεῖν* aliquanto minus quam, *spiritus sumere*. Infinitivi autem illi *ὑβρίζειν, ἀναπνεῖν* sunt ejusdem generis ac notum illud apud Virgilium: *Mene incepto desistere victam! SP.*

91 Vid. Ind. *θαυμάζειν*.

[91a. Sic Aug., *ὑμῖν κοινὴν* Par. t Coisl. vulg. ante Reisk. *ἡμῖν κοινὴν* ex opt. suis in textum recipienti Bekkero assen-

σηται τοῖς πολλοῖς ὑμῶν, οὓς νῦν ὑβρίζει καὶ πτωχοὺς ἀποκαλεῖ, ἃ δὲ νῦν περιόντ'[493] αὐτὸν ὑβρίζειν ἐπαίρει, περιαιρεθῇ. οὐδ' οὗτοι δήπου ταῦθ' ὑμῶν εἰσι δίκαιοι δεῖσθαι· b.
Μὴ κατὰ τοὺς νόμους δικάσητε, ὦ ἄνδρες δικασταί· μὴ βοηθήσητε τῷ πεπονθότι δεινά· μὴ εὐορκεῖτε[94]· ἡμῖν δότε τὴν χάριν ταύτην. ταῦτα γάρ, ἄν τι[95] δέωνται περὶ τούτου, δεήσονται, κἂν μὴ ταῦτα λέγωσι τὰ ῥήματα. ἀλλ' εἴ- c.
περ εἰσὶ φίλοι, καὶ δεινὸν, εἰ μὴ πλουτήσει[96] Μειδίας, ἡγοῦνται· εἰσὶ μὲν εἰς[97] τὰ μάλιστα αὐτοὶ πλούσιοι, καὶ καλῶς ποιοῦσι[98]· χρήματα δ' αὐτῷ παρ' ἑαυτῶν δόντων, ἵν' ὑμεῖς μέν, ἐφ' οἷς εἰσήλθετε ὀμωμοκότες, δικαίως ψηφί-

tior. Sic enim coalescunt haec duo verba constituuntque unam notionem.]

492 Omisi *μέν* vulgo hic insertum, quod abest a plurimis et opt. Non recte enim opponebatur sequenti *δέ* in illis *ἃ δὲ νῦν*. Quippe *eo ipso* quod divitiae illi adimerentur, paria plebi possideret.

93 Possit aliquis [pro vulgato *περιιόντ'*] conjicere *περιόντ'*, ut referatur ad rem familiarem, *quae autem nimiae divitiae*. Nequaquam tamen necessaria est mutatio: bene enim jungitur *περιιόντα ὑβρίζειν, vagantem per urbem passim homines injuria afficere*. *SP.* Bonam, cui ipse tamen auctor non confidit, emendationem quamvis unus tantum, sed antiquissimus, Par. *Σ*, confirmet, adoptare non dubitavi. Nam istud *περιιόντα*, quod merae esset petulantiae juvenilisque lasciviae, in Alcibiadem quidem caderet, minus autem in Midiam, qui iras suas fere politicasque inimicitias insolentia sua persequebatur.

94 Male Cod. Bav. *εὐορκῆτε*. Vid. Gramm. §. 135. [148. ed. XV.] 3. Tho. Mag. v. *μή*. Cf. supra §. 44. a.

95 Ingeniose Reiskius suspicatur legendum esse pro hoc *τι* pronomen *οὗτοι* ut supra §. 57. a. *ὅταν οὗτοι δέωνται*. Sensum, quocunque te verteris, alienum dat h. l. *τί*. *SP.* Non consentio. Hoc enim dicit Demosthenes: „Si quid petent, quod in verbis quidem ab his, quae modo proposui, differat, revera tamen illa quae dixi petent".

96 E plurimis codd. etiam hic indicativum ascivi pro vulgato *πλουτήσῃ*. Cf. supra §. 37. g. *SP.* Conf. etiam §. 37. b. *εἰ μὴ — προπηλακιεῖ, ἀβίωτον ᾤετο ἔσεσθαι ἑαυτῷ*.

97 Consensus duorum praestantissimorum codicum Aug. et Paris. 1. quo praeterea accedit Baroccianus, exhibentium *εἰσί* pro hoc *εἰς*, magnopere me moveret, si idoneam causam viderem iterationis adeo vehementis: *εἰσὶν, εἰσί*. *SP.*

98 Non satis H. Wolfius et, qui eum sequitur, Augerus, expresserunt haec verba *καὶ καλῶς ποιοῦσι*, vertendo: „Idque „nemo iis invidet". Bene Reiskius in Indice: „Id vero laudo, congratulorque". *SP.* Germanice, *und thun wohl daran.* — [*εἴπερ εἰσὶ φίλοι — εἰσὶ μὲν — χρήματα δ' αὐτῷ — δόντων*; eandem loquendi formam vidimus supra §. 56. e.]

σησθε, οὗτοι δὲ παρ᾽ αὐτῶν τὰς χάριτας, μὴ μετὰ τῆς ὑμε-
τέρας αἰσχύνης, ποιῶνται. εἰ δ᾽ οὗτοι χρήματα ἔχοντες μὴ
d. πρόοιντ᾽ ἄν, πῶς ὑμῖν καλὸν τὸν ὅρκον προέσθαι; Πλού-
σιοι πολλοὶ συνεςηκότες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τι-
νες εἶναι δι᾽ εὐπορίαν προσειληφότες, ὑμῶν παρίασι δεησό-
μενοι. τούτων μηδενί με, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρόησθε,
ἀλλ᾽, ὥσπερ ἕκαςος τούτων ὑπὲρ τῶν ἰδίᾳ[499] συμφερόντων 583.
καὶ ὑπὲρ τούτου σπουδάσεται[500], οὕτως ὑμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν
αὐτῶν καὶ τῶν νόμων καὶ ἐμοῦ, τοῦ ἐφ᾽ ὑμᾶς καταπεφευ-
γότος, σπουδάσατε, καὶ τηρήσατε τὴν γνώμην ταύτην, ἐφ᾽
59 ἧς νῦν ἐςε. Καὶ γὰρ εἰ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τόθ᾽ ὅτ᾽
ἦν ἡ προβολὴ, τὰ πεπραγμένα ὁ δῆμος ἀκούσας ἀπεχειρο-
τόνησε Μειδίου, οὐκ ἂν ὁμοίως ἦν δεινόν. καὶ γὰρ μὴ γε-
γενῆσθαι[1], καὶ μὴ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικήματα ταῦτ᾽ εἶναι,
b. καὶ πολλὰ ἂν εἶχέ τις αὐτὸν παραμυθήσασθαι[2]. νῦν δὲ τοῦ-
το καὶ πάντων ἂν μοι δεινότατον συμβαίη, εἰ παρ᾽ αὐτὰ
μὲν[2a] τἀδικήματα οὕτως ὀργίλως καὶ πικρῶς καὶ χαλεπῶς
ἅπαντες ἔχοντες ἐφαίνεσθε, ὥςε Νεοπτολέμου καὶ Μνησαρ-
χίδου καὶ Φιλιππίδου, καί τινων[3] τῶν σφόδρα τούτων

499 Sic codd. optimi. Vulgo *ἰδίων*, quod dictum esset solum respectu Midiae: illud respicit remp.

500 Ita codd. et edd. omnes, contra quos nulla fides margini Ed. Paris. ubi est *σπουδάσει*. Ex hoc igitur loco et Luc. de Salt. 5. futurum in forma media huic etiam verbo tribuendum. *SP*.

1 Frustra est Taylorus, loci integritatem ita defendens, ut ad *γεγενῆσθαι* dicat ex sqq. subaudiri debere *ἀδικήματα*. Neque enim animadvertit, quod ipse inserit inter vertendum *aut*, *aut*, nusquam comparere in nostra lectione. Equidem cum Reiskio, post *γεγενῆσθαι* intercidisse *ὕβριν* existimo: vid. infra d. *SP*. Nescio tamen annon adeo certum sit, solas disjunctivas particulas in tali sensu, qualem Taylorus hic agnovit, locum habere. Nam cum dicit Orator *εἶχέ τις*, non hoc dicit haec omnia simul afferri posse; sed plures locos esse e quorum uno alterove tali decreto patrocinetur aliquis. Plane ut Aristot. Eth. 3, 7. dicit, *ἐφ᾽ ἡμῖν ἔςαι τὸ ἐπιεικέσι καὶ φαύλοις εἶναι*.

[2 Sensus: Nam rem non accidisse, et si acciderit, non pertinuisse ad festum, et multa alia ejusdemmodi posses ad te ob sententiam pro Midia latam excusandum causari. *SCHAEFER*.]

[2a Est quod maxime mireris, quod Aug. Laur. Par. Σ Υ r s Antv. omittant *μὲν*, quibus codd. adeo quidem obtemperavit Meier, ut *μὲν* uncis includeret.]

3 Si recte criticorum de codd. aliquibus silentium interpretor, habent vulgatam hanc scripturam Bav. Antv. Par. k et aliquot e Paris. Morelii. In Bekkeri plurimis et opt. est

πλουσίων, δεομένων καὶ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, ἐβοᾶτε μὴ ἀφεῖναι· καὶ προσελθόντος μοι Βλεπαίου τοῦ τραπεζίτου τηλικοῦτ' c.
ἀνεκράγετε[504], ὡς τοῦτ' ἐκεῖνο, χρήματά μου ληψομένου, ὥστε με, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φοβηθέντα τὸν ὑμέτερον θόρυβον θοἰμάτιον προέσθαι, καὶ μικροῦ γυμνὸν ἐν τῷ χιτωνίσκῳ γενέσθαι, φεύγοντα ἐκεῖνον ἕλκοντά με· καὶ μετὰ ταῦτα ἀπαντῶντες, Ὅπως ἐπέξει[5] τῷ μιαρῷ· καὶ Μὴ διαλύσῃ· θεάσονταί σε, τί ποιήσεις, Ἀθηναῖοι· τοιαῦτα λέγοντες[6]· ἐπειδὴ δὲ κεχειροτόνηται μὲν ὕβρις τὸ πρᾶγμα εἶναι, d.

τινός, quod non potest esse nisi corruptum ex illo *τινῶν*: Venetus habet *τινῶν* suprascripto *τινός*. Aug. et boni aliquot alii dant *τῶν ἄλλων*, quod corruptum puto ex *τινῶν ἄλλων*, hoc ipsum tamen nil nisi correctionem vel explicationem vulgatae, quae intacta est relinquenda. Vid. de hac vocis *ἄλλος* ellipsi Schaefer ad L. Bos. p. 27.

504 Cod. Ital. *ἀνακεκράγατε*: unde Spald. (nam *κέκραγα* praesens est) suspicabatur fuisse *ἀνεκεκράγειτε*, ob Imperfecta proxime praecedentia. Sed differt *ἐβοᾶτε* de clamore continuo, ab *ἀνεκράγετε* de subita exclamatione. — In proximis *τοῦτ' ἐκεῖνο* est formula qua notum aliquid et identidem recursans indicatur (vid. Heind. ad Plat. Phaedr. 40.), quaeque hic sermoni ita interseritur ut alibi *τοὐναντίον* et similia. Sic igitur reddenda haec sunt: „quippe credentes, me facturum esse, quod tot alii faciunt: pecuniam accepturum".

5 Est Futurum (Gramm. §. 96. [108. ed. XV.] V, 5.) pendens ab *ὅπως*: v. Gramm. §. 136. p. 567. [§. 139. E. 1, obs. 1. ed. XV.]

6 Participia haec *καὶ — ἀπαντῶντες — τοιαῦτα λέγοντες*, refer ad *ἐφαίνεσθε* (b.), cui protinus adhaeret primum participium *ἔχοντες*, quocum junguntur haec conjunctione *καί*. Opposita sententia incipit ab *ἐπειδὴ δέ*, ut structura sit hujusmodi: *νῦν — συμβαίη, εἰ — μὲν — — λέγοντες· ἐπειδὴ δὲ — ὑμεῖς*. Apparet, signo interrogationis, in fine hujus periodi, nullum esse locum. Sed fraudi fuit editoribus subjunctum illud *μηδαμῶς*, quae hic non est responsio, sed antecedentium confirmatio, ut commode intelligas: *μηδαμῶς δὲ ταῦτα ποιεῖτε*, imperativo modo. Vid. §. 27. c. et cf. pleniorem formulam infra 61. a. Ceterum *ἐπειδὴ δέ* est ex conjectura Reiskii, codicibus aut *ἐπειδή* dantibus aut *ἐπεὶ δέ*. Sed lenissima est et plane necessaria emendatio. *SP.* Adhaereo huic loci hujus constitutioni: quanquam fateor non aeque bene sibi jungi haec *ἐφαίνεσθε ἀπαντῶντες*, atque illa *ἐφαίνεσθε ὀργίλως ἔχοντες*: immo sententiarum quidem hanc seriem esse: *παρ' αὐτὰ μὲν τἀδικήματα οὕτως ὀργίλως ἔχοντες ἐφαίνεσθε ὥστε — ἐβοᾶτε — καὶ — ἀνεκράγετε —, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπηντᾶτε — λέγοντες· ἐπειδὴ δὲ κεχειροτόνηται — ἀποψηφιεῖσθε*. Nunc anacoluthia quadam non grammatica, sed logica, factum est, ut verbum finitum *ἀπηντᾶτε* transiret in participium pendens ab *ἐφαίνεσθε*, quod menti loquentis adhuc inhaerebat: idque ideo admissum videtur, ut hoc modo prima haec pars *ἐφαίνεσθε — — λέγοντες*

§. 59.

ἐν ἱερῷ δ᾽ οἱ ταῦτα κρίναντες [507] καθεζόμενοι διέγνωσαν,
διέμεινα δὲ ἐγὼ, καὶ οὐ προὔδωκα οὔθ᾽ ὑμᾶς, οὔτ᾽ ἐμαυ-
τὸν, τηνικαῦτ᾽· ἀποψηφιεῖσθε ὑμεῖς. μηδαμῶς. πάντα
e. γὰρ τὰ αἴσχιστα ἔνεστιν ἐν τῷ πράγματι. εἰμὶ δ᾽ οὐ τούτων 584.
ὑμῖν ἄξιος· πῶς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; κρίνων ἄνθρω-
πον καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα βίαιον καὶ ὑβριστὴν, ἡμαρτηκότα
ἀσελγῶς ἐν πανηγύρει, μάρτυρας τῆς ὕβρεως τῆς αὐτοῦ
πεποιημένον, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιδημήσαντας[7a]
ἅπαντας τῶν Ἑλλήνων. ἤκουσεν ὁ δῆμος τὰ πεπραγμένα
f. τούτῳ. τί οὖν; ὑμῖν καταχειροτονήσας παρέδωκεν· οὐ τοί-
νυν οἷόντε ἀφανῆ τὴν γνῶσιν ὑμῶν γενέσθαι, οὐδὲ λαθεῖν
οὐδ᾽ ἀνεξέταστον εἶναι, τί ποθ᾽ ὡς ὑμᾶς τοῦ πράγματος
ἐλθόντος ἔγνωτε. ἀλλ᾽, ἐὰν μὲν κολάσητε, δόξετε σώφρονες
εἶναι καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ καὶ μισοπόνηροι, ἂν δ᾽ ἀφῆτε,
g. ἄλλου τινὸς ἡττᾶσθαι. οὐ γὰρ ἐκ πολιτικῆς αἰτίας, οὐδ᾽
ὥσπερ [8] Ἀριστοφῶν ἀποδοὺς τοὺς στεφάνους ἔλυσε τὴν προ-
βολὴν[9], ἀλλ᾽ ἐξ ὕβρεως, καὶ ἐκ τοῦ μηδὲν ἂν[10] ὧν πεποί-

melius in unum coalesceret. *Ἀπαντᾶν* autem h. l. notissima vi sua accipiendum videtur: abeunti Demostheni obviam facta est turba dicens etc.

507 Praetuli, cum Tayloro, scripturam Aug. Paris. 1. al. vulgatae *κρίνοντες*. Hoc enim esset „illi qui *judicabant* — sententiam *tulerunt*", quod non videtur recte posse procedere: nostrum idem ac si dixisset: „Illi qui hanc causam *judicaverunt*, in templo sedentes eam *judicaverunt*". — Mox de *τηνικαῦτα* vid. Ind.

[7a *ἐπιδημοῦντας* Aug. Par. krs Coisl. Par. 5.]

8 De hac particularum *οὐχ ὥσπερ* constructione vid. Heind. ad Gorg. 163.

9 Sic interpungendo, ut post *προβολήν* incideretur solum, non poneretur colon, putavi vitari necessitatem inserendi post *Ἀριστοφῶν* pronomen *ὅς*, quod fieri volebat Reiskius. „Non enim reus est (*κρίνεται*), sicut Aristophon actionem sustulit et irritam fecit", hoc eodem redit ac si dicas: „Non ejusmodi criminis reus est, quod, sicut Aristophontis illud, possit restitutione facienda dilui". — Rem de Aristophonte ita exponit Scholiastes: *Οὗτος φορολόγος ὢν κατέσχε παρ᾽ αὐτῷ τὰς δεκάτας τῆς θεοῦ, ἀφ᾽ ὧν ἔδει στεφάνους ποιῆσαι καὶ ἀναθεῖναι τῇ θεῷ. κατηγορηθεὶς δὲ ὑπὸ Εὐβούλου, φθάσας τὴν εἴσοδον* (scil. *τῆς δίκης*) *ἀνέθετο τοὺς στεφάνους. καὶ πέπαυται ἡ προβολή.* — Cum nobile sit inter oratores Graecos Aristophontis nomen, quaeri potest, sitne hic, qui memoratur Aristophon ille Azeniensis, cujus est mentio satis crebra tam apud nostrum oratorem quam apud Aeschinem: an Colyttensis, quem in plurimis Demosthenis locis agnoscit Ruhnkenius (Hist. Cr. Oratt. Gr. p. 46.), cum Reiskio in iisdem videatur intelligendus esse Azeniensis: an plane alius utroque. Cf. praeter Ruhnkenium F. A. Wolf. ad Lept. p. 367 *SP*. Mihi quidem Reiskius in indice recte

§. 60.

60 ηκεν ἀναλῦσαι δύνασθαι, κρίνεται. Πότερ᾽ οὖν τούτου γε-
νομένου κρεῖττον[511] αὖθις ἢ νυνὶ κολάσαι; ἐγὼ μὲν οἶμαι
νῦν. κοινὴ γὰρ ἡ κρίσις, καὶ τἀδικήματα πάντ᾽, ἐφ᾽ οἷς
b. νῦν[11a] κρίνεται, κοινά. ἔτι δὲ οὐκ ἐμὲ ἔτυπτεν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, μόνον οὗτος οὐδὲ ὕβριζε τῇ διανοίᾳ τότε, ποιῶν
ἃ[11b] ἐποίει, ἀλλὰ πάντας ὅσουσπερ ἂν οἴηταί τις ἧττον ἐμοῦ
δύνασθαι δίκην ὑπὲρ αὑτῶν λαβεῖν. εἰ δὲ μὴ πάντες ἐπαί-
εσθε, μηδὲ πάντες ἐπηρεάζεσθε χορηγοῦντες, ἴςε δήπου τοῦθ᾽
ὅτι οὐδὲ ἐχορηγεῖθ᾽ ἅμα πάντες, οὐδὲ δύναιτ᾽ ἄν ποθ᾽[11c]
c. ὑμᾶς ἅμα πάντας μιᾷ χειρὶ οὐδεὶς προπηλακίσαι. ἀλλ᾽,
ὅταν εἷς ὁ παθὼν μὴ λάβῃ δίκην, τόθ᾽ ἕκαςον αὐτὸν[11d]
χρὴ προσδοκᾷν τὸν πρῶτον μετὰ ταῦτ᾽ ἀδικησόμενον[12] 585.
γενήσεσθαι, καὶ μὴ παρορᾷν τὰ τοιαῦτα, μηδ᾽ ἐφ᾽ ἑαυτὸν
d. ἐλθεῖν περιμένειν, ἀλλ᾽ ὡς ἐκ πλείςου φυλάττεσθαι. μισεῖ
Μειδίας ἴσως[13] ἐμὲ, ὑμῶν δέ γε ἕκαςον ἄλλος τις. ἆρ᾽ οὖν
συγχωρήσαιτ᾽ ἂν τοῦτον, ὅςις ἐςὶν ἕκαςος·[14] ὁ μισῶν, κύ-
ριον γενέσθαι[14a] τοῦ ταῦθ᾽, ἅπερ οὗτος ἐμὲ, ὑμῶν ἕκαςον

alium et plane ignobilem hominem hic agnoscere videtur, quo etiam illud scholiastae ducit: *οὗτος φορολόγος ὤν.*

510 Addidi *ἂν* ex codd. longe plurimis. „Judicatur Midias, quod talia fecit, quae, si vel maxime vellet, infecta reddere *non posset*".

11 Omisi vocem *ἦν* ante *αὖθις*, in Aug. non comparentem, etiam Reiskio damnatam. *SP.*

[11a Sic Laur. Par. ΣΤ Antv. Bav. *γρ.* Ven. Alii *νῦν* om.]

[11b *ἃ* Aug. Par. krs. Alii *οἷα*, quod praefero cum Bekk. et Meiero.]

[11c *οὐδέ ποτ᾽* praeter vulgatam exstat solis in Ven Coisl. Part. t.]

[11d Bekk. Mei. Schaef. *αὐτὸν*, quorum postremus haec annotat: „Formulae *ἕκαςος αὐτὸς* et *αὐτὸς ἕκαςος* usus sunt satis frequentis". V. quae collegi in H. Steph. Thes. c. 3655. D.]

12 Vid. ad §. 10. b.

13 Hoc *ἴσως* non spectat ad sola haec *Μειδίας ἐμέ*, sed ad totum illud *Μειδίας ἐμὲ, ὑμῶν δέ γε ἕκαςον ἄλλος τις.*

14 Non dubitavi imitari Reiskium de suo dantem *ἕκαςον* pro *ἕκαςος*. Neque enim puto a Graecis *ἕκαςος* sic subjici pronomini *ὅςις*, ut fit in vulgata; et sensus praeterea plenior fit, addito accusativo, quam intellecto solum. *SP.* Restitui Nominativum: additus enim mox verbo *ποιῆσαι* accusativus *ἕκαςον* non modo supervacaneum eundem casum facit hic, sed concinnitatis gratia tantum non poscit nominativum quoque subjecto additum, ut sibi respondeant *ἕκαςος ὁ μισῶν* et *ὑμῶν ἕκαςος.*

[14a Pater habuit *γίγνεσθαι* ex auctoritate Par. ΣΥkrs Aug. Laur. Antv. *γενέσθαι* cum Bekk. Meieroque scripsi, prae-

ποιῆσαι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. μὴ τοίνυν μηδ᾽ ἐμὲ, ὦ ἄνδρες
e. Ἀθηναῖοι, προῆσθε[515] τούτῳ. ὁρᾶτε δέ. αὐτίκα δὴ μάλα,
ἐπειδὰν ἀναστῇ τὸ δικαστήριον, εἷς ἕκαστος ὑμῶν, ὁ μὲν θᾶτ-
τον ἴσως ὁ δὲ σχολαιτέρον, οἴκαδ᾽ ἄπεισιν οὐδέν γε φρον-
τίζων οὐδὲ μεταστρεφόμενος οὐδὲ φαβούμενος, οὔτ᾽ εἰ φίλος
οὔτ᾽ εἰ μὴ φίλος αὐτῷ[16] συντεύξεταί τις· οὐδέ γε εἰ μέ-
γας ἢ μικρὸς, οὐδ᾽ εἰ[16a] ἰσχυρὸς ἢ ἀσθενὴς οὐδὲ τῶν
τοιούτων οὐδέν. τί δήποτε; ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦτ᾽ οἶδε καὶ
θαῤῥεῖ καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ, μηδένα αὐτὸν ἕλξειν μηδ᾽
61 ὑβριεῖν μηδὲ τυπτήσειν. Εἶτ᾽ ἐφ᾽ ᾗ ἀδείᾳ[17] αὐτοὶ πορεύ-
εσθε, ταύτην οὐ βεβαιώσαντες ἐμοὶ βαδιεῖσθε; καὶ τίνι χρή
με λογισμῷ περιεῖναι ταῦτα παθόντα καὶ ζῆν, εἰ περιόψεσθέ
με νῦν ὑμεῖς[18]; Θάῤῥει, νὴ Δία, φήσειέ τις ἄν· οὐ γὰρ ἔτ᾽.

sente vel notionem in universum vel rem; quae geritur, aoristo singulas occasiones significante, quod voluisse hic Demosthenem docemur aoristis *συγχωρήσαιτε — ποιῆσαι*.]

515 Ita emendate codd. plurimi. Vulgo *πρόεσθε*. Vid. supra ad §. 44. a.

16 Vid. Exc. X. ut et mox de illo *αὐτὸν ἕλξειν*.

[16a *ἢ εἰ* Laur., *ἢ* Ven. Par. *Σ Υ* t Coisl. Antv., *οὐδ᾽* Par. k r s Aug. Primus Reisk. *οὐδ᾽ εἰ* scripsit, probaverunt edd. post eum, excepto Meiero, qui *εἰ* omisso *οὐδ᾽* ex conjectura recepit.]

17 Servavi Reiskianam emendationem: *ἐφ᾽ ᾗ ἀδείᾳ*, pro vulgato *ἐφ᾽ ἣν ἄδειαν*, quod sensu idoneo videtur accipi h. l. non posse. Imperitiori scribae paene necessarius erat error, praesertim cum tam vicinum videret *πορεύεσθε*. *SP*.

18 Male affectum esse hunc locum, cum Tayloro et Reiskio censeo, atque, ut nunc quidem est, aliquid deesse ad *περιόψεσθέ με*. *Περιεῖναι* et *καὶ* ante *ζῆν* absunt ab Aug. Paris. 1. Taylorus ab aliis codd. *περιεῖναι*, ab aliis *ζῆν*, tanquam glossema alterutrum, abesse ait. Unde equidem locum sic constituerim: *κ. τ. χ. μ. λ. περιεῖναι ταῦτα παθόντα, εἰ περιόψεσθέ με νῦν ὑμεῖς*. Sic enim facilius ad *περιόψεσθέ με* intelligitur ex antecedentibus *ταῦτα παθόντα*. *SP*. Verba *καὶ ζῆν* absunt sane a Par. *Σ Υ* et Laur. Quae mihi tamen sincera et a Demosthenis ubertate minime abhorrentia videntur. Herod. 3, 80. *φθονέει γὰρ τοῖσι ἀρίστοισι περιεοῦσι καὶ ζῶσι*. In ceteris rem absolvi puto si auctoritate cod. Bav. alterum *με* post *περιόψεσθε* omittas: tunc enim ex ipsa sermonis lege ad hoc verbum ex proximis mente repetitur totum hoc *μὲ ταῦτα παθόντα*: posito *μὲ* participium solum non item. [Simplicissima sanandi loci ratio esse mihi videtur, si omissis verbis *καὶ ζῆν*, verba *ταῦτα παθόντα* ad sequentia refers: *καὶ τίνι χρή με λογισμῷ περιεῖναι, ταῦτα παθόντα εἰ περιόψεσθαί με νῦν ὑμεῖς*. Ubi semel *ζῆν* interpretandi verbi *περιεῖναι* caussa adscriptum erat, non mirum est, quod conjunctione *καὶ* addita, *καὶ ζῆν* in textum irrepsit idque post *ταῦτα παθόντα*, quia haec verba ante *εἰ* posita facile ad antecedentia referebantur.]

οὐδὲν ὑβρισθήσῃ. Ἐὰν δὲ, τότ' ὀργιεῖσθε, νῦν ἀφέντες; μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ προδῶτε μήτ' ἐμὲ, μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς, μήτε τοὺς νόμους. καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο εἰ θέ- b.
λοιτε σκοπεῖν καὶ ζητεῖν, τῷ[518a] ποτ' εἰσὶν ὑμῶν οἱ ἀεὶ δικάζοντες ἰσχυροὶ καὶ κύριοι τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων, ἄν τε διακοσίους, ἄν τε χιλίους, ἄν θ' ὁποσουσοῦν[19] ἡ πόλις καθίσῃ· οὔτε τῷ μεθ' ὅπλων εἶναι συντεταγμένοι μόνοι τῶν ἄλλων πολιτῶν[20], εὕροιτ' ἄν, οὔτε τῷ τὰ σώματ' ἄριστ' ἔχειν καὶ
586. μάλιστα ἰσχύειν [τοὺς δικάζοντας], οὔτε τῷ τὴν ἡλικίαν εἶναι νεώτατοι, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδενὶ, ἀλλὰ τῷ τοὺς νόμους ἰσχύειν. ἡ δὲ τῶν νόμων ἰσχὺς τίς ἐστιν; ἆρ' ἐάν τις ὑμῶν c.
ἀδικούμενος ἀνακράγῃ, προσδραμοῦνται καὶ παρέσονται βοηθοῦντες; οὔ· γράμματα γὰρ γεγραμμένα ἐστὶ, καὶ οὐχὶ δύναιντ' ἂν τοῦτο ποιῆσαι. τίς οὖν ἡ δύναμις αὐτῶν ἐστιν; ὑμεῖς ἐὰν βεβαιῶτε αὐτοὺς καὶ παρέχητε κυρίους ἀεὶ τῷ δεομένῳ. οὐκοῦν οἱ νόμοι τε ὑμῖν εἰσιν ἰσχυροὶ, καὶ ὑμεῖς τοῖς d.
νόμοις. δεῖ τοίνυν τούτοις βοηθεῖν ὁμοίως, ὥσπερ ἂν αὑτῷ

[518a ὅτῳ vulgatae soli Bekkeri Par. t. Coisl. exhibent.]

19 Sic Spald. reposuit ex Aug. Paris. 1, al. pro vulg. ὁπόσους ἄν, quod sine codd. damnare non auderem: nunc tamen neque ut servem auctoritate optimorum codd. adducor, destitutus exemplis ubi pro ὁπόσους ἂν βούληται, ὁπόσοι ἂν ὦσιν, elliptice solum pronomen cum ἂν positum sit; qui proprius est usus formarum ὁποσοιοῦν, ὁπόσοι δή.

20 Noli hinc probare, armatos judicasse judices Athenienses. Eadem enim ratione e sequentibus contendere possis, valentissimos corpore quosque et admodum juvenes ad id munus delectos esse. Hoc dicit orator: auctoritatem vestram positam invenietis non in eo, quod armati aut robusti prae ceteris aut juvenes sitis; nam horum omnium nihil est: sed in legum robore. Ad haec autem εὕροιτ' ἂν supplendum e superioribus ἰσχυροὶ εἶναι. Nam quae sequuntur καὶ μάλιστα ἰσχύειν τοὺς δικάζοντας pendent ab articulo τῷ, ut patet ex opposito ἀλλὰ τῷ τοὺς νόμους ἰσχύειν. Ob hanc vero oppositionem auribus etiam hoc datum est, quod mutata structura subjectum τοὺς δικάζοντας in accusativo casu prolatum est sicut mox τοὺς νόμους. Sed illud mirum, quod statim relabitur orator in nominativum, νεώτατοι: tamen hoc etiam inde arcesso quod eaedem aures aliquam tamen requirebant relationem etiam inter illa εἶναι τεταγμένοι et εἶναι νεώτατοι. Sed fortasse nimius sum in rationibus reddendis earum rerum quae subitus quidam sensus loquenti ministrabat. [Cum Bekkero et Schaefero uncis inclusi τοὺς δικάζοντας.] — Ceterum pro τῷ τοὺς νόμους ἰσχύειν in Par. Σ et aliis bonis codd. est τῇ τῶν νόμων ἰσχύϊ: sed hoc minus placet ob id ipsum quod statim sequitur ἡ δὲ τ. ν. ἰσχύς, quod varietatem illam peperisse videtur.

τις ἀδικουμένῳ, καὶ τὰ τῶν νόμων ἀδικήματα[521] κοινὰ νό-
μίζειν, ἐφ᾽ ὅτου περ᾽ ἂν λαμβάνηται, καὶ μήτε λειτουργίας,
μήτε ἔλεον, μήτε ἄνδρα μηδένα, μήτε τέχνην μηδεμίαν εὑρῆ-
σθαι, μήτ᾽ ἄλλο μηδὲν δι᾽ ὅτου παραβάς τις τοὺς νόμους
62 οὐ δώσει δίκην. Ὑμῶν οἱ θεώμενοι τοῖς Διονυσίοις εἰσιόντα
εἰς τὸ θέατρον τοῦτον ἐσυρίττετε καὶ ἐκλώζετε, ὥςε, ἃ μί-
σους ἐςὶ σημεῖα, ταῦτα ἐποιεῖτε[22] οὐδὲν ἀκηκοότες πω
b. περὶ αὐτοῦ παρ᾽ ἐμοῦ. εἶτα πρὶν μὲν ἐλεγχθῆναι τὸ πρᾶγμα
ὠργίζεσθε, προὐκαλεῖσθε ἐπὶ τιμωρίαν τὸν παθόντα, ἐκρο-
τεῖθ᾽ ὅτε προὐβαλόμην[22a] αὐτὸν ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δ᾽
ἐξελήλεγκται, καὶ προκατέγνωκεν ὁ δῆμος τούτου εἰς ἱερὸν
καθεζόμενος[23], καὶ τἆλλα προσεξήταςαι[24] τὰ πεπραγμένα
τῷ μιαρῷ τούτῳ, καὶ δικάσοντες εἰλήχατε, καὶ πάντ᾽ ἐςὶν
ἐν ὑμῖν μιᾷ ψήφῳ διαπράξασθαι, νῦν ὀκνήσετε ἐμοὶ βοηθῆ-
σαι, τῷ δήμῳ χαρίσασθαι, τοὺς ἄλλους σωφρονίσαι, μετὰ
πολλῆς ἀσφαλείας αὐτοὶ τὸ λοιπὸν διάγειν, παράδειγμα ποι-
c. ήσαντες τοῦτον τοῖς ἄλλοις; Πάντων οὖν εἵνεκα τῶν εἰρη- 587.
μένων, καὶ μάλιςα τοῦ θεοῦ χάριν, περὶ οὗ τὴν ἑορτὴν ἀσε-
βῶν οὗτος ἥλωκε, τὴν ὁσίαν καὶ δικαίαν θέμενοι ψῆφον,
τιμωρήσασθε τοῦτον.

521 Quamvis probe sciam defendi utrumque posse haec *τῶν νόμων ἀδικήματα*, tamen, in tam proclivi errore, non dubito fuisse *καὶ τὰ κατὰ τῶν νόμων ἀδικήματα*.

22 Varietatem lectionis qui inspexerit, is agnoscet, ad liquidum perductam nondum esse hujus loci scripturam. In re incerta reliqui Reiskianam. Quanquam *ἐκλώζετε* est e nullo codice, sed ex Harpocratione, qui hanc ipsam vocem posuit et explicavit ut ex Midiana sumptam. Codd. quos nunc habemus verba *καὶ ἐκλώζετε* aut omittunt, ut Aug., aut ejus loco habent *καὶ ἐκεκράγετε* (mendose pro *-ειτε*) ut Par. Σ: unde persane est probabile hoc loco fuisse verbum illud, quod Harpocrationis tempore in codd. erat. Ceterum ubi varietatem, quae paulo turbatior quidem apud Taylorum Reiskiumque prostat, comparo cum Bekkeriana, admodum mihi quidem fit verisimile dedisse Demosthenem, *ἐσυρίττετε καὶ ἐκλώζετε καὶ ἐκεκράγειτε, ὥςε, ἃ μίσους ἐςὶ σημεῖα, πάντα ἐποιεῖτε.* Nam voce *σημεῖα*, quam minoris auctoritatis aliquot codd. omittunt, aegre equidem caream.

[22a Patris *προὐβαλλόμην* soli Bekkeri Antv. Par. s.]

23 Vid. Ind. in *καθέζεσθαι*.

24 Servavi vulgatam *προσεξήταςαι* pro *προεξήτ.* quod ex mera conjectura sua recepit Reiskius. Accesserant ad illud unum plura crimina. *SP.* Est quidem *προεξήταςαι* in Antv. et Par. r: sed recte retinetur codicum opt. et plur. scriptura.

EXCURSUS I.

De Dionysiis.

Quattuor in antiquis monumentis memorata inveniuntur Bacchi festa Athenis celebrata, Ruralia, Urbana, quae et Magna, Lenaea, Anthesteria. Sed cum junctim omnia nusquam memorentur, immo in aliquot auctorum locis diserte nonnisi tria; factum est ut viri docti, usque ad haec novissima tempora, tria tantum Bacchi festa agnoscerent, dum Lenaea eadem esse statuunt alii cum Ruralibus Dionysiis, alii cum Anthesteriis. Quod magnum inter eos certamen *Boeckhius*, in Commentatione de Lenaeis (in *Abh. d. Akad. d. W. in Berlin* 1817.), dirimere tandem conatus est ita, ut primus inter recentiores *Lenaea* tanquam peculiare festum vindicaret, et Gamelioni mensi assignaret. Quo pacto quattuor illa festa in quattuor menses contiguos cadunt: Ruralia in Posideonem, qui mensis solstitium hibernum fere antecedebat, Lenaea in Gamelionem, Anthesteria in Anthesterionem, Urbana denique in Elaphebolionem, qui aequinoctium vernum attingit. Cujus rei argumenta erudite omnia et ingeniose adhibita vel inventa, ex ipsa commentatione petenda sunt studiosis: nos hic, ne solis forte conjecturis haec aliquis niti suspicetur, testimonia tantum quae diserta exstant, a viris autem doctis, qui praejudiciis illis tenebantur, rejecta sunt et elusa, paucis his memoramus. Quorum antiquissimum est in ipso nomine mensis *Lenaeonis*, quem Iones in Asia semper ita nuncupabant; quem indubitatae fidei Inscriptiones inter Posideonem et Anthesterionem locant, atque ita eundem *Gamelioni* faciunt; quique nomen suum nonnisi a festo Lenaeis trahere potuit, quod cum reliquis sacris suis temporumque festorum ratione Iones Asianos a metropoli Athenis accepisse, sine disertis indiciis nemo negare potest. Sed clare praeterea rem eloquuntur grammatici doctissimi, e quibus *Proclus* ad Hesiodum ε. 504. ita: — — *τῷ Γαμηλιῶνι, καθ' ὃν τὰ Λήναια παρ' Ἀθηναίοις. Ἴωνες δὲ τοῦτον οὐδ' ἄλλως, ἀλλὰ Ληναιῶνα καλοῦσιν.* Eadem docet glossa Lexici rhetorici haec: *Διονύσια, ἑορτὴ Ἀθήνησι Διονύσου. ἤγετο δὲ τὰ μὲν κατ' ἀγροὺς μηνὸς Ποσειδεῶνος, τὰ δὲ Λήναια Γαμηλιῶνος, τὰ δὲ ἐν ἄστει Ἐλαφηβολιῶνος·* quae glossa apud alios etiam legitur, ita tamen ut pro *Γαμηλιῶνος* scriptum sit *Ληναιῶνος.* Anthesteria autem cur non memoraverit hujus glossae auctor, ejus rei haec una mihi satisfacit causa, quam Boeckhius etiam indicat p. 60., quod grammaticus non festa Bacchi hic enumerat sed vocabulum *Διονύσια* explicat: id autem in usu

fuisse videtur nonnisi de tribus illis, quae manifesta inter has appellationes relatione vocabantur *Διονύσια τὰ ἐν ἀγροῖς, τὰ ἐπὶ Ληναίῳ* (vid. Inscript. in Boeckhii comment. p. 81.), *τὰ ἐν ἄστει.* Anthesteria licet a grammaticis interdum vocabulo *Διονύσια* explicentur, apud antiquos tamen illo vocabulo solo appellabantur, quod a nullo dei nomine, sed ab anni tempore primisque floribus, quorum usus in eo festo erat, derivatum est. Quod autem in Euegori lege (orat. §. 4.) nulla fit Anthesteriorum mentio, ejus causam satis probabilem affert Boeckhius hanc, quod ejus legis tempore nulla per illud festum videntur celebrata esse chorica certamina. Sed alia multa esse potuerant nobis prorsus ignorata, quibus haec sacra a Dionysiis proprie sic dictis diversa essent. Neque auctorem alterius argumenti Midianae orationi praefixi, quantumvis in ceteris errantem, hoc temere dixisse putem, *διπλᾶ*, sicut Panathenaea, fuisse etiam *Διονύσια, μικρά τε καὶ μεγάλα.* Nam Ruralia Dionysia ad urbem non spectabant, Anthesteria non dicta sunt Dionysia: ita remanent *τὰ Μεγάλα Διονύσια*, opposita hoc nomine *τοῖς Μικροῖς*, quae erant *τὰ ἐπὶ Ληναίῳ.*

Jam si quaeras quo potissimum festo Demosthenes a Midia vapularit, nos, cum *Διονύσια* simpliciter hic appellentur, hoc nonnisi de *Magnis Liberalibus* intelligi posse contendimus. Id quod re ipsa et ex lege apud nostrum §. 6. f. confirmaretur, si de *Pandiis* nobis constaret. Sed de his Harpocration ita tantum: *Πάνδια, ἑορτή τις Ἀθήνησι μετὰ Διονύσια ἀγομένη*: quam eadem ambiguitate laborantem explicationem non temere ex ipso Demosthenis loco desumptam dicas. Itaque cum Jovis sacrorum nomen satis notum sit *Διάσια*, idque festum a Schol. Aristoph. Nub. 407. mensi Anthesterioni assignetur, Taylorus eadem esse Diasia et Pandia statuens, injuriam Demosthenis ad Anthesteria refert. Enimvero ex loco Demosthenis, ut observatum est ibi, patet, Pandia proxime subsecuta esse festum Dionysiorum: Choes autem, qui est Anthesteriorum dies secundus, teste Thucydide 2, 15. celebrabantur mensis die XII., Diasia, ut e cod. Rav. emendate nunc in scholio illo editur, *η' φθίνοντος*, qui est mensis totius XXIII. (v. Boeckh. l. c. p. 112. not.), unde efficitur spatium X dierum inter Anthesteria intercedere et Diasia. Mihi contra, ut dixi, sola appellationis ratio Magna Dionysia et apud Demosthenem ostendit et apud Harpocrationem; idque sufficit ut sicut nomine, ita re etiam, diversa fuisse Pandia et Diasia censeam.

Ex quo haec scripsi idem argumentum uberius tractavit eodemque modo rem decidit Boeckhius in Commentatione de Chronologica orationis Midianae (Abh. d. A. d. W. 1818.) p. 61. sqq.

EXCURSUS II. *ad* §. 9. *init.*

Ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου. Dixerat quidem orator §. 3., obiter tangens totam causam, *ἔπειτ' ἐὰν ἐπιδείξω Μειδίαν τουτονὶ μὴ μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς νόμους, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὑβρικότα, βοηθῆσαι κ. τ. λ.* Sed facile apparet ad hujusmodi sermonem eum hic non respicere, sed

ad alium quo disertius in hunc sensum locutus sit, πολλὰ καὶ περὶ ὧν τοὺς ἄλλους ἠδίκηκεν ἔχω λέγειν, καὶ συνείλοχα ὕβρεις αὐτοῦ καὶ πονηρίας τοσαύτας κ. τ. λ. Jam cum hisce illa, quae viginti, si testimonium transeas, abhinc versibus retro dixerat, in ipsis verbis conspirant: ἔχω δὲ λέγειν καὶ πονηρίας ἑτέρας αὐτοῦ παμπληθεῖς, καὶ ὕβρεις εἰς πολλοὺς ὑμῶν καὶ τολμήματα τοῦ μιαροῦ τούτου πολλὰ καὶ δεινά. Qui tandem fieri potuit igitur, ut orator hac ipsa formula, ἔχω εἰπεῖν καὶ —, et in ceteris quoque simillimo sermone non ad proxima haec sed ad alia multum dissimilia verba respiceret? Verum alia sunt praeterea in quibus is qui filum hujus primae partis attentius sequatur non possit non offendere. Supra enim §. 5. dixerat orator βούλομαι δὲ καθ᾽ ἕκαστον ἀπ᾽ ἀρχῆς ὧν πέπονθα ἐπιδείξας ἔτι καὶ περὶ τῶν πληγῶν εἰπεῖν ἅς τὸ τελευταῖον προσενέτεινέ μοι. Vides hic plenam rerum omnium narrationem promitti quarum caput et cumulus fuerint plagae illae ipsi inflictae: et sequitur sane narratio, sed, si consilium ejusmodi actionis spectes, jejuna admodum, et nonnisi strictim facta, in cujus fine §. 8. caput illud causae, immo ut ipse ait δύο ταῦτα ὡσπερεὶ κεφάλαια, verbo tantum memorantur: ἐμοῦ μὲν ὕβρισεν ἐς τὸ σῶμα, τῇ φυλῇ δὲ αἰτιώτατος τοῦ μὴ νικῆσαι κατέστη. His verbis nemo, opinor, satisfactum credet illis βούλομαι — ἔτι καὶ περὶ τῶν πληγῶν εἰπεῖν κ. τ. ε. Nonnisi praevia itaque haec est rei significatio: et cum mox legimus ἐξελέγξω δὲ πρῶτον μὲν ὅσα αὐτὸς ὑβρίσθην, ἔπειθ᾽ ὅσα ὑμεῖς κ. τ. λ. nunc demum minutatim omnia suisque testimoniis fulta ob oculos nobis positum iri non dubitamus. Quid autem subsequitur? Unicum illud aurificis testimonium. Quo lecto, quas omnia quam uberrime sint exposita, orator dicit, jam ad alias in alios admissas Midiae injurias se transire, ante tamen effugia quaedam rei sibi esse obstruenda; quod facit §. 9—22. Tum post enarratam §. 23—27. originem inimicitiarum inter se et illum, §pho 28. omnia quae ad injurias circa choragiam spectant perorat. Horum ego aenigmatum solutionem invenio in unica voce πρώτην in his verbis quibus testimonium aurificis introducit orator: λέγε μοι τὴν τοῦ χρυσοχόου πρώτην λαβὼν μαρτυρίαν. Cur quaeso *primam?* An quia infra §. 24. advocantur testes alii (obiter attende: ipsi advocantur, non testimonia eorum leguntur) in rebus ad hanc veram actionis causam injuriasque sibi factas non amplius spectantibus? Immo haec λέγε — πρώτην λαβὼν graece nihil aliud sonant quam ut primo loco hoc testimonium legat scriba, tum paucis ab oratore interjectis aliud, et iterum aliud, et sic porro. At hoc uno lecto ut diximus, quasi omnibus absolutis ad alia diversissima se accingit orator. Manifestum est igitur post aurificis testimonium magnam in actione esse lacunam, ubi locus fuerat illis quae verbis his proximis ἐξελέγξω δὲ πρῶτον μὲν ὅσα αὐτὸς ὑβρίσθην promiserat. Longa utique haec fuerit, necesse est, testimoniorum series, quorum unumquodque aliquot verbis quasi digito intento promeret. Quae omnia iisdem de causis, sive taedio describentis, qui justam Demosthenis orationem, non innumera verba de plebe hominum enotare volebat, sive ipsius Demosthenis consilio, intercidisse videri possunt: plane ut actionum Ciceronis in Verrem secunda tantum edita est, prioris nonnisi prooemium habemus, cum cetera omnia in

testimoniis acta sint; quamvis haec nemo dubitet quin singula eloquentissime verbis exornarit Cicero.*) Fortasse autem priorem rationem, ut revera haec quae nunc desiderantur olim lecta fuerint, ideo praeferas, quod in argumento huic orationi praefixo altero memorantur quaedam ex illis circa choragiam factis, quae in ipsa ut nunc eam legimus oratione non reperiuntur, nec aliunde tamen sumpta esse possunt: imprimis hoc, *καὶ δὴ καὶ, ὡς ὁ Δημοσθένης λέγει, ὀμνυόντων τῶν κριτῶν, τῷ καλῶς ᾄσαντι δοῦναι τὴν νίκην νύττων αὐτοὺς ὁ Μειδίας ἔλεγε, πλὴν Δημοσθένους.* Nam quamvis recte huc referat Taylorus ea quae leguntur §. 19. init. (ubi v. not.), ex solis tamen verbis (*τοὺς κριτὰς*) *ὅταν ὀμνύωσιν, ἐξορκοῦντα* sua sumere non potuit grammaticus ita, ut diceret, *ὡς ὁ Δημοσθένης λέγει.* Immo manifestum fere est ex ipsa sermonis forma, oratorem loco hoc modo memorato ad superius sibi dicta quaedam se referre ita, ut per acumen utatur verbo *ἐξορκοῦν.* Sed cetera etiam, quae in argumento illo post verba allata leguntur, in ipsa oratione, ubi maxime eorum locus esse debuit, aut prorsus non aut obiter tantum memorantur; quorum tamen quod ultimo loco tangit grammaticus, diserte huic orationi tribuit, cum dicit *ἐν ᾧ* (*λόγῳ*) *καὶ διαβάλλει τὸν Μειδίαν ὡς κλέψαντα ἀπὸ τῶν χρυσῶν στεφάνων παρὰ τοῦ χρυσοχόου.* Atqui in nostra oratione nihil legitur nisi Midiam coronas illas *διαφθεῖραι* (§. 7.), *λυμήνασθαι* (in testimonio): cui crimini itaque in deperdita parte addiderat Demosthenes furti invidiam. Jam vide an huc etiam trahi debeat illud de quo supra ad §. 7. monuit Spaldingus; quamquam ei, quem is tangit, defectui locus esse non potuit in hac actionis parte, de qua adhuc verba feci. Neque vero illud in hac, quam aliis jam dirimendam relinquo, quaestione negligendum esse censeo, quod teste Photio, cujus verba vide supra pag. 7., ex aliis vestigiis antiquiores critici pronuntiabant, hanc orationem ab ipso Demosthene non editam, sed imperfectam relictam esse. Conf. Praef. Spaldingi.

EXCURSUS III.

Ad Oraculum Dodonaeum prius.

Impeditius, ut vulgo legitur, est hoc Oraculum, quam primo statim intuitu videtur, conantique obvias difficultates tollere, latentia quaedam, eaque graviora, alia sese offerunt ulcera, quibus sanandis quam bene defunctus sim, periti nunc videant. Sed cum audaciori penna in eo vagatus sim, opus erit integrum locum, prout antea legebatur, hic describere:

Τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε τῆς θυσίας καὶ τῆς θεωρίας, αἱρετοὺς πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἐννέα, καὶ τούτους διὰ ταχέων τῷ Διὶ τῷ Δω-

*) Tetigit haec quae hucusque disputavi Boeckhius quoque in comment. de Chronol. Or. Mid. p. 75. 76. et iisdem partim quibus ego observatis usus ad certiora pervenire conatus est. Nos nostra sicut diu ante ad hanc editionem praeparaveramus immutata damus.

δωναίῳ ἀροτρεῖς βοῦς, καὶ πρὸς ἑκάςῳ δύο βοήσεις. τῇ δὲ Διώνῃ βοῦν καὶ ἄλλα ἱερεῖα, καὶ τράπεζαν χαλκῆν. καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημα, ὃ ἀνέθηκεν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

Prius tangam quae magis offendunt. Et sic sane eminent monstra *βοήσεις*, (vel, ut habent plurimi, *βοιήσεις*) quae cum bobus immolari debent. Ex omnibus autem quae ad sanandam vocem afferuntur nihil magis se commendat, quam quod teste Italico adnotatore, quem laudat Taylorus, „opinantur quidam legendum" *οἷς* sive, ut corrigit Taylorus, *ὄϊς*. Recte: nisi quod diphthongum solvi necesse non erat; cum in Dodonaeis his oraculis omnia attice expressa videamus. Aut enim magnopere fallor, aut haec emendatio non est ab hariolante, sed excerpta e ms. Quam quae mihi probarent duo potissimum erant. Primum, quod sic statim videbam unde nata corruptio. Nimirum pro *δύο οἷς* scriptum erat in aliquo codice *β' ὄϊς*, quod, cum coaluisset in *βόϊς*, nec intelligeretur, verae lectioni in alio codice superscriptum, mox a rudiori librario inter ipsas illas duas voces insertum, cum altera earum iterum coaluit in pessimam scripturam *βοΐσοις*, unde *βοησεις* factum est, quidam etiam quo magis tegeretur ulcus *βοΐσκους* fecerunt, quod Lambinus in variarum lectionum indice posuit. Alterum nostrae lectioni praesidium ex ipsa re accedit; ritum enim antiquum, designatum ea, firmat vox antiquissima latina, *ambegnus*, quae, testibus Varrone, Festo et aliis, de bobus maxime usurpata est, qui *religato utrinque agno* ad aram ducebantur. Conferatur etiam Harpocr. v. *Ἐπίβοιον. Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ φησὶν οὕτως. Ἐὰν δέ τις τῇ Ἀθηνᾷ θύῃ βοῦν, ἀναγκαῖόν ἐςι καὶ τῇ Πανδώρᾳ θύειν οἶν μετὰ βοός. καὶ ἐκαλεῖτο τὸ θῦμα ἐπίβοιον.*

Sed ipsos hosce boves merito mireris numerum nullum sibi adjectum habere, cum tamen, quod nemo exspectaverat, *οἱ θεωροὶ* eo sint definiti. Ipsum enim illud *ἐννέα* ad boves, sive ratiocinatione sive ipsa constructione, trahere, non nisi invitis Musis coneris. Quid porro sibi vult mira illa boum definitio *ἀροτρεῖς*? Quid? contra sanctissimas omnium populorum leges, bovem aratro destinatum mactare ipsi Dii praecipiunt? Et unde tandem vox haec *ἀροτρεῖς*, quae poëtis tantum in usu fuit (Theocrit. 25, 1. Arat. 1125.) in loco, ubi pedibus omnia incedunt? Taeterrimi mendi cubile hic esse, ipsi libri indicant. Vox *Δωδωναίῳ* abest ab aliquot eorum, et ejus loco in Aldina vacuum spatium relictum, quod in exemplo Lessingiano a correctorum altero expletum est per *νάρῳ*, ab altero in margine per *τομάρῳ*. Cod. Bav. dat *τῷ Διὶ τῶν ἀροτρίς*. Inter alia autem mea ad hunc locum commenta hoc quoque erat, ut vulgatam *δωδωναίῳ* verum putarem, ex cujus postremis syllabis natas mihi fingerem non solum Lessingianas illas scripturas, sed ipsum quoque vocis *ἀροτρεῖς* initium, ita ut sola syllaba *τρεῖς*, quae boum numerum definiret, retinenda esset. Et hoc ultimum solum verum erat: eorum, quae praecedunt, restitutionem Spaldingo debemus. Is enim in scriptura Lessingiana altera *τομάρῳ*, agnovit *Tomarum* sive *Tmarum* montem apud Dodonam, et pro Dodonaeo Jove, ex glossa nato, *Tmarium Jovem* (Hesychius: *Τμάριος· Ζεὺς ἐν Δωδώνῃ*) hic a propheta nominatum esse, facile mihi persuasit. Ad partes vocandus erat Cod. Bav., ejusque scriptura *τῶν* divellenda in *τῷ ἐν*, unde optima exsti-

tit lectio: τῷ Διὶ τῷ ἐν Τομάρῳ. Nam in ipsis montis Tomari radicibus templum, teste Strabone, situm erat.

* * *

Quae ante hos XXIX. annos tantum non certissima visa sunt ac fortassis etiamnum aliis ita videntur, eadem ipse hodie cogor alii rationi posthabere. Quam priusquam exponam ope novorum subsidiorum, de varietate lectionis, quanquam revera haec inde non augetur, accuratius monendum est. Codices Aug. et Paris. k his oraculis carent omnino. E ceteris qui apud Reiskium memorantur solus Bav. ex integro collatus est; ita ut ex silentio de ceteris nihil colligi possit: silentur autem ibi in his oraculis omnes, praeter paucula quae e Paris. 1. afferuntur. Itaque in censum hic veniunt praeter Bav. soli octo Bekkeri. Jam in his omnibus hic legitur τῶν ἀροτρεῖς, τῶν ἀροτρὶς, τῶν ἀρωτρὶς, τῶν ἀρωτρεῖς, nisi quod aliqui post ἀρω aut spatiolo aut virgula distinguunt, unus autem Paris. r (quanquam e correctione) ita haec exhibet: τῶ ναρω τρεῖς. Praeterea Cod. Antverp. in margine habet τομαρω. Ex his omnibus apparet, scripturam τῷ ἀροτρεῖς cum vacuo inter haec duo verba spatio e nullo codice esse: sed Aldum servata scriptura ἀροτρεῖς, quam probabat, pro τῶν correxisse τῷ, ratum cognomen Jovis excidisse. Male igitur corrector exempli illius Aldinae Lessingiani istud νάρω inseruit ante ἀροτρεῖς, cum potius τῷ ναρω et τομαρω variationes sint vel correctiones syllabarum τῶν ἀρο-. Scripturam denique τῷ Δωδωναίῳ merum esse puto lacunae illius Aldinae supplementum ex ingenio alicujus natum; quod donec e mspto aliquo afferatur, in editis tantum extare credam: nescio autem an in aliqua jam ex antiquioribus Parisina 1570. compareat. Certe Tayloro, qui praeter Aldinam *ceteras* id exhibere prodit, nulla fides: nam Hervagiana prima certe et Paulo-Manutiana hic non differunt ab Aldina. Quicquid est, *Dodonaei* Jovis epitheto locus hic esse non potest, ob id ipsum quod Dodonae hoc oraculum datum est. Verum igitur nomen latet in illis scripturis, ex quibus non minimae auctoritatis est haec τῶ ναρω.

Jam vide quae nobis narrat Stephanus Byz. in fragmento operis plenioris in v. Δωδώνη: ubi mentione facta Jovis, legitur: τὸν δὲ Δωδωναῖον ἔλεγον καὶ ναῖον: quae in Epitome magis etiam obscurata sunt scriptura Καιναῖον. In uno autem e scholiis ad Il. π, 233. quod ex eodem quo Stephanus fonte complura exhibet, haec etiam scripta sunt: ὁ δὲ Δωδωναῖος καὶ ναϊος (sic, sine accentu, ut omnia)· ὑδρηλὰ γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. Quae derivatio sive vera est sive non, verum hoc tamen esse nomen demonstrat. Epitheton igitur Jovis quem ceteri Graeci Δωδωναῖον appellabant in ipsa Thesprotorum terra fuit ὁ Νάϊος. Jam cum facillima sit in antiquiori scriptura litterarum *I* et *P* confusio: verisimillimum esse puto, corruptum esse illud τῶ ναρω ex antiquo et vero τῷ Ναΐῳ. Illud autem τομαρω: nam casum tam eruditum, qui Tomarum cum Dodona copularit, statuere non possum: aut ego valde fallor, aut est a manu viri docti, cui corruptum illud τῷ ναρω contemplanti in mentem venit Τομάρου et ceterorum bene multorum quae conjuncta illi nomini Strabo

in descriptione Dodonae refert; isque appinxit hoc nomen non ut variam lectionem sed ut conjecturam, quae minime mirum si Spaldingo mihique fraudi olim fuit. Quare hoc etiam experimento de certitudine harum rerum edoctus, priorem tamen illam emendationem in textu hujus certe adhuc editionis relinquere malui; ne forte, si τῷ Ναΐῳ reposuerim, post alios aliquot annos ad prius illud mihi redeundum, aut tertium nunc etiam latens protrahendum sit, et fabula fiam.

* * *

Sed quid faciemus hisce bubus? Mactabimus? mittemus? donabimus — Jovi? Oraculum enim ipsum, ut vulgata sunt verba, nihil definit, et infinitivum desiderari ante τῷ Διὶ quilibet videt. Sunt qui subjectum faciant θεωρούς, πέμπειν ad boves pertinere, et verba καὶ τούτους διὰ ταχέων per parenthesin dicta credant. Perperam: θεωροὶ enim non mittunt, sed secum ducunt victimas. Alii inserunt θύειν. Mihi tota illa admonitio: καὶ τούτους διὰ ταχέων, ne dicam inepta, certe quam maxime importuna visa est. Famelicus fuerit Juppiter, qui adventum pinguium horum boum, quorum nidore saturaretur, opperiri vix posset! Sed antequam infinitivum aliquem ex διὰ ταχέων extundamus, inspiciamus variam praecedentium quoque scripturam. Videmus hic, pro τούτους libros plurimos et optimos dare τούτου τούς. Praecedit numerus ἐννέα, cujus rationem aliquam esse potuisse facile concedo; sed „abest is", verba sunt Taylori, „a nonnullis MSS. et vir „ille sollers, qui Italicum codicem contulit, legit pro ἐννέα, „ἕνεκα, puto θεωρίας ἕνεκα". His verbis quid faciam non habeo. Adeo nihil enim proficitur hac sola mutatione, ut nisi in codice reperta sit scriptura, apponi, a „viro sollerti" vix potuerit. Quicquid est; ejus tamen ope ad veram hujus loci restituendi rationem pervenisse mihi videor. Nimirum revocanda antiqua lectio τούτου τούς, quarum vocum altera ad sequentia trahenda, altera conjungenda est cum ἕνεκα; sic enim lego, non pro ἐννέα, sed ἐννέα καὶ, quod ex male divulsa illa voce natum censeo: ἕνεκα τούτου *propter hoc* sc. peccatum, quod tempus sacrorum praetermisistis. Sed huc mox recurram: nunc sequentia contemplemur. Remanent post hanc meam praecedentium constitutionem verba, τοὺς διὰ ταχέων. Haec itaque ex conjectura, uti mihi quidem videtur, satis probabili, muto et cum sequentibus conjungo in hunc modum: τοὺς δὲ ἀπάγειν τῷ Διὶ — τρεῖς βοῦς etc. Quam verbi ἀπάγειν proprietatem monstrat Herodotus 5, 82. ἀπάξουσι ἱρὰ τῇ Ἀθηνᾷ. Cf. 2, 38. extr. ubi absolute ita usurpatur idem. Nam quod ab eodem pendent etiam quae sequuntur cetera donaria, mensaque aerea, in eo nemo haerebit, praesertim cum alia vocis ἄγειν composita de hujusmodi donis proprie usurpentur, ut Hom. Il. θ, 203. οἱ δέ τοι (Neptuno) εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι, ipsumque ἀπάγειν de tributo (v. Xen. Cyrop. 2, 4, 12. 3, 1, 10.)

Verum nunc tandem, per ὕστερον πρότερον, ad ipsum oraculi initium convertamur. Hic non deerunt, qui illud ὅτι in fronte non causalem sed narrativam esse particulam credant: hique vereor, ne emendationi meae, ἕνεκα τούτου, prae aliis faveant. Claudent enim illi voce θεωρίας primam propositio-

nem ad eamque recte respici censebunt per ἕνεκα τούτου. Qua tamen via incedere nolim vel ob asyndeton inter haec: θεωρίας. αἱρετοὺς —: maxime autem quod, ut e sequente oraculo apparet, vocis σημαίνει in his responsis propria significatio est *jubere* non *indicare*. Non tamen ideo contendam, verbum κελεύει insertum esse ab iis qui jungerent σημαίνει ὅτι παρηνέγκατε: minime enim abhorret a sermone antiquo, ut post interjecta illa, verbum σημαίνει ut absolutum relinquatur novumque κελεύει immittatur. Hujus itaque jussi ratio redditur verbis ὅτι — παρηνέγκατε. Neque metuenda est tautologia inter ὅτι et ἕνεκα τούτου. Particula ὅτι enim, plane ut latinum *quod*, sua unius vi non est causalis, neque significat *quia*, nisi referatur ad vocem significantem *propterea*. Eam brevitatis quidem studiosi omittere solent scriptores: attamen in latino sermone nihil frequentius est quam *propterea quod*, quod graece, verbo verbum reddente, est ἕνεκα τούτου ὅτι. Dura aliis videbitur verbi σημαίνει ab ipso jusso divulsio. Quibus observamus, verbum hoc, sollemni formula, in fronte responsi ponendum, et tamen ipsi praecepto causam irae divinae necessario praemittendam fuisse.

Verbum denique παρηνέγκατε erat cum Spaldingus vellet proponere mutandum in παρήκατε. Recte tamen maluit explicare vulgatam ex usu ejusdem verbi intransitivo qui est apud Thucyd. 5, 20. 26. ubi ἡμέραι παρενεγκοῦσαι, sunt *dies elapsi, praeterlapsi*. Nimirum, ut mea rem ratione exponam, ἡμέραι παρενεγκοῦσαι sunt αἵτινες παρήνεγκον ἑαυτάς: quare si ejus rei causa in me fuerit, recte dicar et ego παρενεγκεῖν τὰς ἡμέρας. Quae ratio mihi quidem videtur egregie confirmari usu translato quem praebet Plutarchus in Arato c. 43. (p. 1047. e.) ubi legimus; τότε μὲν οὖν παρήνεγκε τὸ ῥηθέν. Coraësque si in eo loco hujus nostri memor fuisset, certe eum usum non tribuisset hellenismo deflorescenti. Plane enim ut Athenienses hic *praeterire sinunt* tempus praestitutum, sic Aratus illic *praeterire* se *sinit* verba haruspicis: ut utroque loco verbum παρενεγκεῖν commode reddi possit *negligere*.

Remanet obscuri aliquid in ultimis oraculi verbis: *et praeterea* (sc. offerre debetis) *donarium illud*, *quod donavit populus Atheniensis*. Fortasse tamen explicatione hic subveniri potest. Credibile est, Athenienses, publica quadam calamitate afflictos, legatos misisse Dodonam sciscitaturos, quid agendum esset ad placandam deorum iram. His procul dubio mandatum erat, *vovere* Jovi Dodonaeo, nomine civitatis, dona quaedam, quae, accepto responso, exsoluturum se spondebat populus. Hanc itaque *vovendi* notionem, puto, hic habet ἀνατιθέναι. Quod non solum *suspendere Deo*, sed latiori significatu *consecrare* valet.

EXCURSUS IV.

De Dione.

Ad idem Oraculum.

Dione simul cum Jove nominatur non hic tantum, sed etiam in Orat. de f. L. p. 437, 10. et in Epistola 4. quibus

locis apparet participem eam fuisse non templi solum sed et oraculi Dodonaei. Hujus itaque divae nomen interpretes quidam reddiderunt *Junonem*. Servius contra, ad Virg. Aen. 3, 466. *Venerem* Jovis Dodonaei σύνναον θεὰν fuisse tradit. Hinc Jac. Gronovius (ad Stephani Dodonen) Venerem Libitinam non bene, credo, comparans *Proserpinam* vult esse Dionen. Denique si mythologos ipsumque Homerum consulas, invenies Dionae diversae ab illis omnibus deae nomen fuisse, quae inter *Titanides* recensebatur, Veneremque ex Jove peperisse perhibebatur. Ego haec omnia, praeter Gronovii opinionem, vera quadamtenus esse ostendam, et inter se conciliare studebo. Ἔστω δὲ περὶ αὐτῶν βραχὺς ὁ λόγος, κἂν ἄνωθεν ἄρχεσθαι δοκῶ, ut cum nostro loquar.

Etsi peculiares unicuique genti fuerint fabulae, in eo tamen omnes fere consensisse videntur, ut, si plures deos agnoscerent, summum quendam deum ceterorum regem statuerent eique uxorem assignarent. Cui deae nisi aliunde nomen adhaesisset, ex ipso mariti nomine illud deflexum est. Itaque ex *Jove* formabant *Junonem*. Ζήν deflexum est in Ζανώ, et sic non dubito quin Pelasgi antiqui, a quibus oriundi Epirotae et Dodonaei, uxorem τοῦ Διὸς dixerint Διώνην, quae nomina omnia nihil differunt a Θεός et Θέαινα. Uxor igitur Jovis, quae aliis gentibus *Juno*, Epirotis fuit Dione; et sic melius explicantur nummi Epirotarum, qui omnes, non Dodonaeorum solum, *Jovis et Diones* effigiem junctim exhibent (v. Gronov. l. c.), quam si inferiorem aliquam deam, quae casu in Dodonaei templi et oraculi consortium venerit, Dionen credas.

Haec dudum a me disputata confirmata nuperrime sunt Scholio ad Odysseam γ, 91. ubi relatum est, Amphitriten a quibusdam populis nominatum esse Ποσειδωνίαν, ὡς καὶ ἡ Ἥρα Διαίνη παρὰ Δωδωναίοις, idque Apollodori testimonio firmatur. Sitne autem vera etiam haec nominis forma Διαίνη, an mendose tantum exscripta, definire hodie non experiar.

Dudum a peritis observatum est, mythologiam Graecorum congeriem esse diversissimarum, de iisdem saepe rebus, imaginum et fabularum. Quippe is erat mos antiquarum gentium et imprimis Graecorum, ut nullam neque majorum suorum, neque singularum suae gentis tribuum, neque adeo exterarum nationum, religionem, nullam superstitionem, nullum poëseos antiquioris figmentum pro vano prorsus haberent, sed suis quodque potius religionibus historiisque immiscerent: ea tamen velut lege, ut, quos quidem deos suis quodammodo similes viderent, pro iisdem, etsi diverso nomine, haberent; si vero suis fabulis ea, quae ab aliis tradita essent, plane repugnare intelligerent, diversos saepe deos, qui revera iidem erant, crederent. Posterius igitur hoc tum quoque iis accidit, cum sive reges deorum traditos invenirent, qui cum Jove, sive uxores Jovis, quae cum Junone misceri non posse viderentur. Sed nova tum existebat difficultas; plures enim reges reginasve admittere non poterant. Quam ita removisse mihi videntur antiquiores, ut deos illos regnasse quidem, sed a Jove suo victos caeloque pulsos, deas cum Jove consuesse quidem, at legitimas uxores non fuisse, docerent. Et haec ni fallor vera est origo fabulae de *Titanibus* caelo turbatis, et de *Jovis concubinis* iis, quae inter Titanides,

Caeli filias, et inter Titanum filias referebantur, ut Metis, ut Themis, ut Latona, ut Ceres, ut *Dione*, quam omnes diversae fabulae Jovi uxores dabant.

Etenim in eo a se invicem recedebant gentes et fabularum auctores primi, ut regis deorum uxori munia alii alia tribuerent. Sic Ἥρα erat symbolum aëris, Ceres terrae, Latona noctis, prudentiae Metis, justitiae Themis. Quae omnia uxorem Jovis valde decent, prout hunc ipsum sive symbolum caeli, sive parentem lucis, sive summum hominum deumque moderatorem cogitas. Neque igitur *patrem generatoremque* omnium quae sunt dedecebat uxor symbolum *amoris et connubii*, quam cum Venere itaque sua miscebant gentes aliae. Hujus sane Pelasgicae Diones vestigia agnosco in ipsa *Junone Pronuba* quam et Graeca et Itala religio colebat: vid. Pollux 3. cap. 3. sect. 38. Hesych. v. ζυγία. Eurip. Iph. Aul. 718. Apollon. 4, 96. Pind. Nem. 10, 31. et ibi Schol. Virg. Aen. 4, 59. c. Serv. Neque mirum videri potest, si Diones filia ipsa quoque dea amoris est habita. Sic Metidis filia erat Minerva; sic ipsa Graecorum, Hellenum puta, Ἀφροδίτη Ἔρωτα peperit. Et videntur Pelasgi veteres, *amorem*, sicut nostrates, feminino vocabulo usurpasse, ideoque deam, non deum, habuisse; neque Romani *Cupidinem*, opinor, contra suae linguae ingenium, marem fecissent, nisi Graecorum in his omnibus fuissent sectatores.

EXCURSUS V. *Ad* §. 21. *b.*

Totus hic ab ἀλλ' ἴσασιν usque ad ὥςε καὶ ἀποκτεῖναι sermo impeditus est ob ἀμφιβολίαν maxime subjecti et objecti, quam Ulpianus quoque sensit neque confidenter diremit: ait enim εἴη ἂν ὁ μὲν Εὔθυνος ὁ λυπήσας ὁ δὲ ἀποκτείνας ὁ Σώφιλος. Nobis hoc prius monendum est, in omnibus libris ante Σώφιλον legi καί: cujus tamen non eadem est ratio atque illius supra §. 18. a nobis servati: nam ante haec καὶ Σώφιλον nihil adhuc enuntiatum est, ita ut ἴσασιν Εὔθυνον καὶ Σώφιλον nihil esse possit nisi hoc, *norunt Euthynum et Sophilum;* quo admisso sequentia τοῦτον ἐν Σάμῳ plane non haberent unde penderent. Hoc tam manifestum est ut cum Reiskio et Spaldingo non dubitaverim proscribere illud καί, ideo tantum insertum quod hi duo accusativi Εὔθυνον et Σώφιλον aliter coire non viderentur alicui. Jam res ita est dispicienda. Accusativus τοῦτον, qui necessario spectat ad Sophilum, si instar subjecti est, reliqua verba, quomodocunque constituantur, carent objecto. Nam subjecto per τοῦτον repetito non potest non repeti etiam objectum. Patet igitur τοῦτον esse objectum, et subjectum Εὔθυνον. Quae ratio duobus etiam aliis argumentis tanquam naturae magis consentanea commendatur. Nam primum, hic verborum ordo, ἴσασι πάντες Εὔθυνόν τὸν νεανίσκον Σώφιλον τὸν παγκρατιαςὴν — ἀμυνάμενον οὕτως ὥςε καὶ ἀποκτεῖναι, si Εὔθυνον subjectum est, naturalem cogitationum ordinem sequitur: Εὔθυνος Σώφιλον ἠμύνατο: qui contraria ratione sine ulla causa inversus esset. Deinde rem si spectas, apparet alterum alteri plagam inflixisse tam contumeliose ut hic illum morte ulcisceretur. Jam ex ipsa Demosthenis etho-

poeia statim cognoscas quomodo facta sit res. Nimirum orta inter adolescentulum, qui tamen per luctae exercitationem agilis esset et fortis, nervosumque illum pugilem rixa, consentaneum est, hunc non tantum percussisse illum, sed etiam per contemptum aetatis et staturae aliquam contumeliam addidisse, certe addere visum esse; quam ab homine robustiori sibi illatam eo altiori dolore sentiens ille, quodcunque telum haud dubie ad hunc ulciscendum arripuit. *)

Ita restant sola verba ὅτι ὁ τύπτων αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο: quorum jam olim Spaldingo persuaseram explicationem hanc, ut ᾤετο idem sit quod alibi dicitur ᾤετο δεῖν, ut in geminis locis §. 39. ἐπειδὴ — ὑβριστὴς ᾤετο δεῖν εἶναι et §. 24. οὐ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ᾤετο δεῖν ὑβρίζειν. Quam rationem postea non leviter confirmatam repperi observatione Heindorfii ad Platonis Protagoram 88. qua locos aliquot affert (quibus addendus Alcib. I. 46. ubi vid. not. atque fortasse Isocr. Paneg. 32. ubi v. Mor.) in quibus verba ἡγεῖσθαι, οἴεσθαι, λογίσασθαι et similia subaudito δεῖν, sive plane ut ἀξιοῦν, cum infinitivo usurpantur. Morari tamen aliquem possit hoc, quod participium cum articulo, ὁ τύπτων, mentionem τοῦ τύπτειν in praecedentibus requirere videtur: quam difficultatem ita solvas, ut ipso hoc ὁ τύπτων posito, rem per se claram immo per vulgus notam, tangere satis habuerit orator. Non negem tamen, facilitate sermonis, quanquam non item emendationis, commendari conjecturam Vateri in Dissertatione proponentis ὅτι τύπτοντα αὐτὸν (sc. τὸν Σώφιλον) v. ω. [Ego non dubito, quin αὐτὸν sit accusativus subjecti, quia altero modo Orator dixisset εἰς αὐτόν; ὁ τύπτων autem ab eo, qui indicare voluit, αὐτὸν esse subjectum insertum est. Euthynus putavit, in se insultari a Sophilo et hanc ob causam eum occidit.]

Restat ut de nomine Εὔθυνος dicamus. In quo audaciam Reiskii velut minus graecum illud in Εὔθυμον mutantis recte notavit Spaldingus. Neque tamen ab appellative εὔθυνος arcessendum illud: sed est ex numero compositorum e nomine νοῦς quorum ultimam in usu quotidiano corripientes, paenultimam ejus loco producebant. Conferatur Isocr. Or. πρὸς Εὐθύνουν cum Arist. Rhet. 2, 19. ubi de eodem homine est Εὔθυνον; et vid. Coraës ad illam Isocratis orationem; item Iambl. de Vit. Pythag. cap. ult. ubi Εὐθύνους memoratur Tarentinus et alius, Εὔθυνος, Locrus. Add. Ruhnk. in Hist. Oratt. vet. ubi de Archino. Ex analogia autem nominum ejusdem originis per ι, ut Ἀρχῖνος, Κρατῖνος, scribendum etiam esset Εὐθῦνος, cujus tamen scripturae vestigium cum in nullo illorum locorum invenerim, vulgatam Εὔθυνος retinui, quamvis haec ad alteram derivationem, qua media syllaba non minus longa foret, ducere videatur. Ceterum etiam Εὔθυμος verum nomen fuit; quin pugilis celebris Olympionicae, sed multo antiquioris de quo vid. Taylorum ad h. l.: unde ad Reiskianam rationem sustentandam suspicari possis, nomen illud seriores etiam athleticos homi-

*) Mecum facit Boeckhius quoque in Comment. de chronol. Or. Mid. p. 76. nisi quod vocem καὶ servari jubet ut quae valeat *etiam*, *vel*: quod mihi tamen valde displicet.

nes et inter hos hunc nostrum affectasse. Sed a codicibus standum est.

EXCURSUS VI.

De "Ενῃ καὶ νέᾳ. *Ad* §. 24. *h.*

Hic locus de mensis die ultima sive potius dubia nondum omni difficultate liberatus est. Quare paulo accuratius de hac re dispiciendum est. Incipiamus autem a nomine *νουμηνία*, ut discant tirones illud ab eo quod nobis est novilunium differre. Nimirum vero suo hoc nomen sensu apud veteres usurpabatur, eumque diem significabat in quo prima quamvis perexigua pars crescentis lunae vespere post occasum solis aliquantisper observabatur. Atque ab ea die novum illi mensem naturalem numerabant. Quae res cum mathematicis rationibus definiri non potest, astronomi postea initium mensis lunaris in ipsum illud temporis momentum posuerunt, quo luna cum sole conjungitur, idque, cum nullilunium potius esset, servato tamen antiquo nomine novilunium semper dixere: qui mos solus hodie inter nos valet. Verum antiquiores etiam Attici ejus cognitionis rudes non erant. Nam mensem ab illa sua *νουμηνίᾳ* incipiebant quidem, sed illud quoque perspexerant, immo oculis suis haud raro cognoscebant, lunam tempore hujus novilunii spatium aliquod novi sui curriculi jam permensam esse. Quod veri initii momentum cum cognosci non posset, diem ante quodque novilunium statuerunt esse inter duos contiguos menses ambiguum, eumque *ἕνην καὶ νέαν* perantiquo vocabulo nuncupabant. Hinc sponte fere sequi videtur, homines superstitiosos ab omni re sive sacra sive profana quae certo mensi antiquitus erat assignata per dubium illum diem quantum fieri potuerit abstinuisse, ac multa ideo negotia eo die cessavisse. Atque hoc puto fundamentum esse ejus rei cujus mentionem in Demosthenis loco factam vidimus. Verum vaga illa et incerta tempus dimetiendi ratio durare non potuit. *Νουμηνία* persaepe caelo obducto agnosci non poterat, et juxta arbitrium *τῶν ἐν τέλει* praefinienda erat; unde turbae quam plurimae natae. Certi igitur et lege quadam mathematica, quamvis arbitraria, finiti menses constituebantur, veris illis quantum fieri poterat proximi. Horum primus cujusque dies certo nomine *νουμηνία* appellatus, dies autem praecedens non minus quidem definite mensi decedenti tributus est; ita tamen ut antiquum illud nomen aboleri non potuerit; quamvis *ἡ τριακάς* nomen etiam usitatum esset; melius id utique; tamen ne hoc quidem omnino verum, cum multi menses XXIX tantum essent dierum. Quibus ita institutis et lege sancitis negotia etiam menstrua quaeque certum suum habebant et initium et finem. Id quod hinc etiam apparet, quod Strato ille Demosthenicus, qui ultimo mensis die praesto esse neglexerat, si lege quoque ambiguus hic dies fuisset, damnari omnino non potuisset. Verum ea sunt hominum ingenia: tu errores doctrina refinge, quicquid vagum est et ambiguum lege defini; si quid per morem antiquum et per *nomina* fixum est, maxime si quae inde feriae derivantur,

tu ea populo nunquam eripias. *Ἔνη καὶ νέα* semper illud erat quod quivis aure sua percipiebat, dies novus aeque ac vetus: parapegma autem illud publicum doctorum naenia et legulejorum calumnia. Ita nil fere fiebat eo die; certe si quis non adesset ubi per officium suum esse deberet, id non magnopere curabatur sed per veterem consuetudinem excusabatur: donec tandem verus aliquis calumniator et dives, qualis hic Midias, littera legis in suam rem uteretur. Quod autem Demosthenes ita hic loquitur quasi justa illa et certa temporum ratio prorsus non extaret; illud inde facile explicaveris, quod pro Stratone et ad homines de populo loquenti mens populi sola erat servanda.

EXCURSUS VII. *Ad* §. 37. *d.*

Inter documenta mollitiei et luxus quibus in ipsa militia deditus erat Midias, illud etiam §. 37. d. refertur, quod vectus fuerit *ἐπ᾽ ἀςράβης*. Locus, quantum quidem huc pertinet, in vulgatis scribitur ita: — *τὸν θώρακα δὲ οὐδεπώποτ᾽ ἐνδὺς, ἐπ᾽ ἀςράβης δὲ ὀχούμενος ἐξ Ἀργούρας τῆς Εὐβοίας, χλανίδας δὲ καὶ κυμβία καὶ κάδους ἔχων, ὧν ἐπελάμβανον οἱ πεντηκοςολόγοι. ταῦτα γὰρ εἰς τοὺς ὁπλίτας ἡμᾶς ἀπηγγέλλετο· οὐ γὰρ εἰς ταὐτὸν ἡμεῖς τούτους διέβημεν.*

Hic ante omnia quaerimus, quid sit *ἀςράβη*: cui quaestioni bifariam respondetur ab ipsis antiquioribus grammaticis: nam pars *clitellas*, pars *mulam* esse dicunt. Itaque posteriorem fere interpretationem recentiores Demosthenis enarratores amplexi locum ita explicant; reversum esse Midiam ab expeditione ad Arguram Euboeae, mula vectum totque sarcinis stipatum, ut portitores, quamvis immunis alias fuisset bellica supellex *), his tamen Midiae impedimentis manum injicerent.

Ulpianus vero in scholiis non modo alteram illam vocis explicationem sequitur sed magni momenti praeterea variam lectionem offert. Sic enim ille:

> *Εἶδος καθέδρας ἀςράβη, παρὰ τὸ μὴ ςροβεῖσθαι μηδὲ ςρέφεσθαι. ἔςι δὲ ἐπὶ πλεῖςον εἰς ὕψος ἀνῆκον, ὥςε τῶν καθεζομένων ἀνέχειν τὰ νῶτα. χρῶνται δὲ αὐτῷ μάλιςα αἱ γυναῖκες. ἐπισκώπτει δὲ διὰ τοῦτο εἰς μαλακίαν καὶ ἀσθένειαν τὸν Μειδίαν. εἶθ᾽, ἵνα μὴ ἀντιπέσῃ, τί οὖν εἰ κακωθεὶς ἐχρήσατο ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ; προσέθηκεν ἐξ ἀργυρᾶς. τὸ γὰρ ἠργυρῶσθαι τὴν καθέδραν δεῖγμα ἦν τοῦ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐντρυφῶντος τούτῳ τῷ εἴδει. τὸ δὲ καὶ ἐξ Εὐβοίας, ὅτι μὴ*

*) Sane immunitatis hujus notitia soli Ulpiano debetur, ideoque eam, ut ex ipso Demosthenis loco argumentatione haustam, non immerito spernit Boeckhius (in Staatsh. d. Ath. I. p. 337.). Observamns tamen, primo, non *arma* nominare Ulpianum, ut ait Boeckhius, sed *πολεμικὰ σκεύη*: deinde, non falsam tamen esse hic, ut alias saepe, argumentationem ejus, sed superfluam. Nam de rebus, quas exercitus ipse secum fert in bellum necessarias, vel absque illa observatione nemo sane putavisset vectigalia olim solvere moris fuisse. Sed illud etiam utique manifestum, ex hoc genere visa non fuisse portitoribus impedimenta illa Midiana.

εἰωθότων τῶν Ἀθήνησι τοιαύτας ἐργάζεσθαι αὐτὸς ἐξ Εὐβοίας ὠνήσατο. ἡ δὲ δημώδης ἐξ Ἀργούρας ἔχει, ἀπὸ τόπου τῆς Εὐβοίας. ἀλλὰ τὰ ἑξῆς δηλοῖ, ὅτι μαλακίαν αὐτῷ καὶ τρυφὴν ὀνειδίζει, χλανίδας λέγων καὶ ἱμάτια τρυφερὰ, καὶ σκεύη ἐπιτήδεια πρὸς ἀνειμένον βίον.

Non sane sine causa Ulpianus male audit eo nomine quod explicationes suas maximamque partem eruditionis ex ipso quem tractat scriptore hauriens ita tamen omnia proferre solet, quasi aliunde sibi paraverit. Merito igitur ea hic quoque suspicio oritur; cumque scriptum sit apud eum *ἐξ ἀργυρᾶς*, ex maxime proclivi errore, *ἀργυρᾶς* pro *Ἀργούρας*, omnia nata videri possunt. Sed accedit alia melior auctoritas. *Helladius* enim, cui multa aliunde plane ignota accepta debemus, postquam et ipse de Atheniensium loquendi more, mulam qua quis vehatur *ἀστράβην* dicentium, memoravit, haec etiam addit: *λέγεται μέντοι ἀστράβη καὶ τὸ κατασκεύασμα· ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου λόγῳ ἐπ᾽ ἀστράβης ὀχούμενος ἀργυρᾶς.* Ita simul sublesta Ulpiani fide et incommodo illo *ἐξ* ante *ἀργυρᾶς* liberamur.

Nihilominus Piersonus ad Moer. p. 57. Harpocrationem et Macrobium non deteriores Ulpiano testes esse affirmans, rejecit hanc scripturam, nihil contra eam afferens quam usitatam significationem tum verbi *ὀχεῖσθαι*, quo jumentum hic intelligi palam sit, tum vocis *ἀργυροῦς*, quod *argenteum* significet, non *argento obductum*; illud autem, quod argenteam sellam indicium esse dicat Ulpianus mollis et delicati hominis, plane ridiculum esse pronuntians. Addit idem, Athenis mulo vehi solarum fuisse mulierum, aut hominum effeminatorum, aut infirmorum. Praecipuam denique vim grammaticorum testimonio tribuit, ipsisque veterum Atticorum locis, apud quos *ἀστράβη* nonnisi de jumento clitellario inveniatur. Quare, mihi quoque, missis Piersoni propriis argumentis omnibus, ad has auctoritates properandum esse video.

E quibus gravissima est haec *Harpocrationis* glossa: *Ἀστράβη ἡ ἡμίονος, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. μήποτε* *) *δὲ καὶ πᾶν ὑποζύγιον, ἐφ᾽ οὗ ἄνθρωποι ὀχοῦνται, οὕτως ἐκαλεῖτο.* Hoc enim satis manifestum videtur, eum qui ita vocem explicarit, non legisse *ἀργυρᾶς*. Nihili autem est provocatio ad alteram Harpocrationis glossam *Ἄργουρα*, qua respicitur nomen hoc paulo ante (37. c.) positum oratori: et magis etiam nihili illa quae fit ad *Macrobium*. Is enim 5, 21. de *κυμβίῳ* loquens addit: *meminit ejus et Demosthenes in oratione quae est in Midiam*: quae ad nostram quaestionem nihil faciunt: nam quod his verbis in nostris Macrobii editionibus subjecta leguntur verba ipsa Demosthenis, et in his illud etiam *ἐξ Ἀργούρας*, id Macrobio nolente factum est. Equidem graeca haec invenio primum in Ed. Macrobii Hervagiana 1535. Antiquiores, quae graecis verbis Macrobio alibi allatis aut non carent aut eorum loco lacunam ubique exhibent, hi *ne lacunam quidem* admiserunt: ut manifestum sit, verba illa De-

*) Tironibus observo *μήποτε* hoc, quod proprie est interrogativum, *num forte*, grammaticis usurpari sine omni interrogationis tenore pro *fortasse*, vel *videtur*.

mosthenis ad editore tantum Basileensi, et injuria quidem, inserta esse. Harpocrationem tamen, in verbis modo allatis satis gravem fortasse vulgatae lectionis auctorem haberemus, alteram repudiaremus, nisi inspiciendi essent etiam reliqui loci quibus, judice Piersono, eadem vocis ἀςράβη significatio sola confirmaretur. Nos, ut promptius cuique judicium sit, locos ipsos auctorum hic apponimus.

Lysias in Or. pro Veterano emerito p. 747. ita loquentem hunc introducit: vehi se solere quoties longior via sibi emetienda sit, equis alienis „nam si opulentior essem, ait, ἐπ' ἀςράβης ἂν ὠχούμην". In Machonis versibus ap. *Athen.* 13. p. 582. meretrix peregrinum aliquem amatorem conventura, in Piraeeum descendit εὐτελῶς ἐπ' ἀςράβης, ancillas vero suas tribus asellis impositas secum ducit. Omnium autem disertissime *Lucianus*. In cujus libro Lexiphane cap. 2., homo doctarum et antiquarum dictionum sectator, ἀμφὶ τράμιν, ait, μαλακίζομαι (quod est notum illud equitantium malum circa perinaeum) ἐπ' ἀςράβης ὀχηθείς: quin ἀςραβηλάτην etiam nominat: ὁ γὰρ ἀςραβηλάτης ἐπέσπερχεν. Addatur *Alciphron* 2, 3. apud quem Glyceram suam amator ut ad se veniat invitans, ἐπὶ τῆς ἀςράβης, ait, φέρου. E quibus locis hoc utique efficitur plane eodem modo usurpatam fuisse vocem ἀςράβη ut illam ἡμίονος, *mulus*, *mula*, cum dicimus *mulo vehi* etc.

His itaque subjungamus jam grammaticorum explicationes, praeter illas quas jam vidimus Ulpiani et Harpocrationis. Et *Moeris* quidem ad Atticorum locos modo allatos appositissime ita: Ἀςράβη Ἀττικῶς, νωτοφόρος ἡμίονος Ἑλληνικῶς. Plenius *Etym. M.* Ἀςράβη ἐπὶ σκεύους εἴρηται ξυλίνου. ἤγουν τὸ ἐπὶ τῶν ἵππων τιθέμενον ξύλον, ὃ κρατοῦσιν οἱ καθεζόμενοι, οἱονεὶ ἀςράφη τις οὖσα, παρὰ τὸ μὴ ςρέφεσθαι καὶ πίπτειν τοὺς καθεζομένους. Λέγουσι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ νωτοφόρον ὑποζύγιον. οἱ δὲ τὴν σωματηγὸν ἡμίονον ἀςράβην λέγουσιν. Quae glossa facit ut ceteris ex Hesychio, Suida et aliunde coacervandis supersedere possimus. Illud tantum observatu dignum, explicationem hanc: Ἀςράβη· σκεῦός τι ἐπὶ τῶν ὄνων ἢ τῶν ἡμιόνων ἐπιτήδειον, legi in Lexico Rhetorico (Seguer. p. 205.): unde recte mihi colligere videor, non alio illam spectare, quam ut ad locum ipsum nostrum Demosthenis aut illum Lysiae.

Si vero illud praeterea reputamus, vocis hanc derivationem, qua designat illud quod *non versatur* sed *firmum* manet, extra omnem dubitationem veram esse, neque tamen eo respici posse tutum muli incessum, sed qualitatem sedilis; deinde, alterum usum de ipso jumento non afferri nisi tanquam atticum aliquod idioma: hoc, opinor, certissimum nobis apparebit, proprie quidem ea voce nihil designari nisi sellam talem, qualem describit Ulpianus, cathedrae vel lecticae similem. Unde factum, ut *Arcadius* (de Accent. p. 104, 9.) vocabulum ἀςράβη ita explicet, ut sit εἶδος ἁμάξης. Jam si mos maxime pervulgatus fuit, ut haec sedilis vectorii species mulae potissimum, propter firmissimum hujus jumenti incessum, adaptaretur; nihil sane humano percipiendi modo magis consentaneum erat, quam ut, quoties quis diceret ἐπ' ἀςράβης ὀχεῖσθαι, totum illud vecturae genus, hoc est animal ipsum cum alto sedili imposito, menti obversaretur. Atque

ita ἀστράβη Atticis dicta est *mula ita instructa*; grammaticis autem subnata est brevior glossa: ἀστράβη, ἡμίονος, Ἀττικῶς: et ineptus ille apud Lucianum sermonis docti sectator videtur eo, quod quemcunque jam mulum, cui insidet, ἀστράβην, quin mulionem etiam, quanquam hoc ni fallor per jocum Lucianus commentatus est, ἀστραβηλάτην vocat.

Ipsi contra veteres Attici vix dubium quin semper, cum ἀστράβην dicerent, de cathedra potissimum cogitarint; ita quidem ut jumentum fere comprehenderent: sed nunquam ita ut e. g. aliquis dicere potuisset se venam ἀστράβῃ suae secuisse: contra percommode, se ἀστράβην sibi ex hac vel illa materia struendam curasse. Jam si omnia quae in tali sella ex metallo facienda erant, argentea, si lora squamis argenteis obducta, vel alia ex eo metallo ornamenta addita erant: jure et per omnis linguae morem *argentea* dici poterat ejusmodi ἀστράβη.

Verum ratiocinationes hae sunt: quibus diffidi solet. Quare ipsi jam Demosthenis narrationi insistendum est. Quid ergo est istud ὀχούμενος ἐξ Ἀργούρας? Haec nonnisi de reditu accipi possunt: sed quis quaeso insulanum diserte oppidum nominans dicat, mulo se vectum esse inde Athenas? Quid porro hoc sibi vult additamentum: ταῦτα γὰρ εἰς τοὺς ὁπλίτας ἡμᾶς ἀπηγγέλλετο· οὐ γὰρ εἰς ταὐτὸν ἡμεῖς τούτοις διέβημεν? Ultima verba et maxime istud εἰς ταὐτὸν non video quomodo de freto in reditu transvehendo accipi queant. Immo sponte apparet hoc dicere oratorem, pedites se non in eandem equitibus Euboeae partem transvectos fuisse: sed quid hoc ad reditum ἐξ Ἀργούρας? Ita patet, quod vel sola haec praesentia, ὀχούμενος, ἔχων, demonstrare debebant, loqui oratorem de habitu et comitatu Midiae quo per totam hanc expeditionem utebatur. ille: et sic demum recte addit „nam haec nobis peditibus, qui in eandem cum istis regionem non sumus transvecti, nuntiata sunt". Illa autem cum portitoribus contentio, si verba ἐξ Ἀργούρας non leguntur, jam non in reditum sed in exitum cadit: quod vel ex ipsa sententiarum oppositione patet „(ἡμεῖς) οἱ διαβάντες ἐν τάξει καὶ τὴν σκευὴν ἔχοντες ἣν προσῆκε τοὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξιόντας —, ἢ σὺ ὁ — τὸν θώρακα οὐδεπώποτε ἐνδύς, ἐπ' ἀστράβης δὲ ὀχούμενος —, χλανίδας δὲ κ. τ. λ. ἔχων — ὧν ἐπελαμβάνοντο οἱ πεντηκοστολόγοι. Nimirum Midias non ἐν τάξει cum ceteris equitibus exierat; sed quasi privatus peregre proficiscens, mulae, qua per totam hanc expeditionem usurus erat, insidens, et luxus sui instrumentis circumdatus in portum descenderat: ita ut portitores mercatorem in emporia, non militem in bellum pergentem videre se arbitrarentur.

Neque vero hoc negligendum est, paucis ante versibus jam nominatum fuisse oppidum illud ita nude: Περὶ δὲ τῶν συστρατευσαμένων ἱππέων εἰς Ἄργουραν —: ut appareat, eum de re satis recenti et de oppido inde omnibus noto loqui; absurdumque plane fore si post pauca verba in reditu idem oppidum hoc additamento sibi designandum putaret ἐξ Ἀργούρας τῆς Εὐβοίας.

Ita omnia opinor conspirant ad demonstrandam veritatem alterius lectionis ἀργυρᾶς τῆς ἐξ Εὐβοίας. Neque hodie exulat illa e codicibus, quorum optimus Par. Σ liquido eam exhibet, alii non pauci hanc praebent scripturam ἐπ' ἀστράβης

βης δὲ ὀχούμενος ἀργυβύρας τῆς ἐξ Εὐβ. Quae manifesta est primaria corruptio. Nam quantumvis proclivis fuerit error ex illo Ἀργούρας in ἀργυρᾶς; non minus tamen facilior erat alter quoque lapsus, ut oppido Ἀργούρᾳ modo memorato, librarius idem nomen se iterum conspicere putaret in illo ΑΡΓΥΡΑΣ. Ita e vera scriptura (ἐπ' ἀςράβης δ. 9.) ἀργυρᾶς τῆς ἐξ Εὐβ. natum est Ἀργούρας τῆς ἐξ Εὐβ., quod mox alius emendatione certa sibi visus est corrigere ita, ἐξ Ἀργούρας τῆς Εὐβοίας.

Ipsam autem hanc luxum objiciendi rationem, et eadem quidem sermonis forma, repetitam habes infra §. 43. ubi uxorem Midias ad mysteria Eleusinem et quocunque alio voluerit dicitur vehere solitus ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ζεύγους τοῦ ἐκ Σικυῶνος. Regum itaque modo Midias ad vitae splendorem undique omnia conquisiverat, bigas albas Sicyone, cathedram vectoriam argenteam ex Euboea, et quae nos ignoramus reliqua.

EXCURSUS VIII.

De Nicerato: ad §. 45. *a.*

Nicias, Nicerati filius, clarus Atheniensium imperator, filium reliquerat avo cognominem, satis et ipsum notum ex Lysiae et Xenophontis libris, quique periit sub triginta tyrannis. Hunc cum a Demosthene indicatum hic putarint viri docti, Taylorus ad Lys. de Aristoph. bonis p. 648. Ed. Reisk., et Reiskius ipse in Ind. Demosth., apparet haec exempla ex superiorum temporum historia desumpta illis visa esse. At quis credat Demosthenem, ut Midiae pudorem incutiat, homines excitare qui ante hos quinquaginta annos naves reip. a se oblatas ipsi conscenderint? Immo omnis et rerum et verborum nexus demonstrat non ejusdem temporis tantum, sed ejusdem etiam de quo hic agitur expeditionis trierarchos hic nominari. Et mire profecto claritate illorum nominum offuscati erant oculi eorum, qui ne inde quidem hoc agnoscerent, quod duo ex tribus his nominibus, Niceratus et Euctemon, deinceps etiam inter quinque trierarchos leguntur, qui harum ipsarum rerum testes sunt Demostheni, quique a pago ibi, hic autem a patre quisque cognominantur. Jam cum apud Lysiam (l. l. et adv. Poliuch. p. 604. 605.) legamus, illum ex oligarchiae temporibus Niceratum filium et ipsum reliquisse, cumque inter illud tempus et has Demosthenis cum Midia lites XLVIII circiter anni intercesserint; nihil impedit quo minus hujus iterum filius nunc intra XX et XL annos natus, et sive παῖς sive ἄπαις dictus (vid. Spaldingi notam) trierarchus fuerit. Vide Boeckhium in Staatsh. d Ath. II. p 14. qui tamen, quod ibi conjecerat, Niciam hunc juniorem, Nicerati Demosthenei patrem, eundem esse pro quo scripta est Isocratis oratio contra Euthynum, neque diversum a decoctore illo Nicia, de quo Athenaeus 12. p. 537. et Aelian. V. H. 4, 23., illud nunc ipse deserit. Nam primum filius ille Nicerati Lysiani sub XXX viris infans fuit, ut diserte scriptum est in or. c. Poliuch. p. 604. quod non cadit in Niciam Isocrateum qui sub iisdem tyrannis in rep. versabatur (Isocr.

l. c. 3.). Deinde quod decoctor ille Nicias a pago dicitur *Pergasensis*, Niceratus autem noster trierarchus mox in testimonio *Acherdusius*, illud si cetera quidem satis certa essent, non obstaret fortasse: nunc filium in alienum pagum migrasse, sine indiciis affirmare, periculosum videtur. Neque necessarium. Nam multi olim fuerunt Niciae, quod vel ex solo Reiskii indice historico discas. Dixerim potius, cum nobilem Niciarum Niceratorumque familiam satis notum fuerit Acherdusios fuisse, hinc esse quod decoctor ille diserte apud Athenaeum dicatur Pergasensis. Conf. praeterea Palmerii nota ad Aristoph. Eccl. 428. (Exercitt. p. 728.), cujus conjecturae, imberbem illum Niciam, comico memoratum, Nicerati secundi filium, hujus nostri patrem esse, omnia favent.

EXCURSUS IX. *Ad* §. 53. *d.*

Hanc in Olynthum expeditionem, verbo supra jam memoratam §. 44. b., Boeckhius in comment. de Chronol. Or. Mid. p. 81 sqq. demonstravit a celebri illa Olymp. 107, 4. diversam esse et aliunde prorsus ignotam. Utut autem historica hujus loci ratio expediatur, illud ex ratione grammatica et rhetorica manifestum est, respici hic eosdem equites de quibus supra §. 37. relatum erat, Midiam illos, qui secum militatum abiissent Arguram, e Chalcide reducem accusasse, probrumque reipublicae appellasse. Cum quo ejus sermone jam illud componit orator, quod dicturum esse eundem affirmat, concionem illam quae se, tempore choragiae, in comitiis damnasset veram populi concionem non fuisse, sed, populo in bellum profecto, signorum desertores, peregrinos, saltatores. Haec autem in majorem invidiam ita proponuntur: „Midias apud quoscunque fuerit, illos apud ceteros calumniabitur. Exierat militatum cum parte populi: reversus, cum illi Olynthium transissent, accusavit eosdem apud eos qui tum remanserant (h. e. in comitiis Athenis). Mox exercitu in aliam expeditionem (ad Tamynas) profecto ipse remansit (et illa circa choragiam patravit; vid. §. 44. c. d.). Jam igitur concionem eorum, qui secum remanserant (quique tunc eum condemnaverant) calumniabitur apud eos qui tum exierant (πρὸς τοὺς ἐξεληλυθότας)". Nam cum apud integrum nunc populum, superiorem illam concionem ut mutilam et quasi subditiciam calumniatur, revera illos qui tum secum remanserant, apud eos qui tum exierant accusat. Ita apparet non solum verbum μείνας (h. e. qui tum remanserat) immerito importunum visum esse quibusdam, sed illud etiam quod ejus loco in cod. Ital. legitur μεινάντων fortuito errori tribui non posse, ut quod manifesto opponatur ei quod sequitur, τοὺς ἐξεληλυθότας. Ne dubita igitur quin ambae voces conjungendae sint ita:

> νῦν πάλιν μείνας τῶν μεινάντων πρὸς τοὺς ἐξεληλυθότας τοῦ δήμου κατηγορήσει.

quae probe respondent illis quae ad verbum fere dixerat ita: (στρατευσάμενος) τῶν μεθ' ἑαυτοῦ στρατευσαμένων πρὸς τὴν ἐκκλησίαν (τῶν μεινάντων) κατηγόρει. Asyndeti autem, utut locum constituas, nulla suspicio, modo pro maxima interpunctione

quae est in vulgatis ante νῦν πάλιν, mediam ponas mecum. Nam inter duas velut e regione sibi positas dictiones, quales hic sunt ὅτε εἰς Ὀλ. — κατηγόρει, νῦν πάλιν — κατηγορήσει, ipsa juxta positio juncturam facit.

EXCURSUS X.

De formis αὑτόν *et* αὐτόν.

Difficile admodum est ubique pronuntiare inter formam reflexivam αὑτόν et simplicem αὐτόν. Nimirum Graeci, sicut Latini, reflexiva pronomina usurpant etiam in illa ad remotius reflexione: e. g. non solum *amat se*, sed etiam *amat amantes se*, ubi nostrates *er liebet sich*, *er liebet die ihn liebenden*. Sed non aeque familiare hoc Graecis: quippe qui crebro etiam αὐτόν adhibeant: cujus tamen rei norma difficilis est inventu ideo etiam, quod in libris minuta haec differentia αὑτόν et αὐτόν saepissime oblitterata est. Videmur tamen ad certiora pervenire posse si ab illis exemplis procedimus in quibus aut distinctior forma ἑαυτόν comparet, aut ante formam αὑτόν tenuis littera aspirata est. Ponemus autem ejus generis ex hac oratione exempla primo loco ea, in quibus illud, unde pendet hoc pronomen, verbum secundarium *Infinitivus* est: 7. a. κελεύων ἑαυτὸν εἰς τὰ Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητήν. 37. b. ἀλλ' εἰ μὴ κ. τ. ε. — ἀβίωτον ᾤετο ἔσεσθαι τὸν βίον ἑαυτῷ. 60. c. τόθ' ἕκαςον χρὴ — — μὴ παρορᾶν τὰ τοιαῦτα, μηδ' ἐφ' ἑαυτὸν ἐλθεῖν περιμένειν h. e. μὴ περιμένειν ἕως ἂν τὰ τοιαῦτα ἐπ' αὐτὸν ἔλθῃ. 19. d. τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαςος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι. Itaque recte etiam scriptum 8. d. διελύσαντο, ἴσως λυσιτελεῖν αὑτοῖς ἡγούμενοι. 40. c. οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὑτῷ συνεχώρησαν ὑβρίζειν αὑτούς: et ibidem merito Reiskius reduxit καὶ Δεκέλειαν αὑτοῖς ἐπιτειχισθῆναι — ὑπέμειναν e codd. tribus quorum unus distinctius etiam ἑαυτοῖς. 56. a τὴν ἔχθραν ἣν οὗτος αὑτῷ πρὸς ἐμὲ — φησὶν εἶναι. 57. a. παρ' ὑμῶν αὑτοῖς ἀξιοῦντας δοθῆναι τὴν χάριν ταύτην (junge ἀξιοῦντας δοθῆναι αὑτοῖς). Atque ita, quanquam in minuta re, codicum in tot locis consensus, traditionem aliquam grammaticam constituit: recteque vel sine codd. Taylorus 47. g. rescripsit τὰς βλάβας ἃς — ἐλογίζετο αὑτῷ γεγενῆσθαι — ἄνθρωπος. Sed cum probe sciam Graecis nullam regulam tam sanctam esse quin perspicuitatis et concinnitatis gratia eam migrare possint, ideo in loco

60. extr. τοῦτ' οἶδε καὶ θαρρεῖ καὶ πεπίςευκε τῇ πολιτείᾳ μηδένα αὐτὸν ἐλξειν —

formam αὐτόν intactam reliqui quoniam post ipsum secundarii verbi subjectum invenusta videretur forma αὑτόν ad longe remotius subjectum respiciens. In loco autem 10. c. οἱ νόμοι πᾶσιν ὑπισχνοῦνται — δίκην — ἔσεσθαι δι' αὐτῶν λαβεῖν, verba δι' αὐτῶν λαβεῖν non pendent ab illo οἱ νόμοι ὑπισχνοῦνται sed a propiori ἔσεσθαι. Infinitivi denique per articulum a praecedenti verbo disjuncti vel duo exempla visa mihi sunt sufficere, ut a libris spiritum lenem dantibus ne recederem: 35. b. τὸν ἐξείργοντα δέει καὶ φόβῳ τὸ δίκην — λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ. 39. c. ἕκαςον ἀποςερεῖν τοῦ δίκης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν.

Altera classis exemplorum est quibus verbum secundarium per *participium* adnectitur; in qua cum forma reflexiyi distinctiori invenio haec: 8. b. *δύο ταῦτα ὡσπερεὶ κεφάλαια ἐφ' ἅπασι τοῖς ἑαυτῷ νενεανιευμένοις ἐπέθηκεν.* 53. d. *οὗτος τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ςρατευσαμένων ἱππέων — — κατηγόρει* 48. d. *ἐπάταξέ τινα ἐχθρὸν ὑπάρχονθ' αὑτῷ.* Itaque e codd. plur. et opt., pro vulgato *ἐπ' αὐτόν* recepi aspiratam formam in loco 35. d. *τότ' ἀμύνεσθαι τοὺς ἀδίκως ἐφ' αὑτὸν ἐλθόντας χρή:* idque eo magis necessarium erat quod verbi *ἀμύνεσθαι* subjectum persona definita hic est nulla. Verum quo magis luculenta sunt priora illa tria exempla eo magis mireris constantiam, qua lenis appingitur hisce:

25. f. *εἰ παρὰ τῶν ἐρημον καταδιαιτησάντων αὐτοῦ τηλικαύτην δίκην οὗτος ἀξιοῖ λαμβάνειν.*

34. c. *ὃς ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν ἠδικηκότα — συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν.*

37. a. *Ὅσα — τὸν ἀεὶ προστυχόντ' αὐτῷ πεποίηκεν.*

3. e. *εἴ τις ὑμῶν —, — ὑπελάμβανεν, ἐνθυμηθεὶς νῦν — ἀκουσάτω, καὶ τὰ φαινόμενα αὐτῷ δικαιότερ' εἶναι ταῦτα ψηφισάσθω.*

23. d. *κατέσχισαν τὰς θύρας τῶν οἰκημάτων ὡς αὐτῶν ἤδη γιγνομένας.*

et e. *τὰς δίκας, ὡς αὐτῶν οὔσας, ἠφίεσαν τοῖς ἐπιτρόποις.*

Mira inquam constantia, quam tamen ut verum fatear, non tanti facio quam superiorem illam in aspiratione. Nam *αὐτόν* pro *αὑτόν* socordiae plerumque et ignorantiae describentium debetur: qui contra non temere lenem in asperum mutabant. Ne tamen nimis calide et ex arbitrio agere viderer, lenem in his exemplis ubique intactum reliqui, tametsi nihil neque per sensum neque per structuram interesse censeam inter illa *μεθ' ἑαυτοῦ ςρατευσαμένων, ὑπάρχονθ' αὑτῷ,* et haec *οὐδὲν αὐτὸν ἠδικηκότα, τὸν προστυχόντ' αὐτῷ,* immo in duobus postremo loco supra positis exemplis per ipsam sententiae vim necessaria plane mihi quidem videatur reflexiva forma (*ὡς αὑτῶν γιγνομένας,* vel *οὔσας*).

Illa autem exempla, in quibus participium positum est *casu absoluto*, recte mihi quidem videntur illi normae se subtrahere: qualia sunt 14. d. *Ἕλληνες —' —, φύσει πρὸς ὑμᾶς ἔχθρας αὐτοῖς ὑπαρχούσης, ὅμως — ἀξιοῦσιν.* 41. c. *ἡ δὲ, ἐξὸν αὐτῇ βελτίω πρίασθαι, τοῦτον ἠγόρασεν.* 54 b. *τίς ἐςιν ὅστις, καταχειροτονηθὲν αὐτοῦ —, οὐκ ἂν κατέδυ;* Idemque statuo de iis in quibus secundarium verbum primario jungitur sive per *vocem relativam* sive per *conjunctionem:* ut in his: 9. c. *ἐρεῖ, ὡς δίκας ἰδίας μοι προσῆκεν αὐτῷ λαχεῖν.* 18. g. *Φιλόςρατον ᾧ προσιόντα, ὅποι μὴ προσῆκεν αὐτῷ.* 26. h. *πείθοντα ἡμᾶς, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδιαιτήσωμεν.* 54. d. *οὐδὲ γὰρ ἕξειν, ὅ,τι χρήσεσθε αὐτῷ, νομίζει.* Quare cum hunc locum

60. e. *οὐ φοβούμενος, οὔτ' εἰ φίλος οὔτ' εἰ μὴ φίλος αὐτῷ συντεύξεταί τις*

in Aldina, silente Reiskio, ita scriptum invenirem, vulgatam inde a Parisina *αὑτῷ*. Lambini emendationem esse ratus, antiquam scripturam revocavi. Quanquam non dubitavi eundem auctorem deserere 33. c. ubi in structura illa cum *Infinitivo* Aldina dat, *ἠξίου δὲ καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτῷ δι' ἐκείνου γίγνεσθαι τὰς διαλύσεις:* quin 34. c. omnes codices, si recte conferentibus

confidimus, in eadem sententia habentes καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν διαλύειν ἠξίουν: quorum locorum utrique ego, Marklandum secutus, asperum appinxi. Sed 34. b. quanquam itidem in eadem sententia, servavi vulgatam propter intercedentem particulam ὅπως: καὶ ἀξιοῦντα Ἀρίςαρχον ὅπως ἂν διαλλάξῃ αὐτῷ Δημοσθένην.

EXCURSUS XI.

De abundantia negationis.

Nemo hodie ignorat voces negativas, maxime particulam μή et quae inde componuntur, ut μηδέν cet., etiam post illa verba quae negationem rei jam continent, ut ἀρνεῖσθαι *negare*, κωλύειν *impedire*, tamen diserte saepe addi. Cujus rei exempla habes in Vigero Hermanniano p. 459. et 810. sq. in Matth. Gramm. p. 763 sqq. et in Frotscheri libello Obss. crit. in Xenoph. Mem. Socr. p. 21. Eoque pertinet in nostra oratione illud §. 47. a. αὐς ἔξαρνος ἦν μὴ τεθεικέναι. Conf. nota Spaldingi de verbo ἐναντιοῦσθαι ad §. 7. a. Ratio autem hujus usus commode in plerisque videatur explicari ita, ut respectu verbi negantis infinitivus iste cum negatione non sit instar *objecti*, sed adjectus tantum ad exprimendum *effectum*, plane ut, citra negationem, in his ἔδωκε φορῆσαι, πέφυκα φιλεῖν. Essent itaque illa latine: „impedio te, ita ut *non facias*; nego hoc, dicendo *non esse*". Quin illis etiam formulis in quibus infinitivo ita ab abundanter negato praemittitur articulus τό, eandem rationem applicare possis. Sunt enim exempla ubi articulus iste manifesto non pendet a verbo ut casus objecti; quale est hoc Euripidis Phoen. 1183. Μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργάθειν Διὸς Τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν: ubi vides articulum τό absolute incedere et ita sermoni adnecti, velut si esset κατὰ τὸ —, εἰς τὸ —: duplex autem negatio μὴ οὐ, ut in aliis etiam formulis, est instar simplicis (de qua re verba faciam in fine hujus excursus): atque ita εἴργω σε τὸ μὴ οὐ — idem valet quod εἴργω σε ὥςε μή.

Verum enimvero haud pauca etiam sunt exempla, in quibus articulus a verbo pendet manifesto; ut cum genitivo casu junctus est verbis arcendi, qualia dabunt Abreschius Dil. Thuc. p. 239. et Heind. ad Plat. Parm. 41. e quibus maxime huc facit hoc e Xenoph. Anab. 3, 5, 11, ὁ γὰρ ἀσκὸς δύο ἄνδρας ἕξει (retinebit) τοῦ μὴ καταδῦναι. Cui addam ex Ionismo hoc Herodoti 1, 86. εἴ τις μιν δαιμόνων ῥύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι. Itaque minime mirum si verbum etiam κρατεῖν, ubi vi pollet impeditiva, eadem ratione struitur, quod habes in vexato Xenophontis loco Laced. 4, 6. καθιςάναι βουλόμενοι (αὐτὸν) εἰς τὸ μήποτε ὀργὴν τοῦ μὴ πείθεσθαι τοῖς νόμοις κρατῆσαι. Nam revera quidem ira hic κρατεῖ τοῦ πείθεσθαι, sed ita κρατεῖ ut *retineat, tollat*: quod Atticus scriptor particula μή insuper inserta enuntiat. In nostra autem oratione huc pertinet

§. 12. b. οὐ μόνον τοῦ μὴ μετ' ὀργῆς ἀπέχει·

cujus loci ratio, quae viros doctissimos olim fefellit, nunc extra omnem dubitationem posita est: quippe τὸ μετ' ὀργῆς

recte dicitur omissione infinitivi πράττεσθαι: itaque τοῦτο ἀπέχει τοῦ μὴ μετ' ὀργῆς (πράττεσθαι) ab allatis exemplis nihil prorsus differt. — Paulo diversa est ratio loci, qui huc tamen facit, Xen. Anab. 1, 3, 2. μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι, ubi ἐξέφυγεν, quod nonnisi accusativum regere potest, absolute dictum est, genitivus autem pendet a voce μικρόν.

Jam ex his per genitivum factis locutionibus, apparet, illas etiam in quibus est τὸ μὴ —, si quidem recte a praecedentibus pendet accusativus, eandem cum illis explicandi rationem exigere: ut in illo Platonis, Parmen. 41. ubi ἐκφεύγειν τὸ μὴ ἕτερα εἶναι ἀλλήλων dictum est de iis quae non sunt diversa, ergo pro ἐκφεύγειν τὸ ἕτερα εἶναι. Quae loci ejus explicandi ratio extra omnem dubitationem ponitur alio ejusdem Platonis, Soph. p. 235. b, in quo eadem dictio interrupta est per formam dialogicam ita: οὐκέτ' ἐκφεύξεται τόδε γε. Τὸ ποῖον; Τὸ μὴ ἐκ τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματοποιῶν τις εἷς. Vides hic accusativos τόδε et τὸ ποῖον et τὸ μὴ εἶναι ad eandem rem referri, atque ita verbis quidem hoc dicere Platonem, οὐκ ἐκφεύξεται τὸ μὴ εἶναι, cum sensus sit, οὐκ ἐκφεύξεται τὸ εἶναι. Ad eandem autem accusativi rationem referenda etiam exempla cum forma μὴ οὐ, quale est illud Soph. Oed. T. 283. μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι, pro μὴ παρῇς τὸ φράσαι.

Itaque illam explicandi viam, qua insertum illud μὴ logicae rationi, in parte saltem exemplorum, redditur, cui et ipse olim favebam (vid. Ind. ad Plat. Men. etc. in μή), nunc omnino desero, neque dubium esse puto, quin in omnibus illis negatio sit revera et primitus abundans, incultataque eodem, nimio sane, studio mentem negandi certius fortiusque significandi, quo etiam illa οὐκ ἐποίησε τοῦτ' οὐδαμοῦ οὐδείς et sim. nata sunt. Neque inde eximenda sunt exempla illa in quibus formula τὸ μὴ οὐ non est instar accusativi a verbo pendentis: siquidem graeco more accusativus negligenter quoque adjici solet verbo cuicunque: id quod cadit etiam in accusativum infinitivi, ut Soph. Philoct. 1241. ἐστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν. Itaque pro eo quod ratione simplicissima est εἴργω σε δρᾶν lingua admittebat et εἴργω σε τὸ δρᾶν, et εἴργω σε τὸ μὴ δρᾶν, et εἴργω σε τὸ μὴ οὐ δρᾶν, quod habemus supra in exemplo ex Eurip. Phoeniss. Atque haec ultima forma usurpata est potissimum, quotiescunque verbum secundarium aliquanto operosius, sicut fit latino *quo minus*, a primario distinendum videretur, e. g. Soph. Trach. 88. οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι. Add. Oed. T. 1232. Aj. 727. Aesch. Prom. 393. 926. Xenoph. Symp. 3, 3. et illud Platonis, Rep. 1. extr. ubi nunc e libris omnibus scribitur τὸ μὴ οὐκ pro vulgato antea τοῦ μὴ οὐκ.

Quod autem haec abundantia frequentissime reperitur in ea negatione quae fit per μή vel μὴ οὐ, ejus hanc esse causam puto, quod res ipsa accidit in verbo secundario pendenti ab alio primario: quo loco rarior usus est directae negationis οὐ. Est tamen interdum, post ὡς vel ὅτι, quando hae particulae sermonem aliquem introducunt modo *indicativo*: atque tum locus etiam est negationi abundanti. Plat. Men. 26. ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, σκέψαι ἐάν σοι δοκῶ εἰκότως ἀπιστεῖν. Demosth. Philipp. 3. p. 124., ult. ἀνθρώπους μισθωτοὺς ὧν οὐκ ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι ὡς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι: c.

Onet. I. p. 871, 14. *ὡς δ' οὐκ ἐκεῖνος ἐγεώργει τὴν γῆν οὐκ ἠδύνατ' ἀρνηθῆναι.* Alia dabit Heind. ad Plat. Lys. 41. Protag. 99.

Tandem eo devenit usus ut non solum *verbo uni* negationem comprehendenti redundans negatio subjiceretur: verum etiam in *locutione* diserte quidem non negante, sed quae dum alterum affirmat, eo ipso alterum *mente* negat, huic posteriori membro negatio insuper adderetur, atque ita revera totum plane conturbaretur. Sic qui dicit, *τοῦτο μᾶλλον ποιήσω ἢ ἐκεῖνο*, affirmatione ad *τοῦτο* relata mente negat idem respectu *ἐκείνου*: quod suffecit usui ad effingendam formulam *μᾶλλον ἢ οὐκ ἐκεῖνο*, de qua vide Koen. et Bast. ad Greg. Cor. Att. 44. Nam Hermanno, qui (ad Viger. p. 801.) statuit nonnisi praecedente negatione (*οὐ μᾶλλον ἢ οὐ*), saltem latente ea (*τί μᾶλλον ἢ οὐ*), ita dixisse Graecos accedere non possum: eo minus, quod in tam paucis quae adhuc afferri potuerunt exemplis hoc tamen est Thucydidis, quod per negationem in priori parte latentem nonnisi contorte admodum explices: 3, 36. ubi Athenienses mutata de Mytilenensibus sententia agnoscunt, *ὠμὸν* esse *τὸ βούλευμα — πόλιν ὅλην διαφθεῖραι μᾶλλον ἢ οὐ τοὺς αἰτίους.* Immo abusum hunc voculae *οὐ* nasci potuisse censeo nonnisi in formula affirmativa, qua posterior pars negatur; non in altera *οὐ μᾶλλον τοῦτο ἢ ἐκεῖνο*, qua eadem pars, et fortius quidem, affirmatur. Suspicor itaque in vulgari Atticorum usu obtinuisse illud, ut quoties ope vocis *μᾶλλον* cum affectu negandum esset aliquid, loco formulae *μᾶλλον ἢ* diceretur etiam *μᾶλλον ἢ οὐ*; quod in consuetudinem abiit ita, ut in contraria quoque sententia eidem formulae negatio tantum praefigeretur: *οὐδὲν μᾶλλον ἢ οὐ* —. Utraque autem formula cum admodum trita esset, in optimorum etiam scriptorum sermonem se insinuavit, auribus ad illud *οὐ* non amplius attendentibus. Unde hoc quoque explicandum puto, quod in loco Thucydidis modo allato superflua negatio per *οὐ* facta est, non per *μή*, quod natura enunciationis ibi requirebat. Jam a formula *μᾶλλον ἢ* quoad relationem nil diversa est formula *ἄλλως ἤ*: et recte itaque nos in hac or. §. 20. d. intactum reliquimus hoc:

> *εἰ τοίνυν τις ὑμῶν ἄλλως πως ἔχει τὴν ὀργὴν ἐπὶ Μειδίαν, ἢ ὡς οὐ δέον αὐτὸν τεθνάναι* —

Hic etiam, dum *τὸ ἄλλως πως* affirmatur, negatur *τὸ δέον*: vel ut aliter rem eloquar, *ἄλλως πως τὴν γνώμην ἔχει ἢ ὡς δέον* nil differt ab illo *ἀρνεῖται ὡς δεῖ*: itaque negatio sicut in hac, ita in illa quoque dictione attice inculcatur. Certe voce *ἢ* omittenda sermonem verae rationi non reddideris; oportebat enim hic quoque, *ἄλλως πως γιγνώσκει, ὡς μὴ δέον*, non *οὐ*: ut certe hic locus et Thucydideus ille invicem se sustentent.

Aliud exemplum negationis superfluae non a verbo negativo, sed a phrasi sensum ejus comprehendente, pendentis, et quidem in forma *μή*, nos e codd. restituimus §. 48. b. Nam in his

> *πολλὰ πεποιήκασιν οἱ νόμοι πρὸ τοῦ μὴ τὸ σῶμα ἕκαστον ὑβρίζεσθαι*

formula *πρὸ τοῦ* cognata est illi *μᾶλλον ἢ* — : aut etiam haec *πολλὰ ποιεῖν πρὸ τοῦ* — idem fere sunt quod *κωλύειν τὸ* —: et eidem propterea utrumque dictum elocutionis abnormitati

obnoxium est. cf. χωρὶς εἰ μὴ et sim. Lob. ad Phryn. 459. χωρὶς τοῦ μήτ' ἀκούειν μήθ' ὁρᾷν Thesm. 11.

Restat, ut paucis exponam de eo quod ad hunc locum supra reservabam, mea scilicet formas μὴ et μὴ οὐ dijudicandi ratione, diversa illa ab Hermanniana. Illi enim μὴ οὐ duae semper sunt verae negationes, e quarum diversa tamen relatione et junctura, varium illum qui in libris veterum est usum enodare acute studet. Mihi contra sola μὴ vera est et primaria sermonis graeci negatio, respondens illa aliarum linguarum a littera *n* incipientibus particulis. Nam graecum μὴ a latino *ne* nonnisi dialecto differre, sicut μίν et νίν; μῶν et *num*, manifestum est ex ipso graecismo, qui habet νηποινος et similia. Altera οὐ, per se primitus negatio non fuit: sed simplici μὴ fortius negabat formula μὴ οὐ: cujus altera pars, plenius ita sonans, οὐχί vel οὐκί, mox decurtata in οὐκ et οὐ, sua ipsius vi affirmativa potius erat, sed restrictivo illo sensu, quem exprimunt latina *aliquantum*, *aliquo modo*. Ita μὴ οὐ respondebat gallicis hisce *ne pas*, *ne point*, et magis etiam, quin per ipsam linguarum cognationem, germanico *nicht*, quod ut cuivis notum, compositum est ex negatione et vocula *icht*, quae valebat olim *irgend*, *irgendwie*. Jam in gallico quidem sermone forma illa *ne pas* ita obtinuit ut ea sola vulgatissima sit et, quoad sensum, simplex nunc negatio. Tamen alterum ejus elementum *ne* solum remansit in dictionibus quibusdam qualis est *je ne sais:* et alterum itidem *pas*, affirmativum illud et restrictivum proprie, per omissionem verae negationis negativum et ipsum factum est in loquendi formis nonnullis, quae a negatione incipiunt, ut in responsionibus: *Pas toujours: Pas si vite*. Eodem itaque modo, quamvis diversis in contextibus, graecae etiam negationis μὴ οὐ pars utraque per se nunc negat; et usu quidem hae factae sunt vulgatissimae negandi formae, ita tamen ut locum aliquem semper etiam relinquerent pleniori illi μὴ οὐ. Qua ratione simplicissime explicatur etiam origo formae μηκέτι. Nam cum *MHΞTI* et, quod inde per contractionem non potuisset non nasci, *MHTI*, multis utrumque incommodis premeretur, praelatum est illud ex antiquiori forma μηουκέτι contractum μηκέτι. Atque ut modicae fidei quibusdam, praeter germanicum illud *icht*, in latina quoque lingua vestigium primitivi hujus οὐκ iudicem, spero me illis persuasurum, dictionum *nec opinans*, *negotium*, *neglegens* primam partem non esse illud e voce *neque* decurtatum *nec*, sed aliud compositum ex negatione et illo *ec*, quod conspicuum adhuc est in vocibus *ecquis*, *ecquando*. Hae enim non a vocula *ecce*, ut pessime a nonnullis factum est, arcessi debent, sed a vocula eundem fere, quem illud *ali* in vocibus *aliquis*, *aliquando*, sensum praebente. Nunquam enim interrogat forma *ecquis*, sed interrogationi sensu vocis *aliquis*, inseritur. Ceterum cum in ea quam nunc prae oculis habemus graeca lingua οὐκ istud facta sit justa negatio, fieri non potuit quin sensu latini *ne non*, quod plenius esset μὴ μὴ-οὐ (nam μὴ-οὐ est *non*) diceretur itidem μὴ οὐκ: e. g. μὴ οὐκ ἀληθὲς ᾖ τοῦτο „vide *ne* hoc verum

non sit"; atque ita in hac sane loquendi forma duae revera justae negationes vigent in illo μὴ οὐ. Quales unius formulae diversissimas e diversis aetatibus derivatas significationes linguae omnes praebent abunde.

EXCURSUS XII.

De particula δέ in apodosi.

Cum in Spaldingi jam hujus orationis editione loci illius §. 27 opportunitatem arripuerim disputandi de formis sermonis iis, in quibus δέ particula in apodosi comparet: nunc quoque meum puto ut quam rem ex tenui penu imperfecte admodum olim adumbraverim eam nunc uberius tractem, postquam alii etiam viri docti variis locis eam attigerunt, exemplorumque copiam adauxerunt. E quibus *Werfer*, qui quaestionem hanc ab omni parte aggressus est in Obss. suis ad Herodotum, *Act. Monac.* I. p. 88. sqq. cum praecipua laude mihi nominandus est. Ejusmodi autem tractationem jam non amplius decet intra solius Atticismi fines compellere; sed ad Ionum etiam et Epicorum usum tanquam ad fontem regrediendum est.

I. Sed paucis etiam oportet exponere, quid potissimum sit, cur hic usus tanquam a naturali via deflectens illustrandus videatur. Nimirum in simplici orationem connectendi forma, quoties duae propositiones in aliqua relatione essent, illud pronominibus tantum et adverbiis indicabatur, quae particulis quibusdam copulativis vel continuativis vel etiam adversativis connectebantur. Itaque sententia e. g. versuum Il. δ, 220. 221. ita fere enuntiari poterat, voce τόφρα bis demonstrativo sensu accepta: τόφρα μὲν οὗτοι ἀμφεπένοντο Μενέλαον, τόφρα δὲ Τρῶες ἐπῆλθον. In hujus autem formae locum successit mox alia, qua ipsae illae demonstrativae voces per hunc positum suum, plerumque etiam per aliquam in elementis suis inter se differentiam (οἵ, τοί: ὄφρα, τόφρα etc.), relationem quae inter duas illas propositiones essent, exprimebant: et in exemplo quidem proposito ita: ὄφρα οὗτοι ἀμφεπένοντο Μενέλαον, τόφρα Τρῶες ἐπῆλθον: in quali junctura carere nunc poterat sermo illis μέν et δέ. Sed cum nonnisi sensim artificiosam hanc connectendi rationem adoptarint linguae; factum est ut non statim tamen, et nunquam omnino desuescerent illis μέν et δέ; sed insererent eas hic etiam per pleonasmum, qui nobis hodie anacoluthiae speciem offert. Incipit enim oratio per ὄφρα, quae vox *relationem* nunc annuntiat; sequuntur μέν et δέ, vel δέ solum etiam, quae particulae, cum aliqua diversitatis notione, *copulant*. Itaque nunc loco indicato legimus haec:

Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων.

plane ut in aliis juncturae formis, secundum meam quidem rationem, quam aliis aliorum nondum postponere potui, vocula τέ quoque in sermone epico pleonastice applicat se vo-

cibus relativis; cum ante introductam hanc relationis propriam formam, haec ipsa copula esset loco formae relativae.

Ceterum quae in forma quidem *ὄφρα* ante oculos poni facile poterant, eadem facile aliquo modo accidisse probabile est in ceteris quoque et prominibus et adverbiis et conjunctionibus relativis. Certe omnes hae formae, et sine particulis *μέν* et *δέ* et cum illis, maxime autem cum solo *δέ*, in poesi potissimum epica frequenter occurrunt; neque, sive adest sive deest particula *δέ*, quicquam in sensu discriminis apparet: ita ut plerumque ob metrum illa nunc admittatur nunc excludatur. Et admissae quidem, quoniam hic usus ut diximus inter anacolutha referri potest, exempla annotari solent: sicut fecit Hermannus in structura cum particulis *ἕως* et *ὄφρα* ad Hymn. Ven. 226. p. 197., in particula *εὖτε* vero ad Hymn. Cer. 409 *). Nos paucis exemplis ex aliis structurae formis defungemur. Il. ε, 438.

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ᾽ ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων.

Il. η, 149.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ᾽ Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι.

Od. π, 274.

Εἰ δέ μ᾽ ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο.

Hymn. Apoll. 157., ubi praemittitur aeque otiosum *μέν*:

Αἵ τ᾽ ἐπεὶ ἂρ πρῶτον μὲν Ἀπόλλων᾽ ὑμνήσωσιν,
Αὖτις δ᾽ αὖ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν.

Il. ψ, 84.

Ἀλλ᾽ ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι,

cui *ὥς*, post longum sane intervallum, respondet

Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.

Il. κ, 489.

ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τὸν δ᾽ Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκεν.

De quo ultimo exemplo et de omnibus quae sicut illud ambigua sunt eo, quod incertum videri potest, *ὅδε* voluerit poëta an *ὁ δέ*, *ἐνθάδε* an *ἔνθα δέ*, egi ad Soph. Philoct. 87.

Verum prosa quoque Ionum et Atticorum oratio, hunc de quo adhuc egimus usum non abjecit, sed libenter potius admisit ubicunque inter protasin et apodosin ejusmodi intercederet per sensum oppositio, quam intellectu audientium per *δέ*, sive etiam per *μέν* et *δέ*, disertius offerre, operae pretium videretur. Quod primo loco ostendam in exemplo alius juncturae, quae artius cohaeret, quam composita illa ex protasi et apodosi. Plat. Crito. p. 44. b. *χωρὶς μὲν τοῦ ἐστερῆσθαι τοιούτου ἐπιτηδείου ἔτι δὲ καὶ δόξω — ἀμελῆσαι.* Ubi manifestum est et sensum et rationem grammaticam absolvi solis his:

*) Hoc tamen ipso loco e vestigio *ΗΓ*. . ., quod in codice esse dicitur, equidem non *ἦγε δέ* effecerim, sed *ἤγαγε*. Ne quis enim forte credat post *εὖτε* semper in apodosi esse debere *δέ*, locum afferimus Il. λ, 735. *Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης, Συμφερόμεσθα μάχῃ*: ubi imperfectum aeque necessarium atque illo loco aoristus.

χωρὶς τοῦ ἐςερῆσθαι — ἔτι καὶ δόξω. Sed scriptor duo illa gravissima mala cum pondere utrumque audienti vult inculcare: itaque ex eo quod simpliciori nexu ita proferendum erat, ςερήσομαι μὲν τοιούτου ἐπιτηδείου, δόξω δὲ καὶ — ἀμελῆσαι, distributivum illud μέν — δέ — illi etiam infert qui distributionis nullius indiget sermoni.

Aliquanto propius ad illam per protasin et apodosin structuram accedit ea quae fit per participium. Quam utraque particula auctam habes apud Thuc. 1, 67. Αἰγινῆται δὲ φανερῶς μὲν οὐ πρεσβευόμενοι (ad Peloponnesios, bellum contra Athenienses molientes) κρύφα δὲ οὐχ ἥκιςα ἐνῆγον τὸν πόλεμον. Solius δέ in eadem exemplum est apud Xenoph. Mem. 3, 7, 8. θαυμάζω σου, εἰ (h. e. ὅτι) ἐκείνους (τοὺς πολιτικοὺς) ῥᾳδίως χειρούμενος (disputando vincens), τούτοις δὲ (τοῖς πολλοῖς) μηδένα τρόπον οἴει δυνήσεσθαι προσενεχθῆναι; ubi Schneider particulam γέ pro δέ ex uno codice antea invectam recte nunc ejecit. Sat gravis enim est oppositio, quam aliis verbis sic enuntiare poterat auctor: θαυμαςὸν δὴ τοῦτο. ἐκείνους μὲν (τοὺς σοφοὺς τὰ τοιαῦτα) ῥᾳδίως χειροῖ· τούτοις δὲ (τοῖς πολλοῖς καὶ ἀμαθέσι) προσενεχθῆναι ὀκνεῖς. Aliud exemplum est apud Platonem de Rep. 3. p. 393. e. ubi Chryses Homericus dicitur optare ἐκείνοις μὲν (τοῖς Ἀχαιοῖς) τοὺς θεοὺς δοῦναι, ἑλόντας τὴν Τροίαν αὐτοὺς δὲ σωθῆναι· τὴν δὲ θυγατέρα οἱ λῦσαι κ. τ. ε. Mirum sane in Attico scriptore exemplum: quod ne unicum esset, in quo servati δέ causa ethica nulla appareret, hanc olim invenisse videbar, quod hominis *Dardani* preces ad deos, ut velint *Achaeis* dare, τὴν μὲν Τροίαν ἑλεῖν, αὐτοὺς δὲ σωθῆναι, memorabiles satis visae sint quae mutata structura servato δέ notarentur. Quam rationem licet, si vera est vulgata lectio, nondum abjiciendam prorsus esse putem: non incommode tamen, fateor accidit, quod in cod. optimo Paris. A δὲ illud desit, a Bekkero ideo nunc omissum. In loco autem Alcib. I. 34. p. 120. b. πρὸς τούτους σε δεῖ βλέποντα σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν haud temere, opinor, in annotatione pro δέ rescribendum suasimus δή. Itaque horum nunc loco exemplum subjicimus particulae δέ illatae post participium *casu absoluto* positum: Isocr. de Permut. 26. ὅτι δέον αὐτοὺς τὴν φρόνησιν ἀσκεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἱ δὲ χεῖρον πεπαίδευνται τῶν ἰδιωτῶν. Structuram muta, et fortem habes oppositionem: δεῖ μὲν μᾶλλον —, οἱ δὲ χεῖρον —.

In vera denique *apodosi*, quae ad justam *protasin* refertur, vocula δέ prae ceteris familiaris est Ionibus. Herod 7, 103. εἰ γὰρ κείνων ἕκαςος δέκα ἀνδρῶν ἀντάξιός ἐςι, σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον: quo loco particula δέ oppositionem signat satis apertam. At in aliis Ionum hic usus parum recedit ab illo Epicorum: ut Herod. 5, 40. ἐπεὶ τοίνυν περιεχόμενόν σε ὁρέομεν τῆς ἔχεις γυναικὸς, σὺ δὲ ταῦτα ποίεε. Vid. et 2, 32. ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας κ. τ. ε. quo loco praepostera correctio εἶπον ὡς textum Reizii jam invaserat, reclamante Hermanno, quem vide ad Vig. n. 241. *). Adde locos qua-

*) In breviori tamen hac viri docti nota strictim hic usus tamquam omnibus scriptoribus communis attingitur. Nos de Atticis, apud quos rarissimus est, statim videbimus: Plutarchum et similes qui antiquos auctores indiscriminatim imitati sunt, nunc non curamus.

les sunt 3, 37. ὅς δὲ τούτους μὴ ὀπώπεε, ἐγὼ δέ οἱ σημανέω. 4, 99. ὅς δὲ τῆς Ἀττικῆς ταῦτα μὴ παραπέπλωκε, ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω: quos Werfer p. 97. inter eos retulit in quibus δέ alterum non est nisi prioris repetitio. Sed hujus generis rationem mox videbimus, quo hi loci vel ideo trahi non possunt, quod ἐγὼ δὲ in his diversa est persona a praecedente ὅς δέ.

Apud Atticos autem haec videtur certa lex esse, ut nonnisi cum sermo extra protaseos et apodoseos formam spectatus, oppositionem contineat per μέν et δέ enuntiandam, tum demum δέ in apodosi, interdum etiam ipsum μέν in protasi, servetur. Solius δέ servati exemplum est in Alcibiade secundo 10. p. 143. d. ἐπειδὴ οὕτω σοι δοκεῖ σφόδρα δεινὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα ὡς οὐδὲ ῥητέον εἶναι οὕτως εἰκῇ· δοκεῖς δ' ἂν τὸν Ὀρέστην — τολμῆσαι ἄν τι τούτων διαπράξασθαι; *) Tolle hic formam protaseos et apodoseos, et remanebunt haec: Σοὶ μὲν οὐδὲ ῥητέον εἶναι τὸ πρᾶγμα δοκεῖ· τὸν δὲ Ὀρέστην δοκεῖς τολμῆσαι ἂν διαπράξασθαι. Gravis profecto oppositio, quam mutata quoque orationis forma retineri et per δέ saltem exprimi mirum non videtur. Aliud habes ap. Xenoph. Anab. 5, 5, 22. Ἃ δὲ ἠπείλησας, ὡς Κορύλαν καὶ Παφλαγόνας συμμάχους ποιήσεσθε ἐφ' ἡμᾶς· ἡμεῖς δὲ, — πολεμήσομεν καὶ ἀμφοτέροις. Sensus in forma resoluta est hic: „Tu quidem magna scilicet nobis minaris, Corylam et Paphlagonas vobiscum adversum nos pugnaturos: at nos vel utrisque bellum faciemus". Exemplum particulae μέν quoque in protasi servatae dabit Plato Leg. 10. p. 898. c. ἐπειδὴ ψυχὴ μέν ἐστιν ἡ περιάγουσα ἡμῖν πάντα, τὴν δὲ οὐρανοῦ περιφορὰν ἐξ ἀνάγκης περιάγειν φατέον ἤτοι τὴν ἀρίστην ψυχὴν ἢ τὴν ἐναντίαν. Hic, ob logicam rationem, ψυχὴ in universum dicta, et πάντα indiscriminatim, velut e regione posita sunt τῇ ἀρίστῃ ψυχῇ et τῷ οὐρανῷ, ideoque et μέν et δέ servatum est. Quod autem μέν additum est voci ψυχή, neque tamen, quod alias fieri solet, vocula δέ ipsis his verbis τῇ ἀρίστῃ ψυχῇ, quae respondent illi, adhaeret, ejus rei causa in anacoluthia quaerenda est, ad quam ut diximus totum hoc genus referri debet. Quod ne longi simus, verbo tantum monemus; et indidem illud etiam defendimus, quod modo in nostra loci ex Alcibiade II. sumpti explicatione voculam δέ non eidem voci adjunximus cui in ipsis scriptoris verbis adhaeret. Quin etiam accidit resolventi plerosque huc pertinentes locos, in quibus apodosis incipit a verbis οἱ δέ, σὺ δέ, cum oppositione non ad personas, sed ad totam quae praecedit propositionem relata, ut ex superioribus in illis Isocr. de Permut. 26. Herod. 5, 40.

Quod autem Schaefer in Melet. p. 59. et 135. s. de pleonastico δέ post *demonstrativa* memorat, ejus rei exempla (praeter ea quae ad δέ repetitum spectant, de quo mox agemus) omnia ad hanc in apodosi servatam oppositionis formam referenda sunt, demonstrativo pendente a relativo in protasi: qualia sunt illa quae inter epica supra attulimus ex Il. ψ, 84. (ὡς —, ὣς δὲ —), κ, 489. (ὅντινα —, τὸν δέ —). Neque du-

*) Exhibui locum ex vulgata interpunctione: nam ex ea quam Bekker instituit, alienus sane is foret ab hac nostra disputatione. Sed. vid. ibi not. nostr.

bium, Atticos quoque ita locutos esse, quoties vis orationis eo duceret: citra talem causam non facile. Quanquam tragicos semper epicus etiam sermo decebat, ut in illo Sophoclis loco a Schaefero allato Electr. 25.

Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής, κἂν ᾖ γέρων,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,
Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν· ὡσαύτως δὲ σὺ
Ἡμᾶς τ' ὀτρύνεις κὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπει.

Quanquam in his versibus ne opus quidem est ὡσαύτως referre ad superius ὥσπερ: nam ὡσαύτως δὲ absolute plerumque subjicitur; quod hic fit per anacoluthiam non inelegantem, quasi praecessisset καὶ γὰρ ἵππος μὲν —. In loco autem Xenophontis Cyrop. 8, 5, 12. (6.) Ἐκάθευδον δὲ αὐτῷ ἐν τάξει, ὥσπερ οἱ ὁπλῖται, οὕτω δὲ καὶ οἱ πελτασταὶ καὶ οἱ τοξόται (si tamen recte hic particulam quam codd. aliquot omittunt tuemur) novitas fortasse rei in peltastis et sagittariis promitur anacolutho isto δέ. De *Luciani* autem imitatione, Macrob. 2. Disp. c. Hesiod. 3., quibus locis οὗτοι δὲ —, vel οὕτω δὲ — Herodoteo plane more admissum est, idem valet quod de Plutarcho monuimus supra in nota ad p. 150.

II. Est autem forma etiam quaedam sermonis, in qua particula δέ apodosin occupat non per oppositionem ad protasin, sed ita ut mera sit *repetitio* alius δέ quod est in protasi. Nimirum ut aliae quoque particulae in simplici etiam propositione, maxime ἄν et γέ, ita δέ quoque illud raro perspicuitatis vel ponderis gratia iteratur. Rem minime dubiam vel obscuram attigerunt Wyttenb. in Ecl. Hist. p. 409. Heind. ad Plat. Phaedo. 69. qui optionem nobis exemplorum faciunt. Plato in Phaedone 80. d. Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀειδές, τὸ (sequuntur quattuor versuum spatio quae oppositionem ad vocem ψυχὴ continuant) —, αὕτη δὲ ἡμῖν — εὐθὺς διαπεφύσηται. Nulla hic est protasis, nulla apodosis, sed simplex propositio ἡ δὲ ψυχὴ — διαπεφύσηται oppositionem faciens ad ea quae ibi praecedunt: ob longiorem autem, qui post mentionem τῆς ψυχῆς intercedit, sermonem, oppositio illa redintegratur novo δέ, cui velut fulcrum praemittitur demonstrativum αὕτη. Quin in brevissimo interdum sermone, ad pondus rei augendum, haec forma orationis admittitur, ut ap. Xenoph. Hell. 2, 4, 13. ubi Thrasybulus post memoratos in dextro cornu hostes, transiens ad infensissimos illos triginta, ita loquitur: οἱ δ' ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου ἔσχατοι, οὗτοι δὲ οἱ τριάκοντα, οἳ ἡμᾶς καὶ πόλεως ἀπεστέρουν κ. τ. ε. Jam ponamus exemplum quod in priori membro habet *participium*. Plat. Phaedr. p. 277. e. Ὁ δέ γε ἐν μὲν τῷ γεγραμμένῳ λόγῳ περὶ ἑκάστου παιδιάν τε ἡγούμενος ἀναγκαῖον εἶναι καὶ (continuatur sermo per decem versus) —, οὗτος δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ κινδυνεύει κ. τ. ε. Cui, ut appareat, Iones hac etiam orationis forma in brevi sermone et sine pondere uti, succedat illud Herod. 1, 146. οἱ δὲ αὐτέων ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων, οὗτοι δὲ οὐ γυναῖκας ἠγάγοντο. E tali autem participio facillimus transitus ad justam *protasin*: Herod. 4, 204. τοὺς δὲ (h. e. οὓς δὲ) ἠνδραποδίσαντο τῶν Βαρκαίων, τούτους δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀνασπάστους ἐποίησαν: 6, 58. ὃς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλήων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ εἴδωλον σκευάσαντες κ. τ. ε. Sed haec sunt

Ionica. Atticum usum, qualem in superioribus exemplis vidimus hic quoque nosce ex Alcib. II. extr. *Ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Κρέων Εὐριπίδῃ πεποίηται* (sequitur longior sermo cum ipsis Euripidis versibus) —. *οὕτω δὲ κἀγὼ — οἰωνὸν τίθεμαι.* Esse autem in his omnibus meram voculae *δέ* repetitionem, de eo omnem dubitationem tollet repetitum etiam *μέν* in illis dictionibus de quibus nunc agemus

III. Nimirum hucusque de simplici tantum illa loquendi forma verba fecimus, qua protasi uni una respondet apodosis. Frequenter autem duae etiam pluresve ejusmodi compositae omnes propositiones ita conjugantur ut priori posterior vel primae ceterae grammatice opponantur, id quod in communi quidem sermone fit ita ut in solis protasibus particulae *μὲν* et *δέ* sibi respondeant: ut cum dicas, *ἃ μὲν ἔξεστιν οὐδὲν ἀναλώσαντα λαβεῖν, τούτοις χρῶμαι, ἃ δὲ δεῖ δαπανώμενον κτήσασθαι, τούτων ἀπέχω.* Haud raro autem in hac forma apud veteres in priori membro *duplex μέν* in altero *duplex δέ* reperitur, ut si in exemplo proposito ponamus *ἃ μὲν — τούτοις μὲν —, ἃ δὲ — τούτων δὲ —.* In qua forma cum posterius *μέν* manifesto nihil aliud sit quam prioris iteratio, idem valet etiam de duplici *δέ*: haec autem propositio, *ἃ δὲ δεῖ δαπανώμενον κτήσασθαι, τούτων δὲ ἀπέχω,* cum nihil omnino differat, ab illis de quibus superiore capite egimus exemplis; consentaneum est utique, particulam *δέ* demonstrativo additam illic etiam ex iteratione natam esse. Ubicunque enim duplex hujusmodi *δέ* legimus, ibi menti duplex aliqua etiam relatio offertur, quae duplici quoque *μέν* signata praecedere poterat; uti statim uberius declarabimus.

Quoties autem apud Atticos per duplex ejusmodi *μέν* duplexque *δέ* incedit oratio, facile quivis sentiat graviorem fieri sermonem: idque olim eo me adduxerat ut putarem, non admitti eam formam nisi ubi, praeter illam quae inter binas protases binasque apodoses intercedit oppositio, aliqua etiam in toto sermone sit rhetorica sive moralis *antithesis*, quae citra hanc sermonis emphasin particula *ὅμως* esset signanda. E. g. Plat. Meno. 34. p. 94. c. *Οὗτος οὐκ ἄν ποτε, οἷ μὲν —* h. e. *εἰς ἃ μὲν* *) *—, ἔδει δαπανώμενον διδάσκειν, ταῦτα μὲν ἐδίδαξε τοὺς παῖδας τοὺς αὑτοῦ, οἷ δὲ οὐδὲν ἔδει ἀναλώσαντα ἀγαθοὺς ἄνδρας ποιῆσαι, ταῦτα δὲ οὐκ ἐδίδαξεν.* Isocr. de Pace 17. *οἷς μὲν γὰρ περὶ τῶν μεγίστων συμβούλοις χρώμεθα, τούτους μὲν οὐκ ἀξιοῦμεν στρατηγοὺς χειροτονεῖν: οἷς δ' οὐδεὶς ἂν οὔτε περὶ τῶν ἰδίων οὔτε περὶ τῶν κοινῶν συμβουλεύσαιτο, τούτους δ' αὐτοκράτορας ἐκπέμπομεν.* Adde Plat. Alc. I. 11. c. p. 108. e. *αἰσχρόν γε, εἰ μέν τις —, περὶ μὲν τούτων — περὶ δὲ οὗ —, τούτου δὲ πέρι —.* Gorg. 512. a. *Λογίζεται οὖν, ὅτι οὐκ* usque ad *βιωτέον ἐστί.* Apol. p. 28. e. *Ἐγὼ οὖν δεινὰ ἂν* usque ad *λείποιμι τὴν τάξιν.* Neque infitias iri potest, insolentiam vel absurditatem rerum expositarum hac particularum geminatione efficacius ante oculos poni. Eam tamen hujus formae Atticis usurpandae solam condicionem fuisse, recte negat Werfer. Quippe gravitas etiam rei undecunque non tantum ex tali

*) Posui facilioris explicationis causa pro vulg. *οὗ — οὗ* — scripturam *οἷ*, cujus ibi commendatae me nondum paenitet.

antithesi nata idem efficere poterat: ut effecit in exemplis his: Isocr. Areop. 18. παρ᾽ οἷς μὲν γὰρ μήτε φυλακὴ μήτε ζημία τῶν τοιούτων καθέστηκε, μήθ᾽ αἱ κρίσεις ἀκριβεῖς εἰσι, παρὰ τούτοις μὲν διαφθείρεσθαι καὶ τὰς ἐπιεικεῖς τῶν φύσεων· ὅπου δὲ μήτε λαθεῖν τοῖς ἀδικοῦσι ῥᾴδιόν ἐστι, μήτε φανεροῖς γενομένοις συγγνώμης τυχεῖν, ἐνταῦθα δ᾽ ἐξιτήλους γίγνεσθαι τὰς κακοηθείας! Xen. Oec. 4, 8. καὶ οὓς μὲν ἂν αἰσθάνηται τῶν ἀρχόντων συνοικουμένην τε τὴν χώραν παρεχομένους καὶ ἐνεργὸν οὖσαν τὴν γῆν καὶ πλήρη δένδρων τε ὧν ἑκάστη φέρει καὶ καρπῶν, τούτοις μὲν χώραν τὴν ἄλλην προστίθησι καὶ δώροις κοσμεῖ κ. τ. ε. — οἷς δ᾽ ἂν ὁρᾷ ἀργόν τε τὴν χώραν οὖσαν καὶ ὀλιγάνθρωπον ἢ διὰ χαλεπότητα ἢ δι᾽ ὕβριν ἢ δι᾽ ἀμέλειαν, τούτους δὲ κολάζων κ. τ. ε. Adde Xen. Hier. 9, 2. quod exemplum eo solo differt, quod loco justae protaseos bis positus est *infinitivus cum articulo;* quae tamen vera non est diversitas: Τὸ μὲν γὰρ διδάσκειν τε ἃ ἐστι βέλτιστα, καὶ τὸν κάλλιστα ταῦτα ἐξεργαζόμενον ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, αὕτη μὲν ἡ ἐπιμέλεια διὰ χαρίτων γίγνεται· τὸ δὲ τὸν ἐνδεῶς τι ποιοῦντα λοιδορεῖν τε καὶ ἀναγκάζειν καὶ ζημιοῦν καὶ κολάζειν, ταῦτα δὲ ἀνάγκη δι᾽ ἀπεχθείας μᾶλλον γίγνεσθαι. — Apud Herodotum hanc quoque periodi formam citra omnem sive in oppositione sive in gravitate causam, neque multis ubique verbis intercedentibus, invenimus. Exemplum ex iis quae Werferi diligentia collegit ponimus hoc 2, 42. Ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυνται ἱρὸν, ἢ νομοῦ τοῦ Θηβαίου εἰσὶ, οὗτοι μὲν νυν πάντες ὀΐων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι. ὅσοι δὲ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρὸν ἢ νομοῦ τοῦ Μενδησίου εἰσὶ, οὗτοι δὲ αἰγῶν ἀπεχόμενοι ὄϊς θύουσι. Add. cap. 102. Ὁτέοισι μέν νυν κ. τ. ε. et e cap. 26. locum infra sect. IV. ponendum.

Frequenter autem accidit ut in priori hujus formae membro posterius μέν non compareat, vi omni oppositionis in posterius δέ ruente. Atque hujus etiam exempla posuit Werfer, quorum quod, ab attico scriptore sumptum, maxime est perspicuum ego seligo hoc: Isocr. Paneg. 47. ἃ μὲν γὰρ αὐτονόμους ἀφίησι τάς τε νήσους καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, πάλαι λέλυται καὶ μάτην ἐν ταῖς στήλαις ἐστί· ἃ δὲ αἰσχύνην φέρει ἡμῖν καὶ πολλοὺς τῶν συμμάχων ἐκδέδωκε, ταῦτα δὲ κατὰ χώραν μένει. Quae sententia si apud Herodotum occurreret, fieri non posset, opinor, quin in priori membro ante πάλαι insertum legeremus ταῦτα μέν. Accedat Plat. Charmid. p. 173. c. d. κατεσκευασμένον δὴ οὕτω τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅτι μὲν ἐπιστημόνως ἂν πράττοι καὶ ζῴη, ἕπομαι. ὅτι δ᾽ ἐπιστημόνως ἂν πράττοντες εὖ ἂν πράττοιμεν καὶ εὐδαιμονοῖμεν, τοῦτο δὲ οὔπω δυνάμεθα μαθεῖν. Memorabilis etiam est locus Phaedo. p. 113. d. e. ubi prius membrum, cum unico μέν, excipiunt duo alia cum binis utrumque δέ: Καὶ οἳ μὲν ἂν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες — ἀφικνοῦνται εἰς τὴν λίμνην κ. τ. ε. — οἳ δ᾽ ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων ἢ ἱεροσυλίας — —, τούτους δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς Τάρταρον, ὅθεν οὔποτε ἐκβαίνουσιν· οἳ δ᾽ ἂν ἰάσιμα μὲν, μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἁμαρτήματα, οἷον — —, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν κ. τ. ε.

Est etiam ubi μέν bis poni non possit, quia prior propositio in protasin et apodosin diserte non est distincta; ut ap. Isocr. c. Callim. 23. τὰς μὲν ἄλλας πάσας παραλείψω λειτουργίας· ἧς δ᾽ οὐ μόνον ἂν μοι δικαίως ἔχοιτε χάριν, ἀλλὰ καὶ τεκμηρίῳ χρήσαισθε περὶ τοῦ παντὸς πράγματος, ταύτης δὲ μνη-

σϑήσομαι πρὸς ὑμᾶς. Busir. 1. περὶ μὲν τῶν ἄλλων — τόδ' ἡμῖν ἐξέςαι διὰ πλειόνων ποιήσασϑαι τὴν συνουσίαν· ἃ δ' ἐν τῷ παρόντι δυναίμην ἂν εὐεργετῆσαί σε, ταῦτα δ' ᾠήϑην δεῖν σοι ἐπιςεῖλαι. Quibus jam ex nostra Demosthenis oratione accedat hoc §. 27. Τίς οὖν ὑβρίζων παύσεται —, εἰ τοῦτον μὲν ὥσπερ δεινὰ πάσχοντα ἐλεήσετε· εἰ δέ τις πένης ὤν, μηδὲν ἠδικηκώς, ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἀδίκως ὑπὸ τούτου περιπέπτωκε, τούτῳ δὲ μὴ συνοργισϑήσεσϑε: ubi priori εἰ, quod ab illo παύσεται pendet, remoto, prius membrum est τοῦτον μὲν — ἐλεήσετε, eique respondet εἰ δέ τις —, τούτῳ δὲ —.. Interdum habet quidem prior pars et protasin et apodosin sed inverso ordine; qua ratione μέν item semel tantum poni potest, ut Plat. Protag. p. 325. b. τὰ μὲν ἄλλα ἄρα τοὺς υἱεῖς διδάσκονται, ἐφ' οἷς οὐκ ἔςι ϑάνατος ἡ ζημία ἐὰν μὴ ἐπίςωνται· ἐφ' ᾧ δὲ ἥ τε ζημία ϑάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ μὴ μαϑοῦσι — — καὶ — — καὶ — τῶν οἴκων ἀνατροπαὶ, ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδάσκονται κ. τ. ε. Cf. Isocr. Paneg. 27. καὶ τοὺς μὲν ϑορύβους κ. τ. ε. Quin, cum in vera etiam oppositione, ob causas facile ubique cognoscendas, particula μέν interdum non expressa sit, fieri potest ut nullo praecedente μέν, duo tamen sequantur δέ. Cujus rei exempla posuit recteque dijudicavit Werfer haec: Herod. 4, 66. τοῖσι δ' ἂν μὴ usque ad πίνουσι ὁμοῦ. Theocr. 1, 9—11. item Herod. 2, 111. ἐς ταύτην συναλίσαντα usque ad αὐτὸς γυναῖκα. 8, 115. ὅκου δὲ πορευόμενοι usque ad καταδρέποντες κατήσϑιον. Atque ita, sicubi mente tantum in praecedentibus constituenda est oppositio, redit haec forma ad simplicem propositionem duplici δέ insignitam, de qua supra sect. II.

Nec minus vera observavit idem Werfer de duplice μέν, ad quod unico tamen δέ respicitur; quae res causam quidem suam semper habet, sed in euphonia interdum sitam illam, certe anxie in re tenui non circumspiciendam. Herod. 3, 108. ὅσα μὲν ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα, ταῦτα μὲν πάντα πολύγονα πεποίηκεν· ὅσα δὲ σχέτλια καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. Xenoph. Oec. 4, 7. οἳ μὲν ἂν φαίνωνται τῶν φρουράρχων τὸν ἀριϑμὸν τὸν τεταγμένον ἔκπλεων ἔχοντες, τούτους μὲν τοὺς ἄρχοντας — καταπλουτίζει· οὓς δ' ἂν εὕρῃ τῶν ἀρχόντων ἢ καταμελοῦντας τῶν φρουράρχων ἢ κατακερδαίνοντας, τούτους χαλεπῶς κολάζει. Exemplum in quo secundi membri apodosis in interrogationem mutata alterum δέ post duplex μέν excludit, praebet Nostra oratio §. 33. a. b. Εἰ μὲν οὖν εἰργάσϑαι τι τούτων, ἐφ' οἷς ἀπόλωλεν, ἡγούμενος Ἀρίςαρχον, καὶ πεπιςευκὼς τοῖς τῶν αἰτιασαμένων λόγοις ταῦτ' ἔλεγε· χρῆν μὲν οὐδ' οὕτω· μετρία γὰρ κ. τ. ε. —· εἰ δὲ ἀλῶν μὲν κοινωνήσας — φανήσεται —· πῶς οὐ δεκάκις — ἐς' ἀπολωλέναι δίκαιος;

Ex multis autem allatorum exemplorum, imprimis ubi lineolis indicavi, me complura verba, ut eo facilius cetera mente comprehendantur, omisisse, illud, opinor, sponte jam legentibus se obtulit, repetitum δέ tum maxime locum habere cum prius illud quod in ejusdem propositionis protasi est longiori verborum serie ab apodosi distinetur; quod ut ab aliis ita a Boeckhio observatum est in libello de Platonis Minoë etc. ubi ex exemplis allatis huc maxime facit illud e Plat. Phaedro. Ibi enim post prius membrum quod cum unico μέν legitur p. 277. d. alterum (p. 277. e.) incipit his verbis Ὁ δέ γε ἐν μὲν τῷ —, isque sermo decimo sexto demum versu resumitur ita οὗτος δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ —. Quod tamen

tamen non ita dictum volo, tanquam nullum ejus repetitionis in brevi sententia apud Atticos exemplum sit: nam praeter nonnulla in superioribus hoc certe in brevissimis est: Plat. Lach. p. 194. d. Πολλάκις ἀκήκοά σου λέγοντος ὅτι ταῦτα ἀγαθὸς ἕκαςος ἡμῶν ἅπερ σοφός· ἃ δὲ ἀμαθὴς, ταῦτα δὲ κακός, ubi μέν in priori membro nullum comparet, quia oppositio tum nondum inerat menti loquentis, in posteriori autem δέ duplex ponitur ob severam quae his accedit oppositionem. Contra in hoc, Protag. p. 320. extr. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχε, πτηνὸν φυγὴν ἢ κατάγειον οἴκησιν ἔνεμεν· ἃ δὲ ηὖξε μεγέθει, τῷ δὲ αὐτῷ αὐτὰ ἔσωζε. bonum factum quod Bekker nunc reposuit τῷδε: nam nulla fere inter apodoses est oppositio, et longe aptius est in hoc sensu τῷδε αὐτῷ, *hoc ipso*, iterativum autem illud δέ pronomen ταῦτα potius sibi postulasset, pro quo nunc est propositum αὐτά.

Reliquus est in hoc genere unus adhuc, de quo accuratius dispiciendum mihi est, locus in Demosthenis Leptinea p. 481, 3. (§. 65.) ubi ita de Chabria orator: καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη, μίαν μὲν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν, ἢ ναῦς δέκα μόνας —, τὸν ἅπαντα ἂν ἀπολώλει χρόνον· ἐπειδὴ δὲ τοὐναντίον ἑπτακαίδεκα μὲν πόλεις εἷλεν ἑβδομήκοντα δὲ ναῦς ἔλαβε —, τηνικαῦτα δὲ οὐκ ἔςαι κύρια αὐτῷ τὰ δοθέντα ἐπὶ τούτοις. Hic cum F A. Wolfius olim e duobus codd. edidisset τηνικαῦτα δή, egoque id factum in commentatione priori probassem, Boeckhius (ad Plat. Min. p. 184.) scripturam δέ tuitus est; sed ita ut neglecto primo sermonis membro, verba oratoris ab his ἐπειδὴ δέ demum ibi transcriberet, atque sic locum referret inter exempla illa unius tantum propositionis, de quibus supra (II.) verba feci, et in quibus posterius δέ mera est repetitio prioris in protasi. At in bimembri hac, de qua nunc agimus periodo, illud per omnia exempla et Werfero et mihi se manifestabat, repetitum hoc δέ in apodosi altera locum non habere nisi in priori membro habeat cui seorsim opponatur, sive μέν in priori apodosi diserte positum, sive mente conceptum sit. Talis autem oppositio in loco allato nulla esse videbatur, utraque apodosi poenam et damnum proponente. Ratione itaque carere videbatur illud δέ, sermoque extensior factus commodius instaurari vocula δή. Veruntamen loco diligentius nunc inspecto, illud de poena damnoque utrobique illatis video non satis accurate a me pronuntiatum fuisse. Etenim sic tantum par ratio esset, si victori alicui praemia *jam ante parta* post novas victorias adimerentur. At hic τὰ δοθέντα ἐπὶ τούτοις *rata non habentur*; quod perinde est ac si quando nulla omnino decernuntur. Atqui recte dictum esset ad sensum, quanquam non fortasse ad aures, Ἄλογον ἂν εἴη τοὺς μὲν βλάπτοντας, τούτους μὲν κολάζειν, τοὺς δ' εὐεργετοῦντας, τούτους δὲ μὴ τιμᾶν: nam hoc idem plane sonat ac si dicas τὸ μὲν κακίᾳ ὀφειλόμενον, τοῦτο μὲν τελεῖν, τὸ δὲ τῇ ἀρετῇ ὀφειλόμενον, τοῦτο δὲ μὴ τελεῖν. Recte itaque illic etiam haec forma adhibita, ubi debita dona rata non habentur. Et ne nunc iterum nimis confidere videar ratiocinationibus, locum afferam plane geminum hunc e Xenophontis Cyropaedia 6, 2, 14. (7. init.) θαυμαςὸν, εἴ τις ὑμῶν, ὅτι μὲν οἱ πολέμιοι λέγονται συλλέγεσθαι, δέδοικεν· ὅτι δὲ ἡμεῖς πολὺ μὲν πλείους συνειλέγμεθα νῦν, ἢ ὅτε ἐνικῶμεν ἐκείνους — —, ταῦτα δὲ

ὁρῶντες οὐ θαῤῥεῖτε. Quare in Demostheneo etiam loco lectioni δέ nunc non amplius refragor.

IV. Exstat autem bimembris hujus periodi alia praeterea, quoad has particulas, forma, quam tractavit Werfer pag. 95. In ea, si quidem omnia sunt plena, prius membrum per μέν et δέ effertur, posterius per duo δέ: e. g. Herod. 4, 126. εἰ μὲν γὰρ ἀξιόχρεως δοκέεις εἶναι σεωυτῷ, σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι· εἰ δὲ συγγινώσκεαι εἶναι ἥσσων, σὺ δὲ — ἐλθὲ ἐς λόγους. Hic in priori apodosi δέ nihil aliud habet quo referatur nisi protasin. Quare recte Werfer hic eandem inter protasin et apodosin ipsas relationem agnoscit quam in unica quoque ita comparata propositione vidimus supra (I.); ubi simul observavimus Iones ea uti etiam cum vera inter protasin et apodosin oppositio nulla est, sed juxta positio tantum, qualis sufficit juncturae per solum δέ. Quod hic quoque in loci allati membro priore ita se habere, sententia docet. Inter particulam μέν igitur et primum δέ nulla hic est relatio; sed μέν spectat ad veram oppositionem quae est inter utrumque totius sermonis membrum, referturque ad secundum δέ quod est in altera protasi: εἰ μὲν ἀξιόχρεως —· εἰ δὲ ἥσσων —. Ita sublata hac oppositione et utralibet propositione per se spectata, remanent duae hae ad normam illam ionicam comparatae singulae

Εἰ δοκέεις ἀξιόχρεως εἶναι, σὺ δὲ μάχεσθαι —

Εἰ συγγινώσκεαι ἥσσων εἶναι, σὺ δὲ ἐλθὲ ἐς λόγους.

Quae utriusque propositionis forma cum, sicut vidimus, perquam familiaris sit et epicis et prosa utentibus Ionibus; nil mirum illam etiam duarum ejusmodi propositionum oppositionem unico μέν et δέ absolutam frequenter in ea dialecto occurrere. Et interdum quidem illa in nostris editionibus oblitterata est eadem, quam supra (I.) in simplici propositione tetigimus, confusione dictionum ὅδε et ὁ δέ, ut ap. Herod. 2, 39. ubi Werfer verum restituit: οἱ δὲ φέροντες ἐς τὴν ἀγορήν: et 1, 13, 6. ubi idem mendum nondum observatum est: sic enim ibi scribendum: συνέβησαν ἐς τωὐτὸ —, ἢν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν (Gygem) βασιλέα εἶναι Λυδῶν, τὸν δὲ βασιλεύειν· ἢν δὲ μή, ἀποδοῦναι τὴν ἀρχήν. Nam unico δέ posterius membrum hic absolvitur, quoniam in simplici quoque propositione apodosis illo δέ carere poterat. Quare particulae hujus in altera apodosi vel positae vel neglectae ratio, quae minutissima ubique et in loquentis sensu sita est, anxie non est inquirenda. Sic etiam loco triplicis illius δέ duplex tantum comparet in his exemplis: 5, 73. Εἰ μὲν διδοῦσι βασιλέϊ Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε: ubi repeti poterat ὁ δέ. 6, 52, 27. ἢν μὲν κατὰ ταὐτὰ φαίνηται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἕξειν ὅσον τε καὶ δίζηνται· ἢν δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη ἐναλλὰξ ποιεῦσα, δῆλά σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε: ubi ultimum δέ neglectum videtur, quoniam in posteriori membro apodosis protasi quoad sensum non perinde respondet atque in priori.

Hujus itaque formae, cujus character est δέ in priori apodosi, ex Attica lingua unicum hucusque prolatum est exemplum, idque ejusmodi ut quae de Atticorum in omnibus his formis usu adhuc dicta sunt, mirifice eo confirmentur. Est illud e Xenoph. Anab. 5, 7, 6. (4.); unde verba ita statim,

ut e Schaeferi certissima emendatione *) scribenda sunt, huc transferam: *Ἔστιν οὖν ὅστις τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, ὡς ὁ ἥλιος ἔνθεν μὲν ἀνίσχει, δύεται δ' ἐνταῦθα· ἔνθα δὲ δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν;* Eandem habes quam in Herodoteis modo prolatis formam, nisi quod statim strenua hic omnium partium apparet oppositio: quae [illegible] illis inter integra tantum bina membra viget. Tamen magna est differentia inter hunc sermonem et illum itidem Atticum qui bina *μέν* in priori, bina *δέ* in posteriori membro exhibet. Quippe in illis is qui loquitur illas tantum oppositiones vult manifestare, quae sunt inter ipsas protases, quaeque inter apodoses: hic vero adsunt quidem eaedem oppositiones, sed sunt adeo nullius momenti, ut, salva materia, utrumlibet horum membrorum omitti etiam possit. Salva materia, inquam: nam ad efficaciam rhetoricam valere hanc duplicationem Schneider ipse (qui posterius membrum extrusum adeo volebat) admonitus non negavisset. Quid igitur est, in quo vis sententiae sita est? Contradictio est illa, quae in utroque membro inter protasin et apodosin locum habet; stoliditas est eorum, qui putent graecis hominibus ita imponi posse ut, ubi *occidat* sol, ibi *oriri* eum credant. Itaque vocula *δέ* in utraque apodosi nihil est nisi concinnum formulae *πᾶν τοὐναντίον* compendium. Diverse igitur est ratio loci Herodotei apte alioquin a Schaefero collati, 2, 26. *Εἰ δὲ ἡ στάσις ἤλλακτο τῶν ὡρέων, καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης τε καὶ ὁ χειμὼν ἑστᾶσι, ταύτῃ μὲν τοῦ νότου ἦν ἡ στάσις καὶ τῆς μεσαμβρίης, τῇ δὲ ὁ νότος νῦν ἕστηκε, ταύτῃ δὲ ὁ βορέης* —. Hic enim nulla opprobratur absurditas, sed ponitur aliquid quod tametsi naturae rerum adversatur, *poni* tamen recte potest; plagarum autem alternatio ab utraque parte plene proponenda atque suis *μέν* et *δέ* signanda erat; istaeque particulae, in ionico potissimum sermone, in apodosibus repeti potuerant. In Xenophonteo autem loco, ubi res et rei absurditas una propositione, ut diximus, jam absolvitur, in una etiam utraque digitus in contradictorium illud intendendus erat. Itaque exemplum hoc revera ad primam partem nostrae tractationis pertinet, cum nihil sit nisi conjugatio duarum propositionum, quae, si seorsim alterutra prolata esset, et *μέν* suum et *δέ* utraque exhiberent; altera haec

ὡς ὁ ἥλιος ἔνθεν μὲν ἀνίσχει, δύεται δ' ἐνταῦθα

altera

ὡς ὁ ἥλιος ἔνθα μὲν δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν.

Jam vero conjugatio illa fieri non potest nisi et ipsa per *μέν* et *δέ*. Itaque abjiciuntur duo illa *μέν*, ad suum *δέ* utrumque relata, locumque faciunt illis *μέν* et *δέ* quibus propositiones ipsae copulantur. Ut in Herodoteis igitur illis quos paulo ante memoravimus locis, ita hic etiam particula *μέν* non ad primum sed ad secundum *δέ* spectat, *δέ* autem in utraque apodosi suam respicit protasin. Differentia autem inest haec, quod vis antithetica horum *δέ* in Xenophonteo loco tanta est, ut in utraque protasi etiam particula *μέν* supponatur: quod

*) Melet. p. 111. Quanquam vera tantum est, quae ibi proponitur transpositio vocum *ἔνθα* et *ἔνθεν*: nam in vocula *δέ* primo loco in *μέν* mutanda errasse virum egregium, a Werfero jam observatum est.

secus est in exemplis Herodoteis. Nam in illo e. g. 5, 73. *εἰ μὲν διδοῦσι κ. τ. ε.* prima propositio per se sola posita proferri non poterat ita:

εἰ μὲν διδοῦσι Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίαν σφι συνετίθετο

nulla enim omnino, ut recte observabat Werfer, in hoc sermone est oppositio, sed potius naturalis consequentia, quae nunquam per *μέν* et *δέ*, sed per *δέ*, solum recte effertur. Haec autem particula apud Iones quidem in mera quoque apodosi locum habet: ita ut propositio illa per se sola in alio contextu recte enuntiari potuerit hoc modo:

εἰ οὖν διδοῦσι Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίαν σφι συνετίθετο.

[EXCURSUS XIII. *ad* §§. 24—26.]

[Quum hic principalis locus sit, quo de arbitris doceamur, acrius inspiciamus, ut pro virili parte conferamus ad accuratam hujus atticarum antiquitatum partis cognitionem. Innectamus autem in disputationem etiam res huc pertinentes, quae recte jam intelliguntur, ut uno loco collata habeamus, quae inserviant, ut hunc orationis articulum perspiciamus ejusque vim vere percipiamus.

Verbis autem *δίκην δὲ τούτῳ λαβὼν ὕστερον τῆς κακηγορίας εἷλον, ἐρήμην, οὐ γὰρ ἀπήντα· λαβὼν δ᾽ ὑπερήμερον καὶ ἔχων, οὐδενὸς ἡψάμην πώποτε τῶν τούτου, ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης πάλιν οὐδέπω καὶ τήμερον εἰσελθεῖν δεδύνημαι· τοσαύτας τέχνας καὶ σκήψεις οὗτος εὑρίσκων ἐκκρούει,* his igitur verbis quasi adumbrat paucis totam litem Demosthenes, ita ut nonnulla colligere possimus de statu quo versarentur et ipse et Midias eo tempore, quo haec oratio habebatur, variis et auxiliis et artibus adhibitis. Primum autem quum in praecedentibus narraverit Orator, quibus contumeliis ipse familiaque sua a Midia affecti sint, his verbis dicentem audimus, ob omnes has contumelias causam *κακηγορίας* se fecisse. Vetat verborum ratio, quamvis Demosthenis lenitatem miremur, ut de pluribus causis cogitemus. Neque vero, pergit Orator, Midias die dicta affuit, neque in contumaciam condemnatus data die 500 drachmas, qua mulcta is qui dicam *κακηγορίας* perdebat, mulctabatur (Meier. et Schoem. de lite Att. p. 481. sqq.), Demostheni solvit, qua re *ὑπερημέρῳ* facto, quamvis posset, nihil tamen pigneratus est Demosthenes, sed *ἐξούλης* eum accusavit. Quam litem si perdebat Midias, non amplius 500 drachmas debebat, sed 1000, quarum 500 aerario publico solvendae erant. Quamobrem infra, *ἡ δίκη*, inquit, *χιλίων ἦν δραχμῶν.* Hoc modo simpliciter atque ut opinor unice vere explicamus hoc dictum, de quo multis disputaverunt Viri docti. Volunt enim, de duplice causa *κακηγορίας* ut hic cogitetur, quamvis viderimus, orationis contextum contra hanc suspicionem esse. Confirmatur vero sententia nostra verbis quae locum modo exscriptum excipiunt, in quibus annexa sunt verbis *Πάνυ γε· ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο, φαίη τις ἄν, ὅταν ἐκτίνειν ἀδίκως δέῃ* haec: *συνέβη δὲ ὑπερημέρῳ γενομένῳ λαθεῖν αὐτῷ* eo modo, ut appareat, verbis *ἀλλὰ χιλίων* etc. non respici ad id tempus, quo primum causam

κακηγορίας perderet Midias, sed ad id tempus, quo Midiae neglecta obedientia quam sententiae latae debebat causa ἐξούλης facta est, ita ut ἡ δίκη fieret χιλίων δραχμῶν. Sed redeamus ad initium hujus loci unde deflexiinus. Midias artibus praetextisque judicium propter causam ἐξούλης instituendum differre scivit, ita ut usque ad illum diem, quo Demosthenes hanc orationem habuit, sententia ferri non posset. Jam videmus illud primum judicium postremo die pariter atque primo ratum esse, quasi nihil intra hoc temporis spatium accidisset praeter condemnationem Midiae et causam ἐξούλης institutam. Deinde ad singula pertractanda transit Orator et postquam Stratonem arbitrum in hac lite fuisse dixit, §. 24. d. haec verba facit: οὐκ ὀρθῶς οὐδὲ δικαίως, ἀλλὰ καὶ πάνυ αἰσχρῶς ἀπολώλεκεν (Midias) τὸν ταλαίπωρον (arbitrum), quibus verbis liberat Stratonem peccatis omnibus, Midiam vero criminatur, non jure illum, sed artibus nequissimis usum esse, ut ulcisceretur Stratonem; nam Stratonem omnia fecisse, quae arbitrum facere oporteret, sequentibus demonstrat: οὗτος διαιτῶν ἡμῖν ὁ Στράτων, ἐπειδὴ ποθ' ἧκεν ἡ κυρία, πάντα δ' ἤδη διεξεληλύθει ταῦτα τὰκ τῶν νόμων, ὑπωμοσίαι καὶ παραγραφαὶ καὶ οὐδὲν ἔτ' ἦν ὑπόλοιπον et quae sequuntur. Ὑπωμοσία est si reus dicit, se die sententiae ferendae dicta adesse non posse idque jurejurando affirmat, ut haec dies differatur. Quod ne fiat, contra jurare potest accusator, falsa esse praetexta, quo facto dies dicta non differtur. Παραγραφὴ est, si reus dicit, obstare aliquid, quominus lite agi possit; e. g. dicere potest reus, jam prius latam esse sententiam de eadem re, aut magistratum hac in re potestatem non habere. Quo facto lis principalis differtur, donec de hac exceptione decretum est. Vide de his rebus Meier. et Schoem. l. l. p. 693 sqq. et 644 sqq. Plurali igitur numero ὑπωμοσίαι et παραγραφαὶ usus, dicit noster, postquam ὑπωμοσίᾳ opposuisset ἀνθυπωμοσίαν et παραγραφὴν redarguisset, nihil amplius obstitisse, quominus die dicta sententia ferretur. Ceterum non video, cur hic et alibi παραγραφὴ alia quaedam actio intelligatur, quae similis sit τῇ ὑπωμοσίᾳ, quod opinantur Meier et Schoem. p. 697. Poterat autem reus dilatione postulata condemnatus τὴν μὴ οὖσαν sive ἐρήμην ἀντιλαγχάνειν, qua lite instituta ei demonstrandum erat, prave jurasse falsosque exhibuisse testes accusatorem. Sin autem hanc litem perdebat, ratum erat prius judicium, sin minus, rescindebatur. V. Meier. et Schoem. p. 753 sqq. Hudtwalk. p. 99 sqq. Poterat idem reus, si arbitrum aut inimicitia motum aut alia re corruptum contra jus judicasse credebat, illum εἰσαγγέλλειν. Harpocratio: εἰσαγγελία ἐστὶ κατὰ τῶν διαιτητῶν. εἰ γάρ τις ὑπὸ τῶν διαιτητῶν ἀδικηθῇ, ἐξῆν τοῦτον εἰσαγγέλλειν πρὸς τοὺς δικαστάς. καὶ ἁλοὺς ἠτιμοῦτο. Videmus igitur τὴν μὴ οὖσαν accusatori soli, τὴν εἰσαγγελίαν arbitro damno fuisse. Si igitur Demosthenes, postquam demonstravit, Stratonem sine ira et studio agentem Midiam absentem, constituta hora, condemnasse et postquam narravit, quae illo ipso die fecit Midias, ut judicium irritum redderet, sic pergit: ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς (Stratonem et archontes) ἀπελθὼν τί ποιεῖ; καὶ θεάσασθε τὴν κακοήθειαν, non possumus quin intelligamus, Midiam minitantem nihil aliud voluisse quam εἰσαγγέλλειν Stratonem. Simul autem Demosthe-

nem dicere videmus, ea quae narraturus sit, non fuisse nisi artes Midiae. Et artibus ut uteretur Midias opus erat, si arbitro damnum inferre volebat, quum Strato, ut vidimus, omnes leges in sententia ferenda observasset. Si igitur narrat Orator, τὴν μὲν δίαιταν ἀντιλαχὼν οὐκ ὤμοσεν, artificium hoc fuisse necesse est, neque re vera τὴν μὴ οὖσαν ἀντιλαγχάνειν voluisse Midiam, sed simulasse tantum. Quod fuit igitur artificium? Ei enim qui restauratione eremodicii uti volebat, jurejurando affirmandum erat, se verum dicere et persequuturum esse litem secundum veritatem. Ergo si Midias jusjurandum postulatus, non juravit, Stratonem, ἀπράγμονα illum et omni nequitia immunem, opinari oportebat, Midiam sententiae latae acquiescere (ἀλλ' εἴασε (Midias) καθ' ἑαυτοῦ κυρίαν γενέσθαι), neque amplius effecturum esse, quod minitatus esset. Attamen Midias hoc non satis esse existimavit, ut Strato omnem suspicionem plane abjiceret; quamobrem βουλόμενος τὸ μέλλον λαθεῖν (h. e. ut in posterum lateret consilium Stratonis accusandi per εἰσαγγελίαν), φυλάξας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν διαιτητῶν, τὴν τοῦ Θαργηλιῶνος ἢ τοῦ Σκιροφοριῶνος γιγνομένην, εἰς ἣν ὁ μὲν ἦλθε τῶν διαιτητῶν ὁ δ' οὐκ ἦλθε, πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον παρὰ πάντας τοὺς νόμους, κλητῆρα οὐδ' ὁντινοῦν ἐπιγραψάμενος κατηγορῶν ἔρημον, οὐδενὸς παρόντος, ἐκβάλλει καὶ ἀτιμοῖ τὸν διαιτητήν.

Hic maximi momenti est causaque multae disputationis inter Viros doctos varietas lectionis κατηγορῶν ἔρημον et κατηγόρων ἔρημον, quarum lectionum prior ex emendatione orta est, uno codice Par. r. probata, posterior in omnibus ceteris extat, a plerisque omnibus editoribus repudiata. Sed primum, ut difficultatem, quam accusativus ἔρημον conjunctus cum κατηγορῶν affert, mittam, quid attinet ad εἰσαγγελίαν utrum Strato affuerit an abfuerit? Hac in re quasi in cardine non versabatur εἰσαγγελία, sed eam ob causam instituebatur illa, quod ὁ ἀεὶ εἰσαγγέλλων arbitrum contra jus judicasse contendebat. Sed et logica ratio hujus loci prohibet, quominus participium praesentis κατηγορῶν in contextum recipiamus. Nam cum prius, quam accusavisset Stratonem, praesidi persuadere non potuerit Midias, ut sententiam ferret, sensu carent verba πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὸν ψῆφον παρὰ πάντας τοὺς νόμους, κλητῆρα οὐδ' ὁντινοῦν ἐπιγραψάμενος, nisi posita accusatione. Quomodo igitur sequi potest post illa verba sententia κατηγορῶν ἔρημον, praesertim praesentis participio expressa? Falsa igitur est ad meum quidem sensum haec lectio. Contra bene se habet sensus et logica ratio hujus loci altera lectione adoptata. Nequitia enim Midiae ut clarius manifestaretur, dixit Orator, ita integrum fuisse Stratonem ut nullum haberet accusatorem; cui dicto insuper addit οὐδενὸς παρόντος, ut intelligatur, ita praecipitatum esse Stratonem a Midia, ut neque ipse se defensurus adesset neque alius quis, qui pro eo diceret. Quod ut prohiberet Midias etiam per κλητῆρας Stratoni nuntiare praetermiserat, se illum accusaturum esse, sicuti omnia quae supra vidimus, dolose fecerat, ne se praepararet Strato ad judicium subeundum. Discimus igitur hoc ex loco, post mensem Thargelionem per εἰσαγγελίαν non potuisse arbitros accusari; an autem potuerit antea neque contenderim neque negaverim; tum, per hunc mensem in loco

quodam, foro sine dubio, versatos esse arbitros, quamvis accusaturi legibus astricti essent, ut per κλητῆρας in jus vocarent accusandum, sine dubio, ut hic omnia praeparare posset ad judicium subeundum. Quibus omnibus, opinor, colligitur, arbitros non eodem modo ὑπευθύνους fuisse, quo magistratus proprio sensu sic vocatos, a quibus discrepare arbitros pateat. Non enim video cur εἰσαγγελία nominata esset lis arbitro inlata, si conveniret cum lite magistratibus facta, quae εὐθύνη nominaretur? Natura autem εἰσαγγελίας servata est, si sumimus, non arbitrum nisi per accusatorem aliquem cogi potuisse ut rationem redderet; rationem eum non dedisse, si accusator non adesset. Sic recte hac quoque in re discrepant inter se judices, qui plane nullam rationem reddebant, arbitri, qui reddebant, si accusator aderat, magistratus, qui semper abeuntes rationem reddere debebant. Abest igitur natura εὐθυνῶν a dica arbitris intenta. Quae cum ita sint, non firme contenderim cum Meiero Schoemannoque, ad logistas, quorum auspiciis fiebant euthynae, etiam has εἰσαγγελίας delatas esse. Nam non video, quidni hae quoque ad senatum pertinuerint, quum ad hunc et ad populum omnes εἰσαγγελίαι, excepta una περὶ κακώσεως, deferrentur. Sed quum senatus non mulctare posset nisi quingentis drachmis et lites majori mulcta aestimandas ad judices deferret, recte dicit Harpocratio: ἐξῆν τοῦτον εἰσαγγέλλειν πρὸς τοὺς δικαστάς, quoniam condemnati arbitri maxima capitis deminutione mulctabantur.

Non vero in eo, quod abfuit Strato summam accusationis versatam esse, etiam clarius in sequentibus exprimitur, ubi tam saepe atque emphatice verbo ἀδικηθῆναι utitur Orator, ut non possimus quin accipiamus, τοῦ ἀδικῆσαι accusatum esse Stratonem, non absentiae. Dicit enim ille fictus Midiae amicus: Πάνυ γε· ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο, ὅταν ἐκτίνειν ἀδίκως δέῃ· συνέβη δὲ ὑπερημέρῳ γενομένῳ λαθεῖν αὐτῷ, διὰ τὸ ἀδικηθῆναι, cui respondet Demosthenes, quum Midias illo ipso die expertus sit, se damnatum esse, hoc maximum testimonium esse τοῦ μηδὲν ἠδικηκέναι τὸν ἄνθρωπον. Et infra §. 26. e. haec verba facit Orator, ὧν αὐτὸς ἠδικῆσθαί φησι μόνον, οὐ γὰρ ἠδίκητό γε. Ceterum pertinuit fortasse hoc crimen ad illam causam, quae nuncupabatur apud Atticos ἀδικίας sive ἀδικίου, cujus criminis accusato εἰσαγγελία sive προβολὴ inferebatur, damnatus eadem poena afficiebatur, qua Stratonem mulctatum videmus, maxima capitis deminutione. V. Meier. et Schoem. p. 344 sqq. Ex sequentibus apparet, potuisse institui τὴν μὴ οὖσαν contra arbitri sententiam, neque vero per εἰσαγγελίαν sententiam arbitri irritam fieri. Nam etsi Strato condemnatus erat, tamen dicere potuit Demosthenes: ἀλλ' ἐπειδή γε ἠτίμωσεν ὃν ἠβουλήθη καὶ τοῦτ' ἐχαρίσασθ' αὑτῷ καὶ τὴν ἀναιδῆ γνώμην, ᾗ ταῦτα προαιρεῖται ποιεῖν, ἐνέπλησεν αὑτοῦ, ἐκεῖνο ἐποίησε, τὴν καταδίκην ἐκτέτικε, δι' ἣν τὸν ἄνθρωπον ἀπώλεσεν; οὐδὲ χαλκοῦν οὐδέπω καὶ τήμερον· ἀλλὰ δίκην ἐξούλης ὑπομένει φεύγων, id quod supra jam vidimus. Non igitur voluit Midias εἰσαγγέλλων, ut sententia de se lata rescinderetur, sed ut Stratonem, quem corrumpere non posset, ulcisceretur.

Postquam autem in sequentibus dixit Orator, Midiam usque adhuc mulctam non luisse, et testes produxit, qui affirmarent, vera ipsum dixisse, ad postremum legem de arbitris legi

jubet. Cur? Ulpianus, *τὸν δὲ νόμον*, inquit, *ἀναγινώσκει τῶν διαιτητῶν, ἵνα δείξῃ τοῖς δικάζουσιν, ὅτι τὸ ἐκ τῶν νόμων τίμημα κατεδίκασεν ὁ Στράτων καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποίησεν, ἐρήμην αὐτοῦ καταψηφισάμενος*. Quamobrem Spaldingus aliique aut legem hic esse allitam ab inepto grammatico falsam, in qua nihil de hac re dicatur, aut partem universae de arbitris legis falsam. Sed non video quomodo discrepet argumentum nostrae legis ab hoc loco? Nam quum in praecedentibus Demosthenes dixisset, Midiam poenam non luisse, plane accommodata sunt loco verba quibus demonstretur, lege astrictum esse Midiam ut, etsi Stratone condemnato, mulctam ab eo edictam lueret. Nam etsi de compromissis arbitris hac in lege edicitur, Strato autem publicus erat arbiter, tamen eandem vim habebat Stratonis sententia, quia a Demosthene et Midia ex compromisso electus erat arbiter. Ceterum non negaverim, partem tantum universae de arbitris legis nobis hic servatam esse. Haec de nostro toto loco sufficiant; plura de arbitris videas in Hudtwalckeri de arbitris libello, quocum ubi consentirem ubi discreparem non ubique dixi, ut chartae parcerem.]

[EXCURSUS XIV. *ad* §. 9. *c – g*.]

[Ad rem difficilem et quae audaciae crimen afferre mihi possit aggredior, in quod tamen discrimen me confero veritatis caussa, non mei cupidus. Est enim hic locus, quem antiquitatis cognitione penitus imbuti viri, Augustus Boeckh *) et Mauritius Meier **) doctissime interpretati Demosthenem turbulente dixisse contendunt. Primum enim Demosthenem discrimen intercedere inter causas *βλάβης*, *ὕβρεως* et *τὸ δημοσίᾳ κρίνειν* dicturum, proprium *τοῦ δημοσίᾳ κρίνειν* afferre „*τίμημα ἐπάγειν ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι*, quum idem factum esse in caussa *ὕβρεως* constet. Tum complexum caussam privatam *βλάβης* et caussam publicam *ὕβρεως* eum profiteri, his se repudiatis suum emolumentum *ἐπὶ τῶν ἰδίων δικῶν* omisisse, *δημοσίᾳ κρίνοντα* rei publicae poenam concessisse, quum ipse in sequentibus dicat, caussam *ὕβρεως* esse publicam poenamque pertinere ad rempublicam. Jam cum venia illorum virorum haec dicantur: Concedo quidem, commoto animo et raptim scribentem in dictionis vitia aliosque errores incurrere posse; sed res judiciales et eas quidem litigiosis Atheniensibus perquam notas, in quibus ita versatur, ut iis quasi promptis telis armisque primo quoque tempore utatur turbare eum posse, non credo. Nostri, hominum tanto spatio a veteribus discretorum, oculi tot impedimentis obstricti sunt, ut, quamvis mirabilis quorundam cognitio sit, tamen prius nostrae inopiae quam Oratoris spectati rebusque publicis versatissimi errori imputari oporteat ea, quae inter se repugnare videantur.

Conabor igitur Demosthenem haec loquutum defendere. Rei esse dicit Demosthenes contendere, institutam ab accusatore actionem crimini non convenire, aliam institui oportuisse. Midias igitur ait, si vera sint, quae criminetur Demosthenes;

*) In libello: Von d. Zeitverhältn. d. Demosth. Rede g. Midias p. 16.

**) In libro: Der Attische Procefs p. 175 sq.

in Demosthenem se insultasse, non in rempublicam; itaque vel δίκην ἰδίαν βλάβης vel γραφὴν ἰδίαν ὕβρεως eum intendere potuisse, non licitum ei fuisse, criminis laesae reipublicae se accusare. Quum autem haec duo genera caussarum non τῷ τίμημα ἐπάγειν etc. inter se differant atque adeo constet, hoc proprium fuisse quarundam et privatarum et publicarum actionum, patet verba καὶ τίμημα ἐπάγειν etc. nostro loco non addere Midiam, ut discrimen addat, sed ut iis significet τὴν τίμησιν ταύτην in actione hujus generis publica multo periculosiorem esse quam in duabus reliquis actionibus et quam pro delicto suo; populus illius rei gnarus non potuit non haec recte intelligere.

Sin autem mox prae se fert Demosthenes, suum se lucrum neglexisse hac caussa instituta, nihil vult nisi monstrare, non lucri caussa se lites sectari, neque igitur necesse est verbis ἐπὶ τῶν ἰδίων δικῶν caussam βλάβης et caussam ὕβρεως eum significasse, sed in universum loqui. Accedit quod addit haec Demosthenes, postquam dixit, istius non esse contendere, hanc illam institui potuisse litem, quod quidem recte se habeat, sed convincere, se ipsam rem publicam non laesisse; quibus declaratis declaraverat, cur praeter caussam βλάβης neque caussam ὕβρεως intendisset. Neque igitur erat quod iterum respiceret hanc caussam sequentibus verbis. Quae omnia si recte se habent, nihil est in hoc loco conturbati.]

[EXCURSUS XV. *ad* §. 32. *d.* — §. 34.]

[Accuratius examinemus hunc orationis locum, ne ille rebus partim moleste repetitis partim alienis laborare videatur. Quamobrem prae omnibus tenendum, non in ipsa Aristarchi caussa versari enarrationem, qua re posita sub finem disputationis verbis κἂν μὲν ἀφῶ τοῦτον etc., quibus necopinato de se loqueretur Orator, offendereris oporteret. Sed locus verborum δι' ἐμέ (§. 32. d.) ante τὸν Ἀρίς. ἐσυκ. positorum docet, in iis versari summam argumenti. Non tamquam novam rem Aristarchi accusationem narrat, sed sua caussa factam esse illam omnium ore circumlatam Aristarchi accusationem jam se demonstraturum esse profitetur. Itaque attende animum ad disputandi rationem, qua et artes Midiae detegat Orator, quibus usus sit ille, ut, cum ipsum esse homicidam demonstrare non potuerit, saltim particeps necis fuisse videretur, et Aristarchum a Midia quamvis amicum capitis accusatum insontem esse ostendat. Qua re et Midias infamia notatur et Demosthenem ipsum falso accusatum esse apparet.

Ratiocinationis igitur quasi cardines sunt accusantis Aristarchum Midiae verba et ejusdem post factam delationem ratio, qua movere studeat Aristarchum, ut is ipse Demosthenem sibi reconciliet. Hae igitur res, partim ipsis Midiae verbis proferuntur, partim tempore imperfecto referuntur, ut in iis contemplandis quasi commoremur; ceterae vero res de quibus certiores facti recte pernoscamus illas, indicantur tantummodo, dicendi formis in loco secundo positae. Itaque post ipsa Midiae verba dicit Orator καὶ ταῦτ' ἔλεγεν — ἐξεληλυθὼς — χρώμενος — παρεσχηκότος participiis, tum §. 33. c. τῇ μὲν προτεραίᾳ — εἰσεληλύθει — διείλεκτο plusquamperfectis, deinde

τῇ δ' ὑστεραίᾳ — εἰσελθὼν — καθεζόμενος ἐμβαλόντων iterum participiis utens; verum postremum ὤμνυε μὲν — ἠξίου δέ. Similem loquendi modum in testimonio spectamus. Quae observatio inservit fortasse lectioni ἁλῶν μὲν κοινωνήσας §. 33. b. stabiliendae. Verba inde ab καὶ ταῦτ' ἔλεγεν usque ad εἰ δὲ ἁλῶν μὲν etc. ostendunt amicum Midiae Aristarchum. Verbis εἰ δὲ ἁλῶν — ἀπολωλέναι amicus proditus narratur Demosthenis ulciscendi gratia. Sequenti longa periodo omnia complectitur Orator, quibus perfidae artis Midiae pernoscantur. Recte igitur, ratiocinatione absoluta, in praesentia quidem Aristarcho praetermisso, non loquitur nisi de Midia deque se; post testimonia vero allata ad infelicem Aristarchum recurrit oratio. —]

INDEX.

ficationem pertinere arbitror, ita tamen ut non simpliciter sit pro ἀγωνίζεσθαι, sed terminatio -ιάω sua hic etiam vi polleat, et *sollicitos certatores* indicet. Quae propria fuisse videtur hujus verbi significatio, unde latior illa de omni aestuatione derivata sit. Hic certe duo verba ἀναλίσκοντας, ἀγωνιῶντας sic juncta, plane ut mox ἀναλίσκοντα, χορηγοῦντα, solam animi notionem in altero vix admittunt. Alia fortasse exempla diligentiores invenient: interim non contempserim Diodorum 13, 53. de Atheniensibus ita scribentem: ὑμεῖς δὲ οὐχ ὑπὲρ ἡγεμονίας, ἀλλ' ὑπὲρ ἀναστάσεως ἀγωνιᾶτε, ubi de vero certamine, non de sola anxietate loquitur Laco.

(23. c.) offerre alicui trierarchiam tanquam opulentiori ita ut aut revera eam suscipiat alter, aut, si recuset, bona cum offerente permutet.

ἀντιλαχεῖν 24. g. 25. c.

[ἀντιπαρέχειν 35. b.]

* ἀντονομάζειν, vid. ad Argum. 2, 16.

[ἄνω κάτω στρέφειν 25. e.]

ἄνωθεν διδάσκειν, ἄρχεσθαι 23. b. 44. b. paulo longius et a principio aliquid repetere.

ἀξιοῦν. Hujus verbi significationes, tam miram, in quadam tamen vicinia, diversitatem praebent, ut non rara in eo sit ansa dubitandi; ut videre est in nostra or. §. 27. d. ubi vera et utilis est Spaldingi annotatio; qua tamen res non conficitur, uti nec illo quod in indice ad Plat. Meno. etc. de hoc verbo monui. Tenendum igitur est, ei significationi quae hujus verbi ex etymo propria est, *dignum judicare*, quoties aliud inde verbum in infinitivo pendet, statim admisceri notionem *voluntatis*: quae cum partim ad *alienas* partim ad *proprias* actiones spectet, nascuntur inde duae significationes principales, altera *postulandi*, altera *se ipsum praebendi*.

Notio postulandi etymo vocis proxima est in eo usu cujus exemplum habes §. 14. d. bis: *οἱ νόμοι οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῦσιν* „aequum esse censent" h. e. *volunt*. Est etiam ubi nil differt a *rogando*, *petendo*, ut cum §. 1. c. dicit noster, *πολλοί μοι προσιόντες ἠξίουν καὶ παρεκελεύοντο ἐπεξελθεῖν*: sed accedit fere notio *fiduciae* et *arrogantiae*: 33. c. *ἠξίου δὲ καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτῷ δι' ἐκείνου γίγνεσθαι τὰς διαλύσεις*, quod non est simpliciter *rogavit*, sed „*non dubitavit*, hoc ab illo, quem paulo ante in senatu calumniatus erat, *petere*": quo pertinet etiam 51. a. et 57. a. item §. 47. b. *ἀξιούντων ὑμῶν πλεῖν (αὐτὸν) κ. τ. ε.* ubi de *imperante* populo usurpatum est. §. 37. g. *τοὺς ἄλλους ἀξιοῖς ὅ,τι σὺ βούλει σκοπεῖν* h. e. quasi jus tuum postulas. Quod autem haec postulandi notio *alienas* actiones spectat, illud per grammatices regulas non impedit quo minus infinitivus inde pendens idem tamen interdum cum verbo *ἀξιοῦν* subjectum habeat: nam non modo actio postulata in forma passiva potest enuntiari, ut 51. extr. *ἀξιοῖ σωθῆναι servari vult, postulat*; sed sunt verba etiam quae per grammaticen quidem activa, quin transitiva sunt, a voluntate tamen agentis non proveniunt, atque ita sunt sensu passivo, ut 25. f. *δίκην ἀξιοῖ λαμβάνειν* 29. c. *δίκης ἀξιοῖ τυχεῖν*.

Hic autem transitus est ad alterum genus quod proprias actiones verbo *ἀξιοῦν* subjungit: nam cum dicit noster e. g. 44. e. *ἱππαρχεῖν ἠξίωσε* non hoc est pure activum: nam conferendum tamen in eum erat equitum magisterium: est itaque *praebuit se* (tanquam dignum) *ad*, *affectavit* imperium equitum. Et sic additur verbum hoc actionibus omnibus, quas jure suo se facere putat aliquis, ut in exemplis in Ind. Plat. prolatis, Xenoph. *ἀξιοῦσιν αἱ πόλεις τοῖς ἄρχουσιν ὥσπερ ἐγὼ τοῖς οἰκέταις χρῆσθαι*, Plat. *καὶ τούτων χρήματα ἀξιοῦσι πράττεσθαι*. Ubi reddi potest verbum *non dubitant*: et procedit dictio ex eo quod dignos se, dignam operam suam putant. Sed alia etiam est spe-

cies ubi *rem* dignam, certe non indignam puto, quam faciam: tumque *ἀξιοῦν* valet *non detrectare*, ut 18. f. *τῇ πολιτείᾳ συγχωρεῖν τὰ τοιαῦτα ἠξίου non detrectabat, paratus erat*, vel *libenter fecit*. 24. b. *τοῖς νόμοις ἅπαντα πράττειν ἀξιῶ* ita omnia facio ut sedulo libenterque leges observem. Huc refer etiam 27. d. cum not. Spald. 45. a. item 3. a. *οὐδὲν ἂν ὑμῶν ἠξίουν δεῖσθαι* „non dignum judicarem, non sustinerem precibus uti".

Longius ab his omnibus is verbi *ἀξιοῦν* usus recedit, cujus hic exemplum non habemus, cum simpliciter *putare, existimare* significat; vid. Ind. ad Menon.

cum Atheniensibus ob hoc solum quod illos sciret propriam utilitatem communi Graecorum praeferre: tum pergit: Nam hercle triremes penes illos non videt plures quam penes vos; οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τὶν' ἀρχὴν εὕρηκε τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν. Sane de vero hic dominatu sermo est; sed illud εὕρηκε proverbiale quid sonat: nam ita fere locum circumscripserim: „neque in mediterraneis subito praeclarum *sibi visus est invenire principatum*, cujus gratia maritimum illum jam missum faceret". Hoc itaque ἀρχὴν εὑρηκέναι videtur jocose transiisse ad alia quoque, maxime cum quis confideret se magnum quiddam et incredibile effici posse. Loco indicato igitur ad Midiam ita loquitur orator: „magnum profecto imperium, aut rectius artificium repperisses, si quae duo sibi sunt maxime contraria, conjungere valeres".

ἀρχιθέωρος 32. b. Ulpian. ἀρχιθεωροῦντα λέγει ἄρχοντα θεωρόν. θεωροὶ δὲ ἦσαν οἱ τὰς θυσίας τοῖς ἔξω θεοῖς ἀποφέροντες. Nota theoria ex historia Socratis.

ἄρχων. Archontes novem fuere, quorum princeps et praeses ὁ Ἐπώνυμος, ceteri Βασιλεύς, Πολέμαρχος, et sex Θεσμοθέται (vid. θεσμοθέτης). Horum Ἐπώνυμος, h. e. qui anno nomen dat in rebus gestis, per excellentiam ὁ Ἄρχων dicebatur; vid. not. ad 48. a. Sed 10. f. ubi post exemplum a thesmothetis petitum infertur: καὶ πάλιν ὁ ἄρχων, unumquemque e tribus illis, quoties negotium aliquod publicum administrět (ἐστεφανωμένον), indicari censeo. — Archontum conclave (οἴκημα) memoratur 24. f. Ipsos autem qui ibidem et 25. g. h. introducuntur archontes e thesmothetarum numero fuisse statuit Hudtw. de Diaet. p. 82. n. 26. — De Archonte dies festos et ludos moderante vid. 4. a. 6. a. et 7. f. 48. a. cum notis.

ἀστράβη 37. d. vid. Exc. VII.

ἀσυγγνώμων 27. c.

ἀτίμητος δίκη 25. c.

ἄτιμος, ἀτιμία, ἀτιμοῦν 10. e. 24. h. i. 27. b. 28. c. 32. b. 49. b. Tres autem erant ἀτιμίας genera vel gradus, de quibus vide uberius trantantem Edu. Meier de Bonis Damn. p. 101 sqq. 103 sqq. 137 sqq. Horum graduum summum designat vox καθάπαξ 10. e. 24. extr. qua omnia civis jura et ipsi reo et ejus liberis admittebantur. Cf. contra Aristog. I. p. 779, 6. ἢ τοῖς ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ, ἢ τοῖς καθάπαξ ἀτίμοις, ἢ τοῖς πονηροτάτοις καὶ οὖσι καὶ δοκοῦσιν.

* ἀτοπία, πονηρία, not. ad Argum. 2, 11.

αὐληταῖς χορηγεῖν 43. a.

αὑτὸν et αὐτόν. Excurs. X.

* αὐτοσχέδιον Not. ad 31. b.

αὐτόχειρ 17. extr.

[ἀφιέναι δίκην τινί. 23. e.]

ἀφορμή materia omnis, quae inservit alicui in rebus gerendis et in vitae genere. Itaque 38. b. indicantur quidem *divitiae*, sed non est ea vis vocis ἀφορμή, quod putabat Reiskius. [ἀφορμὴν διδόναι εἴς τινα 26. e.]

ἄχρι τοῦ μὴ — c. inf. 51. c. idem quod latine, *ita tamen ut ne* — cum conj.

βιάζεσθαι. Vulgatissima quidem hujus verbi significatio ad

personam refertur; et ita accusativo personae sive posito sive e superioribus intellecto infinitivus additus illud significat quod alterum *facere* cogo, ut βιάζομαι (αὐτὸν) λέγειν. Sed valet altera quoque verbi relatio ad rem; non tamen eam dico, qua res instar personae est; ut cum in nostra or. 16. e. dicuntur quidam βιάζεσθαι τοὺς νόμους, *vim facere legibus* h. e. contra eos agere; sed relationem ad facta potius, cum invitis aliis *aliquid fieri* vel *esse volo et vinco*. Ut cum dicit noster alicubi (v. Steph. Thes.) τοὺς μηδὲν προσήκοντας βιάζεται Ἀθηναίους εἶναι παρὰ πάντας τοὺς νόμους, non hoc dicit, cogi hos ipsos ut cives fiant, sed personae hae sunt instar rerum et mens oratoris est, *niti* illum, et invitis legibus efficere, ut sint, vel fiant. (Germ. *erzwingen.*) Et ita loco Infinitivi c. acc. additur verbo solus etiam accusativus rei, ut Xen. Hell. 5, 3, 12. οἱ βιαζόμενοι ταῦτα h. e. qui contra leges *haec ut fiant* nituntur. Quin suam ipsius etiam actionem aliquis dicitur βιάζεσθαι; ut ibidem post pauca verba οἱ πριάμενοι καὶ βιαζόμενοι μὴ ἀποδιδόναι „qui (injuste) emerunt et illud etiam vincunt, ut non reddant": et noster c. Aristog. I p. 781, 15. δύο ἔτη βιάζεται λέγειν οὗτος οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, ἀλλὰ λέγει γ' ὅμως. Quo pertinet in nostra or. 12. a. μὴ ἐᾶτε ταῦτ' αὐτὸν λέγειν, μηδ' ἂν βιάζηται (sc. λέγειν) πείθεσθε h. e. „si tamen, vobis invitis, talia proferat". Denique transit plane significatio hujus verbi ab actione ad *orationem*. Ut cum ap. Plat. Sophist. p. 246. b. dicuntur quidam νοητὰ ἄττα καὶ ἀσώματα εἴδη βιαζόμενοι τὴν ἀληθινὴν οὐσίαν εἶναι h. e. quovis modo contra alios contendentes: cf. Heind. ad Cratyl. 104. idem de verbo ἀναγκάζω docentem. Et sic in nostra or. 56. a. βιάζεται refertur ad praecedens ἔχθραν αὐτῷ πρὸς ἐμὲ εἶναι, h. e. me invito et negante *hoc ita esse contendit.* [Vid. hoc verbum 5. a. 13. b. c. 16. e. 17. a. 41. d. 51. c.]

βιαίων νόμος Not. ad 10. h.

βιοῦν cum accusativo ejus, quod quis *per vitam agit:* vid. ζῆν. Hinc ἃ βεβίωται αὐτῷ 41. e.

Βλεπαῖος, trapezita 59. c. Cf. de eo Alexis ap. Ath. p. 241. c.

[βοηθεῖν vocabulum judiciale: patrocinari 3. c. 20. d. (cf. 22. a.) 30. c. 39. b. 56. a. συνειπεῖν καὶ βοηθῆσαι 56. d. 61. d. 62. b.]

[βοήθεια vocabulum judiciale 13. c.]

Βοιωτός interfectus ab Euaeone 21. c.

βοώνης 46. e.

βραβεύειν v. καταβραβεύειν.

γάρ, post σημεῖον δέ, post τὸ δὲ μέγιστον, post ὃ δὲ — vel ἃ δὲ — et sim. Not. ad 2. b. 10. i. 37. g.

γέ, an pro γάρ Not. ad 21. f.

γίγνεσθαι. γέγονα τριάκοντα ἔτη, XXX annos natus sum. 42. c. [γενόμενος not. 183. a.]

γιγνώσκειν statuere 20. d. not. — ἔγνωκα certum mihi est facere: sic Adv. Conon. p. 1258, 11. ἐκεῖνο ἐγνώκειν τολοιπὸν, εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι. Hinc ταῦτα ἐγνωσμένα ὑπάρχει παρ' ὑμῖν 12. a.

[γραφή v. Not. ad 9. c.]

δεῖν. *τὸ δέον* interdum est *utile, exoptatum:* nobis *wie es sein soll.* 55. a. *ἄν τι τῶν δεόντων ἀπαγγελθῇ τῇ πόλει.*

Δεκέλεια 40. c.

Δελφοί. Oracula Delphica 15.

δή pro *οὖν* (contra Hoogev.) 36. c. *δεῖ δὴ* —. 50. g. *οὐ δὴ δεῖ* —. *καὶ* — *δή* 8. d. not.

[*δήμευσις τῶν ὑπαρχόντων* 12. d.]

δῆμοι τῆς Ἀττικῆς. Not. ad 24. c.

[*δημόσιος.* *δημόσιον* v. not. ad 14. b. *τὸ δημόσιον* publicum aerarium 14. c, 49. a. *δημοσίᾳ κρίνειν* 9. c 24. c.]

Δημοσθένης. De eo vid. Argum. utr. — Paeaniensis 28. b. — adhuc adolescens; ejus mater, soror. 23. — XXXII annos natus tempore hujus or. 42. c. — munera factosque in remp. sumptus enumerat 42. 43. 44. — a tutoribns spoliatus 23. c. 43. b. — accusationes et suspiciones quaedam contra eum 28—31. — choragia ejus etc. 6. 7. et cf. Argum. utr.

δημοτελής 15. f.

διαγίγνεσθαι c. dat. *ἔτη ὀκτὼ διαγεγονότα τῇ κρίσει* 24. c. „litem pendere per hoc octo annos". Dativus iste insolens visus viris doctis firmatur exemplo, quod Budaeus in Comm. Gr. L. p. 1055. posuit e Plutarchi libro non memorato sumptum: *τούτῳ τῷ λόγῳ πιστευομένῳ πλέον ἢ χίλια ἔτη διαγέγονεν.* Cf. Demosth. c. Aphob. I. p. 833. ubi dativus suppressus est, de tempore tutelae, *δέκα ἐτῶν διαγενομένων.*

διαίρειν. *διᾶραι τὸ στόμα* 20. a.

διαιτηταί 24. e. h. 25. i.

διακρούεσθαι, proprie *dispellere, amoliri:* hinc translate *evitare, eludere* 9. e. 36. d. et absolute, *evadere. elabi* 50. f. 54. extr. Cf. *ἐκκρούειν.*

[*διαλοιδορεῖσθαι.* *διαλοιδορηθεὶς* active 24. g.]

διδόναι offerre (s. de conatu) 24. f. 25. h. 31. a. 41. extr.

— *τὴν ἔρημον* 24. f. cognoscere secundum aliquem ob vadimonium ab altero desertum. Est itaque h. l. solum *διδόναι pronuntiare secundum:* nam Romanis *dare* est *pronuntiare* tantum, unde *dare secundum* et *dare contra.* Vid. Brisson. de Verb. Signif. in v. et cf. Budaeus in Comment. p. 41. ubi de hoc ipso loco nostro agit.

διεξέρχεσθαι transitum alias est verbum, neque aliter in lexicis explicatur: pertransire, percurrere, enarrare [ut 31. g.]: sed §. 24. e. indubium est alterius significationis exemplum. *πάντα ἤδη διεξεληλύθει τὰκ τῶν νόμων, ὑπωμοσίαι κ. τ. λ.* *praeterierant, facta fuerant,* ut recte in indice Reiskius; cujus tamen tumultuariam operam mirare, eandem plane dictionem de Philippi machinis usurpatam Olynth. II. p. 19, 17. et ad Phil. Epist. 153, 7. illic transitive, istic intransitive explicantis; quorum utrumque utrobique per grammaticam sane rationem licet; sed nostrae orationis locus rem decidit. Conferantur autem semel compositae formae, *διελήλυθεν* et *ἐξελήλυθεν,* quarum utraque intransitive de tempore expirante usurpatur. Vid. Reisk. Ind.

δικάζεσθαι, de privato judicio 9. d.

δίκαιον jus, juris titulus 48. a.

δίκαιός εἰμι c. inf. 10. g. 27. c. et extr. 39. b. 46. a. 58. b.

3. b. Item de reo, ut 47. g. εἰσελθόντα δὲ εἰς τὸ δικαστήριον ἐβούλεσθε — ζημιῶσαι: add. 48. c. bis. 57. b. Quin de judicibus etiam 58. c. absolute εἰσεληλύθατε.

εἰσιτήρια 32. b. Ulpianus: Ἐγίγνετο θυσία μελλούσης εἰσιέναι τῆς βουλῆς εἰς τὸ βουλευτήριον, ὥστε κατὰ γνώμην ἀπαντῆσαι τῶν πραγμάτων τὴν σκέψιν, καὶ ταύτην ἐκάλουν εἰσιτήρια.

[ἐκπράττειν τινά τι exigere aliquid ab aliquo 5. a. 23. f]

εἰσφέρειν, εἰσφορά vid. προεισφέρειν.

ἕκαστος. καθ' ἕκαστον vid. κατά. [ἕκαστος αὐτὸς not. 511. d.]

[ἐκβάλλειν scil. de foro 24. i. v. Meier. et Schoem. p. 563. cf. 32. c. 40. c. προσεκβάλλειν 34. c.]

ἐκδιδάσκειν χορούς 17. b.

[ἐκδιδόναι 8. g.]

[ἐκκεῖσθαι 28. b.]

ἐκκλησία ἐν Διονύσου 3. f. 4. d.

ἐκκλησιάζειν. Augmentum hujus verbi, not. ad 52. c.

ἐκκρούειν 24. b. ubi minus bene accusativus personae intelligi solet (deturbat, cludit me), cum plane ut διακρούεσθαι ad rem, causam, spectet et hic, et alibi hoc semper sensu: *rejicit, extrahit, differri facit rem.* Adv. Boeot. II. p. 1021, 23. τὴν δίκην ὅτι πλεῖστον χρόνον ἐκκρούειν βουλόμενος: et absolute De f. L. p. 885, 26. ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν. Cf. Hdf. ad Theaet. 30. Protag. p. 336. c.

ἑκουσία vox dubia 12. c.

ἐκτίνω, ἐκτετισμένος 3. extr. not. [12. d. 13. a. 14. c. 25. b.]

ἐλαύνειν τινά vexare, exagitare 19. b. 31. g. 37. b. e. g. 47. a.

Ἐλευσίς. Domus ibi Midiae 43. d.

ἐλινύειν 15 f.

ἕλκειν τινά 60. extr. τὸ τῆς φύσεως βάρβαρον ἕλκει αὐτόν. 41. d. not.

[ἐμποδὼν ποιεῖσθαί τινί τι 29, b. cum not. 269. a.]

[ἐμπορικὴ δίκη 47. f. v. Meier. et Schoem. p. 539 sq.]

ἐν ὑμῖν 2. b.

ἐναντιοῦσθαι pro κωλύειν Not. ad 7. a.

ἐνδεικνύναι, ἔνδειξις 49. a. delatio hominis qui lege vel judicio sive ab aliquo loco sive a certis actionibus exclusus, in vetito tamen deprehenditur. [v. Meier. et Schoem. p. 239 sqq.]

ἔνδηλος 54. a. idem quod δῆλος, manifestus. Dubitatum est olim de hac voce in notis ad Hesychium e. ad h. l. aliique ἔκδηλος, alii εὔδηλος malebant. Sed ascripsit huic loco Spaldingus postea alios hosce: Plat. Gorg. p. 524. b. Thuc. 3, 36. Soph. Ant. 405. Alia quaere ap. Sturz. in Lex. Xenoph. Immo εὔδηλος rarissimum est extra illum quidem usum, qui est in nostra or. 50. f. ubi εὔδηλον ὅτι respondet illi, quod alio contextu usurpatur, εὖ οἶδ' ὅτι.

ἔνδον, domi. ἔτ' ἔνδον οὖσα 23. d. quae nondum nupsit.

ἔνεστί μοι λόγος 12. a. vid. not.

[ἐνεχυράζειν arrham ab aliquo capere 4. c.]

ἔνη καὶ νέα Not. ad 24 h. et Exc. VI.

ἔνορκος, 10. h. ἔνορκα ταῦθ' ὑμῖν ἐστι καὶ ἄλλως δίκαια. Ita nos ibi rescripsimus pro vulgato antea εὔορκα. Quanquam non ita facilis ubique inter duas formas dijudicatio, quoties de rebus non de hominibus usurpantur. Est autem ἔνορκον, ad quod jurejurando astricti sumus, εὔορκον id quod jusjurandum sancte servantes facimus. Ἔνορ-

κα itaque sunt jura, leges, deposita, et similia; *ἔνορκα* autem singulae actiones, quae ratione habita jurisjurandi fiunt. Ita recte legitur ubique (vid. Reisk. Ind.) *ἔνορκα ψηφίζεσθαι, τὰ ἔνορκα γνῶναι:* sed absurdum foret dicere *τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους ἔνορκον εἶναι.* Immo *ἔνορκον* hoc cuique civi et maxime judici; qui, ut ait Demosth. adv. Aristog. p. 778, 5. omne quod justum est et utile civitati, eo die quo judex factus est, *παρακαταθήκην ἔνορκον ἔλαβε.* Quam proclivis autem jam olim librariorum in hac forma lapsus fuerit, inde nosces, quod ap. Xenoph. Hell. 6, 3, 18. (7.), ubi absurdius etiam foret *εὔορκον*, opus tamen fuit omnes libros deserere. Cf. supra de *ἔνδηλος* et *εὔδηλος*.

[*ἐνοχλεῖν* molestum esse, interpellare 38. d. Rei judicibus *ἐνοχλεῖν* dicuntur, cum illorum gratiam precibus sibi conciliare student. 2. b. cf. 51. c. Ii quoque, qui honorum gratia populum sibi conciliare studeant, *ἐνοχλεῖν* dicuntur; e. g. Demosth. Prooemia p. 1461. *οἵ τε χρηςοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἷοί τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν.*]

[*ἐξάγειν* 22. a]

ἐξειπεῖν τινα κακά pro *κακῶς εἰπεῖν τινα*, sed cum adjectivo ad *κακά*, 23. d. Formae insolentiam notarunt viri docti; qui tamen non haesissent, opinor, si invenissent *εἰπεῖν, λέγειν τὸν δεῖνα κακά*, ut est 33. e. *αὐτόχειρα καὶ τὰ δεινότατα αὐτὸν εἴρηκε.* Mem. Socr. 2, 2, 9. *ὅταν ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγουσιν.* Atqui *ἐξειπεῖν* hic nihil valet nisi *εἰπεῖν*, ita tamen ut illa praepositio sentire faciat audaciam talia *eloquentis*. Et en tibi Euripidem apud quem in Electra 520. Clytaemnestra ita ad filiam: *καίτοι πολλὰ πρὸς πολλούς με δὴ Ἐξεῖπας, ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης Ἄρχω.*

* *ἐξεκκλησιάζειν* Not. ad 52. c.

ἐξετάζεσθαι, proprie *examinari*, *recenseri:* hinc, in examine, in recensione vel praesto esse, vel se exhibere: tandem simpliciter *praesto esse*, *reperiri* 44. b. — *se exhibere* (*φαίνεσθαι*, *erfunden werden*, *sich beweisen*) 55. a. *ἐχθρὸς ἐξεταζόμενος* 19. a. inimicum se gerens. Hinc *ἀνεξέταςον* 59. a. non probe cognitum, non exploratum. Cf. *συνεξετάζεσθαι*.

[*ἐξιςάναι αὑτοῦ* 21. d.]

ἐξόριςον, φυγάδα. Δημοσθένης. SUID. Et sic Pollux etiam et Hesychius, convenienter verbo *ἐξορίζειν*. Nam ex ipsis scriptoribus aliunde enotatam vocem nondum inveni. Est igitur *ἐξόριςον ἀνῃρῆσθαι* 29. c. in fuga, in exilio perire. Cf. ibid. b. *καὶ μηδὲ ταφῆναι οἴκοι.*

ἐξορκοῦν 19. a.

ἐξούλη. Derivatur vox ab *εἴλειν* quod antiquiori lingua idem fere fuit atque *εἴργειν*. *Ἐξούλη* itaque est, cum quis *ἐξείργεται*, et quidem potissimum cum vi ejicitur vel excluditur ab eo quod suum est. Harpocr. *Ἐξούλης· ὄνομα δίκης ἣν ἐπάγουσιν οἱ φάσκοντες ἐξείργεσθαι τῶν ἰδίων κατὰ τῶν ἐξειργόντων. δικάζονται δὲ ἐξούλης κἀπὶ τοῖς ἐπιτιμίοις* (poena a judice irrogata iis, qui causa cecidissent) *οἱ μὴ ἀπολαμβάνοντες ἐν τῇ προσηκούσῃ προθεσμίᾳ* (die praestituto), *ὑπερημέρων γιγνομένων τῶν δικασθέντων. οἱ δὲ ἁλόντες ἐξούλης καὶ τῷ ἑλόντι ἐδίδοσαν ἃ ἀφῃροῦντο αὐτοῦ,*

καὶ τῷ δημοσίῳ κατετίθεσαν τὰ τιμηθέντα. Vides grammaticum secernere ab eo quod generaliori sensu dicatur δίκη ἐξούλης (quae latine esset actio unde vi) peculiarem aliquam speciem ex genere *rei judicatae* h. e. cum quis judicatum non facit nec alteri dat quod ex sententia judicis dare debet. Ex hoc genere potissimum erat *poena non exsoluta* vid nostr. or. §. 13. a. et exemplum talis actionis memoratum §. 24. a. c. Alias species dabunt Pollux 8. cap. 6. Suidas in v. Ex quibus locis natae sunt quaestiones quas dirimere studet Boeckhius in Comment. de Metallis in Laurio (Abhandl. d. Akad. z. Berl. 1814. 1815. p. 132. 133.) et in libro Staathaush. d. Ath. p. 404—6. Mihi illud ipsum non satis certum videbatur, an revera generalior illa ἐξούλης notio in foro attico locum habuerit; cujus rei, praeter etymologiam, nullum idoneum testimonium reperiebam. Suspicor itaque propriam illam vel simplicem per vim expulsionem comprehensam fuisse δίκῃ βιαίων, de qua Harpocration ita: ὄνομα δίκης κατὰ τῶν βίᾳ πραττόντων ὁτιοῦν: ab ea autem usu fori et legibus Atticis secretas et peculiari actioni, ἐξούλης nomine, inclusas fuisse causas eorum, qui prohiberentur a possessione ejus quod auctoritate publica sive diserte iis tributum esset (quo pertinet etiam poena actori non persoluta), sive in quod jus illis esset nitens ejusmodi transactionibus, de quarum fide prae aliis cautum esset, quales sunt: jus pignoris, de publico emptiones et redemptiones, alia. Sed de his viderint peritiores. Interim in subsidium meae opinionis illud ipsum afferam, quod contra eam directum est. Ita enim Harpocration in fine articuli jam memorati de ἐξούλῃ: ὅτι δὲ ἐπὶ παντὸς τοῦ ἐκ τῶν ἰδίων ἐκβαλλομένου τάττεται τοὔνομα, καὶ οὐχ ὡς οἴεται Καικίλιος μόνος (f. μόνον) τῶν ἐκ καταδίκης ὀφειλόντων, καὶ Φρύνιχος ἐν Ποαστρίαις δῆλον ποιεῖ. Caecilius hic est Calactinus ille Siculus, rhetor doctissimus, qui Augusti aetate vixit et de quo vid. Vossius et Fabricius. Apparet itaque illo etiam aevo, quo tot libri superstites erant, exempla latioris illius significatus nulla inventa esse. Nam de unico illo quod Harpocration indicat varie suspicari licet: quippe ludere potuit Comicus in significatione vocis litterali, aut, si hoc non admittis, exemplum ibi potuit esse ex numero ceterarum, quas praeeuntibus grammaticis attigimus, ἐξούλης causarum, cum, nimium angusto utique sensu, Caecilius ad solas res judicatus eam referret. [v. Meier. et Schoem. p. 485 sqq.]

ἐξουσία licentia, confidentia 38. c.

[ἐξώλεια. κατ' ἐξωλείας ὄμνυμι 33. c. 34. b.]

[ἐπάγειν αἰτίαν τινὶ ψευδῆ 29. b. 31. e. cf. 32. b. 35. d.]

[ἐπαιτιᾶσθαι 32. b.]

ἔπαρχος, vox corrupta 8. g.

ἐπαχθὴς *molestus, arrogans,* de homine politico 55. a. b. Cf. Ind. ad Plat. Meno. etc. v. ὑπερήφανος.

ἐπεμβαίνειν τῷ καιρῷ 55. b. insultantem abuti tempore reip. adverso.

ἐπεξελθεῖν litem persequi 1. c. 14. c. 28. e. — cum dat. personae 59. c. — cum acc. personae et genit. causae 31. a. vid. not.

κα itaque sunt jura, leges, deposita, et similia; *εὔορκα* autem singulae actiones, quae ratione habita jurisjurandi fiunt. Ita recte legitur ubique (vid. Reisk. Ind.) *εὔορκα ψηφίζεσθαι, τὰ εὔορκα γνῶναι:* sed absurdum foret dicere *τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους εὔορκον εἶναι.* Immo *ἔνορκον* hoc cuique civi et maxime judici; qui, ut ait Demosth. adv. Aristog. p. 778, 5. omne quod justum est et utile civitati, eo die quo judex factus est, *παρακαταθήκην ἔνορκον ἔλαβε.* Quam proclivis autem jam olim librariorum in hac forma lapsus fuerit, inde nosces, quod ap. Xenoph. Hell. 6, 3, 18. (7.), ubi absurdius etiam foret *εὔορκον*, opus tamen fuit omnes libros deserere. Cf. supra de *ἔνδηλος* et *εὔδηλος.*

[*ἐνοχλεῖν* molestum esse, interpellare 38. d. Rei judicibus *ἐνοχλεῖν* dicuntur, cum illorum gratiam precibus sibi conciliare student. 2. b. cf. 51. c. Ii quoque, qui honorum gratia populum sibi conciliare studeant, *ἐνοχλεῖν* dicuntur; e. g. Demosth. Prooemia p. 1461. *οἵ τε χρηστοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἷοί τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν.*]

[*ἐξάγειν* 22. a]

ἐξειπεῖν τινα κακά pro *κακῶς εἰπεῖν τινα*, sed cum adjectivo ad *κακά*, 23. d. Formae insolentiam notarunt viri docti: qui tamen non haesissent, opinor, si invenissent *εἰπεῖν, λέγειν τὸν δεῖνα κακά*, ut est 33. e. *αὐτόχειρα καὶ τὰ δεινότατα αὐτὸν εἰρήκει.* Mem. Socr. 2, 2, 9. *ὅταν ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγουσιν.* Atqui *ἐξειπεῖν* hic nihil valet nisi *εἰπεῖν*, ita tamen ut illa praepositio sentire faciat audaciam talia *eloquentis.* Et en tibi Euripidem apud quem in Electra 520. Clytaemnestra ita ad filiam: *καίτοι πολλὰ πρὸς πολλούς με δὴ Ἐξεῖπας, ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης Ἄρχω.*

* *ἐξεκκλησιάζειν* Not. ad 52. c.

ἐξετάζεσθαι, proprie *examinari, recenseri:* hinc, in examine, in recensione vel praesto esse, vel se exhibere: tandem simpliciter *praesto esse, reperiri* 44. b. — *se exhibere* (*φαίνεσθαι, erfunden werden, sich beweisen*) 55. a. *ἐχθρὸς ἐξεταζόμενος* 19. a. inimicum se gerens. Hinc *ἀνεξέταστον* 59. a. non probe cognitum, non exploratum. Cf. *συνεξετάζεσθαι.*

[*ἐξιστάναι αὑτοῦ* 21. d.]

ἐξόριστον, φυγάδα. Δημοσθένης. SUID. Et sic Pollux etiam et Hesychius, convenienter verbo *ἐξορίζειν.* Nam ex ipsis scriptoribus aliunde enotatam vocem nondum inveni. Est igitur *ἐξόριστον ἀνῃρῆσθαι* 29. c. in fuga, in exilio perire. Cf. ibid. b. *καὶ μηδὲ ταφῆναι οἴκοι.*

ἐξορκοῦν 19. a.

ἐξούλη. Derivatur vox ab *εἴλειν* quod antiquiori lingua idem fere fuit atque *εἴργειν.* *Ἐξούλη* itaque est, cum quis *ἐξείργεται*, et quidem potissimum cum vi ejicitur vel excluditur ab eo quod suum est. Harpocr. *Ἐξούλης· ὄνομα δίκης ἣν ἐπάγουσιν οἱ φάσκοντες ἐξείργεσθαι τῶν ἰδίων κατὰ τῶν ἐξειργόντων. δικάζονται δὲ ἐξούλης κἀπὶ τοῖς ἐπιτιμίοις* (poena a judice irrogata iis, qui causa cecidissent) *οἱ μὴ ἀπολαμβάνοντες ἐν τῇ προσηκούσῃ προθεσμίᾳ* (die praestituto), *ὑπερημέρων γιγνομένων τῶν δικασθέντων. οἱ δὲ ἁλόντες ἐξούλης καὶ τῷ ἑλόντι ἐδίδοσαν ἃ ἀφῃροῦντο αὐτοῦ,*

καὶ τῷ δημοσίῳ κατετίθεσαν τὰ τιμηθέντα. Vides grammaticum secernere ab eo quod generaliori sensu dicatur δίκη ἐξούλης (quae latine esset actio *unde vi*) peculiarem aliquam speciem ex genere *rei judicatae* h. e. cum quis judicatum non facit nec alteri dat quod ex sententia judicis dare debet. Ex hoc genere potissimum erat *poena non exsoluta* vid nostr. or. §. 13. a. et exemplum talis actionis memoratum §. 24. a. c. Alias species dabunt Pollux 8. cap. 6. Suidas in v. Ex quibus locis natae sunt quaestiones quas dirimere studet Boeckhius in Comment. de Metallis in Laurio (Abhandl. d. Akad. z. Berl. 1814. 1815. p. 132. 133.) et in libro Staathaush. d. Ath. p. 404–6. Mihi illud ipsum non satis certum videbatur, an revera generalior illa ἐξούλης notio in foro attico locum habuerit; cujus rei, praeter etymologiam, nullum idoneum testimonium reperiebam. Suspicor itaque propriam illam vel simplicem per vim expulsionem comprehensam fuisse δίκῃ βιαίων, de qua Harpocration ita: ὄνομα δίκης κατὰ τῶν βίᾳ πραττόντων ὁτιοῦν: ab ea autem usu fori et legibus Atticis secretas et peculiari actioni, ἐξούλης nomine, inclusas fuisse causas eorum, qui prohiberentur a possessione ejus quod auctoritate publica sive diserte iis tributum esset (quo pertinet etiam poena actori non persoluta), sive in quod jus illis esset nitens ejusmodi transactionibus, de quarum fide prae aliis cautum esset, quales sunt: jus pignoris, de publico emptiones et redemptiones, alia. Sed de his viderint peritiores. Interim in subsidium meae opinionis illud ipsum afferam, quod contra eam directum est. Ita enim Harpocration in fine articuli jam memorati de ἐξούλῃ: ὅτι δὲ ἐπὶ παντὸς τοῦ ἐκ τῶν ἰδίων ἐκβαλλομένου τάττεται τοὔνομα, καὶ οὐχ ὡς οἴεται Καικίλιος μόνος (f. μόνον) τῶν ἐκ καταδίκης ὀφειλόντων, καὶ Φρύνιχος ἐν Ποαστρίαις δῆλον ποιεῖ. Caecilius hic est Calactinus ille Siculus, rhetor doctissimus, qui Augusti aetate vixit et de quo vid. Vossius et Fabricius. Apparet itaque illo etiam aevo, quo tot libri superstites erant, exempla latioris illius significatus nulla inventa esse. Nam de unico illo quod Harpocration indicat varie suspicari licet: quippe ludere potuit Comicus in significatione vocis litterali, aut, si hoc non admittis, exemplum ibi potuit esse ex numero ceterarum, quas praeeuntibus grammaticis attigimus, ἐξούλης causarum, cum, nimium angusto utique sensu, Caecilius ad solas res judicatus eam referret. [v. Meier. et Schoem. p. 485 sqq.]

ἐξουσία licentia, confidentia 38. c.

[ἐξώλεια. κατ' ἐξωλείας ὄμνυμι 33. c. 34. b.]

[ἐπάγειν αἰτίαν τινὶ ψευδῆ 29. b. 31. e. cf. 32. b. 35. d.]

[ἐπαιτιᾶσθαι 32. b.]

ἔπαρχος, vox corrupta 8. g.

ἐπαχθής *molestus*, *arrogans*, de homine politico 55. a. b. Cf. Ind. ad Plat. Meno. etc. v. ὑπερήφανος.

ἐπεμβαίνειν τῷ καιρῷ 55. b. insultantem abuti tempore reip. adverso.

ἐπεξελθεῖν litem persequi 1. c. 14. c. 28. e. — cum dat. personae 59. c. — cum acc. personae et genit. causae 31. a. vid. not.

ἱερομηνίαν ita tantum differre ut illud ipsam sacram sollemnitatem, hoc tempus, diem festo consecratam significet nobis, *ein Fest*; et, *ein Festtag*). Vocabulum autem non a voce *μήν* arcessendum (unde interpretationes quaedam falsae apud grammaticos, sed a voce *μήνη*, *luna*, cujus composita certam lunae phasin indicant, ut *νουμηνία*, *διχομηνία*, atque hinc *diem* quoque mensis certum. Nam vox ipsa *luna*, *ein Mond*, antiquitus etiam diem aliquem mensis significabat, ut *quarta*, *quinta luna*, h. e. quarta, quinta lunae phasis, h. e. quartus, quintus mensis lunaris dies. *Ἱερομηνία* itaque, *luna sacra*, *ein heiliger Mond*, est *dies festus*, *ein Feiertag*.

ἱεροποιός, *ἱεροποιῆσαι* 32. c. 46. e. Ulp.: *Ἱεροποιὸν*, *τὸν ἐπισκοποῦντα τὰ θύματα, μὴ ἀδόκιμα καὶ πηρά.* it. *τὸν ἐποπτεύοντα τοὺς μάντεις ὅτε θύουσιν, μή τί που κακουργῶσιν ἐν ταῖς θυσίαις.* Erant autem in magistratuum numero *ἱεροποιοί*, decem numero: a quibus diversi erant peculiares *τῶν σεμνῶν θεῶν ἱεροποιοί*, quorum numerus indefinitus erat. Vid. Etym. M. Pollux, et Intpp. ad Hesychium.

ἱερός. *ἱερὸς νόμος* 10. i. *ἱερὰ ἐσθής* 7. c. *ἱερά* neutr. absolute: vid. not. ad. 40. e.

Ἰθεῖαι χεῖρες Not. ad 15. d.

[*ἰθύνειν* 15. c.]

ἵππαρχος, *ἱππαρχεῖν* 45. b. 44. e. 46. e. f. 47. a. c.

Ἱππόνικοι plures 40. a.

ἴσως in re certa 36. a.

Ἰφικράτης 18. d.

κάδος 37. d.

καθάπαξ v. *ἄτιμος*.

[*κάθαρμα* 50. c.]

καθέζεσθαι. Observent tirones, hoc verbum, item *καθίζειν* neutrali sensu, saepius praepositionibus motum in locum indicantibus, maxime praepositioni *εἰς* jungi, ubi aliarum linguarum usui casus quietem indicans familiarior est. E. g. Xen. Cyrop. 7, 4, 3. (4) *καθεζόμενος εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ στρατιᾷ ἐκάλεσεν ἀμφοτέρων τοὺς ἐπικαιρίους.* Ejusd. Hell. 7, 1. 22. (32.) *οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν.* Mem. Socr. 4, 2, 1. *εἰ δέ τι βούλοιτο διαπράξασθαι, ἐκάθιζεν εἰς ἡνιοποιεῖόν τι.* Herod. 8, 71. *συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντας.* Ubi Valckenarius attendere jubet ad illud quod mox sequitur *ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ*, et in priori loco *ἵζοντο* vertere *sessum ibant*. Recte quidem ille, nisi quod non semper tam studiose omnia actionis alicujus momenta reddit lingua. Ita non minus recte Latini, *consederunt in Isthmo*, *consedit in taberna*. Neque Valckenarius valuisset similem, ut in Herodoti locis, differentiam monstrare inter duos nostrae orationis hosce: 59. d. *ἐν ἱερῷ οἱ ταῦτα κρίναντες καθεζόμενοι διέγνωσαν.* 62. b. *καὶ προκατέγνωκεν ὁ δῆμος τούτου εἰς ἱερὸν καθεζόμενος.*

καθῆσθαι. *οἱ καθήμενοι* qui sedent ad audiendum oratorem, ad quos directa est oratio 8. a. [32. d.] Cf. Philipp. 2. p. 66, 12.

καθίζεσθαι κελεύειν 16. c.

[*καθίσασθαί τι πρός τινα* 25. c.]

καθυφιέναι 11. f. 41. e.
καί disjunctivum 59. a. [omittitur 25. e. (*ἄνω κάτω*) 53. e. pro *καίτοι* 56. a.]
καιρός tempus vel prosperum vel, ut 55. a. b. d. adversum. *καιρόν πλάττεσθαι* 50. g. tempus h. e. rerum faciem sibi ipsum effingere.
κακηγόριον 25. g. Alias *κακηγορία*, *κακηγορίας δίκη*. Tamen suum Hudtwalcker judicium (de Diaetetis p. 61. not.) spuriam esse illam formam, ad analogiam *ψευδομαρτυρίου* et similium ab indocto grammatico effictam, philologis non probabit. Quid enim? illud ipsum *ψευδομαρτύριον* annon longe minus obvium altera forma *ψευδομαρτυρία*? vid. de duplice in *ια* et *ιον* formatione Lobeck. post Phrynich. p. 517.
καλαὶ κἀγαθαὶ μαντεῖαι 16. a. vid. not.
Κάλλαισχρος 43. b.
καλῶς ποιεῖν 58. c.
κἂν εἰ vid. not. ad 15. a.
Κάρ quidam natione Athenis litigans 47. e.
κατά. Notae sunt formulae *καθ᾽ ἕνα*, *κατὰ μίαν*, *καθ᾽ ἕκαςον*, quarum unaquaeque vicem gerit adverbii, additurque nomini, sive subjectum sit illud, sive objectum cujuslibet casus, sensu latini *sigillatim*: et sic similia quoque haec, *κατὰ διακοσίους*, *κατ᾽ ὀλίγους ἐμαχέσαντο* h. e. *duceni numero, pauci simul*. Inde autem gliscebat usus ut ipsius nominis etiam locum haec formula in structura obtineret. Ut apud Herodotum 8, 113. *ἐκ δὲ τῶν συμμάχων ἐξελέγετο κατ᾽ ὀλίγους* h. e. paucos ex singulis agminibus: ubi vides, hoc *κατ᾽ ὀλίγους* esse instar numerorum formae hujus, *centenos, ducenos elegit*. Plat. Alcib. 1. 22. extr. *τοσοῦτον μόνον διαφέρει τοῦ ἐν τῷ δήμῳ ῥήτορος ὁ ἐν τῇ τοιᾷδε ξυνουσίᾳ, ὅτι ὁ μὲν ἀ θ ρ ό ο υ ς πείθει τὰ αὐτὰ, ὁ δὲ κ α θ᾽ ἕ ν α*. Thuc. 2, 64. *πολέμοις μεγίςοις ἀντέσχομεν πρός τε ξύμπαντας καὶ καθ᾽ ἑκάςους*, ubi *καθ᾽ ἑκάςους* pendet a praep. *πρός*: nam si sine illa jungas verbo, hoc dicas „singulatim (ipsi) restitimus". Ita factum est ut etiam g e n i t i v u m haec formula ascisceret: Herod. 2, 93. *τῶν γὰρ ᾠῶν ἀποῤῥαίνουσι κατ᾽ ὀλίγους τῶν κέγχρων*. Diodor. 19, 107. *ἀπέςειλεν οὖν κατ᾽ ὀλίγους τῶν ςρατιωτῶν*. Sic itaque in hac or. 5. d. recepta est lectio, *καθ᾽ ἕκαςον ὧν πέπονθα ἐπιδείξας*. Vid. Schaef. ad Dionys. de Compos. 23, 212. qui hoc affert e Paus. 5, 15. init. *καὶ ὁ Φειδίας καθ᾽ ἕκαςον τοῦ ἀγάλματος ἐνταῦθα εἰργάζετο*. Sed altera forma eidem memorata, simillima quidem illa et ejusdem significationis, per structurae tamen rationem cum hac non est miscenda. Exempla sunt Herod. 1, 9. *ἐπὶ τοῦτον (τὸν θρόνον) τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαςον ἐκδύνουσα θήσει*. Demosth. pro Cor. 230, 20. *βούλομαι δὲ καθ᾽ ἓν ἕκαςον αὐτῶν ἐξετάσαι*: et in nostra or. 39. c. *ὥςε δύνασθαι καθ᾽ ἕνα ὑμῶν ἕκαςον ἀποςερεῖν*. In his enim vox *ἕκαςον*, non jungenda illa est cum vocula *ἕν* vel *ἕνα*, sed a verbo pendet et ab ipsa genitivus, formula autem *καθ᾽ ἕν*, *καθ᾽ ἕνα* est instar adverbii, quo pacto nihil a naturali verborum structura recedit. Quod ne quis contra mentem loquentium argute excogitatum putet, facient exempla quibus vox *ἕκαςος* casus diversitate a voce *ἕνα* sejun-

gitur, ut Adv. Aristog. I. p. 799, 26. οὐ γὰρ δήπου γε καθ' ἕνα ὑμῶν ἕκαστος πορεύσεται. ibid. p. 782, 22. καθ' ἕνα ὑμῶν παρ' ἑκάστου δίκην λαμβάνει. Ex illis autem loquendi formis, quibus καθ' ἕνα revera est loco accusativi, derivata est illa inferioris aetatis barbaries, qua καθ' εἷς quoque in nominativo dicebatur: vid. Lucian. Soloec. 9. et ibi Graevium.

κατά. οὐ κατὰ cum acc. 46. b. „non ea ratione qua —" h. e. non ita magnum vel parvum quam —.

καταβραβεύειν 25. h. Non ita vulgare est hoc verbum, ut tanta cum fiducia pronuntiare potuerit Hudtwalker (de Diaetet. p. 62. not.) *nunquam* significationi illius admixtam esse notionem injustitiae. Nam absque hoc loco esset et e sequiore graecitate aliquot: Coloss. 2, 18. Schol. ad Il. α, 399. Eust. ad eund. locum p. 93, 33. (hi duo ex eodem, ut apparet, fluxerunt mythographo aliquo): et vix aliunde quam e lexicographorum glossis hoc verbum nossemus (vid. Hesych. et ej. intpp.): de re autem judiciali hoc unicum, ni fallor, exemplum est. Jam si locum Apostoli inspicias, videas verbum usurpatum de iis qui falsa sanctitate vere religiosos vincere student; si nostrum, de Midiae technis illis. Ut non levis sit suspicio, verbum in translato sensu aliter usurpari non potuisse, quam de eo, qui *debitam* alteri victoriam eripit. Neque me quidem judice ex ipsa verbi derivatione alius sensus facile potuit enasci: nam quae artes athletas in certamine, non eaedem virum etiam bonum in hominum commerciis neque in judicio decebant.

καταγελᾶν sine casu 41. extr.

καταγίγνεσθαι (rara vox) versari, degere 8. g.

[καταγιγνώσκω 15. b. et ibi not.]

[καταδιαιτᾶν 24. e. f. 25. f. 26. b]

καταδικάσασθαι 47. f. ubi Ulp.: Ἄλλο καταδικάσας, καὶ ἄλλο καταδικασάμενος, τὸ μὲν γὰρ κυρίως ἐπὶ τῶν δικαζόντων δικαστῶν· τὸ δὲ ἐπὶ τῶν νικώντων τὰς δίκας, καὶ αἰτίων γιγνομένων τοῦ καταδικασθῆναί τινα. Vid. Gramm. §. 122, 8.

καταδύεσθαι, καταδῦναι. Nimis gravem sensum huic verbo in loco 54. b. tribuit Reiskius in indice, de Homerico illo τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών cogitans. Καταδῦναι est *subire*, ut turbam, loca abscondita; et ita de eo usurpatur qui paulo modestior factus est, neque omnium oculos in se convertere amat. Vid. similes locos ap. Schneid. in Lex.

[καταλείπειν scil. τὴν δίαιταν ad arbitrium haud venire, vadimonium deserere. 25. g.]

κατάρχεσθαι 32. b

κατασκευάζειν fingere, comminisci 37. f.

κατατιθέναι deponere, hinc *pendere*, *persolvere* 14. d. 41. f. 42. a. ὄφλημα καταθεῖναι debitum solvere 27. b. Vid. Edu. Meier. de Bon. Damn. p. 142.

καταφέρειν pro ἀναφέρειν 25. i. suspectum.

καταχειροτονία 3. b. 33. d. 47. g. 54. b. damnatio quae fiebat a populo in comitiis. Vid. de ea Schoemann de Comitiis p. 239. καταχειροτονίαν εἰσέρχεσθαι 3. b. idem est ac δίκην ἤδη καταχεχειροτονημένην εἰσέρχεσθαι (v. hoc verbum):

33. d. *κἂν ἐγὼ προδῶ τὴν ὑμετέραν καταχειροτονίαν* h. e. si non persequar eam, *μὴ εἰσέλθω.*

καταψευδομαρτυρεῖσθαι 38. a.

καταψηφίζειν in vulgata §. 26. d. scriptura accusativo junctum.

κατηγορεῖν cum acc. rei [12. c.] 24. h. cum not. [et Exc. XIII.] 38. a.

* *κενοτάφιον.* Problema juridicum de cenotaphio Argum. 2, 8.

κέρματα etiam de majori pecunia 31. a. not.

κινδυνεύειν videri 56. a. Vid. Ind. ad Plat. Menonem.

[*κίνδυνος* v. *ἀγών.*]

Κλέων, trierarchus 45. d.

[*κληρονόμος τῆς δίκης* qui loco alterius satisfactionem seu poenas ab aliquo violatore repetere debet, ad quem devolutum est jus poenas repetendi. 8. e.]

κλητήρ 24. h. qui et *κλητωρ* dicitur, est apparitor, a quo in jus vocari reum oportebat, quique si vel ipse actor reum, in jus vocandi causa, conveniret, comitabatur actorem, suumque nomen accusationi ascribebat. Propterea etiam testis significationem habet vocabulum; derivatam tamen illam solum, ut mihi quidem videtur, et indicat Harpocration in h. v. *ἔδει γὰρ παρεῖναί τινας ὥσπερ μάρτυρας τῆς προσκλήσεως.* **SPALD.** Contra sentit Hudtwalker p. 28. not qui *κλητῆρας* hos non apparitores sed veros testes esse statuit: et ita Schneider quoque in Lexico, qui *subscriptorem* latine dici monet. (Meier. et Schoem. p. 576 sqq.]

κλώζειν 62. a. exprimit alias vocem gallinarum *κλό* vel *κλού.* Ea autem populus quoque utebatur *πρὸς τὰς ἐκβολὰς τῶν ἀκροαμάτων ὧν οὐχ ἡδέως ἠκροῶντο,* ut ait Harpocration.

κνισσᾶν ἀγυιάς vel *ἀγυιᾶς* 15, b.

Κολωνός, δῆμος. Hinc *Κολωνῆθεν* 18. g.

κόνδυλος 21. d.

κονιορτός, cognomen ignominiosum 28. b. 38. d.

κόῤῥη. ἐπὶ κόῤῥης 21. d.

κορυφαῖος, in choris, 17. d. ubi vox haec additur alteri *ἡγεμών,* suspecta ideo Reiskio. Sed cf. Boeckhii librum de Graeca Tragoedia p. 60. et Boettigeri Prolus. Quid sit Docere fabulam, 1795. p. 8. not. Quibus ducibus colligas, *τῶν ἡμιχόρων* et *τῶν σίχων καὶ ζυγῶν,* quae sunt partes quaedam chori, fuisse *ἡγεμόνας* quosdam, atque ob hoc ipsum totius chori ducem dictum fuisse *κορυφαῖον* vel plenius, ut hic, *ἡγεμόνα κορυφαῖον.*

Κρατῖνος, imperator 37. c.

κρίνειν. Praeterquam quod de judice proprie usurpatur hoc verbum (in nostra or. 59. d.), latius etiam patet idem, diciturque de eo quoque qui reum facit aliquem. Sic Pro Cor. p. 230, 7. de Aeschine dicit noster *κατηγορεῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί* (*Κτησιφῶντα*) h. e. me quidem accusat, sed hunc revera reum facit. Ita in nostra or. 56. e. *τοὺς ἄλλους ῥᾳδίως κρίνων, ἐμὲ μηδὲν ἔχεις ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις.* 9. e. *οὐχὶ δημοσίᾳ κρίνων αὐτόν.* Add. 59. e. item: *ὁ κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους* 8. g. 24. c. Et ab solute *κρίνεσθαι, ὁ κρινόμενος* 18. g. 53. b. 38. a.

κριταί not. ad 1. a. Vid. et [3. b. 7. f.] 8. [a.] b. 19. a.

Κτησικλῆς 48. c.

[*Κτήσιος Ζεύς* 15. f.]

ὅσα οὖν, οὕτω τούτων ἐχόντων, προσῆκε —: plane ut in illo quod e Pausaniae loco mihi nondum invento attulit exemplum Devarius: *ἀφικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων, ὡς οὖν τὰ γράμματα ἀπεδόθη, συνήγαγε τοὺς ἐν τέλει·* junge: *ὡς οὖν, ἀφ. τ. ἀγγέλων, ἀπεδόθη τὰ γρ.*

οὗτος pro *ἐγώ* not. ad 22. d. — *τοῦτο* vid. seorsim.

οὕτω, οὕτως post particip. 20 b. 42. a. [ita legendum 52. c.] Add Ind. in Plat. Men. etc. —, *δεικτικῶς* cum gestu aliquo imitante, Not. ad 52 d — vel *οὑτωσί*, ethicum, ut 21. b. *ἐν διατριβῇ οὕτως ἰδίᾳ*, ubi praeter rem viri docti hanc vocem sollicitarunt, quae ejus maxime loci est. Cum enim de athletis ibi sermo sit, id potissimum agit orator ut nequis credat, congressos esse illos in certamine; quo pacto minus mirum foret si, dum alter alterum prosternere studet, *δεινόν τι* accidisset. Quare non satis habet *ἰδίᾳ* dicere, sed addit *οὕτως* istud, quo rem *consuetam, quotidianam, obviam* omnium ferme linguarum sermo familiaris designat. Vid. Heind. ad Plat. Gorg. 127. Et sic hic etiam 33. c. *καὶ ἐφεξῆς ο ὑ τ ω σ ὶ καθεζόμενος.* Olynth. I. p. 14. ult. *ὑμεῖς δὲ οὕτω πῶς ἄνευ πραγμάτων ταῦτα* (pecuniam) *λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτάς* Horat. 1. Sat. 2, 106. p o s i t u m s i c *tangere nolit.* Cf. Plat Alcib. II. p. 148. b. *ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἂν ἔχοιμι σοι εἰπεῖν οὕτως* h. e. sic non praeparatus.

Diversum, quamvis ejusdem originis, est *οὕτως mirantis* vel *indignantis*, ut 27. b. *ἁπλῶς οὕτως ἠτίμωται.*

ὀφείλειν τινί τι, culpam commeruisse in aliquem 23. a. *ὃ αὐτῷ προωφείλετο* „quod in eum delictum, necdum expiatum sit".

[*ὄφλειν δίκην* 13. a. 24. i. 25. b. e.]

ὄφλημα vid. in *κατατιθέναι.*

[*παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι.* Mulcta enim a judicibus imposita referebatur aut ad personam aut ad rem condemnati; ad personam ita, ut aut nece aut vinculis aut servitudine aut exsilio aut capitis deminutione ille mulctaretur; ad rem ita, ut pendere deberet pecuniam. V. Meier. et Schoem. p. 739 sq. In nostra orat. 9. c. 14. c.]

Παιανία pagus Demosthenis 28. b.

Παμμένης, aurifex 8. g.

Πάμφιλος, Aegyptius, inquilinus, a Midia triremi suae praefectus 44. d. 45. d. not.

Παναθηναϊκά 43. b. Argum. 2. init.

Πάνδια 3. f. Exc. I. p. 123.

Πανδιονὶς φυλή 6. Cf. Arg. utr. A Pandione denominata; cf. *Ἐπώνυμοι.*

παρά per, notione temporis 1. a. *παρὰ πᾶσαν τὴν χορηγίαν* (cf. Arg. 1. p. 1.) 50. b. *παρὰ πάντα τὸν βίον*, et eodem sensu, ut collatio locorum docet, 27. d. *παρὰ πάνθ᾽ ὅσα πράττουσιν.* A quo usu aliquantum diversus est alius, quo *παρὰ* ad singula potius facta spectat, ut 59. b. *παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα*, et alibi *παρὰ τοὺς κινδύνους:* nam *παρά* hic per se solum jam valet *in ipsis:* e qua forma natum vulgatum illud *παραχρῆμα.*

— in formula *παρὰ τοῦτο* 18. a. valet *propter, per*, ut Xen. de Mag. Eq. 1, 5. (de facilitate in equum insiliendi) *πολ-*

λοῖς γὰρ ἤδη ἡ σωτηρία παρὰ τοῦτο ἐγένετο. Plut. Camill. 28. Οὐ μὴν παρὰ τοῦτο (quod scilicet male erat obsidentibus) βελτίω τὰ πράγματα τοῖς πολιορκουμένοις ἦν. Dinarch. c. Dem. p. 99, 21. παρὰ τί οἴεσθε τὰς πόλεις τοτὲ μὲν εὖ τοτὲ δὲ φαύλως πράττειν; respondetur: παρὰ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας. Demosth. Phil. I. p. 43, 15. οὐ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Et in nostra or. 26. b. ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ τοῦ Μειδίου παρὰ τὴν πενίαν καὶ τὴν ἐρημίαν κ. τ. ε. Ex quibus exemplis omnibus cognoveris, παρά non tam simpliciter causam sive rationem indicare, sed rei momentum vel ansam (was den Ausschlag gibt), et illud, sine quo vera causa efficax non foret.

παρά in compos. vid. παραγράφεσθαι et παραπόλλυσθαι.

[παραγγέλλειν. Qui magistratum ambirent, παραγγέλλ. dicebantur. Etiam qui precibus sollicitationibusque gratiam judicum sibi conciliare studerent, παραγγ. dicebantur. 2. b.]

παραγράφεσθαι, παραγραφή in judiciis dicitur de *exceptione*, ut fori recusati, vel causae judicatae, cet. [cf. Exc. XIII.] Vide locos in Ind. Reiskiano, et substantivum in nostra or. 24. e. Sed illud παραγράψασθαι in testimonio 31. a. huc trahi posse non videtur. Sollicitantur ibi a Midia actores ut reum Aristarchum missum faciant, Δημοσθένει δὲ τὴν γραφὴν τοῦ φόνου παραγράψασθαι. Videtur itaque, quae et Reiskii (in Ind.) est explicatio, verbum γράψασθαι hic sensum accusandi servare, vox autem παρά, ea vi pollere qua *male*, *falso*, *temere*, *perfide* aliquid fieri indicat, ut in παραπρεσβεύειν. Cf. παραπόλλυσθαι.

[παραδιδόναι εἰς δικαστὰς reum judicibus tradere l. c. Item παραδ. εἰς δικαστήριον Demosth. 1230, 18. ed. Reisk. παραδιδόναι τὰς προβολάς in nostra or 3. f.]

παρακρούειν decipere 44 a. v. Ind in Plat. Men. etc.

Πάραλος navis sacra Athenis 46. e. f. 47. a. b.

[παραμυθεῖσθαι 59. a. cum not. 502.]

παράνομα γράφειν dicitur de eo qui legem rogat sive totam sive ex parte alii legi receptae contrariam 49. b. At παρανόμων γραφή actio erat contra eum qui talem legem rogasset 3. a. Vid. Pro Coron. p. 243. Αἰσχίνης ἀπήνεγκε παρανόμων γραφὴν κατὰ Κτησιφῶντος, ὅτι ἔγραψε παράνομον ψήφισμα: et consule de tota hac materia F. A. Wolf. in Proll. ad Lept. p. 130 sqq. [V. not. ad 3. a παράνομόν τι ποιεῖν 14. b. 49. c. εἰπεῖν 49. c.]

[παρανομεῖν 4. a.]

[παραπέμπειν comitari 45 c. 47. b.]

παραπόλλυσθαι. In hac compositione παρά significat id quod *negligenter*, *non recte*, *prave*, *indigne* fit: Lucian. Hermot. 1. ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδιωτῶν συρφετῷ παραπολόμενος. Acerbe igitur in nostra or 25. e civis Atheniensis dicitur παραπολωλέναι, qui per socordiam et ignaviam magistratuum immerenter infamia plexus est. Cf. παραγράφεσθαι et in Ind. ad Plat. Men. etc παρακινδυνεύειν.

παρασκήνια loca propter scenam 7. f. ubi vid. not.

παραφέρειν, παρενεγκεῖν 15. e. Exc. III. p. 129.

παραχρῆμα v. παρά.

[παραχωρεῖν τινί τινος 9. g.]

πάρεδρος, παρεδρεύειν 48. a. Harpocration: Ἀριστοτέλης ἐν τῇ

Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησί· Λαμβάνουσι δὲ παρέδρους ὅ τε Ἄρχων καὶ ὁ Πολέμαρχος, δύο ἑκάτερος, οὓς ἂν βούληται. καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθύνας διδόασιν, ἐπὰν παρεδρεύσωσιν. Ulp. ad loc. nostr. Παρεδρεύοντος· συμπονοῦντος καὶ συμπαρόντος τῷ παιδὶ, μήπου τι ὡς νέος ἁμάρτῃ κατὰ τὴν ἀρχήν. Quod tamen nescio an ipse sibi finxerit grammaticus.

παρεῖναι. *τὰ παρόντα* 41. d. civitas et leges in quibus vivit aliquis.

παριέναι dimittere, hinc 29. c. *omittere non vexatum* (in Ruhe lassen).

[*παριστάναι τὴν ὀργήν.* 21. c. *παρέστη ἡ ὀργή τινι* 21. e. cf. 27. e. *παριστάναι τινί τι.* 21. e.]

[*παρορᾶν τινα πρός τι* 26. c. *τι* 35. a. b. 60. c.]

Πειραιεύς 45. e. Dionysia ibi celebrata 4. c. et ibi not.

Πεισιστράτου παῖδες ab Alcmaeonidis urbe pulsi 40. a.

πεντηκοστή, πεντηκοστολόγοι 37. d. 45. b.

[*περιαιρεῖσθαι* 38. c.]

περιεῖναι 7. f. *τοσοῦτον αὐτῷ περιῆν*, ubi nolim e praecedentibus reperas *τῆς ὕβρεως*. Nam *περίεστιν αὐτῷ* proprie dicitur de eo qui nimium habet opum, deliciarum, spiritus; unde transit in significatum *protervine* et insolentiae; ut Adv. Callic. p. 1280, 1. *τούτοις δὲ τοσοῦτον περίεστιν ὥστε τοὺς ἠδικημένους προσσυκοφαντοῦσιν.* *περίεστί μοι τοῦτο* 42. extr. *hoc commodum aufero*, metaphora ducta ab eo quod in negotio lucrum superest. *περιεῖναι καὶ ζῆν* 61. not. 518. [*τὰ περιόντα* i. q. *τὰ ὑπάρχοντα* 58. a. cum not.]

[*περιορᾶν* 31. b. 35. a, b.]

περιίστασθαι. *εἰς ὑπέρδεινόν μοι περιέστηκε τὸ πρᾶγμα.* 31. Cf. Ind. Meno. etc. [*περιιστάναι τινί τι.* 35. a]

περιουσία 31. d. 43. f.

[*περιπίπτειν τινὶ ὑπό τινος* 26. c 27. c.]

[*περιωθεῖν* 47. a.]

Πιθεύς, Πίθος, Πιτθίς, Πιτθεύς 18. d.

πλεῖστος. *ὡς ἐκ πλείστου* 60. c. *e quam maxime longinquo.*

πληροῦν ναῦν remigibus instruere: *πληρώματα*, remiges 42. d. e.

πληρωτὴς ἐράνου 27. d. e. 50. b. c., an sit qui colligit stipem, an qui confert, dubium. Hesychius, et si recte Harpocrationem intelligo, de colligentibus explicant. Sed cum in utroque nostrae orationis loco *συλλέγειν* et *πληρωτὰς γίγνεσθαι* ita conjungantur ut molesta, si ambae voces idem significent, tautologia esse videatur, de collatore Spaldingus intelligebat: cui accedo: aliter enim non video quomodo intelligi possint verba, quibus Midias comparatur *πληρωτῇ ἐράνου* cujusdam, qui jure illi rependendus sit. Conferantur Adv. Aristog. I. p. 776, 7. *ἐπειδὴ οἱ νόμοι ὁμολογοῦνται σώζειν τὴν πόλιν, δεῖ πάντας ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερανεὶ ἐκάθησθε ἐράνου πληρωταὶ, τὸν μὲν πειθόμενον τούτοις, ὡς φέροντα τὴν τῆς σωτηρίας φορὰν πλήρη τῇ πατρίδι, τιμᾶν καὶ ἐπαινεῖν, τὸν δ' ἀπειθοῦντα κολάζειν.* Possis sane hic quidem de concessu quodam moderatorum cogitare, sed aeque bene de concessu omnium talis *ἐράνου* sodalium penes quos jus est admittendi in suam societatem et excludendi; quibus actibus in republica respondentes facit orator actus *τοῦ τιμᾶν καὶ ἐπαινεῖν* et

τοῦ

προσηλοῦν clavis figere, clavis impedire 7. f. ad quem locum respicit Lexic. Rhetor. Seguer. pag. 297. *προσηλῶν· καθηλῶν, φράττων.* — de supplicio clavis ad lignum sive crucem figendi hoc verbum usurpatum fuisse satis patet ex corruptis licet Hesychii glossis, ad quas vid. intpp. Conferatur praeterea dictio *σανίδι* vel *πρὸς σανίδα προσπασσαλεύειν, προσδιαπασσαλεύειν* ap. Herod. 7, 33. 9, 120. Talem autem *σανίδα* Athenis quoque in instrumentis suppliciorum fuisse, novimus ex Aristoph. Thesmoph. 931. 940. 1001 sq. ubi Mnesilochum intueri licet tali ligno affixum, neque funibus tantum sed etiam clavo. Itaque nihil miri in usu verbi *προσηλῶσθαι* hyperbolico 29. extr., neque opus est ascripta ei argutula Ulpiani expositione: *ἐντεῦθεν μὲν τῷ λειποταξίῳ, ἑτέρωθεν δὲ τῇ τοῦ φόνου γραφῇ.*

προσκαλεῖσθαι in jus vocare, et quidem adhibitis *κλητῆρσι.* Vid. Suid. v. *πρόσκλησις.* Sic 17. e. 25. e. coll. 24. h. et supra v. *κλητήρ.* [*προσκαλεῖν* 16. c. d.]

[*προσκρούειν* 18. b.]

Προςατήριος Ἀπόλλων 15. d.

[*προστίθεσθαί τινι* 51. b]

προστιμᾶν. [Licebat singulis judicibus irrogantibus, ut poenam reo decretam augerent, quod significabatur sic: *ὁ δικαςὴς προστιμᾶται.* Collegium judicum hanc sententiam pronuntians *προστιμᾷ.* Sic aucta poena vocabatur *προστίμημα.* V. Meier. et Schoem. p. 182 sqq. Tum, licebat accusatori, ut reum condemnatum mulctam sibi non luentem, *ἐξούλης* accusaret, quo facto judices reum damnabant, ut aerario publico eandem poenam solveret quam accusatori. Sic quoque *προστιμᾶν* judices dicuntur. V. Meier. et Schoem. p. 750 sqq. In nostra orat. 13. a. 47. g.]

[*προσυβρίζειν* 10. f.]

πρόσφατος recens (frisch). 31. h. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 374. [cf. *ἕωλος.*]

προτεραία. De structura formulae *τῇ προτεραίᾳ* 33. c.

προφαίνειν verbum proprium de vaticiniis et oraculis, non tam quatenus futura *praedicunt*, sed quatenus obscura *promunt.* Sic §. 16. a in his, *θύειν τοῖς ἐφ' ἑκάςης μαντείας προφαινομένοις,* participium hoc passivi explicandum ex eo quod oracula sive dii (vid. not. 166.) *προφαίνουσι οὕστινας ἱλάσκεσθαι χρή.* Quod non penitus perspexit Stephanus, geminum tamen in Thesauro apponens Plutarchi locum hunc: *καὶ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς προφαίνεσθαι θεῶν μῆνιν ἱλασμοῦ καὶ χαριςηρίων δεομένην,* ubi non *portenditur* deorum ira futura, sed *indicatur*, quorumnam deorum ira placanda sit

προφήτης 15. e. not.

πρύτανις aut singulari aut plurali numero in multis graecarum civitatum summi magistratus nomen erat; Athenis autem *πρυτάνεις* erant decima pars senatus; L viri unius tribus, qui per XXXV dies senatui praesidebant: ex his autem decem rursus *πρόεδροι* erant, qui comitia a prytanibus convocata moderabantur. Haec sufficiant ad §. 3. f. 4. a. 11. a. 44. e.: de ulterioribus amandamus ad Schoemanni librum de Comitiis Athen. cap. 7. Hoc tantum monemus, quosdam *προέδρους* in comitiis fuisse etiam e novem tribubus, quarum tum non esset prytania; quorum functio

cum sit ignota nobis, pars virorum doctorum his potissimum, non prytanibus, comitiorum moderationem assignat, contra quos disputant Wyttenbach, Luzac, Schoemann.

— πρυτανεύειν proprie valet, *esse prytanem*; et tribus πρυτανεύουσα illa semper dicitur, ex qua L illi prytanes sunt: peculiariter autem πρυτανεύειν est functio illius e prytanibus, qui die aliquo praesidet in senatu. Sic in nostra or. §. 24. h. ὁ πρυτανεύων est praeses senatus, apud quem per εἰσαγγελίαν Stratonem accusabat Midias. Vid. Hudtwalker p. 23. et 26. [Sed πρύτανις et πρυτανεύων appellabatur quoque cujusque magistratuum collegii praeses. V. Meier. et Schoem. p. 21.]

[πυκάζω 15. c.]

Πύῤῥος ὁ Ἐτεοβουτάδης, 49. a.

ῥητός. κακὰ ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα 23. d. fanda nefandaque: ubi ῥητά sunt turpia quidem, sed quae ore tamen usurpare possis.

ῥυτόν, poculi genus, 43. e.

ῥωννύναι. ἐῤῥῶσθαι εἰπών valedicens h. e. nihil curans 11 f. Cf. vulgatiorem hoc sensu formulam χαίρειν ἐᾶν, in Ind. in Plat. Men. etc.

Σαννίων chorodidascalus tragicus 17. b.

Σεμναὶ θεαὶ, Nomen Furiarum apud Athenienses 32. b.

σημεῖον δέ 10. i. cum not. 41. c.

Σικύων. Albae bigae inde, 43. d.

[σκέπτεσθαι. ἐσκεμμένα καὶ παρεσκευασμένα 52. a., ubi passiva significatione est verbum, ut h. l.: πάλαι γὰρ ἐσκέφθαι ταῦτα καὶ ἐγνῶσθαι προσῆκε. activa 52. a. b.]

Σκίτων et

Σμίκρων, παράνομα γράψαντες 49. b.

σοβεῖν 43. e.

* σπερματικῶς Argum. 2, 14. Vid. Schneid. Lex.

σπουδάζειν fut. med. 58. d. [ἐπί τινι 1. b. εἴς τινα 53. a. ὑπέρ τινος 58. d. πρός τινα περί τινος 2. c.]

* στάσις Argum. 1. not. Arg. 2, 7.

στέφανος, στεφανοῦσθαι, στεφανηφορεῖν [στεφανηφορία] 10. f. [cum not. 102. g.] 15. b. c. d. f. 16. cum not. 167. de Perf. ἐστεφανῶσθαι.

[στιγμὴν ἢ σκιάν τινος ἔχειν 32. c.]

στόλος. τοῦ στόλου πλεόντων 45. e.

Στράτων, arbiter, 24 sqq.

Στύρα, oppidum Euboeae, Homero jam memoratum in Catalogo, 45. c. d.

[συγκαθιστάναι. συγκατέστησε simul in portum deduxit, συγκαθώρμισε, quo verbo utitur Polybius. V. 95. 3. *SCHAEFER.*]

συγκροτεῖν, verbum proprium de re ita componenda et instruenda ut partes omnes conspirent et concinant; ita de *choro* potissimum ad concentum instituendo 7. e.; unde ad alias res translatum, ut Olynth. II. p. 23, 3. de copiis, θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου.

συγχωρεῖν. Notae facilesque sunt ceterae hujus verbi et usur-

pandi et struendi formae, quales sunt 18. e. f. 24. e. 60. d. quo pertinet etiam 17. c. τὸ συγκεχωρηκὸς τῆς εὐσεβείας ὑμῶν h. e. modestia et verecundia religionis vestrae. Sed illud observatu dignum 40. c. et 44. a. dativo personae et accusativo rei, tertium accedere casum genitivum causae: 40. c. οὐδενὸς τούτων (nullius horum meritorum gratia) αὐτῷ συνεχώρησαν ὑβρίζειν αὐτούς· ubi infinitivus est loco accusativi. 44. a. οὐδενὸς γὰρ πράγματος οὐδ᾽ ἔργου τοῦτο συγχωρητέον· ubi dativus οὐδενὶ intelligitur.

* σύλληψις. Arg. 2, 10. 16.

[συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης 6. b.]

σύμβολον. τὰ σύμβολα 47. a. Harpocr. Σύμβολα, τὰς συνθήκας, ἃς ἂν ἀλλήλαις αἱ πόλεις θέμεναι τάττωσι τοῖς πολίταις, ὥςτε διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια. Tho. Mag. Σύμβολα, πληθυντικῶς μόνον, αἱ περὶ τὰ συμβόλαια τῶν ἐμπόρων δίκαι. Vid. Boeckh. Staatsh. d. Ath. I. p. 54. Jus mercatorium igitur, quod inter Athenienses et Cyzicenos vigebat turbabat Midias. [cf. ἐμπορικαὶ δίκαι.]

συμμορίαι in munere trierarchico Not. ad 42. e. — in censu et collationibus 43. b.

συμφορά sensu civili not. ad 3. c. [17. a. b. 26. c. 27. b. c.]

[σύνδυο 42. d.]

[συνάγειν τινὰς εἴς τινα 7. f.]

συνειδέναι. Ex naturali hujus verbi vi, qua significat conscium esse, peculiaris graecae linguae usus fluxit qua etiam simpliciter significat *scire de aliquo;* proprie quidem ita ut simul significetur, illum, de quo aliquid scio, ipsum quoque id scire, meque illi, aut etiam contra illum, ejus rei testem fieri posse. Sic 1. b. ὁ δῆμος ἠδικημένῳ μοι συνῄδει. Qua loquendi forma per figuram quandam aliquis de se ipso quoque uti potest (fere ut nos: *ich kann mir das Zeugnifs geben*): 23. f. ὅσων ἐμαυτῷ συνῄδειν ἀπεστερημένῳ. Hinc transiit formula etiam ad talia in quibus nullus plane *simul sciendi* locus, ut cum dativus ille ad res refertur, e. g. Plat. Phaed. 92. d. ἐγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένοις λόγοις ξύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσιν. In his itaque hoc verbum nil nisi adjunctam cognitioni majorem persuasionem significare videtur, qualis ejus esse solet, qui testis est oculatus; vid. Wolf. ad Leptin. 12.: quanquam, ut sequentia docebunt exempla, non semper de talibus verbum usurpatur quae quis experientia novit. Quo usu cum relatio propositionis prorsus evanuisset, factum est ut dativus negligeretur, et σύνοιδα plane ut simplex οἶδα strueretur. Isocr. de Pace c. 36. συνίσασι γὰρ τοὺς πρὸ αὐτῶν τετυραννηκότας — ἀνῃρημένους. Plat. Phaedr. 257. d. σύνοισθα που καὶ αὐτὸς ὅτι οἱ μέγιςοι δυνάμενοι αἰσχύνονται λόγους γράφειν: ubi vid. Heind. Demosth. Olynth. 3. p. 29, 11. πέπεισμαι ἐξ ὧν παρὼν σύνοιδα τὰ πλείω ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα πράττειν: ubi si addas ὑμῖν redit verbum in propriam suam significationem „probe hoc de vobis scio". Plat. Sophist. p. 232. c. ξύνισμεν ὡς αὐτοί τε ἀντειπεῖν δεινοί, τούς τε ἄλλους κ. τ. ε. ubi vid. Heind. Et sic in nostra or. 45. ὡς ἀληθῆ λέγω σύνιςε ὑμεῖς h. e. σύνιςέ μοι ἀληθῆ λέ-

ὑπέρ. Haec praepositio aliquoties apud nostrum in tali contextu occurrit ubi alias sola *περί* usitata est, quam reponere adeo suadebant viri docti. In nostra oratione huc pertinet 9. b. *τοὺς γὰρ ὑπὲρ τούτων* (de his rebus) *λόγους.* 34. a. *ἡ εἰσαγγελία. ἡ ὑπὲρ Ἀριστάρχου, ὅτι εἴη Νικόδημον ἀπεκτονώς.* 12. b. *ἐπειθ᾽ ὑπὲρ — — ὡδὶ γιγνώσκω.* Addendum 11. g. *εἰ δ᾽ ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τούτου κατηγόρηκα ἀπολογεῖσθαι βούλεται* h. e. *ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τούτων ἃ ἐγὼ τούτου κατηγόρηκα:* nam alias hoc verbum cum praep. *ὑπέρ* ad personas solet referri (*pro* aliquo dicere), ad res autem *πρός* asciscitur vel *περί,* ut De f. Leg. p. 407. paen. *περὶ τούτων ἀναγκάζετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι.* Itaque minime mirum eadem particula usum Demosthenem etiam cum verbis *curandi,* relata illa ad rem circa quam quis curat: de qua re dixi ad 11. b.

ὑπερβολή 7. b. [13. d. 22. c. 31. d. 33. c. 34. c.]

[*ὑπερήμερος* not. 237.]

[*ὑποβάλλεσθαι. μήτηρ ὑποβαλλομένη* quae sibi supposuit pro filio, qui alterius esset. 41. c.]

[*ὑπόδικος* qui ab aliquo e lege in jus vocari potest. *τινὶ* 4. d. 10. e.]

[*ὑποστέλλεσθαι* 20. d.]

* *ὑποτιμᾶν, ὑποτίμησις,* verba sunt forensia quorum tamen ob raritatem exemplorum difficilis est explicatio. Mihi primaria verbi significatio videtur esse de eo, qui suam rei alicujus aestimationem primus prodit, et ita contrahendo negotio velut substernit. Sic usurpatur de pretio, quod venditor primus merci suae statuit. Alexis ap. Ath. 6. p. 226. *Τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν τινα* (em. Erfurdt. pro *τὸν*) *Ἰχθὺν ὑποτιμήσας, ἀποδῷ γ᾽* (male vulgo *τ᾽*) *ἐλάττονος Ἧς εἶπε τιμῆς.* Hinc in universum de quacunque aestimatione quam *in mea re ipse* facio, ut Arist. Oec. 2, 35. *τοὺς δὲ φόρους πράσσεσθαι ἐκέλευεν ὅσους αὐτοὶ ὑπετιμήσαντο.* Huc itaque pertinet illa Ciceroni (de Orat. 1, 54.) dicta *poenae aestimatio* apud Athenienses, quam explicat his verbis: „interrogabatur reus, quam quasi aestimationem commeruisse se confiteretur", designatur autem haec poenae aestimatio verbo *ὑποτιμᾶσθαι.* Apol. Socr. Xenophontea c. 23. *πρῶτον μὲν γὰρ κελευόμενος ὑποτιμᾶσθαι, οὔτε αὐτὸς ὑπετιμήσατο, οὔτε τοὺς φίλους εἴασεν, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ὅτι τὸ ὑποτιμᾶσθαι ὁμολογοῦντος εἴη ἀδικεῖν.* Quandoquidem autem propria haec aestimatio fere fiebat in oppositionem ejus quam accusator fecisset, hinc eadem res et *ὑποτιμᾶσθαι* et *ἀντιτιμᾶσθαι* dicebatur, ut observatum est viris doctis ad locum Xenophonteum. Atque ita apparet quo sensu *ὑποτίμησιν* hic dixerit Libanius, quamvis me quidem judice non satis accurate ille loquens. [neque enim de Midiae aestimatione poenae agitur, verum in universum de poena constituenda quae actio *τίμησις* appellabatur vel minus accurate *τίμημα.* Sunt autem verba forensia, quae hac in re usu veniebant haec: accusator *τιμᾶται τῷ φεύγοντι, τίμησιν ποιεῖται, ἐπιγράφεται τίμημα;* reus *ἀντιτιμᾶται, ἑαυτῷ τιμᾶται, ὑποτιμᾶται.* cf. Meier. et Schoem. p. 175. sqq.] Ex illa autem, excipiendi et objiciendi in

causa propria, notione, facile apparet, quomodo apud sequioris aevi scriptores natus sit sensus *excusandi* et *causandi*, quem satis confirmaverunt Ruhnkenius ad Hesych. in v. Schneider in lexico: neque est cur in loco Plutarchi Camill. 40. οὔτε ὑποτίμησιν εἰπὼν ὡς πρότερον οὔτε προφάσει χρησάμενος, in ea, quae videtur ibi indicari, diversitate haereamus; ὑποτίμησις enim est *excusatio* et πρόφασις *causa* sive *praetextus*. In omnibus autem his exemplis vides propriae rei vel eausae notionem manere; ut merito mireris usurpatam etiam esse de correctione aestimationis ab alio in aliena re factae, quod de loco altero in Aristotelis Oecon. 2, 5. docent et Schneider et Boeckhius (Staatshaush. d. Ath. 2. p. 45.). Neque tamen, si satis firma est ejus unius loci et lectio et ratio, est cur ab illa nostra hujus verbi tractatione ideo recedamus. Nam in tanta sensuum et notionum, in rebus potissimum quotidianis, fluctuatione facile fieri potuit, ut vocabulum hoc significationem *excipiendi* et *objiciendi*, quam in plerisque ex illis exemplis servat, solam tandem retinuerit et illam de *re propria* amiserit. Quo minus autem cum Schneidero ab illa *contra aestimandi* notione ordiar, facit potissimum ille qui est in Alexidis loco allata usus, ad quem hac ratione non satis commode pervenias.

ὑπωμοσία 24. e. est excusatio morbi aut itineris jurejurando intercedente facta, ut differatur causae cognitio. *SPALD.* [Cf. Exc. XIII.]

[ὑφιστάναι. ὑποστῆναι 20. b. sustinere. 32. b.]

ὑστεραία v. προτεραία.

φάναι. ἔφησε, Not. ad 11. d. — φασί, de rebus claris 40. b.

[φεύγειν ἐφ' αἵματι caedis accusari 29. c.]

φέρειν χαλεπῶς τινι et ἐπί τινι 31. c. [φ. τὴν ψῆφον 9. f.]

φθάνειν. φθάσας τὸν λογισμὸν 11. d. 12. b.

φθείρεσθαι. Brunckius ad Aristoph. Eccl. 248. „Φθείρεσθαι Atticis scriptoribus significat *ire*, *venire*: sed in malam partem semper accipitur de iis qui cum suo aut aliorum malo vel damno eunt aut vagantur". Nostrate vulgus, diabolum tales aliquo ducere, ait. Ita hic 38. d. φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους est *applicare se illis*, *semper adesse*. [„Bud. in Comm. meminit alius cujusdam significationis hujus verbi, quam Latine uno verbo exprimi posse negat, ut apud Plut. in Antonio, καὶ βασιλέων γυναῖκες ἁμιλλώμεναι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλας καὶ κάλλεσιν ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν. ubi interpret. Turpiter et indecore eum adibant, sese scilicet illi venditantes, et ad nutum ejus expositae". H Stephan. Thes. Gr. L. IV. 139. c. Adde: οἱ Μακεδόνες, ἀδείας μὲν οὔσης, ἐφθείροντο πρὸς τοὺς διδόντας καὶ τὰς ἐκείνων θύρας ἐθεράπευον. Plutarch. in Eumen p. 1079. ed. H. St. et: Ἅρπαλος μετὰ χρημάτων πολλῶν ἀποδρὰς Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς Ἀσίας τῇ Ἀττικῇ προσέβαλε καὶ τῶν εἰωθότων ἀπὸ τοῦ βήματος χρηματίζεσθαι δρόμος ἦν καὶ ἅμιλλα φθειρομένων πρὸς αὐτόν. Idem in Phocione p. 1378. *SCHAEFER.* Diar. Class. LV. p. 54. s.].

ναῖος h. e. ne proposuit quidem ad deliberandum hoc, civem Atheniensium non esse illum.

Berolini, typis Joanni… Starckii.